ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαρτίου **1940** | **ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ** | *Ἀριθμὸς φύλλου* **91**

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος

Πρὸς

τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα

Μεγαλειότατε,

Ἀπὸ τῶν πρώτων ἤδη χρόνων τῆς ἀνακτήσεως τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας ὁ ἑλληνικὸς κόσμος ἐζήτησε τὴν κατάρτισιν ἀστικοῦ κώδικος ρυθμιστικοῦ τῶν μεταξὺ ἰδιωτῶν σχέσεων. Ἐν τῇ ἐκδηλώσει τῆς ἀνάγκης ταύτης δὲν διέφευγεν ὅμως αὐτῷ, ὅτι ἡ ἱκανοποίησίς της ἔδει νὰ βασισθῇ ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου, ἃς ἑκατονταετηρίδες ἐθνικοῦ κοινωνικοῦ καὶ πνευματικοῦ βίου καὶ ἡ φιλοσοφικὴ δύναμις τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος εἶχον καθορίσει καὶ διαμορφώσει. Τὸ ἐθνικὸν δὲ αἴσθημα τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τῆς ἀποφυγῆς τῆς σπουδῆς ἐν τῇ καταρτίσει ἀστικοῦ κώδικος ἢ ἐν τῇ υἱοθετήσει ξένου τοιούτου καὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ Α' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τοῦ 1822, καθ' ἣν αἱ πολιτικαὶ διαδικασίαι, ἐν τῇ ἀνασυσταθείσῃ Ἑλλάδι, «βάσιν ἔχουσι τοὺς νόμους τῶν ἀειμνήστων χριστιανῶν ἡμῶν αὐτοκρατόρων» ὡς καὶ τῆς διατάξεως ἐν τῷ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων ΙΘ' ψηφίσματι τοῦ 1828 τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος Καποδίστρια, ἥτις καθώρισεν ὅτι ἐφαρμογὴν θὰ ἔχωσιν οἱ εἰς τὴν πρόχειρον ἐξάβιβλον τοῦ Ἁρμενοπούλου περιεχόμενοι νόμοι τῶν αὐτοκρατόρων. Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις ἐπανελήφθη ἐν τῷ βασιλικῷ διατάγματι τῆς 23 Φεβρουαρίου – 7 Μαρτίου 1835 τῷ ἀποβλέποντι εἰς τὴν μέχρις οὗ δημοσιευθῇ ὁ πολιτικὸς κῶδιξ ἰσχὺν τῶν πολιτικῶν νόμων τῶν βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων τῶν περιεχομένων εἰς τὴν ἐξάβιβλον τοῦ Ἁρμενοπούλου, ὅπερ καὶ μέχρι τοῦδε ἐξακολουθεῖ ἰσχῦον.

Ἀλλ' ἡ ἀξίωσις πρὸς ἀπόκτησιν ἀστικοῦ κώδικος διετηρήθη ἀμείωτος, οὐ μόνον χάριν τῆς εὐχερεστέρας καθοδηγήσεως τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου ἐν τῇ ρυθμίσει τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ βίου αὐτοῦ καὶ πρὸς διευκόλυνσιν τῶν δικαστηρίων ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν κανόνων τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ἀλλὰ καὶ πρὸς πληρεστέραν ἱκανοποίησιν τῶν ἠθικῶν, κοινωνικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀναγκῶν τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος.

Αἱ ἀνάγκαι αὗται συνεχῶς βαίνουσαι αὐξανόμεναι, ὡς ἐκ τῆς εὐτυχοῦς γενικῆς ἀναπτύξεως τοῦ βίου τῆς χώρας ἡμῶν, προεκάλεσαν ἐπανειλημμένας, κατὰ τὸν διαρρεύσαντα αἰῶνα, προσπαθείας πρὸς ἀπόκτησιν ἀστικοῦ κώδικος. Ἂν δὲ αἱ προσπάθειαι αὗται δὲν ἐτελεσφόρησαν ταχέως, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ χώρα ἡμῶν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ ἐλευθέρου βίου αὐτῆς εὑρέθη πρὸ πολλῶν προβλημάτων ἅτινα ἀπησχόλησαν τὰς σκέψεις της, πάντως κατέλιπον, ἐν τῷ συνόλῳ, ἀξιόλογον καθοδηγητικὴν ἐργασίαν καὶ συνετέλεσαν εἰς τὴν προώθησιν τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος ἀπό τε τῆς ἀπόψεως δημιουργίας κοινῆς συνειδήσεως ἐπὶ τούτου καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης καὶ ἀντιλήψεως αὐτοῦ.

Τῷ ὄντι, κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους, ζωηρὰ καὶ εὐρεῖα κατέστη ἡ ἐκδήλωσις τῆς ἀνάγκης ἐπὶ τὴν ἀπόκτησιν ἀστικοῦ κώδικος, ἣν ὑπέρποτε καθίστα ἐπιτακτικὴν ἡ ἐνταθεῖσα γοργὴ πρόοδος τοῦ ἐθνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ βίου ἡμῶν καὶ ἡ ἀνέλιξις τῶν κοινωνικῶν ἀντιλήψεων. Εἰς τοὺς λόγους τούτους δέον νὰ προστεθῇ καὶ ἡ ἀνάγκη ἑνοποιήσεως τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἡμῶν, δεδομένου ὅτι, ἐν τῇ ἐπεκταθείσῃ χώρᾳ ἡμῶν, κατέληξε τέσσαρες διάφοροι νομοθεσίαι ἀστικοῦ δικαίου νὰ ἰσχύωσιν, ἤτοι αἱ βυζαντιναὶ διατάξεις καὶ αἱ διατάξεις τοῦ Ἰονίου, Κρητικοῦ καὶ Σαμιακοῦ Κώδικος.

Ἐντεῦθεν ἐν ἔτει 1930 συνέστη δυνάμει τοῦ νόμου 4680 ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν σχεδίου Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τοῦ ἀειμνήστου Κωνσταντίνου Δεμερτζῆ καὶ τῶν κ.κ. Γεωργίου Μπαλῆ, Κωνσταντίνου Τριανταφυλλοπούλου, Γεωργίου Μαριδάκη καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πέτρου Θηβαίου δικηγόρου, ἐργασθεῖσα μετ' εὐσυνειδησίας καὶ ἐπιμελείας, ἐξεπλήρωσε τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῇ ἐντολὴν συντάξασα σχέδιον ἀστικοῦ κώδικος δημοσιευθὲν κατὰ τὰ ἔτη 1933–1936.

Εἰς τὴν ἀποτελεσματικὴν προσπάθειαν συντάξεως σχεδίου ἀστικοῦ κώδικος τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης κατὰ πολὺ συνετέλεσεν ἡ ἐν ὄψει σαφοῦς γενικοῦ διαγράμματος, ἀφορῶντος εἰς τὰς βάσεις τῆς κωδικοποιήσεως καὶ εἰς τοὺς τροποποιητέους θεσμοὺς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, πρόοδος τῆς ἐργασίας αὐτῆς. Τὸ διάγραμμα τοῦτο, συνταχθὲν ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐπιτροπῆς καὶ διαλαμβάνον τὰ τῆς τεχνικῆς καὶ ἐσωτερικῆς διασκευῆς τοῦ κώδικος, ἐν γενικαῖς δὲ γραμμαῖς τὰ τῆς οὐσίας τῶν θεσμῶν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου καὶ τὰ τῆς συνθέσεως καὶ τοῦ περιεχομένου ἑκάστου τῶν τμημάτων αὐτοῦ, ἔτυχε συζητήσεως παρ' εὐρυτέρας Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐξέφερε τὰς σκέψεις της ἐπ' αὐτοῦ. Ἐν τῷ διαγράμματι τούτῳ ἐτονίσθη ἰδιαιτέρως, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ ἐλάμβανεν ὡς βάσιν τὸ ἰσχῦον ἀστικὸν δίκαιον συμπληροῦσα τοῦτο διὰ τῶν ἐπὶ τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων πορισμάτων τῆς νομολογίας καὶ τῶν διδαγμάτων τῆς ἑλληνικῆς καὶ ἀλλοδαπῆς ἐπιστήμης καὶ πείρας. Ἐν ὄψει τῶν ἐν τῇ Ἀναθεωρητικῇ Ἐπιτροπῇ συζητήσεων, διετυπώθη παρὰ τῆς μνησθείσης Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τὸ τελικὸν αὐτῆς σχέδιον ἀστικοῦ κώδικος δημοσιευθὲν μετὰ τῶν εἰσηγητικῶν ἐκθέσεων τῶν μελῶν ταύτης ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τμημάτων καὶ τῶν πρακτικῶν τῶν ἐπὶ τοῦ διαγράμματος συζητήσεων.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι τὸ σχέδιον τοῦτο δὲν ἦτο προωρισμένον, ὡς εἶχε, ν' ἀποτελέσῃ νόμον τοῦ Κράτους. Τοῦτο ἐδημοσιεύθη ἄνευ συμπληρώσεως τῆς σχετικῆς ἐργασίας διὰ παραβολῆς καὶ συναρμογῆς παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ σχεδίου. Ὡς ἐκ τούτου δὲν ὑφίστατο ὁ ἀπαραίτητος συντονισμὸς τῶν ἐν αὐτῷ θεσμῶν καὶ κατασκευῶν, οὐδὲ ἡ ἐπιβεβλημένη ἐν τούτῳ ὁρολογικὴ ἑνότης. Πλὴν τούτων ὅμως ἡ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη διαμόρφωσις τῶν ἀντιλήψεων ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ βίου ἡμῶν, ἰδίᾳ δὲ ἡ πανταχόθεν ἐκδηλωθεῖσα ἀξίωσις πληρεστέρας προσαρμογῆς τοῦ σχεδίου πρὸς τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις καὶ τὰς οἰκογενειακὰς παραδόσεις, καθίστων ἀναποφεύκτως ἐπιβεβλημένην τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ σχεδίου. Αὕτη ἦτο προσέτι χρήσιμος ἵνα ἐν τῇ καταρτίσει τοῦ ὁριστικοῦ σχεδίου τοῦ ἀστικοῦ κώδικος ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ἐκ τῶν δημοσίων συζητήσεων καὶ τῶν μελετῶν ἐπὶ τοῦ δημοσιευθέντος σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς διατυπωθεῖσαι παρατηρήσεις ὡς καὶ γενικώτερον τὰ πορίσματα τῆς ἑλληνικῆς καὶ ξένης ἐπιστήμης τῶν τελευταίων χρόνων κατὰ τὴν μελέτην τῶν θεσμῶν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος, τάξασα μεταξὺ τῶν σκοπῶν αὐτῆς ὅπως φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἀρξάμενον ἔργον πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀνάγκης ἐπὶ τὴν ἀπόκτησιν ἑλληνικοῦ ἀστικοῦ κώδικος, δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ ζήτημα τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ ἐν λόγῳ σχεδίου ἀστικοῦ κώδικος.

Μετὰ μακρὰν σκέψιν καὶ μελέτην ἡ Κυβέρνησις κατέληξεν εἰς τὴν ἀπόφασιν ὅπως ἡ ἀναθεωρητικὴ ἐπεξεργασία τοῦ σχεδίου, ἐφ' ὅσον τοῦτο εὐρείας ἤδη παρὰ τοῦ νομικοῦ κόσμου τῆς χώρας εἶχε τύχει συζητήσεως, μὴ ἀνατεθῇ εἰς ἐπιτροπήν, καθότι οὕτω θὰ ἐδημιουργεῖτο ὁ κίνδυνος νέας πάλιν καθυστερήσεως ἐν τῇ ἱκανοποιήσει τῆς ζωτικῆς πλέον ἀνάγκης ἀποκτήσεως ἀστικοῦ κώδικος, ἀλλ' ἀνατεθῇ εἰς ἕν μόνον τῶν μελῶν τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς χάριν ἐπιτεύξεως τῆς ἀναγκαιούσης ἁρμονίας τῶν νομικῶν κατασκευῶν τοῦ σχεδίου πρὸς ἀλλήλας καὶ τῆς ἐν γένει ὁρολογικῆς καὶ νομοτεχνικῆς ὁμοιομορφίας τῶν διαφόρων τμημάτων τοῦ κώδικος. Ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισεν ἐπίσης ὅπως δοθῶσιν αἱ κυβερνητικαὶ κατευθύνσεις ἐπὶ τῶν ἐπενεκτέων τροποποιήσεων τοῦ σχεδίου ὡς πρὸς τοὺς ἐν αὐτῷ περιληφθέντας ἢ εἰσακτέους θεσμοὺς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου.

Εἰς ταύτην καταλήξασα τὴν ἀπόφασιν ἡ Κυβέρνησις ἀνέθεσε, πράγματι, τὸ ἔργον εἰς τὸν ἐκ τῶν μελῶν τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ μέλος τῆς δυνάμει τοῦ νόμου 1487)1938 «περὶ τῆς Νομοπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Διευθύνσεως Μελετῶν τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης» συσταθείσης Νομοπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς κ. Γεώργιον Μπαλῆν, Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ Ἀκαδημαϊκόν, καὶ δὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 139027 τῆς 23 Δεκεμβρίου 1938 ἀποφάσεως ἡμῶν, ὡς ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ (Ἐφημερὶς Κυβερνήσεως Τεῦχος Β' ἀριθμ. 289)1938), ἐν ᾗ συγχρόνως καθωρίσθη ἡ ἔκτασις τῆς ἐντολῆς ἀναθεωρητικῆς ἐπεξεργασίας συμπληρωθεῖσα, ἐν τῇ διαδρομῇ ταύτης,

ὁσάκις τοῦτο παρίστατο ἀναγκαῖον. Ὁ καθηγητὴς κ. Γ. Μπαλῆς, ἀφοσιωθεὶς ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ἀνατεθὲν αὐτῷ ἔργον καὶ ἐν διαρκεῖ ἐπαφῇ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἐπεράτωσε καὶ παρέδωσε τοῦτο, συνοδεύσας τὸ ὁριστικὸν σχέδιον Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διὰ τοῦ ἀπὸ 17 Δεκεμβρίου 1939 ὑπομνήματος αὐτοῦ, ὅπερ ἔπεται τῇ παρούσῃ ἐκθέσει. Τὸ οὕτω καταρτισθὲν σχέδιον ἡ Κυβέρνησις εἰσηγεῖται τῇ Ὑμετέρᾳ Μεγαλειότητι ὅπως ἀποτελέσῃ τὸν Ἑλληνικὸν Ἀστικὸν Κώδικα.

Ὁ ἀστικὸς κῶδιξ, ἐν τῇ ὑποβαλλομένῃ τῇ Ὑμετέρᾳ Μεγαλειότητι ὁριστικῇ διατυπώσει αὐτοῦ, ἀποτελεῖται ἐκ πέντε βιβλίων περιλαμβανόντων, 1) τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου καὶ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ προσώπων δικαίου, 2) τὸ ἐνοχικὸν δίκαιον, 3) τὸ ἐμπράγματον δίκαιον, 4) τὸ οἰκογενειακὸν δίκαιον καὶ 5) τὸ κληρονομικὸν δίκαιον, εἰς 2035 ἄρθρα ἐν συνόλῳ. Ἀκροτελεύτιος διάταξις ὁρίζει τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ Κώδικος διὰ τὴν 1 Ἰουλίου 1941, διδομένου οὕτω ἀρκοῦντος χρονικοῦ διαστήματος πρὸς μελέτην τοῦ κώδικος.

Αἱ ἐν τῷ κώδικι διατάξεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἡμῶν—παρέχουσαι τὰς βάσεις ρυθμίσεως τῶν μεταξὺ ἰδιωτῶν σχέσεων—θὰ ἀποτελέσωσι πανελληνικὸν ἀστικὸν δίκαιον.

Ἀπὸ ἀπόψεως περιεχομένου, ὡς ἤδη τοῦτο ἐν τῷ ἀρχικῷ διαγράμματι καταρτίσεως αὐτοῦ ἐτονίσθη, ὁ Κῶδιξ ἀποτελεῖ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνέλιξιν τοῦ ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας ἰσχύσαντος παρ' ἡμῖν ἀστικοῦ δικαίου, ὅπερ πάλιν ἀποτελεῖ συνέχισιν τοῦ βυζαντινορρωμαϊκοῦ δικαίου καὶ ὡς πρὸς τὰ διατηρηθέντα ἔθιμα τοῦ δικαίου τοῦ μετὰ τὴν ἅλωσιν ἑλληνισμοῦ, ἔτι δέ, ἐμμέσως, ἀπωτέραν συνέχισιν τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ καὶ ἑλληνιστικοῦ δικαίου. Ἐν τῷ κώδικι περιελήφθησαν ἐξ ἄλλου συστηματικῶς, διαμορφωθεῖσαι καταλλήλως, αἱ νεώτεραι διατάξεις ἀστικοῦ δικαίου ἃς ἀπὸ τῆς ἀνασυστάσεώς της μέχρι σήμερον ἐθέσπισεν ἡ χώρα εἰς ἐξυπηρέτησιν δημιουργηθεισῶν συγχρόνων ἀναγκῶν ἀστικοῦ δικαίου καὶ ἃς δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸ βυζαντινὸν δίκαιον. Αἱ νεώτεραι αὗται διατάξεις ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ γραπταὶ πηγαὶ τοῦ ἰσχύσαντος ἀστικοῦ δικαίου, ἀντικαθιστάμεναι διὰ τῶν διατάξεων τοῦ κώδικος, θέλουσι καταργηθῇ διὰ τοῦ μέλλοντος νὰ ἐπακολουθήσῃ εἰσαγωγικοῦ νόμου τοῦ ἀστικοῦ κώδικος, ὅστις, πρὸς τούτοις, θὰ καθορίζῃ τὰ τῆς μεταβάσεως ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων ἀστικοῦ δικαίου πρὸς τὴν νέαν καὶ ἐνιαίαν διὰ τὴν χώραν ρύθμισιν αὐτοῦ.

Καὶ μετὰ ὅμως τὴν νέαν ταύτην ρύθμισιν ἡ ἑλληνικὴ νομικὴ ἐπιστήμη δὲν θέλει ἐγκαταλείψει τὴν μελέτην τῶν πηγῶν τοῦ δικαίου, ἃς ἑκατονταετηρίδες ἐθνικοῦ πνευματικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου ἐδημιούργησαν καὶ διεμόρφωσαν. Ὅλως τοὐναντίον, ἐφ' ὅσον ἐμμένομεν, ὡς ἐλέχθη, εἰς τὰς παρ' αὐτῶν τεθείσας ἀρχὰς τοῦ δικαίου ἐφ' ὧν ἑδράζονται ἡ τάξις καὶ ὁ κοινωνικὸς πολιτισμός, ταύτας θὰ μελετῶμεν ἐν ἐπιγνώσει τῆς δεδοκιμασμένης ἀξίας αὐτῶν, ἵνα διαυγῇ ἀποκτῶμεν τὴν ἀντίληψιν τῶν ἐννοιῶν τοῦ δικαίου καὶ τῶν καθιερωθέντων θεσμῶν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἡμῶν, ἔτι δὲ ἵνα ἐν τῇ ἐργασίᾳ τῆς ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος ἀκολουθοῦμεν τὴν ὁδόν, τὴν συνεχίζουσαν τὴν μνησθεῖσαν ἱστορικὴν τοῦ ἑλληνικοῦ δικαίου τρισχιλιετῆ ἐξέλιξιν.

Ὁ ἀστικὸς κῶδιξ διαπνέεται ὑπὸ πνεύματος ἐξυψώσεως τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης καὶ ὑποταγῆς τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων εἰς τὰ εὐρύτερα συμφέροντα τοῦ συνόλου, τὴν ὁποίαν ἄλλως τε ἡ Κυβέρνησις γενικώτερον ἐπεδίωξε χάριν τῆς ἁρμονικῆς προόδου τοῦ βίου τοῦ Ἔθνους.

Ἡ Κυβέρνησις, εὐτυχὴς ὅτι ἐν τῇ ὀργανωτικῇ καὶ ἀναθεωρητικῇ τῆς νομοθεσίας ἐπιδιώξει της, εὑρηται εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἱκανοποιήσῃ θεμελιώδη ἀνάγκην τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας καὶ νὰ δημιουργήσῃ οὕτως ἀφετηρίαν νέας προόδου τοῦ ἐν ἐλευθέρᾳ πολιτείᾳ ἐθνικοῦ βίου, ἀποτίουσα δὲ τὸν προσήκοντα φόρον τιμῆς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ἐπιστήμην τοῦ δικαίου, εἰς ἣν ὀφείλεται τὸ ἔργον καὶ ἣν εὔχεται ὅπως τὸ Ἔθνος βλέπῃ πάντοτε ἐν τῇ ἀκμῇ, ἣν προσέδωκαν ταύτῃ οἱ μεγάλοι Ἕλληνες νομοδιδάσκαλοι καὶ τὸ ἐκ προαιωνίου παραδόσεως ἔμφυτον ἐθνικὸν αἴσθημα ἀγάπης πρὸς τὸ ἴσον καὶ τὸ δίκαιον, λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλῃ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα εἰς τὴν κύρωσιν τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ὁποίας ἡ ἐπιτευχθεῖσα τάξις καὶ ἡ συντελουμένη δημιουργικὴ ἐργασία κατέστησε δυνατὴν τὴν ἀποπεράτωσιν τούτου ἐπ' ἀνεκτιμήτῳ ἀγαθῷ τῆς ἐθνικῆς κοινότητος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Φεβρουαρίου 1940.

Εὐλαβὴς τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος ὑπήκοος

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς
ΑΓΙΣ Π. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Πρὸς
τὸν Κύριον Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως
καὶ τὸν Κύριον Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης

ΥΠΟΜΝΗΜΑ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΜΠΑΛΗ

συνοδεῦον τὸ ὑποβαλλόμενον τελικὸν σχέδιον τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριε Ὑπουργέ,

Ἡ ἐπελθοῦσα τὴν 4ην Αὐγούστου 1936 πολιτικὴ μεταβολὴ εἶχε τὴν ἀγαθοποιὸν αὐτῆς ἐκδήλωσιν καὶ ἐπὶ τοῦ διέποντος τὴν χώραν ἡμῶν ἀστικοῦ δικαίου. Ἡ ἐκ τῆς μεταβολῆς ταύτης προελθοῦσα Κυβέρνησις ἔταξε μεταξὺ τῶν πρωτευόντων αὐτῆς μελημάτων καὶ τὸ τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ ἀστικοῦ κώδικος, οὕτω δὲ πρὸ ἑνὸς ἀκριβῶς ἔτους ἐκαλούμην παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰω. Μεταξᾶ καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ κ. Ἀγ. Ταμπακοπούλου καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 23 Δεκεμβρίου 1938 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ τούτου μοὶ ἐδίδετο ἡ ἐντολὴ τῆς ἐπεξεργασίας καὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ ἤδη κατηρτισμένου σχεδίου καὶ τῆς διατυπώσεως τοῦ τελικοῦ κειμένου τοῦ ἀστικοῦ κώδικος «ἐν προσαρμογῇ πρὸς τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις, τὰς ἠθικὰς παραδόσεις καὶ τὰς συγχρόνους κοινωνικοοικονομικὰς ἀντιλήψεις τοῦ Ἔθνους, καὶ δι' ἐναρμονισμοῦ τῶν πρὸς ἄλληλα μερῶν τοῦ σχεδίου ἀπὸ ἀπόψεως ὁρολογικῆς καὶ νομοτεχνικῆς».

Ὡς εἶναι γνωστόν, πενταμελὴς ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ ἀειμνήστου Κωνστ. Δεμερτζῆ καὶ τῶν κ.κ. Κ. Τριανταφυλλοπούλου, Γ. Μαριδάκη, Π. Θηβαίου καὶ ἐμοῦ συνέταξε μετὰ πάσης εὐσυνειδησίας καὶ συστηματικότητος ἐπὶ τῇ βάσει καὶ τῶν νεωτέρων εὐρωπαϊκῶν κωδίκων πλῆρες σχέδιον ἀστικοῦ κώδικος διαιρεθὲν εἰς ἕξ τμήματα, ὅπερ καὶ ἐτυπώθη καὶ ἔλαβε δημοσιότητα. Ἐπὶ τοῦ σχεδίου τούτου ἐπηκολούθησεν ὕστερον κριτικὴ ἐκ μέρους τῶν ἁρμοδίων ἐπιστημονικῶν κύκλων, ἐμεσολάβησεν ὅμως ἔκτοτε εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας καὶ νεωτέρα νομοθετικὴ κίνησις ἐπὶ τῆς ὕλης τοῦ κώδικος καὶ ἐπιστημονικὴ ζύμωσις, ὡς εἶναι ἰδίως τὸ ἐν Ἰταλίᾳ σχέδιον ἀναθεωρήσεως ἀστικοῦ κώδικος (ἐξ οὗ αἱ εἰσαγωγικαὶ διατάξεις, τὸ περὶ προσώπων καὶ τὸ οἰκογενειακὸν δίκαιον ἰσχύουσιν ἤδη ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1939 ὡς νόμος ἐν Ἰταλίᾳ), ὡς ἐπίσης διάφοροι ἀστικοὶ νόμοι ἐν Γαλλίᾳ, ἔτι δὲ εὐρεῖα νομοθετικὴ κίνησις ἐν Γερμανίᾳ μετὰ σχεδίου ἐπὶ μικροῦ μέρους τοῦ ἐνοχικοῦ δικαίου ἐκπονηθέντος ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Γερμανικοῦ δικαίου. Τὰ γεγονότα ταῦτα, ἐφ' ὅσον ἀκόμη εὑρισκόμεθα εἰς τὸ προπαρασκευαστικὸν στάδιον ὑπηγόρευον τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ συνταχθέντος ὑπὸ τῆς εἰρημένης ἐπιτροπῆς σχεδίου, τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ τὰ ἓξ τμήματα αὐτοῦ ἔχρῃζον ἐσωτέρας τινὸς συναρμολογήσεως πρὸς ἄλληλα, οὕτως ὥστε νὰ λάβωσι τὴν ἀπαιτουμένην φραστικὴν ἑνότητα καὶ νὰ ἐναρμονισθῶσι καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν δίκαιον τῆς χώρας.

Εὐτυχὴς ὅτι ἀγγέλλω πρὸς Ὑμᾶς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς καὶ τὴν κατάρτισιν τοῦ τελικοῦ σχεδίου τοῦ ἀστικοῦ κώδικος ἐν ὄψει τῶν κυβερνητικῶν κατευθύνσεων, αἵτινες ἐχαράχθησαν ἐν ἀρχῇ ἢ καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιτελεσθείσης ἐργασίας. Παραδίδων τὸ τελικὸν τοῦτο κείμενον, θεωρῶ ὅτι ἐπιβάλλεται νὰ συνοδεύσωσι τοῦτο αἱ ἀκόλουθοι σύντομοι σκέψεις, ἐν αἷς συνοψίζονται εἰς ἀδροτάτας γραμμὰς αἱ ἀρχαί, ἐξ ὧν τὸ ὑποβαλλόμενον σχέδιον ἐμφορεῖται.

I

Τὸ διέπον ἡμᾶς ἀστικὸν δίκαιον εἶναι ὡς γνωστὸν τὸ βυζαντινορρωμαϊκόν, ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ οἱ κώδικες Ἰόνιος, Κρητικὸς καὶ Σαμιακὸς διὰ τὰς οἰκείας αὐτῶν περιοχάς. Τὸ βυζαντινορρωμαϊκὸν δίκαιον ἐν τῇ κοινῇ συνειδήσει δὲν ἐθεωρήθη ξένον πρὸς ἡμᾶς, τοὐναντίον μάλιστα ἕνεκα τῶν στοιχείων, ἐξ ὧν κατὰ τὴν μακρὰν αὐτοῦ ἐξέλιξιν ἀπετελέσθη, ἐθεωρήθη οἰκεῖον πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ζωήν. Παρὰ ταῦτα, ὡς ἐκ τῆς παλαιότητος εἴτε ἀβεβαιότητος εἴτε ἀτελείας θεσμῶν τινῶν αὐτοῦ, παρέστη κατ' ἐπανάληψιν ἀνάγκη ἡ χώρα ἡμῶν νὰ εἰσαγάγῃ τμηματικῶς νομοθετικὰς καινοτομίας, οὕτω δὲ σήμερον ἡ ἀστικὴ ἡμῶν νομοθεσία ἐν τῷ συνόλῳ παρουσιάζει τὴν εἰκόνα μωσαϊκοῦ, ἔρχονται δὲ περιστάσεις, καθ' ἃς φθάνομεν εἰς ἀβεβαιότητα δικαίου ὀλίγον ἀπέχουσαν τῆς χαώδους καταστάσεως. Καὶ τοῦτο, ἐν ᾧ χρόνῳ ἡ χώρα ἡμῶν ἔχει τὸ χάρισμα πλήρους σχεδὸν ἑνότητος φυλετικῆς καὶ θρησκευτικῆς καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐδικαιοῦτο εὐλόγως νὰ ἀναμένῃ καὶ ἑνότητα ἀστικοῦ δικαίου, δηλαδὴ «Πανελληνικὸν Ἀστικὸν Κώδικα».

Τὸ πρῶτον κεφαλαιῶδες πρόβλημα, ὅπερ συνδέεται μὲ τὴν εἰσαγωγὴν ἀστικοῦ κώδικος εἶναι τὸ σημεῖον, μέχρι τοῦ ὁποίου δέον νὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερον τὸ συγχρονιστικὸν καὶ μεταρρυθμιστικὸν πνεῦμα, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν μεταβολῶν καὶ τῆς ἐξελίξεως τοῦ κοινωνικοῦ βίου. Ἀλλὰ τὸ σύστημα τοῦ ἀστικοῦ δικαίου δὲν εἶναι μηχανική τις ἐφεύρεσις, αἱ δὲ σχέσεις τοῦ ἀτόμου αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ ἀστικοῦ δικαίου δὲν ὑπόκεινται εἰς συχνὰς μεταβολὰς καὶ νεωτερισμούς. Ἂν καὶ οἱ οἰκονομικοὶ ἢ ἄλλοι παράγοντες τῆς ζωῆς ὑφίστανται ἀενάως ἀλλεπαλλήλους μεταβολάς, οὐχ ἧττον αἱ βιοτικαὶ σχέσεις τῶν ἀτόμων, ἐξ ὧν ὑφαίνονται τὰ δικαιώματα, παρουσιάζουν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παγίους καὶ ἀμεταβλήτους τύπους. Ἀπόδειξις τούτου εἶναι ὅτι δίκαιον πρὸ τόσων αἰώνων τεθὲν ἢ διαμορφωθέν, οἷον τὸ ρωμαϊκόν, ἠδυνήθη ἄριστα νὰ στεγάσῃ

μέχρι τῶν ἡμερῶν μας τὰ νεώτατα καὶ μᾶλλον προηγμένα εἰς πολιτισμὸν εὐρωπαϊκὰ κράτη. Ἀστικὸς κῶδιξ λοιπὸν συγχρονισμένος δὲν σημαίνει ἀνατροπὴν τῶν πάντων. Αἱ παραδόσεις καὶ τὰ ἤθη τοῦ λαοῦ εἶναι σπουδαῖος παράγων τῆς ζωῆς τῶν ἐθνῶν καὶ δὲν καταλύονται δι' ἄρθρων. Τοῦτο τοὐλάχιστον μᾶς διδάσκει τὸ Ἀγγλικὸν Ἔθνος, τὸ ὁποῖον εἰς οὐδεμίαν ἄλλην πτυχὴν τῆς ἐθνικῆς του ζωῆς ἐξεδήλωσεν ὑπερηφάνως τόσην συντηρητικότητα ὅσην εἰς τοὺς θεσμοὺς τοῦ δικαίου. Ὅλα τὰ ἔθνη, ὅταν ἐπέστη ἡ στιγμὴ τῆς κωδικοποιήσεως τοῦ ἀστικοῦ δικαίου, ὡς πρῶτον μέλημα εἶχον νὰ σεβασθῶσι κατὰ τὸ δυνατὸν τοὺς ἐκ παραδόσεως κανόνας καὶ νὰ περιλάβωσιν εἰς τὸν κώδικα τὸ διὰ τῆς μακρᾶς πείρας δοκιμασθὲν δίκαιον καὶ ὀρθῶς ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης εἶπεν ὁ ἀρχαῖος ἕλλην σοφός: «Τοῖς μὲν νόμοις παλαιοῖς χρῶ, τοῖς δ' ὄψοις προσφάτοις».

Ἡ συντηρητικότης ὅμως εἰς τὰς παραδόσεις καὶ τὰ ἔθιμα ἔχει καὶ ὅρια, διότι δὲν δύναται νὰ φθάσῃ καὶ μέχρι τοῦ νὰ διατηρήσωμεν διατάξεις πεπαλαιωμένας καὶ ἀτελῶς ἢ οὐδόλως ἐξυπηρετούσας τὴν σύγχρονον ζωὴν ἢ μὴ συμβιβαζομένας πρὸς τὴν κοινωνικὴν ἀποστολὴν τοῦ δικαίου, μέχρι τοῦ νὰ διατηρήσωμεν δηλαδὴ καὶ τὴν σκωρίαν τῆς κοινωνικῆς μηχανῆς. Τοῦτο κατὰ μέγα μέρος ἀληθεύει ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ κώδικος ὡς καὶ τοῦ ἐνοχικοῦ ἢ καὶ ἐπὶ ἄλλου τινος μέρους. Εἰς τὰ σημεῖα ταῦτα, ἀπαιτεῖται συγχρονισμὸς πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς παρατηρουμένης ἐξελίξεως τῶν συναλλαγῶν καὶ τῆς κοινωνικῆς οἰκονομίας, διότι αἱ διατάξεις εἰς τὰ μέρη αὐτὰ τοῦ κώδικος εἶναι προωρισμέναι νὰ καλύψουν οὐ μόνον τὰς καθαρῶς ἀστικὰς σχέσεις, δηλαδὴ τὸν ρυθμὸν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγάς, ἔτι δὲ (ἰδίως τὸ γενικὸν μέρος τοῦ κώδικος) καὶ σχέσεις δημοσίου δικαίου, δι' ἃς κατ' ἀνάγκην καὶ μοιραίως τὸ τελικὸν καταφύγιον, ἐλλείψει εἰδικωτέρων ὁρισμῶν, θὰ εἶναι ὁ ἀστικὸς κῶδιξ.

II

Ἕτερον κεφαλαιῶδες ζήτημα συνδεόμενον πρὸς τὴν σύνταξιν τοῦ ἀστικοῦ κώδικος εἶναι τὸ τῆς περιληπτέας ἐν αὐτῷ ὕλης ὡς καὶ τῆς καταταξέως αὐτῆς. Ζωηρὰ εἶναι ἐπ' ἐσχάτων ἡ διεξαχθεῖσα ἐν τῇ ἐπιστήμῃ συζήτησις, ὁποία ἡ περιληπτέα ὕλη καὶ ὁποία ἡ κατάταξις αὐτῆς ἐν τῷ ἀστικῷ κώδικι τοῦ μέλλοντος. Ἂν δηλαδὴ πρέπῃ νὰ μείνωμεν εἰς τὸ μέχρι τοῦδε παραδεδεγμένον σύστημα καὶ τὴν κατὰ παράδοσιν μορφὴν τοῦ κώδικος. Ὑπεστηρίχθη ἰδίως ὅτι τὸ γενικὸν μέρος δέον νὰ λείψῃ καὶ νὰ συγχωνευθῇ εἰς τὰ ἄλλα μέρη αὐτοῦ· ὅτι τὰ οἰκογενειακὸν ἢ καὶ τὸ κληρονομικὸν νὰ παραλειφθῇ ἐκ τοῦ κώδικος, καθὸ μὴ ἔχοντα τὸν χαρακτῆρα, ὃν αἱ λοιπαὶ ἔννομοι σχέσεις τοῦ προσώπου· ἢ ὅτι τὸ οἰκογενειακὸν ἔπρεπε ν' ἀποτελέσῃ ἓν ἐνιαῖον τμῆμα μετὰ τοῦ δικαίου τῶν προσώπων. Ὑπεστηρίχθη περαιτέρω ὅτι ἡ διαίρεσις τῆς ὕλης τοῦ κώδικος καὶ τῶν ἐννόμων σχέσεων θὰ ἔπρεπε νὰ γείνῃ κατὰ ὁμάδας βιοτικῆς ἢ βιοτεχνικῆς τῶν ἀτόμων ὁμειρμορφίας, ἢ κατὰ τὴν ἰδιορρυθμίαν τῶν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν. Τοιαῦται καὶ ἄλλαι παρόμοιαι γνῶμαι καὶ ἐπικρίσεις κατὰ τῆς μέχρι τοῦδε παραδεδεγμένης, ὡς εἶπον, μορφῆς τοῦ ἀστικοῦ κώδικος, οὐδεμίαν θετικὴν καὶ οὐσιαστικὴν δικαιολογίαν ἐνεφάνισαν οὐδὲ κατώρθωσαν νὰ δείξωσι κατὰ τί θὰ ἐξυπηρετοῦντο οἱ πρακτικοὶ σκοποὶ τοῦ δικαίου ἐκ τῆς τοιαύτης μορφολογικῆς καινοτομίας τοῦ κώδικος, οὕτως ὥστε αὕτη νὰ μὴ παρίσταται ἐστερημένη σκοποῦ τινος καὶ ἁπλῶς ἐντυπωσιακή.

Ὡς ἐκ τούτου ἐκρίθη ὀρθὸν νὰ μείνωμεν εἰς τὴν μέχρι τοῦδε μορφὴν καθ' ὕλην καὶ κατάταξιν. Ἀκόμη δὲ καὶ αἱ περὶ ἀποδείξεως καὶ ἰδίᾳ τοῦ βάρους αὐτῆς διατάξεις ἐθεωρήθη ὅτι δὲν εἶχον θέσιν εἰς τὸν ἀστικὸν κώδικα, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῶσιν εἰς τὴν πολιτικὴν δικονομίαν.

Τὸ ζήτημα κατὰ πόσον τὸ ἔθιμον δέον νὰ γείνῃ δεκτὸν ἐν τῷ κώδικι ὡς πηγὴ δικαίου, ἔκρινα ὅτι πρέπει νὰ λυθῇ καταφατικῶς, διὰ θετικῆς δὲ εἰς τὸ γενικὸν μέρος διατάξεως χαρακτηρίζεται καὶ τοῦτο ὡς κανὼν δικαίου. Ἀπάρνησις τοιαύτης δυνάμεως εἰς τὸ ἔθιμον θὰ ἐσήμαινε νὰ ἀγνοήσωμεν ὄχι μόνον τὰ διδάγματα τῆς ἐπιστήμης, ὄχι μόνον τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ δίκαιον εἶναι προϊὸν ἱστορικῆς ἐξελίξεως, ἀλλὰ καὶ τὴν πραγματικότητα ἐν τῷ βίῳ τῶν κοινωνιῶν. Διότι καὶ εἰς ὅσους ξένους νεωτέρους κώδικας ἠγνοήθη τὸ ἔθιμον ὡς πηγὴ δικαίου, δὲν ἔλειψεν οὐδ' ἦτο δυνατὸν νὰ λείψῃ ἡ γένεσις καὶ ἐπικράτησις αὐτοῦ ἐν τῇ ρυθμίσει τῶν ἰδιωτικῶν σχέσεων. Εἰς τὴν ἐπιστήμην ἀπόκειται νὰ εὕρῃ ἑκάστοτε μέχρι ποίου σημείου πρέπει νὰ ἀφεθῇ ἐλευθέρα ἡ τοιαύτη ἐπικράτησις.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν θέσιν τοῦ δικαστοῦ ἔναντι τῶν ἐμφανισθησομένων τυχὸν κενῶν τοῦ κώδικος, καὶ συγκεκριμένως ἂν διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην πρέπῃ νὰ δοθῇ εἰς τὸν δικαστὴν νομοθετικὴ ἐλευθερία, ὑπὸ δεδομένους ἔστω ὅρους, ἐθεώρησα ὅτι ἑρμηνευτικαὶ μὲν ὁδηγίαι ἐν τῷ κώδικι—καὶ ἂν δὲν βλάπτουσι—παρέλκουσιν ἐντελῶς, ἡ δὲ ἀναγνώρισις εἰς τὸν δικαστὴν ἐλευθερίας νὰ παρέχῃ ἐκ τῶν ὑστέρων νομοθετικὰς λύσεις οὐχὶ περὶ μελλόντων ἀλλὰ «περὶ παρεληλυθότων», ἀντιστρατεύεται πρὸς τὰς θεμελιώδεις βάσεις τοῦ δικαίου (Ἀριστοτέλους Ρητ. Α' 1354β, 1358β), ἐγκυμονεῖ κινδύνους εἰς τὴν ἀπονομὴν αὐτοῦ καὶ χωρὶς νὰ ἐγγυᾶται βεβαίαν καὶ εὔστοχον πλήρωσιν τοῦ τυχὸν κενοῦ, θὰ ἠπείλει μᾶλλον ἀβεβαιότητα δικαίου. Ὁ δικαστὴς δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία, ὅτι ἐκ τῶν ἀρχῶν τῆς ἐπιστημονικῆς ἑρμηνείας ἔχει τὸ μέσον νὰ πληρώσῃ εὐστόχως τὸ κενόν, καὶ δὲν θὰ αἰσθανθῇ ἐν τούτῳ ἔλλειψίν τινα, ὡς μαρ-

τυρεῖ καὶ ἡ ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν ἑκατονταετὴς τῆς δικαστικῆς νομολογίας πεῖρα.

III

Πρόβλημα πολὺ εὐρυτέρας σημασίας εἶναι περαιτέρω ἡ ἐπὶ τὸ κοινωνικώτερον διασκευὴ τῶν κανόνων τοῦ δικαίου ἐν τῷ κώδικι. Ἐλέχθη κατὰ κόρον εἰς τοὺς ἐσχάτους καιρούς, περιελήφθη δὲ καὶ εἰς καταστατικοὺς χάρτας, ὅτι ἡ ἰδιοκτησία δὲν εἶναι ἁπλῶς ἀτομικὸν δικαίωμα ἀλλὰ καὶ κοινωνικὴ λειτουργία καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὴν ἀτομικὴν βούλησιν νὰ ἔλθῃ ἀντιμέτωπος πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὁλότητος. Τὸ αὐτὸ δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ καὶ ἐπαναλαμβάνεται διὰ πᾶν δικαίωμα καὶ δὴ καὶ διὰ τὸ ἐνοχικόν. Ὁ κανὼν τοῦ δικαίου ἐπὶ τοῦ ἐνοχικοῦ δικαιώματος ἄ μ ε σ ο ν μὲν σκοπὸν ἔχει τὴν προστασίαν τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος, ἔμμεσον δὲ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, τοῦθ' ὅπερ ἀποτελεῖ καὶ τὸν ἀπώτερον λόγον πάσης νομικῆς διατάξεως. Τὸ ἐνοχικὸν δικαίωμα ἐπομένως δὲν εἶναι ἁπλῶς δεσμός, ἐν τῷ ὁποίῳ ἑκάτερον τῶν μερῶν νὰ μὴ βλέπῃ ἄλλο τι εἰ μὴ θεραπείαν ἰδίου αὐτοῦ οἰκονομικοῦ συμφέροντος, ἀλλ' εἶναι καὶ μέσον προαγωγῆς τῆς κοινωνικῆς οἰκονομίας καὶ δικαίας κατανομῆς τῶν ἀγαθῶν, οὕτως ὥστε ἑκάτερον τῶν μερῶν νὰ μὴ δύναται νὰ ἐπικαλῆται κατὰ τοῦ ἑτέρου τὴν δύναμιν τοῦ νομικοῦ δεσμοῦ, δηλ. νὰ ἀπαιτῇ ἀπὸ τὸν ἕτερον τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς, ἀφ' οὗ σημείου τὸ ἀτομικὸν συμφέρον ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς γενικώτερον καὶ ἰδίως πρὸς τὸ συμφέρον τῆς κοινωνικῆς οἰκονομίας.

Αἱ ἀρχαὶ αὗται, αἱ ὁποῖαι δύνανται ἐξ ἴσου νὰ εἶναι ὁδηγίαι ὄχι μόνον πρὸς τὸν νομοθέτην ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν δικαστήν, εὗρον ἔκφρασιν καὶ διατύπωσιν εἰς τὸ ὑποβαλλόμενον σχέδιον ἀφ' ἑνὸς γενικωτέραν ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀντιτιθεμένη εἰς τὸν κοινωνικὸν ἢ οἰκονομικὸν αὐτοῦ σκοπὸν καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰδικὴν εἰς καθ' ἕκαστον διατάξεις αὐτοῦ, ἰδίως προσδιοριστικὰς τῆς κυριότητος ἢ τοῦ ἐνοχικοῦ δικαιώματος. Διὰ τῶν τοιούτων διατάξεων καὶ πλείστων ἄλλων ἐν ἰσχύϊ ἤδη ἐν εἰδικοῖς νόμοις, ἡ μὲν ἰδιοκτησία ἀποβάλλουσα τὴν ἀτομιστικὴν ὄψιν λαμβάνει πράγματι τὴν ἁρμόζουσαν ἀποστολήν, ὁ δὲ ἐνοχικὸς δεσμὸς ρυθμίζεται κατὰ τρόπον ὥστε εἴτε νὰ προσλαμβάνῃ τὸν εἰρημένον χαρακτῆρα, εἴτε νὰ μετριάζεται ἡ τραχύτης αὐτοῦ καί, ὑπὸ δεδομένας συνθήκας, νὰ ἀπαλύνεται οὗτος, ὅσον χρειάζεται διὰ νὰ μὴ καταντᾷ νὰ προσφέρεται ὁ ὀφειλέτης ὁλοκαύτωμα εἰς τὸν βωμὸν τῆς συμβάσεως.

Τὸ σχέδιον δὲν παρέλειψε περαιτέρω νὰ περιλάβῃ καὶ διατάξεις ἀφορώσας τὴν γεωργικὴν οἰκονομίαν (ἀγρομισθώσεις, ἐλάχιστον ὅριον διαρκείας αὐτῶν, μὴ κατάτμησις τῆς γεωργικῆς ἐπιχειρήσεως) κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης τοῦ γεωργικοῦ δικαίου. Ἡ εὐρυτέρα περὶ τούτου πρόνοια, ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὴν μὴ κατάτμησιν τῶν ἀγροτικῶν κτημάτων καὶ τὸ ἐλάχιστον ὅριον καλλιεργητικῆς μονάδος, πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῇ εἰς εἰδικοὺς νόμους.

IV

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ οἰκογενειακὸν δίκαιον, ἐπὶ τῶν διατάξεων τούτου ἐνδείκνυται μᾶλλον συντηρητικότης, τοιοῦτον δὲ πνεῦμα διήκει διὰ τοῦ σχεδίου. Ὁ γάμος διατηρεῖ ὡς μέχρι σήμερον πλήρη τὸν θρησκευτικόν του τύπον. Ἂν εἰς ἄλλας χώρας ἕνεκα ριζικῶν ἀντιθέσεων ἐκκλησίας καὶ πολιτείας ἢ ἕνεκεν ἐλλείψεως θρησκευτικῆς ἑνότητος ἠναγκάσθησαν νὰ δεχθῶσι τὸν πολιτικὸν γάμον, τοῦτο πόρρω ἀπέχει νὰ εὕρῃ παρομοίαν δικαιολογίαν καὶ παρ' ἡμῖν. Ἐφ' ὅσον διὰ τὸν γάμον λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς σοβαρότητος τῆς πράξεως ἀναγνωρίζεται ἡ ἀνάγκη πανηγυρικοῦ τινος τύπου, οὐδεὶς λόγος συντρέχει νὰ ἀντικαταστήσωμεν τὴν ἀπ' αἰώνων καθιερωμένην θρησκευτικὴν τελετὴν διὰ τῆς γραφειοκρατικῆς ἐμφανίσεως τῶν νυμφευομένων. Εἶναι ἄλλως τε ἀναμφισβήτητον πόσον στερεώτερον θεμέλιον διὰ τὸν γάμον ἀποβαίνει τὸ πνευματικὸν στοιχεῖον, μεθ' οὗ ψυχολογικῶς αἱ μεγάλαι μᾶζαι τοῦ Ἔθνους συνδέουσι τὸ ἄρρηκτον τοῦ δεσμοῦ. Ἡ ἀντίρρησις ὅτι ἐνδέχεται νὰ εὑρεθῇ καὶ εἷς ἄθεος, ἠναγκασμένος παρὰ τὴν συνείδησίν του νὰ ὑποστῇ καταθλιπτικῶς τὴν ἱερολογίαν, δὲν εἶναι ἀξία προσοχῆς, διότι ἀφετηρία τῶν κανόνων τοῦ δικαίου εἶναι οὐχὶ αἱ μεμονωμέναι καὶ ἐξαιρετικαὶ περιπτώσεις ἀλλὰ τὸ γενικῶς καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον συμβαῖνον.

Ὁ γάμος λοιπὸν πρέπει νὰ διατηρήσῃ τὸν θρησκευτικόν του τύπον, ἀκόμη καὶ ἂν τελῆται ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. Ἡ ἰδέα ὅπως συνάμα μετὰ τῆς ἱεροτελεστίας συντάσσεται καὶ ληξιαρχικὴ πρᾶξις ὡς συστατικὸν στοιχεῖον, δηλ. ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τοῦ γάμου, καίτοι σκοπιμωτάτη, ἐν τούτοις ἔκρινα ὅτι πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῇ, ὄχι ἁπλῶς καὶ μόνον διὰ λόγους εὐθιξίας τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ πρὸ παντὸς καὶ διὰ σπουδαίους πρακτικοὺς λόγους. Διότι ἡ ὑπηρεσία τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων, ἰδίως εἰς τὰ χωρία καὶ τὰς ἀγροτικὰς περιοχάς, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτελέσῃ μετ' ἀκριβείας τὸ καθῆκον αὐτὸ καὶ μάλιστα ὅταν συμπίπτουσι δύο ἢ τρεῖς γάμοι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰς τὴν αὐτὴν περιφέρειαν. Ἑπομένως εὐθὺς ἀμέσως θὰ εἴχομεν νὰ ἀντιμετωπίσωμεν σειρὰν ἀκύρων γάμων, ἐντεῦθεν δὲ καὶ κοινωνικὸν ζήτημα: ἢ νὰ ἰσχυροποιοῦμεν ἐκ τῶν ὑστέρων τοὺς γάμους τούτους, ἢ νὰ καταργήσωμεν τὴν σχετικὴν διάταξιν.

Ἡ προκήρυξις τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, γινομένη εἴτε ἐπ' ἐκκλησίας εἴτε διὰ τοῦ τύπου, κρίνεται ἐπιβεβλημένη καὶ παρ' ἡμῖν, διότι θὰ προλαμβάνῃ ἐγκαίρως τὰς συχνὰ παρατηρηθείσας διγαμίας ἢ ἀκύρους γάμους ἢ ἄλλα κοινωνικὰ ἀτοπήματα. Ἴσως θὰ ἔπρεπεν ἡ προκήρυξις αὕτη νὰ ἀπαιτηθῇ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τοῦ γάμου. Ἐν τούτοις τοῦτο θὰ ἦτο πολὺ αὐστηρὸν καὶ μά-

λιστα διὰ διατύπωσιν τοῦ γάμου νῦν τὸ πρῶτον εἰσαγομένην.

Εἰς τὰ τῆς προικὸς καὶ τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς προίκισιν, τὸ σχέδιον δὲν ἀπομακρύνεται τοῦ μέχρι τοῦδε κρατοῦντος δικαίου.

Ἐπίσης οὐδόλως ἀπομακρύνεται τοῦτο εἰς τὰ τοῦ διαζυγίου. Εἰδικῶς ὅσον ἀφορᾷ τὸν κλονισμὸν τῆς ἐγγάμου σχέσεως ὡς λόγον διαζυγίου, τὸ σχέδιον ἐμμένει εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπαιτιότητος, διότι δὲν ἐθεώρησα ὅτι πρέπει νὰ προσχωρήσωμεν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀντικειμενικοῦ κλονισμοῦ (ἐννοεῖται, ὑπὲρ τοῦ μὴ ὑπαιτίου συζύγου). Παραδοχὴ τοῦ ἀντικειμενικοῦ κλονισμοῦ ὡς λόγου διαζυγίου, σημαίνει νὰ διαλύωμεν τὸν γάμον, καθ' ἃς ἀκριβῶς στιγμὰς ἐπέστη ἡ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη νὰ ἐκδηλώσῃ ὁ γάμος οὗτος τὴν ἠθικήν του ἔννοιαν. Διότι τί μένει πλέον ἀπὸ τὴν ἠθικὴν ἔννοιαν τοῦ γάμου ἅμα ὁ σύζυγος δικαιοῦται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν ἕτερον εὐθὺς ὡς κακῇ τῇ μοίρᾳ οὗτος ἔπαθε χρόνιον βαρὺ νόσημα ἀνίατον, π. χ. σωματικὴν παράλυσιν; Ἡ ἀρχὴ τῆς ἀντικειμενικότητος θυσιάζει τὴν ἠθικὴν βάσιν τοῦ γάμου χάριν σκοπῶν ἐθνικοπολιτικῶν. Τοῦτο δὲν εὑρίσκω ὀρθόν, διότι δὲν βλέπω πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ εὐοδοθῶσι τοιοῦτοι σκοποὶ ἄνευ τῆς ἠθικῆς βάσεως ἐν τῷ κοινωνικῷ βίῳ. Διὰ τοὺς αὐτοὺς περίπου λόγους οὔτε καὶ αἱ ἀνίατοι μεταδοτικαὶ νόσοι (ἐκτὸς μιᾶς ἐν τῷ νόμῳ περιλαμβανομένης) πρέπει νὰ καθιερωθῶσιν ὡς λόγοι διαζυγίου ἢ ὡς λόγοι ἀκυρώσεως τοῦ γάμου ἐκ τῶν ὑστέρων ἀνακαλυπτόμεναι, ἀφοῦ μάλιστα ἡ συνοίκησις τῶν συζύγων εἰς τοιαύτην περίπτωσιν δὲν ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ νόμου. Διότι τοῦτο θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν ὁ σύζυγος ὁ θέλων νὰ διαλύσῃ τὸν γάμον, νὰ ἀποδύεται εἰς ἕνα δικαστικὸν ἀγῶνα διαπομπεύσεως τοῦ ἑτέρου συζύγου, ζητῶν δι' ἰατρικῶν ἐξετάσεων νὰ ἀποδείξῃ τοῦτον ὡς πάσχοντα ἐξ ἀνιάτου μεταδοτικοῦ νοσήματος. Δεδομένου μάλιστα ὅτι ἡ ἰατρικὴ ἐπιστήμη ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ δὲν εἶναι ἀσφαλὴς εἰς τὰς διαγνώσεις της, ἓν παρόμοιον κοινωνικὸν θέαμα θὰ συνέτεινεν εἰς τὴν ἀποχαλίνωσιν ἢ τοὐλάχιστον τὴν χαλάρωσιν τῶν ἠθῶν. Ὅτι τὸ Κράτος ἐπιβάλλεται νὰ λάβῃ εἰδικὰ νομοθετικὰ μέτρα προληπτικὰ διὰ νὰ ἐξελέγχεται ἡ ὑγιεινὴ κατάστασις τῶν μελλόντων νὰ νυμφευθῶσι, εἶναι βεβαίως διάφορον ζήτημα, κείμενον ὅμως ἐκτὸς τοῦ πλαισίου τοῦ κώδικος.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς μεταξὺ τῶν συζύγων σχέσεις ὡς ἐπίσης καὶ τὰς σχέσεις μεταξὺ γονέων, καὶ τέκνων καὶ τὰ τῆς ἀνατροφῆς τούτων, αἱ διατάξεις τοῦ σχεδίου διατυποῦνται ἐπὶ τὸ κοινωνικώτερον, ἐν σχέσει πρὸς τὸ μέχρι τοῦδε δίκαιον, χαλαρουμένης ἔν τινι μέτρῳ τῆς ἐξουσίας τοῦ συζύγου ἢ πατρὸς ἐν τῇ οἰκογενείᾳ.

Διὰ τὸν θεσμὸν τῶν ἐξωγάμων τέκνων ἐλήφθη ὑπ' ὄψει τὸ μέχρι τοῦδε ἰσχῦον δίκαιον καὶ αἱ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τούτου προκύψασαι ἀτέλειαι, οὕτως ὥστε νὰ παρέχεται μὲν εἰς τὸ ἐξώγαμον τέκνον πᾶσα προστασία, ἀλλ' ὁ θεσμὸς νὰ μὴ γίνεται πρόξενος διαλύσεως τῆς νομίμου οἰκογενείας, ἢ νὰ μὴ καταντᾷ πεδίον ἐκβιάσεων, ἰδίως μετὰ θάνατον τοῦ ἀξιουμένου πατρός, ὁπότε ἡ νόμιμος οἰκογένεια ἀδυνατεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ νὰ ἔχῃ τὰ μέσα ἀμύνης. Διατηρεῖται κατὰ βάσιν ἡ ἀρχὴ ὅτι διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τὸ ἐξώγαμον δὲν καθίσταται ἐντελῶς ἰσότιμον καὶ ὁμοταγὲς πρὸς τὸ γνήσιον τοῦ γάμου τέκνον, καὶ δὴ ὅσον ἀφορᾷ τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα. Ἐγκατάλειψις τῆς ἀρχῆς ταύτης θὰ ἀπετέλει βαρὺ πλῆγμα οὐ μόνον κατὰ τῆς ὑφισταμένης τυχὸν νομίμου οἰκογενείας, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτοῦ τούτου τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου.

Μόνον διὰ τῆς νομιμοποιήσεως εἶναι ὀρθὸν τὸ ἐξώγαμον νὰ ἀφομοιοῦται πρὸς γνήσιον. Ἀλλὰ διὰ τοιαύτην νομιμοποίησιν πρέπει νὰ συντρέχουν ὡρισμένοι ὅροι, οὕτως ὥστε καὶ πάλιν νὰ μὴ πλήττεται ἡ νόμιμος οἰκογένεια ἢ ὁ θεσμὸς τοῦ γάμου. Ἡ νομιμοποίησις πρέπει νὰ γίνεται διὰ τοῦ δικαστηρίου, διότι οὐδεμίαν θέσιν ἔχει ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία εἰς τοιαύτην νομικὴν πρᾶξιν, ὡς ἐξ ἱστορικῶν ἴσως λόγων γίνεται ἀκόμη καὶ σήμερον εἴς τινας χώρας.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ τῆς ἐπιμελείας τῶν ἀνικάνων ἢ περιωρισμένης ἱκανότητος προσώπων, ἔκρινα ὅτι εἰς τὴν χώραν ἡμῶν δὲν δυνάμεθα νὰ παραλάβωμεν ὀργάνωσιν ἐπιμελείας συνδεομένην πρὸς δικαστικὸν καὶ διοικητικὸν ὀργανισμὸν ἄλλης ἀσυγκρίτως μεγαλυτέρας χώρας, καὶ ἂν ἀκόμη τοῦτο ὑπηγορεύετο ὑπὸ πρακτικῆς τινος ἀνάγκης. Εἰσαγωγὴ παρ' ἡμῖν εἰδικοῦ ἐπιτροπικοῦ δικαστοῦ (δηλ. παραλλήλως πρὸς τὸ τακτικὸν δικαστήριον), εἰσαγωγὴ διαρκοῦς καὶ παγίου συγγενικοῦ συμβουλίου, ἐπιβαρυνομένου τοῦ ἀνηλίκου διὰ τῶν δαπανῶν τούτου, εἰσαγωγὴ ἐπὶ πλέον κοινοτικοῦ ὀρφανικοῦ συμβουλίου, ὅλα ταῦτα προϋποθέτουσι ριζικὴν μεταβολὴν τοῦ δικαστικοῦ καὶ διοικητικοῦ ἡμῶν ὀργανισμοῦ ἐπὶ τὸ πολυτελέστερον, τοιαύτη δὲ τροπὴ δὲν θὰ ἦτο εὐχερῶς ἐφικτὴ διὰ τὴν χώραν ἡμῶν, ἐξ οὗ καὶ θὰ ἐκινδύνευον αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ κώδικος νὰ μείνουν ἀνεφάρμοστοι. Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τούτου, ἔκρινα ὅτι οὐδεμίαν πρακτικὴν σκοπιμότητα θὰ ἐνεῖχον τοιαῦται μεταβολαί, καὶ μόνον ἐπιβάρυνσιν θὰ ἐγέννων διὰ τὴν ὀρφανικὴν περιουσίαν, δεδομένου μάλιστα ὅτι αὕτη παρ' ἡμῖν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἶναι μετρία, ἢ καὶ κάτω τῆς μετρίας. Ἂν ὁ θεσμὸς τῆς ἐπιτροπείας παρουσίασεν ἐν τῇ πράξει ἀτελείας, δὲν βλέπω ποίαν οὐσιαστικὴν βελτίωσιν θὰ ἐπηγγέλλετο ὁ ἐπιτροπικὸς δικαστὴς καὶ τὸ διαρκὲς συγγενικὸν συμβούλιον ἢ τὸ ὀρφανικὸν κοινοτικὸν συμβούλιον, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἡμῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν.

Ἕνεκα τῶν λόγων τούτων διετήρησα τὰ εἴδη ἐπιμελείας τοῦ ἰσχύοντος δικαίου, διατυπώσας: α) ἐντονωτέραν τὴν ἐξουσίαν τοῦ εἰρηνοδίκου ὡς ἐπιτροπικοῦ δικαστοῦ, καὶ δὴ ἔναντι τῶν μελῶν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, οὕτως ὥστε τὸ ἔργον

τῶν μελῶν τούτου νὰ λάβῃ χαρακτῆρα αὐστηροῦ δημοσίου καθήκοντος· β) αὐτεπάγγελτον τὴν ἐνέργειαν τοῦ εἰρηνοδίκου ὡς ἐπιτροπικοῦ δικαστοῦ, ὥστε νὰ δύναται οὗτος νὰ ἀρύεται πᾶσαν χρήσιμον εἰς τὸ ἔργον του πληροφορίαν καὶ νὰ προβαίνῃ ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας εἰς πᾶν χρήσιμον μέτρον διὰ τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου· γ) ὑποχρέωσιν τοῦ ληξιάρχου καὶ τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας νὰ ἀναγγέλλωσιν εἰς τὸν εἰρηνοδίκην ἀμελλητὶ τὴν ὕπαρξιν ὀρφανῶν ἀνηλίκων ἐν τῇ οἰκογενείᾳ ἀποθανόντος· δ) εὐρυθμοτέραν τὴν ἐπιτροπικὴν διοίκησιν καὶ ἀπηλλαγμένην τῶν ἀμφιβολιῶν, αἵτινες ἀνέκυψαν ἐκ τῆς ὑφισταμένης μέχρι τοῦδε νομοθεσίας. Ἐπὶ πλέον ἐλήφθη πρόνοια καὶ περί τινων κατηγοριῶν προσώπων ἐπιδεῶν προστασίας ἀλλὰ μὴ προβλεπομένων ἐν τῇ κειμένῃ νῦν νομοθεσίᾳ (κωφάλαλοι ἐκ γενετῆς ἢ μή, καθ' ἕξιν μεθυσκόμενοι, τοξικομανεῖς).

Ἐν τῷ κληρονομικῷ δικαίῳ ἐκδηλοῦται ἀνακαινιστικὸν κατὰ μέγα μέρος πνεῦμα. Καταργεῖται ἡ ἀποκλειστικότης τῆς ἐκ διαθήκης ἐπαγωγῆς, ἡ διάκρισις διαθήκης καὶ κωδικέλλου ὡς καὶ τὸ οἰκογενειακὸν καταπίστευμα ἢ κληροδότημα μέχρι τετάρτης γενεᾶς. Εἰσάγεται ὁ θεσμὸς τῆς δικαστικῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς ὑπερχρέου κληρονομίας, ὡς ἐπίσης ὁ θεσμὸς τοῦ κληρονομητηρίου. Ἡ συγγενικὴ κληρονομικὴ διαδοχὴ μένει μέχρι τοῦ τετάρτου βαθμοῦ (διὰ τοὺς ἐκ πλαγίου συγγενεῖς). Ὁ περιορισμὸς αὐτῆς μέχρι τοῦ τρίτου βαθμοῦ θὰ ἐνεῖχεν ἀσυνέπειάν τινα. Ἐφ' ὅσον, ὡς πρὸ ὀλίγου εἶπον, εἰς ἄλλους θεσμοὺς τοῦ δικαίου ἡ συγγένεια μέχρι καὶ τοῦ τετάρτου βαθμοῦ (ἐκ πλαγίου) λαμβάνεται ὑπ' ὄψει καὶ μάλιστα γεννᾷ ὑποχρεώσεις καὶ καθήκοντα διὰ τὸν συγγενῆ τοῦτον, θὰ ἦτο ἀντίθετον πρὸς τὸ αἴσθημα τοῦ δικαίου, προκειμένου περὶ τῆς κληρονομικῆς διαδοχῆς νὰ παραμερίσωμεν τὸν συγγενῆ τοῦτον, ἀφοῦ μάλιστα ὁ διαθέτης, ἂν ἔχῃ τοιαύτην ἐπιθυμίαν, δύναται ὁ ἴδιος διὰ διαθήκης νὰ τὸ κάμῃ. Ἄλλως τε δὲ ὁ μέχρι τοῦ τετάρτου βαθμοῦ περιορισμὸς τῆς συγγενικῆς κληρονομικῆς διαδοχῆς, ὡς ἔχει καὶ σήμερον, εἶναι ἀρκούντως χαρακτηριστικὸς νεωτερισμὸς διὰ τὴν χώραν ἡμῶν. Περαιτέρω παραμένει κατὰ βάσιν τὸ ἰσχῦον δίκαιον τῆς νομίμου μοίρας, προστιθεμένων ὅμως ὡς μεριδούχων καὶ τῶν συζύγων.

V

Ὑπολείπεται ἴσως νὰ δικαιολογήσω τὸ γλωσσικὸν ὕφος, ὑπὸ τὸ ὁποῖον διετυπώθη τὸ ὑποβαλλόμενον σχέδιον. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ γλῶσσα ἡμῶν διέρχεται γοργῶς τὴν ἁπλουστευτικήν της ἐξέλιξιν. Οὐχ ἧττον ὁ ἀστικὸς κῶδιξ δὲν ἦτο δυνατόν, παρεκκλίνων ἀπὸ τὸν γλωσσικὸν τύπον τῆς ὅλης μέχρι τοῦδε νομοθεσίας καὶ τοῦ πολιτεύματος ἡμῶν, νὰ ἐμφανίσῃ ἀντίθεσιν πρὸς τοῦτον καὶ νὰ προσχωρήσῃ εἰς ἄλλον διάφορον τύπον. Προσπάθεια μόνον κατεβλήθη ὅπως τὸ ὅλον κείμενον τοῦ κώδικος παρουσιάσῃ ἑνότητα ἀλλὰ καὶ ἁπλότητα διατυπώσεως.

VI

Τοιοῦτον τὸ ὑποβαλλόμενον σχέδιον. Μόνη ἡ κατάστρωσις τῶν κανόνων τοῦ δικαίου εἰς οὐδὲν ὠφελεῖ. Τὸ δίκαιον δὲν εἶναι ἁπλῶς ὑπόθεσις γνώσεως τῶν κανόνων αὐτοῦ, διότι χρειάζεται πρὸ παντὸς τὸ περὶ δικαίου αἴσθημα νὰ ἀναβλύζῃ αὐτομάτως ἀπὸ τὴν ψυχὴν τῶν μελῶν τῆς κοινωνίας καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐφαρμοζόντων αὐτό, εὐτυχῆ δὲ τὰ ἔθνη ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ ἀστικὸς κῶδιξ δὲν εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ εἰσαγάγῃ νέον δίκαιον ἀλλ' ἐπαγγέλλεται ἁπλῶς τὴν κύρωσιν δικαίου, τὸ ὁποῖον ἐξεπήδησεν ἤδη ἐκ τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς καὶ ἐβλάστησεν ἐν αὐτῇ τῇ ζωῇ τοῦ ἔθνους, ἐπιβληθὲν εἰς τὴν κοινὴν αὐτοῦ συνείδησιν. Ὅσα ἔθνη ὅμως λόγῳ τῆς νεαρᾶς αὐτῶν ἡλικίας καὶ τῶν ἀντιξόων περιστάσεων δὲν ηὐτύχησαν —τοὐλάχιστον ἐξ ὁλοκλήρου— νὰ εὑρεθῶσιν εἰς τὴν εὐχάριστον αὐτὴν θέσιν, ἐπιβάλλεται νὰ προστρέξουν εἰς τὰς νομοθεσίας ξένων χωρῶν, μᾶλλον προηγμένων, ἵνα μὲ τὴν δᾷδα αὐτῶν φωτίσωσι τὸν ἐπίπονον δρόμον των πρὸς τὴν ἔννομον γενικὴν κοινωνικὴν συμβίωσιν. Οὐδεμία λοιπὸν μομφὴ δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸν ἑλληνικὸν κώδικα, ἂν περιέλαβε καὶ διατάξεις ἐξ ἄλλων χωρῶν· τοῦτο σημαίνει ἁπλῶς ὅτι αἱ χῶραι αὗται ἀνταποδίδουσιν οὕτω εἰς τὴν ἑλληνικὴν χώραν ὅ,τι πάλαι ποτὲ διὰ τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου ἐδανείσθησαν ἀπὸ τὴν ἀνεξάντλητον πηγὴν τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας καὶ τῶν διδαγμάτων αὐτῆς.

Ἐν τέλει παραδίδων τὸ σχέδιον, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διανοηθῶ βεβαίως ὅτι τοῦτο εἶναι ἄμοιρον ἀτελειῶν καὶ ὅτι ὁ χρόνος δὲν θὰ καταδείξῃ ἐλλείψεις. Παρὰ ταῦτα, ἐὰν εἰς τὸ ἀπώτερον μέλλον ἀνευρεθῶσι καὶ ἀρεταὶ εἰς τὸν ἑλληνικὸν ἀστικὸν κώδικα, δὲν θὰ λησμονῆται ὅτι ὀφείλεται εἰς τὴν σημερινὴν τάξιν τῶν πραγμάτων καὶ ὅτι ἀποτελεῖ κοινὸν πνευματικὸν κτῆμα τῶν πέντε μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, τὰ ὁποῖα ἐν ἀρχῇ ἐμνημόνευσα.

Ὁ μέλλων ἀστικὸς κῶδιξ ἐπαγγέλλεται τὴν ἄρσιν τῆς ἀβεβαιότητος τοῦ δικαίου, τὴν ἐθνικὴν ἑνοποίησιν τούτου καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ὅρων πρὸς τὴν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν πρόοδον. Εἰς τὸν βίον τῶν ἐθνῶν τὸ ἔργον τοῦ ἀστικοῦ κώδικος δικαίως ἀπετέλεσε πάντοτε σταθμὸν ἀναγεννήσεως καὶ ἐθνικῆς ἑνότητος, προωρισμένον νὰ συμβολίζῃ τὴν ἀκμήν, τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν πρόοδον τοῦ ἔθνους αὐτοῦ. Δικαία δὲ θὰ εἶναι ἡ ὑπερηφάνεια ἡμῶν ἂν τὴν ἐθνικήν μας ἀναγέννησιν καὶ ὁλοκλήρωσιν ἔλθῃ νὰ ἐνισχύσῃ τὸ ἔργον τοῦ «πανελληνικοῦ ἀστικοῦ κώδικος», ὅπερ ἐθνικώτατα ὑπὸ τὸ σεπτὸν σκῆπτρον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β' ἐνεστερνίσθη ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις.

Ἀθῆναι 17 Δεκεμβρίου 1939.

Μετὰ βαθείας τιμῆς

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΠΑΛΗΣ
Καθηγητὴς τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου
ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν,
Μέλος τῆς Ἀκαδημίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β΄.
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Οἱ κανόνες τοῦ δικαίου ἐν γένει

Ἄρθρον 1

Πηγαὶ τοῦ δικαίου

Οἱ κανόνες τοῦ δικαίου περιλαμβάνονται εἰς τοὺς νόμους καὶ τὰ ἔθιμα.

Ἄρθρον 2

Ἀναδρομικὴ δύναμις τοῦ νόμου

Ὁ νόμος ὁρίζει περὶ τοῦ μέλλοντος καὶ δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν, διατηρεῖ δὲ τὴν ἰσχύν του ἐνόσῳ ἕτερος κανὼν δικαίου δὲν καταργήσῃ αὐτὸν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς.

Ἄρθρον 3

Κανόνες δημοσίας τάξεως

Διὰ τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ ἐφαρμογὴ κανόνων δημοσίας τάξεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ἰδιωτικὸν διεθνὲς δίκαιον

Ἄρθρον 4

Κατάστασις ἀλλοδαπῶν

Ὁ ἀλλοδαπὸς ἀπολαύει ὧν καὶ ὁ ἡμεδαπὸς ἀστικῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρον 5

Ἱκανότης δικαίου

Ἡ ἱκανότης δικαίου τοῦ φυσικοῦ προσώπου ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἰθαγενείας.

Ἄρθρον 6

Ἀφάνεια

Ἡ ἀφάνεια διέπεται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἰθαγενείας.

Τὸ ἡμεδαπὸν δικαστήριον δύναται νὰ κηρύξῃ ἄφαντον τὸν ἀλλοδαπὸν ἐὰν οὗτος πρὸ τῆς ἐξαφανίσεως κατῴκει ἢ διέμενεν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, ἢ ἐφ' ὅσον κέκτηται περιουσίαν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ.

Ἄρθρον 7

Ἱκανότης δικαιοπραξίας

Ἡ ἱκανότης πρὸς δικαιοπραξίαν ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἰθαγενείας.

Ἄρθρον 8

Ἀπαγόρευσις

Ἡ ἀπαγόρευσις ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἰθαγενείας.

Τὸ ἡμεδαπὸν δικαστήριον δύναται νὰ κηρύξῃ τὴν ἀπαγόρευσιν ἀλλοδαποῦ κατοικοῦντος ἐν τῇ ἡμεδαπῇ. Ἐὰν οὗτος διαμένῃ ἢ ἔχῃ περιουσίαν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ δύνανται νὰ ληφθῶσι μόνον προσωρινὰ μέτρα.

Ἄρθρον 9

Ἱκανότης ἀλλοδαποῦ ἐν τῇ ἡμεδαπῇ

Ἀλλοδαπὸς ἐπιχειρῶν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ δικαιοπραξίαν, δι' ἣν εἶναι ἀνίκανος κατὰ τὸ δίκαιον τῆς ἰθαγενείας του, θεωρεῖται ἱκανὸς πρὸς ἐπιχείρησιν αὐτῆς ἐὰν κατὰ τὸ ἡμεδαπὸν

δίκαιον ἔχῃ τοιαύτην ἱκανότητα. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ δικαιοπραξιῶν οἰκογενειακοῦ καὶ κληρονομικοῦ δικαίου, ὡς καὶ ἐπὶ ἐμπραγμάτων δικαιοπραξιῶν περὶ ἀκινήτων κειμένων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

Ἄρθρον 10

Νομικὸν πρόσωπον

Ἡ ἱκανότης τοῦ νομικοῦ προσώπου ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἕδρας αὐτοῦ.

Ἄρθρον 11

Τύπος δικαιοπραξίας

Ἡ δικαιοπραξία εἶναι ἔγκυρος κατὰ τύπον ἐὰν εἶναι σύμφωνος εἴτε πρὸς τὸ δίκαιον τὸ διέπον τὸ περιεχόμενον τῆς δικαιοπραξίας, εἴτε πρὸς τὸ δίκαιον τοῦ τόπου ἔνθα αὕτη ἐπιχειρεῖται, εἴτε πρὸς τὸ τῆς ἰθαγενείας ὅλων τῶν μερῶν.

Ἄρθρον 12

Ὁ τύπος ἐμπραγμάτου δικαιοπραξίας ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς τοποθεσίας τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 13

Οὐσιαστικαὶ προϋποθέσεις τοῦ γάμου

Αἱ οὐσιαστικαὶ προϋποθέσεις τοῦ γάμου διέπονται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἰθαγενείας ἑκατέρου τῶν εἰς γάμον συνερχομένων.

Ἄρθρον 14

Προσωπικαὶ σχέσεις τῶν συζύγων

Αἱ προσωπικαὶ σχέσεις τῶν συζύγων ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς τελευταίας διαρκοῦντος τοῦ γάμου κοινῆς αὐτῶν ἰθαγενείας, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς κατὰ τὴν σύναψιν τοῦ γάμου ἰθαγενείας τοῦ ἀνδρός.

Ἄρθρον 15

Περιουσιακαὶ σχέσεις τῶν συζύγων

Αἱ περιουσιακαὶ σχέσεις τῶν συζύγων διέπονται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς κατὰ τὴν σύναψιν τοῦ γάμου ἰθαγενείας τοῦ ἀνδρός.

Ἄρθρον 16

Διαζύγιον

Τὸ διαζύγιον καὶ ὁ χωρισμὸς ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς τελευταίας κοινῆς ἰθαγενείας, ἣν οἱ σύζυγοι εἶχον διαρκοῦντος τοῦ γάμου καὶ πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς. Ἐν ἐλλείψει τοιαύτης κοινῆς ἰθαγενείας ἐφαρμόζεται τὸ δίκαιον τῆς κατὰ τὴν σύναψιν τοῦ γάμου ἰθαγενείας τοῦ ἀνδρός.

Ἄρθρον 17

Γνησιότης τέκνου

Ἡ γνησιότης τοῦ τέκνου διέπεται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἰθαγενείας, ἣν εἶχεν ὁ σύζυγος τῆς μητρὸς κατὰ τὸν χρόνον τοῦ τοκετοῦ. Ἐὰν τὸ τέκνον ἐγεννήθη μετὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου, ἡ γνησιότης ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἰθαγενείας, ἣν εἶχεν ὁ σύζυγος τῆς μητρὸς κατὰ τὴν λύσιν τοῦ γάμου.

Ἄρθρον 18

Σχέσεις γονέων καὶ τέκνου

Αἱ σχέσεις μεταξὺ γονέων καὶ τέκνου ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς τελευταίας κοινῆς ἰθαγενείας πατρὸς καὶ τέκνου, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ τέκνου ἰθαγενείας τοῦ πατρός. Θανόντος τοῦ πατρὸς αἱ σχέσεις αὗται διέπονται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ τελευταίας κοινῆς ἰθαγενείας μητρὸς καὶ τέκνου, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς κατὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς ἰθαγενείας τῆς μητρός.

Ἄρθρον 19

Ἐξώγαμον τέκνον

Αἱ σχέσεις μεταξὺ ἐξωγάμου τέκνου καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς τελευταίας κοινῆς ἰθαγενείας αὐτῶν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἰθαγενείας, ἣν ἡ μήτηρ εἶχε κατὰ τὸν χρόνον τοῦ τοκετοῦ.

Ἄρθρον 20

Αἱ σχέσεις μεταξὺ ἐξωγάμου τέκνου καὶ τοῦ γεννήτορος αὐτοῦ ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἰθαγενείας, ἣν ὁ γεννήτωρ εἶχε κατὰ τὸν χρόνον τῆς γεννήσεως τοῦ τέκνου.

Ἄρθρον 21

Αἱ σχέσεις μεταξὺ τῆς μητρὸς τοῦ ἐξωγάμου τέκνου καὶ τοῦ γεννήτορος αὐτοῦ διέπονται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἰθαγενείας, ἣν ἡ μήτηρ εἶχε κατὰ τὸν χρόνον τοῦ τοκετοῦ.

Ἄρθρον 22

Νομιμοποίησις

Ἡ νομιμοποίησις ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἰθαγενείας, ἣν ὁ πατήρ εἶχε κατὰ τὴν νομιμοποίησιν, ἢ, ἂν οὗτος ἀπέθανε πρὸ αὐτῆς, κατὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ.

Ἄρθρον 23

Υἱοθεσία

Αἱ οὐσιαστικαὶ προϋποθέσεις τῆς υἱοθεσίας ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἰθαγενείας ἑκατέρου τῶν μερῶν.

Αἱ σχέσεις μεταξὺ υἱοθετήσαντος καὶ υἱοθετηθέντος διέπονται ὑπὸ τῆς τελευταίας κοινῆς ἰθαγενείας, ἣν οὗτοι εἶχον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς υἱοθεσίας. Ἐν ἐλλείψει τοιαύτης ἐφαρμόζεται τὸ δίκαιον τῆς κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς υἱοθεσίας ἰθαγενείας τοῦ υἱοθετήσαντος.

Ἄρθρον 24

Ἐπιμέλεια

Ἡ ἐπιτροπεία ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ἐπιμέλεια διέπονται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἰθαγενείας.

Τὸ ἡμεδαπὸν δικαστήριον δύναται νὰ διορίσῃ ἐπίτροπον ἢ ἄλλον ἐπιμελητὴν δι' ἀλλοδαπὸν κατοικοῦντα ἐν τῇ ἡμεδαπῇ. Ἐὰν οὗτος διαμένῃ ἢ ἔχῃ περιουσίαν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, δύνανται νὰ ληφθῶσι μόνον προσωρινὰ μέτρα.

Ἄρθρον 25

Ἐνοχαὶ ἐκ συμβάσεως

Αἱ ἐνοχαὶ ἐκ συμβάσεως ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ δικαίου, εἰς ὃ τὰ μέρη ὑπεβλήθησαν. Ἐν ἐλλείψει τούτου, ἐφαρμόζεται τὸ ἐξ ὅλων τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἁρμόζον εἰς τὴν σύμβασιν δίκαιον.

Ἄρθρον 26

Ἐνοχαὶ ἐξ ἀδικήματος

Αἱ ἐνοχαὶ ἐξ ἀδικήματος διέπονται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς πολιτείας, ἔνθα διεπράχθη τὸ ἀδίκημα.

Ἄρθρον 27

Νομή, ἐμπράγματα δικαιώματα

Ἡ νομὴ καὶ τὰ ἐμπράγματα δικαιώματα ἐπὶ κινητῶν ἢ ἀκινήτων πραγμάτων ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς πολιτείας, ἔνθα ταῦτα κεῖνται.

Ἄρθρον 28

Κληρονομικαὶ σχέσεις

Αἱ κληρονομικαὶ σχέσεις διέπονται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς ἰθαγενείας, ἣν ὁ κληρονομούμενος εἶχε κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του.

Ἄρθρον 29

Κτῆσις καὶ ἀπώλεια ἰθαγενείας

Ἡ ὑπὸ τοῦ προσώπου κτῆσις καὶ ἀπώλεια τῆς ἰθαγενείας πολιτείας τινὸς ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ δικαίου τῆς πολιτείας ταύτης.

Ἄρθρον 30

Ἔλλειψις ἰθαγενείας

Ἐὰν τὸ πρόσωπον δὲν ἔχῃ ἰθαγένειαν, ἐφαρμόζεται ἀντὶ τοῦ δικαίου ταύτης τὸ δίκαιον τῆς κατοικίας, καὶ ἐν ἐλλείψει κατοικίας, τὸ δίκαιον τῆς διαμονῆς.

Ἄρθρον 31

Πολλαπλῆ ἰθαγένεια

Ἐὰν τὸ πρόσωπον ἔχῃ ἡμεδαπὴν καὶ ἀλλοδαπὴν ἰθαγένειαν, ἐφαρμόζεται ὡς δίκαιον τῆς ἰθαγενείας τὸ ἡμεδαπὸν δίκαιον.

Ἐὰν τὸ πρόσωπον ἔχῃ πολλαπλῆν ἀλλοδαπὴν ἰθαγένειαν, ἐφαρμόζεται τὸ δίκαιον τῆς πολιτείας ἐκείνης, πρὸς τὴν ὁποίαν συνδέεται στενώτερον.

Ἄρθρον 32

Ἀναπαραπομπή

Εἰς τὸ ἐφαρμοστέον ἀλλοδαπὸν δίκαιον δὲν περιλαμβάνονται καὶ οἱ κανόνες ἰδιωτικοῦ διεθνοῦς δικαίου τῆς ἀλλοδαπῆς πολιτείας.

Ἄρθρον 33

Ἐπιφύλαξις δημοσίας τάξεως

Διάταξις ἀλλοδαποῦ δικαίου δὲν ἐφαρμόζεται ἐὰν ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῆς προσκρούῃ εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ ἐνγένει εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Φυσικὸν πρόσωπον

Ἄρθρον 34

Ἱκανότης δικαίου

Πᾶς ἄνθρωπος ἔχει τὴν ἱκανότητα νὰ εἶναι ὑποκείμενον δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων.

Ἄρθρον 35

Ὕπαρξις καὶ τέλος προσώπου

Τὸ πρόσωπον ἄρχεται ὑπάρχον ἅμα ὡς ἐτέχθη ζῶν, παύει δὲ διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

Ἄρθρον 36

Τὸ κυοφορούμενον ὡς πρὸς τὰ εἰς αὐτὸ ἐπαγόμενα δικαιώματα λογίζεται γεννηθέν, ἂν τεχθῇ ζῶν.

Ἄρθρον 37

Ἀπόδειξις θανάτου

Ὁ ἰσχυριζόμενος πρὸς ἄσκησιν δικαιώματος ὅτι πρόσωπόν τι ζῇ ἢ ἀπέθανεν, ἢ ὅτι καθ' ὡρισμένον χρόνον ἔζη, ἢ ὅτι ἐπέζησεν ἑτέρου προσώπου, ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδείξῃ τοῦτο.

Ἄρθρον 38

Ἐὰν ἐπὶ πλειόνων ἀποβιωσάντων δὲν δύναται νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ εἷς

ἐπέζησε τοῦ ἄλλου, τεκμαίρεται ὅτι πάντες ἐτελεύτησαν συγχρόνως.

Ἄρθρον 39

Ὁ θάνατος προσώπου, οὗτινος δὲν ἀνευρέθη τὸ σῶμα, θεωρεῖται ὡς ἀποδεδειγμένος ὅταν τὸ πρόσωπον τοῦτο ἐξηφανίσθη ὑπὸ συνθήκας καθιστώσας βέβαιον τὸν θάνατον αὐτοῦ.

Ἄρθρον 40

Ἀφάνεια

Ἐὰν ὁ θάνατός τινος εἶναι σφόδρα πιθανός, διότι οὗτος ἐξηφανίσθη εὑρισκόμενος ἐν κινδύνῳ ζωῆς, ἢ διότι ἀπὸ μακροῦ χρόνου ἀπουσιάζει ἄνευ εἰδήσεων, τὸ δικαστήριον κηρύσσει αὐτὸν ἄφαντον τῇ αἰτήσει παντὸς ἐξαρτῶντος δικαιώματα ἐκ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

Ἄρθρον 41

Ἡ κήρυξις τῆς ἀφανείας δὲν δύναται νὰ ζητηθῇ πρὸ τῆς παρόδου ἐνὸς τουλάχιστον ἔτους ἀπὸ τῆς στιγμῆς τοῦ κινδύνου, ἐὰν δὲ οὗτος ἦτο παρατεταμένος, ἀπὸ τῆς τελευταίας στιγμῆς αὐτοῦ, ἢ πέντε τοὐλάχιστον ἐτῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰδήσεως.

Ἄρθρον 42

Ἁρμόδιον δικαστήριον

Ἡ περὶ κηρύξεως τῆς ἀφανείας αἴτησις δικάζεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς τελευταίας ἐν τῇ ἡμεδαπῇ κατοικίας ἢ διαμονῆς τοῦ ἐξαφανισθέντος, ἐλλείψει δὲ τοιαύτης, ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς πρωτευούσης τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 43

Ἐὰν ἡ αἴτησις εὑρεθῇ βάσιμος διατάσσεται ἡ διὰ τοῦ τύπου δημοσίευσις περιλήψεως αὐτῆς καὶ προσδιορίζεται ὁ τρόπος τῆς δημοσιεύσεως.

Ἡ περίληψις περιέχει : 1. τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον, ἐπάγγελμα καὶ κατοικίαν τοῦ αἰτοῦντος καὶ τοῦ ἐξαφανισθέντος· 2. πρόσκλησιν πρὸς τὸν ἐξαφανισθέντα ἢ πάντα ἄλλον ὅπως παράσχῃ πληροφορίας περὶ τῆς ζωῆς ἢ τοῦ θανάτου τοῦ ἐξαφανισθέντος ἐντὸς καθοριζομένης προθεσμίας. Ἡ προθεσμία δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς τελευταίας δημοσιεύσεως.

Ἄρθρον 44

Τὸ δικαστήριον μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ἐν τῇ δημοσιεύσει προθεσμίας, δικάζει ἐπὶ τῆς αἰτήσεως δυνάμενον καὶ αὐτεπαγγέλτως νὰ διατάξῃ πᾶσαν ἀπόδειξιν ὡς καὶ τὴν ἔνορκον ἐξέτασιν τοῦ αἰτοῦντος.

Ἐὰν τὰ γεγονότα τῆς περὶ ἀφανείας αἰτήσεως κριθῶσιν ἀποδεδειγμένα, ἡ ἀπόφασις κηρύσσει τὴν ἀφάνειαν καὶ καθορίζει τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς, καταλογίζει δὲ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη εἰς βάρος τῆς περιουσίας τοῦ ἀφάντου.

Ἄρθρον 45

Ματαίωσις αἰτήσεως ἀφανείας

Ἐὰν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περὶ ἀφανείας δίκης ἐμφανισθῇ ὁ ἐξαφανισθείς, ἢ ληφθῶσι περὶ αὐτοῦ εἰδήσεις, ἢ ἀποδειχθῇ ὁ θάνατος αὐτοῦ, ἡ αἴτησις περὶ ἀφανείας ἀπορρίπτεται.

Ἄρθρον 46

Ἄρσις ἀφανείας

Αἰτήσει τοῦ ἔχοντος ἔννομον συμφέρον τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἄρῃ τὴν κατάστασιν τῆς ἀφανείας, ἢ νὰ μεταβάλῃ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς. Εἰς τὴν δίκην κλητεύεται καὶ ὁ αἰτήσας τὴν κήρυξιν τῆς ἀφανείας, ἢ, ἂν οὗτος ἀπεβίωσεν ἢ κατοικῇ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἢ εἶναι ἀγνώστου διαμονῆς, ὁ εἰσαγγελεύς.

Ἄρθρον 47

Δημοσίευσις ἀποφάσεως

Ἡ κηρύττουσα τὴν ἀφάνειαν ἀπόφασις ὡς καὶ ἡ αἴρουσα τὴν κατάστασιν τῆς ἀφανείας ἢ μεταβάλλουσα τὸν χρόνον ἐνάρξεως αὐτῆς, τελεσίδικος καταστᾶσα δημοσιεύεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 43 § 1 καὶ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ἰσχύει ἔναντι παντός. Περὶ τοῦ ἐν τῇ ἀποφάσει βεβαιουμένου γεγονότος συντάσσεται ληξιαρχικὴ πρᾶξις, ἢ γίνεται ἀντίστοιχος ἐπὶ ταύτης μνεία.

Ἄρθρον 48

Ἀποτελέσματα κηρυχθείσης ἀφανείας

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς κηρυττούσης τὴν ἀφάνειαν τελεσιδίκου ἀποφάσεως, δύνανται, ἐνόσῳ ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, νὰ ἀσκηθῶσι πάντα τὰ δικαιώματα, τὰ ἐξαρτώμενα ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ ἀφάντου ὡσεὶ ὁ θάνατος εἶχεν ἀποδειχθῇ.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς κηρύξεως τῆς ἀφανείας ἄρχονται ἀπὸ τοῦ καθορισθέντος ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως χρόνου ἐνάρξεως τῆς ἀφανείας.

Ἄρθρον 49

Οἱ κληρονόμοι καὶ κληροδόχοι ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ ἀφάντου ὑποχρεοῦνται εἰς παροχὴν ἀσφαλείας περὶ τῆς ἐνδεχομένης ἀποδόσεως τῆς περιουσίας εἰς ἐπικρατεστέρους δικαιούχους ἢ εἰς τὸν ἄφαντον. Δύνανται ἐπίσης νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς ἀσφάλειαν καὶ οἱ ἀσκοῦντες οἱονδήποτε ἄλλο ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ ἀφάντου ἐξαρτώμενον δικαίωμα. Ἡ ἀσφάλεια αἴρεται μετὰ παρέλευσιν δέκα ἐτῶν, ἀφ' ἧς παρεδόθη εἰς τοὺς κληρονόμους ἢ κληροδόχους ἡ περιουσία, ἢ ἠσκήθη ἄλλο δικαίωμα.

Ἄρθρον 50

Ἐὰν ἀναφανῇ ὁ ἄφαντος ἢ ἀναγνωρισθῶσιν εἰς τρίτους ἐπικρατέστερα δικαιώματα, οἱ ἐκ τῆς κηρύξεως τῆς ἀφανείας ἀσκήσαντες δικαίωμα ὑποχρεοῦνται εἰς ἀπόδοσιν τῶν ληφθέντων, ἐπὶ δὲ κληρονομίας ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῆς περὶ κλήρου ἀγωγῆς.

Ἄρθρον 51

Κατοικία

Κατοικίαν ἔχει τις τὸν τόπον, ἔνθα κυρίως καὶ μονίμως ἐγκατέστη.

Οὐδεὶς δύναται νὰ ἔχῃ συγχρόνως πολλαπλῆν κατοικίαν.

Διὰ τὰς ὑποθέσεις τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐμπορίου, λογίζεται ὡς εἰδικὴ κατοικία τοῦ προσώπου ὁ τόπος, ἔνθα τοῦτο ἀσκεῖ τὸ ἐμπόριόν του.

Ἄρθρον 52

Ἡ κατοικία διατηρεῖται μέχρις ἀποκτήσεως νέας.

Ἄρθρον 53

Ἐὰν δὲν δύναται νὰ ἀποδειχθῇ ἡ τελευταία κατοικία τοῦ προσώπου, λογίζεται ὡς κατοικία ὁ τόπος τῆς διαμονῆς αὐτοῦ.

Ἄρθρον 54

Κατοικία ἐκ τοῦ νόμου

Οἱ διορισθέντες εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἰσόβιον ἔχουσι κατοικίαν τὸν τόπον τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν.

Ἄρθρον 55

Ἡ γυνὴ ἔχει κατοικίαν τὴν τοῦ συζύγου αὐτῆς. Δύναται νὰ ἀποκτήσῃ αὐτοτελῆ κατοικίαν ἐφ' ὅσον δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν ἄνδρα εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 56

Ὁ ἀχειράφετος ἀνήλικος κατοικίαν ἔχει τὴν τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ.

Ὁ ἀπηγορευμένος κατοικίαν ἔχει τὴν τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ.

Τὸ ἐξώγαμον ἀνήλικον τέκνον κατοικίαν ἔχει τὴν τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ ἂν ἔτι ἐχώρησεν ἀναγνώρισις.

Ἄρθρον 57

Δικαίωμα ἐπὶ τῆς ἰδίας προσωπικότητος

Ὁ προσβαλλόμενος παρανόμως εἰς τὴν προσωπικότητα αὐτοῦ δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἄρσιν τῆς προσβολῆς, ἔτι δὲ τὴν παράλειψιν ταύτης ἐν τῷ μέλλοντι. Ἐὰν ἡ προσβολὴ ἀφορᾷ τὴν προσωπικότητα ἀποθανόντος, τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα ἔχουσιν ὁ σύζυγος, οἱ κατιόντες, οἱ ἀνιόντες, οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ ἐκ διαθήκης κληρονόμοι.

Περαιτέρω ἀξίωσις πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις δὲν ἀποκλείεται.

Ἄρθρον 58

Δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ὀνόματος

Ἐὰν εἰς τὸν δικαιούμενον νὰ φέρῃ ὡρισμένον ὄνομα ἀμφισβητῆται παρ' ἄλλου τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἢ ἐάν τις ποιῆται παρανόμως χρῆσιν ὡρισμένου ὀνόματος, δύναται ὁ δικαιοῦχος ἢ πᾶς ἐντεῦθεν βλαπτόμενος νὰ ζητήσῃ τὴν ἄρσιν τῆς προσβολῆς, ἔτι δὲ τὴν παράλειψιν ταύτης ἐν τῷ μέλλοντι. Περαιτέρω ἀξίωσις πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις δὲν ἀποκλείεται.

Ἄρθρον 59

Ἱκανοποίησις ἠθικῆς βλάβης

Τὸ δικαστήριον κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν δύο προηγουμένων ἄρθρων δύναται διὰ τῆς ἀποφάσεώς του, αἰτήσει τοῦ προσβληθέντος καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ εἴδους τῆς προσβολῆς, νὰ καταδικάσῃ τὸν ὑπαίτιον καὶ εἰς ἱκανοποίησιν τῆς ἠθικῆς βλάβης τοῦ προσβληθέντος. Αὕτη συνίσταται εἰς καταβολὴν χρηματικοῦ ποσοῦ, εἰς δημοσίευμα, ἢ καὶ εἰς πᾶν ὅ,τι ἐνδείκνυται ἐκ τῶν περιστάσεων.

Ἄρθρον 60

Δικαίωμα ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς διανοίας

Ὁ προσβαλλόμενος παρανόμως εἰς τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς διανοίας αὐτοῦ, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ

νόμου τὴν ἄρσιν τῆς προσβολῆς, ἔτι δὲ τὴν παράλειψιν ταύτης ἐν τῷ μέλλοντι. Περαιτέρω ἀξίωσις πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις δὲν ἀποκλείεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Νομικὰ πρόσωπα

Ἄρθρον 61

Νομικὰ πρόσωπα ἐν γένει

Ἕνωσις προσώπων πρὸς ἐπιδίωξιν ὡρισμένου σκοποῦ, ὡς ἐπίσης σύνολον περιουσίας τεταγμένης εἰς ἐξυπηρέτησιν ὡρισμένου σκοποῦ, δύνανται νὰ ἀποκτήσωσι προσωπικότητα *(νομικὸν πρόσωπον)* τηρουμένων τῶν ἐν τῷ νόμῳ ἀναγραφομένων ὅρων.

Ἄρθρον 62

Ἔκτασις ἱκανότητος

Ἡ ἱκανότης τοῦ νομικοῦ προσώπου δὲν ἐκτείνεται ἐπὶ ἐννόμων σχέσεων, αἵτινες προϋποθέτουσιν ἰδιότητας φυσικοῦ προσώπου.

Ἄρθρον 63

Ἔγγραφον περὶ τῆς συστάσεως

Ἡ συστατικὴ πρᾶξις, τὸ καταστατικὸν ἢ ὁ ὀργανισμὸς τοῦ νομικοῦ προσώπου συντάσσονται ἐγγράφως.

Ἄρθρον 64

Ἕδρα

Τὸ νομικὸν πρόσωπον, ἐνόσῳ ἐν τῇ συστατικῇ πράξει ἢ τῷ καταστατικῷ δὲν ὡρίσθη ἄλλως, ἔχει ἕδραν τὸν τόπον, ἔνθα λειτουργεῖ ἡ διοίκησις αὐτοῦ.

Ἄρθρον 65

Διοίκησις

Τὸ νομικὸν πρόσωπον διοικεῖται ὑφ' ἑνὸς ἢ πλειόνων προσώπων. Ἐπὶ πολυμελοῦς διοικήσεως αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται, μὴ ὁριζομένου ἄλλως ἐν τῇ συστατικῇ πράξει ἢ τῷ καταστατικῷ, κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων.

Ἄρθρον 66

Μέλος τῆς διοικήσεως δὲν δικαιοῦται εἰς ψῆφον ἐὰν ἡ ἀπόφασις ἀφορᾷ τὴν ἐπιχείρησιν δικαιοπραξίας ἢ τὴν ἔγερσιν ἢ τὴν κατάργησιν δίκης μεταξὺ τοῦ νομικοῦ πφοσώπου ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ μέλους ἀφ' ἑτέρου, ἢ τοῦ συζύγου αὐτοῦ, ἢ συγγενοῦς ἐξ αἵματος μέχρι καὶ τοῦ τρίτου βαθμοῦ.

Ἄρθρον 67

Ἐξουσία τῆς διοικήσεως

Ὁ ἔχων τὴν διοίκησιν ἐπιμελεῖται τῶν ὑποθέσεων τοῦ νομικοῦ προσώπου καὶ ἀντιπροσωπεύει τοῦτο δικαστικῶς καὶ ἐξωδίκως. Ὑποκατάστασις, ἐνόσῳ ἡ συστατικὴ πρᾶξις ἢ τὸ καταστατικὸν δὲν ὁρίζει ἄλλως, ἀπαγορεύεται.

Ἄρθρον 68

Ἡ ἔκτασις τῆς ἐξουσίας τοῦ ἔχοντος τὴν διοίκησιν προσδιορίζεται ἐκ τῆς συστατικῆς πράξεως ἢ τοῦ καταστατικοῦ, ὁ δὲ προσδιορισμὸς οὗτος ἰσχύει καὶ ἔναντι τρίτων. Διὰ τῆς συστατικῆς πράξεως ἢ τοῦ καταστατικοῦ δύνανται νὰ ἀνατεθῶσιν ὡρισμέναι ὑποθέσεις εἰς ἴδιον πρόσωπον. Ἡ ἐξουσία τούτου ἐν ἀμφιβολίᾳ ἐκτείνεται καὶ εἰς πᾶσαν συναφῆ πρᾶξιν.

Κατὰ τὰ λοιπὰ αἱ διατάξεις περὶ ἀντιπροσωπεύσεως καὶ ἐντολῆς ἐφαρμόζονται ἀναλόγως.

Ἄρθρον 69

Ἔλλειψις προσώπων διοικήσεως

Ἐὰν ἐλλείπωσι τὰ πρὸς διοίκησιν τοῦ νομικοῦ προσώπου ἀπαιτούμενα πρόσωπα ἢ συγκρούωνται τὰ συμφέροντα τούτων πρὸς τὰ τοῦ νομικοῦ προσώπου, ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν τῇ αἰτήσει τοῦ ἔχοντος ἔννομον συμφέρον διορίζει προσωρινὴν διοίκησιν.

Ἄρθρον 70

Δικαιοπραξίαι νομικοῦ προσώπου

Δικαιοπραξίαι ἐπιχειρηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ διοικοῦντος τὸ νομικὸν πρόσωπον ὀργάνου ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσίας του ὑποχρεοῦσι τὸ νομικὸν πρόσωπον.

Ἄρθρον 71

Εὐθύνη νομικοῦ προσώπου

Τὸ νομικὸν πρόσωπον εὐθύνεται ἐκ τῶν πράξεων ἢ παραλείψεων τῶν ἀντιπροσωπευόντων αὐτὸ ὀργάνων, ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις ἢ ἡ παράλειψις ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνατεθειμένων εἰς αὐτὰ καθηκόντων καὶ παράγει ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως. Εὐθύνεται ἐπὶ πλέον εἰς ὁλόκληρον καὶ τὸ ὑπαίτιον πρόσωπον.

Ἄρθρον 72

Ἐκκαθάρισις

Τὸ νομικὸν πρόσωπον ἅμα τῇ διαλύσει διατελεῖ αὐτοδικαίως ἐν ἐκκαθαρίσει. Μέχρι πέρατος τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτῆς λογίζεται ὑφιστάμενον.

"Αρθρον 73

Ἡ ἐκκαθάρισις, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ ἢ ἐν τῇ συστατικῇ πράξει ἢ τῷ καταστατικῷ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἢ ἐφ' ὅσον ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου δὲν ἀπεφασίσθη ἄλλως, γίνεται ὑπὸ τῶν ἐχόντων τὴν διοίκησιν τοῦ νομικοῦ προσώπου. Ἐν ἐλλείψει τοιούτων, ὁ ἐκκαθαριστής, εἷς ἢ πλείονες, διορίζεται ὑπὸ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν.

"Αρθρον 74

Ὁ ἐκκαθαριστὴς ἐπέχει θέσιν διοικοῦντος τὸ νομικὸν πρόσωπον. Ἡ ἐξουσία αὐτοῦ περιορίζεται εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐκκαθαρίσεως.

"Αρθρον 75

Ὁ ἐκκαθαριστὴς εὐθύνεται εἰς ἀποζημίωσιν τῶν δανειστῶν τοῦ νομικοῦ προσώπου διὰ πᾶσαν ἐκ πταίσματος αὐτοῦ παράβασιν τῶν ὑποχρεώσεών του. Πλείονες ἐκκαθαρισταὶ εὐθύνονται εἰς ὁλόκληρον.

"Αρθρον 76

Ἡ ἐκκαθάρισις ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ δικαστικῆς ἐκκαθαρίσεως κληρονομίας, ἐφαρμοζομένας ἀναλόγως.

"Αρθρον 77

Τύχη περιουσίας ἐν διαλύσει

Ἡ περιουσία τοῦ διαλυθέντος νομικοῦ προσώπου, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ ἢ ἐν τῇ συστατικῇ πράξει ἢ τῷ καταστατικῷ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἢ ἐφ' ὅσον ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου δὲν ἀπεφασίσθη ἄλλως, περιέρχεται εἰς τὸ δημόσιον. Τοῦτο ὑποχρεοῦται εἰς τὴν δι' αὐτῆς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου.

"Αρθρον 78

Σωματεῖον

Ἕνωσις προσώπων ἐπιδιώκουσα σκοπὸν μὴ κερδοσκοπικὸν ἀποκτᾷ προσωπικότητα διὰ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ δημόσιον βιβλίον *(σωματεῖον)*, τηρούμενον παρὰ τῷ πρωτοδικείῳ τῆς ἕδρας αὐτοῦ. Πρὸς σύστασιν σωματείου ἀπαιτοῦνται εἴκοσι τουλάχιστον πρόσωπα.

"Αρθρον 79

Αἴτησις ἐγγραφῆς σωματείου

Πρὸς ἐγγραφὴν τοῦ σωματείου εἰς τὸ βιβλίον ὑποβάλλεται εἰς τὸ πρωτοδικεῖον αἴτησις τῶν ἱδρυτῶν ἢ τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου. Εἰς τὴν αἴτησιν ἐπισυνάπτονται ἡ συστατικὴ πρᾶξις, τὰ ὀνόματα τῶν μελῶν τῆς διοικήσεως καὶ τὸ καταστατικὸν ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τῶν μελῶν καὶ φέρον χρονολογίαν.

"Αρθρον 80

Καταστατικὸν σωματείου

Τὸ καταστατικὸν δέον ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος νὰ καθορίζῃ: 1. τὸν σκοπόν, τὴν ἐπωνυμίαν καὶ τὴν ἕδραν τοῦ σωματείου· 2. τοὺς ὅρους τῆς εἰσόδου, ἀποχωρήσεως καὶ ἀποβολῆς τῶν μελῶν, ὡς καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν· 3. τοὺς πόρους τοῦ σωματείου· 4. τὸν τρόπον τῆς δικαστικῆς καὶ ἐξωδίκου ἀντιπροσωπεύσεως τοῦ σωματείου· 5. τὰ ὄργανα τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ὡς καὶ τοὺς ὅρους τοῦ καταρτισμοῦ καὶ τῆς λειτουργίας αὐτῆς καὶ τῆς παύσεως τῶν ὀργάνων αὐτῆς· 6. τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς συγκαλεῖται, συνεδριάζει καὶ ἀποφασίζει ἡ συνέλευσις τῶν μελῶν· 7. τοὺς ὅρους τῆς τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ· 8. τοὺς ὅρους τῆς διαλύσεως τοῦ σωματείου.

"Αρθρον 81

Ἀπόφασις ἐγγραφῆς σωματείου

Τὸ πρωτοδικεῖον, ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν οἱ νόμιμοι ὅροι, δέχεται τὴν αἴτησιν καὶ διατάσσει: 1. τὴν διὰ τοῦ τύπου δημοσίευσιν περιλήψεως τοῦ καταστατικοῦ περιεχούσης τὰ οὐσιώδη αὐτοῦ στοιχεῖα· 2. τὴν ἐγγραφὴν τοῦ σωματείου εἰς τὸ βιβλίον τῶν σωματείων. Ἡ ἐγγραφὴ αὕτη περιλαμβάνει τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἕδραν τοῦ σωματείου, τὴν χρονολογίαν τοῦ καταστατικοῦ, τὰ μέλη τῆς διοικήσεως καὶ τοὺς περιοριστικοὺς αὐτῆς ὅρους.

Τὸ καταστατικὸν βεβαιούμενον ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου κατατίθεται εἰς τὸ ἀρχεῖον αὐτοῦ.

"Αρθρον 82

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου ἐπιτρέπεται μόνον ἔφεσις. Δικαίωμα ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀπορριπτούσης τὴν αἴτησιν ἀποφάσεως ἔχει μόνον ὁ αἰτήσας, κατὰ δὲ τῆς δεχομένης τὴν αἴτησιν μόνον ἡ ἐποπτεύουσα ἀρχή.

"Αρθρον 83

Χρόνος ἀφ' οὗ ὑπάρχει τὸ σωματεῖον

Τὸ σωματεῖον ἀποκτᾷ προσωπικότητα ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ ἐπὶ

τούτῳ βιβλίον. Ἡ ἐγγραφὴ γίνεται ἅμα ὡς ἡ διατάσσουσα αὐτὴν ἀπόφασις καταστῇ τελεσίδικος.

Ἄρθρον 84

Ἐγγραφὴ τροποποιήσεως καταστατικοῦ

Πᾶσα τροποποίησις τοῦ καταστατικοῦ ἰσχύει μόνον μετὰ τὴν ἐγγραφὴν αὐτῆς εἰς τὸ βιβλίον κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 79, 81 καὶ 82.

Ἄρθρον 85

Σημείωσις διαλύσεως σωματείου

Ἡ διάλυσις τοῦ σωματείου ὁπωσδήποτε ἐπερχομένη ὡς καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐκκαθαριστῶν σημειοῦνται εἰς τὸ βιβλίον τῶν σωματείων παραπλεύρως τῆς ἐγγραφῆς. Ἡ σημείωσις γίνεται αἰτήσει τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ἢ τῆς προκαλεσάσης τὴν διάλυσιν ἀρχῆς.

Ἄρθρον 86

Εἴσοδος νέων μελῶν

Ἐφ' ὅσον τὸ καταστατικὸν δὲν ὁρίζει ἄλλως, εἴσοδος νέων μελῶν ἐπιτρέπεται πάντοτε.

Ἄρθρον 87

Ἀποχώρησις μελῶν

Τὰ μέλη δικαιοῦνται νὰ ἀποχωρήσωσι τοῦ σωματείου. Ἡ ἀποχώρησις δέον νὰ γνωστοποιῆται τρεῖς τουλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ λογιστικοῦ ἔτους καὶ ἰσχύει διὰ τὸ τέλος αὐτοῦ.

Ἄρθρον 88

Ἀποβολὴ μελῶν

Ἀποβολὴ μέλους ἐπιτρέπεται: 1. καθ' ἃς περιπτώσεις προβλέπει τὸ καταστατικόν· 2. ἐὰν συντρέχῃ σπουδαῖος λόγος καὶ ἀποφασίσῃ περὶ τούτου ἡ συνέλευσις.

Τὸ ἀποβληθὲν μέλος ἐντὸς δύο μηνῶν, ἀφ' ἧς ἐγνωστοποιήθη εἰς αὐτὸ ἡ περὶ ἀποβολῆς ἀπόφασις, δικαιοῦται εἰς προσφυγὴν ἐνώπιον τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν ἐὰν ἡ ἀποβολὴ ἐγένετο ἐναντίον τῶν ὅρων τοῦ καταστατικοῦ, ἢ ἂν δὲν συνέτρεχον πρὸς ταύτην σπουδαῖοι λόγοι.

Ἄρθρον 89

Ἰσοτιμία μελῶν

Πάντα τὰ μέλη τοῦ σωματείου ἔχουσιν ἴσα δικαιώματα. Ἰδιαίτερα δικαιώματα ἀπονέμονται ἢ ἀφαιροῦνται τῇ συναινέσει πάντων τῶν μελῶν.

Ἄρθρον 90

Δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις ἐξελθόντων μελῶν

Μέλη τοῦ σωματείου ἐξελθόντα οὐδὲν δικαίωμα ἔχουσιν ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ σωματείου.

Εἰς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς αὐτῶν εὐθύνονται ἀναλόγως τοῦ χρόνου, καθ' ὃν διετέλεσαν μέλη.

Ἄρθρον 91

Ἀμεταβίβαστον ἰδιότητος μέλους

Ἡ ἰδιότης τοῦ μέλους, ἐφ' ὅσον τὸ καταστατικὸν δὲν ὁρίζει ἄλλως, εἶναι ἀνεπίδεκτος ἀντιπροσωπεύσεως καὶ δὲν μεταβιβάζεται οὔτε κληρονομεῖται.

Ἄρθρον 92

Διοίκησις σωματείου

Ἡ διοίκησις τοῦ σωματείου, ἐφ' ὅσον τὸ καταστατικὸν δὲν ὁρίζει ἄλλως, ἀποτελεῖται ἐκ μελῶν τοῦ σωματείου.

Ἄρθρον 93

Συνέλευσις σωματείου

Ἡ συνέλευσις τῶν μελῶν ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὄργανον τοῦ σωματείου καὶ ἀποφασίζει περὶ πάσης ὑποθέσεως αὐτοῦ μὴ ὑπαγομένης εἰς τὴν ἁρμοδιότητα ἄλλου ὀργάνου. Ἡ συνέλευσις, ἐφ' ὅσον τὸ καταστατικὸν δὲν ὁρίζει ἄλλως, ἰδίᾳ ἐκλέγει τὰ πρόσωπα τῆς διοικήσεως, ἀποφασίζει περὶ τῆς εἰσόδου ἢ ἀποβολῆς μέλους, περὶ ἐγκρίσεως τοῦ ἰσολογισμοῦ, περὶ μεταβολῆς τοῦ σκοποῦ τοῦ σωματείου, περὶ τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ καὶ περὶ διαλύσεως τοῦ σωματείου.

Ἄρθρον 94

Ἔργον τῆς συνελεύσεως

Ἡ συνέλευσις ἔχει τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν ὀργάνων τῆς διοικήσεως καὶ δικαιοῦται ὁποτεδήποτε νὰ παύῃ αὐτά, ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιώματος τούτων πρὸς ἀπαίτησιν τῆς συμφωνηθείσης ἀμοιβῆς. Τὸ πρὸς παῦσιν δικαίωμα τῆς συνελεύσεως δὲν δύναται διὰ τοῦ καταστατικοῦ νὰ περιορισθῇ, ἐφ' ὅσον ἡ παῦσις τῶν ὀργάνων ὑπαγορεύεται ἐκ σπουδαίων λόγων καὶ ἰδίᾳ ἕνεκα βαρείας παραβάσεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἢ ἀνικανότητος πρὸς τακτικὴν διαχείρισιν.

Ἄρθρον 95

Σύγκλησις

Ἡ συνέλευσις συγκαλεῖται ὑπὸ τῆς διοικήσεως, καθ' ἃς περιπτώσεις ὁρίζει τὸ καταστατικόν, ἢ ὁσάκις τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ συμφέροντος τοῦ σωματείου.

Ἄρθρον 96

Ἡ συνέλευσις συγκαλεῖται ἐὰν ζητήσῃ τοῦτο ὁ ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ

ὁριζόμενος ἀριθμὸς μελῶν. Ἐν ἐλλείψει τοιούτου ὁρισμοῦ, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν σύγκλησιν τὸ ἓν πέμπτον τῶν μελῶν δι' ἐγγράφου αἰτήσεως ἀναγραφούσης τὰ συζητητέα θέματα.

Ἐὰν ἡ αἴτησις δὲν εἰσακουσθῇ, ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν δύναται νὰ ἐξουσιοδοτήσῃ τοὺς αἰτοῦντας ὅπως συγκαλέσωσι τὴν συνέλευσιν καὶ νὰ ρυθμίσῃ τὰ τῆς προεδρίας αὐτῆς.

Ἄρθρον 97

Λῆψις ἀποφάσεων συνελεύσεως

Αἱ ἀποφάσεις τῆς συνελεύσεως λαμβάνονται κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν. Ἀπόφασις ἐπὶ θέματος μὴ ἀναγραφέντος ἐν τῇ προσκλήσει εἶναι ἄκυρος.

Ἡ ἀπόφασις δύναται νὰ ληφθῇ καὶ ἄνευ συνελεύσεως τῶν μελῶν, ἐὰν πάντα τὰ μέλη δηλώσωσιν ἐγγράφως τὴν συναίνεσιν αὐτῶν ἐπί τινος προτάσεως.

Ἄρθρον 98

Δὲν δικαιοῦται εἰς ψῆφον μέλος τι, ἐὰν ἡ ἀπόφασις ἀφορᾷ τὴν ἐπιχείρησιν δικαιοπραξίας ἢ τὴν ἔγερσιν ἢ κατάργησιν δίκης μεταξὺ τοῦ σωματείου ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ μέλους ἀφ' ἑτέρου, ἢ τοῦ συζύγου αὐτοῦ, ἢ συγγενοῦς ἐξ αἵματος μέχρι καὶ τοῦ τρίτου βαθμοῦ.

Ἄρθρον 99

Πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως περὶ τροποποιήσεως τοῦ καταστατικοῦ ἢ περὶ διαλύσεως τοῦ σωματείου, ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία τοῦ ἡμίσεος τουλάχιστον τῶν μελῶν καὶ ἡ πλειοψηφία τῶν τριῶν τετάρτων τῶν παρόντων.

Ἄρθρον 100

Πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως περὶ μεταβολῆς τοῦ σκοποῦ τοῦ σωματείου ἀπαιτεῖται ἡ συναίνεσις πάντων τῶν μελῶν. Ἡ συναίνεσις τῶν ἀπόντων δίδεται ἐγγράφως.

Ἄρθρον 101

Ἀκυρότης ἀποφάσεως συνελεύσεως

Ἀπόφασις τῆς συνελεύσεως ἀντικειμένη εἰς τὸν νόμον ἢ τὸ καταστατικὸν εἶναι ἄκυρος. Ἡ ἀκυρότης κηρύσσεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐπὶ τῇ ἀγωγῇ μέλους μὴ συναινέσαντος ἢ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον. Ἡ ἀγωγὴ ἀποκλείεται μετὰ παρέλευσιν ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως τῆς συνελεύσεως. Ἡ κηρύττουσα τὴν ἀκυρότητα ἀπόφασις ἰσχύει ὑπὲρ καὶ κατὰ πάντων.

Ἄρθρον 102

Ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν αἰτήσει τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ἢ μέλους αὐτοῦ ἢ τοῦ εἰσαγγελέως, δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως ἀκύρου.

Ἄρθρον 103

Διάλυσις σωματείου

Τὸ σωματεῖον διαλύεται κατὰ πάντα χρόνον δι' ἀποφάσεως τῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν.

Ἄρθρον 104

Τὸ σωματεῖον διαλύεται καθ' ἅς περιπτώσεις ὁρίζει περὶ τούτου τὸ καταστατικόν.

Τὸ σωματεῖον διαλύεται ἅμα ὡς τὰ μέλη αὐτοῦ ἐμειώθησαν εἰς ὀλιγώτερα τῶν δέκα.

Ἄρθρον 105

Τὸ σωματεῖον δύναται νὰ διαλυθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδικείου ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου, ἢ τοῦ ἑνὸς πέμπτου τῶν μελῶν, ἢ τῆς ἐποπτευούσης ἀρχῆς: 1. ἐὰν λόγῳ μειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν ἢ ἄλλων αἰτίων ἀποβαίνῃ ἀδύνατος ἡ ἀνάδειξις διοικήσεως, ἢ ἐν γένει καθίσταται ἀδύνατος ἡ ἐξακολούθησις τοῦ σωματείου συμφώνως πρὸς τὸ καταστατικόν· 2. ἐὰν ἐξεπληρώθη ὁ σκοπὸς τοῦ σωματείου, ἢ ἂν ἕνεκα μακρᾶς ἀδρανείας συνάγεται ἐγκατάλειψις τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ· 3. ἐὰν τὸ σωματεῖον ἐπιδιώκῃ σκοπὸν διάφορον τοῦ ἐν τῷ καταστατικῷ καθοριζομένου, ἢ ἂν ὁ σκοπὸς ἢ ἡ λειτουργία τοῦ σωματείου ἀπέβησαν παράνομοι ἢ ἀνήθικοι ἢ ἀντίθετοι πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ πρωτοδικείου ὑπόκειται μόνον εἰς ἔφεσιν.

Ἄρθρον 106

Περιουσία διαλυθέντος σωματείου

Ἡ περιουσία τοῦ διαλυθέντος σωματείου ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει διανέμεται μεταξὺ τῶν μελῶν.

Ἄρθρον 107

Ἕνωσεις μὴ ἀποτελοῦσαι σωματεῖα

Ἐπὶ ἑνώσεως προσώπων πρὸς ἐπιδίωξιν σκοποῦ μὴ ἀποτελούσης

σωματεῖον, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλο τι, ἰσχύουσιν αἱ περὶ ἑταιρίας διατάξεις. Ἅμα ὡς ἡ ἕνωσις αὕτη μετατραπῇ εἰς σωματεῖον, ἡ μεταβίβασις τῆς περιουσίας εἰς τοῦτο γίνεται κατὰ τὰς κοινὰς διατάξεις.

Ἄρθρον 108

Ἵδρυμα

Ἐὰν δι' ἱδρυτικῆς πράξεως ἐτάχθη περιουσία πρὸς ἐξυπηρέτησιν ὡρισμένου σκοποῦ, τὸ ἵδρυμα ἀποκτᾷ προσωπικότητα διὰ βασιλικοῦ διατάγματος ἐγκρίνοντος τὴν σύστασιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 109

Ἱδρυτικὴ πρᾶξις

Ἡ ἱδρυτικὴ πρᾶξις γίνεται εἴτε διὰ δικαιοπραξίας ἐν ζωῇ εἴτε διὰ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως. Ἡ ἐν ζωῇ δικαιοπραξία ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου.

Ἄρθρον 110

Περιεχόμενον αὐτῆς

Ἐν τῇ ἱδρυτικῇ πράξει δέον νὰ καθορίζεται ὁ σκοπὸς τοῦ ἱδρύματος, ἡ ἀφιερουμένη περιουσία καὶ ὁ ὀργανισμὸς αὐτοῦ.

Ὁ ὀργανισμὸς δύναται νὰ ὁρισθῇ ἢ νὰ συμπληρωθῇ ἢ τροποποιηθῇ καὶ διὰ τοῦ ἐγκρίνοντος τὸ ἵδρυμα διατάγματος, τηρουμένης τῆς θελήσεως τοῦ ἱδρυτοῦ. Ἡ συμπλήρωσις ἢ τροποποίησις δύναται νὰ γίνῃ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ διὰ μεταγενεστέρου διατάγματος, ἐπιφυλαττομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 119.

Ἄρθρον 111

Ἀνάκλησις ἱδρυτικῆς πράξεως

Αἰτήσει τοῦ ἱδρυτοῦ τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀνάκλησιν τῆς ἱδρυτικῆς πράξεως: 1. ἕνεκα ἐπιγενομένης ἀπορίας τοῦ ἱδρυτοῦ· 2. ἕνεκα σπουδαίων λόγων δικαιολογούντων τὴν ἀνάκλησιν.

Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ διατάγματος δὲν χωρεῖ αἴτησις περὶ ἀνακλήσεως.

Ἄρθρον 112

Ἔγκρισις ἱδρύματος

Ἡ ἔγκρισις τοῦ ἱδρύματος προκαλεῖται αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τῆς πρὸς τοῦτο ἁρμοδίας ἀρχῆς.

Ἄρθρον 113

Ὑποχρεώσεις ἱδρυτοῦ

Ὁ ἱδρυτὴς ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ἱδρύματος ὑποχρεοῦται νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τοῦτο τὴν ὑπ' αὐτοῦ ταχθεῖσαν περιουσίαν.

Δικαιώματα μεταβιβαζόμενα ἁπλῶς δι' ἐκχωρήσεως, ἐλλείψει ἐναντίας βουλήσεως τοῦ ἱδρυτοῦ, μεταβιβάζονται αὐτοδικαίως ἅμα τῇ συστάσει τοῦ ἱδρύματος.

Ἄρθρον 114

Ἵδρυσις μετὰ θάνατον ἱδρυτοῦ

Ἵδρυμα συσταθὲν μετὰ θάνατον τοῦ ἱδρυτοῦ, ὡς πρὸς τὴν ταχθεῖσαν ὑπὲρ αὐτοῦ περιουσίαν λογίζεται ὑφιστάμενον κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ ἱδρυτοῦ.

Ἄρθρον 115

Δικαιώματα δανειστῶν καὶ μεριδούχων

Ἡ σύστασις τοῦ ἱδρύματος, ἔναντι τῶν πιστωτῶν καὶ τῶν νομίμων μεριδούχων τοῦ ἱδρυτοῦ, ὑπόκειται εἰς προσβολὴν κατὰ τὰς περὶ δωρεῶν διατάξεις.

Ἄρθρον 116

Δικαιώματα ὠφελουμένων προσώπων

Τὰ ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ ἱδρύματος ὠφελούμενα πρόσωπα ἔχουσι κατὰ τούτου ἀγωγήν. Ἐὰν τὰ πρόσωπα ταῦτα δὲν προσδιορίζωνται ἐπαρκῶς ἐκ τῆς ἱδρυτικῆς πράξεως ὁ προσδιορισμὸς γίνεται ὑπὸ τῆς διοικήσεως τοῦ ἱδρύματος κατ' εὔλογον κρίσιν.

Ἄρθρον 117

Τέλος ἱδρύματος

Τὸ ἵδρυμα παύει ὑφιστάμενον, καθ' ἃς περιπτώσεις ὁρίζεται τοῦτο ἐν τῇ ἱδρυτικῇ πράξει ἢ τῷ ὀργανισμῷ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 118

Τὸ ἵδρυμα διαλύεται διὰ βασιλικοῦ διατάγματος: 1. ἐὰν ὁ σκοπὸς αὐτοῦ ἐξεπληρώθη ἢ ἀπέβη ἀνέφικτος· 2. ἐὰν ἐξέκλινε τοῦ σκοποῦ του, ἢ ἂν ὁ σκοπὸς ἢ ἡ λειτουργία αὐτοῦ ἀπέβη παράνομος ἢ ἀνήθικος ἢ ἀντίθετος πρὸς τὴν δημοσίαν τάξιν.

Ἄρθρον 119

Μεταβολὴ ὀργανισμοῦ

Αἰτήσει τῆς διοικήσεως τοῦ ἱδρύματος δύναται νὰ μεταβληθῇ ὁ ὀργανισμὸς αὐτοῦ, καὶ ἐναντίον ἔτι τῆς θελήσεως τοῦ ἱδρυτοῦ, ἐὰν ἡ μεταβολὴ αὕτη ἐπιβάλλεται πρὸς συντήρησιν τῆς περιουσίας τοῦ ἱδρύματος ἢ ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 120

Μεταστροπὴ σκοποῦ

Ἐὰν ὁ σκοπὸς τοῦ ἱδρύματος κατέστη ἀνέφικτος, διὰ βασιλικοῦ διατάγματος προκαλουμένου ὑπὸ τῆς ἀρ-

μοδίας ἀρχῆς δύναται νὰ δοθῇ εἰς τὸ ἵδρυμα ἕτερος παρεμφερὴς σκοπὸς κατὰ τὴν πιθανωτέραν θέλησιν τοῦ ἱδρυτοῦ.

Ἄρθρον 121

Ἡ μεταβολὴ τοῦ περιεχομένου ἢ τῶν ὅρων τῆς ἱδρυτικῆς πράξεως κατὰ τὰς ὑπὲρ δημοσίου ἢ κοινωφελοῦς σκοποῦ διατάξεις αὐτῆς, ἀπαγορεύεται. Ἐξαιρετικῶς δύναται δι' εἰδικοῦ νόμου, ὅταν ἡ θέλησις τοῦ ἱδρυτοῦ ἀποβαίνῃ ἀπολύτως ἀπραγματοποίητος, νὰ διατεθῇ ἡ ταχθεῖσα περιουσία πρὸς ἄλλον παρεμφερῆ σκοπόν.

Ἄρθρον 122

Ἐπιτροπαὶ ἐράνων

Ἐπιτροπαὶ ἐκ πέντε τουλάχιστον μελῶν, σκοποῦσαι τὴν συλλογὴν χρημάτων ἢ ἄλλων ἀντικειμένων δι' ἐράνων, ἑορτῶν ἢ ἄλλων παρομοίων μέσων χάριν ὡρισμένου δημοσίου ἢ κοινωφελοῦς σκοποῦ *(ἐπιτροπαὶ ἐράνων)*, ἀποκτῶσι προσωπικότητα διὰ βασιλικοῦ διατάγματος.

Ἄρθρον 123

Διάταγμα συστάσεως

Τὸ διάταγμα περιλαμβάνει τὸν ὀργανισμὸν καὶ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς καὶ καθορίζει τὸ ἔργον καὶ τὴν ἕδραν αὐτῆς ὡς καὶ τὸ χρονικὸν διάστημα πρὸς περάτωσιν τοῦ ἔργου της. Τὸ χρονικὸν διάστημα δύναται νὰ παραταθῇ.

Ἄρθρον 124

Διάλυσις ἐπιτροπῆς

Ἡ ἐπιτροπὴ παύει ὑφισταμένη ἅμα ὡς παρέλθῃ ὁ ταχθεὶς χρόνος ἢ περατωθῇ τὸ ἔργον αὐτῆς.

Ἄρθρον 125

Ἡ ἐπιτροπὴ δύναται νὰ διαλυθῇ διὰ βασιλικοῦ διατάγματος: 1. ἐὰν αὕτη ἀποφασίσῃ τὴν διάλυσίν της· 2. ἐὰν αὕτη ἐξέκλινε τοῦ ἔργου της· 3. ἐὰν ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου της κατέστη ἀνέφικτος, ἢ συνάγεται ὁπωσδήποτε ὅτι ἐγκατελείφθη· 4. ἐὰν ὁ σκοπὸς ἀπέβη παράνομος ἢ ἀνήθικος ἢ ἀντίκειται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν.

Ἄρθρον 126

Ὑποκατάστασις ἱδρύματος

Ἐὰν ἡ συλλεγεῖσα ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς περιουσία προωρίσθη ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ ὑπὲρ ὡρισμένου διαρκοῦς τινος σκοποῦ, διὰ τὴν περαιτέρω ἐκπλήρωσιν τούτου ἀπαιτεῖται ἡ σύστασις ἱδρύματος καὶ ἐφαρμόζονται αἱ περὶ τούτου διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Δικαιοπραξίαι

Ἄρθρον 127

Ἐνήλικος

Ὁ συμπληρώσας τὸ εἰκοστὸν πρῶτον ἔτος *(ἐνήλικος)* εἶναι ἱκανὸς πρὸς πᾶσαν δικαιοπραξίαν.

Ἄρθρον 128

Ἀνίκανοι πρὸς δικαιοπραξίαν

Ἀνίκανοι πρὸς δικαιοπραξίαν εἶναι: 1. ὁ μὴ συμπληρώσας τὸ δέκατον ἔτος· 2. ὁ ὑπὸ δικαστικὴν ἢ νόμιμον ἀπαγόρευσιν τελῶν.

Ἄρθρον 129

Περιωρισμένως ἱκανοί

Περιωρισμένην ἱκανότητα πρὸς δικαιοπραξίαν ἔχουσιν οἱ συμπληρώσαντες τὸ δέκατον ἔτος ἀνήλικοι καὶ οἱ ὑπὸ δικαστικὴν ἀντίληψιν τελοῦντες.

Ἄρθρον 130

Δήλωσις βουλήσεως ὑπὸ ἀνικάνων

Ἡ δήλωσις βουλήσεως εἶναι ἄκυρος ἐφ' ὅσον ὁ δηλῶν στερεῖται ἱκανότητος πρὸς δικαιοπραξίαν.

Ἄρθρον 131

Ἡ δήλωσις τῆς βουλήσεως εἶναι ἄκυρος ἂν, καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο αὕτη, ὁ δηλῶν δὲν εἶχε συνείδησιν τῶν πραττομένων, ἢ ἕνεκα πνευματικῆς νόσου ἐστερεῖτο τῆς χρήσεως τοῦ λογικοῦ.

Ἄρθρον 132

Ἕνεκα τῆς ἀκυρότητος τοῦ προηγουμένου ἄρθρου δύναται ἐπὶ τῆς πρὸς ἕτερον ἀπευθυνομένης δηλώσεως βουλήσεως ὁ δηλῶν νὰ ὑποχρεωθῇ κατὰ τὰς περιστάσεις εἰς ἀνόρθωσιν τῆς ἐντεῦθεν ἐπερχομένης ζημίας, ἐφ' ὅσον ὁ μετ' αὐτοῦ συναλλαχθεὶς οὐχὶ ἐξ ἰδίας ὑπαιτιότητος ἠγνόει τὴν κατάστασιν αὐτοῦ, ἡ δὲ ζημία του δὲν δύναται ἀλλοθεν νὰ θεραπευθῇ.

Ἄρθρον 133

Δικαιοπραξίαι τοῦ περιωρισμένως ἱκανοῦ

Τὰ περιωρισμένης ἱκανότητος πρόσωπα εἶναι ἱκανὰ πρὸς ἐπιχείρησιν δικαιοπραξίας μόνον κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένας περιπτώσεις ἢ μόνον ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ νόμῳ τασσομένους ὅρους.

Ἄρθρον 134

Ἐνήλικος ἔχων τὸ 10ον ἔτος

Ὁ συμπληρώσας τὸ δέκατον ἔτος ἀνήλικος εἶναι ἱκανὸς πρὸς δικαιοπραξίαν, ἐξ ἧς οὗτος ἁπλῶς καὶ μόνον ἔννομον ὄφελος πορίζεται.

Ἄρθρον 135

Ἀνήλικος ἔχων τὸ 14ον ἔτος

Ὁ συμπληρώσας τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος ἀνήλικος δύναται νὰ διαθέτῃ ἐλευθέρως πᾶν ὅ,τι κερδαίνει ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐργασίας, ἢ ἐδόθη εἰς αὐτὸν πρὸς ἰδίαν χρῆσιν ἢ ἐλευθέραν διάθεσιν.

Ἄρθρον 136

Ὁ συμπληρώσας τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος ἀνήλικος δύναται, ἐφ' ὅσον ἔχει πρὸς τοῦτο γενικὴν συναίνεσιν τοῦ πατρὸς ἢ ἐπιτρόπου, νὰ ἐκμισθώσῃ τὴν ἐργασίαν του. Ἐὰν ὁ πατὴρ ἢ ὁ ἐπίτροπος ἀρνῆται νὰ συναινέσῃ, αἰτήσει τοῦ ἀνηλίκου ἀποφασίζει τὸ δικαστήριον.

Ἄρθρον 137

Ἀνήλικος ἔχων τὸ 18ον ἔτος

Ὁ συμπληρώσας τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος ἀνήλικος δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀκυρότητα τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐπιχειρηθείσης δικαιοπραξίας ἕνεκα τῆς περιωρισμένης αὐτοῦ ἱκανότητος, ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν τῆς πράξεως ἔπεισε διὰ δόλου τὸν μετ' αὐτοῦ συμβληθέντα ὅτι εἶναι ἐνήλικος.

Ἄρθρον 138

Εἰκονικὴ δήλωσις

Δήλωσις βουλήσεως οὐχὶ σπουδαίως ἀλλὰ κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον γενομένη *(εἰκονικὴ)* εἶναι ἄκυρος.

Ἡ ὑπὸ εἰκονικὴν δικαιοπραξίαν καλυπτομένη ἑτέρα δικαιοπραξία εἶναι ἔγκυρος ἂν ἤθελον αὐτὴν τὰ μέρη, συντρέχουσι δὲ καὶ οἱ πρὸς σύστασιν αὐτῆς ἀπαιτούμενοι ὅροι.

Ἄρθρον 139

Ἡ εἰκονικότης δὲν βλάπτει τὸν ἐν ἀγνοίᾳ αὐτῆς συναλλαχθέντα.

Ἄρθρον 140

Δήλωσις ἐκ πλάνης

Ἐὰν κατὰ τὴν κατάρτισιν δικαιοπραξίας ἡ δήλωσις ἕνεκεν οὐσιώδους πλάνης δὲν συμφωνῇ πρὸς τὴν βούλησιν τοῦ δηλοῦντος, δικαιοῦται οὗτος νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς δικαιοπραξίας.

Ἄρθρον 141

Πλάνη οὐσιώδης

Ἡ πλάνη εἶναι οὐσιώδης ὅταν ἀναφέρεται εἰς σημεῖον τοιαύτης σπουδαιότητος διὰ τὴν ὅλην δικαιοπραξίαν, ὥστε ὁ πλανηθείς, ἐὰν ἐγνώριζε τὴν ἀληθῆ κατάστασιν, δὲν θὰ ἐπεχείρει τὴν δικαιοπραξίαν.

Ἄρθρον 142

Ὡς οὐσιώδης πλάνη λογίζεται καὶ ἡ πλάνη περὶ τὰς ἰδιότητας τοῦ προσώπου ἢ τοῦ πράγματος, ἐὰν αἱ ἰδιότητες αὗται κατὰ τὴν συμφωνίαν τῶν μερῶν ἢ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν εἶναι τοιαύτης σπουδαιότητος διὰ τὴν ὅλην δικαιοπραξίαν, ὥστε ὁ πλανηθεὶς ἂν ἐγνώριζε τὴν ἀληθῆ κατάστασιν δὲν θὰ ἐπεχείρει αὐτήν.

Ἄρθρον 143

Πλάνη περὶ τὰ παραγωγικὰ αἴτια

Ἡ πλάνη, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, δὲν εἶναι οὐσιώδης ἐὰν στρέφεται ἀποκλειστικῶς περὶ τὰ παραγωγικὰ τῆς βουλήσεως αἴτια.

Ἄρθρον 144

Πότε ἀποκλείεται ἡ ἀκύρωσις ἕνεκα πλάνης

Ἡ δικαιοπραξία δὲν ἀκυροῦται ἕνεκα τῆς πλάνης: 1. ἐὰν ὁ ἕτερος ἀποδέχεται τὴν δήλωσιν τῆς βουλήσεως ὡς ἐννοεῖ αὐτὴν ὁ πλανώμενος· 2. ἐὰν ἡ ἀκύρωσις ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν.

Ἄρθρον 145

Ἀποζημίωσις ἕνεκεν ἀκυρώσεως

Ὁ ἀξιῶν τὴν ἀκύρωσιν τῆς δικαιοπραξίας ἕνεκα πλάνης ὑποχρεοῦται εἰς ἀνόρθωσιν τῆς ἐκ τῆς ἀκυρώσεως ἐπερχομένης ζημίας, καθ' ὅσον αὕτη δὲν ὑπερβαίνει τὸ ἐκ τῆς ἐγκύρου δικαιοπραξίας διαφέρον.

Ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσις ἀποκλείεται ἐὰν ὁ ζημιωθεὶς ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ τὴν πλάνην.

Ἄρθρον 146

Ἐσφαλμένη διαβίβασις δηλώσεως

Ἐὰν δήλωσις βουλήσεως διεβιβάσθη ἐσφαλμένως ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ πλάνης διατάξεις.

Ἄρθρον 147

Δήλωσις συνεπείᾳ ἀπάτης

Ὁ δι' ἀπάτης ἀχθεὶς εἰς δήλωσιν βουλήσεως δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς δικαιοπραξίας. Ἐπὶ δηλώσεως ἀπευθυνομένης πρὸς ἕτερον ἂν τὴν ἀπάτην μετῆλθε τρίτος, ἡ ἀκύρωσις δύναται νὰ ζητηθῇ μόνον ἐφ' ὅσον ὁ πρὸς ὃν ἡ δήλωσις ἢ ἕτερος ἀμέσως ἀποκτήσας δικαίωμα ἐξ αὐτῆς ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ τὴν ἀπάτην.

Ἄρθρον 148

Ἐὰν ἡ ἐκ τῆς ἀπάτης προκληθεῖσα πλάνη δὲν εἶναι οὐσιώδης, τὸ δὲ ἔτε-

ρον μέρος ἀποδέχεται τὴν δήλωσιν τῆς βουλήσεως ὡς ἠθέλησε ταύτην ὁ ἀπατηθείς, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ μὴ ἀκυρώσῃ τὴν δικαιοπραξίαν.

Ἄρθρον 149

Ὁ ἀπατηθεὶς δικαιοῦται σὺν τῇ ἀκυρώσει τῆς δικαιοπραξίας νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν ἀνόρθωσιν πάσης ἄλλης ζημίας κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις. Δικαιοῦται ὡσαύτως ἀποδεχόμενος τὴν δικαιοπραξίαν νὰ ζητήσῃ μόνον τὴν ἀνόρθωσιν τῆς ζημίας.

Ἄρθρον 150

Δήλωσις συνεπείᾳ ἀπειλῆς

Ὅστις παρανόμως ἢ ἐναντίον τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἠχθη δι' ἀπειλῆς ἀσκηθείσης ὑπὸ τοῦ ἑτέρου ἢ τρίτου εἰς δήλωσιν βουλήσεως, δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀκύρωσιν τῆς δικαιοπραξίας.

Ἄρθρον 151

Ἡ ἀπειλὴ ἀπαιτεῖται ὑπὸ τὰς συγκεκριμένας συνθήκας νὰ ἐμποιῇ φόβον εἰς ἔμφρονα ἄνθρωπον καὶ νὰ ἐκθέτῃ εἰς σπουδαῖον καὶ ἄμεσον κίνδυνον τὴν ζωήν, τὴν σωματικὴν ἀκεραιότητα, τὴν ἐλευθερίαν, τὴν τιμήν, τὴν περιουσίαν τοῦ ἀπειληθέντος ἢ τῶν στενώτατα μετ' αὐτοῦ συνδεομένων προσώπων.

Ἄρθρον 152

Ὁ ἀπειληθεὶς δικαιοῦται σὺν τῇ ἀκυρώσει τῆς δικαιοπραξίας νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν ἀνόρθωσιν πάσης ἄλλης ζημίας κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις. Δικαιοῦται ὡσαύτως ἀποδεχόμενος τὴν δικαιοπραξίαν νὰ ζητήσῃ μόνον τὴν ἀνόρθωσιν τῆς ζημίας.

Ἄρθρον 153

Ἀπειλὴ ἀσκηθεῖσα ὑπὸ τρίτου

Ὁ ὑπὸ τὸ κράτος ἀπειλῆς ἀσκηθείσης ὑπὸ τρίτου ἀπευθύνας δήλωσιν βουλήσεως πρὸς ἕτερον, ἐὰν ἐκ τούτου ἀκυρωθῇ αὕτη, δύναται κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἑτέρου, ἐὰν οὗτος οὔτε ἐγνώριζεν οὔτε ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ τὴν ἀσκηθεῖσαν ἀπειλήν.

Ἄρθρον 154

Ἀκύρωσις

Ἡ ἕνεκα πλάνης, ἀπάτης ἢ ἀπειλῆς ἀκύρωσις δικαιοπραξίας ἐπέρχεται διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως. Τὴν ἀκύρωσιν δικαιοῦνται νὰ ζητήσωσι μόνον ὁ πλανηθεὶς ἢ ἀπατηθεὶς ἢ ἀπειληθεὶς καὶ οἱ κληρονόμοι αὐτῶν.

Ἄρθρον 155

Ἀγωγὴ περὶ ἀκυρώσεως

Ἡ περὶ ἀκυρώσεως ἀγωγὴ ἀπευθύνεται κατὰ τοῦ ἑτέρου συμβαλλομένου, ἐπὶ δὲ μονομεροῦς δικαιοπραξίας κατὰ τοῦ ἐκ ταύτης ἀμέσως ἔλκοντος ἔννομον συμφέρον.

Ἄρθρον 156

Ἀπόσβεσις δικαιώματος ἀκυρώσεως

Τὸ δικαίωμα πρὸς ἀκύρωσιν ἀποσβέννυται διὰ τῆς παραιτήσεως τοῦ δικαιούχου. Ἡ παραίτησις, ρητὴ ἢ σιωπηρά, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἀπευθυνθῇ πρὸς ἕτερον.

Ἄρθρον 157

Τὸ δικαίωμα πρὸς ἀκύρωσιν ἀποσβέννυται μετὰ παρέλευσιν διετίας ἀπὸ τῆς δικαιοπραξίας. Ἐὰν ἡ πλάνη ἢ ἡ ἀπάτη ἢ ἡ ἀπειλὴ ἐξηκολούθησαν καὶ μετὰ τὴν δικαιοπραξίαν, ἡ διετία ἄρχεται ἀφ' ἧς παρῆλθεν ἡ κατάστασις αὕτη. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ἀκυρωσις δὲν χωρεῖ μετὰ εἰκοσαετίαν ἀπὸ τῆς δικαιοπραξίας.

Ἄρθρον 158

Τύπος δικαιοπραξίας

Ἡ τήρησις τύπου διὰ τὴν δικαιοπραξίαν ἀπαιτεῖται μόνον ὅπου ὁ νόμος ὁρίζει τοῦτο.

Ἄρθρον 159

Δικαιοπραξία, δι' ἣν δὲν ἐτηρήθη ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενος τύπος, ἐνόσῳ δὲν ὁρίζεται τὸ ἐναντίον, εἶναι ἄκυρος.

Ἐὰν ὁ τύπος καθωρίσθη ὑπὸ τῶν μερῶν, ἡ μὴ τήρησις αὐτοῦ ἐν ἀμφιβολίᾳ συνεπάγεται ὡσαύτως ἀκυρότητα. Ἀλλ' ἡ ἐκπλήρωσις τῆς δικαιοπραξίας ἐν γνώσει τῆς ἐλλείψεως τοῦ τύπου θεραπεύει τὴν ἔλλειψιν ταύτην.

Ἄρθρον 160

Ἔγγραφος τύπος

Ἐὰν ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ ὑπὸ τῶν μερῶν ὡρίσθη διὰ τὴν δικαιοπραξίαν ἔγγραφος τύπος, τὸ ἔγγραφον δέον νὰ φέρῃ τὴν ἰδιόχειρον ὑπογραφὴν τοῦ ἐκδότου.

Ἐπὶ συμβάσεως ἡ ὑπογραφὴ τῶν συμβαλλομένων δέον νὰ τεθῇ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐγγράφου. Ἐὰν διὰ τὴν σύμβασιν συνταχθῶσι πλείονα πρωτότυπα, ἀρκεῖ ἡ ὑπογραφὴ ἑκάστου μέρους ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου τοῦ διὰ τὸν ἕτερον προωρισμένου.

Ἄρθρον 161

Ὁ ἔγγραφος τύπος ἀναπληροῦται διὰ τοῦ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου. Ἐπὶ συμβάσεως ἡ ἀποδοχὴ τῆς προτάσεως δύναται νὰ γίνῃ καὶ διὰχωριστοῦ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου.

Ἄρθρον 162

Ἐπιστολαί, τηλεγραφήματα

Ἐὰν ὁ ἔγγραφος τύπος ὡρίσθη ὑπὸ τῶν μερῶν, ἀρκοῦσιν ἐν ἀμφιβολίᾳ καὶ ἐπιστολαὶ ἐνυπόγραφοι ἢ πρωτότυπα τηλεγραφημάτων.

Ἄρθρον 163

Ὑπογραφὴ διὰ μηχανικοῦ μέσου

Ὡς ἰδιόχειρος ὑπογραφὴ ἰσχύει καὶ ἡ διὰ μηχανικοῦ μέσου ἀποτύπωσις αὐτῆς ἐὰν πρόκειται περὶ ἀνωνύμων τίτλων ἐκδιδομένων εἰς μέγαν ἀριθμόν.

Ἄρθρον 164

Τροποποίησις τυπικῆς δικαιοπραξίας

Ὁ διὰ τὴν δικαιοπραξίαν ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ νόμου τύπος ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τὰς τροποποιήσεις αὐτῆς.

Ἄρθρον 165

Ρήτρα συντάξεως ἐγγράφου

Ἐὰν τὰ μέρη περὶ τῆς καταρτισθείσης μεταξὺ αὐτῶν συμβάσεως ἐπεφυλάχθησαν νὰ συντάξωσιν ἔγγραφον, ἐν ἀμφιβολίᾳ ἡ σύμβασις ἰσχύει καὶ ἄνευ τῆς συντάξεως τοῦ ἐγγράφου.

Ἄρθρον 166

Προσύμφωνον

Ἡ σύμβασις, δι' ἧς τὰ μέρη ὑποχρεοῦνται νὰ συνάψωσιν ὡρισμένην σύμβασιν *(προσύμφωνον)*, ὑπόκειται εἰς τὸν τύπον, ὃν ὁ νόμος ὁρίζει διὰ τὴν συναπτέαν σύμβασιν.

Ἄρθρον 167

Δήλωσις ἀπευθυντέα εἰς ἄλλον

Ἡ δήλωσις τῆς βουλήσεως ἔχει νομικὴν ἐνέργειαν μόνον ἀφ' ἧς περιέλθῃ εἰς τὸ πρόσωπον, πρὸς ὃ ἀπαιτεῖται νὰ ἀπευθυνθῇ.

Ἄρθρον 168

Ἡ δήλωσις τῆς βουλήσεως οὐδεμίαν ἐνέργειαν ἔχει ἐὰν πρότερον ἢ συγχρόνως περιῆλθεν εἰς τὸν πρὸς ὃν αὕτη ἀπευθύνεται ἀνάκλησις αὐτῆς.

Ἄρθρον 169

Ὁ μετὰ τὴν δήλωσιν τῆς βουλήσεως ἐπελθὼν θάνατος τοῦ δηλώσαντος δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ κύρους αὐτῆς. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν ἀνικανότητα αὐτοῦ πρὸς δικαιοπραξίαν.

Ἄρθρον 170

Δήλωσις πρὸς ἀνίκανον

Ἡ δήλωσις τῆς βουλήσεως εἶναι ἄκυρος ἐφ' ὅσον τὸ πρόσωπον, πρὸς ὅ ἐγένετο, ἐστερεῖτο τῆς ἱκανότητος πρὸς δικαιοπραξίαν.

Ἄρθρον 171

Δήλωσις βουλήσεως γενομένη πρὸς τὸν μὴ ἔχοντα συνείδησιν τῶν πραττομένων ἢ ἕνεκα πνευματικῆς νόσου στερούμενον τῆς χρήσεως τοῦ λογικοῦ, εἶναι ἄκυρος.

Ἕνεκα τῆς ἀκυρότητος δύναται οὗτος κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς ἀνόρθωσιν τῆς ἐντεῦθεν ἐπελθούσης ζημίας, ἐφ' ὅσον ὁ δηλώσας οὐχὶ ἐξ ἰδίας ὑπαιτιότητος ἠγνόει τὴν κατάστασιν αὐτοῦ, ἡ δὲ ζημία του δὲν δύναται ἄλλοθεν νὰ θεραπευθῇ.

Ἄρθρον 172

Δήλωσις πρὸς περιωρισμένως ἱκανὸν

Δήλωσις βουλήσεως γενομένη εἰς πρόσωπον περιωρισμένης ἱκανότητος πρὸς δικαιοπραξίαν, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐστερεῖτο ἱκανότητος διὰ τὴν σκοπουμένην δικαιοπραξίαν, εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 173

Ἑρμηνεία δηλώσεως

Κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τῆς δηλώσεως βουλήσεως ἀναζητεῖται ἡ ἀληθὴς βούλησις ἄνευ προσηλώσεως εἰς τὰς λέξεις.

Ἄρθρον 174

Δικαιοπραξία ἀπηγορευμένη

Δικαιοπραξία ἀντικειμένη εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι, εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 175

Ἀπαγόρευσις διαθέσεως

Ἡ διάθεσις ἀντικειμένου τινὸς εἶναι ἄκυρος ἐὰν ἐκ τοῦ νόμου ἀπαγορεύεται αὕτη. Ἐὰν ἡ ἀπαγόρευσις ἐτάχθη ὑπὲρ ὡρισμένων προσώπων, ἡ ἀκυρότης προτείνεται μόνον ὑπὸ τούτων.

Ἄρθρον 176

Ἐὰν ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐτάχθη ὑπὸ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἰσχύει ὅ,τι καὶ ἐπὶ τῆς ἀπαγορεύσεως ἐκ τοῦ νόμου.

Ἄρθρον 177

Δικαιοπραξία περιορίζουσα τὴν πρὸς διάθεσιν ἀπαλλοτριωτοῦ δικαιώματος ἐξουσίαν, ἐνόσῳ ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρί-

ζεται ἄλλως, ἔχει ἐνοχικὴν μόνον ἐνέργειαν καὶ δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς διαθέσεως.

Ἄρθρον 178

Δικαιοπραξία ἐναντίον τῶν χρηστῶν ἠθῶν

Δικαιοπραξία ἀντιβαίνουσα εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 179

Ἄκυρος ὡς ἀντικειμένη εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη εἶναι ἰδίᾳ ἡ δικαιοπραξία, δι' ἧς δεομεύεται ὑπερμέτρως ἡ ἐλευθερία τοῦ προσώπου ἢ δι' ἧς ἐκμεταλλευόμενός τις τὴν ἀνάγκην, κουφότητα ἢ ἀπειρίαν τοῦ ἄλλου συνομολογεῖ ἢ λαμβάνει ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἢ τρίτου διὰ παροχήν τινα περιουσιακὰ ὠφελήματα, ἅτινα κατὰ τὰς περιστάσεις τελοῦσιν εἰς προφανῆ δυσαναλογίαν πρὸς τὴν παροχήν.

Ἄρθρον 180

Ἔννοια ἀκυρότητος

Ἡ ἄκυρος δικαιοπραξία λογίζεται ὡς μὴ γενομένη.

Ἄρθρον 181

Ἡ ἀκυρότης μέρους συνεπιφέρει τὴν ἀκυρότητα τῆς ὅλης δικαιοπραξίας, ἐὰν συνάγεται ὅτι αὕτη δὲν θὰ ἐπεχειρεῖτο ἄνευ τοῦ ἀκύρου μέρους.

Ἄρθρον 182

Μετατροπὴ

Ὅταν ἡ ἄκυρος δικαιοπραξία περιέχῃ τὰ στοιχεῖα ἑτέρας δικαιοπραξίας, ἰσχύει ἡ τελευταία ἐφ' ὅσον συνάγεται ὅτι τὰ μέρη θὰ ἤθελον ταύτην ἐὰν ἐγνώριζον τὴν ἀκυρότητα.

Ἄρθρον 183

Ἐπικύρωσις

Ἡ ἐπικύρωσις ἀκύρου δικαιοπραξίας ἰσχύει ὡς νέα κατάρτισις αὐτῆς.

Ἐὰν ἄκυρος σύμβασις ἐπικυρωθῇ ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων, ἐν ἀμφιβολίᾳ γεννᾶται ἀμοιβαία μεταξὺ αὐτῶν ὑποχρέωσις πρὸς πᾶσαν παροχήν, εἰς ἣν θὰ ὑπεχρεοῦντο ἐὰν ἡ σύμβασις ἦτο ἀρχῆθεν ἔγκυρος.

Ἄρθρον 184

Ἐνέργεια ἀκυρώσεως

Ἡ ἀκυρώσιμος δικαιοπραξία μετὰ τὴν ἀκύρωσιν ἐξομοιοῦται πρὸς τὴν ἀρχῆθεν ἄκυρον, ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων περὶ τῶν ἐξ ἀκυρωθείσης συμβάσεως ἀποκτηθέντων ὑπὸ τρίτων ἐμπραγμάτων δικαιωμάτων.

Ἄρθρον 185

Πρότασις πρὸς σύμβασιν

Ὁ προτείνων τὴν σύναψιν συμβάσεως δεσμεύεται καθ' ὅλον τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὁ πρὸς ὃν ἡ πρότασις δύναται νὰ προβῇ εἰς ἀποδοχὴν αὐτῆς.

Ἄρθρον 186

Ἀνάκλησις προτάσεως.

Ὁ προτείνας τὴν σύναψιν συμβάσεως δικαιοῦται εἰς ἀνάκλησιν τῆς προτάσεως ἐὰν ἀπέκλεισε τὴν ἐκ ταύτης δέσμευσιν ἢ ἂν ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως ἢ ἐκ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων συνάγεται ὅτι ἀποκλείεται ἡ δέσμευσις.

Ἄρθρον 187

Ἀπόσβεσις προτάσεως

Ἡ πρότασις πρὸς σύναψιν συμβάσεως ἀποσβέννυται ἐὰν ἐγένετο ἀποποίησις αὐτῆς ἢ ἐὰν δὲν ἐγένετο ἔγκαιρος ἀποδοχὴ αὐτῆς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 189 ἕως 194.

Ἄρθρον 188

Θάνατος ἢ ἀνικανότης μετὰ τὴν πρότασιν

Ἡ πρότασις, ἐφ' ὅσον ἐξ αὐτῆς δὲν συνάγεται τὸ ἐναντίον, παραμένει ἰσχυρὰ καὶ ἂν ἔτι πρὸ τῆς ἀποδοχῆς ὁ προτείνας ἢ ὁ πρὸς ὃν ἡ πρότασις ἀπέθανεν ἢ κατέστη ἀνίκανος πρὸς δικαιοπραξίαν.

Ἄρθρον 189

Ἀποδοχὴ προτάσεως

Ἡ ἀποδοχὴ τῆς προτάσεως πρὸς σύναψιν συμβάσεως ἀπαιτεῖται νὰ περιέλθῃ εἰς τὸν προτείναντα ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας. Ἐὰν δὲν ἐτάχθη προθεσμία, ἡ ἀποδοχὴ δέον νὰ περιέλθῃ εἰς αὐτὸν μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν κατὰ τὰς περιστάσεις ὑποχρεοῦται οὗτος νὰ ἀναμείνῃ τὴν ἀποδοχήν.

Ἄρθρον 190

Ἀποδοχὴ καθυστερήσασα

Δήλωσις ἀποδοχῆς ἀποσταλεῖσα ἐγκαίρως ἀλλὰ περιελθοῦσα ἐκπροθέσμως εἰς τὸν προτείναντα εἶναι ἰσχυρά, ἐκτὸς ἐὰν ὁ προτείνας εἰδοποιήσῃ παραχρῆμα περὶ τῆς καθυστερήσεως τὸν ἀποδεχόμενον.

Ἄρθρον 191

Ἡ καθυστερήσασα ἀποδοχὴ προτάσεως λογίζεται ὡς νέα πρότασις. Ἀποδοχὴ μετὰ τροποποιήσεων λογίζεται ὡς ἀποποίησις μετὰ νέας προτάσεως.

Ἄρθρον 192

Κατάρτισις τῆς συμβάσεως

Ἡ σύμβασις συντελεῖται εὐθὺς ὡς περιέλθῃ εἰς τὸν προτείνοντα ἡ δήλωσις περὶ ἀποδοχῆς τῆς προτάσεως.

Ἄρθρον 193

Ἡ σύμβασις συντελεῖται διὰ μόνης τῆς ἀποδοχῆς ἐὰν ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς προτάσεως ἢ ἐκ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων, δὲν πρέπῃ νὰ ἀναμένεται ὅπως περιέλθῃ ἡ ἀποδοχὴ εἰς τὸν προτείναντα. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ πρότασις ἀποσβέννυται, ἀφ' ἧς στιγμῆς παρέλθῃ ἡ κατὰ τὰς περιστάσεις εὔλογος προθεσμία πρὸς ἀποδοχὴν τῆς προτάσεως.

Ἄρθρον 194

Ἐὰν ἡ σύμβασις καταρτίζεται διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου ἄνευ τῆς συγχρόνου παρουσίας ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, αὕτη συντελεῖται, ἂν ἄλλο τι δὲν ὡρίσθη, ἅμα τῇ συντάξει τοῦ περὶ ἀποδοχῆς τῆς προτάσεως συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ πρότασις ἀποσβέννυται, ἀφ' ἧς στιγμῆς παρέλθῃ ἡ κατὰ τὰς περιστάσεις εὔλογος προθεσμία πρὸς ἀποδοχὴν τῆς προτάσεως.

Ἄρθρον 195

Ἔλλειψις συμφωνίας ἐπί τινων σημείων

Ἡ σύμβασις ἐν ἀμφιβολίᾳ δὲν εἶναι κατηρτισμένη ἐνόσῳ τὰ μέρη δὲν συνεφώνησαν ἐπὶ ὅλων τῶν σημείων αὐτῆς.

Ἄρθρον 196

Ἐὰν τὰ μέρη θεωροῦσι τὴν σύμβασιν ὡς συνομολογηθεῖσαν, ἐνῷ δὲν συνεφώνησαν ἐπὶ ὅρου τινὸς τῆς συμβάσεως, τὸ συμφωνηθὲν ἰσχύει ἐφ' ὅσον συνάγεται ὅτι ἡ σύμβασις θὰ κατηρτίζετο καὶ χωρὶς τὰ μέρη νὰ ἀποφασίσωσιν ἐπὶ τοῦ ὅρου αὐτοῦ.

Ἄρθρον 197

Εὐθύνη ἐκ τῶν διαπραγματεύσεων

Κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν συμβάσεως, τὰ μέρη ὀφείλουσιν ἀμοιβαίως τὴν ἐκ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν ὑπαγορευομένην συμπεριφοράν.

Ἄρθρον 198

Ὁ ἐκ πταίσματος προξενήσας κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν συμβάσεως ζημίαν εἰς τὸν ἕτερον ὑποχρεοῦται εἰς ἀνόρθωσιν αὐτῆς καὶ ἂν δὲν κατηρτίσθη ἡ σύμβασις.

Διὰ τὴν παραγραφὴν τῆς ἀξιώσεως ταύτης ἐφαρμόζεται ἀναλόγως ἡ διάταξις περὶ παραγραφῆς τῶν ἐξ ἀδικοπραξίας ἀπαιτήσεων.

Ἄρθρον 199

Σύμβασις διὰ πλειστηριασμοῦ

Ἐπὶ πλειστηριασμοῦ ἡ σύμβασις, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι, τελειοῦται διὰ τῆς κατακυρώσεως. Ὁ ὑπερθεματιστής, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι, δεσμεύεται μέχρι κρείσσονος προσφορᾶς ἢ μέχρι ματαιώσεως τῆς κατακυρώσεως.

Ἄρθρον 200

Ἑρμηνεία συμβάσεων

Αἱ συμβάσεις ἑρμηνεύονται ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

Αἱρέσεις καὶ προθεσμίαι

Ἄρθρον 201

Αἵρεσις ἀναβλητική

Ἐὰν διὰ τῆς δικαιοπραξίας τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἐξηρτήθησαν ἐκ γεγονότος μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου *(αἵρεσις ἀναβλητική)*, ταῦτα ἐπέρχονται ἅμα ὡς συμβῇ τὸ γεγονὸς *(πλήρωσις τῆς αἱρέσεως)*.

Ἄρθρον 202

Αἵρεσις διαλυτική

Ἐὰν διὰ τῆς δικαιοπραξίας ἐξηρτήθη ἡ ἀνατροπὴ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς ἐκ γεγονότος μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου *(αἵρεσις διαλυτική)*, ἅμα ὡς συμβῇ τὸ γεγονὸς παύει ἡ ἐνέργεια τῆς δικαιοπραξίας καὶ ἐπανέρχεται αὐτοδικαίως ἡ προτέρα κατάστασις.

Ἄρθρον 203

Ἐνέργεια αἱρέσεων

Ἐὰν κατὰ τὸ περιεχόμενον τῆς δικαιοπραξίας τὰ ἀποτελέσματα τῆς πληρουμένης αἱρέσεως ἀνατρέχουσιν εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς πληρώσεως τῆς αἱρέσεως, ἑκάτερον τῶν μερῶν ὑποχρεοῦται νὰ παράσχῃ εἰς τὸ ἕτερον ὅ,τι τοῦτο θὰ εἶχεν ἂν τὰ ἀποτελέσματα ἐπήρχοντο κατὰ τὸ προγενέστερον αὐτὸ χρονικὸν σημεῖον.

Ἄρθρον 204

Ὁ ὑπὸ αἵρεσιν δικαιούμενος, πληρωθείσης τῆς αἱρέσεως, δύναται νὰ

ζητήσῃ ἀποζημίωσιν παρὰ τοῦ ἑτέρου, ἂν οὗτος ἠρτημένης τῆς αἱρέσεως ἐματαίωσεν ἢ ἔβλαψεν ὑπαιτίως τὸ ὑπὸ αἵρεσιν δικαίωμα.

Ἄρθρον 205

Ὁ ὑπὸ αἵρεσιν δικαιούμενος δύναται ἠρτημένης τῆς αἱρέσεως νὰ ζητήσῃ συντηρητικὰ μέτρα ἐὰν ὑπάρχῃ κίνδυνος.

Ἄρθρον 206

Διάθεσις ἠρτημένης τῆς αἱρέσεως

Πληρωθείσης τῆς αἱρέσεως εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος πᾶσα διάθεσις τοῦ ἀντικειμένου τῆς δικαιοπραξίας ἐπιχειρηθεῖσα ἠρτημένης τῆς αἱρέσεως, ἐφ' ὅσον ματαιοῖ ἢ βλάπτει τὸ ἐκ τῆς αἱρέσεως ἐξαρτώμενον ἀποτέλεσμα. Τὸ αὐτὸ κρατεῖ καὶ ἐπὶ ἐκποιήσεως δι' ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως γενομένης ἠρτημένης τῆς αἱρέσεως.

Ἄρθρον 207

Πλασματικὴ πλήρωσις ἢ μὴ πλήρωσις τῆς αἱρέσεως

Ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἐὰν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς.

Ἡ αἵρεσις λογίζεται μὴ πληρωθεῖσα ἐὰν ἡ πλήρωσις αὐτῆς προεκλήθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ὠφελεῖτο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς.

Ἄρθρον 208

Αἵρεσις ἀκατάληπτος, παράνομος, κλπ.

Αἵρεσις ἀκατάληπτος ἢ ἀντιφατική, ἢ προσδίδουσα πρᾶγμον ἢ ἀνήθικον περιεχόμενον εἰς τὴν δικαιοπραξίαν καθιστᾷ ταύτην ἄκυρον.

Αἵρεσις ἀδύνατος ὡς ἀναβλητικὴ μὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὴν δικαιοπραξίαν, ὡς διαλυτικὴ δὲ οὐδεμίαν ἔχει ἐνέργειαν.

Ἄρθρον 209

Χρόνος, ἐξ οὗ κρίνονται τὰ στοιχεῖα τῆς δικαιοπραξίας

Ἐπὶ δικαιοπραξίας ὑπὸ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τὰ τὸν τύπον καὶ τὸ πρόσωπον ἀφορῶντα στοιχεῖα αὐτῆς κρίνονται ἐκ τοῦ χρόνου τῆς συνάψεως τῆς δικαιοπραξίας, τὰ δὲ ἀφορῶντα τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς ἐκ τοῦ χρόνου τῆς πληρώσεως τῆς αἱρέσεως.

Ἄρθρον 210

Προθεσμία ἀναβλητικὴ καὶ διαλυτική

Ἐὰν διὰ τῆς δικαιοπραξίας ὡρίσθη ὅτι τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἄρχονται ἀφ' ὡρισμένου χρονικοῦ σημείου *(ἀναβλητικὴ προθεσμία)*, ἢ παύουσιν ἀφ' ὡρισμένου χρονικοῦ σημείου *(διαλυτικὴ προθεσμία)*, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ ἀναβλητικῶν καὶ διαλυτικῶν αἱρέσεων διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Ἀντιπροσώπευσις καὶ πληρεξουσιότης

Ἄρθρον 211

Ἄμεσος ἀντιπροσώπευσις

Δήλωσις βουλήσεως γενομένη ὑπό τινος *(ἀντιπροσώπου)* ἐν ὀνόματι ἑτέρου *(ἀντιπροσωπευομένου)* ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς πρὸς ἀντιπροσώπευσιν ἐξουσίας ἐνεργεῖ ἀμέσως ὑπὲρ καὶ κατὰ τοῦ ἀντιπροσωπευομένου. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐπέρχεται εἴτε ἡ δήλωσις γίνεται ρητῶς ἐν ὀνόματι τοῦ ἀντιπροσωπευομένου εἴτε συνάγεται ἐκ τῶν περιστάσεων ὅτι γίνεται ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ.

Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ δηλώσεως βουλήσεως γενομένης πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον.

Ἄρθρον 212

Ἑρμηνευτικὸς κανὼν

Ἐὰν δὲν δύναται νὰ διαγνωσθῇ ὅτι ἐνεργεῖ τις ἐν ἀλλοτρίῳ ὀνόματι θεωρεῖται ἐνεργῶν ἐν ἰδίῳ ὀνόματι.

Ἄρθρον 213

Ἱκανότης ἀντιπροσώπου

Ὁ ἔχων περιωρισμένην ἱκανότητα πρὸς δικαιοπραξίαν δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ δικαιοπραξίαν ὡς ἀντιπρόσωπος ἄλλου.

Ἄρθρον 214

Στοιχεῖα κρινόμενα ἐκ τοῦ ἀντιπροσώπου

Τὰ ἐλαττώματα τῆς βουλήσεως ἢ ἡ γνῶσις ἢ ὑπαίτιος ἄγνοια ὡρισμένων περιστατικῶν, ὡς καὶ ἡ ἐπίδρασις αὐτῶν ἐπὶ τῆς δικαιοπραξίας κρίνονται ἐκ τοῦ προσώπου τοῦ ἀντιπροσώπου.

Ἄρθρον 215

Ἐὰν ὁ ἀντιπρόσωπος ἐνήργησε συμφώνως πρὸς ὡρισμένας ὁδηγίας τοῦ ἀντιπροσωπευομένου, δὲν δύναται ὁ ἀντιπροσωπευόμενος διὰ περιστατικά, τὰ ὁποῖα οὗτος ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ, νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἄγνοιαν τοῦ ἀντιπροσώπου.

Ἄρθρον 216

Πληρεξουσιότης

Ἡ ἐξουσία πρὸς ἀντιπροσώπευσιν παρέχεται διὰ τῆς περὶ τούτου δικαιοπραξίας *(πληρεξουσιότης)*.

Ἄρθρον 217

Ἡ πληρεξουσιότης δίδεται διὰ δηλώσεως πρὸς τὸν ἐξουσιοδοτούμενον ἢ τὸν τρίτον, μεθ' οὗ ἐπιχειρεῖται ἡ δικαιοπραξία.

Ἡ δήλωσις, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται ἄλλο τι, ὑποβάλλεται εἰς τὸν τύπον τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν δικαιοπραξίαν, εἰς ἣν ἀφορᾷ ἡ πληρεξουσιότης.

Ἄρθρον 218

Ἀνάκλησις πληρεξουσιότητος

Ἡ πληρεξουσιότης παύει δι' ἀνακλήσεως. Ἡ παραίτησις ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνακλήσεως εἶναι ἄκυρος, ἐφ' ὅσον ἡ πληρεξουσιότης ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς τὸ συμφέρον τοῦ ἀντιπροσωπευομένου.

Ἄρθρον 219

Ἡ ἀνάκλησις τῆς πληρεξουσιότητος γίνεται διὰ δηλώσεως πρὸς τὸν πληρεξούσιον ἢ τὸν τρίτον.

Ἄρθρον 220

Ἡ διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου δοθεῖσα πληρεξουσιότης ἀνακαλεῖται μόνον κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον.

Ἄρθρον 221

Ἐὰν ἡ πληρεξουσιότης ἐδόθη διὰ δηλώσεως πρὸς τὸν τρίτον, ἡ περὶ ἀνακλήσεως δήλωσις γίνεται μόνον πρὸς τοῦτον.

Ἄρθρον 222

Παῦσις τῆς πληρεξουσιότητος

Ἡ πληρεξουσιότης, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται τὸ ἐναντίον, παύει ἀφ' ἧς ἔλαβε πέρας ἡ ἔννομος σχέσις ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται, ὡς εἶναι ἰδίᾳ ἡ σύμβασις τῆς ἐντολῆς, ἑταιρίας, μισθώσεως ἐργασίας.

Ἄρθρον 223

Ἡ πληρεξουσιότης, ἐφ' ὅσον δὲν συνάγεται τὸ ἐναντίον, παύει διὰ τοῦ θανάτου ἢ τῆς πρὸς δικαιοπραξίαν ἀνικανότητος τοῦ δόντος ἢ τοῦ λαβόντος τὴν πληρεξουσιότητα.

Ἄρθρον 224

Δικαιοπραξία μετὰ τὴν παῦσιν

Ἡ μετὰ τὴν παῦσιν τῆς πληρεξουσιότητος ἐπιχειρηθεῖσα ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου ἐν ἀγνοίᾳ τῆς παύσεως δικαιοπραξία ἰσχύει ὑπὲρ καὶ κατὰ τοῦ ἀντιπροσωπευομένου ἢ τῶν καθολικῶν αὐτοῦ διαδόχων, ἐκτὸς ἐὰν ὁ τρίτος ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ τὴν παῦσιν τῆς πληρεξουσιότητος.

Ἄρθρον 225

Ἐὰν ὁ πληρεξούσιος κατὰ τὴν ἐπιχείρησιν τῆς δικαιοπραξίας μετὰ τοῦ τρίτου ἐγνώριζε τὴν παῦσιν τῆς πληρεξουσιότητος, ὁ ἀντιπροσωπευόμενος ἐφ' ὅσον ἐπικαλεῖται κατὰ τοῦ τρίτου τὴν παῦσιν ταύτην, δύναται κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς εὔλογον ἀποζημίωσιν τούτου ἐὰν ἦτο εὐχερὴς εἰς αὐτὸν ἡ πρὸς τὸν τρίτον γνωστοποίησις τῆς παύσεως.

Ἄρθρον 226

Μονομερὴς δικαιοπραξία ἄνευ ἐπιδείξεως πληρεξουσίου

Μονομερὴς δικαιοπραξία ἐπιχειρουμένη πρὸς ἕτερον ἄνευ ἐπιδείξεως τοῦ πληρεξουσίου ἐγγράφου εἶναι ἄκυρος, ἐὰν ὁ πρὸς ὃν αὕτη γίνεται ἀποκρούσῃ ταύτην ἀμελλητί.

Ἄρθρον 227

Ὑποχρέωσις πρὸς ἀπόδοσιν πληρεξουσίου

Ἐὰν ἡ πληρεξουσιότης ἔπαυσεν, ὁ πληρεξούσιος καὶ πᾶς κάτοχος ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον ἢ νὰ καταθέσῃ αὐτὸ ἐνώπιον δημοσίας ἀρχῆς, μὴ δικαιούμενος εἰς ἐπίσχεσιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 228

Βεβαίωσις παύσεως τῆς πληρεξουσιότητος

Ὁ δοὺς ἔγγραφον πληρεξουσιότητα δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ὅπως τὸ δικαστήριον βεβαιώσῃ τὴν παῦσιν τῆς πληρεξουσιότητος καὶ κηρύξῃ ἀνίσχυρον τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον. Περίληψις τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως δημοσιεύεται διὰ τοῦ τύπου κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ὁριζόμενον τρόπον. Μετὰ παρέλευσιν μηνὸς ἀπὸ τῆς τοιαύτης δημοσιεύσεως τὸ πληρεξούσιον ἔγγραφον οὐδεμίαν ἔχει ἰσχύν.

Ἄρθρον 229

Ἔλλειψις πληρεξουσιότητος

Ἐὰν σύμβασις συνωμολογήθη ἐν ὀνόματι ἄλλου ἄνευ τῆς πληρεξουσιότητος τούτου, ἡ ἰσχὺς αὐτῆς ἤρτηται ἐκ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ἀντιπροσωπευομένου. Ὁ ἀντισυμβαλλόμενος δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ ὅπως ἐντὸς εὐλόγου καὶ ὑπ' αὐτοῦ καθοριζομένης προθεσμίας ὁ ἀντιπροσωπευόμενος ἐγκρίνῃ ρητῶς τὴν σύμβασιν.

Ἄρθρον 230

Ὁ ἀντισυμβαλλόμενος δικαιοῦται μέχρι τῆς ἐγκρίσεως νὰ ὑπαναχωρήσῃ

τῆς συμβάσεως ἐνόσῳ κατὰ τὴν συνομολόγησιν αὐτῆς δὲν ἐγνώριζε τὴν ἔλλειψιν πληρεξουσιότητος. Ἡ ὑπαναχώρησις δύναται νὰ δηλωθῇ καὶ πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον.

Ἄρθρον 231

Συνέπειαι τῆ ἐλλείψεως

Ὁ συνάψας σύμβασιν ὡς ἀντιπρόσωπος, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποδεικνύει τὴν πρὸς ἀντιπροσώπευσιν ἐξουσίαν ἢ δὲν ἐγκρίνει τὴν σύμβασιν ὁ ἀντιπροσωπευόμενος, ὑποχρεοῦται κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ἀντισυμβαλλομένου ἢ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν σύμβασιν ἢ νὰ καταβάλῃ ἀποζημίωσιν.

Ἐὰν ὁ ἀντιπρόσωπος ἠγνόει τὴν ἔλλειψιν ἐξουσίας, ὑποχρεοῦται εἰς ἀνόρθωσιν τῆς ζημίας, ἣν ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ὑπέστη πιστεύσας εἰς τὴν ὕπαρξιν ἐξουσίας, ἐφ' ὅσον ἡ ζημία δὲν ὑπερβαίνει τὸ ἐκ τῆς ἐγκύρου συμβάσεως διαφέρον.

Ὁ ἀντιπρόσωπος ἀπαλλάσσεται πάσης ὑποχρεώσεως ἐὰν ὁ ἀντισυμβαλλόμενος ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ τὴν ἔλλειψιν ἐξουσίας πρὸς ἀντιπροσώπευσιν.

Ἄρθρον 232

Μονομερὴς δικαιοπραξία ἐπιχειρηθεῖσα ὑπὸ ἀντιπροσώπου στερουμένου τῆς πρὸς ἀντιπροσώπευσιν ἐξουσίας εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 233

Μονομερὴς δικαιοπραξία ἐπιχειρουμένη πρὸς ἕτερον ὑπὸ ἀντιπροσώπου μὴ ἔχοντος ἐξουσίαν καὶ μὴ ἀποκρουσθεῖσα ἐκ τοῦ λόγου τούτου ὑπὸ τοῦ ἑτέρου εἶναι ἰσχυρὰ ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσωπευομένου. Τὸ ἕτερον μέρος δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ ὅπως ἐντὸς εὐλόγου καὶ ὑπ' αὐτοῦ καθοριζομένης προθεσμίας ἐγκρίνῃ ρητῶς τὴν δικαιοπραξίαν ὁ ἀντιπροσωπευόμενος.

Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται ἀναλόγως καὶ ὅταν ἡ μονομερὴς δικαιοπραξία ἐπιχειρηθῇ τῇ συναινέσει του πρὸς τὸν στερούμενον τῆς πρὸς ἀντιπροσώπευσιν ἐξουσίας ἀντιπρόσωπον.

Ἄρθρον 234

Ὁ ἐπιχειρήσας ὡς ἀντιπρόσωπος μονομερῆ δικαιοπραξίαν πρὸς ἕτερον, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποδεικνύει τὴν πρὸς ἀντιπροσώπευσιν ἐξουσίαν ἢ δὲν ἐγκρίνει τὴν δικαιοπραξίαν ὁ ἀντιπροσωπευόμενος, εὐθύνεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 231 ἐφαρμοζομένην ἀναλόγως.

Ἄρθρον 235

Δικαιοπραξία ἀντιπροσώπου μεθ' ἑαυτοῦ

Ὁ ἀντιπρόσωπος δὲν δύναται ἐν ὀνόματι τοῦ ἀντιπροσωπευομένου νὰ ἐπιχειρήσῃ δικαιοπραξίαν μεθ' ἑαυτοῦ ἀτομικῶς ἢ ὡς ἀντιπροσωπεύοντος ἕτερον, ἐκτὸς ἂν ἡ τοιαύτη δικαιοπραξία ἐπετράπη ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσωπευομένου ἢ συνίσταται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν ὑποχρεώσεως.

Αὐτοσύμβασις μὴ περιβληθεῖσα τὸν τύπον συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου εἶναι ἄκυρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Συναίνεσις καὶ ἔγκρισις.

Ἄρθρον 236

Συναίνεσις

Ἐὰν διὰ τὴν ἰσχὺν τῆς δικαιοπραξίας ἀπαιτῆται ἡ συγκατάθεσις τρίτου *(συναίνεσις)*, αὕτη παρέχεται διὰ δηλώσεως πρὸς τὸ ἕν ἢ τὸ ἕτερον τῶν μερῶν καὶ, ἐνόσῳ ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, δὲν χρήζει τοῦ διὰ τὴν δικαιοπραξίαν ἀπαιτουμένου τύπου.

Ἄρθρον 237

Ἀνάκλησις τῆς συναινέσεως

Ἀνάκλησις τῆς συναινέσεως χωρεῖ μέχρις οὗ ἐπιχειρηθῇ ἡ δικαιοπραξία, δηλοῦται δὲ πρὸς ἐκεῖνο ἐκ τῶν μερῶν, πρὸς ὃ ἐδόθη ἡ συναίνεσις. Ἡ ἀνάκλησις ἀποκλείεται ἐὰν τοῦτο συνάγεται ἐξ αὐτῆς τῆς συναινέσεως ἢ ἐκ τῆς ἐννόμου σχέσεως, ἐφ' ἧς στηρίζεται ἡ συναίνεσις.

Ἄρθρον 238

Ἔγκρισις

Ἡ μετὰ τὴν ἐπιχείρησιν τῆς δικαιοπραξίας παρεχομένη συγκατάθεσις *(ἔγκρισις)*, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται τὸ ἐναντίον, ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον τῆς δικαιοπραξίας. Ἐκ τῆς ἀναδρομικῆς ἐνεργείας δὲν ἐπηρεάζονται τὰ πρὸ τῆς ἐγκρίσεως ἀποκτηθέντα δικαιώματα τρίτων.

Ἄρθρον 239

Διάθεσις παρὰ μὴ δικαιούχου

Διάθεσις ἀντικειμένου γενομένη ὑπὸ μὴ δικαιούχου εἶναι ἔγκυρος ἂν ἐγένετο τῇ συναινέσει τοῦ δικαιούχου.

Ἡ ἄνευ τοιαύτης συναινέσεως διάθεσις, ἐνόσῳ ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται

ἄλλως, καθίσταται ἔγκυρος ἐὰν ὁ δικαιοῦχος ἐγκρίνῃ ταύτην ἢ ἂν ὁ διαθέσας ἀποκτήσῃ τὸ ἀντικείμενον ἢ κληρονομηθῇ ὑπὸ τοῦ δικαιούχου. Εἰς τὰς δύο τελευταίας περιπτώσεις, ἐὰν ἐγένοντο πλείονες ἀσυμβίβαστοι πρὸς ἀλλήλας διαθέσεις, ὑπερισχύει ἡ προγενεστέρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Προθεσμίαι

Ἄρθρον 240

Διὰ τὰς προθεσμίας τὰς καθοριζομένας διὰ νόμου, δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ δικαιοπραξίας ἰσχύουσιν αἱ ἑρμηνευτικαὶ διατάξεις τῶν ἄρθρων 241 ἕως 246.

Ἄρθρον 241

Ἔναρξις

Ἡ προθεσμία ἄρχεται τὴν ἐπιοῦσαν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν συνέβη τὸ ἀποτελοῦν τὴν ἀφετηρίαν αὐτῆς γεγονός.

Διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἐνηλικότητος ὑπολογίζεται καὶ ἡ ἡμέρα τῆς γεννήσεως.

Ἄρθρον 242

Λῆξις

Ἡ προθεσμία λήγει διὰ τῆς παρελεύσεως ὁλοκλήρου τῆς τελευταίας ἡμέρας καί, ἐὰν αὕτη εἶναι κατὰ νόμον ἑορτάσιμος, διὰ τῆς παρελεύσεως ὁλοκλήρου τῆς ἑπομένης ἐργασίμου.

Ἄρθρον 243

Ἑβδομάς, μήν, ἔτος

Προθεσμία προσδιοριζομένη καθ' ἑβδομάδας λήγει ἅμα ὡς παρέλθῃ ἡ ἀντίστοιχος ὁμώνυμος ἡμέρα τῆς τελευταίας ἑβδομάδος.

Προθεσμία προσδιοριζομένη κατὰ μῆνας λήγει ἅμα ὡς παρέλθῃ ἡ ἡμέρα τοῦ τελευταίου μηνὸς ἡ κατ' ἀριθμὸν ἀντίστοιχος πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως καί, ἐλλειπούσης ἀντιστοίχου, ἡ τελευταία ἡμέρα τοῦ μηνός.

Προθεσμία προσδιοριζομένη κατὰ ἔτη λήγει ἅμα ὡς παρέλθῃ ἡ ἀντίστοιχος ἡμερομηνία τοῦ τελευταίου ἔτους.

Ἄρθρον 244

Προθεσμία ἡμίσεος ἔτους νοεῖται ὡς προθεσμία ἓξ μηνῶν, προθεσμία δὲ ἡμίσεος μηνὸς νοεῖται ὡς προθεσμία δέκα πέντε ἡμερῶν.

Ἐὰν ἡ προσδιορισθεῖσα προθεσμία ἀποτελῆται ἐκ μηνῶν καὶ ἡμερῶν, πρῶτον ὑπολογίζονται οἱ μῆνες καὶ κατόπιν προστίθενται αἱ ἡμέραι.

Ἄρθρον 245

Ἐὰν ἡ προθεσμία παραταθῇ, ἡ νέα ἄρχεται ἀφ' ἧς παρέλθῃ ἡ πρώτη.

Ἄρθρον 246

Ὡς ἀρχὴ τοῦ μηνὸς νοεῖται ἡ πρώτη, ὡς μέσον ἡ δεκάτη πέμπτη καὶ ὡς τέλος ἡ τελευταία ἡμέρα αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ

Παραγραφὴ καὶ ἀποσβεστικὴ προθεσμία

Ἄρθρον 247

Παραγραφὴ ἀξιώσεως

Τὸ δικαίωμα ὅπως ἀπαιτήσῃ τις παρ' ἄλλου πρᾶξιν ἢ παράλειψιν *(ἀξίωσις)*, ὑπόκειται εἰς παραγραφήν.

Ἄρθρον 248

Οἰκογενειακαὶ ἀξιώσεις

Ἀξίωσις ἐξ οἰκογενειακῆς ἐννόμου σχέσεως δὲν ὑπόκειται εἰς παραγραφήν, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς ἐπιδιώκεται ἡ διὰ τὸ μέλλον ἀποκατάστασις τῆς προσηκούσης εἰς τὴν σχέσιν ταύτην καταστάσεως.

Ἄρθρον 249

Εἰκοσαετὴς παραγραφὴ

Ὁ χρόνος τῆς παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως, εἶναι εἴκοσιν ἐτῶν.

Ἄρθρον 250

Πενταετὴς παραγραφὴ

Εἰς πενταετῆ παραγραφὴν ὑπόκεινται αἱ ἀξιώσεις: 1. τῶν ἐμπόρων, βιομηχάνων καὶ χειροτεχνῶν διὰ τὴν χορήγησιν ἐμπορευμάτων, τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν καὶ τὴν ἐπιμέλειαν ἀλλοτρίων ὑποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν γενομένων δαπανῶν· 2. τῶν κατ' ἐπάγγελμα ἀσκούντων τὴν γεωργίαν, κτηνοτροφίαν, ἁλιείαν καὶ δασοκομίαν, διὰ τὴν χορήγησιν τῶν προϊόντων τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν· 3. τῶν ἀσκούντων τὴν μεταφορὰν ἐν γένει προσώπων ἢ πραγμάτων, διὰ τὰ κόμιστρα καὶ ἔξοδα αὐτῶν· 4. τῶν ξενοδόχων, πανδοχέων καὶ τῶν κατ' ἐπάγγελμα παρεχόντων τροφήν, διὰ τὴν παροχὴν κατοικίας καὶ τροφῆς, ὡς καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην παροχὴν χάριν

τῶν ἀναγκῶν τῶν πελατῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν δαπανῶν· 5. ἐκείνων, οἵτινες, χωρὶς νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὰ ἐν ἀριθ. 1 ἀναγραφόμενα πρόσωπα, ἀσκοῦσι κατ' ἐπάγγελμα τὴν ἐπιμέλειαν ἀλλοτρίων ὑποθέσεων, ἢ τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν, διὰ τὰς ἀμοιβὰς καὶ δαπάνας αὐτῶν· 6. τῶν ὑπηρετῶν καὶ ἐργατῶν, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν ἢ ἄλλων ἀμοιβῶν καὶ ἐξόδων αὐτῶν· 7. τῶν παρεχόντων παντὸς εἴδους διδασκαλίαν διὰ τὴν ἀμοιβὴν καὶ τὰς δαπάνας αὐτῶν· 8. τῶν ἱδρυμάτων τῶν προωρισμένων διὰ τὴν διδασκαλίαν, ἀνατροφήν, περίθαλψιν ἢ νοσηλείαν, διὰ τὴν παροχὴν διδασκαλίας, περιθάλψεως ἢ νοσηλείας, ὡς καὶ τῶν σχετικῶν δαπανῶν· 9. τῶν δεχομένων πρόσωπα πρὸς περίθαλψιν ἢ ἀνατροφήν, διὰ τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἀριθμῷ παροχὰς καὶ δαπάνας· 10. τῶν ἰατρῶν καὶ τῶν μαιῶν, διὰ τὴν ἀμοιβὴν καὶ τὰς δαπάνας αὐτῶν· 11. τῶν δικηγόρων, συμβολαιογράφων καὶ δικαστικῶν κλητήρων, διὰ τὰς ἀμοιβὰς καὶ τὰς δαπάνας αὐτῶν· 12. τῶν προσώπων, ἅτινα, διοριζόμενα ὑπ' ἀρχῆς τινος, διεξάγουσιν ὡρισμένας ὑποθέσεις, διὰ τὰς ἀμοιβὰς καὶ τὰς δαπάνας αὐτῶν· 13. τῶν διαδίκων, διὰ τὰς πρὸς τοὺς δικηγόρους των γενομένας προκαταβολάς· 14. τῶν μαρτύρων καὶ πραγματογνωμόνων, διὰ τὰς ἀμοιβὰς καὶ τὰς δαπάνας αὐτῶν· 15. τῶν τόκων, χρεωλύτρων καὶ μερισμάτων· 16. τῶν μισθωμάτων παντὸς εἴδους· 17. τῶν μισθῶν παντὸς εἴδους, καθυστερουμένων προσόδων, συντάξεων, διατροφῆς καὶ πάσης ἄλλης περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένης παροχῆς· 18. τῶν προσώπων, πρὸς ἃ παρέχεται ἐργασία, διὰ τὰς προκαταβολὰς αὐτῶν ἔναντι τῶν ἐκ ταύτης ἀξιώσεων.

Ἄρθρον 251

Ἔναρξις παραγραφῆς

Ἡ παραγραφὴ ἄρχεται ἀφ' ἧς ἐγεννήθη ἡ ἀξίωσις καὶ εἶναι δυνατὴ ἡ δικαστικὴ αὐτῆς ἐπιδίωξις.

Ἄρθρον 252

Ἐὰν διὰ τὴν ἀπαίτησιν τῆς παροχῆς ἀπαιτῆται προηγουμένη ὄχλησις, ἡ παραγραφὴ ἄρχεται ἀφ' ἧς ἡ ὄχλησις εἶναι δυνατή. Ἐὰν ἐκτὸς τῆς ὀχλήσεως ἀπαιτῆται καὶ παρέλευσις προθεσμίας ἀπὸ ταύτης, ἡ παραγραφὴ ἄρχεται ἀφ' ἧς, δυνατῆς οὔσης τῆς ὀχλήσεως, παρῆλθεν ἡ προθεσμία αὕτη.

Ἄρθρον 253

Ἡ παραγραφὴ τῶν ἐν ἄρθρῳ 250 ἀξιώσεων ἄρχεται ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους καθ' ὃ συμπίπτει ἡ εἰς τὰ δύο προηγούμενα ἄρθρα ὁριζομένη ἀφετηρία τῆς παραγραφῆς.

Ἄρθρον 254

Ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν αὐτοτελῶς ὀφειλομένων καὶ μὴ ἐξαρτωμένων ἐκ κεφαλαίου, ἡ παραγραφὴ τοῦ καθόλου δικαιώματος ἄρχεται ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ σημείου, καθ' ὃ κατέστη ἀπαιτητὴ ἡ πρώτη καθυστερουμένη περιοδικὴ δόσις.

Ἄρθρον 255

Ἀναστολὴ παραγραφῆς

Ἡ παραγραφὴ ἀναστέλλεται ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ δικαιοῦχος ἕνεκα δικαιοστασίου ἢ ἄλλου λόγου ἀνωτέρας βίας ἐκωλύθη νὰ ἀσκήσῃ τὴν ἀξίωσίς του ἐντὸς τοῦ τελευταίου ἑξαμήνου τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς. Ἀναστέλλεται ἐπίσης ἡ παραγραφὴ ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ δικαιοῦχος ἐντὸς τοῦ τελευταίου ἑξαμήνου τοῦ χρόνου αὐτῆς ἀπετράπη τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως διὰ δόλου τοῦ ὑποχρέου.

Ἄρθρον 256

Ἀναστέλλεται ἡ παραγραφὴ τῶν ἀξιώσεων: 1. μεταξὺ συζύγων διαρκοῦντος τοῦ γάμου, καὶ ἂν ἔτι ὕστερον ἀκυρωθῇ οὗτος· 2. μεταξὺ γονέων καὶ τέκνων διαρκούσης τῆς ἀνηλικότητος· 3. μεταξὺ ἐπιτρόπων καὶ ἐπιτροπευομένων διαρκούσης τῆς ἐπιτροπείας· 4. τῶν ὑπηρετῶν κατὰ τῶν κυρίων διαρκούσης τῆς σχέσεως ὑπηρεσίας, οὐχὶ ὅμως καὶ πέρα τῆς δεκαπενταετίας.

Ἄρθρον 257

Τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἀναστολῆς δὲν ὑπολογίζεται εἰς τὸν χρόνον τῆς παραγραφῆς.

Μετὰ τὴν παῦσιν τῆς ἀναστολῆς συνεχίζεται ἡ παραγραφή, κατ' οὐδεμίαν δὲ περίπτωσιν συμπληροῦται πρὸ τῆς παρελεύσεως ἓξ μηνῶν.

Ἄρθρον 258

Παραγραφὴ κατ' ἀνικάνων

Ἡ παραγραφὴ τρέχει καὶ κατὰ προσώπων ἀνικάνων ἢ περιωρισμένης ἱκανότητος.

Ἐὰν τὰ πρόσωπα ταῦτα δὲν ἔχωσιν ἐπίτροπον, κηδεμόνα ἢ ἀντιλήπτορα, ἡ παραγραφὴ δὲν συμπληροῦται πρὸ τῆς παρελεύσεως ἓξ μηνῶν, ἀφ' ἧς ταῦτα κατέστησαν ἀπεριορίστως ἱκανὰ ἢ ἐκτήσαντο ἐπίτροπον, κηδεμόνα ἢ ἀντιλήπτορα. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται ἐφ' ὅσον τὰ πρόσωπα ταῦτα κέκτηνται τὴν ἱκανότητα δικαστικῆς παραστάσεως.

Ἄρθρον 259

Ἡ παραγραφὴ ἀξιώσεως ἀνηκούσης εἰς κληρονομίαν ἢ ἀπευθυνομένης κατὰ κληρονομίας δὲν συμπληροῦται πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑξαμήνου, ἀφ' ἧς ὁ κληρονόμος ἐκτήσατο τὴν κληρονομίαν, ἢ ἀφ' ἧς ἡ ἀξίωσις δύναται νὰ ἐνασκηθῇ ὑπὸ κηδεμόνος τῆς κληρονομίας ἢ κατὰ τοιούτου κηδεμόνος.

Ἄρθρον 260

Διακοπὴ. Ἀναγνώρισις

Ἡ παραγραφὴ διακόπτεται διὰ τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου.

Ἄρθρον 261

Ἔγερσις ἀγωγῆς

Ἡ παραγραφὴ διακόπτεται διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς. Ἡ οὕτω διακοπεῖσα παραγραφὴ ἄρχεται ἐκ νέου ἀπὸ τῆς τελευταίας διαδικαστικῆς πράξεως τῶν διαδίκων ἢ τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 262

Καθ' ἃς περιπτώσεις πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς ἀπαιτεῖται προπαρασκευαστικὴ διαδικασία, ἡ διακοπὴ τῆς παραγραφῆς θεωρεῖται γενομένη ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς προπαρασκευαστικῆς διαδικασίας ἐὰν ἡ ἀγωγὴ ἐγερθῇ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τοῦ πέρατος αὐτῆς ἢ ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τεταγμένης προθεσμίας.

Ἄρθρον 263

Πᾶσα παραγραφὴ διακοπεῖσα διὰ τῆς ἐγέρσεως ἀγωγῆς λογίζεται μὴ διακοπεῖσα, ἐὰν ὁ ἐνάγων παραιτηθῇ τῆς ἀγωγῆς ἢ αὕτη ἀπορριφθῇ τελεσιδίκως διὰ λόγους μὴ οὐσιαστικούς.

Ἐὰν ὁ δικαιοῦχος ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἐπανεγείρῃ τὴν ἀγωγήν, ἡ παραγραφὴ λογίζεται διακοπεῖσα διὰ τῆς προηγουμένης ἀγωγῆς.

Ἄρθρον 264

Ἄλλοι τρόποι διακοπῆς

Ἡ παραγραφὴ διακόπτεται ὡσαύτως: 1. διὰ τῆς ἐπιδόσεως ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν ὑπὸ ἐκτελεστὸν δικαιόγραφον· 2. διὰ τῆς ἀναγγελίας πρὸς ἐπαλήθευσιν ἐν πτωχεύσει· 3. διὰ τῆς ἀναγγελίας πρὸς κατάταξιν ἐπὶ πλειστηριασμοῦ· 4. διὰ τῆς ὑποβολῆς ἐνστάσεως περὶ συμψηφισμοῦ τῆς ἀξιώσεως.

Ἄρθρον 265

Ἐὰν ὁ δικαιοῦχος παρητήθη τῆς ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν ἢ τῆς ἀναγγελίας, ἡ παραγραφὴ λογίζεται μὴ διακοπεῖσα.

Ἄρθρον 266

Ἡ ἐκ τῆς ἀναγγελίας ἐν πτωχεύσει διακοπεῖσα παραγραφὴ ἄρχεται ἐκ νέου ἀπὸ τοῦ πέρατος τῆς πτωχεύσεως, ἢ, ἂν ἐπηκολούθησαν ἀντιρρήσεις κατὰ τῆς ἀπαιτήσεως, ἀπὸ τῆς τελευταίας διαδικαστικῆς πράξεως τῶν διαδίκων ἢ τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 267

Ἡ διὰ τῆς ἐνστάσεως τοῦ συμψηφισμοῦ τῆς ἀξιώσεως διακοπεῖσα παραγραφὴ ἄρχεται ἐκ νέου ἀπὸ τῆς τελευταίας διαδικαστικῆς πράξεως τῶν διαδίκων ἢ τοῦ δικαστηρίου ἐπὶ τῆς δίκης, ἐν ᾗ ἡ ἔνστασις ὑπεβλήθη.

Ἄρθρον 268

Ἀπόφασις ἢ ἐκτελεστὸν ἔγγραφον περὶ τῆς ἀξιώσεως

Πᾶσα ἀξίωσις βεβαιωθεῖσα διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἢ διὰ δημοσίου ἐγγράφου ἐκτελεστοῦ παραγράφεται μετὰ εἴκοσιν ἔτη καὶ ἂν ἔτι ἡ ἀξίωσις αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ὑπέκειτο εἰς βραχυτέραν παραγραφήν. Ἀξιώσεις ὅμως περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένων παροχῶν, βεβαιωθεῖσαι διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἢ δημοσίου ἐγγράφου ἐκτελεστοῦ καὶ ληξιπρόθεσμοι ἐν τῷ μέλλοντι, ὑπόκεινται εἰς τὴν βραχυτέραν παραγραφήν.

Ἄρθρον 269

Ὑποβολὴ διαφορᾶς εἰς διαιτητὰς κλπ.

Ἡ παραγραφὴ διακόπτεται διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ τὴν ἀξίωσιν δια-

φορᾶς εἰς διαιτητὰς ἢ ἐνώπιον διοικητικῆς ἀρχῆς ἢ διοικητικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ δικαστηρίου. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 261 ἕως 263, 267 ἕως 268 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως.

Ἐὰν διὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς διαφορᾶς εἰς διαιτητὰς ἀπαιτῆται διορισμὸς διαιτητῶν ἢ ἡ πλήρωσις ὡρισμένων διατυπώσεων ἢ προϋποθέσεων, ἡ παραγραφὴ διακόπτεται εὐθὺς ὡς ὁ δικαιοῦχος ἔπραξε τὸ καθ' ἑαυτὸν πρὸς λύσιν τῆς διαφορᾶς.

Ἄρθρον 270

Ἀποτέλεσμα διακοπῆς

Διακοπείσης τῆς παραγραφῆς ὁ διαδραμὼν χρόνος δὲν ὑπολογίζεται, ἀπὸ δὲ τοῦ πέρατος τῆς διακοπῆς ἄρχεται νέα παραγραφή.

Εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 250 ἡ νέα παραγραφὴ ἄρχεται ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, ἐν ᾧ συνέπεσε τὸ πέρας τῆς διακοπῆς.

Ἄρθρον 271

Παραγραφὴ ἐμπραγμάτων ἀξιώσεων

Ἐπὶ παραγραφῆς ἐμπραγμάτων ἀξιώσεων ὁ εἰδικὸς ἢ καθολικὸς διάδοχος δικαιοῦται νὰ προσμετρήσῃ καὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν οἱ δικαιοπάροχοι αὐτοῦ ἐτέλουν ἐν τῇ νομῇ τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 272

Ἐνέργεια συμπληρωθείσης παραγραφῆς

Συμπληρωθείσης τῆς παραγραφῆς ὁ ὑπόχρεως δικαιοῦται νὰ ἀρνηθῇ τὴν παροχήν.

Τὸ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς παραγραφῆς καταβληθὲν δὲν ἀναζητεῖται. Ἡ ἐν ἀγνοίᾳ τῆς παραγραφῆς ἔγγραφος διὰ συμβάσεως ἀναγνώρισις παραγραφείσης ἀξιώσεως, καθὼς καὶ ἡ παροχὴ ἀσφαλείας, εἶναι ἔγκυροι.

Ἄρθρον 273

Παραγραφὴ ἐνστάσεων

Αἱ ἐνστάσεις, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλο τι, δὲν ὑπόκεινται εἰς παραγραφήν.

Ἄρθρον 274

Παραγραφὴ παρεπομένων ἀξιώσεων

Παραγραφείσης τῆς κυρίας ἀξιώσεως συμπαραγράφονται καὶ αἱ ἐξ αὐτῆς παρεπόμεναι ἀξιώσεις καὶ ἂν ἔτι δὲν συνεπληρώθη ἡ δι' αὐτὰς ἰσχύουσα παραγραφή.

Ἄρθρον 275

Δικαιοπραξία μεταβάλλουσα τοὺς ὅρους τῆς παραγραφῆς

Δικαιοπραξία ἀποκλείουσα τὴν παραγραφὴν ἢ καθορίζουσα χρόνον βραχύτερον ἢ μακρότερον τοῦ νομίμου ἢ ἐν γένει καθιστῶσα τοὺς ὅρους τῆς παραγραφῆς βαρυτέρους ἢ ἐλαφροτέρους εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 276

Παραίτησις ἀπὸ παραγραφῆς

Παραίτησις ἀπὸ τῆς συμπληρωθείσης παραγραφῆς εἶναι ἰσχυρά.

Ἄρθρον 277

Πρότασις παραγραφῆς

Τὸ δικαστήριον δὲν λαμβάνει αὐτεπαγγέλτως ὑπ' ὄψει τὴν μὴ προταθεῖσαν παραγραφήν.

Ἄρθρον 278

Ὁ δανειστὴς ἢ πᾶς ἔχων ἔννομον συμφέρον δικαιοῦται νὰ προτείνῃ τὴν παραγραφὴν καὶ ἂν ἔτι δὲν προτείνῃ αὐτὴν ἢ παραιτῆται αὐτῆς ὁ ὀφειλέτης.

Ἄρθρον 279

Προθεσμία ἀποσβεστική

Καθ' ἃς περιπτώσεις ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῶν μερῶν τάσσεται προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ ἀσκηθῇ τὸ δικαίωμα *(ἀποσβεστικὴ προθεσμία)*, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ παραγραφῆς διατάξεις.

Ἄρθρον 280

Ἀποσβεστικὴ προθεσμία τασσομένη ἐν τῷ νόμῳ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἡ δὲ παραίτησις ἀπὸ ταύτης εἶναι ἄκυρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ

Ἄσκησις δικαιωμάτων, αὐτοδικία, ἄμυνα καὶ κατάστασις ἀνάγκης

Ἄρθρον 281

Κατάχρησις δικαιώματος

Ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀπαγορεύεται ἐὰν αὕτη ὑπερβαίνῃ προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν, ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος.

Ἄρθρον 282

Αὐτοδικία

Ἡ διὰ τῆς ἰδίας δυνάμεως τοῦ δικαιούχου καὶ ἄνευ τῆς βοηθείας τῆς ἀρχῆς ἱκανοποίησις τῆς ἀξιώσεως *(αὐτοδικία)*, ἐπιτρέπεται τότε μόνον ὅταν ἡ βοήθεια τῆς ἀρχῆς δὲν δύναται νὰ φθάσῃ ἐγκαίρως, ἐκ δὲ τῆς ἀναβολῆς κινδυνεύῃ νὰ ματαιωθῇ ἢ νὰ καταστῇ οὐσιωδῶς δυσχερὴς ἡ πραγμάτωσις τῆς ἀξιώσεως.

Ἄρθρον 283

Ἐὰν ἡ αὐτοδικία ἔλαβε χώραν χωρὶς νὰ ὑφίστανται αἱ προϋποθέσεις τοῦ νόμου, ἢ ἂν αὕτη ὑπερβαίνῃ τὸ πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κινδύνου ἀπαιτούμενον μέτρον, ὁ ἐνεργήσας ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν. Τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν φέρει ὁ ἐνεργήσας καὶ ἂν ἐκ πλάνης ἐφρόνει ὅτι ὑφίστανται αἱ προϋποθέσεις τοῦ νόμου.

Ἄρθρον 284

Ἄμυνα

Ἡ πρὸς ἀποτροπὴν παρούσης ἀδίκου ἐπιθέσεως καθ' ἑαυτοῦ ἢ τρίτου ἐπιβαλλομένη εἰς τινα ὑπεράσπισις, δὲν ἀποτελεῖ παράνομον πρᾶξιν.

Ἄρθρον 285

Κατάστασις ἀνάγκης

Ἡ καταστροφὴ ἀλλοτρίου πράγματος, ἐφ' ὅσον καθίσταται ἀναγκαία πρὸς ἀποτροπὴν ἐπικειμένου κινδύνου ἐπαπειλοῦντος δυσαναλόγως μεγαλυτέραν ζημίαν εἰς τὸν ἐπιχειρήσαντα τὴν καταστροφὴν ἢ εἰς ἄλλον, δὲν ἀποτελεῖ πρᾶξιν παράνομον.

Ἄρθρον 286

Ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐπιχειρήσας τὴν καταστροφὴν εὐθύνεται εἰς ἀποζημίωσιν, ἐὰν ὁ κίνδυνος προεκλήθη ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν δὲ ἄλλην περίπτωσιν δύναται κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ καταδικασθῇ εἰς εὔλογον ἀποζημίωσιν. Καταβαλὼν αὐτήν, ἔχει κατὰ τοῦ ὠφεληθέντος ἐκ τῆς πράξεώς του ἀναγωγὴν κατὰ τὰς διατάξεις περὶ διοικήσεως ἀλλοτρίων.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΕΝΟΧΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Ὑποχρέωσις πρὸς παροχὴν ἐν γένει

Ἄρθρον 287

Ἔννοια ἐνοχῆς

Ἐνοχὴ εἶναι ἡ σχέσις, δι' ἧς ὑποχρεοῦταί τις πρὸς ἕτερον εἰς παροχήν. Ἡ παροχὴ δύναται νὰ συνίσταται καὶ εἰς παράλειψιν.

Ἄρθρον 288

Ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχὴν ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν.

Ἄρθρον 289

Παροχὴ κατὰ γένος

Ἐὰν τὸ ὀφειλόμενον εἶναι πρᾶγμα κατὰ γένος μόνον ὡρισμένον, τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς, ἂν ἄλλο τι δὲν προκύπτῃ ἐκ τῆς σχέσεως, ἀνήκει εἰς τὸν ὀφειλέτην.

Ὁ ὀφειλέτης δὲν χρεωστεῖ νὰ δώσῃ ἐκ τῶν ἀρίστων πραγμάτων τοῦ γένους, οὐδὲ δικαιοῦται νὰ δώσῃ ἐκ τῶν χειρίστων.

Ἄρθρον 290

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ἀποχωρίσῃ ἐκ τοῦ γένους πρᾶγμα πρὸς τὸν σκοπὸν καταβολῆς, ἡ ἐνοχὴ συγκεντροῦται εἰς τοῦτο μόνον ἀφ' ὅτου ὁ δανειστὴς περιέλθῃ εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν αὐτοῦ.

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης αἰτήσει τοῦ δανειστοῦ ἀποστέλλῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τόπον διάφορον τοῦ τόπου τῆς ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς, ἡ συγκέντρωσις ἐπέρχεται ἀφ' ὅτου παραδοθῇ τὸ πρᾶγμα πρὸς ἀποστολήν.

Ἄρθρον 291

Παροχὴ εἰς ἀλλοδαπὸν νόμισμα

Ἐπὶ χρηματικῆς ὀφειλῆς εἰς ἀλλοδαπὸν νόμισμα πληρωτέας ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, ὁ ὀφειλέτης, ἂν μὴ συνεφωνήθη τὸ ἐναντίον, δικαιοῦται νὰ πληρώσῃ εἰς ἐγχώριον νόμισμα κατὰ τὴν τρέχουσαν ἀξίαν τοῦ ἀλλοδαποῦ νομίσματος ἐν ᾧ χρόνῳ καὶ τόπῳ γίνεται ἡ πληρωμή.

Ἄρθρον 292

Ἐπὶ χρηματικῆς ὀφειλῆς εἰς ἀλλοδαπὸν νόμισμα πληρωτέας ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, ἐὰν ὁ ὀφειλέτης κατέστη ὑπερήμερος, ἰσχύει ὅ,τι καὶ ἐπὶ μὴ ἐγκαίρου ἐκπληρώσεως πάσης ὀφειλῆς χρηματικοῦ ποσοῦ.

Ἐὰν κατέστη ὑπερήμερος ὁ δανειστής, ἡ μετὰ τὴν ὑπερημερίαν τούτου ὑπερτίμησις τοῦ ἀλλοδαποῦ νομίσματος δὲν βαρύνει τὸν ὀφειλέτην.

Ἄρθρον 293

Τόκου ποσόν

Τὸ ἀνώτατον ὅριον τοῦ ἐκ δικαιοπραξίας ὀφειλομένου τόκου προσδιο-

ρίζεται ὡς ὁρίζει ὁ νόμος. Αἱ πρὸς τῷ τόκῳ συνομολογούμεναι ἢ καταβαλλόμεναι προμήθειαι ἢ ἄλλα ἀνταλλάγματα λογίζονται ὡς τόκος.

Τὸ ποσοστὸν τοῦ ἐκ τοῦ νόμου ἢ ἐξ ὑπερημερίας ὀφειλομένου τόκου προσδιορίζεται ὡς ὁρίζει ὁ νόμος.

Ἄρθρον 294

Πᾶσα δικαιοπραξία περὶ τόκου ὑπερβαίνοντος τὸ ἀνώτατον θεμιτὸν ὅριον εἶναι ἄκυρος ὡς πρὸς τὸ ὑπερβάλλον.

Ἄρθρον 295

Ἐὰν ἐκ δικαιοπραξίας ὀφείλεται τόκος χωρὶς νὰ ὁρίζεται τὸ ποσοστὸν αὐτοῦ, λαμβάνεται ὁ νόμιμος τόκος.

Ὁ ἐκ δικαιοπραξίας τόκος, ἐφ' ὅσον ἐν αὐτῇ δὲν ὁρίζεται ἄλλο τι, καταβάλλεται ἐτησίως.

Ἄρθρον 296

Τόκος τόκου

Ἐπὶ τόκων πάσης φύσεως ὀφείλεται τόκος ἐὰν συμφωνηθῇ τοιοῦτος ἢ ἐὰν ζητηθῇ δι' ἀγωγῆς, κατ' ἀμφοτέρας δὲ τὰς περιπτώσεις ταύτας μόνον δι' ὀφειλομένους τόκους ὁλοκλήρου τουλάχιστον ἔτους, ἢ μιᾶς χρήσεως ὡς πρὸς τὸ δημόσιον. Ἡ περὶ πληρωμῆς τοιούτου τόκου συμφωνία πρέπει νὰ γίνεται ἢ ἡ ἀγωγὴ νὰ ἐπιδίδεται μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους ἢ τῆς χρήσεως.

Ταμιευτήρια, πιστωτικὰ ἱδρύματα καὶ τράπεζαι δύνανται νὰ ὁρίσωσι διὰ τοῦ καταστατικοῦ αὐτῶν ἢ νὰ συνομολογήσωσιν ἐκ τῶν προτέρων ὅτι οἱ μὴ εἰσπραττόμενοι τόκοι καταθέσεων θὰ ἰσχύουσιν ὡς νέα ἔντοκος κατάθεσις.

Ἄρθρον 297

Διαφέρον

Ὁ ὑπόχρεως εἰς ἀποζημίωσιν ὀφείλει νὰ παράσχῃ ταύτην εἰς χρῆμα. Ἀντὶ χρηματικῆς ἀποζημιώσεως, δύναται τὸ δικαστήριον, ἐκτιμῶν τὰς εἰδικὰς περιστάσεις, νὰ διατάξῃ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς προτέρας καταστάσεως, ἐφ' ὅσον ἡ κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἀποζημίωσις δὲν προσκρούει εἰς τὸ συμφέρον τοῦ δανειστοῦ.

Ἄρθρον 298

Ἡ ἀποζημίωσις περιλαμβάνει τὴν μείωσιν τῆς ὑπαρχούσης περιουσίας τοῦ δανειστοῦ *(θετικὴ ζημία)* ὡς καὶ τὸ διαφυγὸν κέρδος. Ὡς τοιοῦτον λογίζεται τὸ κέρδος τὸ μετὰ πιθανότητος προσδοκώμενον κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων, ἢ ἐκ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων καὶ ἰδίᾳ τῶν ληφθέντων προπαρασκευαστικῶν μέτρων.

Ἄρθρον 299

Ζημία μὴ περιουσιακή

Ἕνεκα ζημίας μὴ περιουσιακῆς ὀφείλεται ἱκανοποίησις χρηματικὴ κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένας περιπτώσεις.

Ἄρθρον 300

Ζημία ἐξ οἰκείου πταίσματος.

Ἐὰν ὁ ζημιωθεὶς συνετέλεσεν ἐξ οἰκείου πταίσματος εἰς τὴν ζημίαν ἢ τὴν ἔκτασιν αὐτῆς, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ μὴ ἐπιδικάσῃ ἀποζημίωσιν ἢ νὰ μειώσῃ τὸ ποσὸν αὐτῆς. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὅταν ὁ ζημιωθεὶς παρέλειψε νὰ ἀποτρέψῃ ἢ περιορίσῃ τὴν ζημίαν, ἢ δὲν ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τοῦ ὀφειλέτου ἐπὶ τοῦ κινδύνου ἀσυνήθως μεγάλης ζημίας, ὃν ὁ ὀφειλέτης οὔτε ἐγνώριζεν οὔτε ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ.

Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τὸ πταῖσμα τῶν προσώπων, δι' ἃ εὐθύνεται ὁ ζημιωθείς.

Ἄρθρον 301

Ὑποχρέωσις ἕνεκα δαπανῶν

Ὁ ἕνεκα γενομένων δαπανῶν ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν ὀφείλει ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς δαπάνης νόμιμον τόκον ἐπὶ τῆς δαπανηθείσης ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀξίας.

Διὰ δαπάνας γενομένας ἐπὶ ἀποδοτέου ἀντικειμένου δὲν ὀφείλονται τόκοι δι' ὅσον χρόνον ὁ εἰς ἀποζημίωσιν δικαιούμενος ἀποκερδαίνει τὰ ὠφελήματα ἢ τοὺς καρποὺς τοῦ ἀντικειμένου.

Ἄρθρον 302

Δικαίωμα ἀφαιρέσεως

Ὁ ἕνεκα δαπανῶν ἐπὶ ἀποδοτέου πράγματος δικαιούμενος νὰ ἀφαιρέσῃ τὰ ἐπ' αὐτοῦ κατασκευάσματα, ὀφείλει, ἐνασκῶν τὸ δικαίωμα τῆς ἀφαιρέσεως, νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ πρᾶγμα δι' ἰδίων του ἐξόδων εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν. Ἐὰν ἡ κατοχὴ τοῦ πράγματος περιῆλθεν εἰς τὸν ἕτερον, οὗτος δικαιοῦται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἀφαίρεσιν, ἐνόσῳ δὲν παρέχεται εἰς αὐτὸν ἀσφάλεια διὰ τὴν ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως ζημίαν.

Ἄρθρον 303

Ὑποχρέωσις πρὸς λογοδοσίαν

Ὁ ἔχων τὴν διαχείρισιν ἀλλοτρίας ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑποθέσεως, συνεπα-

γομένην εἰσπράξεις καὶ δαπάνας, ὑποχρεοῦται εἰς λογοδοσίαν. Πρὸς τοῦτο ὁ δοσίλογος ὀφείλει νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τὸν δεξίλογον λογαριασμὸν περιέχοντα ἀντιπαράθεσιν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων καὶ τὸ ἐκ τῆς ἀντιπαραθέσεως ταύτης προκύπτον καὶ νὰ ἐπισυνάψῃ καὶ τὰ δικαιολογητικά, ἐφ' ὅσον τοιαῦτα συνειθίζονται.

Ἄρθρον 304

Ὑποχρέωσις πρὸς ἀπόδοσιν ὁμάδος

Ὁ ὑπόχρεως νὰ ἀποδώσῃ ὁμάδα ἀντικειμένων, ἢ νὰ παράσχῃ πληροφορίας περὶ αὐτῆς, ὀφείλει νὰ ἐγχειρίσῃ εἰς τὸν δικαιοῦχον κατάλογον τῶν στοιχείων τῆς ὁμάδος.

Ἄρθρον 305

Διαζευκτικὴ ἐνοχή

Ἐὰν ἐκ δύο ἢ πλειόνων ὀφειλομένων παροχῶν μόνον ἡ μία δέον νὰ καταβληθῇ *(ἐνοχὴ διαζευκτική)*, τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς ἐν ἀμφιβολίᾳ ἔχει ὁ ὀφειλέτης.

Ἄρθρον 306

Ἐπιλογή

Ἡ ἐπιλογὴ γίνεται διὰ δηλώσεως πρὸς τὸ ἕτερον μέρος, εἶναι δὲ ἀμετάβλητος καὶ ἀνεπίδεκτος αἱρέσεως ἢ προθεσμίας.

Ἐπὶ πλειόνων δανειστῶν ἢ ὀφειλετῶν ἡ περὶ ἐπιλογῆς δήλωσις γίνεται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ πάντων ἢ πρὸς πάντας.

Ἄρθρον 307

Ἁπλοποίησις

Διὰ τῆς ἐπιλογῆς ἡ διαζευκτικὴ ἐνοχὴ καθίσταται ἁπλῆ.

Ἄρθρον 308

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης, ἔχων τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς, δὲν ἀσκήσῃ τοῦτο μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, τὸ πρὸς ἐπιλογὴν δικαίωμα περιέρχεται εἰς τὸν δανειστήν.

Ἄρθρον 309

Ἀπώλεια δικαιώματος ἐπιλογῆς

Ἐὰν ὁ δανειστής, ἔχων τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς, καταστῇ ὑπερήμερος, ὁ ὀφειλέτης δικαιοῦται νὰ τάξῃ εἰς αὐτὸν εὔλογον προθεσμίαν πρὸς ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος ἐπιλογῆς. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας, τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς περιέρχεται εἰς τὸν ὀφειλέτην.

Ἄρθρον 310

Συγκέντρωσις διαζευκτικῆς ἐνοχῆς

Ἐὰν ἐπὶ διαζευκτικῆς ἐνοχῆς ἡ μία ἐκ τῶν παροχῶν εἶναι ἢ καταστῇ ἀδύνατος, ἡ ἐνοχὴ συγκεντροῦται εἰς τὰς λοιπάς, ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 311 ἕως 314.

Ἄρθρον 311

Ἀδυναμία ἐπὶ διαζευκτικῆς ἐνοχῆς

Ἐὰν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς ἔχῃ ὁ ὀφειλέτης, ἡ δὲ μία παροχὴ καταστῇ ἀδύνατος πταίσματι αὐτοῦ, εἶτα δὲ καὶ ἡ ἄλλη ἐκ τύχης, χρεωστεῖ οὗτος τὴν ἀξίαν τῆς τύχῃ ἀδυνάτου παροχῆς.

Ἄρθρον 312

Ἐὰν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς ἔχῃ ὁ ὀφειλέτης, ἡ δὲ μία παροχὴ καταστῇ ἀδύνατος πταίσματι τοῦ δανειστοῦ, ὁ ὀφειλέτης δικαιοῦται ἢ νὰ καταβάλῃ τὴν σωζομένην καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ ἀποζημίωσιν διὰ τὴν καταστᾶσαν ἀδύνατον, ἢ νὰ θεωρήσῃ ἑαυτὸν ἀπηλλαγμένον πάσης ὑποχρεώσεως.

Ἄρθρον 313

Ἐὰν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς ἔχῃ ὁ δανειστής, ἡ δὲ μία παροχὴ καταστῇ ἀδύνατος πταίσματι αὐτοῦ, δικαιοῦται οὗτος ἢ νὰ ζητήσῃ τὴν σωζομένην παροχὴν καὶ νὰ ἀποζημιώσῃ τὸν ὀφειλέτην διὰ τὴν καταστᾶσαν ἀδύνατον, ἢ νὰ θεωρήσῃ ἀποσβεσθεῖσαν τὴν ἐνοχήν.

Ἄρθρον 314

Ἐὰν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς ἔχῃ ὁ δανειστής, ἡ δὲ μία παροχὴ καταστῇ ἀδύνατος πταίσματι τοῦ ὀφειλέτου, ὁ δανειστὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἢ τὴν σωζομένην παροχὴν ἢ ἀποζημίωσιν διὰ τὴν καταστᾶσαν ἀδύνατον.

Ἄρθρον 315

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 311 ἕως 314 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ὅταν ἡ διαζευκτικὴ ἐνοχὴ περιέχῃ πλείονας τῶν δύο παροχάς.

Ἄρθρον 316

Μερικὴ ἐκπλήρωσις

Ὁ ὀφειλέτης δὲν δικαιοῦται εἰς μερικὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὀφειλομένης παροχῆς.

Ἄρθρον 317

Ἐκπλήρωσις ὑπὸ τρίτου

Ἡ παροχὴ δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ καὶ ὑπὸ τρίτου, ἐκτὸς ἂν ὁ δανειστὴς ἔχῃ συμφέρον εἰς τὴν παρὰ τοῦ ὀφειλέτου ἐκπλήρωσιν.

Ἄρθρον 318

Ὁ δανειστὴς δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ὑπὸ τρίτου προσφερομένην παροχήν, ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ἐδήλωσεν ὅτι ἀντιτίθεται εἰς ταύτην.

Ἄρθρον 319

Δικαίωμα τρίτου εἰς προσφορὰν καὶ ὑποκατάστασιν

Ἐὰν κατὰ τοῦ ὀφειλέτου ἐπισπεύδεται ἀναγκαστικὴ ἐκποίησις, πᾶς ὅστις ἕνεκα ταύτης κινδυνεύει νὰ ἀπολέσῃ ἐμπράγματον δικαίωμα ἢ τὴν κατοχὴν ἐπὶ τοῦ ἐκποιουμένου πράγματος, δικαιοῦται νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν δανειστὴν διὰ καταβολῆς, δημοσίας καταθέσεως ἢ συμψηφισμοῦ.

Ἐφ' ὅσον ὁ δανειστὴς ἱκανοποιεῖται, ὁ ἱκανοποιήσας ὑποκαθίσταται εἰς τὰ δικαιώματα αὐτοῦ.

Ἄρθρον 320

Τόπος παροχῆς

Ἐὰν ὁ τόπος τῆς παροχῆς οὔτε ἐκ τῆς δικαιοπραξίας οὔτε ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ ἰδίως ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐνοχικῆς σχέσεως συνάγεται, ἡ παροχὴ καταβάλλεται ἐν ᾧ τόπῳ ὁ ὀφειλέτης εἶχε τὴν κατοικίαν του κατὰ τὴν γένεσιν τῆς ἐνοχῆς.

Ἐὰν ἡ ὑποχρέωσις προέρχεται ἐκ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ὀφειλέτου, ἀντὶ τοῦ τόπου τῆς κατοικίας λαμβάνεται ὁ τόπος τῆς ἐπαγγελματικῆς τούτου ἐγκαταστάσεως.

Ἄρθρον 321

Ἐὰν ἡ παροχὴ εἶναι χρηματική, ἐν ἀμφιβολίᾳ ὁ ὀφειλέτης χρεωστεῖ νὰ καταβάλῃ ταύτην, ἐν ᾧ τόπῳ ὁ δανειστὴς ἔχει τὴν κατοικίαν του κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς.

Ἐὰν ἡ ἀπαίτησις προέρχεται ἐκ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ δανειστοῦ, ἀντὶ τοῦ τόπου τῆς κατοικίας ἰσχύει ὁ τόπος τῆς ἐπαγγελματικῆς τούτου ἐγκαταστάσεως.

Ἄρθρον 322

Ἐὰν ἡ ἐκπλήρωσις παροχῆς καταβλητέας εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ δανειστοῦ κατέστη σημαντικῶς δυσχερεστέρα λόγῳ μεταβολῆς τῆς κατοικίας αὐτοῦ ἐπελθούσης μετὰ τὴν γένεσιν τῆς ἐνοχῆς, δύναται ὁ ὀφειλέτης νὰ καταβάλῃ εἰς τὴν ἀρχικὴν κατοικίαν τοῦ δανειστοῦ.

Ἄρθρον 323

Χρόνος παροχῆς

Ἐὰν ὁ χρόνος τῆς παροχῆς οὔτε ἐκ τῆς δικαιοπραξίας οὔτε ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ ἰδίως ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐνοχικῆς σχέσεως συνάγεται, δικαιοῦται ὁ δανειστὴς νὰ ἀπαιτήσῃ ὁ δὲ ὀφειλέτης νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχὴν παραχρῆμα.

Ἄρθρον 324

Ἐὰν ὁ χρόνος τῆς παροχῆς εἶναι ὡρισμένος, ὁ ὀφειλέτης ἐν ἀμφιβολίᾳ δικαιοῦται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχὴν καὶ πρὸ τοῦ χρόνου τούτου. Δὲν δικαιοῦται ὅμως εἰς ἀφαίρεσιν προεξοφλητικοῦ τόκου, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ νόμου ἢ τῆς δικαιοπραξίας δὲν συνάγεται ἄλλο τι.

Ἄρθρον 325

Δικαίωμα ἐπισχέσεως

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ἔχῃ κατὰ τοῦ δανειστοῦ ληξιπρόθεσμον ἀξίωσιν συναφῆ πρὸς τὴν ὀφειλήν του, δικαιοῦται ἐφ' ὅσον δὲν προκύπτει ἄλλο τι, νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς μέχρις ὅτου ὁ δανειστὴς ἐκπληρώσῃ τὴν βαρύνουσαν αὐτὸν ὑποχρέωσιν *(δικαίωμα ἐπισχέσεως)*.

Ἄρθρον 326

Δικαίωμα ἐπισχέσεως ἔχει ἰδίᾳ καὶ ὁ ὑπόχρεως εἰς ἀπόδοσιν πράγματος διὰ δαπάνας γενομένας ἐπ' αὐτοῦ, ἢ διὰ ζημίαν, ἣν ὑπέστη ἐξ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 327

Δικαίωμα ἐπισχέσεως δὲν ὑφίσταται κατ' ἀξιώσεων, καθ' ὧν δὲν ἀντιτάσσεται συμψηφισμός.

Ἄρθρον 328

Ὁ δανειστὴς δύναται νὰ ἀποκρούσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως παρέχων ἀσφάλειαν. Ἡ δι' ἐγγυητοῦ ἀσφάλεια ἀποκλείεται.

Ἄρθρον 329

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ἐναχθεὶς ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ ἀντιτάσσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως, ἡ πρὸς παροχὴν καταδίκη τοῦ ὀφειλέτου γίνεται ὑπὸ τὸν ὅρον ταυτοχρόνου ἐκπληρώσεως ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ τῆς βαρυνούσης τοῦτον ὑποχρεώσεως.

Ἄρθρον 330

Εὐθύνη ἕνεκα πταίσματος

Ὁ ὀφειλέτης ἐνέχεται, ἂν ἄλλο τι δὲν ὡρίσθη, διὰ πᾶσαν ἐκ δόλου ἢ ἐξ ἀμελείας αὐτοῦ ἢ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων του ἀθέτησιν τῆς ὑποχρεώσεώς του. Ἀμέλεια ὑπάρχει ὁσάκις δὲν καταβάλλεται ἡ ἐν ταῖς συναλλαγαῖς ἀπαιτουμένη ἐπιμέλεια.

Ἄρθρον 331

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης στερῆται τῆς χρήσεως τοῦ λογικοῦ ἢ δὲν ἔχῃ συνείδησιν τῶν πραττομένων, ἢ δὲν συνεπλήρωσε τὸ 14ον ἔτος ἢ εἶναι κωφάλαλος, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 915 ἕως 918.

Ἄρθρον 332

Συμφωνία περὶ μὴ εὐθύνης ἐκ πταίσματος

Ἄκυρος εἶναι πᾶσα ἐκ τῶν προτέρων συμφωνία ἀποκλείουσα ἢ περιορίζουσα τὴν ἕνεκα δόλου ἢ βαρείας ἀμελείας εὐθύνην.

Ἄκυρος εἶναι ὡσαύτως ἡ ἐκ τῶν προτέρων συμφωνία περὶ μὴ εὐθύνης τοῦ ὀφειλέτου καὶ δι' ἐλαφρὰν ἔτι ἀμέλειαν, ἐὰν ὁ δανειστὴς διατελῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὀφειλέτου, ἢ ἡ εὐθύνη προέρχεται ἐξ ἀσκήσεως ἐπιχειρήσεως, δι' ἣν προηγήθη παραχώρησις τῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρον 333

Ὁ εὐθυνόμενος μόνον δι' ἐπιμέλειαν, ἣν ἐν τοῖς ἰδίοις συνήθως καταβάλλει, δὲν ἀπαλλάσσεται τῆς εὐθύνης διὰ βαρεῖαν ἀμέλειαν.

Ἄρθρον 334

Εὐθύνη ἐκ πταίσματος προστηθέντος

Ὁ ὀφειλέτης εὐθύνεται διὰ τὸ πταῖσμα τῶν προσώπων, ἅτινα χρησιμοποιεῖ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς, ὡς δι' ἴδιον αὐτοῦ πταῖσμα.

Ἡ εὐθύνη αὕτη δύναται ἐκ τῶν προτέρων νὰ περιορισθῇ ἢ ἀποκλεισθῇ, ἐκτὸς ἂν ὁ δανειστὴς διατελῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὀφειλέτου, ἢ ἡ εὐθύνη προέρχεται ἐξ ἀσκήσεως ἐπιχειρήσεως, δι' ἣν προηγήθη παραχώρησις τῆς ἀρχῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ἀδυναμία παροχῆς καὶ ὑπερημερία τοῦ ὀφειλέτου

Ἄρθρον 335

Ἀδυναμία πρὸς ἐκπλήρωσιν

Ἐὰν κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς εἶναι αὕτη ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἀδύνατος ἕνεκα λόγων εἴτε γενικῶν εἴτε ἀφορώντων τὸν ὀφειλέτην, οὗτος ὑποχρεοῦται εἰς ἀνόρθωσιν τῆς ἐντεῦθεν ζημίας τοῦ δανειστοῦ.

Ἄρθρον 336

Πότε χωρεῖ ἀπαλλαγὴ λόγῳ ἀδυναμίας

Ὁ ὀφειλέτης ἀπαλλάσσεται πάσης ὑποχρεώσεως ἕνεκεν ἀδυναμίας πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς ἐὰν ἀποδείξῃ ὅτι ἡ ἀδυναμία ὀφείλεται εἰς γεγονός, δι' ὃ δὲν ὑπέχει εὐθύνην. Ὀφείλει ὅμως οὗτος εὐθὺς ὡς λάβῃ γνῶσιν τῆς πρὸς ἐκπλήρωσιν ἀδυναμίας νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν δανειστήν.

Ἄρθρον 337

Μερικὴ ἀδυναμία

Ἐπὶ μερικῆς ὑπαιτίου ἀδυναμίας τοῦ ὀφειλέτου πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς, ὁ δανειστὴς ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας ἀπὸ τῆς προσφορᾶς ἢ ἀπὸ τῆς προσκλήσεως ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, ἐὰν δὲν ἔχῃ συμφέρον εἰς τὴν μερικὴν ἐκπλήρωσιν, δικαιοῦται νὰ ἀποποιηθῇ ἐντελῶς ταύτην καὶ νὰ θεωρήσῃ τὴν ἀδυναμίαν ὡς ὁλικήν.

Ἄρθρον 338

Περιελθὸν

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ἀπηλλάγη τῆς ὑποχρεώσεώς του λόγῳ ἀδυναμίας πρὸς ἐκπλήρωσιν αὐτῆς ἐκ γεγονότος, δι' ὃ δὲν ὑπέχει εὐθύνην, ὀφείλει οὗτος νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν δανειστὴν πᾶν ὅ,τι περιῆλθεν εἰς αὐτὸν συνεπείᾳ τοῦ τοιούτου γεγονότος.

Ἄρθρον 339

Μὴ ἐκπλήρωσις ἐπιδικασθείσης παροχῆς

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης κατεδικάσθη τελεσιδίκως εἰς παροχὴν μὴ χρηματικήν, ὁ δανειστὴς δύναται νὰ τάξῃ εἰς αὐτὸν εὔλογον προθεσμίαν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς, δηλῶν συνάμα ὅτι μετὰ τὴν πάροδον αὐτῆς ἀποκρούει τὴν παροχήν. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ὀφείλεται μόνον ἀποζημίωσις διὰ μὴ ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς.

Ἄρθρον 340

Ὑπερημερία ὀφειλέτου

Ὁ ὀφειλέτης ληξιπροθέσμου παροχῆς καθίσταται ὑπερήμερος ἐὰν ἐχώρησε δικαστικὴ ἢ ἐξώδικος ὄχλησις τοῦ δανειστοῦ.

Ἄρθρον 341

Δήλη ἡμέρα

Ἐὰν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς συμφωνηθῇ ὡρισμένη ἡμέρα, ὁ ὀφει-

λέτης καθίσταται ὑπερήμερος διὰ μόνης τῆς παρελεύσεως τῆς ἡμέρας ταύτης.

Ἐὰν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς ἐτάχθη ὡρισμένη προθεσμία ἀπὸ τῆς καταγγελίας, ὁ ὀφειλέτης καθίσταται ὑπερήμερος ὅταν, γενομένης τῆς καταγγελίας, παρέλθῃ ἡ προθεσμία.

Ἄρθρον 342

Ὁ ὀφειλέτης δὲν καθίσταται ὑπερήμερος ἐὰν ἡ καθυστέρησις τῆς παροχῆς ὀφείλεται εἰς γεγονός, δι' ὃ δὲν ὑπέχει εὐθύνην.

Ἄρθρον 343

Συνέπειαι

Ὁ ὑπερήμερος ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται πρὸς τῇ παροχῇ καὶ εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἐκ τῆς καθυστερήσεως ζημίαν τοῦ δανειστοῦ.

Ἐὰν ὁ δανειστὴς συνεπείᾳ τῆς ὑπερημερίας δὲν ἔχῃ πλέον συμφέρον εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς, δικαιοῦται ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας ἀπὸ τῆς προσφορᾶς ἢ ἀπὸ τῆς προσκλήσεως ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, νὰ ἀποκρούσῃ τὴν παροχὴν καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ ἀποζημίωσιν διὰ τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν.

Ἄρθρον 344

Ὁ ὀφειλέτης διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας εὐθύνεται διὰ πᾶσαν ἀμέλειαν. Εὐθύνεται ἐπίσης διὰ τὰ τυχηρά, ἐκτὸς ἐὰν ἀποδείξῃ ὅτι ἡ ζημία θὰ ἐπήρχετο καὶ ἂν ἡ παροχὴ ἐξεπληροῦτο ἐγκαίρως.

Ἄρθρον 345

Ὑπερημερία ἐπὶ χρηματικῆς ὀφειλῆς

Ἐπὶ χρηματικῆς ὀφειλῆς, ὁ δανειστὴς ἐν περιπτώσει ὑπερημερίας δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ διὰ δικαιοπραξίας ὁριζόμενον τόκον ὑπερημερίας χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδειξιν ζημίας. Ὁ δανειστὴς ἀποδεικνύων ἄλλην περαιτέρω θετικὴν ζημίαν, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ καὶ ταύτην.

Ἄρθρον 346

Ἔναρξις τόκων δι' ἐπιδόσεως ἀγωγῆς

Ὁ ὀφειλέτης χρηματικῆς ὀφειλῆς καὶ ἂν δὲν εἶναι ὑπερήμερος, χρεωστεῖ νομίμους τόκους ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς περὶ τοῦ ληξιπροθέσμου χρέους.

Ἄρθρον 347

Ὁ ὀφειλέτης ἀντικειμένου, καθιστάμενος ὑπόχρεως εἰς καταβολὴν τῆς ἀξίας αὐτοῦ ἕνεκα γεγονότος ἐπελθόντος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπερημερίας του, χρεωστεῖ νομίμους τόκους ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀξίας ἀπὸ τοῦ χρόνου, ὅστις λαμβάνεται ὡς βάσις πρὸς ὑπολογισμὸν αὐτῆς.

Ἄρθρον 348

Ἡ μετὰ τὴν ἀγωγὴν εὐθύνη διὰ τὸ πρᾶγμα

Ὁ ὀφείλων ὡρισμένον πρᾶγμα, εὐθύνεται ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς εἰς ἀποζημίωσιν διὰ χειροτέρευσιν ἢ καταστροφὴν ἢ ἀδυναμίαν πρὸς ἀπόδοσιν κατὰ τὰς περὶ διεκδικήσεως διατάξεις, ἐπιφυλαττομένης τῆς μείζονος τυχὸν εὐθύνης ἐκ τῆς ἐνοχικῆς σχέσεως ἢ τῆς ὑπερημερίας.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν ἀξίωσιν τοῦ δανειστοῦ πρὸς ἀπόδοσιν ὠφελημάτων ὡς καὶ διὰ τὴν ἀξίωσιν τοῦ ὀφειλέτου πρὸς ἀπόδοσιν δαπανῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ὑπερημερία τοῦ δανειστοῦ

Ἄρθρον 349

Πότε εἶναι ὑπερήμερος ὁ δανειστὴς

Ὁ δανειστὴς καθίσταται ὑπερήμερος ἐὰν δὲν ἀποδέχεται τὴν προσφερομένην αὐτῷ παροχήν.

Ἡ προσφορὰ ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι πραγματικὴ καὶ ἡ προσήκουσα.

Ἄρθρον 350

Ὁ δανειστὴς καθίσταται ὑπερήμερος καὶ διὰ προσφορᾶς τοῦ ὀφειλέτου μὴ πραγματικῆς, ἐὰν ἤδη ἐδήλωσεν ὅτι δὲν δέχεται τὴν παροχήν.

Ἄρθρον 351

Ὁ δανειστὴς καθίσταται ὡσαύτως ὑπερήμερος ἐάν, προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου, δὲν προβαίνῃ εἰς τὴν ἀπαιτουμένην πρᾶξιν ἢ σύμπραξιν, ἄνευ τῆς ὁποίας ὁ ὀφειλέτης δὲν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχήν.

Πρόσκλησις δὲν ἀπαιτεῖται ἐὰν διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ ἐπιχειρητέαν πρᾶξιν συνεφωνήθη εἴτε ὡρισμένη ἡμέρα εἴτε παρέλευσις ὡρισμένης προθεσμίας ἀπὸ τῆς καταγγελίας.

Ἄρθρον 352

Ὁ δανειστὴς δὲν καθίσταται ὑπερήμερος ἐὰν ὁ ὀφειλέτης εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν δύο προηγουμένων ἄρθρων δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσφορᾶς ἢ τῆς ἐπιχειρητέας ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ πράξεως.

Ἄρθρον 353

Ὑπερημερία ἐπὶ ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται εἰς τὴν παροχὴν μόνον ἐπὶ ἀντιπαροχῇ, ὁ δανειστὴς καθίσταται ὑπερήμερος ἐὰν εἶναι μὲν πρόθυμος νὰ δεχθῇ τὴν προσφερομένην παροχὴν ἀλλὰ δὲν προσφέρῃ τὴν αἰτουμένην ἀντιπαροχήν.

Ἄρθρον 354

Χρόνος παροχῆς μὴ ὡρισμένος

Ἐὰν ὁ χρόνος τῆς παροχῆς δὲν εἶναι ὡρισμένος, ὁ δανειστὴς δὲν καθίσταται ὑπερήμερος ἐκ τοῦ ὅτι προσωρινῶς κωλύεται νὰ δεχθῇ τὴν παροχήν, ἐκτὸς ἂν εἰδοποιήθη ἐγκαίρως ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου περὶ ἐπικειμένης ἐκπληρώσεως αὐτῆς. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὅταν ὁ ὀφειλέτης δικαιοῦται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχὴν καὶ πρὸ τοῦ ὡρισμένου χρόνου.

Ἄρθρον 355

Συνέπειαι ὑπερημερίας δανειστοῦ

Ὁ ὀφειλέτης διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ δανειστοῦ εὐθύνεται μόνον διὰ δόλον καὶ βαρεῖαν ἀμέλειαν.

Ἄρθρον 356

Ὁ ὀφειλέτης χρηματικῆς ὀφειλῆς διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ δανειστοῦ δὲν χρεωστεῖ τόκους, ἐπιφυλαττομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἑπομένου ἄρθρου.

Ἄρθρον 357

Ὁ ὀφειλέτης, εὐθυνόμενος διὰ τὰ ὠφελήματα ἀντικειμένου τινός, ὑποχρεοῦται διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ δανειστοῦ μόνον διὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐξαχθέντα.

Ἄρθρον 358

Ὁ ὀφειλέτης δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν ὑπερήμερον δανειστὴν πᾶν ὅ,τι ἐδέησε νὰ δαπανήσῃ ἐπὶ πλέον διὰ τὴν ἀτελεσφόρητον προσφορὰν τῆς παροχῆς ὡς καὶ διὰ τὴν διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας φύλαξιν καὶ συντήρησιν αὐτῆς.

Ἄρθρον 359

Συνέπειαι ἐπὶ ὑποχρεώσεως εἰς ἀπόδοσιν ἀκινήτου

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδοσιν ἀκινήτου καὶ ὁ δανειστὴς κατέστη ὑπερήμερος, δικαιοῦται, εἰδοποιῶν προηγουμένως, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἐφικτόν, τὸν δανειστήν, νὰ προκαλέσῃ τὸν παρὰ τοῦ δικαστηρίου διορισμὸν μεσεγγυούχου, ἔχοντος τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις παντὸς μεσεγγυούχου. Ἀφ' ἧς ὁ μεσεγγυοῦχος παραλάβῃ τὸ ἀκίνητον, ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ὀφειλέτου ἀποσβέννυται.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν ὁ ὀφειλέτης ἕνεκα λόγου ἀφορῶντος τὸ πρόσωπον τοῦ δανειστοῦ ἢ ἕνεκεν εὐλόγου ἀβεβαιότητος περὶ τὸ πρόσωπον τούτου, ἀδυνατῇ νὰ ἐκπληρώσῃ ἐν ἀσφαλείᾳ τὴν ὑποχρέωσίν του.

Ἄρθρον 360

Ὁ ὀφειλέτης τοῦ ἀκινήτου δύναται νὰ προκαλέσῃ τὴν ἄρσιν τῆς μεσεγγυήσεως καὶ τὴν ἀνάληψιν τοῦ ἀκινήτου, ἐφ' ὅσον ὁ δανειστὴς δὲν ἀπεδέχθη τὴν μεσεγγύησιν. Ἀπὸ τῆς ἄρσεως ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ὀφειλέτου λογίζεται ὡς οὐδέποτε ἀποσβεσθεῖσα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ἐνοχαὶ ἐκ συμβάσεων ἐν γένει

Ἄρθρον 361

Ἐνοχὴ ἐκ συμβάσεως

Πρὸς σύστασιν ἢ ἀλλοίωσιν ἐνοχῆς διὰ δικαιοπραξίας, ἐνόσῳ ὁ νόμος δὲν ὁρίζει ἄλλως, ἀπαιτεῖται σύμβασις.

Ἄρθρον 362

Σύμβασις περὶ ἀδυνάτου παροχῆς

Ὁ ὑποσχεθεὶς παροχήν, ἥτις κατὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως εἶναι ἀδύνατος ἕνεκα λόγων εἴτε γενικῶν εἴτε ἀφορώντων τὸν ὑποσχεθέντα, ὑποχρεοῦται εἰς ἀνόρθωσιν τῆς ἕνεκα μὴ ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς ζημίας τοῦ δανειστοῦ. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 337 ἐφαρμόζεται ἀναλόγως καὶ ἐνταῦθα.

Ἄρθρον 363

Ὁ ὀφειλέτης, ἐνόσῳ ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἀπαλλάσσεται πά-

σης ὑποχρεώσεως ἐκ τῆς ὑποσχέσεως ἀδυνάτου παροχῆς ἐὰν κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συμβάσεως ἠγνόει ἄνευ ὑπαιτιότητος ὅτι ἡ παροχὴ εἶναι ἀδύνατος. Ὀφείλει ὅμως οὗτος, εὐθὺς ὡς λάβῃ γνῶσιν τῆς πρὸς ἐκπλήρωσιν ἀδυναμίας, νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν δανειστήν. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 338 ἐφαρμόζεται καὶ ἐνταῦθα.

Ἄρθρον 364

Ἐὰν ἐπὶ ὑποσχέσεως ἀδυνάτου παροχῆς ὁ δανειστὴς κατὰ τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ παροχὴ εἶναι ἀδύνατος, ἐφαρμόζεται ἀναλόγως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 300.

Ἄρθρον 365

Σύμβασις παροχῆς νόμῳ ἀπηγορευμένης

Αἱ διατάξεις περὶ ὑποσχέσεως ἀδυνάτου παροχῆς ἐφαρμόζονται καὶ ὅταν ἡ ὑπόσχεσις ἀφορᾷ παροχὴν προσκρούουσαν εἰς ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ νόμου.

Ἄρθρον 366

Σύμβασις μεταβιβάσεως πάσης μελλούσης περιουσίας

Σύμβασις περὶ μεταβιβάσεως πάσης μελλούσης περιουσίας ἢ ποσοστοῦ αὐτῆς, ἢ περὶ συστάσεως ἐπικαρπίας ἐπὶ ταύτης, εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 367

Σύμβασις μεταβιβάσεως τῆς ἐνεστώσης περιουσίας

Σύμβασις περὶ μεταβιβάσεως ὁλοκλήρου τῆς ἐνεστώσης περιουσίας ἢ ποσοστοῦ αὐτῆς, ἢ περὶ συστάσεως ἐπικαρπίας ἐπὶ ταύτης, ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ ἐνώπιον συμβολαιογράφου.

Ἄρθρον 368

Σύμβασις περὶ τῆς κληρονομίας ζῶντος

Σύμβασις περὶ τῆς κληρονομίας ζῶντος εἴτε μετὰ τούτου εἴτε μετὰ τρίτου, εἴτε περὶ ὁλοκλήρου εἴτε περὶ ποσοστοῦ αὐτῆς, εἶναι ἄκυρος. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν σύμβασιν, δι' ἧς περιορίζεται ἡ περὶ τὰς διατάξεις τελευταίας βουλήσεως ἐλευθερία.

Ἄρθρον 369

Συμβάσεις ἐμπράγματοι περὶ ἀκινήτου

Συμβάσεις ἀντικείμενον ἔχουσαι τὴν σύστασιν, μετάθεσιν, ἀλλοίωσιν ἢ κατάργησιν ἐμπραγμάτων δικαιωμάτων ἐπὶ ἀκινήτων ἀπαιτεῖται νὰ γίνωνται ἐνώπιον συμβολαιογράφου.

Ἄρθρον 370

Ἡ ἐκ συμβάσεως ὑποχρέωσις πρὸς ἐκποίησιν ἢ ἐπιβάρυνσιν πράγματος, ἐν ἀμφιβολίᾳ ἐκτείνεται καὶ εἰς τὸ κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως παράρτημα αὐτοῦ.

Ἄρθρον 371

Ἀοριστία παροχῆς

Ἐὰν ὁ προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἀνετέθη εἴς τινα τῶν συμβαλλομένων ἢ εἰς τρίτον, ἐν ἀμφιβολίᾳ θεωρεῖται ὅτι ὁ προσδιορισμὸς πρέπει νὰ γίνῃ κατὰ δικαίαν κρίσιν. Ἐὰν δὲν ἐγένετο κατὰ δικαίαν κρίσιν ἢ βραδύνῃ, γίνεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 372

Σύμβασις, ἐν ᾗ ὁ προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἀνατίθεται εἰς τὴν ἀπόλυτον κρίσιν ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων, εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 373

Ἐὰν ὁ προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἀνετέθη ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων εἰς τὴν ἀπόλυτον κρίσιν τρίτου, οὗτος δὲ ἀδυνατῇ, ἢ ἀρνῆται, ἢ βραδύνῃ, ἡ σύμβασις εἶναι ἄκυρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ἀρχαὶ ἐπὶ ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων

Ἄρθρον 374

Ἔνστασις μὴ ἐκπληρωθέντος συναλλάγματος

Ὁ ἐξ ἀμφοτεροβαροῦς συμβάσεως ὑπόχρεως δικαιοῦται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς, ἐνόσῳ ὁ ἕτερος δὲν ἐκπληροῖ ἢ δὲν προσφέρει τὴν ἀντιπαροχήν (*ἔνστασις τοῦ μὴ ἐκπληρωθέντος συναλλάγματος*), ἐκτὸς ἐὰν ὑποχρεοῦται πρῶτος εἰς ἐκπλήρωσιν.

Ἐπὶ παροχῆς πρὸς πλείονας ἡ ἔνστασις προτείνεται καθ' ἑνὸς ἑκάστου διὰ τὸ προσῆκον αὐτῷ μέρος μέχρις ἐκπληρώσεως ἢ προσφορᾶς τῆς ὅλης ἀντιπαροχῆς.

Ἄρθρον 375

Ἡ ἔνστασις τοῦ μὴ ἐκπληρωθέντος συναλλάγματος δὲν δύναται νὰ ἀποκρουσθῇ διὰ τῆς παροχῆς ἀσφαλείας.

Ἄρθρον 376

Ἐὰν ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων ἐξεπλήρωσεν ἐν μέρει τὴν παροχήν, δὲν

δύναται ὁ ἕτερος νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἀντιπαροχὴν ὅταν ἡ ἄρνησις λόγῳ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων καὶ ἰδίᾳ διὰ τὸ ἐπουσιῶδες τοῦ καθυστερουμένου ἔτι μέρους τῆς παροχῆς, ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν.

Ἄρθρον 377

Ὁ ἐξ ἀμφοτεροβαροῦς συμβάσεως ὑποχρεούμενος νὰ ἐκπληρώσῃ πρῶτος τὴν παροχήν, ἐὰν ἡ ἐπὶ τὴν ἀντιπαροχὴν ἀξίωσις αὐτοῦ κινδυνεύῃ ἕνεκεν ρυσιώδους ἐλαττώσεως τῆς περιουσιακῆς καταστάσεως τοῦ ἑτέρου, ἣν κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως δὲν ἐγνώριζεν οὔτε ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ, δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς μέχρις οὗ ὁ ἕτερος παράσχῃ ἀσφάλειαν.

Ἄρθρον 378

Ἡ ἔνστασις τοῦ μὴ ἐκπληρωθέντος συναλλάγματος ἀποτέλεσμα ἔχει ὅτι ὁ ἐναγόμενος καταδικάζεται εἰς τὴν παροχὴν ὑπὸ τὸν ὅρον ταυτοχρόνου ἐκ μέρους τοῦ ἑτέρου ἐκπληρώσεως τῆς βαρυνούσης αὐτὸν ἀντιπαροχῆς.

Ἄρθρον 379

Ἀοριστία ἀντιπαροχῆς

Ἐὰν ἡ ἔκτασις τῆς ἀντιπαροχῆς δὲν ὡρίσθη, ἐν ἀμφιβολίᾳ τὸ δικαίωμα τοῦ προσδιορισμοῦ προσήκει εἰς τὸν δικαιούμενον νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀντιπαροχήν.

Ἄρθρον 380

Ἀνυπαίτιος ἀδυναμία παροχῆς τοῦ ἑνὸς

Ἐὰν ἡ παροχὴ τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων εἶναι ἀδύνατος ἕνεκα γεγονότος, δι' ὃ οὗτος δὲν ὑπέχει εὐθύνην, ἀπαλλάσσεται καὶ ὁ ἕτερος συμβαλλόμενος τῆς ἀντιπαροχῆς, ἀναζητεῖ δὲ οὗτος ταύτην, τυχὸν καταβληθεῖσαν, κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις. Ἀλλὰ δὲν ἀπαλλάσσεται ταύτης ἐὰν ἀπῄτησε τὸ συνεπείᾳ τοῦ γεγονότος τῆς ἀδυναμίας περιελθὸν εἰς τὸν ἄλλον.

Ἄρθρον 381

Ἀδυναμία παροχῆς ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἑτέρου

Ἐὰν ἡ παροχὴ τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων κατέστη ἀδύνατος πταίσματι τοῦ ἑτέρου, οὗτος δὲν ἀπαλλάσσεται τῆς πρὸς ἀντιπαροχὴν ὑποχρεώσεως. Ἐκπίπτεται ὅμως ἐκ τῆς ἀντιπαροχῆς πᾶν ὅ,τι ὁ λόγῳ ἀδυναμίας ἀπαλλασσόμενος ὠφελεῖται ἢ δολίως παραλείπει νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς ἀπαλλαγῆς.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει ἐὰν ἡ παροχὴ τοῦ ἑνὸς κατέστη ἀδύνατος ἄνευ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ καθ' ὃ διάστημα ὁ ἕτερος ἐτέλει ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν ἀποδοχὴν αὐτῆς.

Ἄρθρον 382

Ἀδυναμία παροχῆς ὑπαιτιότητι τοῦ ἰδίου

Ἐὰν ἡ παροχὴ τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων εἶναι ἀδύνατος ἕνεκα γεγονότος, δι' ὃ οὗτος ὑπέχει εὐθύνην, δύναται ὁ ἕτερος εἴτε νὰ ἐπικαλεσθῇ τὰ ἐν ἄρθρῳ 380 δικαιώματα, εἴτε νὰ ἀπαιτήσῃ ἀποζημίωσιν εἴτε νὰ ὑπαναχωρήσῃ τῆς συμβάσεως. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 339, ἐὰν παρέλθῃ ἄπρακτος ἡ ἐν αὐτῷ προθεσμία.

Ἄρθρον 383

Ὑπερημερία ἐκπληρώσεως τοῦ ἑνὸς

Ἐὰν ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων διατελῇ ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν ὀφειλομένην ὑπ' αὐτοῦ παροχήν, δικαιοῦται ὁ ἕτερος νὰ τάξῃ εἰς αὐτὸν εὔλογον προθεσμίαν ἐκπληρώσεως, δηλῶν συνάμα ὅτι μετὰ τὴν πάροδον αὐτῆς ἀποκρούει τὴν παροχήν. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας, οὗτος δικαιοῦται ἢ νὰ ἀπαιτήσῃ ἀποζημίωσιν ἕνεκα μὴ ἐκπληρώσεως ἢ νὰ ὑπαναχωρήσῃ τῆς συμβάσεως οὐχὶ δὲ νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν παροχήν.

Ἄρθρον 384

Ἐὰν ἐν μέρει μόνον ἐξεπληρώθη ἡ παροχὴ ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ὁ δὲ δανεισιὴς δὲν ἔχῃ συμφέρον εἰς τὴν μερικὴν ἐκπλήρωσιν, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀποζημίωσιν ἕνεκα μὴ ἐκπληρώσεως διὰ τὴν ὅλην παροχήν, ἢ νὰ ὑπαναχωρήσῃ τῆς ὅλης συμβάσεως.

Ἄρθρον 385

Δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ταχθῇ εἰς τὸν ὑπερήμερον ὀφειλέτην προθεσμία πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς: 1. ἐὰν ἐκ τῆς ὅλης στάσεως αὐτοῦ προκύπτῃ ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο θὰ ἦτο ἄσκοπον· 2. ἐὰν ὁ δανειστὴς συνεπείᾳ τῆς ὑπερημερίας δὲν ἔχῃ συμφέρον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 386

Σύμβασις πρὸς διαδοχικὰς τμηματικὰς παροχάς

Ἐὰν ἡ σύμβασις εἶναι ἐκτελεστέα κατὰ διαδοχικὰς τμηματικὰς παροχάς, ὁ δὲ ὀφειλέτης περιῆλθεν εἰς ὑπερημερίαν ἢ ὑπαίτιον ἀδυναμίαν περί τινα τμηματικὴν παροχήν, ὁ δανειστὴς δικαιοῦται νὰ ἀσκήσῃ τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἢ ὑπαναχωρήσεως ὡς πρὸς μόνην τὴν παροχὴν ταύτην, ὡς πρὸς δὲ τὰς ὑπολειπομένας μόνον ἐὰν ἡ περὶ τὴν τμηματικὴν παροχὴν καθυστέρησις ἢ ἀδυναμία εἶναι τόσον οὐσιώδης ὥστε ὁ δανειστὴς δὲν ἔχει πλέον συμφέρον διὰ τὸ ὑπόλοιπον μέρος τῆς συμβάσεως, ἢ ἂν ὑπάρχῃ βάσιμος φόβος μὴ ἐκπληρώσεως τῶν ὑπολειπομένων παροχῶν. Ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους τὸ πρὸς ἀποζημίωσιν ἢ ὑπαναχώρησιν δικαίωμα τοῦ δανειστοῦ ἐκτείνεται καὶ εἰς τὸ ἐκτελεσθὲν ἤδη μέρος τῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 387

Δικαίωμα ἀποζημιώσεως πρὸς τῇ ὑπαναχωρήσει

Καθ' ἃς περιπτώσεις ὁ δανειστὴς ἀσκεῖ τὸ δικαίωμα τῆς ὑπαναχωρήσεως, δύναται ἐπὶ πλέον κατ' αἴτησιν αὐτοῦ καὶ κατ' εὔλογον κρίσιν τοῦ δικαστηρίου νὰ ἐπιδικασθῇ εἰς αὐτὸν καὶ ἀποζημίωσις διὰ τὴν τυχὸν ἐκ τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τῆς συμβάσεως ζημίαν.

Ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ὑπαναχωρήσεως κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 389 ἕως 396.

Ἄρθρον 388

Ἀπρόοπτος μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν

Ἐὰν τὰ περιστατικά, ἐφ' ὧν κυρίως, λαμβανομένης ὑπ' ὄψει τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, τὰ μέρη ἐστήριξαν τὴν σύναψιν ἀμφοτεροβαροῦς συμβάσεως, μετεβλήθησαν ὕστερον ἕνεκα λόγων ἐκτάκτων καὶ μὴ δυναμένων νὰ προβλεφθῶσιν, ἐκ δὲ τῆς μεταβολῆς ταύτης ἡ παροχὴ τοῦ ὀφειλέτου, σκοπουμένης καὶ τῆς ἀντιπαροχῆς, κατέστη ὑπερμέτρως ἐπαχθής, τὸ δικαστήριον αἰτήσει αὐτοῦ δύναται κατὰ τὴν κρίσιν του νὰ ἀναγάγῃ ταύτην εἰς τὸ προσῆκον μέτρον ἢ καὶ νὰ ἀποφασίσῃ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐξ ὁλοκλήρου ἢ κατὰ τὸ μήπω ἐκτελεσθὲν μέρος.

Ἀποφασισθείσης τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως, ἀποσβέννυνται αἱ ἐξ αὐτῆς ὑποχρεώσεις πρὸς παροχὴν καὶ οἱ συμβαλλόμενοι ὑποχρεοῦνται ἀμοιβαίως νὰ ἀποδώσωσι τὰς ληφθείσας παροχὰς κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

Συμβατικὴ ὑπαναχώρησις

Ἄρθρον 389

Δικαίωμα ὑπαναχωρήσεως

Ἐν τῇ συμβάσει δύναταί τις νὰ ἐπιφυλάξῃ ἑαυτῷ τὸ δικαίωμα τῆς ὑπαναχωρήσεως.

Ἐπελθούσης τῆς ὑπαναχωρήσεως ἀποσβέννυνται αἱ ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεις πρὸς παροχὴν καὶ οἱ συμβαλλόμενοι ὑποχρεοῦνται ἀμοιβαίως νὰ ἀποδώσωσι τὰς ληφθείσας παροχὰς κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις.

Ἄρθρον 390

Πῶς ἀσκεῖται

Ἡ ὑπαναχώρησις γίνεται διὰ δηλώσεως τοῦ ἔχοντος τὸ δικαίωμα τοῦτο πρὸς τὸν ἕτερον.

Ἄρθρον 391

Πότε ἀποκλείεται

Ἡ ὑπαναχώρησις ἀποκλείεται ἐὰν τὸ ληφθὲν ὑπὸ τοῦ δικαιουμένου εἰς ταύτην ἀντικείμενον ἐκ τύχης κατεστράφη ἐν ὅλῳ ἢ κατὰ μέγα μέρος, ἢ οὐσιωδῶς ἐχειροτέρευσε.

Ἄρθρον 392

Ἡ ὑπαναχώρησις ἀποκλείεται ἐὰν τὸ ληφθὲν ὑπὸ τοῦ δικαιουμένου εἰς ταύτην: 1. πταίσματι αὐτοῦ κατεστράφη ἐν ὅλῳ ἢ κατὰ μέγα μέρος, ἢ ἀπωλέσθη ἢ οὐσιωδῶς ἐχειροτέρευσε· 2. μετεποιήθη ὑπ' αὐτοῦ ἐν ὅλῳ ἢ κατὰ μέγα μέρος δι' ἐπεξεργασίας ἢ μεταπλάσεως εἰς ἄλλο πρᾶγμα.

Ἄρθρον 393

Ἡ ὑπαναχώρησις ἀποκλείεται ἐὰν ὁ εἰς ταύτην δικαιούμενος ἐξεποίησεν ἐν ὅλῳ ἢ κατὰ μέγα μέρος τὸ ὑπ' αὐτοῦ ληφθὲν ἀντικείμενον ἢ ἐπεβάρυνε τοῦτο διὰ δικαιώματος ὑπὲρ τρίτου.

Ἄρθρον 394

Ματαίωσις ἀσκηθείσης ὑπαναχωρήσεως

Ἐὰν ὁ δικαιούμενος εἰς ὑπαναχώρησιν κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἐν ὅλῳ ἢ κατὰ μέγα μέρος ἀπόδοσιν τοῦ ληφθέντος, ἡ ὑπαναχώρησις καθίσταται ἀνίσχυρος ἐνόσῳ οὗτος ἐντὸς

τῆς ταχθείσης αὐτῷ παρὰ τοῦ ἑτέρου εὐλόγου προθεσμίας δὲν προβαίνει εἰς τὴν ἀπόδοσιν.

Ἄρθρον 395

Ἀπόσβεσις

Τὸ δικαίωμα τῆς ὑπαναχωρήσεως ἀποσβέννυται ἐὰν δὲν ἀσκηθῇ ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας τασσομένης παρὰ τοῦ ἑτέρου.

Ἄρθρον 396

Ὑπαναχώρησις ἐπὶ πλειόνων

Ἐὰν ἐν τῇ συμβάσει οἱ ἑκατέρωθεν συμβαλλόμενοι εἶναι πλείονες, τὸ πρὸς ὑπαναχώρησιν δικαίωμα ἀπαιτεῖται νὰ ἀσκηθῇ παρὰ πάντων καὶ κατὰ πάντων. Ἐὰν τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀποσβεσθῇ δι' ἕνα, ἀποσβέννυται καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους.

Ἄρθρον 397

Ὑπαναχώρησις ἐν μὴ ἐκτελέσει τῆς συμβάσεως

Ὁ ἐπιφυλάξας ἑαυτῷ τὴν ὑπαναχώρησιν δι' ἣν περίπτωσιν ὁ ἕτερος δὲν ἤθελεν ἐκπληρώσει τὴν ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρέωσιν αὐτοῦ, ἐν ἀμφιβολίᾳ ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦτο μόνον ἐὰν ἡ μὴ ἐκπλήρωσις ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἑτέρου. Ὁ ἰσχυριζόμενος τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποχρεώσεώς του χρεωστεῖ νὰ ἀποδείξῃ τοῦτο.

Ἄρθρον 398

Ὑπαναχώρησις ἐπὶ καταβολῇ ποινῆς

Ἐὰν ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων ἐπεφύλαξεν ἑαυτῷ τὴν ὑπαναχώρησιν ἐπὶ καταβολῇ ποινῆς, ἡ ὑπαναχώρησις εἶναι ἀνίσχυρος ἐφ' ὅσον ἐγένετο ἄνευ συγχρόνου καταβολῆς τῆς ποινῆς καὶ ἀπεκρούσθη ὡς ἐκ τούτου ἀμελλητὶ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου.

Ἄρθρον 399

Ῥήτρα ἐκπτώσεως ἐν μὴ ἐκπληρώσει

Ἐὰν ἐν τῇ συμβάσει συνωμολογήθη ὅτι ὁ ὀφειλέτης μὴ ἐκπληρῶν τὴν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ ἐκπίπτει τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως δικαιωμάτων του, ὁ δανειστὴς διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην λογίζεται ἐπιφυλάξας δικαίωμα ὑπαναχωρήσεως.

Ἄρθρον 400

Ῥήτρα κρατήσεως τῆς ληφθείσης παροχῆς

Ἡ ἐν τῇ συμβάσει ῥήτρα ὅτι ὁ δανειστὴς ἐν περιπτώσει ὑπαναχωρήσεως ἀποκερδαίνει τὸ παρ' αὐτοῦ ληφθὲν μέρος τῆς παροχῆς, διέπεται ἀπὸ τὰς περὶ ποινικῆς ῥήτρας διατάξεις.

Ἄρθρον 401

Παροχὴ ἐκπληρωτέα ἐν ὡρισμένῳ χρόνῳ

Ἐὰν ἐν τῇ συμβάσει συνωμολογήθη ὅτι ἡ παροχὴ εἶναι ἐκπληρωτέα ἀποκλειστικῶς εἰς ὡρισμένον χρόνον ἢ ἀποκλειστικῶς ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας, ἐν ἀμφιβολίᾳ ὁ δανειστὴς δικαιοῦται εἰς ὑπαναχώρησιν ἐκ μόνης τῆς καθυστερήσεως ἀνεξαρτήτως ὑπαιτιότητος τοῦ ὀφειλέτου.

Ἐὰν ὁ δανειστὴς προτιμᾷ τὴν ἀπαίτησιν τῆς παροχῆς, ὀφείλει νὰ ἀνακοινώσῃ τοῦτο ἀμέσως εἰς τὸν ὀφειλέτην, ἄλλως δὲν ἔχει τὴν ἀπαίτησιν ταύτην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Ἀρραβὼν καὶ ποινικὴ ῥήτρα

Ἄρθρον 402

Ἔννοια ἀρραβῶνος

Ἐὰν κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς σύμβάσεως ἐδόθη ἀρραβών, ἐνόσῳ δὲν ὡρίσθη ἄλλο τι, οὗτος θεωρεῖται δοθεὶς πρὸς κάλυψιν τῆς ζημίας ἐκ τῆς μὴ ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 403

Τύχη ἀρραβῶνος

Ὁ ὑπαίτιος τῆς μὴ ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐκπίπτει τοῦ δοθέντος ἀρραβῶνος, ἢ ἀποδίδει διπλάσιον τὸν ληφθέντα. Ἐν ἀμφιβολίᾳ δὲν ἀποκλείεται ὑποχρέωσις πρὸς περαιτέρω ἀποζημίωσιν, μειουμένην ὅμως κατὰ τὸ ποσὸν τοῦ ἀρραβῶνος.

Ἄρθρον 404

Ποινικὴ ῥήτρα

Ὁ ὀφειλέτης δύναται νὰ ὑποσχεθῇ πρὸς τὸν δανειστὴν ὡς ποινὴν χρηματικὸν ποσὸν ἢ ἄλλο τι *(ποινικὴ ῥήτρα)* διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν ἤθελεν ἐκπληρώσει ἢ δὲν ἤθελε προσηκόντως ἐκπληρώσει τὴν παροχήν.

Ἄρθρον 405

Κατάπτωσις ποινῆς καὶ συνέπειαι

Ἡ ποινὴ καταπίπτει ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ἀδυνατῇ ὑπαιτίως νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχήν, ἢ ἐὰν περιέλθῃ εἰς ὑπερημερίαν.

Ἡ κατάπτωσις τῆς ποινῆς ἐπέρχεται καὶ ἂν ἔτι ὁ δανειστὴς οὐδεμίαν ὑπέστη ζημίαν.

Ἄρθρον 406

Ἐὰν ἡ ποινὴ συνεφωνήθη διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς, ὁ δανειστὴς ἀπαιτήσας τὴν καταπεσοῦσαν ποινὴν ἀποκλείεται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς.

Ἐὰν ὁ δανειστὴς ἀντὶ ἐκπληρώσεως

ἔχῃ δικαίωμα ἀποζημιώσεως, δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν καταπεσοῦσαν ποινήν, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἐπὶ πλέον ἀποδεικνυομένην ζημίαν.

Ἄρθρον 407

Ἐὰν ἡ ποινὴ συνεφωνήθη διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς μὴ προσηκούσης καὶ ἰδίᾳ μὴ ἐγκαίρου ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς, ὁ δανειστὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ πρὸς τῇ καταπεσούσῃ ποινῇ καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς. Δικαιοῦται ἐπίσης νὰ ἀπαιτήσῃ καὶ τὴν ἐπὶ πλέον ἐκ τῆς μὴ προσηκούσης ἐκπληρώσεως ἀποδεικνυομένην ζημίαν.

Ἄρθρον 408

Ποινικὴ ρήτρα ἐπὶ ἀκύρου παροχῆς

Ἐὰν ἡ ὑπόσχεσις τῆς παροχῆς εἶναι ἄκυρος, εἶναι ἄκυρος καὶ ἡ ποινικὴ ρήτρα, καὶ ἂν ἔτι τὰ μέρη ἐγνώριζον τὴν ἀκυρότητα τῆς ὑποσχέσεως.

Ἄρθρον 409

Ὑπέρμετρος ποινὴ

Ἐὰν ἡ συμφωνηθεῖσα ποινὴ εἶναι δυσαναλόγως μεγάλη, αἰτήσει τοῦ ὀφειλέτου μειοῦται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου εἰς τὸ προσῆκον μέτρον. Ἀντίθετος συμφωνία δὲν ἰσχύει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Σύμβασις ὑπὲρ τρίτου καὶ εἰς βάρος τρίτου

Ἄρθρον 410

Σύμβασις ὑπὲρ τρίτου

Ἐάν τις δεχθῇ ὑπόσχεσιν παροχῆς ὑπὲρ τρίτου δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ὅπως ὁ ὑποσχεθεὶς καταβάλῃ εἰς τὸν τρίτον.

Ἄρθρον 411

Δικαίωμα τοῦ τρίτου

Ὁ τρίτος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν παροχὴν ἀπὸ τὸν ὑποσχεθέντα ἀπ' εὐθείας, ἐὰν προκύπτῃ τοιαύτη θέλησις τῶν συμβληθέντων μερῶν ἢ συνάγεται τοῦτο ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 412

Ἐφ' ὅσον ὁ τρίτος, δικαιούμενος νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπ' εὐθείας τὴν παροχήν, ἐδήλωσε πρὸς τὸν ὑποσχεθέντα ὅτι θὰ ἀσκήσῃ τὸ δικαίωμά του, ὁ δεχθεὶς τὴν ὑπόσχεσιν δὲν δύναται νὰ ἀπαλλάξῃ τοῦτον τῆς ὑποχρεώσεώς του.

Ἄρθρον 413

Ἀποποίησις τοῦ τρίτου

Ἐὰν ὁ τρίτος διὰ δηλώσεώς του πρὸς τὸν ὑποσχεθέντα ἀπεποιήθη τὸ ἐκ τῆς συμβάσεως δικαίωμά του, τοῦτο λογίζεται ὡς μὴ ἀποκτηθέν.

Ἄρθρον 414

Ἐνστάσεις κατὰ τοῦ τρίτου

Ἐνστάσεις ἐκ τῆς συμβάσεως ὁ ὑποσχεθεὶς δικαιοῦται νὰ ἀντιτάξῃ καὶ ἔναντι τοῦ τρίτου.

Ἄρθρον 415

Σύμβασις εἰς βάρος τρίτου

Ὁ ὑποσχεθεὶς εἰς ἕτερον ὅτι τρίτος θὰ καταβάλῃ παροχήν τινα, ἐνόσῳ ἄλλο τι δὲν προκύπτει ἐκ τῆς συμβάσεως, χρεωστεῖ ἀποζημίωσιν ἐὰν ὁ τρίτος ἀρνηθῇ τὴν καταβολήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Ἀπόσβεσις τῶν ἐνοχῶν

Ἄρθρον 416

Καταβολὴ

Ἡ ἐνοχὴ ἀποσβέννυται διὰ καταβολῆς.

Ἄρθρον 417

Καταβολὴ πρὸς ἄλλον ἢ τὸν δανειστὴν

Ἡ καταβολὴ ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ εἰς τὸν δανειστὴν ἢ εἰς τὸν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτετραμμένον ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ ἢ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἢ ἐκ τοῦ νόμου.

Ἡ πρὸς ἄλλον γενομένη καταβολὴ ἰσχύει ἐὰν ὁ δανειστὴς ἐγκρίνῃ αὐτὴν ἢ ἐφ' ὅσον οὗτος ὠφελεῖται ἐξ αὐτῆς.

Ἄρθρον 418

Μὴ προσήκουσα καταβολὴ

Ἐὰν ὁ δανειστὴς ἀπεδέχθη τὴν ἐπὶ σκοπῷ καταβολῆς γενομένην παροχήν, ἡ ἀπόδειξις ὅτι ἡ καταβολὴ δὲν ἦτο ἡ προσήκουσα βαρύνει αὐτόν.

Ἄρθρον 419

Δόσις ἀντὶ καταβολῆς

Ὁ δανειστὴς δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ δεχθῇ ἀντὶ καταβολῆς παροχὴν ἄλλην. Ἐὰν δεχθῇ τοιαύτην ἡ ἐνοχὴ ἀποσβέννυται.

Ἄρθρον 420

Ἐὰν εἰς τὸν δανειστὴν ἐδόθη ἀντὶ καταβολῆς ἄλλο, ὁ ὀφειλέτης διὰ πραγματικὰ ἢ νομικὰ ἐλαττώματα τοῦ δοθέντος εὐθύνεται ὡς ὁ πωλητής.

Ἄρθρον 421

Ὑπόσχεσις ἀντὶ καταβολῆς

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ δανειστοῦ ἀναλάβῃ ἔναντι αὐτοῦ νέαν ὑποχρέωσιν, αὕτη δὲν θεωρεῖται

ἀντὶ καταβολῆς, ἐκτὸς ἂν σαφῶς προκύπτῃ τὸ ἐναντίον.

Ἄρθρον 422

Καταλογισμὸς ἐπὶ πλειόνων χρεῶν

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ἔχῃ πλείονα χρέη πρὸς τὸν δανειστήν, δικαιοῦται νὰ ὁρίσῃ κατὰ τὴν καταβολὴν τὸ χρέος, ὅπερ θέλει νὰ ἐξοφληθῇ. Ἐὰν οὐδὲν ὥρισεν, ἡ γενομένη παροχὴ καταλογίζεται κατὰ πρῶτον εἰς τὸ ληξιπρόθεσμον χρέος, ἐπὶ πλειόνων δὲ τοιούτων εἰς τὸ παρέχον μικροτέραν ἀσφάλειαν διὰ τὸν δανειστήν, ἐπὶ πλειόνων δὲ ἴσης ἀσφαλείας εἰς τὸ ἐπαχθέστερον διὰ τὸν ὀφειλέτην, καὶ ἐπὶ πλειόνων ἐξ ἴσου ἐπαχθῶν εἰς τὸ ἀρχαιότερον, ἐὰν δὲ ὅλα τὰ χρέη εἶναι σύγχρονα ὁ καταλογισμὸς γίνεται συμμέτρως.

Ἄρθρον 423

Ἐὰν τὸ χρέος ἀποτελῆται ἐκ κεφαλαίου, τόκων καὶ ἐξόδων, ἡ παροχὴ καταλογίζεται πρῶτον εἰς τὰ ἔξοδα εἶτα εἰς τοὺς τόκους καὶ τελευταῖον εἰς τὸ κεφάλαιον.

Ὁ δανειστὴς δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἀποδοχὴν τῆς παροχῆς, ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ὥρισεν ἄλλως τὸν καταλογισμόν.

Ἄρθρον 424

Δικαίωμα πρὸς ἐξοφλητικὴν ἀπόδειξιν

Ὁ ὀφειλέτης καταβάλλων δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἔγγραφον ἐξοφλητικὴν ἀπόδειξιν, καί, ἐπὶ ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως, ἀπόδοσιν τοῦ χρεωστικοῦ ἐγγράφου. Ἐκ τῆς ἀποδόσεως τοῦ χρεωστικοῦ ἐγγράφου τεκμαίρεται ἡ ἐξόφλησις τοῦ χρέους.

Ἄρθρον 425

Ἔξοδα τῆς ἐξοφλήσεως

Τὰ ἔξοδα τῆς ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως φέρει ὁ ὀφειλέτης, ἐὰν ἄλλο τι δὲν προκύπτῃ ἐκ τῆς σχέσεως.

Ἄρθρον 426

Ὁ κομιστὴς ἐγγράφου ἐξοφλήσεως

Ὁ κομιστὴς ἐγγράφου ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως τοῦ δανειστοῦ λογίζεται ἐξουσιοδοτηθεὶς πρὸς εἴσπραξιν, ἐκτὸς ἂν εἰς τοῦτο ἀντίκεινται περιστατικὰ γνωστὰ εἰς τὸν καταβάλλοντα ὀφειλέτην.

Ἄρθρον 427

Δημοσία κατάθεσις

Ὁ ὀφειλέτης δικαιοῦται ἐπὶ ὑπερημερίας τοῦ δανειστοῦ νὰ προβῇ εἰς δημοσίαν κατάθεσιν τοῦ ὀφειλομένου, ἐὰν τοῦτο συνίσταται εἰς χρήματα ἢ ἄλλα πράγματα δεκτικὰ κατὰ νόμον καταθέσεως.

Ἄρθρον 428

Πρᾶγμα μὴ κατάθεσιμον

Ἐὰν τὸ ὀφειλόμενον εἶναι κινητὸν πρᾶγμα μὴ δεκτικὸν καταθέσεως, ὁ ὀφειλέτης ἐν ὑπερημερίᾳ τοῦ δανειστοῦ δύναται, εἰδοποιῶν προηγουμένως αὐτόν, νὰ πωλήσῃ αὐτὸ διὰ δημοσίου πλειστηριασμοῦ καὶ νὰ καταθέσῃ δημοσίως τὸ ἐκπλειστηρίασμα. Ἡ εἰδοποίησις δύναται νὰ παραλειφθῇ, ἐὰν τὸ πρᾶγμα ὑπόκειται εἰς φθορὰν καὶ ὑπάρχῃ κίνδυνος ἐκ τῆς χρονοτριβῆς, ἢ ἐὰν ἡ εἰδοποίησις εἶναι ἰδιαιτέρως δυσχερής.

Ἄρθρον 429

Ἐὰν τὸ μὴ δεκτικὸν καταθέσεως κινητὸν ἔχῃ χρηματιστηριακὴν τιμήν, ἢ ἔχῃ ἀναλόγως τῶν ἀπαιτουμένων ἐξόδων μικρὰν ἀξίαν, ἡ πώλησις γίνεται ἀδείᾳ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν ἄνευ πλειστηριασμοῦ.

Ἄρθρον 430

Πῶς γίνεται ἡ κατάθεσις

Ἡ δημοσία κατάθεσις γίνεται παρὰ τῇ ἁρμοδίᾳ ἀρχῇ τοῦ τόπου τῆς ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς. Ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ γνωστοποιήσῃ ἀμελλητὶ εἰς τὸν δανειστὴν τὴν κατάθεσιν εὐθυνόμενος εἰς ἀποζημίωσιν ἐν παραλείψει, ἐκτὸς ἂν ἡ γνωστοποίησις εἶναι ἰδιαιτέρως δυσχερής.

Ἄρθρον 431

Ἀποτελέσματα τῆς καταθέσεως

Διὰ τῆς δημοσίας καταθέσεως ἀποσβέννυται ἡ ἐνοχή, ὡς ἐὰν ἐν τῷ χρόνῳ τῆς καταθέσεως ἐχώρησε καταβολὴ ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου.

Ἄρθρον 432

Ἀπαίτησις τοῦ κατατεθέντος

Ὁ δανειστὴς δικαιοῦται κατὰ πάντα χρόνον νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τῆς ἀρχῆς τὸ κατατεθέν. Ὁ ὀφειλέτης ὅμως, ἐφ' ὅσον εἶναι ὑπόχρεως εἰς παροχην μόνον ἐπὶ ἀντιπαροχῇ τοῦ δανειστοῦ, δύναται διὰ δηλώσεώς του κατὰ τὴν κατάθεσιν νὰ ἐξαρτήσῃ τὴν ἐκ μέρους τοῦ δανειστοῦ ἀπαίτησιν τοῦ κατατεθέντος ἐκ τῆς συγχρόνου ἐκπληρώσεως τῆς ἀντιπαροχῆς.

Ἄρθρον 433

Ἀνάληψις ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου

Ἐφ' ὅσον ὁ δανειστὴς διὰ δηλώσεως παρὰ τῇ ἁρμοδίᾳ ἀρχῇ δὲν ἀπεδέχθη τὴν κατάθεσιν, ὁ ὀφειλέτης δικαιοῦται

νομον εἰς ἀνάληψιν τοῦ κατατεθέντος. Ἐὰν ἀναλάβῃ τὸ κατατεθέν, ἡ κατάθεσις λογίζεται ὡς μὴ γενομένη.

Τὸ πρὸς ἀνάληψιν δικαίωμα εἶναι ἀκατάσχετον καὶ ἀνεκχώρητον.

Ἄρθρον 434

Ἄλλαι περιπτώσεις καταθέσεως

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης, ἕνεκα λόγου ἀφορῶντος τὸ πρόσωπον τοῦ δανειστοῦ ἢ ἕνεκεν εὐλόγου ἀβεβαιότητος περὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἀδυνατῇ νὰ ἐκπληρώσῃ ἐν ἀσφαλείᾳ τὴν ὑποχρέωσίν του, δικαιοῦται εἰς δημοσίαν κατάθεσιν μετὰ τῶν αὐτῶν ὡς ἐπὶ ὑπερημερίας τοῦ δανειστοῦ ἀποτελεσμάτων.

Ἡ πώλησις τῶν μὴ δεκτικῶν καταθέσεως κινητῶν γίνεται ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀδείᾳ τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 435

Ἔξοδα καταθέσεως

Τὰ ἔξοδα τῆς δημοσίας καταθέσεως ἢ τοῦ πλειστηριασμοῦ ἢ τῆς πωλήσεως βαρύνουσι τὸν δανειστήν, ἐνόσῳ ὁ ὀφειλέτης δὲν ἀνέλαβε τὸ κατατεθέν.

Ἄρθρον 436

Ἀνανέωσις

Ἡ ἐνοχὴ ἀποσβέννυται ἐὰν διὰ συμβάσεως ἐπὶ σκοπῷ καταργήσεως ἀντικατασταθῇ διὰ νέας ἐνοχῆς *(ἀνανέωσις)* περιλαμβανούσης εἴτε τὰ αὐτὰ πρόσωπα εἴτε ἄλλον ὀφειλέτην εἴτε ἄλλον δανειστήν.

Ἄρθρον 437

Ἐπὶ ἐνοχῆς ἀκύρου ἢ ἀκυρωσίμου

Ἐὰν ἡ παλαιὰ ἐνοχὴ εἶναι ἄκυρος εἶναι τοιαύτη καὶ ἡ ἀνανέωσις, ἐκτὸς ἂν προκύπτῃ ἐκ ταύτης ὅτι περιέχει ἐπικύρωσιν τῆς ἀκύρου ἐνοχῆς.

Ἐὰν ἡ παλαιὰ ἐνοχὴ εἶναι ἀκυρώσιμος, ἡ ἀνανέωσις ἰσχύει, ἐκτὸς ἂν ὁ ὀφειλέτης ἄνευ ὑπαιτιότητος ἠγνόει τοῦτο ὅταν ἐγένετο ἡ ἀνανέωσις.

Ἄρθρον 438

Σκοπὸς ἀνανεώσεως

Ὁ σκοπὸς τῆς ἀνανεώσεως ἀπαιτεῖται νὰ συνάγεται σαφῶς.

Ἄρθρον 439

Ἀσφάλειαι παλαιᾶς ἐνοχῆς

Ἐπὶ ἀνανεώσεως οἱ ἐγγυηταὶ, τὰ ἐνέχυρα ἢ αἱ ὑποθῆκαι τῆς παλαιᾶς ἐνοχῆς διατηροῦνται ὑπὲρ τῆς νέας μόνον ἐὰν συνήνεσεν ὁ ἐγγυητὴς ἢ ὁ κύριος τοῦ ἐνυποθήκου ἢ τοῦ ἐνεχυρασθέντος πράγματος ὀφειλέτης ἢ τρίτος.

Ἄρθρον 440

Συμψηφισμὸς

Διὰ τοῦ συμψηφισμοῦ ἀποσβέννυνται, ἐφ' ὅσον καλύπτονται, αἱ μεταξὺ δύο προσώπων ἀμοιβαῖαι ἀπαιτήσεις, ἐὰν αὗται εἶναι ὁμοειδεῖς κατ' ἀντικείμενον καὶ ληξιπρόθεσμοι.

Ἄρθρον 441

Πρότασις συμψηφισμοῦ

Ὁ συμψηφισμὸς χωρεῖ ἐὰν ὁ εἷς ἐπικαλεσθῇ αὐτὸν διὰ δηλώσεως πρὸς τὸν ἕτερον. Διὰ τῆς προτάσεως τοῦ συμψηφισμοῦ αἱ ἀμοιβαῖαι ἀπαιτήσεις ἀποσβέννυνται ἀφ' οὗ χρόνου συνυπῆρξαν.

Ἄρθρον 442

Ὁ συμψηφισμὸς κατὰ ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως, ἐὰν ἡ ἀνταπαίτησις ἀποδεικνύεται παραχρῆμα, προτείνεται κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, ἔτι δὲ καὶ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν.

Ἄρθρον 443

Ἀνταπαίτησις παραγεγραμμένη

Πρὸς συμψηφισμὸν προτείνεται καὶ παραγεγραμμένη ἀνταπαίτησις, ἐὰν καθ' ὃν χρόνον αἱ ἀπαιτήσεις συνυπῆρξαν δὲν εἶχε συμπληρωθῇ ὁ χρόνος τῆς παραγραφῆς αὐτῆς.

Ἄρθρον 444

Συμψηφισμὸς ὑπὸ αἵρεσιν ἢ προθεσμίαν

Ἡ περὶ συμψηφισμοῦ δήλωσις εἶναι ἀνίσχυρος ἐὰν ἐγένετο ὑπὸ αἵρεσιν ἢ προθεσμίαν. Ἀλλ' ἡ ἐπὶ δικαστηρίου πρότασις συμψηφισμοῦ εἶναι ἰσχυρὰ γινομένη διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν ἤθελεν ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ ἐξ ἄλλου λόγου.

Ἄρθρον 445

Προθεσμία κατὰ χάριν

Ὁ κατὰ χάριν χορηγήσας εἰς τὸν ὀφειλέτην προθεσμίαν καταβολῆς δὲν ἐμποδίζεται ἐκ τούτου νὰ συμψηφίσῃ τὴν ἀπαίτησίν του.

Ἄρθρον 446

Παροχαὶ εἰς διάφορον τόπον

Ἐὰν αἱ ἀμοιβαῖαι ἀπαιτήσεις ἔχουσι διάφορον τόπον καταβολῆς, ὑποχρεοῦται ὁ συμψηφίζων εἰς ἀνόρθωσιν τῆς ζημίας, ἣν ὁ ἕτερος ὑφίσταται μὴ δυνάμενος νὰ ἐκπληρώσῃ ἢ νὰ λάβῃ τὴν παροχὴν εἰς τὸν ὡρισμένον τόπον.

Ἄρθρον 447

Συμψηφισμὸς ἐξ ἀπαιτήσεως ἄλλου

Ὁ ἐγγυητὴς δύναται νὰ ἀντιτάξῃ πρὸς συμψηφισμὸν τὴν κατὰ τοῦ δανειστοῦ ἀνταπαίτησιν τοῦ πρωτοφει-

λέτου, οὗτος ὅμως δὲν δύναται νὰ ἀντιτάξῃ τὴν τοῦ ἐγγυητοῦ.

Ἄρθρον 448

Συμψηφισμὸς κατὰ ἐκδοχέως

Μετὰ τὴν ἀναγγελίαν τῆς ἐκχωρήσεως εἰς τὸν ὀφειλέτην δὲν δύναται οὗτος νὰ προτείνῃ ἔναντι τοῦ ἐκδοχέως εἰς συμψηφισμὸν ἀπαιτήσεις αὐτοῦ κατὰ τοῦ ἐκχωρητοῦ μεταγενεστέρας τῆς ἀναγγελίας.

Ἄρθρον 449

Συμψηφισμὸς ἐπὶ κατασχέσεως

Ἐπὶ κατασχέσεως ἀπαιτήσεως ὁ ὀφειλέτης αὐτῆς δὲν δύναται κατὰ τοῦ κατασχόντος νὰ προτείνῃ εἰς συμψηφισμὸν ἀνταπαίτησιν, ἣν ἀπέκτησε κατὰ τοῦ δανειστοῦ μετὰ τὴν κατάσχεσιν.

Ἄρθρον 450

Ἀπαράδεκτον συμψηφισμοῦ

Δὲν χωρεῖ συμψηφισμὸς κατ' ἀπαιτήσεως προερχομένης ἐξ ἀδικήματος πραχθέντος ἐκ δόλου.

Δὲν χωρεῖ συμψηφισμὸς ἐὰν ὁ ὀφειλέτης παρῃτήθη τούτου ἐκ τῶν προτέρων.

Ἄρθρον 451

Δὲν χωρεῖ συμψηφισμὸς κατ' ἀπαιτήσεως ἀκατασχέτου.

Ἄρθρον 452

Συμψηφισμὸς ἐπὶ πλειόνων χρεῶν

Ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ἔχῃ πλείονα χρέη πρὸς τὸν δανειστήν, οὗτος δὲ δὲν συμφωνῇ ὡς πρὸς τὸ συμψηφιστέον ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου χρέος, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις περὶ καταβολῆς ἐπὶ πλειόνων χρεῶν.

Ἄρθρον 453

Σύγχυσις

Ἡ ἐνοχὴ ἀποσβέννυται διὰ συγχύσεως ὅταν ἡ ἰδιότης δανειστοῦ καὶ ὀφειλέτου ἑνωθῶσιν εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον. Ἡ ἐνοχὴ ἀναβιοῖ ἅμα παύσῃ ὑφισταμένη ἡ ἕνωσις αὕτη.

Ἄρθρον 454

Ἄφεσις χρέους

Ἡ ἐνοχὴ ἀποσβέννυται ὅταν ὁ δανειστὴς συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ ὀφειλέτου ἄφεσιν τοῦ χρέους, ἢ διὰ συμβάσεως μετὰ τούτου ἀναγνωρίσῃ ὅτι δὲν ὑφίσταται τὸ χρέος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ

Ἐκχώρησις

Ἄρθρον 455

Ἔννοια

Ὁ δανειστὴς δύναται διὰ συμβάσεως νὰ μεταβιβάσῃ εἰς ἕτερον τὴν ἀπαίτησίν του ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ ὀφειλέτου *(ἐκχώρησις)*.

Ἄρθρον 456

Παράδοσις ἀποδεικτικῶν

Ὁ ἐκχωρητὴς ὑποχρεοῦται νὰ παράσχῃ εἰς τὸν ἐκδοχέα τὰς πρὸς ἐνάσκησιν τῆς ἀπαιτήσεως ἀναγκαιούσας πληροφορίας καὶ νὰ παραδώσῃ εἰς αὐτὸν τὰ εἰς τὴν κατοχήν του ἀποδεικτικὰ αὐτῆς ἔγγραφα.

Ἐπὶ ἐκχωρήσεως μέρους τῆς ἀπαιτήσεως παραδίδεται προσηκόντως κεκυρωμένον ἀντίγραφον τῶν τοιούτων ἐγγράφων, ἐπιφυλασσομένου εἰς τὸν ἐκδοχέα τοῦ δικαιώματος νὰ ζητήσῃ ἐπίδειξιν τῶν πρωτοτύπων.

Ἄρθρον 457

Δημόσιον ἔγγραφον κατ' αἴτησιν

Ὁ ἐκχωρητὴς ὑποχρεοῦται αἰτήσει τοῦ ἐκδοχέως εἰς σύνταξιν δημοσίου ἐγγράφου περὶ τῆς ἐκχωρήσεως. Τὰ ἔξοδα φέρει ὁ ἐκδοχεύς.

Ἄρθρον 458

Μεταβίβασις παρεπομένων δικαιωμάτων

Διὰ τῆς ἐκχωρήσεως μεταβιβάζονται καὶ αἱ ἀσφαλίζουσαι τὴν ἀπαίτησιν ὑποθῆκαι, ἐγγυήσεις, ἐνέχυρα ἢ ἄλλα παρεπόμενα δικαιώματα, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἐπὶ ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως ἢ πτωχεύσεως εἰς τὴν φύσιν τῆς ἀπαιτήσεως ἢ ἐγγυήσεως ἐγκείμενα προνόμια. Προνόμια συνδεόμενα πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ δανειστοῦ δὲν μεταβιβάζονται.

Ἄρθρον 459

Διὰ τῆς ἐκχωρήσεως, ἐὰν δὲν συνεφωνήθη ἄλλως, μεταβιβάζονται καὶ οἱ καθυστερούμενοι τόκοι.

Ἄρθρον 460

Ἀναγγελία

Δὲν ἀποκτᾷ δικαίωμα ἔναντι τοῦ ὀφειλέτου καὶ τῶν τρίτων ὁ ἐκδοχεὺς πρὶν ἢ αὐτὸς ἢ ὁ ἐκχωρητὴς ἀναγγείλῃ τὴν ἐκχώρησιν εἰς τὸν ὀφειλέτην.

Ἄρθρον 461

Καταβολὴ πρὸ τῆς ἀναγγελίας

Ὁ ὀφειλέτης ἐλευθεροῦται ἐὰν πρὸ τῆς ἀναγγελίας καταβάλῃ εἰς τὸν ἐκχωρητὴν τὸ χρέος ἢ συνομολογήσῃ μετὰ τούτου σύμβασιν ἀφέσεως.

Ἄρθρον 462

Ὑποχρεώσεις τοῦ ὀφειλέτου πρὸς τὸν ἐκδοχέα

Ὁ ὀφειλέτης ἔχει πρὸς τὸν ἐκδοχέα τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις, ἃς εἶχε πρὸς τὸν ἐκχωρητήν.

Ἄρθρον 463

Ἐνστάσεις κατὰ τοῦ ἐκδοχέως

Ὁ ὀφειλέτης δύναται νὰ ἀντιτάξῃ κατὰ τοῦ ἐκδοχέως πάσας τὰς ἐνστάσεις, ἃς εἶχε κατὰ τοῦ ἐκχωρητοῦ πρὸ τῆς ἀναγγελίας.

Ἀνταπαίτησιν, ἣν ὁ ὀφειλέτης εἶχε κατὰ τοῦ ἐκχωρητοῦ ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἀναγγελίας δύναται, καίτοι μὴ ληξιπρόθεσμον, νὰ ἀντιτάξῃ εἰς συμψηφισμὸν κατὰ τοῦ ἐκδοχέως ἐὰν αὕτη κατέστη ληξιπρόθεσμος οὐχὶ βραδύτερον τῆς ἐκχωρηθείσης ἀπαιτήσεως.

Ἄρθρον 464

Ἀπαιτήσεις ἀνεκχώρητοι

Ἀπαιτήσεις ἀκατάσχετοι εἶναι ἀνεκχώρητοι.

Ἄρθρον 465

Ἀπαίτησις, ἥτις λόγῳ τῆς φύσεως τῆς παροχῆς συνδέεται στενῶς πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ δανειστοῦ, εἶναι ἀνεκχώρητος.

Ἄρθρον 466

Δὲν δύναται νὰ ἐκχωρηθῇ ἀπαίτησις, ἐὰν δανειστὴς καὶ ὀφειλέτης συνεφώνησαν τὸ ἀνεκχώρητον. Ἀλλ' ἔναντι τοῦ ἐκδοχέως ὁ ὀφειλέτης δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τοιαύτην συμφωνίαν ἐὰν ὁ ἐκδοχεὺς ἀπέκτησε τὴν ἀπαίτησιν στηριχθεὶς εἰς ἔγγραφον μὴ περιέχον ὅρον περὶ ἀνεκχωρήτου.

Ἄρθρον 467

Εὐθύνη ἐκχωρητοῦ

Ἐπὶ ἐκχωρήσεως ἐξ ἐπαχθοῦς αἰτίας ὁ ἐκχωρητὴς εὐθύνεται μόνον διὰ τὴν ὕπαρξιν τῆς ἀπαιτήσεως.

Ἐπὶ ἐκχωρήσεως ἐκ χαριστικῆς αἰτίας δὲν εὐθύνεται οὐδὲ διὰ τὴν ὕπαρξιν τῆς ἀπαιτήσεως.

Ἄρθρον 468

Ἐὰν ὁ ἐκχωρητὴς ἀνέλαβε τὴν εὐθύνην διὰ τὸ φερέγγυον τοῦ ὀφειλέτου, αὕτη ἐν ἀμφιβολίᾳ ἀναφέρεται μόνον εἰς τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκχωρήσεως φερεγγυότητα, ἐὰν δὲ ἡ ἐκχωρηθεῖσα ἀπαίτησις κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον τελῇ ὑπὸ αἴρεσιν ἢ προθεσμίαν, εἰς τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς πληρώσεως αὐτῶν φερεγγυότητα.

Ἄρθρον 469

Ἐὰν ἡ μεταβίβασις τῆς ἀπαιτήσεως χωρῇ ἐκ τοῦ νόμου, ὁ παλαιὸς δανειστὴς δὲν εὐθύνεται ἔναντι τοῦ νέου οὔτε διὰ τὴν ὕπαρξιν τῆς ἀπαιτήσεως οὔτε διὰ τὸ φερέγγυον.

Ἄρθρον 470

Ἐπὶ μεταβιβάσεως ἄλλων δικαιωμάτων

Αἱ διατάξεις περὶ ἐκχωρήσεως ἀπαιτήσεων ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ μεταβιβάσεως ἄλλων δικαιωμάτων, περὶ ὧν ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλο τι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ

Ἀναδοχὴ χρέους

Ἄρθρον 471

Ἔννοια

Διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ δανειστοῦ δύναταί τις νὰ ἀναδεχθῇ ἀλλότριον χρέος οὕτως ὥστε, ὑπεισερχομένου αὐτοῦ εἰς τὴν θέσιν τοῦ ὀφειλέτου, νὰ ἀπαλλαγῇ οὗτος.

Ἄρθρον 472

Ὑποχρεώσεις ἀναδεχθέντος

Ὁ ἀναδεχθεὶς ἔχει ἔναντι τοῦ δανειστοῦ τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις, ἃς εἶχε καὶ ὁ παλαιὸς ὀφειλέτης.

Ἄρθρον 473

Ἐνστάσεις αὐτοῦ

Ὁ ἀναδεχθεὶς δύναται νὰ ἀντιτάξῃ ἐνστάσεις ἀπορρεούσας ἐκ τῆς μεταξὺ τοῦ δανειστοῦ καὶ τοῦ παλαιοῦ ὀφειλέτου σχέσεως.

Ἀπαίτησιν τοῦ παλαιοῦ ὀφειλέτου κατὰ τοῦ δανειστοῦ δὲν δύναται νὰ ἀντιτάξῃ εἰς συμψηφισμὸν ὁ ἀναδεχθείς.

Ἄρθρον 474

Ὁ ἀναδεχθεὶς δὲν ἔχει ἐνστάσεις ἐκ τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ παλαιοῦ ὀφειλέτου σχέσεως.

Ἄρθρον 475

Παρεπόμενα δικαιώματα εἰς τὴν ἀπαίτησιν

Δικαιώματα παρεπόμενα εἰς τὴν κατὰ τοῦ παλαιοῦ ὀφειλέτου ἀπαίτησιν, ἐξακολουθοῦσιν ὑφιστάμενα καὶ μετὰ τὴν ἀναδοχήν. Ἐγγυηταὶ ὅμως, ἐνέχυρα καὶ ὑποθῆκαι διατηροῦνται μόνον ἐὰν συνήνεσεν ὁ ἐγγυητὴς ἢ ὁ κύριος τοῦ ἐνυποθήκου ἢ τοῦ ἐνεχυρασθέντος πράγματος.

Προνόμια ἀσκούμενα ἐν ἀναγκαστικῇ ἐκτελέσει ἢ ἐν πτωχεύσει ἀποσβέννυνται διὰ τῆς ἀναδοχῆς.

Ἄρθρον 476

Ἐκποίησις ἐνυποθήκου καὶ ἀναδοχὴ

Ὁ διὰ συμβάσεως ἀποκτῶν παρ' ἄλλου ἐνυπόθηκον ἀκίνητον σὺν τῷ

ὅρῳ ἵνα καταβάλῃ τὸ ὑποθηκικὸν χρέος τοῦ μεταβιβάζοντος, ὑπεισέρχεται ὡς πρὸς τὸ χρέος εἰς τὴν θέσιν τοῦ μεταβιβάζοντος καὶ ἀπαλλάσσει τοῦτον, ἐὰν ὁ δανειστὴς ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐγγράφου περὶ τούτου ἀνακοινώσεως, γινομένης μετὰ τὴν μεταγραφὴν τῆς ἐκποιήσεως, δὲν ἀποκρούσῃ ἐγγράφως τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ὀφειλέτου. Ἡ ἀνακοίνωσις γίνεται μόνον ὑπὸ τοῦ μεταβιβάζοντος, πρὸς τοῦτον δὲ γίνεται ἡ ἀπάντησις τοῦ δανειστοῦ. Ὁ μεταβιβάζων γνωστοποιεῖ εἰς τὸν ἀποκτῶντα ἀμελλητὶ τὴν ἀπάντησιν ταύτην.

Ἄρθρον 477

Σωρευτικὴ ἀνάδοχή

Ἐὰν διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ δανειστοῦ ὑποσχεθῇ τις τὴν ἐκπλήρωσιν ἀλλοτρίου χρέους, ὁ ὀφειλέτης δὲν ἀπαλλάσσεται ἀλλὰ παράγεται πρόσθετος ἐνοχὴ τοῦ ὑποσχεθέντος, ἐφ' ὅσον δὲν προκύπτει σαφῶς τὸ ἐναντίον.

Ἄρθρον 478

Ὑπόσχεσις τρίτου πρὸς τὸν ὀφειλέτην

Ἐὰν τρίτος ὑπεσχέθη πρὸς τὸν ὀφειλέτην ὅτι θὰ καταβάλῃ τὸ χρέος τούτου, ἐν ἀμφιβολίᾳ ὁ δανειστὴς δὲν ἀποκτᾷ δικαίωμα ἐκ τῆς συμβάσεως ταύτης.

Ἄρθρον 479

Ἐπὶ μεταβιβάσεως ὁμάδος περιουσίας

Ἐὰν διὰ συμβάσεως μετεβιβάσθη περιουσία ἢ ἐπιχείρησις, ὁ ἀποκτῶν εὐθύνεται ἔναντι τοῦ δανειστοῦ μέχρι τῆς ἀξίας τῶν μεταβιβαζομένων στοιχείων διὰ τὰ εἰς τὴν περιουσίαν ἢ τὴν ἐπιχείρησιν ἀνήκοντα χρέη. Ἡ εὐθύνη τοῦ μεταβιβάζοντος ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη.

Ἀντίθετος συμφωνία μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων εἰς βλάβην τῶν δανειστῶν εἶναι ἄκυρος ἔναντι τούτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ

Ἐνοχὴ εἰς ὁλόκληρον

Ἄρθρον 480

Ἐν ἀμφιβολίᾳ ἡ ἐνοχὴ δὲν εἶναι εἰς ὁλόκληρον

Ἐὰν πλείονες ὀφείλουσι διαιρετὴν παροχήν, ἢ ἂν πλείονες δικαιοῦνται εἰς διαιρετὴν παροχήν, ἐν ἀμφιβολίᾳ ἕκαστος τῶν ὀφειλετῶν ὑποχρεοῦται καὶ ἕκαστος τῶν δανειστῶν δικαιοῦται εἰς ἴσον μέρος.

Ἄρθρον 481

Παθητικὴ εἰς ὁλόκληρον ἐνοχὴ

Ὀφειλὴ εἰς ὁλόκληρον ὑφίσταται ὅταν ἐπὶ πλειόνων ὀφειλετῶν τῆς αὐτῆς παροχῆς ἕκαστος μὲν τούτων ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ ταύτην ὁλόκληρον, ὁ δανειστὴς ὅμως δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ταύτην ἅπαξ μόνον.

Ἄρθρον 482

Δικαίωμα δανειστοῦ

Ἐπὶ ὀφειλῆς εἰς ὁλόκληρον ὁ δανειστὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν παροχὴν κατ' ἀρέσκειαν παρ' οἱουδήποτε ἐκ τῶν ὀφειλετῶν εἴτε ἐν ὅλῳ εἴτε ἐν μέρει. Μέχρι τῆς καταβολῆς ὁλοκλήρου τῆς παροχῆς παραμένουσιν ὑπόχρεοι ἅπαντες οἱ ὀφειλέται.

Ἄρθρον 483

Γεγονότα ἀντικειμενικῶς ἐνεργοῦντα

Ἡ ὑπό τινος τῶν συνοφειλετῶν γενομένη καταβολὴ ἀπαλλάσσει καὶ τοὺς λοιπούς. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ δόσεως ἢ ὑποσχέσεως ἀντὶ καταβολῆς, ἐπὶ δημοσίας καταθέσεως, ἀνανεώσεως καὶ συμψηφισμοῦ.

Ἀπαίτησις ἑνὸς τῶν συνοφειλετῶν δὲν δύναται νὰ προταθῇ εἰς συμψηφισμὸν κατὰ τοῦ δανειστοῦ ὑπὸ τῶν λοιπῶν.

Ἄρθρον 484

Ἄφεσις χρέους

Ἡ πρός τινα τῶν ὀφειλετῶν ἄφεσις χρέους ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς μόνον ἐφ' ὅσον συνωμολογήθη ἐπὶ τοιούτῳ σκοπῷ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν παροχὴν προθεσμίας πρὸς ἕνα τῶν ὀφειλετῶν.

Ἄρθρον 485

Ὑπερημερία δανειστοῦ

Ἡ ἔναντι ἑνὸς τῶν ὀφειλετῶν ὑπερημερία τοῦ δανειστοῦ ἐνεργεῖ ὑπὲρ πάντων.

Ἄρθρον 486

Γεγονότα ἐνεργοῦντα ὑποκειμενικῶς

Ἀλλὰ γεγονότα ἐπελθόντα εἰς ἕνα τῶν συνοφειλετῶν, ἐφ' ὅσον ἄλλο τι δὲν προκύπτει ἐκ τῆς σχέσεως, δὲν ἐνεργοῦσιν ὑπὲρ ἢ κατὰ τῶν λοιπῶν. Τοῦτο ἰδίᾳ ἰσχύει περὶ τῆς ὀχλήσεως, καταγγελίας, ὑπερημερίας, τοῦ παραίσματος, τῆς ἐν τῷ προσώπῳ ἑνὸς ἀδυναμίας παροχῆς, τῆς παραγραφῆς, τῆς διακοπῆς καὶ ἀναστολῆς αὐτῆς, τῆς συγχύσεως καὶ τοῦ δεδικασμένου.

Ἄρθρον 487

Ἀναγωγὴ μεταξὺ τῶν συνοφειλετῶν

Ἐναντι ἀλλήλων οἱ πλείονες συνοφειλέται εὐθύνονται κατ' ἴσα μέρη,

ἐκτὸς ἂν ἄλλο τι προκύπτῃ ἐκ τῆς σχέσεως.

Πᾶν ὅ,τι ὁ καταβαλὼν συνοφειλέτης δὲν ἠδυνήθη νὰ εἰσπράξῃ παρά τινος συνοφειλέτου κατανέμεται μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν.

Ἄρθρον 488

Ὑποκατάστασις

Ἐφ' ὅσον εἷς τῶν συνοφειλετῶν ἱκανοποίησε τὸν δανειστὴν καὶ ἔχει δικαίωμα ἀναγωγῆς κατὰ τῶν λοιπῶν, ὑποκαθίσταται εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ δανειστοῦ.

Ἄρθρον 489

Ἐνεργητικὴ εἰς ὁλόκληρον ἐνοχή

Ἀπαίτησις εἰς ὁλόκληρον ὑφίσταται ὅταν ἐπὶ πλειόνων δανειστῶν διὰ τὴν αὐτὴν παροχήν, ἕκαστος μὲν τούτων δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ αὐτὴν ὁλόκληρον, ὁ ὀφειλέτης ὅμως ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ ταύτην ἅπαξ μόνον.

Ἄρθρον 490

Δικαίωμα ὀφειλέτου

Ἐπὶ ἀπαιτήσεως εἰς ὁλόκληρον ὁ ὀφειλέτης δικαιοῦται κατ' ἀρέσκειαν νὰ καταβάλῃ τὴν παροχὴν πρὸς οἱονδήποτε τῶν δανειστῶν, ἐνόσῳ εἷς τούτων δὲν ἤγειρε κατ' αὐτοῦ ἀγωγήν.

Ἄρθρον 491

Γεγονότα ἐνεργοῦντα ἀντικειμενικῶς

Ἐὰν ἔναντι ἑνὸς τῶν δανειστῶν ἐχώρησε καταβολή, δόσις ἢ ὑπόσχεσις ἀντὶ καταβολῆς, δημοσία κατάθεσις, ἀνανέωσις, συμψηφισμὸς ἢ σύγχυσις, ἀποσβέννυται ἡ ἀπαίτησις καὶ ὡς πρὸς τοὺς λοιπούς. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ ἀφέσεως χρέους ὑπὸ ἑνὸς τῶν δανειστῶν, ἐφ' ὅσον ἡ ἄφεσις συνωμολογήθη ἐπὶ τοιούτῳ σκοπῷ.

Ἡ ὑπερημερία ἑνὸς τῶν δανειστῶν ἐνεργεῖ καὶ κατὰ τῶν λοιπῶν.

Ἄρθρον 492

Γεγονότα ἐνεργοῦντα ὑποκειμενικῶς

Ἄλλα γεγονότα ἐπελθόντα εἰς ἕνα τῶν δανειστῶν δὲν ἐνεργοῦσιν ὑπὲρ ἢ κατὰ τῶν λοιπῶν, ἐκτὸς ἂν ἄλλο τι προκύπτῃ ἐκ τῆς σχέσεως.

Ἄρθρον 493

Ἀναγωγὴ μεταξὺ δανειστῶν

Ἐναντι ἀλλήλων οἱ πλείονες δανεισταὶ δικαιοῦνται κατ' ἴσα μέρη, ἐκτὸς ἂν ἄλλο τι προκύπτῃ ἐκ τῆς σχέοεως.

Ἄρθρον 494

Ἀδιαίρετος παροχὴ

Ἐὰν πλείονες ὀφείλουσιν ἀδιαίρετον παροχὴν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῆς εἰς ὁλόκληρον ὀφειλῆς.

Ἡ ἀδιαίρετος παροχὴ καθίσταται διαιρετὴ ἐὰν μετετράπη εἰς χρηματικήν. Ἀλλ' ἐὰν ἡ ἀδιαίρετος παροχὴ καταστῇ ἀδύνατος ἐκ πταίσματος ἢ ἐν ὑπερημερίᾳ ἑνὸς ἢ τινῶν ἐκ τῶν ὀφειλετῶν, οὗτοι μὲν ἐνέχονται ὡς εἰς ὁλόκληρον, οἱ δὲ λοιποὶ ἐλευθεροῦνται τῆς ἐνοχῆς.

Ἄρθρον 495

Ἐὰν πλείονες δικαιοῦνται νὰ ἀπαιτήσωσιν ἀδιαίρετον παροχήν, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ νόμου ἢ ἐκ δικαιοπραξίας δὲν εἶναι δανεισταὶ εἰς ὁλόκληρον, ὁ ὀφειλέτης χρεωστεῖ τὴν παροχὴν μόνον εἰς ὅλους ἀπὸ κοινοῦ, ἕκαστος δὲ δανειστὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ μόνον τὴν πρὸς ὅλους παροχήν.

Γεγονὸς ἐπελθὸν ἐν τῷ προσώπῳ ἑνὸς τῶν δανειστῶν οὔτε ὠφελεῖ οὔτε βλάπτει τοὺς λοιπούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Δωρεά

Ἄρθρον 496

Ἔννοια

Ἡ πρός τινα παροχὴ ἀντικειμένου περιουσίας ἀποτελεῖ δωρεάν, ἐὰν ἡ παροχὴ αὕτη γίνεται συμφωνούντων τῶν μερῶν ἄνευ ἀνταλλάγματος.

Ἄρθρον 497

Ἡ πρὸς ὄφελος ἄλλου παράλειψις κτήσεως περιουσίας ἢ ἡ παραίτησις ἀπὸ δικαιώματος μήπω κεκτημένου ὡς καὶ ἡ ἀποποίησις κληρονομίας ἢ κληροδοσίας δὲν ἀποτελεῖ δωρεάν.

Ἄρθρον 498

Σύστασις

Πρὸς σύστασιν δωρεᾶς ἀπαιτεῖται συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον.

Δωρεὰ κινητοῦ πράγματος, δι' ἣν δὲν συνετάχθη συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον, καθίσταται ἔγκυρος, ἀφ' ἧς ὁ δωρητὴς παραδώσῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν δωρεοδόχον.

Ἄρθρον 499

Εὐθύνη δωρητοῦ

Ὁ δωρητὴς εὐθύνεται μόνον διὰ δόλον καὶ βαρεῖαν ἀμέλειαν.

Ἕνεκα πραγματικῶν καὶ νομικῶν ἐλαττωμάτων τοῦ δωρηθέντος ὁ δω-

ρητὴς εὐθύνεται μόνον ἐὰν ὑπεσχέθη τὴν μὴ ὕπαρξιν τοιούτων, ἢ ἂν δολίως ἀπέκρυψεν αὐτά.

Ἄρθρον 500

Ὁ δωρητὴς δὲν ὑποχρεοῦται εἰς πληρωμὴν τόκων ὑπερημερίας.

Ἄρθρον 501

Ὁ δωρητὴς δικαιοῦται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς δωρεᾶς, ἐὰν ἡ ἐκπλήρωσις αὕτη, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει καὶ τῶν λοιπῶν αὐτοῦ χρεῶν, θὰ ἐξέθετεν εἰς κίνδυνον εἴτε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ συντήρησιν, εἴτε τὴν ἐκ τοῦ νόμου ὀφειλομένην εἰς ἄλλους διατροφήν.

Ἄρθρον 502

Δωρεὰ εἰς περιοδικὰς παροχὰς

Ἐὰν ἡ δωρεὰ συνίσταται εἰς περιοδικὰς παροχάς, ἐφ' ὅσον δὲν συνεφωνήθη ἄλλως, ἡ ὑποχρέωσις τοῦ δωρητοῦ ἀποσβέννυται διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

Ἄρθρον 503

Δωρεὰ ὑπὸ τρόπον

Ἐπὶ δωρεᾶς ὑπὸ τρόπον, ὁ δωρητής, ἐὰν ἐξεπλήρωσε τὴν ἐκ τῆς δωρεᾶς ὑποχρέωσιν αὐτοῦ, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ δωρεοδόχου τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ τρόπου.

Ἀποθανόντος τοῦ δωρητοῦ, τὴν ἐκτέλεσιν τρόπου ἀφορῶντος δημόσιον ἢ κοινωφελῆ σκοπόν, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ καὶ ἡ δημοσία ἀρχή.

Ἄρθρον 504

Ὁ δωρεοδόχος δικαιοῦται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ τρόπου, ἐφ' ὅσον ἡ ἀξία τοῦ δωρηθέντος δὲν καλύπτει τὴν δαπάνην τῆς ἐκτελέσεως, οὐδὲ συμπληροῦται τὸ ἐλλεῖπον.

Ἄρθρον 505

Ἀνάκλησις δωρεᾶς

Ὁ δωρητὴς δικαιοῦται εἰς ἀνάκλησιν τῆς δωρεᾶς ἐὰν ὁ δωρεοδόχος διὰ βαρέος παραπτώματος ἐδείχθη ἀχάριστος πρὸς τὸν δωρητήν, ἢ πρὸς τὸν σύζυγον ἢ πρὸς στενὸν συγγενῆ αὐτοῦ, ἰδίᾳ δὲ παρέβη ὑποχρέωσίν του πρὸς διατροφὴν τοῦ δωρητοῦ.

Ἄρθρον 506

Ὁ κληρονόμος τοῦ δωρητοῦ δικαιοῦται εἰς ἀνάκλησιν τῆς δωρεᾶς, ἐὰν ὁ δωρεοδόχος ἐκ προθέσεως ἐθανάτωσε τὸν δωρητήν, ἢ παρεκώλυσε τοῦτον νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν δωρεάν.

Ἄρθρον 507

Ὁ δωρητὴς ἢ ὁ κληρονόμος αὐτοῦ δικαιοῦνται εἰς ἀνάκλησιν τῆς δωρεᾶς, ἐὰν ὁ δωρεοδόχος ὑπαιτίως παραλείπῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ τρόπου, ὑφ' ὃν ἐγένετο αὕτη.

Ἄρθρον 508

Δωρεὰ γενομένη ὑπὸ τοῦ μὴ ἔχοντος γνησίους κατιόντας δύναται νὰ ἀνακληθῇ ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ τῆς ἐκπληρώσεως αὐτῆς, ἐὰν ἐν ζωῇ ἢ μετὰ θάνατον τοῦ δωρητοῦ ἐπεγεννήθη αὐτῷ γνήσιον τέκνον, ἢ ἂν ἐχώρησε διὰ γάμου νομιμοποίησις τέκνου.

Ἄρθρον 509

Ἡ ἀνάκλησις τῆς δωρεᾶς γίνεται διὰ δηλώσεως πρὸς τὸν δωρεοδόχον. Γενομένης τῆς ἀνακλήσεως ἡ μὲν ὑποχρέωσις τοῦ δωρητοῦ πρὸς παροχὴν ἀποσβέννυται, ἡ δὲ ἐκπληρωθεῖσα παροχὴ ἀναζητεῖται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Ἄρθρον 510

Ἡ ἀνάκλησις ἀποκλείεται ἐὰν ὁ δωρητὴς παρέσχε συγγνώμην εἰς τὸν δωρεοδόχον, ἢ ἐὰν παρῆλθεν ἔτος ἀφ' ὅτου, δικαιούμενος εἰς ἀνάκλησιν, ἔλαβε γνῶσιν τοῦ λόγου τῆς ἀνακλήσεως.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ δωρεοδόχου δὲν χωρεῖ ἀνάκλησις.

Ἄρθρον 511

Παραίτησις ἐκ τῶν προτέρων ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνακλήσεως δὲν ἰσχύει.

Ἄρθρον 512

Δωρεαὶ γενόμεναι ἕνεκεν ἰδιαιτέρου ἠθικοῦ καθήκοντος ἢ ἐκ λόγων εὐπρεπείας δὲν ὑπόκεινται εἰς ἀνάκλησιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Πώλησις καὶ ἀνταλλαγὴ

Ἄρθρον 513

Ἔννοια πωλήσεως

Διὰ τῆς συμβάσεως τῆς πωλήσεως ὁ μὲν πωλητὴς ὑποχρεοῦται νὰ μεταβιβάσῃ τὴν κυριότητα ἐπὶ τοῦ πωληθέντος πράγματος ἢ τὸ πωληθὲν δικαίωμα καὶ νὰ παραδώσῃ τὸ πρᾶγμα,

ὁ δὲ ἀγοραστὴς νὰ πληρώσῃ τὸ συμφωνηθὲν τίμημα.

Ἄρθρον 514

Νομικὰ ἐλαττώματα πωληθέντος

Ὁ πωλητὴς ὑποχρεοῦται νὰ μεταβιβάσῃ τὸ πωληθὲν ἐλεύθερον παντὸς δικαιώματος τρίτου *(νομικοῦ ἐλαττώματος)*.

Ἄρθρον 515

Ὁ πωλητὴς δὲν εὐθύνεται διὰ τὰ κατὰ τὸν χρόνον τῆς πωλήσεως ὑφιστάμενα νομικὰ ἐλαττώματα, ἐὰν ὁ ἀγοραστὴς ἐγνώριζεν αὐτά. Διὰ τὴν ὑφισταμένην ὅμως ὑποθήκην ἢ προσημείωσιν ἢ κατάσχεσιν ἢ ἐνέχυρον ὁ πωλητὴς εὐθύνεται καὶ ἂν ἔτι ὁ ἀγοραστὴς ἐγνώριζε τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 516

Μὴ ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ πωλητοῦ

Ἐὰν ὁ πωλητὴς δὲν ἐξεπλήρωσε τὰς ἐπιβαλλομένας αὐτῷ ὑποχρεώσεις, ὁ ἀγοραστὴς ἔχει ὅσα δικαιώματα ἐπὶ ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων καὶ ἰδίᾳ ἐν ὑπερημερίᾳ ἢ ὑπαιτίῳ ἀδυναμίᾳ τοῦ ὀφειλέτου προσήκουσιν εἰς τὸν δανειστήν.

Ἄρθρον 517

Ἡ ἀπόδειξις τῆς ὑπάρξεως νομικῶν ἐλαττωμάτων ἔναντι τοῦ πωλητοῦ βαρύνει τὸν ἀγοραστήν.

Ἄρθρον 518

Συμφωνία μὴ εὐθύνης τοῦ πωλητοῦ

Συμφωνία ἀποκλείουσα ἢ περιορίζουσα τὴν ἕνεκα νομικῶν ἐλαττωμάτων εὐθύνην τοῦ πωλητοῦ εἶναι ἄκυρος, ἐὰν ὁ πωλητὴς δολίως ἀπεσιώπησε τὸ νομικὸν ἐλάττωμα.

Ἄρθρον 519

Πληροφορίαι καὶ παράδοσις ἐγγράφων

Ὁ πωλητὴς ὑποχρεοῦται νὰ πληροφορήσῃ τὸν ἀγοραστὴν περὶ τῶν νομικῶν σχέσεων τοῦ πωληθέντος, ἰδίᾳ δὲ περὶ τῶν ὁρίων, δικαιωμάτων καὶ βαρῶν ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου, ὡς καὶ νὰ παραδώσῃ εἰς αὐτὸν τὰ ἐν τῇ κατοχῇ του ἀποδεικτικὰ ἔγγραφα περὶ τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ.

Ἄρθρον 520

Εὐθύνη ἐπὶ ἄλλων ἐκποιήσεων

Αἱ διατάξεις περὶ εὐθύνης τοῦ πωλητοῦ ἕνεκα νομικῶν ἐλαττωμάτων ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ ἄλλων συμβάσεων ἐκποιήσεως ἐπ' ἀντιαλλάγματι.

Ἄρθρον 521

Εὐθύνη ἐπὶ πλειστηριασμοῦ

Ἐπὶ ἀναγκαστικῶν πλειστηριασμῶν, διὰ τὴν εὐθύνην ἕνεκα νομικῶν ἐλαττωμάτων τοῦ ἐκποιηθέντος, πωλητὴς λογίζεται ὁ ὀφειλέτης, καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις. Ἐὰν κατὰ τὸν χρόνον τοῦ πλειστηριασμοῦ ὁ ἐνεργήσας τοῦτον δανειστὴς ἐγνώριζε τὰ νομικὰ ἐλαττώματα, ἡ εὐθύνη βαρύνει αὐτόν.

Ἄρθρον 522

Ὁ κίνδυνος ἐπὶ πωλήσεως

Ἀπὸ τῆς παραδόσεως τοῦ πωληθέντος τὸν κίνδυνον τῆς τυχαίας καταστροφῆς ἢ χειροτερεύσεως φέρει ὁ ἀγοραστής.

Ἐπὶ ἀκινήτου, ἐὰν ἡ μεταγραφὴ τῆς πωλήσεως ἐχώρησε πρὸ τῆς παραδόσεως, τὸν κίνδυνον ὁ ἀγοραστὴς φέρει ἀπὸ τῆς μεταγραφῆς.

Ἄρθρον 523

Ἐπὶ πωλήσεως ὑπὸ αἵρεσιν, ἐὰν τὸ πωληθὲν ἠρτημένης τῆς αἱρέσεως παρεδόθη εἰς τὸν ἀγοραστήν, τὸν κίνδυνον τῆς ἐπισυμβάσης τυχαίας καταστροφῆς ἢ χειροτερεύσεως πρὸ τῆς πληρώσεως τῆς αἱρέσεως φέρει ἐπὶ μὲν ἀναβλητικῆς ὁ πωλητής, ἐπὶ δὲ διαλυτικῆς ὁ ἀγοραστής.

Ἄρθρον 524

Ἐὰν ὁ πωλητὴς αἰτήσει τοῦ ἀγοραστοῦ ἀποστέλλῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τόπον διάφορον τοῦ τόπου τῆς ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς, τὸν κίνδυνον φέρει ὁ ἀγοραστὴς ἀφ' ὅτου τὸ πρᾶγμα παραδοθῇ πρὸς ἀποστολήν.

Ἄρθρον 525

Ὁ ἀγοραστής, ἀφ' ὅτου φέρει τὸν κίνδυνον, λαμβάνει τὰ ὠφελήματα καὶ φέρει τὰ βάρη τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 526

Ἔξοδα παραδόσεως καὶ παραλαβῆς

Ὁ πωλητὴς φέρει τὰ ἔξοδα τῆς παραδόσεως τοῦ πωληθέντος καὶ ἰδίᾳ τῆς σταθμήσεως ἢ μετρήσεως ἢ ἀριθμήσεως, ὁ δὲ ἀγοραστὴς τὰ ἔξοδα τῆς παραλαβῆς καὶ ἀποστολῆς εἰς τόπον διάφορον τοῦ τόπου τῆς ἐκπληρώσεως.

Ἄρθρον 527

Ἔξοδα συμβάσεως καὶ μεταγραφῆς

Τὰ διὰ τὴν ἔγγραφον κατάρτισιν τῆς συμβάσεως ἀπαιτούμενα ἔξοδα ἢ τέλη φέρουσιν ἀμφότερα τὰ μέρη ἐξ ἴσου.

Ὁ ἀγοραστὴς ἀκινήτου ἢ δικαιώ-

ματος ἐπὶ ἀκινήτου φέρει τὰ ἔξοδα τῆς μεταγραφῆς.

Ἄρθρον 528

Δαπάναι πρὸ τῆς παραδόσεως

Καθ' ἃς περιπτώσεις τὸν κίνδυνον φέρει ὁ ἀγοραστὴς πρὸ τῆς παραδόσεως, οὗτος ὑποχρεοῦται κατὰ τὰς περὶ ἐντολῆς διατάξεις εἰς ἀπόδοσιν τῶν δαπανῶν, αἵτινες ἀπὸ τῆς μεταθέσεως τοῦ κινδύνου εἰς τὸν ἀγοραστὴν μέχρι τῆς παραδόσεως κατέστησαν ἀναγκαῖαι διὰ τὸ πωληθὲν καὶ κατεβλήθησαν ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ. Ἐπὶ ἄλλων δαπανῶν μὴ ἀναγκαίων, ἰσχύουσιν αἱ περὶ διοικήσεως ἀλλοτρίων διατάξεις.

Ἄρθρον 529

Τόκος τιμήματος

Ὁ ἀγοραστής, ἐὰν δὲν ἐπιστώθη τὸ τίμημα, ὀφείλει τόκους αὐτοῦ ἀφ' ὅτου λαμβάνει τὰ ὠφελήματα τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 530

Τιμὴ ἀγοραία ἢ χρηματιστηριακή

Ἐὰν ὡς τίμημα ὡρίσθη ἡ ἀγοραία ἢ χρηματιστηριακὴ τιμή, ἐν ἀμφιβολίᾳ σκοπεῖται ἡ ἐν τῷ χρόνῳ καὶ τῷ τόπῳ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς μέση τιμὴ τῆς ἀγορᾶς ἢ τοῦ χρηματιστηρίου.

Ἐὰν τὸ τίμημα τοῦ πράγματος ὡρίσθη κατὰ βάρος, ἐν ἀμφιβολίᾳ σκοπεῖται τὸ καθαρὸν βάρος.

Ἄρθρον 531

Πίστωσις τοῦ τιμήματος

Ἐὰν ὁ πωλητὴς ἐξεπλήρωσεν ἐξ ὁλοκλήρου τὴν σύμβασιν καὶ ἐπίστωσε τὸ τίμημα, δὲν ἔχει δικαίωμα ὑπαναχωρήσεως ἕνεκα καθυστερήσεως τοῦ τιμήματος.

Ἄρθρον 532

Ὅρος διατηρήσεως τῆς κυριότητος

Ἐὰν ἐν τῇ πωλήσει ἐτέθη ὁ ὅρος περὶ διατηρήσεως τῆς κυριότητος τοῦ πωλητοῦ μέχρις ἀποπληρωμῆς τοῦ τιμήματος, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται ὅτι ἡ μεταβίβασις τῆς κυριότητος εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἐπέρχεται ἅμα πληρωθῇ ἡ αἵρεσις τῆς ἀποπληρωμῆς τοῦ τιμήματος καὶ ὅτι ὁ πωλητής, ἐν ὑπερημερίᾳ τοῦ ἀγοραστοῦ, δικαιοῦται εἴτε νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ τίμημα, εἴτε νὰ ὑπαναχωρήσῃ τῆς συμβάσεως ἀσκῶν τὰ ἐκ τῆς κυριότητος δικαιώματα.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ὁ ἀγοραστὴς φέρει τὸν κίνδυνον ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν παραδόσεως τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 533

Ἀπαγόρευσις ἀγορᾶς

Ἐπὶ πωλήσεως δι' ἀναγκαστικοῦ ἢ ἑκουσίου πλειστηριασμοῦ ἀπαγορεύεται νὰ ἀγοράσωσιν εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἄλλου ἢ δι' ἄλλον: 1. οἱ ἐκ τοῦ νόμου ἔχοντες τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τινός, πράγματα ἐκ τῆς περιουσίας ταύτης· 2. οἱ ἐντολοδόχοι ἢ διαχειρισταί, πράγματα, ὧν ἡ πώλησις ἀνετέθη εἰς αὐτούς· 3. δημόσια πρόσωπα ἢ οἱ βοηθοὶ αὐτῶν, πράγματα, ὧν ἡ πώλησις γίνεται δι' αὐτῶν.

Ἄρθρον 534

Ὑπαρξις ἐλαττωμάτων

Ὁ πωλητὴς εὐθύνεται ἐὰν τὸ πωληθέν, καθ' ὃν χρόνον ὁ κίνδυνος μεταβαίνει εἰς τὸν ἀγοραστήν, ἔχῃ πραγματικὰ ἐλαττώματα ἀναιροῦντα ἢ οὐσιωδῶς μειοῦντα τὴν ἀξίαν ἢ τὴν χρησιμότητα αὐτοῦ.

Ἄρθρον 535

Ἔλλειψις συνομολογηθεισῶν ἰδιοτήτων

Ὁ πωλητὴς εὐθύνεται ἐὰν τὸ πωληθέν, καθ' ὃν χρόνον ὁ κίνδυνος μεταβαίνει εἰς τὸν ἀγοραστήν, δὲν ἔχῃ τὰς συνομολογηθείσας ἰδιότητας.

Ἄρθρον 536

Γνῶσις ἀγοραστοῦ

Ὁ πωλητὴς δὲν εὐθύνεται διὰ πραγματικὰ ἐλαττώματα, ἅτινα ἐγνώριζεν ὁ ἀγοραστὴς κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συμβάσεως.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ συμφωνηθείσας ἰδιότητας, ὧν τὴν ἔλλειψιν ἐγνώριζεν ὁ ἀγοραστὴς κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 537

Ὁ πωλητὴς δὲν εὐθύνεται διὰ πραγματικὰ ἐλαττώματα, ἅτινα ὁ ἀγοραστὴς ἐκ βαρείας ἀμελείας ἠγνόει κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συμβάσεως, ἐκτὸς ἂν ὁ πωλητὴς ὑπεσχέθη τὴν ἀνυπαρξίαν τοῦ ἐλαττώματος, ἢ δολίως ἀπεσιώπησε τοῦτο.

Ἄρθρον 538

Ῥήτρα μὴ εὐθύνης ἐξ ἐλλείψεων

Συμφωνία ἀποκλείουσα ἢ περιορίζουσα τὴν εὐθύνην εἶναι ἄκυρος, ἐὰν ὁ πωλητὴς δολίως ἀπεσιώπησε τὸ ἐλάττωμα τοῦ πράγματος, ἢ τὴν ἔλλειψιν συνομολογηθείσης ἰδιότητος.

Ἄρθρον 539

Εὐθύνη ἐπὶ πλειστηριασμοῦ

Ἐπὶ πωλήσεως δι' ἀναγκαστικοῦ πλειστηριασμοῦ δὲν ὑφίσταται εὐθύνη ἕνεκα πραγματικῶν ἐλαττωμάτων.

Ἄρθρον 540

Ἀναστροφὴ πωλήσεως ἢ μείωσις τιμήματος

Ὁ ἀγοραστής, καθ' ἃς περιπτώσεις ὑφίσταται εὐθύνη τοῦ πωλητοῦ διὰ πραγματικὸν ἐλάττωμα ἢ δι' ἔλλειψιν συμφωνηθείσης ἰδιότητος, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ εἴτε τὴν ἀναστροφὴν τῆς πωλήσεως εἴτε τὴν μείωσιν τοῦ τιμήματος.

Ἄρθρον 541

Ὁ ἀγοραστὴς δύναται ἕνεκεν ἄλλου βραδύτερον ἀνακαλυφθέντος ἐλαττώματος νὰ ἀπαιτήσῃ νέαν μείωσιν τοῦ τιμήματος ἢ τὴν ἀναστροφὴν τῆς πωλήσεως. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ ἐλλείψεως συνομολογηθείσης ἰδιότητος.

Ἄρθρον 542

Τὸ δικαστήριον δύναται, καίτοι ὁ ἀγοραστὴς ἐκίνησε τὴν περὶ ἀναστροφῆς ἀγωγήν, νὰ ἐπιδικάσῃ μόνον μείωσιν τοῦ τιμήματος, ἐὰν ἐκ τῶν περιστάσεων δὲν δικαιολογῆται κατὰ τὴν κρίσιν του ἡ ἀναστροφή.

Ἄρθρον 543

Ἐλλείψεις κατὰ τὸν χρόνον τῆς συμβάσεως

Ἐὰν κατὰ τὴν σύναψιν τῆς πωλήσεως ἐλλείπῃ ἡ συνομολογηθεῖσα ἰδιότης τοῦ πράγματος, ὁ ἀγοραστὴς δικαιοῦται ἀντὶ τῆς μειώσεως τοῦ τιμήματος ἢ τῆς ἀναστροφῆς, νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ ἐκ τῆς μὴ ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως διαφέρον. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν ὁ πωλητὴς κατὰ τὴν σύναψιν τῆς πωλήσεως ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ τὸ ὑπάρχον ἐλάττωμα τοῦ πωληθέντος.

Ἄρθρον 544

Ἔλλειψις ἐπιγενομένη ὑπαιτιότητι πωλητοῦ

Τὸ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ δικαίωμα ἔχει ὁ ἀγοραστὴς καὶ ἂν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ πωλητοῦ ἡ συμφωνηθεῖσα ἰδιότης ἐξέλιπεν ἢ τὸ ἐλάττωμα τοῦ πράγματος ἀνεφάνη μετὰ τὴν πώλησιν καὶ πρὶν ἢ ὁ κίνδυνος μεταστῇ εἰς τὸν ἀγοραστήν.

Ἄρθρον 545

Παραλαβὴ ἀνεπιφυλάκτως

Ἐὰν ὁ ἀγοραστὴς παρέλαβε τὸ πρᾶγμα ἄνευ ἐπιφυλάξεως καὶ ἐν γνώσει τοῦ ἐλαττώματος ἢ τῆς ἐλλείψεως τῆς συμφωνηθείσης ἰδιότητος, λογίζεται ἀποδεχθεὶς αὐτό.

Ἄρθρον 546

Πρόσκλησις πωλητοῦ πρὸς ἀναστροφὴν

Ἐὰν ὁ ἀγοραστὴς προβάλλῃ εὐθύνην τοῦ πωλητοῦ ἕνεκεν ἐλαττωμάτων ἢ ἐλλείψεως συμφωνηθεισῶν ἰδιοτήτων, δύναται ὁ πωλητής, προσφερόμενος εἰς τὴν ἀναστροφήν, νὰ τάξῃ αὐτῷ εὔλογον προθεσμίαν, πρὸς δήλωσιν ἂν ἀπαιτῇ τὴν ἀναστροφήν. Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ἀποκλείεται ἡ ἀναστροφή.

Ἄρθρον 547

Ἀναστροφῆς ἐνέργεια

Ἀναστρεφομένης τῆς πωλήσεως ὁ ἀγοραστὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ τὸ πρᾶγμα ἐλεύθερον παντὸς ὑπ' αὐτοῦ ἐπιτεθέντος βάρους ὡς καὶ τὰ ἐξαχθέντα ὠφελήματα. Ὁ πωλητὴς ἀποδίδει τὸ τίμημα ἐντόκως, τὰ ἔξοδα τῆς πωλήσεως ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ δαπανηθέντα διὰ τὸ πρᾶγμα.

Ἄρθρον 548

Ὁ ἀγοραστὴς δικαιοῦται εἰς ἀναστροφὴν ἢ μείωσιν τοῦ τιμήματος καὶ ἂν ἔτι τὸ πρᾶγμα κατεστράφη ἢ ἐχειροτέρευσεν ἐκ τοῦ ἐλαττώματος.

Ἄρθρον 549

Ἐὰν τὸ πρᾶγμα ἐξ ὁλοκλήρου ἢ κατὰ μέγα μέρος κατεστράφη ἢ ἀπωλέσθη ἢ οὐσιωδῶς ἐχειροτέρευσεν ἐκ τύχης, ὁ ἀγοραστὴς δικαιοῦται μόνον εἰς μείωσιν τοῦ τιμήματος.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν τὸ πρᾶγμα ἐν ὅλῳ ἢ κατὰ μέγα μέρος μετεποιήθη ἢ ἐξεποιήθη ὑπὸ τοῦ ἀγοραστοῦ.

Ἄρθρον 550

Πώλησις ὡρισμένης ἐκτάσεως

Ἐὰν ὁ πωλητὴς ἀκινήτου διεβεβαίωσε τὸν ἀγοραστὴν περὶ ὡρισμένης ἐκτάσεως αὐτοῦ, εὐθύνεται ὡς διὰ συνομολογηθεῖσαν ἰδιότητα. Ὁ ἀγοραστὴς τότε μόνον δικαιοῦται εἰς ἀναστροφὴν δι' ἐλλείπουσαν ἔκτασιν, ἐὰν ἡ ἔλλειψις εἶναι τόσον οὐσιώδης ὥστε ὁ ἀγοραστὴς δὲν ἔχει συμφέρον εἰς τὴν σύμβασιν.

Ἄρθρον 551

Ἀναστροφὴ ἐπὶ πλειόνων πωληθέντων

Ἐὰν ἐκ πλειόνων πωληθέντων πραγμάτων τινὰ μόνον ἔχουσιν ἐλάττωμα ἢ ἔλλειψιν συμφωνηθείσης ἰδιότητος, ἡ ἀναστροφὴ χωρεῖ μόνον ὡς πρὸς αὐτὰ καὶ ἂν ἔτι ὡρίσθη ἐνιαῖον δι' ὅλα τίμημα. Ἐὰν ὅμως τὰ πράγματα κατὰ τὴν πρόθεσιν τῶν μερῶν ἐπωλήθησαν ἀθρόως ἢ ὡς σύνολον, τὰ δὲ ἔχοντα τὸ ἐλάττωμα ἢ τὴν ἔλλειψιν δὲν δύνανται νὰ ἀποχωρισθῶσι τῶν λοιπῶν ἄνευ βλάβης ἑνὸς τῶν συμβαλ-

λομένων, ἡ ἀναστροφὴ ἐπεκτείνεται ἐπὶ ὅλων.

Ἄρθρον 552

Ἡ διὰ τὸ κύριον πρᾶγμα ἀναστροφὴ περιλαμβάνει καὶ τὸ παρεπόμενον, καὶ ἂν ἔτι ὡς πρὸς τοῦτο ὡρίσθη ἴδιον τίμημα.

Ἄρθρον 553

Ἀναστροφὴ ἢ μείωσις ἐπὶ πλειόνων πωλητῶν ἢ ἀγοραστῶν

Ἐὰν οἱ πωληταὶ ἢ οἱ ἀγορασταὶ εἶναι πλείονες, τὸ μὲν περὶ ἀναστροφῆς δικαίωμα ἀσκεῖται παρὰ πάντων ἢ κατὰ πάντων, τὸ δὲ περὶ μειώσεως τοῦ τιμήματος καὶ παρ' ἑκάστου ἢ καθ' ἑκάστου συμμέτρως. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν ὁ πωλητὴς ἢ ὁ ἀγοραστὴς κληρονομηθῇ ὑπὸ πολλῶν.

Ἄρθρον 554

Παραγραφὴ

Αἱ ἕνεκεν ἐλαττώματος ἢ ἐλλείψεως συνομολογηθείσης ἰδιότητος ἀγωγαὶ περὶ ἀναστροφῆς ἢ μειώσεως τοῦ τιμήματος ἢ περὶ ἀποζημιώσεως παραγράφονται μετὰ παρέλευσιν δύο ἐτῶν ἐπὶ ἀκινήτων καὶ ἓξ μηνῶν ἐπὶ κινητῶν.

Ἄρθρον 555

Ἡ παραγραφὴ ἄρχεται ἐπὶ μὲν κινητῶν ἀπὸ τῆς ἐγχειρίσεως τοῦ πράγματος εἰς τὸν ἀγοραστήν, ἐπὶ δὲ ἀκινήτων ἀπὸ τῆς παραδόσεως εἰς τοῦτον. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν ὁ ἀγοραστὴς ἀνεκάλυψε τὸ ἐλάττωμα ἢ τὴν ἔλλειψιν ἰδιότητος βραδύτερον.

Ἐὰν ὁ ἀγοραστὴς ἐζήτησε τὴν ἐνέργειαν συντηρητικῆς ἀποδείξεως, ἡ παραγραφὴ διακόπτεται μέχρι πέρατος τῆς διαδικασίας ταύτης.

Ἄρθρον 556

Ἐὰν συνεφωνήθη προθεσμία εὐθύνης τοῦ πωλητοῦ δι' ἐλάττωμα ἢ δι' ἔλλειψιν συνομολογηθείσης ἰδιότητος, ἐν ἀμφιβολίᾳ τοῦτο ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ ἔναρξις τῆς παραγραφῆς ὡς πρὸς τὰ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ἐκδηλωθέντα ἐλαττώματα ἢ ἐλλείψεις, ἄρχεται ἀφ' ἧς ταῦτα ἐξεδηλώθησαν.

Ἄρθρον 557

Ὁ πωλητὴς δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν παραγραφὴν τῶν δύο ἐτῶν ἢ τῶν ἓξ μηνῶν ἐὰν δολίως ἀπέκρυψε τὸ ἐλάττωμα ἢ τὴν ἔλλειψιν τῆς συμφωνηθείσης ἰδιότητος.

Ἄρθρον 558

Ὁ ἀγοραστὴς δύναται καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς νὰ ἀσκήσῃ κατ' ἔνστασιν τὰ ἐκ τοῦ ἐλαττώματος ἢ τῆς ἐλλείψεως συνομολογηθείσης ἰδιότητος δικαιώματα αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ἐντὸς τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς εἰδοποίησε τὸν πωλητὴν περὶ αὐτῶν.

Ἄρθρον 559

Πώλησις πράγματος κατὰ γένος

Ἐπὶ πωλήσεως πραγμάτων κατὰ γένος ὡρισμένων, ὁ ἀγοραστὴς ἀντὶ τῆς ἀναστροφῆς ἢ μειώσεως τοῦ τιμήματος, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ πράγματος δι' ἑτέρου ἀπηλλαγμένου ἐλαττώματος ἢ φέροντος τὰς συμφωνηθείσας ἰδιότητας. Ὡς πρὸς τοὺς ὅρους τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ ἀναστροφῆς διατάξεις τῶν ἄρθρων 546 ἕως 549, 551 ἕως 558.

Ἄρθρον 560

Τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δικαίωμα τοῦ ἀγοραστοῦ νὰ ἀπαιτήσῃ ἀντικατάστασιν τοῦ πράγματος δι' ἄλλου ἔχει ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ ὁ πωλητής, ἐφ' ὅσον τοιαύτη ἀπαίτησις δὲν παρίσταται ὡς προφανῶς ἀσύμφορος διὰ τὸν ἀγοραστήν.

Ἄρθρον 561

Ἐπὶ πωλήσεως πράγματος κατὰ γένος ὡρισμένου, ἐὰν καθ' ὃν χρόνον ὁ κίνδυνος τοῦ πράγματος μεταβαίνῃ εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἐλλείπῃ ἡ συμφωνηθεῖσα ἰδιότης ἢ ὁ πωλητὴς δολίως ἀπέκρυψε τὸ ἐλάττωμα, ὁ ἀγοραστής, ἀντὶ τῆς ἀναστροφῆς ἢ μειώσεως ἢ τῆς παροχῆς ἑτέρου πράγματος, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀποζημίωσιν διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 562

Ἄλλαι ἀνταλλακτικαὶ συμβάσεις

Αἱ διατάξεις περὶ εὐθύνης τοῦ πωλητοῦ δι' ἐλαττώματα τοῦ πράγματος ἢ δι' ἔλλειψιν συνομολογηθεισῶν ἰδιοτήτων ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ ἄλλων συμβάσεων ἐκποιήσεως ἐπ' ἀνταλλάγματι.

Ἄρθρον 563

Πώλησις ἐπὶ δοκιμῇ

Ἡ πώλησις ἐπὶ δοκιμῇ ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται τελοῦσα ὑπὸ τὴν ἀνα-

βλητικὴν αἵρεσιν τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ἀγοραστοῦ. Ὁ ἀγοραστὴς εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἐγκρίνῃ ἢ νὰ ἀποποιηθῇ.

Ἄρθρον 564

Ὁ ἀγοραστὴς δικαιοῦται νὰ ἐκφράσθῃ μόνον ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιαύτης, μόνον ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας τασσομένης ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ.

Ἡ σιωπὴ τοῦ ἀγοραστοῦ, ἐὰν μὲν ἔχῃ παραδοθῇ αὐτῷ τὸ ὑπὸ δοκιμὴν πωληθέν, λογίζεται ὡς ἔγκρισις, ἄλλως ὡς ἀποποίησις.

Ἄρθρον 565

Σύμφωνον ἐξωνήσεως

Διὰ τοῦ συμφώνου τῆς ἐξωνήσεως ὁ πωλητὴς δικαιοῦται νὰ ἀναλάβῃ τὸ πρᾶγμα ἀντὶ συμφωνηθέντος τιμήματος ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας.

Ἄρθρον 566

Τίμημα, προθεσμία

Ἐὰν διὰ τὴν ἐξώνησιν δὲν συνεφωνήθη τίμημα, λογίζεται τὸ τῆς πωλήσεως.

Ἡ προθεσμία τῆς ἐξωνήσεως εἶναι πενταετής, ἐὰν δὲν συνεφωνήθη ἄλλη ἢ ἡ συμφωνηθεῖσα εἶναι μακροτέρα τῆς πενταετίας.

Ἄρθρον 567

Δήλωσις περὶ ἐξωνήσεως

Ἡ ἐξώνησις συντελεῖται διὰ τῆς δηλώσεως τοῦ πωλητοῦ πρὸς τὸν ἀγοραστὴν ὅτι ἀσκεῖ τὸ δικαίωμα τῆς ἐξωνήσεως. Ὁ διὰ τὴν σύμβασιν τῆς πωλήσεως ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ νόμου τύπος ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τὴν περὶ ἐξωνήσεως δήλωσιν.

Ἄρθρον 568

Ἐνέργεια

Συντελεσθείσης τῆς ἐξωνήσεως, ὁ μὲν ἀγοραστὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ τὸ πρᾶγμα μετὰ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ, ἐλεύθερον τῶν ὑπ' αὐτοῦ πρὸ τῆς ἐξωνήσεως ἐπιτεθέντων βαρῶν, ὁ δὲ πωλητὴς νὰ καταβάλῃ τὸ τίμημα. Διὰ τὰ πρὸ τῆς ἐξωνήσεως ὠφελήματα οὐδεμία παρέχεται ἀξίωσις.

Ἄρθρον 569

Ὁ ἀγοραστὴς εἶναι ὑπόχρεως εἰς ἀποζημίωσιν ἐὰν κατὰ τὴν ἐξώνησιν ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀπόδοσις τοῦ πράγματος ἐν ᾗ κατάστάσει παρέλαβε τοῦτο.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν πρὸ τῆς ἐξωνήσεως τὸ πρᾶγμα ἐξεποιήθη ἀναγκαστικῶς.

Ἄρθρον 570

Ἐὰν τὸ πρᾶγμα πρὸ τῆς ἐξωνήσεως κατεστράφη ἄνευ ὑπαιτιότητος τοῦ ἀγοραστοῦ ἐξ ὁλοκλήρου ἢ κατὰ μέγα μέρος, ἀποσβέννυται τὸ δικαίωμα τῆς ἐξωνήσεως. Ἐπὶ χειροτερεύσεως ὁ πωλητὴς δὲν δικαιοῦται εἰς μείωσιν τοῦ τιμήματος τῆς ἐξωνήσεως.

Ἄρθρον 571

Ὁ ἀγοραστὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὰς πρὸ τῆς ἐξωνήσεως γενομένας δαπάνας ἐπὶ τοῦ πράγματος μόνον ἐφ' ὅσον ἐκ τούτων ηὔξησεν ἡ ἀξία αὐτοῦ. Κατασκεύασμα προστεθὲν δύναται ὁ ἀγοραστὴς νὰ ἀφαιρέσῃ.

Ἄρθρον 572

Ἐξώνησις ὑπὲρ ἢ κατὰ πλειόνων

Ἐὰν τὸ δικαίωμα τῆς ἐξωνήσεως ἀνήκῃ ἢ περιῆλθεν εἰς πλείονας, ἢ ἁρμόζῃ κατὰ πλειόνων ὑποχρέων, δύναται νὰ ἀσκηθῇ μόνον ὑπὸ πάντων καὶ κατὰ πάντων. Ἀλλ' ἐάν τις τῶν δικαιούχων παρῃτήθη ἢ ἀπώλεσε τὸ δικαίωμα, οἱ λοιποὶ ἀσκοῦσι τοῦτο ἐξ ὁλοκλήρου.

Ἄρθρον 573

Ἀνταλλαγὴ

Ἐπὶ ἀνταλλαγῆς ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ πωλήσεως διατάξεις. Ἕκαστος τῶν συμβαλλομένων κρίνεται διὰ μὲν τὴν βαρύνουσαν αὐτὸν παροχὴν ὡς πωλητής, διὰ δὲ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀπαιτουμένην ὡς ἀγοραστής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Μίσθωσις πράγματος

Ἄρθρον 574

Ἔννοια

Διὰ τῆς συμβάσεως τῆς μισθώσεως πράγματος ὁ μὲν ἐκμισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν μισθωτὴν διαρκοῦντος τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως τὴν χρῆσιν τοῦ πράγματος, ὁ δὲ μισθωτὴς νὰ καταβάλῃ τὸ συμφωνηθὲν μίσθωμα.

Ἄρθρον 575

Ὑποχρεώσεις ἐκμισθωτοῦ

Ὁ ἐκμισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν μισθωτὴν τὸ μίσθιον

κατάλληλον διὰ τὴν συμφωνηθεῖσαν χρῆσιν, καὶ νὰ διατηρῇ τοῦτο κατάλληλον καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς μισθώσεως.

Ἄρθρον 576

Ἐλλείψεις ἢ ἐλαττώματα μισθίου πραγματικά

Ἐὰν τὸ μίσθιον καθ' ὃν χρόνον παρεδόθη εἰς τὸν μισθωτὴν ἔχῃ ἐλάττωμα παρακωλῦον ἐν μέρει ἢ ἐντελῶς τὴν συμφωνηθεῖσαν χρῆσιν *(πραγματικὸν ἐλάττωμα)*, ἢ ἂν διαρκούσης τῆς μισθώσεως ἀνεφάνη τοιοῦτον ἐλάττωμα, ὁ μισθωτὴς δικαιοῦται εἰς μείωσιν ἢ εἰς μὴ καταβολὴν τοῦ μισθώματος.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν ἐλλείπῃ ἐκ τοῦ μισθίου συμφωνηθεῖσα ἰδιότης ἢ διαρκούσης τῆς μισθώσεως ἐξέλιπε τοιαύτη ἰδιότης.

Ἄρθρον 577

Ἐὰν κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς μισθώσεως ἐλλείπῃ ἡ συμφωνηθεῖσα ἰδιότης τοῦ μισθίου, ὁ μισθωτής, ἀντὶ τῆς μειώσεως ἢ τῆς μὴ καταβολῆς τοῦ μισθώματος, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀποζημίωσιν διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν ὁ ἐκμισθωτὴς ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ τὸ κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συμβάσεως πραγματικὸν ἐλάττωμα τοῦ μισθίου.

Ἄρθρον 578

Τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δικαίωμα ἔχει ὁ μισθωτὴς καὶ ἂν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἡ συμφωνηθεῖσα ἰδιότης ἐξέλιπεν, ἢ τὸ ἐλάττωμα τοῦ μισθίου ἀνεφάνη μετὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συμβάσεως.

Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει ὁ μισθωτὴς καὶ ἂν ὁ ἐκμισθωτὴς κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἄρσιν πραγματικοῦ ἐλαττώματος ἢ ἐλλείψεως ἰδιότητος. Δικαιοῦται ὅμως ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ μισθωτὴς νὰ ἄρῃ ὁ ἴδιος ταῦτα καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν δαπάνην.

Ἄρθρον 579

Ὁ ἐκμισθωτὴς δὲν εὐθύνεται διὰ πραγματικὰ ἐλαττώματα, ἅτινα ἐγνώριζεν ὁ μισθωτὴς κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συμβάσεως.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ συμφωνηθείσας ἰδιότητας, ὧν τὴν ἔλλειψιν ἐγνώριζεν ὁ μισθωτὴς κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 580

Ὁ ἐκμισθωτὴς δὲν εὐθύνεται διὰ πραγματικὰ ἐλαττώματα, ἅτινα ὁ μισθωτὴς ἐκ βαρείας ἀμελείας ἠγνόει κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συμβάσεως, ἐκτὸς ἂν ὁ ἐκμισθωτὴς ὑπεσχέθη τὴν ἀνυπαρξίαν ἐλαττώματος ἢ δολίως ἀπεσιώπησε τοῦτο.

Ἄρθρον 581

Ὁ ἐκμισθωτὴς δὲν εὐθύνεται διὰ τὸ πραγματικὸν ἐλάττωμα ἢ διὰ τὴν ἔλλειψιν συμφωνηθείσης ἰδιότητος, ἐὰν ὁ μισθωτὴς ἐν γνώσει τοῦ ἐλαττώματος ἢ τῆς ἐλλείψεως παρέλαβεν ἀνεπιφυλάκτως τὸ μίσθιον.

Ἄρθρον 582

Ρήτρα περιορισμοῦ εὐθύνης ἐκμισθωτοῦ

Συμφωνία ἀποκλείουσα ἢ περιορίζουσα τὴν εὐθύνην, εἶναι ἄκυρος ἐὰν ὁ ἐκμισθωτὴς δολίως ἀπεσιώπησε τὸ ἐλάττωμα τοῦ μισθίου ἢ τὴν ἔλλειψιν συνομολογηθείσης ἰδιότητος.

Ἄρθρον 583

Νομικὰ ἐλαττώματα μισθίου

Ἐὰν ἡ συμφωνηθεῖσα χρῆσις τοῦ μισθίου ἀφῃρέθη εἰς τὸν μισθωτὴν ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ ἕνεκα δικαιώματος τρίτου *(νομικὸν ἐλάττωμα)*, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 576 ἕως 579 καὶ 582. Ἀλλ' ὁ μισθωτὴς δὲν δύναται νὰ προβῇ ὁ ἴδιος εἰς τὴν ἄρσιν τοῦ νομικοῦ ἐλαττώματος δαπάναις τοῦ ἐκμισθωτοῦ.

Ἄρθρον 584

Ὁ μισθωτής, ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων περὶ πραγματικῶν καὶ νομικῶν ἐλαττωμάτων ἢ ἐλλείψεως ἰδιοτήτων, δικαιοῦται κατὰ τὰ λοιπὰ νὰ ἀπαιτήσῃ, συμφώνως πρὸς τὰς γενικὰς διατάξεις, τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἢ ἀποζημίωσιν, ἐὰν δὲν παρεδόθη ἢ παρεκωλύθη αὐτῷ ἡ χρῆσις τοῦ μισθίου.

Ἄρθρον 585

Καταγγελία διὰ μὴ παραχώρησιν τῆς χρήσεως

Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν καθ' ἣν εἰς τὸν μισθωτὴν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει δὲν παρεχωρήθη ἔγκαιρος καὶ ἀδιακώλυτος ἡ συμφωνηθεῖσα χρῆσις, ἢ ἡ παραχωρηθεῖσα ἀφῃρέθη αὐτῷ ὕστερον, δικαιοῦται οὗτος νὰ τάξῃ εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν εὔλογον προθεσμίαν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς χρήσεως, παρερχομένης δὲ ἀπράκτου ταύτης, νὰ

καταγγείλῃ τὴν μίσθωσιν. Ὁ μισθωτὴς δικαιοῦται εἰς τὴν καταγγελίαν καὶ ἄνευ προθεσμίας ἐὰν ἕνεκα τοῦ δικαιολογοῦντος ταύτην λόγου δὲν ἔχῃ συμφέρον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 586

Δικαίωμα πρὸς καταγγελίαν τῆς μισθώσεως ἕνεκα πραγματικῶν ἢ νομικῶν ἐλαττωμάτων ἢ ἐλλείψεως συμφωνηθείσης ἰδιότητος δὲν ἔχει ὁ μισθωτὴς καθ' ἃς περιπτώσεις δι' αὐτὰ δὲν εὐθύνεται ὁ ἐκμισθωτής.

Ἄρθρον 587

Καταγγελίας ἐνέργεια

Διὰ τῆς καταγγελίας αἴρεται διὰ τὸ μέλλον ἡ σχέσις τῆς μισθώσεως, τὸ δὲ προκαταβληθὲν τυχὸν μίσθωμα διὰ τὸν μετὰ τὴν καταγγελίαν χρόνον, ἀποδίδεται. Ὁ εἰς καταγγελίαν δικαιούμενος δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν ἕνεκα ταύτης.

Ἄρθρον 588

Κίνδυνος ὑγείας μισθωτοῦ

Ἐπὶ μισθώσεως κατοικίας, ἐὰν ἡ χρῆσις τοῦ μισθίου συνεπάγεται σπουδαῖον κίνδυνον τῆς ὑγείας τοῦ μισθωτοῦ ἢ τῶν μετ' αὐτοῦ συνοικούντων οἰκείων του, δικαιοῦται οὗτος νὰ καταγγείλῃ τὴν μίσθωσιν χωρὶς νὰ τάξῃ προθεσμίαν, καὶ ἂν ἔτι κατὰ τὴν σύναψιν τῆς μισθώσεως ἢ τὴν παράδοσιν τοῦ μισθίου ἐγνώριζεν ὁ μισθωτὴς τὰς ἐπικινδύνους συνθήκας ἢ παρητήθη τῶν ἐκ τούτου δικαιωμάτων του.

Ἄρθρον 589

Ὑποχρέωσις μισθωτοῦ πρὸς εἰδοποίησιν

Ὁ μισθωτὴς ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐὰν παρέλειψε νὰ γνωστοποιήσῃ ἐγκαίρως εἰς τοῦτον ἐλαττώματα τοῦ μισθίου ἀναφανέντα διαρκούσης τῆς μισθώσεως ἢ δικαιώματα, ἅτινα τρίτος ἀντιποιεῖται ἐπ' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 590

Βάρη καὶ φόροι τοῦ μισθίου

Τὰ ἐπὶ τοῦ μισθίου βάρη καὶ τοὺς βαρύνοντας αὐτὸ φόρους φέρει ὁ ἐκμισθωτής.

Ἄρθρον 591

Δαπάναι

Αἱ ἐπὶ τοῦ μισθίου γενόμεναι ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀναγκαῖαι δαπάναι ἀποδίδονται εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ.

Ἐπωφελεῖς δαπάναι

Ἐπωφελεῖς δαπάναι ἀποδίδονται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ διοικήσεως ἀλλοτρίων. Ὁ μισθωτὴς δικαιοῦται εἰς ἀφαίρεσιν τῶν παρ' αὐτοῦ προστεθέντων εἰς τὸ μίσθιον κατασκευασμάτων.

Ἄρθρον 592

Φθοραὶ ἢ μεταβολαὶ

Ὁ μισθωτὴς δὲν εὐθύνεται διὰ φθορὰς ἢ μεταβολὰς ὀφειλομένας εἰς τὴν συμπεφωνημένην χρῆσιν.

Ἄρθρον 593

Δικαίωμα ὑπομισθώσεως

Ὁ μισθωτὴς δικαιοῦται, ἐφ' ὅσον δὲν συνεφωνήθη τὸ ἐναντίον, νὰ παραχωρήσῃ εἰς ἄλλον τὴν χρῆσιν τοῦ μισθίου καὶ ἰδίᾳ νὰ ὑπεκμισθώσῃ αὐτό, εὐθυνόμενος ἔναντι τοῦ ἐκμισθωτοῦ διὰ τὸ πταῖσμα τοῦ τρίτου. Μόνη ἡ συναίνεσις τοῦ ἐκμισθωτοῦ πρὸς ὑπεκμίσθωσιν ἢ παραχώρησιν τῆς χρήσεως δὲν ἀπαλλάσσει τὸν μισθωτὴν τῆς εὐθύνης ταύτης.

Ἄρθρον 594

Κακὴ χρῆσις μισθίου

Ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται εἰς ἄμεσον καταγγελίαν τῆς μισθώσεως ἅμα δὲ καὶ εἰς ἀποζημίωσιν, ἐὰν ὁ μισθωτής, παρὰ τὰς διαμαρτυρίας τοῦ ἐκμισθωτοῦ, μεταχειρίζεται τὸ μίσθιον οὐχὶ μετ' ἐπιμελείας καὶ ὡς συνεφωνήθη, ἢ δὲν τηρῇ τὴν προσήκουσαν συμπεριφορὰν πρὸς τοὺς λοιποὺς ἐνοίκους.

Ἄρθρον 595

Μισθώματος πληρωμή

Τὸ μίσθωμα καταβάλλεται κατὰ τὰς συμπεφωνημένας ἢ εἰθισμένας προθεσμίας. Ἐν ἐλλείψει τοιούτων καταβάλλεται κατὰ τὴν λῆξιν τῆς μισθώσεως, ἂν δὲ συνεφωνήθη κατὰ βραχύτερα διαστήματα, κατὰ τὴν λῆξιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 596

Ὁ μισθωτὴς δὲν ἀπαλλάσσεται τοῦ μισθώματος ἐὰν ἐκ λόγων ἀφορώντων τὸ πρόσωπον αὐτοῦ κωλύεται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ μισθίου. Δικαιοῦται ὅμως οὗτος νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθώματος πᾶν ὅ,τι ὁ ἐκμισθωτὴς ὠφελήθη χρησιμοποιήσας κατ' ἄλλον τρόπον τὸ μίσθιον.

Ἄρθρον 597

Ἐὰν ὁ μισθωτὴς καθυστερῇ τὸ μίσθωμα ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, δικαιοῦται ὁ ἐκμισθωτὴς νὰ καταγγείλῃ τὴν μί-

σθωσιν ἐπὶ μὲν μισθώσεων διαρκείας ἔτους καὶ πλέον; πρὸ ἑνὸς τουλάχιστον μηνός, ἐπὶ ἄλλων δὲ μισθώσεων πρὸ δέκα ἡμερῶν. Ἀξίωσις τοῦ ἐκμισθωτοῦ περὶ ἀποζημιώσεως ἕνεκα προώρου λύσεως τῆς μισθώσεως δὲν ἀποκλείεται.

Ἡ καταγγελία καθίσταται ἄνευ ἀποτελέσματος ἐὰν ὁ μισθωτης πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ταύτης καταβάλῃ τὸ καθυστερούμενον μίσθωμα μετὰ τῶν τυχὸν ἐξόδων τῆς καταγγελίας.

Ἄρθρον 598

Εἶναι ἄκυρος πᾶσα συμφωνία, δι' ἧς συντέμνονται αἱ προθεσμίαι τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἢ δι' ἧς, ἅμα τῇ ὑπερημερίᾳ τοῦ μισθωτοῦ περὶ τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθώματος, ἐπέρχεται ἄμεσος λύσις τῆς μισθώσεως ἢ παρέχεται τοιοῦτο δικαίωμα εἰς τὸν ἐκμισθωτήν.

Ἄρθρον 599

Ἀπόδοσις μισθίου

Ὁ μισθωτὴς κατὰ τὴν λῆξιν τῆς μισθώσεως ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ τὸ μίσθιον εἰς οἵαν κατάστασιν παρέλαβεν αὐτό.

Ἐπὶ ὑπεκμισθώσεως ἢ παραχωρήσεως τῆς χρήσεως τοῦ μισθίου εἰς τρίτον, ὁ ἐκμισθωτὴς δύναται κατὰ τὴν λῆξιν τῆς μισθώσεως νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ μίσθιον καὶ ἀπὸ τὸν ὑπομισθωτὴν ἢ τὸν εἰς ὃν παρεχωρήθη ἡ χρῆσις.

Ἄρθρον 600

Ἐὰν τὸ μίσθιον ἦτο ἠσφαλισμένον καὶ κατεστράφη ἢ ἐβλάβη ἐκ πυρκαϊᾶς, ὁ μισθωτής, ἐφ' ὅσον ὁ ἐκμισθωτὴς δύναται νὰ ἀποζημιωθῇ ἢ ἀπεζημιώθη ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστοῦ, εὐθύνεται ἔναντι τούτων μόνον ἐὰν οὗτοι ἀποδείξωσιν ὅτι ἡ πυρκαϊὰ προῆλθεν ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ.

Ἄρθρον 601

Ὁ μισθωτής, δι' ὅσον χρόνον μετὰ τὴν λῆξιν τῆς μισθώσεως παρακρατεῖ τὸ μίσθιον, ὀφείλει λόγῳ ἀποζημιώσεως τὸ συμπεφωνημένον μίσθωμα, μὴ ἀποκλειομένου εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν νὰ ἀπαιτήσῃ καὶ ἄλλην περαιτέρω ζημίαν.

Ἄρθρον 602

Παραγραφή

Ἀξιώσεις τοῦ ἐκμισθωτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἕνεκα μεταβολῶν ἢ φθορῶν τοῦ μισθίου, παραγράφονται μετὰ ἓξ μῆνας ἀφ' ὅτου ἀνέλαβεν αὐτό. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν συμπαραγράφονται αὗται μετὰ τῆς ἀξιώσεως πρὸς ἀνάληψιν τοῦ μισθίου.

Ἄρθρον 603

Ἀξιώσεις τοῦ μισθωτοῦ ἕνεκα δαπανῶν παραγράφονται μετὰ ἓξ μῆνας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς μισθώσεως.

Ἄρθρον 604

Ἐνέχυρον ἐπὶ εἰσκομισθέντων

Διὰ καθυστερούμενα μισθώματα ὁ ἐκμισθωτὴς ἀκινήτου ἔχει νόμιμον ἐνέχυρον ἐπὶ τῶν ἐν τῷ μισθίῳ εἰσκομισθέντων κινητῶν τοῦ μισθωτοῦ ἢ τῶν μετ' αὐτοῦ συνοικούντων συζύγου καὶ τέκνων, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἀκατασχέτων.

Τὸ ἐνέχυρον ἐκτείνεται καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπομισθωτοῦ ἢ τῶν μετ' αὐτοῦ συνοικούντων συζύγου καὶ τέκνων εἰσκομισθέντα, ἀλλὰ μόνον μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ὀφειλομένων εἰς τὸν ὑπεκμισθωτὴν μισθωμάτων.

Τὸ ἐνέχυρον ἀσφαλίζει τὰ καθυστερούμενα μισθώματα τῶν δύο πρὸ τῆς κατασχέσεως τῶν πραγμάτων ἐτῶν.

Ἄρθρον 605

Δικαιώματα τρίτων ἐπὶ τῶν εἰσκομισθέντων δὲν παραβλάπτονται ἐκ τοῦ νομίμου ἐνεχύρου τοῦ ἐκμισθωτοῦ, καὶ ἂν ἔτι οὗτος καλῇ τῇ πίστει ἐθεώρει ταῦτα ὡς ἀνήκοντα εἰς τὸν μισθωτήν.

Ἄρθρον 606

Ἐὰν τὰ εἰσκομισθέντα ἐξήχθησαν τοῦ μισθίου μετενεχθέντα ἀλλαχοῦ, τὸ νόμιμον ἐνέχυρον τοῦ ἐκμισθωτοῦ ὑφίσταται μόνον ἐφ' ὅσον οὗτος ἐντὸς μηνὸς ἀφ' ἧς ἔλαβε γνῶσιν τῆς ἐξαγωγῆς, ἐπέτυχεν ἀδείᾳ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν διὰ κατασχέσεως τὴν εἰς αὐτὸν ἢ εἰς μεσεγγυοῦχον παράδοσιν, ἵνα φυλάττωνται ταῦτα μέχρι τοῦ πλειστηριασμοῦ.

Ἄρθρον 607

Ὁ μισθωτὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαλλάξῃ τοῦ νομίμου ἐνεχύρου πάντα ἢ τινὰ ἐκ τῶν εἰσκομισθέντων διὰ παροχῆς ἀσφαλείας μέχρι τῆς ἀξίας τῶν ἀπαλλασσομένων πραγμάτων.

Ἄρθρον 608

Λῆξις μισθώσεως ὡρισμένου χρόνου

Μίσθωσις συνομολογηθεῖσα δι' ὡρισμένον χρόνον λήγει ἅμα τῇ παρελεύσει τοῦ χρόνου τούτου ἄνευ ἄλλου τινός.

Μίσθωσις ἀορίστου διαρκείας λήγει διὰ καταγγελίας ἑκατέρου τῶν συμβαλλομένων.

Ἄρθρον 609

Λῆξις ἐπὶ ἀορίστου διαρκείας

Ἐπὶ μισθώσεως ἀορίστου διαρκείας ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον καταγγελία, ἐφ' ὅσον δὲν συνεφωνήθη ἄλλως, γίνεται: Ἐπὶ μισθώματος πράγματος κινητοῦ ἢ ἀκινήτου ὁρισθέντος καθ' ἡμέραν, πρὸ μιᾶς τουλάχιστον ἡμέρας. Ἐπὶ μισθώματος πράγματος κινητοῦ ὁρισθέντος καθ' ἑβδομάδα ἢ κατὰ μακρότερα διαστήματα, πρὸ τριῶν τουλάχιστον ἡμερῶν. Ἐπὶ μισθώματος ἀκινήτου ὁρισθέντος καθ' ἑβδομάδα πρὸ πέντε τουλάχιστον ἡμερῶν καὶ ἰσχύει διὰ τὸ τέλος τῆς ἑβδομάδος. Ἐπὶ μισθώματος ἀκινήτου ὁρισθέντος κατὰ μῆνα, πρὸ δέκα πέντε τουλάχιστον ἡμερῶν καὶ ἰσχύει διὰ τὸ τέλος ἡμερολογιακοῦ μηνός. Ἐπὶ μισθώματος ἀκινήτου ὁρισθέντος κατὰ διαστήματα μακρότερα τοῦ μηνός, πρὸ τριῶν τουλάχιστον μηνῶν καὶ ἰσχύει διὰ τὸ τέλος τοῦ μαρτίου ἢ ἰουνίου ἢ σεπτεμβρίου ἢ δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους.

Ἄρθρον 610

Ἐπὶ μισθώσεως συνομολογηθείσης διὰ χρόνον μακρότερον τῆς τριακονταετίας ἢ ἐφ' ὅρου ζωῆς τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἢ μισθωτοῦ, μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα ἐτῶν δύναται νὰ χωρήσῃ λύσις αὐτῆς διὰ καταγγελίας ἑκατέρου κατὰ τὰς διατάξεις περὶ μισθώσεως ἀορίστου διαρκείας.

Ἄρθρον 611

Σιωπηρὰ ἀναμίσθωσις

Μίσθωσις συνομολογηθεῖσα δι' ὡρισμένον χρόνον, ἐὰν μετὰ τὴν πάροδον αὐτοῦ ἐξακολουθήσῃ ὁ μισθωτὴς τὴν χρῆσιν ἐν γνώσει καὶ ἄνευ ἐναντιώσεως τοῦ ἐκμισθωτοῦ, λογίζεται ἀνανεωθεῖσα ἐπ' ἀόριστον χρόνον.

Ἄρθρον 612

Θάνατος μισθωτοῦ

Ἀποβιώσαντος τοῦ μισθωτοῦ δικαιοῦνται οἱ κληρονόμοι νὰ καταγγείλωσι τὴν μίσθωσιν. Ἡ καταγγελία γίνεται πρὸ τριῶν τουλάχιστον μηνῶν καὶ ἰσχύει διὰ τὸ τέλος ἡμερολογιακοῦ μηνός.

Ἄρθρον 613

Μισθώσεις δημοσίων ὑπαλλήλων

Δημόσιοι ὑπάλληλοι μετατιθέμενοι εἰς ἄλλον τόπον, δύνανται ἀπὸ τῆς μεταθέσεως νὰ καταγγείλωσι τὴν μίσθωσιν κατὰ τὰς διατάξεις περὶ μισθώσεως ἀορίστου διαρκείας.

Ἄρθρον 614

Ἐκποίησις μισθίου

Ἐπὶ μισθώσεως ἀκινήτου ἀποδεικνυομένης δι' ἐγγράφου βεβαίας χρονολογίας, ἐὰν ὁ ἐκμισθωτὴς διαρκούσης τῆς μισθώσεως μεταβιβάσῃ εἰς τρίτον τὴν κυριότητα τοῦ μισθίου, ἢ παραχωρήσῃ ἄλλο ἐμπράγματον δικαίωμα ἀποκλεῖον εἰς τὸν μισθωτὴν τὴν χρῆσιν, ὁ νέος κτήτωρ ὑπεισέρχεται εἰς τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς μισθώσεως, ἐκτὸς ἂν ἐγένετο ἐναντία συμφωνία ἐν τῷ μισθωτηρίῳ ἐγγράφῳ. Ἐὰν τὸ εἰς τρίτον παραχωρηθὲν ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐμπράγματον δικαίωμα δὲν ἀποκλείῃ εἰς τὸν μισθωτὴν τὴν χρῆσιν, ὁ τρίτος ὑποχρεοῦται νὰ μὴ παρακωλύσῃ ταύτην.

Ἄρθρον 615

Ἐπὶ μισθώσεως ἀκινήτου μὴ ἀποδεικνυομένης δι' ἐγγράφου βεβαίας χρονολογίας ἢ περιεχούσης τὸν ὅρον ὅτι ἐπὶ ἐκποιήσεως τοῦ μισθίου ἢ παραχωρήσεως ἐμπραγμάτου δικαιώματος ἀποκλείοντος τὴν χρῆσιν τοῦ μισθωτοῦ, ὁ νέος κτήτωρ θὰ δικαιοῦται εἰς ἀποβολὴν τοῦ μισθωτοῦ, ὁ νέος κτήτωρ δύναται νὰ καταγγείλῃ τὴν μίσθωσιν, ἐὰν μὲν αὕτη εἶναι διαρκείας μέχρις ἑνὸς ἔτους, πρὸ ἑνὸς μηνός, ἐὰν δὲ αὕτη εἶναι πέραν τοῦ ἔτους, πρὸ δύο μηνῶν.

Ἐν περιπτώσει καταγγελίας ὑπὸ τοῦ νέου κτήτορος, διατηροῦνται ἀκέραια τὰ δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ.

Ἄρθρον 616

Προκαταβολαὶ μισθωμάτων γενόμεναι πρὸς τὸν ἐκποιήσαντα ἐκμισθωτήν, ἢ ἐκχωρήσεις μισθωμάτων γενόμεναι ὑπ' αὐτοῦ, ὡς καὶ κατασχέσεις μισθωμάτων γενόμεναι ὑπὸ δανειστῶν αὐτοῦ, εἶναι ἀνίσχυροι ἔναντι τοῦ νέου κτήτορος διὰ μισθώματα πέραν τῶν τριῶν μηνῶν, ἀρχομένων, ἀφ'

ῆς οὗτος ἐγνωστοποίησεν εἰς τὸν μισθωτὴν τὴν ἐκποίησιν.

Ἄρθρον 617

Ἐὰν τὸ μίσθιον ἀκίνητον εἶναι ἐνυπόθηκον, προκαταβολαὶ μισθωμάτων πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ, ἐκχωρήσεις μισθωμάτων γενόμεναι ὑπ' αὐτοῦ, ὡς καὶ κατασχέσεις τούτων γενόμεναι ὑπὸ δανειστῶν αὐτοῦ, εἶναι ἀνίσχυροι ἔναντι τῶν ἐνυποθήκων δανειστῶν διὰ μισθώματα πέραν τῶν τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τοῦ μισθίου.

Ἄρθρον 618

Μισθώσεις μεταγραπτέαι

Ἡ μίσθωσις ἀκινήτου ἐπὶ χρόνον μακρότερον τῶν ἐννέα ἐτῶν, ἰσχύει ἔναντι τοῦ νέου κτήτορος μόνον ἐὰν συνταχθῇ διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου καὶ μεταγραφῇ τοῦτο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ

Μίσθωσις ἀγροτικοῦ κτήματος ἢ ἄλλου προσοδοφόρου ἀντικειμένου

Ἄρθρον 619

Ἀγρομίσθωσις

Διὰ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἀγροτικοῦ κτήματος ὁ ἐκμισθωτὴς ὑποχρεοῦται ἔναντι μισθώματος νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν μισθωτὴν τὴν χρῆσιν καὶ τὴν κατὰ τοὺς ὅρους τακτικῆς ἐκμεταλλεύσεως κάρπωσιν τοῦ μισθίου.

Ἄρθρον 620

Ἐπὶ τῆς μισθώσεως ἀγροτικοῦ κτήματος ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ μισθώσεως πράγματος διατάξεις, ἐφ' ὅσον ἐν τοῖς ἄρθροις 621 ἕως 637 δὲν ὁρίζεται ἄλλως.

Ἄρθρον 621

Ὑποχρεώσεις μισθωτοῦ

Ὁ μισθωτής, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς συμβάσεως ἢ τῆς ἐπιτοπίου συνηθείας δὲν προκύπτει ἄλλο τι, φέρει τὰς δαπάνας τῶν διὰ τὴν τακτικὴν χρῆσιν καὶ κάρπωσιν ἀπαιτουμένων ἐπισκευῶν, ὡς καὶ τὰς πρὸς συντήρησιν τῶν οἰκημάτων, ἀποθηκῶν, δρόμων, τάφρων, περιφραγμάτων ἀπαιτουμένας. Φέρει ἐπίσης τὰς δαπάνας τῆς τακτικῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ πράγματος καὶ ἰδίᾳ τῆς καλλιεργείας.

Ἄρθρον 622

Ὑποχρεώσεις ἐκμισθωτοῦ

Αἱ ἔκτακτοι ἐπισκευαὶ ἀποζημιοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ὡς ἐπίσης καὶ αἱ γενόμεναι ἐπὶ τοῦ μισθίου βελτιώσεις, ἐὰν ἐπηύξησαν τὴν παραγωγικότητα αὐτοῦ. Ὁ μισθωτὴς δικαιοῦται εἰς ἀφαίρεσιν τῶν παρ' αὐτοῦ προστεθέντων εἰς τὸ μίσθιον κατασκευασμάτων.

Ἄρθρον 623

Ὁ μισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἐκμεταλλεύεται τὸ μίσθιον ἐπιμελῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὸν προορισμόν του, ἰδίᾳ δὲ νὰ μεριμνᾷ πρὸς διατήρησιν αὐτοῦ ἐν καλῇ καταστάσει ὥστε νὰ εἶναι παραγωγικόν.

Ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ ἐκμισθωτοῦ δὲν δικαιοῦται νὰ μεταβάλῃ τὸν ὑφιστάμενον τρόπον ἐκμεταλλεύσεως οὕτως ὥστε νὰ ἐπηρεάζεται αὕτη οὐσιωδῶς πέραν τοῦ χρόνου τῆς μισθώσεως.

Ἄρθρον 624

Ὑπεκμίσθωσις

Ὁ μισθωτής, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς συμβάσεως ἢ τῆς ἐπιτοπίου συνηθείας δὲν προκύπτει ἄλλο τι, δὲν δύναται ἄνευ συναινέσεως τοῦ ἐκμισθωτοῦ νὰ παραχωρήσῃ εἰς ἄλλον τὴν χρῆσιν τοῦ μισθίου καὶ ἰδίᾳ νὰ ὑπεκμισθώσῃ αὐτό.

Ἄρθρον 625

Πληρωμὴ μισθώματος

Τὸ μίσθωμα, ἐν ἐλλείψει συμφωνίας ἢ ἐπιτοπίου συνηθείας, καταβάλλεται εἰς τὸ τέλος τοῦ μισθωτικοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 626

Νόμιμον ἐνέχυρον ἐκμισθωτοῦ

Τὸ πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ μισθώματος νόμιμον ἐνέχυρον τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἀγροτικοῦ κτήματος ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν καρπῶν τοῦ μισθίου, ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἀκατασχέτων.

Ἄρθρον 627

Ἐλάττωσις μισθώματος

Ὁ μισθωτὴς δικαιοῦται εἰς ἀνάλογον ἐλάττωσιν τοῦ μισθώματος ἐὰν ἕνεκα γεγονότων ἀνωτέρας βίας, ἡ πρόσοδος τοῦ μισθίου ὑπέστη πρὸ τῆς συγκομιδῆς ἢ μετ' αὐτὴν οὐσιώδη μείωσιν. Πᾶσα ἐκ τῶν προτέρων παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τούτου εἶναι ἄκυρος.

Ἐλάττωσις τοῦ μισθώματος δὲν χωρεῖ ἐφ' ὅσον ἡ ἐκ τῆς μειώσεως τῆς

προσόδου ζημία ἐκαλύφθη ἄλλως καὶ ἰδίᾳ ἕνεκα συμβάσεως ἀσφαλίσεως.

Ἄρθρον 628

Καταγγελία ἕνεκα καθυστερήσεως μισθώματος

Ἐπὶ καθυστερήσεως τοῦ μισθώματος ἀγροτικοῦ κτήματος ἡ προθεσμία καταγγελίας τοῦ ἄρθρου 597 εἶναι δύο μηνῶν.

Ἡ ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 613 καταγγελία δὲν ἰσχύει ἐπὶ ἀγροτικοῦ κτήματος.

Ἄρθρον 629

Ἀπόδοσις μισθίου

Κατὰ τὴν λῆξιν τῆς μισθώσεως ὁ μισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ τὸ μίσθιον καὶ τὰ εἰς τὸν ἐξοπλισμὸν αὐτοῦ περιλαμβανόμενα πράγματα, ἰδίᾳ δὲ ἐργαλεῖα, κτήνη, λιπάσματα, ἐν οἵᾳ καταστάσει θὰ εὑρίσκετο τοῦτο ὑπὸ τακτικὴν διαρκούσης τῆς μισθώσεως ἐκμετάλλευσιν.

Ἄρθρον 630

Ἐὰν ὁ μισθωτὴς παρέλαβεν ἐπὶ διατιμήσει τὰ εἰς τὸν ἐξοπλισμὸν τοῦ μισθίου ἀνήκοντα πράγματα, ὑποχρεοῦται κατὰ τὴν λῆξιν τῆς μισθώσεως νὰ ἀποδώσῃ ἐξοπλισμὸν τῆς αὐτῆς ποιότητος καὶ ἀξίας ἢ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν ἐπὶ ἔλαττον ἀξίαν.

Ὁ μισθωτὴς δὲν ὀφείλει ἀποζημίωσιν ἢ τὴν ἐπὶ ἔλαττον ἀξίαν ἐὰν ἀποδείξῃ ὅτι τὰ πράγματα ἀπωλέσθησαν ἢ κατεστράφησαν ἢ ἐχειροτέρευσαν ἐκ πταίσματος τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἢ ἐξ ἀνωτέρας βίας.

Ὁ μισθωτὴς δικαιοῦται εἰς τὴν ἐπὶ πλέον ἀξίαν, ἐφ' ὅσον αὕτη ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς δαπάνας καὶ ἐργασίαν του.

Ἄρθρον 631

Ἐὰν ἡ μίσθωσις ἐλύθη διαρκοῦντος τοῦ μισθωτικοῦ ἔτους, ὁ μισθωτὴς δὲν ἔχει δικαίωμα ἐπὶ τῶν ἔτι ἠρτημένων κατὰ τὸν χρόνον τῆς λύσεως καρπῶν. Δικαιοῦται ὅμως νὰ ἀπαιτήσῃ τὰς πρὸς παραγωγὴν τούτων δαπάνας, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν ὑπερβαίνουσι τὴν ἀξίαν τῶν καρπῶν.

Ἄρθρον 632

Θάνατος μισθωτοῦ

Ἀποβιώσαντος τοῦ μισθωτοῦ οἱ κληρονόμοι δικαιοῦνται νὰ καταγγείλωσι τὴν μίσθωσιν πρὸ ἓξ τουλάχιστον μηνῶν διὰ τὸ τέλος τῆς γεωργικῆς περιόδου τοῦ μισθίου. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει καὶ ὁ ἐκμισθωτὴς ἂν οἱ κληρονόμοι δὲν παρέχουσι τὰ ἐχέγγυα καταλλήλου ἐκμεταλλεύσεως τοῦ κτήματος.

Ἄρθρον 633

Σιωπηρὰ ἀναμίσθωσις

Μίσθωσις συνομολογηθεῖσα δι' ὡρισμένον χρόνον λογίζεται ἀνανεωθεῖσα δι' ἕν ἔτος ἀπὸ τῆς συνομολογηθείσης λήξεως, ἐὰν ἓξ τουλάχιστον μῆνας πρὸ τῆς τοιαύτης λήξεως δὲν ἐχώρησε καταγγελία ὑπὸ ἑνὸς τῶν μερῶν.

Ἄρθρον 634

Ἐλάχιστον ὅριον διαρκείας

Ἡ διάρκεια τῆς μισθώσεως δὲν δύναται νὰ συνομολογηθῇ βραχυτέρα τῶν τεσσάρων ἐτῶν. Ἂν ὡρίσθη βραχυτέρα ἰσχύει διὰ τέσσαρα ἔτη.

Ἄρθρον 635

Ἐὰν ἡ διάρκεια τῆς μισθώσεως δὲν καθωρίσθη, ἡ μίσθωσις, παρερχομένης τετραετίας, λήγει κατὰ πάντα χρόνον διὰ καταγγελίας ἑκατέρου γινομένης πρὸ ἓξ τουλάχιστον μηνῶν καὶ ἰσχυούσης διὰ τὸ τέλος τῆς γεωργικῆς περιόδου τοῦ μισθίου.

Ἄρθρον 636

Προϊόντα τοῦ μισθίου ἐν λήξει

Ὁ μισθωτὴς κατὰ τὴν λῆξιν τῆς μισθώσεως ὑποχρεοῦται νὰ καταλίπῃ ἐκ τῶν προϊόντων τοῦ κτήματος, ἰδίως σπόρου, χόρτου καὶ λιπάσματος, ὅσον ποσὸν ἀπαιτεῖται πρὸς τακτικὴν καλλιέργειαν τοῦ κτήματος μέχρι τῆς νέας ἐσοδείας. Ἐφ' ὅσον ὅμως δὲν παρέλαβε τοιαῦτα ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὸ κτῆμα, ἔχει ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως δι' αὐτὰ κατὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ.

Ἄρθρον 637

Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 615 ἡ προθεσμία καταγγελίας εἶναι ἓξ τουλάχιστον μηνῶν καὶ γίνεται αὕτη διὰ τὸ τέλος τῆς γεωργικῆς περιόδου τοῦ μισθίου.

Ἄρθρον 638

Μίσθωσις ἄλλων προσοδοφόρων

Αἱ περὶ μισθώσεως ἀγροτικοῦ κτήματος διατάξεις, ἐξαιρέσει τῶν ἄρθρων 632 ἕως 637, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ μισθώσεων, ἐν αἷς ἔναντι μισθώματος παραχωρεῖται ἡ χρῆσις ἄλλου πράγματος ἢ δικαιώματος καὶ ἡ κατὰ τοὺς κανόνας τα-

κτικῆς ἐκμεταλλεύσεως κάρπωσις αὐτοῦ.

Ἄρθρον 639

Κτηνοληψία

Ἐπὶ μισθώσεως κτηνῶν μὴ περιλαμβανομένων εἰς τὴν μίσθωσιν ἀγροτικοῦ κτήματος, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς συμβάσεως ἢ τῆς ἐπιτοπίου συνηθείας δὲν προκύπτει ἄλλο τι, τὰ ἔρια καὶ ἡ γονὴ ἀνήκουσιν ἐξ ἡμισείας εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη, τὰ δὲ λοιπὰ ὠφελήματα εἰς τὸν μισθωτήν. Τὴν δαπάνην τῆς διατροφῆς φέρει ὁ μισθωτής.

Ἄρθρον 640

Ἐπὶ μισθώσεως κτηνῶν, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς συμβάσεως ἢ τῆς ἐπιτοπίου συνηθείας δὲν προκύπτει ἄλλο τι, ἡ ἐκ τύχης ἀπώλεια ὅλων εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἐκμισθωτοῦ. Ἡ ἀπώλεια μέρους μόνον ἐξ αὐτῶν ἀναπληροῦται ἐκ τῆς γονῆς τῶν ἑπομένων ἐτῶν.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐπὶ τῆς μισθώσεως κτηνῶν ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ γενικαὶ διατάξεις περὶ μισθώσεως πράγματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Ἐπίμορτος ἀγροληψία

Ἄρθρον 641

Ἔννοια

Ἐπὶ μισθώσεως ἀγροτικοῦ κτήματος δύναται τὸ μίσθωμα νὰ συμφωνηθῇ εἰς ποσοστὸν ἐκ τῶν καρπῶν *(ἐπίμορτος ἀγροληψία)* προσδιοριζόμενον ἐκ τῆς ἐπιτοπίου συνηθείας, ἐὰν δὲν ὡρίσθη ἄλλο τι.

Ἐπὶ τῆς ἐπιμόρτου ἀγροληψίας ἐφαρμόζονται ἀναλόγως πᾶσαι αἱ περὶ μισθώσεως ἀγροτικοῦ κτήματος διατάξεις, ἐφ' ὅσον ἐν τοῖς ἄρθροις 642 ἕως 647 δὲν ὁρίζεται ἄλλως.

Ἄρθρον 642

Ἐκμετάλλευσις μισθίου

Ὁ ἐκμισθωτὴς ἔχει τὴν γενικὴν διεύθυνσιν τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ μισθίου καὶ τὴν ἐποπτείαν τῶν πρὸς τοῦτο ἐργασιῶν κατὰ τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως ἢ τῆς ἐπιτοπίου συνηθείας.

Ἄρθρον 643

Καρπῶν διανομή

Ἡ διανομὴ τῶν ἐκ τοῦ μισθίου καρπῶν μεταξὺ τοῦ ἐκμισθωτοῦ καὶ τοῦ ἀγρολήπτου, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς συμβάσεως ἢ τῆς ἐπιτοπίου συνηθείας δὲν προκύπτει ἄλλο τι, γίνεται κατ' ἴσα μέρη.

Ἄρθρον 644

Ὁ ἀγρολήπτης ὀφείλει πρὸ πάσης ἐνάρξεως τῆς συγκομιδῆς τῶν καρπῶν νὰ εἰδοποιῇ περὶ τούτου τὸν ἐκμισθωτήν.

Ἄρθρον 645

Βάρη καὶ φόροι τοῦ μισθίου

Τὰ βάρη καὶ οἱ φόροι ἐπὶ τοῦ μισθίου, ἐνόσῳ ἐκ τῆς συμβάσεως ἢ τῆς ἐπιτοπίου συνηθείας δὲν προκύπτει ἄλλο τι, βαρύνουσιν ἀμφοτέρους ἀναλόγως τῆς ἐπὶ τῶν καρπῶν συμμετοχῆς. Ὁμοίως αἱ ἔκτακτοι ἐπισκευαὶ ὡς καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ σπόρου, τοῦ λιπάσματος καὶ τῶν ἀντιπαρασιτικῶν ἢ χρησίμων πρὸς αὔξησιν τῆς γονιμότητος τοῦ ἐδάφους ὑλῶν.

Ἄρθρον 646

Ἀγροληψία ἐφ' ὅρου ζωῆς τοῦ ἀγρολήπτου

Ἐὰν ἡ ἀγροληψία συνεφωνήθη ἐφ' ὅρου ζωῆς τοῦ ἀγρολήπτου ἢ διὰ χρόνον πέρα τῶν δέκα ἐτῶν, ὁ ἀγρολήπτης δικαιοῦται παρερχομένων δέκα ἐτῶν νὰ καταγγείλῃ τὴν μίσθωσιν πρὸ ἑνὸς τουλάχιστον ἔτους καὶ διὰ τὸ τέλος τῆς γεωργικῆς περιόδου τοῦ μισθίου. Ἀντίθετος συμφωνία δὲν ἰσχύει.

Ἄρθρον 647

Ἀνικανότης ἀγρολήπτου πρὸς καλλιέργειαν

Ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν πρὸ ἓξ μηνῶν καὶ διὰ τὸ τέλος τῆς γεωργικῆς περιόδου τοῦ μισθίου, ἐὰν ὁ ἀγρολήπτης ἕνεκα χρονίας νόσου κατέστη ἀνίκανος πρὸς καλλιέργειαν τοῦ κτήματος, τὰ δὲ μέλη τῆς οἰκογενείας του δὲν δύνανται νὰ ἀντικαταστήσωσιν αὐτὸν εἰς τοῦτο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Μίσθωσις ἐργασίας

Ἄρθρον 648

Ἔννοια

Διὰ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ὁ μὲν ἐκμισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ ἐφ' ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ εἰς τὸν μισθωτήν, οὗτος δὲ νὰ καταβάλῃ τὸν συμφωνηθέντα μισθόν.

Μίσθωσις ἐργασίας ὑπάρχει καὶ ὅταν ὁ μισθὸς ὑπολογίζεται κατὰ μονάδα παρεχομένης ἐργασίας ἢ κατ' ἀποκοπήν, ἀρκεῖ μόνον νὰ προσλαμβά-

νεται ἢ ἀπασχολῆται ἐφ' ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον.

Ἄρθρον 649

Μισθὸς λογίζεται σιωπηρῶς συμφωνηθεὶς ἐὰν ἡ ἐργασία κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις παρέχεται μόνον ἐπὶ μισθῷ.

Ἄρθρον 650

Ὁ ὑπὸ τῆς ἀρχῆς ἐπιτετραμμένος ἢ ὁ δημοσίᾳ προσφερόμενος πρὸς διεξαγωγὴν ὑποθέσεων, ἢ ὁ κατ' ἐπάγγελμα διεξάγων ὑποθέσεις, λογίζεται ἀποδεχθεὶς πρότασιν μισθώσεως τοιαύτης ἐργασίας, ἐὰν δὲν ἀποκρούσῃ αὐτὴν ἀμελλητί.

Ἄρθρον 651

Προσωπικὴ φύσις τῆς σχέσεως

Ἐὰν ἐκ τῆς συμφωνίας ἢ ἐκ τῶν περιστάσεων δὲν προκύπτῃ ἄλλο τι, ὁ μὲν ἐκμισθωτὴς ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του αὐτοπροσώπως, ἡ δὲ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν εἶναι ἀμεταβίβαστος.

Ἄρθρον 652

Ὑποχρεώσεις ἐκμισθωτοῦ

Ὁ ἐκμισθωτὴς ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ μετ' ἐπιμελείας τὴν ἀναληφθεῖσαν ἐργασίαν, εὐθυνόμενος διὰ τὴν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας προξενουμένην εἰς τὸν μισθωτὴν ζημίαν.

Ὁ βαθμὸς τῆς ἐπιμελείας, δι' ἣν εὐθύνεται ὁ ἐκμισθωτής, κρίνεται ἐκ τῆς συμβάσεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῆς μορφώσεως ἢ τῶν διὰ τὴν ἐργασίαν ἀπαιτουμένων εἰδικῶν γνώσεων, ὡς καὶ τῶν ἱκανοτήτων καὶ ἰδιοτήτων τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ἃς ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ ὁ μισθωτὴς

Ἄρθρον 653

Ὑποχρεώσεις μισθωτοῦ

Ὁ μισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸν συμφωνηθέντα ἢ εἰθισμένον μισθόν.

Ἄρθρον 654

Ἐὰν ὁ μισθὸς συνίσταται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς ποσοστὸν ἐκ τῶν κερδῶν, ὁ μισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν ἢ ἀντ' αὐτοῦ εἰς πρόσωπον τῆς ἐκλογῆς τῶν μερῶν ἢ τοῦ δικαστηρίου, τὰς ἀναγκαίας περὶ κερδῶν καὶ ζημιῶν πληροφορίας, ἐφ' ὅσον δὲ ἀπαιτεῖται, ὑποχρεοῦται καὶ εἰς ἐπίδειξιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων.

Ἄρθρον 655

Πότε καταβάλλεται ὁ μισθὸς

Ὁ μισθός, ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας ἢ συνηθείας, καταβάλλεται μετὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας, ἐὰν δὲ ὑπολογίζεται καθ' ὡρισμένα διαρκούσης τῆς συμβάσεως διαστήματα, καταβάλλεται εἰς τὸ τέλος ἑκάστου αὐτῶν. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ἅμα τῇ λήξει τῆς συμβάσεως καθίσταται ἀπαιτητὸς ὁ μέχρι τῆς λήξεως μισθός.

Ἐπὶ ἐργασίας κατὰ μονάδα ἢ κατ' ἀποκοπὴν ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται εἰς τὰς ἐκ τῶν περιστάσεων, ἀναλόγως πρὸς τὴν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν καὶ τὰς τυχὸν δαπάνας του, δικαιολογουμένας προκαταβολάς.

Ἄρθρον 656

Ὑπερημερία τοῦ μισθωτοῦ

Ἐὰν ὁ μισθωτὴς κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, ἢ ἂν ἕνεκα λόγων ἀφορώντων αὐτὸν καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἐργασίας, ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθόν, μὴ ὑποχρεούμενος εἰς παροχὴν τῆς ἐργασίας ἐν ἄλλῳ χρόνῳ. Δικαιοῦται ὅμως ὁ μισθωτὴς νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ πᾶν ὅ,τι ὁ ἐκμισθωτὴς ὠφελήθη ἐκ τῆς ματαιώσεως τῆς ἐργασίας ἢ τῆς ἀλλαχοῦ παροχῆς αὐτῆς.

Ἄρθρον 657

Λόγοι κωλύσαντες τὸν ἐκμισθωτὴν

Ὁ ἐκμισθωτὴς διατηρεῖ τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν μισθὸν ἐὰν μετὰ δεκαήμερον τουλάχιστον παροχὴν ἐργασίας κωλύεται νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα σπουδαίου λόγου μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ.

Ποσὰ καταβληθέντα εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν ἐξ αἰτίας τοῦ κωλύματος δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως δικαιοῦται ὁ μισθωτὴς νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ.

Ἄρθρον 658

Ὁ χρόνος, δι' ὃν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὑφισταμένου κωλύματος διατηρεῖται ἡ ἐπὶ τὸν μισθὸν ἀξίωσις, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν μῆνα, ἐὰν τὸ κώλυμα ἐπῆλθεν ἓν τουλάχιστον ἔτος μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συμβάσεως, τὸν ἥμισυ δὲ μῆνα εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν. Ἡ διὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἀξίωσις ὑφίσταται καὶ ἂν ἔτι, τοῦ κωλύματος παρέχοντος τοιοῦτο δικαίωμα, ὁ μισθωτὴς κατήγγειλε τὴν μίσθωσιν.

Ἄρθρον 659

Ἐργασία ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης

Ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη ἐργασίας ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἢ τῆς συν-

ήθους, ὁ ἐκμισθωτὴς ὑποχρεοῦται εἰς ταύτην ἐὰν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὴν καὶ ἡ ἄρνησίς του θὰ προσέκρουεν εἰς τὴν καλὴν πίστιν.

Ὁ ἐκμισθωτὴς διὰ τὴν ἐπὶ πλέον ταύτην ἐργασίαν δικαιοῦται εἰς συμπληρωματικὴν ἀμοιβὴν κανονιζομένην ἀναλόγως τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων.

Ἄρθρον 660

Νόσος ἐκμισθωτοῦ

Ὁ μισθωτὴς ὑποχρεοῦται ἐν περιπτώσει νόσου τοῦ παρ' αὐτῷ προσληφθέντος καὶ διαιτωμένου ἐκμισθωτοῦ νὰ παρέχῃ εἰς αὐτόν, διαρκούσης τῆς συμβάσεως, περίθαλψιν καὶ ἰατρικὴν ἀντίληψιν κατ' οἶκον ἢ καὶ ἐν νοσοκομείῳ μέχρις ἑνὸς μηνὸς μέν, ἐὰν ἡ νόσος ἐπῆλθεν ἓν τουλάχιστον ἔτος μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συμβάσεως, δέκα ἡμερῶν δὲ ἂν ἡ νόσος ἐπῆλθε μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ταύτης. Ὁ μισθωτὴς δικαιοῦται νὰ καταλογίσῃ τὰς δαπάνας εἰς τὸν ὀφειλόμενον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νόσου μισθόν.

Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ μισθωτοῦ δὲν ὑφίσταται ἂν ἡ νόσος ὀφείλεται εἰς δόλον ἢ βαρεῖαν ἀμέλειαν τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ἢ ἀφ' ὅτου οὗτος εἰσήχθη εἰς νοσοκομεῖον δυνάμει δικαιώματος ἐξ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως κατὰ νόσου.

Ἄρθρον 661

Ὁ μισθωτὴς ἔχει τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου καὶ ἂν ἔτι, δικαιούμενος εἰς τοῦτο ἕνεκα τῆς νόσου, καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν.

Ἄρθρον 662

Ἀσφάλεια καὶ ὑγιεινὴ τῶν χώρων ἐργασίας

Ὁ μισθωτὴς ὀφείλει νὰ διαρρυθμίζῃ τὰ τῆς ἐργασίας ὡς καὶ τὰ τοῦ χώρου αὐτῆς καὶ τῆς διαμονῆς, τὰ τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ μηχανημάτων ἢ ἐργαλείων, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ προστατεύεται ἡ ζωὴ καὶ ἡ ὑγεία τοῦ ἐκμισθωτοῦ.

Ἄρθρον 663

Ἐὰν ὁ ἐκμισθωτὴς προσελήφθη καὶ διαιτᾶται ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ μισθωτοῦ, ὑποχρεοῦται οὗτος τὰ τοῦ χώρου διαμονῆς καὶ ὕπνου, τὰ τῆς περιθάλψεως, χρόνου ἐργασίας καὶ ἀναπαύσεως νὰ διαρρυθμίζῃ κατὰ τρόπον διασφαλίζοντα τὴν ὑγείαν καὶ τὴν ἠθικὴν ὡς καὶ τὴν ἐνάσκησιν τῶν θρησκευτικῶν καὶ πολιτικῶν καθηκόντων τοῦ ἐκμισθωτοῦ.

Ἄρθρον 664

Συμψηφισμὸς ἢ κρατήσεις μισθοῦ

Ὁ μισθωτὴς δὲν δύναται νὰ συμψηφίσῃ ὀφειλόμενον μισθὸν πρὸς ἀπαίτησίν του κατὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ μισθὸς οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τοῦ ἐκμισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ.

Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη δὲν ἰσχύει ἐπὶ συμψηφισμοῦ πρὸς ἀπαίτησιν, ἣν ἔχει ὁ μισθωτὴς ἕνεκα ζημίας προξενηθείσης ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ δολίως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ὁ μισθός, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπόκειται εἰς συμψηφισμόν, εἶναι καὶ ἀκατάσχετος.

Ἄρθρον 665

Συμπεφωνημέναι κρατήσεις ἐκ τοῦ μισθοῦ, ἐὰν δὲν συνεφωνήθη ἄλλως, λογίζονται γενόμεναι πρὸς κάλυψιν ἐνδεχομένης ζημίας τοῦ μισθωτοῦ. Τοιαῦται κρατήσεις εἶναι ἰσχυραὶ μόνον μέχρι τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ μέτρου, φέρουσι δέ, ἀφ' ἧς ἐγένοντο, τόκον.

Ἄρθρον 666

Παροχὴ ἀδείας

Ὁ μισθωτὴς ἐργασίας καταναλισκούσης ἐντελῶς ἢ οὐσιωδῶς τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ὑποχρεοῦται νὰ χορηγῇ κατ' ἔτος εἰς αὐτὸν ἄδειαν τουλάχιστον δέκα μὲν συνεχῶν ἡμερῶν ἐὰν ἡ σχέσις τῆς συμβάσεως ὑφίσταται ἄνευ διακοπῆς ἀπὸ ἔτους ἤδη, δέκα πέντε ἡμερῶν ἐὰν ἡ σχέσις ὑφίσταται ἀπὸ πέντε ἐτῶν, εἴκοσι δὲ ἡμερῶν ἐὰν ἡ σχέσις ὑφίσταται ἀπὸ δέκα πέντε ἐτῶν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται εἰς τὸν μισθόν.

Ἄρθρον 667

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἄδεια παρέχεται εἰς τὴν ἐκ τῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας πρόσφορον ἐποχήν. Δὲν ὑπολογίζεται εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀδείας ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἐκμισθωτὴς κωλυόμενος νὰ ἐργασθῇ δικαιοῦται εἰς τὸν μισθόν.

Ὁ μισθωτὴς δὲν ὑποχρεοῦται εἰς χορήγησιν ἀδείας, ἀφ' ἧς ὁ ἐκμισθωτὴς κατήγγειλε τὴν σύμβασιν.

Ἄρθρον 668

Δικαίωμα ἐπὶ τῶν ἐφευρέσεων

Ἐφευρέσεις γενόμεναι ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ἀνήκουσιν εἰς αὐτόν, ἐκτὸς ἐὰν αὗται ἀποτελοῦσι τὴν ἀνατεθειμένην εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν ἐργασίαν, ἢ ἂν ὁ μισθωτὴς ἐπεφύλαξεν ἑαυτῷ τὸ ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα. Ἐν περιπτώσει τοιαύτης ἐπιφυλάξεως τοῦ μισθωτοῦ δικαιοῦται ὁ ἐκμισθωτὴς εἰς ἰδιαιτέραν εὔλογον ἀμοιβήν.

Ἄρθρον 669

Λῆξις συμβάσεως

Ἡ σύμβασις ἐργασίας παύει αὐτοδικαίως λήξαντος τοῦ χρόνου, δι' ὃν συνωμολογήθη.

Σύμβασις ἐργασίας, ἧς ἡ διάρκεια οὔτε ὡρίσθη, οὔτε ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς συνάγεται, λύεται προηγουμένης ἑκατέρωθεν καταγγελίας. Ἡ καταγγελία δέον νὰ γείνῃ, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ ἢ ἐν τῇ συμβάσει δὲν ὁρίζεται ἄλλως, πρὸ δέκα πέντε ἡμερῶν καὶ ἐπιφέρει τὴν λύσιν μετὰ τὴν παρέλευσιν ταύτης. Προθεσμία βραχυτέρα τῆς νομίμου δὲν δύναται νὰ συμφωνηθῇ ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ.

Ἄρθρον 670

Σύμβασις ἐργασίας, ἧς ἡ διάρκεια ὁρίζεται ἐφ' ὅρου ζωῆς προσώπου τινός ἢ ὑπερβαίνει τὴν πενταετίαν, δύναται μετὰ παρέλευσιν πενταετίας νὰ καταγγελθῇ ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ὁποτεδήποτε, τηρουμένης ἑξαμήνου προθεσμίας καταγγελίας.

Ἄρθρον 671

Σιωπηρὰ ἀνανέωσις

Σύμβασις ἐργασίας συνομολογηθεῖσα δι' ὡρισμένον χρόνον, ἐὰν λήξαντος τοῦ χρόνου αὐτῆς ὁ ἐκμισθωτὴς ἐξακολουθῇ τὴν ἐργασίαν ἄνευ ἐναντιώσεως τοῦ μισθωτοῦ, λογίζεται ἀνανεωθεῖσα ἐπ' ἀόριστον.

Ἄρθρον 672

Καταγγελία διὰ σπουδαῖον λόγον

Ἑκάτερον τῶν μερῶν δικαιοῦται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν διὰ σπουδαῖον λόγον ὁποτεδήποτε ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας. Διὰ συμφωνίας δὲν δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο.

Ἄρθρον 673

Ἐὰν ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν ἐχώρησεν ἡ καταγγελία συνίσταται ἢ ὀφείλεται εἰς ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως, ὑποχρεοῦται ὁ ἀθετήσας εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρον 674

Ἐὰν ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν ἐχώρησεν ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καταγγελία, ὀφείλεται εἰς ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν τῶν προσωπικῶν ἢ περιουσιακῶν αὐτοῦ σχέσεων, δύναται τὸ δικαστήριον κατὰ τὴν κρίσιν του νὰ ἐπιδικάσῃ εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν εὔλογον ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρον 675

Θάνατος ἑνὸς

Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐκμισθωτοῦ λύεται ἡ σύμβασις ἐργασίας.

Διὰ τοῦ θανάτου τοῦ μισθωτοῦ ἡ σύμβασις λύεται μόνον ὅταν τὰ μέρη ἀπέβλεψαν κυρίως εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δύναται τὸ δικαστήριον κατὰ τὴν κρίσιν του νὰ ἐπιδικάσῃ εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν εὔλογον ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρον 676

Ἐμπιστευτικαὶ ἐργασίαι

Μίσθωσις ἐμπιστευτικῶν ἐλευθερίων ἐργασιῶν, ἐν ᾗ ὁ ἐκμισθωτὴς δὲν διατελεῖ εἰς διαρκῆ σχέσιν ἐπὶ παγίῳ μισθῷ, δύναται νὰ καταγγελθῇ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἄνευ σπουδαίου λόγου. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει καὶ ὁ ἐκμισθωτής, ἀλλ' ἐὰν καταγγείλῃ ἀκαίρως, εὐθύνεται εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρον 677

Ἄδεια πρὸς εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας

Ὁ ἐκμισθωτὴς καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὸν ἀναγκαιοῦντα ἐλεύθερον χρόνον πρὸς εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἄλλως δὲν μένει εἰς αὐτὸν πρὸς τοῦτο τοιοῦτος κατάλληλος χρόνος.

Ἄρθρον 678

Πιστοποιητικὸν ἐργασίας

Κατὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως ὁ ἐκμισθωτὴς δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν μισθωτὴν πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας του. Μόνον εἰδικῇ αἰτήσει τοῦ ἐκμισθωτοῦ πιστοποιεῖται καὶ τὸ ποιὸν αὐτῆς καὶ ἡ διαγωγή του.

Ἄρθρον 679

Παραίτησις ἐκμισθωτοῦ ἀπὸ δικαιωμάτων

Συμφωνία, δι' ἧς περιορίζονται τὰ δικαιώματα τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐκ τῶν ἄρθρων 656 ἕως 658, 659 § 2 ἕως 667, 668 ἐδ. 2, 670, 674, 677 καὶ 678 εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 680

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Διὰ συμβάσεως μεταξὺ μισθωτῶν ἢ ἑνώσεως τούτων καὶ ἐκμισθωτῶν ἢ ἑνώσεως τούτων *(συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας)*, δύνανται κατὰ τὰς περὶ τούτου διατάξεις τοῦ νόμου νὰ καθορίζωνται οἱ ὅροι, ὑφ' οὓς θὰ συνομολογῶνται αἱ κατ' ἰδίαν συμβάσεις ἐργασίας τῶν ὑποβαλλομένων εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἀτόμων ἢ ἑνώσεων.

Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ ἐγγράφως.

Οἱ πρὸς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἀντιτιθέμενοι ὅροι τῶν κατ' ἰδίαν συμβάσεων ἐργασίας, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι εὐνοϊκώτεροι διὰ τὸν ἐκμισθωτήν, εἶναι ἄκυροι, ἀντὶ τούτων δὲ ἰσχύουσιν οἱ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Μίσθωσις ἔργου

Ἄρθρον 681

Ἔννοια

Διὰ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἔργου ὁ μὲν ἐργολάβος ὑποχρεοῦται εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, ὁ δὲ ἐργοδότης νὰ καταβάλῃ τὴν συμφωνηθεῖσαν ἀμοιβήν.

Ἄρθρον 682

Ἀμοιβὴ λογίζεται σιωπηρῶς συμφωνηθεῖσα ἐὰν τὸ ἔργον κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις ἐκτελῆται μόνον ἐπ' ἀμοιβῇ.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 650 ἐφαρμόζεται ἀναλόγως.

Ἄρθρον 683

Ἐπὶ συμβάσεως πρὸς κατασκευὴν ἔργου ἐν ἀμφιβολίᾳ ἐὰν τὴν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένην ὕλην χορηγῇ ὁ ἐργολάβος ἐφαρμόζονται αἱ περὶ πωλήσεως διατάξεις, ἐὰν δὲ ὁ ἐργοδότης αἱ περὶ μισθώσεως ἔργου.

Ἄρθρον 684

Ὑποκατάστασις ἄλλου

Ὁ ἐργολάβος δὲν δικαιοῦται νὰ ὑποκαταστήσῃ ἄλλον ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ ἔργου, ἐκτὸς ἂν ἐκ τῆς συμβάσεως ἢ ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἔργου προκύπτῃ τὸ ἐναντίον.

Ἄρθρον 685

Ὑποχρεώσεις ἐργολάβου

Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ χρησιμοποιῇ ἐπιμελῶς τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου χορηγηθεῖσαν ὕλην, νὰ λογοδοτήσῃ περὶ τούτου καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ τυχὸν ὑπόλοιπον αὐτῆς εἰς τὸν ἐργοδότην.

Ἐὰν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου χορηγηθεῖσα ὕλη ἢ τὸ ὑποδειχθὲν γήπεδον παρουσιάσωσιν ἐλαττώματα, ἢ ἐὰν ἄλλως προκύψῃ κατάστασις, ἐξ ἧς κινδυνεύει ἡ ἔγκαιρος ἢ ἡ προσήκουσα ἐκτέλεσις, ὀφείλει ὁ ἐργολάβος νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου ἀμελλητὶ τὸν ἐργοδότην, εὐθυνόμενος ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει διὰ τὰς ἐπιζημίους συνεπείας.

Ἄρθρον 686

Δικαιώματα ἐργοδότου

Ἐὰν ὁ ἐργολάβος δὲν κάμῃ ἐγκαίρως ἔναρξιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου, ἢ ἐὰν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἄνευ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργοδότου ἐπιβραδύνῃ τὴν ἐκτέλεσιν κατὰ τρόπον ἀντικείμενον εἰς τὴν σύμβασιν καὶ καθιστῶντα ἀνέφικτον τὴν ἔγκαιρον περάτωσιν τοῦ ἔργου, δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ὑπαναχωρήσῃ τῆς συμβάσεως, χωρὶς νὰ ἀναμένῃ τὸν χρόνον τῆς παραδόσεως τοῦ ἔργου. Ὑπαρχούσης ὑπερημερίας τοῦ ἐργολάβου, τὰ ἕνεκα ταύτης δικαιώματα τοῦ ἐργοδότου διατηροῦνται ἀκέραια.

Ἄρθρον 687

Ἐὰν διαρκούσης τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου προβλέπεται ὡρισμένως κατασκευὴ ἐλαττωματικὴ ἢ ἀντίθετος πρὸς τὴν σύμβασιν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργολάβου, ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ τάξῃ εἰς αὐτὸν εὔλογον προθεσμίαν διορθώσεως τῶν ἐλλείψεων καὶ, ἀπράκτου ταύτης παρερχομένης, νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὸς τὴν διόρθωσιν εἰς βάρος τοῦ ἐργολάβου.

Ἄρθρον 688

Ἐπουσιώδη ἐλαττώματα ἔργου

Ἐὰν τὸ ἐκτελεσθὲν ἔργον φέρῃ ἐπουσιώδη ἐλαττώματα, ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ εἴτε τὴν ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας διόρθωσιν τούτων, ἐνόσῳ ἡ διόρθωσις δὲν ἀπαιτεῖ δυσαναλόγους δαπάνας, εἴτε ἀνάλογον μείωσιν τῆς ἀμοιβῆς.

Ἄρθρον 689

Οὐσιώδη ἐλαττώματα ἔργου

Ἐὰν τὸ ἐκτελεσθὲν ἔργον ἔχῃ οὐσιώδη ἐλαττώματα καθιστῶντα αὐτὸ ἄχρηστον ἢ στερῆται συνομολογηθεισῶν ἰδιοτήτων, ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται ἀντὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ προηγουμένου ἄρθρου νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀναστροφὴν τῆς συμβάσεως.

Ἐπὶ τῆς ἀναστροφῆς τῆς συμβάσεως ἢ μειώσεως τῆς ἀμοιβῆς ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ πωλήσεως διατάξεις τῶν ἄρθρων 541, 546 ἕως 549, 551 ἕως 553.

Ἄρθρον 690

Ὑπαιτιότης ἐπὶ ἐλλείψεων

Ὁ ἐργοδότης ἀντὶ ἀναστροφῆς ἢ μειώσεως δικαιοῦται εἰς ἀποζημίωσιν ἕνεκα μὴ ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως, ἐὰν αἱ ἐλλείψεις τοῦ ἔργου ὀφείλωνται εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ ἐργολάβου.

Ἄρθρον 691

Ὁ ἐργοδότης οὐδὲν δικαίωμα ἔχει ἕνεκεν ἐλλείψεων τοῦ ἔργου, ἐὰν εἶναι ὑπαίτιος τούτων εἴτε λόγῳ ὁδηγιῶν, ἃς ἔδωκε παρὰ τὰς ρητὰς ἀντιρρήσεις τοῦ ἐργολάβου, εἴτε κατ' ἄλλον τρόπον.

Ἄρθρον 692

Ἔγκρισις ἔργου

Μετὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἔργου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὁ ἐργολάβος ἀπαλλάσσεται πάσης εὐθύνης ἕνεκεν ἐλλείψεων αὐτοῦ, ἐκτὸς ἂν αὗται ὅταν παρελήφθη τὸ ἔργον δὲν ἠδύναντο νὰ διαγνωσθῶσι διὰ κανονικῆς ἐξετάσεως, ἢ δολίως ἀπεκρύβησαν ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου.

Ἄρθρον 693

Παραγραφὴ

Αἱ ἀξιώσεις τοῦ ἐργοδότου ἕνεκεν ἐλλείψεων τοῦ ἔργου παραγράφονται μετὰ παρέλευσιν δέκα ἐτῶν ἀφ' ἧς τοῦτο παρελήφθη, ἐὰν πρόκειται περὶ οἰκοδομημάτων ἢ ἄλλων ἀκινήτων ἐγκαταστάσεων, ἄλλως ἐντὸς ἓξ μηνῶν, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως ἐπὶ τῆς παραγραφῆς τῶν ἄρθρων 555 § 2 ἕως 558.

Ἄρθρον 694

Χρόνος πληρωμῆς τῆς ἀμοιβῆς

Ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἐργολάβου καταβάλλεται κατὰ τὴν παράδοσιν τοῦ ἔργου. Ἐὰν ἡ ἀμοιβὴ συνίσταται εἰς χρήματα καὶ δὲν ἐπιστώθη, φέρει τόκον ἀπὸ τῆς παραδόσεως τοῦ ἔργου.

Ἐὰν ἡ παράδοσις τοῦ ἔργου καὶ ἡ καταβολὴ τῆς ἀμοιβῆς συνεφωνήθησαν κατὰ τμήματα, ἡ ἀμοιβὴ καταβάλλεται ἅμα τῇ παραδόσει ἑκάστου τμήματος.

Ἄρθρον 695

Ἐνέχυρον ἐργολάβου

Ὁ ἐργολάβος διὰ τὰς ἀπαιτήσεις αὐτοῦ ἐκ τῆς συμβάσεως ἔχει νόμιμον ἐνέχυρον ἐπὶ τῶν ἐν τῇ κατοχῇ αὐτοῦ κινητῶν πραγμάτων τοῦ ἐργοδότου, ἅτινα κατεσκεύασεν ἢ ἐπεσκεύασεν.

Ἄρθρον 696

Μεταβολὴ τιμῶν προϋπολογισμοῦ

Ἐπιφυλαττομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 388, ἐὰν ἡ σύμβασις κατηρτίσθη ἐπὶ τῇ βάσει προϋπολογισμοῦ, οὗτινος τὴν ἀκρίβειαν ρητῶς ἠγγυήθη ὁ ἐργολάβος, δὲν δύναται οὗτος νὰ ζητήσῃ αὔξησιν τῆς ἀμοιβῆς καὶ ἂν ἔτι ὕστερον ὑπερετιμήθησαν αἱ προϋπολογισθεῖσαι ἐργασίαι.

Ἄρθρον 697

Ἐὰν ὁ ἐργολάβος δὲν ἠγγυήθη τὴν ἀκρίβειαν τοῦ προϋπολογισμοῦ καθίσταται δὲ ἀναγκαία οὐσιώδης ὑπέρβασις αὐτοῦ, δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ ὑπαναχωρήσῃ τῆς συμβάσεως παρέχων εἰς τὸν ἐργολάβον ἀμοιβὴν διὰ τὰς μέχρι τῆς ὑπαναχωρήσεως ἐκτελεσθείσας ἐργασίας.

Ὁ ἐργολάβος ὀφείλει ἀμελλητὶ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ἐργοδότην περὶ τῆς ἐμφανιζομένης ἀνάγκης πρὸς ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἄλλως στερεῖται πάσης ἀξιώσεως διὰ τὴν ἐπὶ πλέον δαπάνην ἢ ἐργασίαν.

Ἄρθρον 698

Τίς φέρει τὸν κίνδυνον τοῦ ἔργου

Ὁ ἐργολάβος μέχρι τῆς παραδόσεως τοῦ ἔργου φέρει τὸν κίνδυνον αὐτοῦ. Ἐὰν ὁ ἐργοδότης κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχήν, τὸν κίνδυνον φέρει οὗτος.

Ὁ ἐργοδότης φέρει τὸν κίνδυνον τῆς τυχαίας καταστροφῆς καὶ χειροτερεύσεως τοῦ ὑπ' αὐτοῦ δοθέντος ὑλικοῦ.

Ἄρθρον 699

Ἐὰν ἕνεκεν ἐλαττώματος τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου χορηγηθείσης ὕλης ἢ ἕνεκα τοῦ ὑπ' αὐτοῦ καθορισθέντος τρόπου ἐκτελέσεως, τὸ ἔργον κατεστράφη ἢ ἐχειροτέρευσε πρὸ τῆς παραδόσεως ἢ κατέστη ἀδύνατος ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ, δικαιοῦται ὁ ἐργολάβος, ἐφ' ὅσον ἐγκαίρως ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τοῦ

ἐργοδότου ἐπὶ τῶν κινδύνων τούτων, νὰ ἀπαιτήσῃ ἀμοιβὴν διὰ τὴν ἐκτελεσθεῖσαν ἐργασίαν καὶ ἀπόδοσιν τῶν μὴ περιλαμβανομένων εἰς τὴν ἀμοιβὴν δαπανῶν. Περαιτέρω εὐθύνη τοῦ ἐργοδότου ἕνεκα τῆς ὑπαιτιότητος αὐτοῦ δὲν ἀποκλείεται.

Ἄρθρον 700

Δικαίωμα ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν

Ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται μέχρι περατώσεως τοῦ ἔργου νὰ καταγγείλῃ κατὰ πάντα χρόνον τὴν σύμβασιν. Γενομένης καταγγελίας ὀφείλεται εἰς τὸν ἐργολάβον ἡ συμφωνηθεῖσα ἀμοιβή, ἀλλ' ἐκπίπτεται ἐξ αὐτῆς ἡ ἐκ τῆς ματαιώσεως τῆς συμβάσεως ἐξοικονομηθεῖσα δαπάνη ὡς καὶ πᾶν ὅ,τι ὠφελήθη ὁ ἐργολάβος ἐξ ἄλλης ἐργασίας αὐτοῦ, ἢ δολίως παρέλειψε νὰ ὠφεληθῇ.

Ἄρθρον 701

Θάνατος ἐργολάβου

Ἡ σύμβασις λύεται διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐργολάβου, ἐὰν τὰ μέρη ἀπέβλεψαν κυρίως εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ καταβάλῃ τὴν ἀξίαν τοῦ χρησίμου ὑλικοῦ καὶ τὸ ἀναλογοῦν πρὸς τὴν ἐκτελεσθεῖσαν ἐργασίαν μέρος τῆς ἀμοιβῆς.

Ἄρθρον 702

Μισθοὶ ἐργατῶν

Ἐργάται χρησιμοποιούμενοι ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου εἰς κατασκευὴν οἰκοδομικοῦ ἔργου ἢ ἄλλης ἀκινήτου ἐγκαταστάσεως, ἔχουσι διὰ τὸν μισθὸν αὐτῶν ἀπαίτησιν ἀπ' εὐθείας κατὰ τοῦ ἐργοδότου μέχρι τοῦ ποσοῦ, ὅπερ οὗτος ὀφείλει εἰς τὸν ἐργολάβον.

Ὁ ἐργοδότης, ἀφ' ἧς ὁ ἐργάτης ἐδήλωσεν εἰς αὐτὸν ὅτι ἀσκεῖ τὴν ἀπαίτησίν του, δὲν δύναται πλέον νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐργολάβον ἢ τὸν διάδοχον αὐτοῦ ἢ νὰ συμβιβασθῇ μετὰ τούτων ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἐργάτου.

Συμφωνία περιορίζουσα ἐκ τῶν προτέρων τὰ δικαιώματα ταῦτα τοῦ ἐργάτου εἶναι ἄκυρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ

Μεσιτεία

Ἄρθρον 703

Ἔννοια

Ὁ ὑποσχεθεὶς ἀμοιβὴν πρός τινα *(μεσίτην)* διὰ τὴν μεσολάβησιν ἢ διὰ τὴν ὑπόδειξιν εὐκαιρίας, πρὸς σύναψιν συμβάσεως, ὑποχρεοῦται εἰς πληρωμὴν μόνον ἐὰν ἡ σύμβασις καταρτισθῇ συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης μεσολαβήσεως ἢ ὑποδείξεως. Ἐὰν κατηρτίσθη μὲν προσύμφωνον ἀλλ' ἡ ὁριστικὴ σύμβασις ἐματαιώθη, ὀφείλεται μόνον τὸ ἥμισυ τῆς ἀμοιβῆς.

Διὰ δαπάνας ἔχει ἀξίωσιν ὁ μεσίτης μόνον ἐὰν συνεφωνήθη ἡ καταβολὴ αὐτῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὀφείλονται αὗται καὶ ἂν ἔτι δὲν κατηρτίσθη ἡ σύμβασις.

Ἄρθρον 704

Ἐπὶ συμβάσεως καταρτισθείσης ὑπὸ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν ἡ ἀμοιβὴ τοῦ μεσίτου καταβάλλεται ἐὰν πληρωθῇ ἡ αἵρεσις.

Ἐπὶ συμβάσεως καταρτισθείσης ὑπὸ διαλυτικὴν αἵρεσιν ἡ ἀμοιβὴ καταβάλλεται ἅμα τῇ συνάψει τῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 705

Ἀμοιβὴ λογίζεται σιωπηρῶς συμφωνηθεῖσα ἐὰν ἡ μεσολάβησις ἢ ἡ ὑπόδειξις κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις μόνον ἐπ' ἀμοιβῇ γίνεται, ἢ ἐὰν ἀνετέθη αὕτη εἰς μεσίτην κατ' ἐπάγγελμα.

Ἐὰν δὲν ὡρίσθη τὸ ποσὸν τῆς ἀμοιβῆς, ὀφείλεται ἡ κατὰ τὴν διατίμησιν ἰσχύουσα, ἤ, ἐλλείψει διατιμήσεως, ἡ ἐν τῷ τόπῳ εἰθισμένη ἀμοιβή.

Ἄρθρον 706

Ὁ μεσίτης δὲν δικαιοῦται εἰς ἀμοιβὴν οὐδὲ εἰς δαπάνας ἐὰν ἐναντίον τοῦ περιεχομένου τῆς συμβάσεως ἐνήργησε καὶ διὰ τὸν ἕτερον συμβαλλόμενον. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει ἐὰν ὁ μεσίτης ἐδέχθη παρὰ τοῦ ἑτέρου ὑπόσχεσιν ἀμοιβῆς ὑπὸ περιστάσεις ἀντιτιθεμένας πρὸς τὴν καλὴν πίστιν.

Ἄρθρον 707

Ὑπέρμετρος ἀμοιβή

Ἐὰν ἡ συμφωνηθεῖσα ἀμοιβὴ τοῦ μεσίτου εἶναι δυσαναλόγως μεγάλη, μειοῦται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου εἰς τὸ προσῆκον μέτρον αἰτήσει τοῦ ὀφειλέτου.

Ἄρθρον 708

Προξενητικὰ γάμου

Ἡ ὑπόσχεσις προξενητικῶν γάμου εἶναι ἄκυρος, τὰ δὲ τυχὸν καταβληθέντα ἀναζητοῦνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Προκήρυξις

Ἄρθρον 709

Ἔννοια

Ὁ δημοσίᾳ προκηρύξας ἀμοιβὴν δι' ἐκτέλεσιν πράξεως, ἰδίᾳ δι' ἐπίτευξιν ἀποτελέσματος, ὀφείλει τὴν ἀμοιβὴν εἰς τὸν ἐκτελέσαντα καὶ ἂν ἔτι οὗτος ἐνήργησεν ἀσχέτως πρὸς τὴν προκήρυξιν.

Προκήρυξις ἐπάθλου ἀπονεμητέου μετὰ διαγωνισμόν, εἶναι ἰσχυρὰ μόνον ἂν περιέχῃ προθεσμίαν πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ διαγωνισμοῦ.

Ἄρθρον 710

Ἀνάκλησις

Μέχρι περατώσεως τῆς πράξεως ὁ προκηρύξας δύναται νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν προκήρυξιν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καθ' ὃν καὶ ἐγένετο αὕτη ἢ κατὰ παραπλήσιον τρόπον, ἢ δι' ἰδιαιτέρας ἀνακοινώσεως, ἐκτὸς ἂν ἐν τῇ προκηρύξει παρῃτήθη τῆς ἀνακλήσεως. Ὡς παραίτησις ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται ὁ προσδιορισμὸς προθεσμίας πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς πράξεως.

Ἐὰν ἡ ἀνάκλησις δὲν ἐγνωστοποιήθη κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον, εἶναι ἄκυρος ἔναντι ἐκείνου, ὅστις ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἀνακλήσεως καὶ ἀποβλέψας εἰς τὴν προκήρυξιν ἐξετέλεσε τὴν πρᾶξιν.

Ἄρθρον 711

Πλείονες ἐκτελέσαντες

Ἐὰν τὴν προκηρυχθεῖσαν πρᾶξιν ἐξετέλεσαν πλείονες αὐτοτελῶς, ἡ ἀμοιβὴ ἀνήκει, ἐφ' ὅσον δὲν προκύπτει ἄλλο τι ἐκ τῆς προκηρύξεως, εἰς τὸν πρῶτον ἐκτελέσαντα, ἐπὶ δὲ συγχρόνου ἐκτελέσεως ὑπὸ πλειόνων, εἰς πάντας κατ' ἴσα μέρη.

Ἄρθρον 712

Ἐὰν διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἀποτελέσματος συνετέλεσαν πλείονες, ἡ ἀμοιβὴ κατανέμεται μεταξὺ αὐτῶν ὑπὸ τοῦ προκηρύξαντος κατὰ δικαίαν κρίσιν ἀναλόγως τῆς συμβολῆς ἑκάστου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ

ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ἐντολή

Ἄρθρον 713

Ἔννοια

Διὰ τῆς συμβάσεως τῆς ἐντολῆς ὁ ἐντολοδόχος ὑποχρεοῦται νὰ διεξαγάγῃ ἄνευ ἀμοιβῆς τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἐντολέως ὑπόθεσιν.

Ἄρθρον 714

Ὁ ἐντολοδόχος εὐθύνεται διὰ πᾶν πταῖσμα.

Ἄρθρον 715

Ὑποκατάστασις ἄλλου

Ὁ ἐντολοδόχος, ἐὰν δὲν ὡρίσθη ἄλλο τι ἐν τῇ συμβάσει, δὲν δικαιοῦται νὰ ὑποκαταστήσῃ ἕτερον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς, ἐκτὸς ἂν ἐξαναγκασθῇ ἐκ τῶν περιστάσεων, ἢ ἂν συνειθίζεται ἡ ὑποκατάστασις.

Ἄρθρον 716

Ἐὰν ὁ ἐντολοδόχος ὑποκατέστησεν ἕτερον ἄνευ δικαιώματος, εὐθύνεται διὰ τὸ πταῖσμα αὐτοῦ ὡς δι' ἴδιον αὐτοῦ πταῖσμα.

Ἐὰν ὑποκατέστησεν ἕτερον ἔχων τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα, ὁ ἐντολοδόχος εὐθύνεται μόνον διὰ πταῖσμα περὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ὑποκαταστάτου καὶ περὶ τὰς δοθείσας αὐτῷ ὁδηγίας.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ὁ ἐντολεὺς δύναται νὰ ἐνασκήσῃ κατ' εὐθεῖαν κατὰ τοῦ ὑποκαταστάτου τὰς ἀγωγάς, ἃς ἔχει κατ' αὐτοῦ ὁ ἐντολοδόχος.

Ἄρθρον 717

Παρέκκλισις ἀπὸ τῶν ὁρίων τῆς ἐντολῆς

Ὁ ἐντολοδόχος δύναται νὰ παρεκκλίνῃ τῶν ὁρίων τῆς ἐντολῆς, μόνον ὅταν ἀδυνατῇ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ἐντολέα, εἶναι δὲ συνάμα φανερὸν ὅτι ὁ ἐντολεὺς ἤθελεν ἐπιτρέψει τοῦτο, ἐὰν ἐγνώριζε τὰ προκαλέσαντα τὴν παρέκκλισιν περιστατικά.

Ἄρθρον 718

Ὑποχρεώσεις ἐντολοδόχου

Ὁ ἐντολοδόχος ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ πληροφορίας εἰς τὸν ἐντολέα περὶ τῆς ἀνατεθείσης ὑποθέσεως, μετὰ δὲ τὸ πέρας τῆς ἐντολῆς ὀφείλει λογοδοσίαν.

Ἄρθρον 719

Ὁ ἐντολοδόχος ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν ἐντολέα πᾶν ὅ,τι ἔλαβε πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς, ἢ ἀπέκτησεν ἐκ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς.

Ἄρθρον 720

Ὁ ἐντολοδόχος ἐὰν ἐχρησιμοποίησε δι' ἑαυτὸν χρήματα τοῦ ἐντολέως, ὀφείλει τόκον ἐπ' αὐτῶν ἀπὸ τῆς χρησιμοποιήσεως.

Ἄρθρον 721

Ὑποχρεώσεις ἐντολέως

Ὁ ἐντολεὺς ὑποχρεοῦται εἰς προκαταβολὴν τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς ἀπαιτουμένων δαπανῶν.

Ἄρθρον 722

Ὁ ἐντολεὺς ὀφείλει νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν ἐντολοδόχον πᾶν ὅ,τι οὗτος ἐδαπάνησε πρὸς κανονικὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς.

Ἄρθρον 723

Ὁ ἐντολεὺς χρεωστεῖ νὰ ἀνορθώσῃ πᾶσαν ζημίαν, ἣν ὁ ἐντολοδόχος ὑπέστη ἄνευ πταίσματός του κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς.

Ἄρθρον 724

Ἀνάκλησις ἐντολῆς

Ὁ ἐντολεὺς δικαιοῦται νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν ἐντολὴν κατὰ πάντα χρόνον. Ἀντίθετος συμφωνία εἶναι ἄκυρος, ἐκτὸς ἂν ἡ ἐντολὴ ἀφορᾷ καὶ τὸ συμφέρον τοῦ ἐντολοδόχου ἢ τρίτου.

Ἄρθρον 725

Καταγγελία ὑπὸ ἐντολοδόχου

Ὁ ἐντολοδόχος δικαιοῦται νὰ καταγγείλῃ τὴν ἐντολὴν κατὰ πάντα χρόνον, ἐὰν δὲν παρητήθη τοῦ δικαιώματος τούτου. Ὑφισταμένου σπουδαίου λόγου ἡ παραίτησις εἶναι ἄνευ ἀποτελέσματος.

Ἐὰν ἡ καταγγελία ἐγένετο ἀκαίρως ἄνευ σπουδαίου λόγου, ὁ ἐντολοδόχος ὑποχρεοῦται εἰς ἀνόρθωσιν τῆς ἐντεῦθεν προσγενομένης εἰς τὸν ἐντολέα ζημίας.

Ἄρθρον 726

Λύσις ἐντολῆς

Ἡ ἐντολὴ λύεται, ἐνόσῳ δὲν ὡρίσθη τὸ ἐναντίον, διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐντολέως ἢ τοῦ ἐντολοδόχου, ὡς ἐπίσης διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως ἢ πτωχεύσεως αὐτῶν. Τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἐπάγεται ἐπὶ νομικοῦ προσώπου ἡ διάλυσις αὐτοῦ.

Ἄρθρον 727

Ἐὰν κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἡ λύσις τῆς ἐντολῆς ἐκθέτῃ εἰς κίνδυνον τὰ συμφέροντα τοῦ ἐντολέως, ὁ ἐντολοδόχος, ὁ κληρονόμος αὐτοῦ ἢ ὁ νομίμως ἀντιπροσωπεύων αὐτόν, ὑποχρεοῦται νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀνατεθεῖσαν ὑπόθεσιν μέχρις οὗ δυνηθῇ νὰ λάβῃ πρόνοιαν ὁ ἐντολεύς, ἢ ὁ κληρονόμος αὐτοῦ ἢ ὁ νομίμως ἀντιπροσωπεύων αὐτόν.

Ἄρθρον 728

Ἐπιφυλαττομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 224, ὁ ἐντολεὺς ἢ ὁ κληρονόμος αὐτοῦ εὐθύνεται, ὡς ἂν ὑφίστατο εἰσέτι ἡ ἐντολή, ἐκ τῶν ὑποθέσεων, ἃς ὁ ἐντολοδόχος διεξήγαγε πρὶν ἢ λάβῃ γνῶσιν τῆς λύσεως τῆς ἐντολῆς.

Ἄρθρον 729

Συμβουλὴ ἢ σύστασις

Ἐάν τις ἔδωκε συμβουλὴν ἢ σύστασιν, δὲν εὐθύνεται διὰ τὴν ἐντεῦθεν ζημίαν, ἐκτὸς ἂν διὰ συμβάσεως ἀνέλαβε τὴν εὐθύνην, ἢ ἂν ἐτέλει ἐν δόλῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Διοίκησις ἀλλοτρίων

Ἄρθρον 730

Ἔννοια

Ὁ ἄνευ ἐντολῆς διοικῶν ἀλλοτρίαν ὑπόθεσιν ὑποχρεοῦται νὰ διεξάγῃ αὐτὴν πρὸς τὸ συμφέρον καὶ κατὰ τὴν πραγματικὴν ἢ τὴν εἰκαζομένην θέλησιν τοῦ κυρίου.

Ἐναντία θέλησις τοῦ κυρίου πρὸς διοίκησιν τῆς ὑποθέσεως δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψει, ἐὰν ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον ἢ τὰ χρηστὰ ἤθη.

Ἄρθρον 731

Ὑποχρεώσεις διοικοῦντος

Ὁ διοικητὴς ἀλλοτρίων εὐθύνεται διὰ πᾶν πταῖσμα. Ἐὰν τὴν διοίκησιν ἀνέλαβεν ἐναντίον τῆς πραγματικῆς ἢ εἰκαζομένης θελήσεως τοῦ κυρίου, ὤφειλε δὲ νὰ διαγνώσῃ τοῦτο, εὐθύνεται καὶ διὰ τὰ τυχηρά, ἐκτὸς ἂν ἀποδεικνύῃ ὅτι ἡ ζημία θὰ ἐπήρχετο καὶ ἄνευ τῆς ἀναμίξεώς του.

Ἄρθρον 732

Ὁ διοικήσας τὰ ἀλλότρια πρὸς ἀποτροπὴν κινδύνου ἀπειλοῦντος τὸν κύριον, εὐθύνεται μόνον διὰ δόλον καὶ βαρεῖαν ἀμέλειαν.

Ἄρθρον 733

Ὁ διοικητὴς ἀλλοτρίων ὀφείλει νὰ ἀναγγείλῃ τὴν ἀνάληψιν τῆς διοικήσεως εἰς τὸν κύριον, εὐθὺς ὡς ἤθελε καταστῇ τοῦτο ἐφικτὸν καὶ, ἐὰν ἐκ τῆς ἀναβολῆς δὲν ἐπίκειται κίνδυνος, νὰ ἀναμείνῃ τὰς ὁδηγίας αὐτοῦ.

Ἄρθρον 734

Ὁ διοικητὴς ἀλλοτρίων ὑποχρεοῦται ἔναντι τοῦ κυρίου εἰς λογοδοσίαν,

εἰς ἀπόδοσιν τῶν ἐκ τῆς διοικήσεως κτηθέντων καὶ εἰς τόκους κατὰ τὰς περὶ ἐντολῆς διατάξεις ἐφαρμοζομένας ἀναλόγως.

Ἄρθρον 735

Ἐὰν ὁ διοικητὴς ἀλλοτρίων εἶναι ἀνίκανος ἢ περιωρισμένης ἱκανότητος πρὸς δικαιοπραξίαν, εὐθύνεται ἐκ τῆς διοικήσεως μόνον κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. Περαιτέρω εὐθύνη ἐξ ἀδικοπραξίας δὲν ἀποκλείεται.

Ἄρθρον 736

Δικαιώματα διοικοῦντος

Ἐὰν ὁ διοικητὴς ἀλλοτρίων ἐπελήφθη τῆς διοικήσεως πρὸς τὸ συμφέρον καὶ κατὰ τὴν πραγματικὴν ἢ εἰκαζομένην θέλησιν τοῦ κυρίου, δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τοῦτον τὰς δαπάνας τῆς διοικήσεως καὶ ἀνόρθωσιν τῶν ζημιῶν κατὰ τὰς περὶ ἐντολῆς διατάξεις ἐφαρμοζομένας ἀναλόγως.

Ἄρθρον 737

Μὴ ὑφισταμένων τῶν ὅρων τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὁ διοικητὴς δὲν ἔχει δικαίωμα εἰς ἀνόρθωσιν τῶν ζημιῶν. Ἀπόδοσιν δαπανῶν δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ μόνον κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Ἄρθρον 738

Ὁ διοικητὴς οὐδεμίαν ἀξίωσιν ἔχει ἐκ τῆς διοικήσεως ἐὰν εἶχε τὴν πρόθεσιν νὰ μὴ ἀπαιτήσῃ δαπάνας ἢ ἀποζημίωσιν.

Ἡ πρόθεσις αὕτη, ἐάν τις παρέσχε διατροφὴν εἰς συγγενῆ ἐξ αἵματος ἐν εὐθείᾳ γραμμῇ ἢ δευτέρου βαθμοῦ ἐκ πλαγίου, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται ὑπὲρ τοῦ συγγενοῦς τούτου ὑφισταμένη.

Ἄρθρον 739

Διοίκησις ἀλλοτρίων ὡς ἰδίων

Ὅστις διατελῶν ἐν γνώσει ὅτι πρόκειται περὶ ἀλλοτρίας ὑποθέσεως διοικεῖ αὐτὴν ὡς ἰδίαν, ἐπιφυλαττομένης τῆς τυχὸν εὐθύνης ἐξ ἀδικοπραξίας, ὑπέχει τὰς ἐκ τῆς διοικήσεως ἀλλοτρίων ὑποχρεώσεις. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δαπάνας δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ὁ διοικητὴς μόνον κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Ἄρθρον 740

Αἱ διατάξεις περὶ διοικήσεως ἀλλοτρίων δὲν ἐφαρμόζονται ἐάν τις διεξάγῃ ὑπόθεσιν ἀλλοτρίαν νομίζων αὐτὴν ὡς ἰδίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ἑταιρία

Ἄρθρον 741

Ἔννοια

Διὰ τῆς συμβάσεως τῆς ἑταιρίας δύο ἢ πλείονες ὑποχρεοῦνται ἀμοιβαίως εἰς τὴν διὰ κοινῶν εἰσφορῶν ἐπιδίωξιν κοινοῦ σκοποῦ καὶ ἰδίως οἰκονομικοῦ.

Ἄρθρον 742

Εἰσφοραὶ

Αἱ εἰσφοραὶ τῶν ἑταίρων δύνανται νὰ συνίστανται εἰς ἐργασίαν αὐτῶν, εἰς χρήματα ἢ ἄλλα ἀντικείμενα ὡς καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην παροχήν.

Ἂν δὲν συνεφωνήθη ἄλλο τι, οἱ ἑταῖροι ὑποχρεοῦνται εἰς ἴσας εἰσφοράς.

Ἄρθρον 743

Ὑποχρεώσεις τοῦ ἑταίρου

Ἐπὶ ὑπερημερίας ἢ ἀδυναμίας ἑταίρου πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς καὶ ἐκτέλεσιν τῶν ὑποχρεώσεων αὐτοῦ, ἀντὶ τοῦ δικαιώματος ὑπαναχωρήσεως κατὰ τὰς ἀρχὰς περὶ ἀμφοτεροβαρῶν συμβάσεων χωρεῖ καταγγελία τῆς ἑταιρίας.

Ἄρθρον 744

Ὡς πρὸς τὸν κίνδυνον τῆς εἰσφορᾶς καὶ τὴν εὐθύνην δι' ἐλαττώματα αὐτῆς ἐφαρμόζονται ἀναλόγως, ἐὰν μὲν ἡ εἰσφορὰ συνίσταται εἰς χρῆσιν πράγματος ἢ εἰς ἐργασίαν, αἱ περὶ μισθώσεως διατάξεις, ἐὰν δὲ εἰς τὴν κυριότητα τοῦ πράγματος αἱ περὶ πωλήσεως.

Ἄρθρον 745

Ὁ ἑταῖρος, ἐφ' ὅσον δὲν συνεφωνήθη ἄλλως, δὲν ὑποχρεοῦται εἰς αὔξησιν τῆς εἰσφορᾶς του, οὐδὲ εἰς συμπλήρωσιν αὐτῆς μειωθείσης ἕνεκα ζημιῶν μετὰ τὴν πραγματοποίησιν αὐτῆς.

Ἄρθρον 746

Ὁ ἑταῖρος εὐθύνεται μόνον διὰ τὴν ἐν τοῖς ἰδίοις ἐπιμέλειαν.

Ἄρθρον 747

Ὁ ἑταῖρος δὲν δικαιοῦται νὰ ἐνεργῇ δι' ἴδιον ἢ ἀλλότριον λογαριασμὸν πράξεις ἀντιτιθεμένας εἰς τὰ συμφέροντα τῆς ἑταιρίας.

Ἄρθρον 748

Διοίκησις ἑταιρίας

Ἡ διαχείρισις τῶν ἑταιρικῶν ὑποθέσεων ἀνήκει, ἐὰν δὲν συνεφωνήθη ἄλλως, εἰς ὅλους ὁμοῦ τοὺς ἑταίρους. Διὰ πᾶσαν πρᾶξιν ἀπαιτεῖται ἡ συναίνεσις ὅλων τῶν ἑταίρων.

Ἐὰν κατὰ τὴν ἑταιρικὴν σύμβασιν ἡ ἀπόφασις λαμβάνεται κατὰ πλειοψηφίαν, ἐν ἀμφιβολίᾳ ἡ πλειοψηφία ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἑταίρων.

Ἄρθρον 749

Ἐὰν ἡ διαχείρισις τῶν ἑταιρικῶν ὑποθέσεων ἀνετέθη εἰς ἕνα ἢ τινὰς τῶν ἑταίρων, οἱ λοιποὶ ἀποκλείονται τῆς διαχειρίσεως.

Ἐὰν ἡ διαχείρισις ἀνετέθη εἰς τινας μόνον ἐκ τῶν ἑταίρων, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ἄρθρον 750

Ἐὰν διὰ τῆς ἑταιρικῆς συμβάσεως ἡ διαχείρισις τῶν ὑποθέσεων ἀνετέθη εἰς πλείονας ἢ πάντας τοὺς συνεταίρους, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι δύνατα καὶ εἷς ἕκαστος νὰ ἐνεργῇ μόνος, ἕκαστος τῶν λοιπῶν διαχειριστῶν ἑταίρων δύναται, ἐφ' ὅσον δὲν συνεφωνήθη ἄλλως, νὰ ἐναντιωθῇ εἰς τὴν ἐνέργειαν πράξεώς τινος πρὸ τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς.

Ἔναντι τῶν τρίτων ἡ ἐναντίωσις ἐνεργεῖ μόνον ἐφ' ὅσον οὗτοι συνηλλάγησαν ἐν γνώσει αὐτῆς.

Ἄρθρον 751

Ἐπὶ πλειόνων διαχειριστῶν ἑταίρων δικαιοῦται εἷς τούτων νὰ ἐνεργῇ μόνος ἄνευ συναινέσεως τῶν λοιπῶν ἢ παρὰ τὴν ἐναντίωσίν τινος ἐκ τῶν λοιπῶν, ὁσάκις πρόκειται περὶ ἐπειγόντος μέτρου, ἐκ τῆς παραλείψεως τοῦ ὁποίου ἀπειλεῖται σοβαρὰ ζημία τῆς ἑταιρίας.

Ἄρθρον 752

Ἀνάκλησις διαχειριστοῦ

Ἡ διὰ τῆς ἑταιρικῆς συμβάσεως εἰς ἕνα ἢ τινὰς ἐκ τῶν ἑταίρων ἀνατεθειμένη διαχείρισις δύναται νὰ ἀνακληθῇ μόνον ἕνεκα σπουδαίου λόγου. Συμφωνία περὶ μὴ ἀνακλήσεως ἕνεκα σπουδαίου λόγου εἶναι ἄκυρος.

Σπουδαῖος λόγος θεωρεῖται ἰδίᾳ ἡ βαρεῖα παράβασις καθηκόντων ἢ ἡ ἀνικανότης πρὸς τακτικὴν διαχείρισιν.

Ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας ἡ ἀνάκλησις γίνεται δι' ὁμοφώνου ἀποφάσεως πάντων τῶν λοιπῶν ἑταίρων.

Ἄρθρον 753

Παραίτησις

Ὁ ἑταῖρος δικαιοῦται νὰ παραιτηθῇ τῆς ἀνατεθειμένης εἰς αὐτὸν διὰ τῆς ἑταιρικῆς συμβάσεως διαχειρίσεως μόνον ἕνεκα σπουδαίου λόγου. Συμφωνία περὶ μὴ παραιτήσεως ἕνεκα σπουδαίου λόγου εἶναι ἄκυρος.

Ὁ ἀκαίρως παραιτούμενος ἄνευ σπουδαίου λόγου δικαιολογοῦντος τὴν ἄκαιρον παραίτησιν, ἐνέχεται διὰ τὴν ἐντεῦθεν ζημίαν τῆς ἑταιρίας.

Ἄρθρον 754

Δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις ἑταίρων

Ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ διαχειριστοῦ ἑταίρου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ ἐντολῆς διατάξεις τῶν ἄρθρων 714 ἕως 723.

Ἐκτὸς ἐναντίας συμφωνίας ὁ ἑταῖρος δὲν δικαιοῦται εἰς ἀμοιβὴν διὰ τὴν διαχείρισιν.

Ἄρθρον 755

Πᾶς ἑταῖρος δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ γνῶσιν αὐτοπροσώπως τῆς πορείας τῶν ἑταιρικῶν ὑποθέσεων, νὰ ἐξετάζῃ τὰ βιβλία καὶ τὰ ἔγγραφα, ὡς καὶ νὰ καταρτίζῃ περίληψιν τῆς περιουσιακῆς καταστάσεως τῆς ἑταιρίας. Ἀντίθετος συμφωνία εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 756

Ἐπιφυλασσομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 750 § 2, ὁ ἑταῖρος, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς ἑταιρικῆς συμβάσεως ἐπετράπη εἰς αὐτὸν ἡ διαχείρισις, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται ἔχων καὶ τὴν πληρεξουσιότητα ὅπως ἀντιπροσωπεύῃ τοὺς λοιποὺς ἑταίρους ἔναντι τῶν τρίτων.

Ἄρθρον 757

Πληρεξουσιότης δοθεῖσα διὰ τῆς ἑταιρικῆς συμβάσεως εἰς τινα ἑταῖ-

ρον, δύναται νὰ ἀνακληθῇ ὑπὸ τῶν λοιπῶν μόνον κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 752 ὁριζόμενα, ἐὰν δὲ ἐδόθη ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν διαχείρισιν, μόνον μετ' αὐτῆς.

Ἄρθρον 758

Δικαιώματα ἐπὶ εἰσφορᾶς ἢ κτηθέντων

Αἱ εἰσφοραὶ τῶν ἑταίρων ὡς καὶ πᾶν ὅ,τι ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῆς ἑταιρίας ἀποκτᾶται δι' αὐτήν, ἀνήκουσιν εἰς πάντας τοὺς ἑταίρους κατὰ λόγον τῆς ἑταιρικῆς μερίδος ἑκάστου.

Πᾶν ὅ,τι ὁ διαχειριστὴς ἑταῖρος ἐν τῇ ἀντιπροσωπεύσει τῆς ἑταιρίας ἐκτήσατο ἐν ἰδίῳ ὀνόματι ὑποχρεοῦται νὰ καταστήσῃ κοινὸν πάντων τῶν ἑταίρων κατὰ λόγον τῆς ἑταιρικῆς μερίδος ἑκάστου.

Ἄρθρον 759

Ὑποχρεώσεις ἔναντι τρίτων

Αἱ ἐκ τῆς διαχειρίσεως ἢ τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τῆς ἑταιρίας γεννηθεῖσαι ὑποχρεώσεις ἔναντι τρίτων βαρύνουσι πάντας τοὺς ἑταίρους κατὰ λόγον τῆς ἑταιρικῆς μερίδος ἑκάστου.

Ἄρθρον 760

Ἀμοιβαῖαι ἀπαιτήσεις ἑταίρων

Αἱ ἀπαιτήσεις τῶν ἑταίρων κατ' ἀλλήλων ἐκ τῆς ἑταιρικῆς συμβάσεως δὲν μεταβιβάζονται.

Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ διαχειριστοῦ ἑταίρου ἐκ τῆς διαχειρίσεως, ἐφ' ὅσον αὗται δύνανται νὰ ἀπαιτηθῶσι καὶ πρὸ τῆς ἐκκαθαρίσεως, ὡς ἐπίσης ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἀναλογίαν ἐπὶ τῶν κερδῶν ἢ τὸ προϊὸν τῆς ἐκκαθαρίσεως.

Ἄρθρον 761

Ἀμεταβίβαστον ἑταιρικῆς μερίδος

Ἕκαστος τῶν ἑταίρων ὑποχρεοῦται ἔναντι τῶν λοιπῶν μέχρι πέρατος τῆς ἐκκαθαρίσεως νὰ μὴ διαθέσῃ τὸ ἐπὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων μερίδιον αὐτοῦ. Ἐπίσης δὲν δικαιοῦται πρὸ τοῦ πέρατος τῆς ἐκκαθαρίσεως νὰ ζητήσῃ τὴν διανομὴν τοιούτων πραγμάτων.

Ἄρθρον 762

Κερδῶν καὶ ζημιῶν διανομὴ

Ἐπὶ ἑταιρίας ἐχούσης διάρκειαν πλέον τοῦ ἔτους, ὁ λογαριασμὸς κλείεται καὶ τὰ κέρδη διανέμονται, ἐνόσῳ ἐκ τῆς ἑταιρικῆς συμβάσεως δὲν προκύπτει ἄλλο τι, εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους.

Ἄρθρον 763

Ἐλλείψει ἐναντίας συμφωνίας, οἱ ἑταῖροι μετέχουσιν εἰς τὰ κέρδη καὶ τὰς ζημίας κατ' ἴσα μέρη, ἀνεξαρτήτως εἰσφορᾶς.

Ἐὰν ἡ ἀναλογία ἑκάστου ὡρίσθη μόνον ὡς πρὸς τὰ κέρδη, ἢ μόνον ὡς πρὸς τὰς ζημίας, ἐν ἀμφιβολίᾳ ἡ ἀναλογία αὕτη ἰσχύει δι' ἀμφότερα.

Ἄρθρον 764

Συμφωνία, καθ' ἣν εἷς τῶν ἑταίρων ἀποκλείεται τῶν κερδῶν ἢ ἀπαλλάσσεται τῶν ζημιῶν, εἶναι ἄκυρος. Τὴν ἀκυρότητα ἐπικαλεῖται μόνον οὗτος.

Συμφωνία, καθ' ἣν ἑταῖρος συνεισφέρων μόνον τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ δὲν θὰ συμμετέχῃ εἰς τὰς ζημίας, εἶναι ἰσχυρά.

Ἄρθρον 765

Λύσις ἑταιρίας

Ἑταιρία συσταθεῖσα δι' ὡρισμένον χρόνον, λύεται ἅμα τῇ παρελεύσει τοῦ χρόνου τούτου.

Ἄρθρον 766

Λύσις διὰ καταγγελίας

Ἑταιρία συσταθεῖσα δι' ὡρισμένον χρόνον, λύεται διὰ καταγγελίας πρὸ τῆς παρελεύσεως τούτου ἐὰν ὑφίσταται σπουδαῖος λόγος. Ἐναντία συμφωνία περιορίζουσα διὰ προθεσμίας ἢ ἄλλως τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς καταγγελίας, εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 767

Ἑταιρία ἀορίστου διαρκείας λύεται διὰ καταγγελίας ὑπὸ παντὸς ἑταίρου ὁποτεδήποτε.

Ἐὰν ὁ ἑταῖρος κατήγγειλεν ἀκαίρως καὶ ἄνευ σπουδαίου λόγου δικαιολογοῦντος τὴν ἄκαιρον καταγγελίαν, ἐνέχεται διὰ τὴν ἐκ τῆς λύσεως ζημίαν τῶν λοιπῶν ἑταίρων.

Ἄρθρον 768

Ἑταιρία συσταθεῖσα ἐφ' ὅρου ζωῆς τινος τῶν ἑταίρων, λογίζεται ἀορίστου διαρκείας.

Ἄρθρον 769

Σιωπηρὰ ἀνανέωσις

Ἑταιρία συσταθεῖσα δι' ὡρισμένον χρόνον, ἐὰν μετὰ τὴν πάροδον αὐτοῦ συνεχίζεται σιωπηρῶς, λογίζεται ἀνανεωθεῖσα ἐπ' ἀόριστον.

Ἄρθρον 770

Καταγγελία διὰ παράβασιν ὑποχρεώσεων

Ἐὰν ὁ σπουδαῖος λόγος, δι' ὃν κατηγγέλθη ἡ ἑταιρία, συνίσταται εἰς

τὴν ὑπό τινος ἑταίρου παράβασιν τῶν ἑταιρικῶν ὑποχρεώσεων, ἐνέχεται οὗτος διὰ τὴν ἐκ τῆς λύσεως ζημίαν τῶν λοιπῶν ἑταίρων.

Ἄρθρον 771

Ὑφισταμένου σπουδαίου λόγου πρὸς καταγγελίαν τῆς ἑταιρίας ἀφορῶντος παράβασιν ὑποχρεώσεων ἑταίρου, τὸ δικαστήριον δύναται αἰτήσει πάντων τῶν λοιπῶν ἑταίρων νὰ ἀποκλείσῃ τῆς ἑταιρίας τὸν ὑπαίτιον. Ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἡ ἑταιρία συνεχίζεται μεταξὺ τῶν λοιπῶν.

Ἄρθρον 772

Λύσις ἐκ τοῦ σκοποῦ

Ἡ ἑταιρία λύεται ἐὰν ὁ σκοπὸς αὐτῆς ἐπραγματοποιήθη ἢ κατέστη ἀνέφικτος.

Ἄρθρον 773

Λύσις θανάτῳ

Ἡ ἑταιρία λύεται διὰ τοῦ θανάτου ἑνὸς τῶν ἑταίρων. Δύναται ὅμως νὰ συμφωνηθῇ ὅτι ἡ ἑταιρία θὰ ἐξακολουθήσῃ συνεχιζομένη εἴτε μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἑταίρων, εἴτε μεταξὺ τούτων καὶ τῶν κληρονόμων τοῦ ἀποθανόντος. Τὸ κῦρος τῆς συμφωνίας δὲν παραβλάπτεται ἐκ τῆς ἀνηλικότητος τῶν κληρονόμων.

Ἄρθρον 774

Λυθείσης τῆς ἑταιρίας διὰ τοῦ θανάτου ἑνὸς τῶν ἑταίρων, ὁ κληρονόμος αὐτοῦ ὑποχρεοῦται νὰ γνωστοποιήσῃ ἀμελλητὶ τοῦτο εἰς τοὺς λοιποὺς ἑταίρους, καί, ἐπικειμένου κινδύνου ἐκ τῆς ἀναβολῆς, νὰ συνεχίσῃ τὴν εἰς τὸν ἀποθανόντα ἀνατεθειμένην διαχείρισιν ἕως ὅτου ληφθῶσι τὰ ἀναγκαιοῦντα μέτρα. Ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ οἱ λοιποὶ ἑταῖροι ὑποχρεοῦνται νὰ συνεχίσωσι προσωρινῶς τὴν ἀνατεθειμένην αὐτοῖς διαχείρισιν. Ἡ ἑταιρία κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο λογίζεται ὑφισταμένη.

Ἄρθρον 775

Λύσις διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως ἢ πτωχεύσεως ἑνός

Ἡ ἑταιρία λύεται διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως ἑνὸς τῶν ἑταίρων ἢ τῆς κηρύξεως αὐτοῦ εἰς πτώχευσιν, ἐκτὸς ἂν διὰ τὴν τοιαύτην περίπτωσιν συνεφωνήθη νὰ συνεχίζεται ἡ ἑταιρία μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἑταίρων.

Ἄρθρον 776

Διαχείρισις μετὰ λύσιν

Ἐπιφυλαττομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 224, ἐὰν ἡ ἑταιρία ἐλύθη κατ' ἄλλον τρόπον καὶ οὐχὶ διὰ καταγγελίας, ἡ ἐκ τῆς ἑταιρικῆς συμβάσεως ἀνήκουσα εἰς τινα ἑταῖρον ἐξουσία διαχειρίσεως ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη ὑπὲρ τούτου, ἐφ' ὅσον ἄνευ ὑπαιτιότητος ἀγνοεῖ τὴν λύσιν.

Ἄρθρον 777

Ἐκκαθάρισις

Ἡ ἑταιρία λογίζεται ἐξακολουθοῦσα καὶ μετὰ τὴν λύσιν, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἀπαιτεῖται διὰ τὰς ἀνάγκας καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐκκαθαρίσεως. Ἀπὸ τῆς λύσεως παύει ἡ ἐξουσία τῶν διαχειριστῶν ἑταίρων

Ἄρθρον 778

Λυθείσης τῆς ἑταιρίας ἡ ἐκκαθάρισις, ἂν δὲν συνεφωνήθη ἄλλο τι, ἐνεργεῖται ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ πάντων τῶν ἑταίρων, ἢ ὑπὸ ἐκκαθαριστοῦ διορισθέντος δι' ὁμοφώνου πάντων ἀποφάσεως. Ἐν διαφωνίᾳ ὁ ἐκκαθαριστὴς διορίζεται ἢ ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου αἰτήσει ἑνὸς τῶν ἑταίρων, ἡ δὲ ἀντικατάστασις χωρεῖ μόνον ἕνεκα σπουδαίων λόγων.

Ἄρθρον 779

Ἀπόδοσις αὐτουσίων πραγμάτων

Πράγματα εἰσενεχθέντα εἰς τὴν ἑταιρίαν κατὰ χρῆσιν, ἀποδίδονται αὐτούσια.

Ἄρθρον 780

Τρόπος ἐκκαθαρίσεως

Κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν ἐξοφλοῦνται κατὰ πρῶτον τὰ κοινὰ χρέη τῶν ἑταίρων πρὸς τρίτους ὡς καὶ τὰ ἔναντι ἀλλήλων ὑφιστάμενα καὶ εἶτα ἀποδίδονται αἱ εἰσφοραί.

Ἐὰν ἡ εἰσφορὰ δὲν συνίσταται εἰς χρῆμα, καταβάλλεται ἡ κατὰ τὸν χρόνον αὐτῆς ἀξία τῶν εἰσενεχθέντων.

Ἐὰν ἡ εἰσφορὰ συνίσταται εἰς ἐργασίαν ἢ χρῆσιν πράγματος, δὲν ἀποδίδεται.

Ἄρθρον 781

Εἰς χρῆμα μετατροπὴ τοῦ ἐνεργητικοῦ

Ἡ ἑταιρικὴ περιουσία μετατρέπεται εἰς χρῆμα, ἐφ' ὅσον ἀπαιτεῖται πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ἑταιρικῶν χρεῶν καὶ ἀπόδοσιν τῶν εἰσφορῶν. Ἡ μετατροπὴ γίνεται κατὰ τὰς περὶ πωλήσεως κοινοῦ πράγματος διατάξεις.

Ἄρθρον 782

Τὸ ἀπομένον μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν χρεῶν καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν εἰσφορῶν, διανέμεται εἰς τοὺς ἑταίρους

κατὰ λόγον τῆς μερίδος ἑκάστου ἐπὶ τῶν κερδῶν.

Ἄρθρον 783

Ἀνεπάρκεια ἐνεργητικοῦ

Ἐὰν τὰ ἑταιρικὰ πράγματα δὲν ἀρκοῦσι πρὸς ἐξόφλησιν τῶν χρεῶν καὶ πρὸς ἀπόδοσιν τῶν εἰσφορῶν, διὰ τὸ ἐλλεῖπον ἐνέχονται οἱ ἑταῖροι κατὰ λόγον τῆς συμμετοχῆς των εἰς τὰς ζημίας. Ἐὰν ἡ εἰσπραξις τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τινα ἑταῖρον ἐλλείμματος δὲν εἶναι δυνατὴ κατ' αὐτοῦ, ἐνέχονται ὡς πρὸς τοῦτο κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν οἱ λοιποὶ ἑταῖροι.

Ἄρθρον 784

Προσωπικότης ἀστικῆς ἑταιρίας

Ἡ ἑταιρία τοῦ παρόντος κεφαλαίου, ἐφ' ὅσον ἐπιδιώκει οἰκονομικὸν σκοπόν, ἀποκτᾷ νομικὴν προσωπικότητα τηρουμένων τῶν πρὸς τοῦτο διὰ τὰς ὁμορρύθμους ἐμπορικὰς ἑταιρίας τασσομένων ἐν τῷ νόμῳ ὅρων δημοσιότητος. Ἡ προσωπικότης τῆς ἀστικῆς ταύτης ἑταιρίας ἐξακολουθεῖ μέχρι πέρατος τῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Κοινωνία

Ἄρθρον 785

Ἔννοια

Ἐὰν δικαίωμα ἀνήκῃ εἰς πλείονας ἀπὸ κοινοῦ, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλο τι, ὑφίστανται μεταξὺ αὐτῶν κοινωνία κατ' ἰδανικὰ μέρη. Ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται ὅτι τὰ μέρη εἶναι ἴσα.

Ἄρθρον 786

Δικαιώματα κοινωνοῦ

Ἕκαστος τῶν κοινωνῶν ἔχει ἀνάλογον μερίδα ἐπὶ τῶν καρπῶν τοῦ κοινοῦ ἀντικειμένου.

Ἄρθρον 787

Ἕκαστος τῶν κοινωνῶν δικαιοῦται εἰς χρῆσιν τοῦ κοινοῦ ἀντικειμένου, ἐφ' ὅσον ἐξ αὐτῆς δὲν παρακωλύεται ἡ σύγχρησις τῶν λοιπῶν.

Ἄρθρον 788

Διοίκησις κοινοῦ

Ἡ διοίκησις τοῦ κοινοῦ ἀνήκει εἰς πάντας ὁμοῦ τοὺς κοινωνούς. Ἔναντι ἀλλήλων εὐθύνονται διὰ πᾶν πταῖσμα. Ἐπικειμένου κινδύνου ἕκαστος τούτων δικαιοῦται καὶ ἄνευ συναινέσεως τῶν λοιπῶν νὰ λάβῃ τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς συντήρησιν τοῦ πράγματος μέτρα.

Ἄρθρον 789

Διὰ πλειοψηφίας

Δι' ἀποφάσεως τῆς πλειοψηφίας τῶν κοινωνῶν δύναται νὰ καθορισθῇ ὁ διὰ τὸ κοινὸν ἀντικείμενον προσήκων τρόπος τακτικῆς διοικήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως αὐτοῦ. Ἡ πλειοψηφία λαμβάνεται κατὰ τὸ μέγεθος τῶν μερίδων.

Ἄρθρον 790

Κανονισμὸς ὑπὸ δικαστηρίου

Ἐφ' ὅσον ἡ διοίκησις καὶ χρησιμοποίησις δὲν καθωρίσθη διὰ κοινῆς συμφωνίας ἢ κατὰ πλειοψηφίαν, ἕκαστος τῶν κοινωνῶν δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ὅπως τὸ δικαστήριον κανονίσῃ ταύτην κατὰ τὸν μᾶλλον πρόσφορον καὶ συμφέροντα εἰς πάντας τοὺς κοινωνοὺς τρόπον. Τὸ δικαστήριον δύναται ἐν ἀνάγκῃ νὰ διορίσῃ διαχειριστήν.

Ἄρθρον 791

Ἐνέργεια ὑπὲρ καὶ κατὰ τῶν διαδόχων

Κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν δύο προηγουμένων ἄρθρων, ἡ ἀπόφασις τῶν κοινωνῶν ἢ τοῦ δικαστηρίου ἰσχύει ὑπὲρ καὶ κατὰ τῶν εἰδικῶν αὐτῶν διαδόχων.

Ἄρθρον 792

Οὐσιώδεις μεταβολαὶ καὶ προσθῆκαι

Οὐσιώδης μεταβολὴ τοῦ κοινοῦ ἀντικειμένου ἢ δυσαναλόγως δαπανηρὰ προσθήκη εἰς τοῦτο, δὲν δύναται νὰ ἀποφασισθῇ ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας οὔτε δι' ἀγωγῆς νὰ ἀπαιτηθῇ.

Τὸ δικαίωμα ἑκάστου κοινωνοῦ διὰ τὴν ἀναλογίαν του ἐπὶ τῶν ὠφελημάτων ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀντικειμένου εἰς οὐδεμίαν μείωσιν ὑπόκειται ἄνευ συναινέσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρον 793

Διάθεσις τῆς ἰδίας μερίδος

Ἕκαστος τῶν κοινωνῶν δικαιοῦται νὰ διαθέσῃ τὸ μερίδιον αὐτοῦ. Διὰ τὴν διάθεσιν τοῦ ὅλου κοινοῦ ἀντικειμένου ἀπαιτεῖται ἡ σύμπραξις πάντων.

Ἄρθρον 794

Δαπάναι διὰ τὸ κοινὸν

Ἕκαστος τῶν κοινωνῶν ἐνέχεται ἔναντι τῶν λοιπῶν κατ' ἀναλογίαν τῆς μερίδος του διὰ τὰ ἔξοδα τῆς συντηρήσεως, διοικήσεως καὶ χρησιμοποιήσεως τοῦ κοινοῦ.

Ἄρθρον 795

Δικαίωμα πρὸς λύσιν τῆς κοινωνίας

Ἕκαστος τῶν κοινωνῶν δικαιοῦται κατὰ πάντα χρόνον νὰ ἀπαιτήσῃ

τὴν λύσιν τῆς κοινωνίας, ἐνόσῳ τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν ἀποκλείεται ἐκ δικαιοπραξίας ἢ ἐκ τοῦ προορισμοῦ τοῦ κοινοῦ πράγματος πρὸς διαρκῆ τινα σκοπόν.

Διὰ δικαιοπραξίας δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ λύσις τῆς κοινωνίας μόνον μέχρι δέκα ἐτῶν.

"Αρθρον 796

Ἀπαγόρευσις λύσεως

Δικαιοπραξία, δι' ἧς ἀποκλείεται εἰς τὸν κοινωνὸν ἐφ' ὡρισμένον χρόνον ἡ λύσις τῆς κοινωνίας, ἰσχύει ὑπὲρ καὶ κατὰ τῶν εἰδικῶν αὐτοῦ διαδόχων.

"Αρθρον 797

Πρόωρος λύσις ἐκ σπουδαίου λόγου

Ἕνεκα σπουδαίου λόγου δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ λύσις τῆς κοινωνίας καὶ πρὸ τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου. Συμφωνία περιορίζουσα ἐκ τῶν προτέρων τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶναι ἄκυρος.

"Αρθρον 798

Διανομὴ

Ἡ λύσις τῆς κοινωνίας ἐπέρχεται διὰ διανομῆς.

"Αρθρον 799

Ἐὰν δὲν συμφωνοῦσι περὶ διανομῆς πάντες οἱ κοινωνοί, ἕκαστος αὐτῶν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ δικαστικὴν διανομὴν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

"Αρθρον 800

Αὐτουσίως

Ἡ διανομὴ γίνεται αὐτουσίως ἐὰν τὸ διανεμητέον ἀντικείμενον, ἓν ἢ πλείονα, ἄνευ μειώσεως τῆς ἀξίας δύναται νὰ διαιρεθῇ εἰς ὁμοειδῆ μέρη ἀνάλογα πρὸς τὰς μερίδας τῶν κοινωνῶν.

"Αρθρον 801

Διὰ πλειστηριασμοῦ

Ἐὰν διετάχθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἡ διὰ πλειστηριασμοῦ πώλησις, γίνεται διανομὴ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος. Ἐφ' ὅσον ἡ ἐκποίησις τοῦ κοινοῦ πρὸς τρίτον ἀπαγορεύεται, ὁ πλειστηριασμὸς γίνεται μεταξὺ τῶν κοινωνῶν.

"Αρθρον 802

Ἀπαιτήσεις ἀμοιβαῖαι ἐκ τῆς κοινωνίας

Ἕκαστος τῶν κοινωνῶν δικαιοῦται κατὰ τὴν δικαστικὴν διανομὴν νὰ ἀπαιτήσῃ ἵνα αἱ ἀξιώσεις αὐτοῦ κατὰ τῶν ἄλλων κοινωνῶν ἐκ τῆς κοινωνίας πληρωθῶσιν ἐκ τοῦ περιερχομένου εἰς τὸν ὀφειλέτην διὰ τῆς διανομῆς μέρους. Διὰ τὴν πληρωμὴν ταύτην τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διατάξῃ τὴν διὰ πλειστηριασμοῦ πώλησιν τοῦ μέρους τούτου.

"Αρθρον 803

Δικαιώματα τρίτων ἐπὶ τοῦ κοινοῦ

Ἐμπράγματα δικαιώματα τρίτων ἐπὶ τοῦ κοινοῦ πράγματος δὲν παραβλάπτονται ἐκ τῆς διανομῆς γενομένης εἴτε αὐτουσίως εἴτε δι' ἐκουσίας ἢ διὰ πλειστηριασμοῦ πωλήσεως.

"Αρθρον 804

Εὐθύνη δι' ἐλαττώματα τοῦ λαχόντος

Διὰ πραγματικὰ καὶ νομικὰ ἐλαττώματα τοῦ ἐκ τῆς διανομῆς περιελθόντος εἰς ἕκαστον κοινωνὸν μέρους τοῦ κοινοῦ πράγματος, οἱ λοιποὶ κοινωνοὶ εὐθύνονται κατὰ τὰς περὶ πωλήσεως διατάξεις ἀναλόγως τῆς μερίδος αὐτῶν.

"Αρθρον 805

Ἡ ἀξίωσις πρὸς λύσιν τῆς κοινωνίας δὲν ὑπόκειται εἰς παραγραφήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΕΚΤΟΝ

Δάνειον

"Αρθρον 806

Ἔννοια

Διὰ τῆς συμβάσεως τοῦ δανείου ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων μεταβιβάζει κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἕτερον χρήματα ἢ ἄλλα ἀντικαταστατὰ πράγματα, οὗτος δὲ ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ ἕτερα πράγματα τῆς αὐτῆς ποσότητος καὶ ποιότητος.

"Αρθρον 807

Χρόνος ἀποδόσεως

Ἐὰν δὲν ἐτάχθη χρόνος πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ δανείου οὐδὲ συνάγεται οὗτος ἐκ τῶν περιστάσεων, τὸ δάνειον ἀποδίδεται μετὰ παρέλευσιν μηνὸς ἀπὸ τῆς καταγγελίας τοῦ δανειστοῦ ἢ τοῦ ὀφειλέτου. Ἐὰν εἶναι ἄτοκον, ὁ ὀφειλέτης δικαιοῦται εἰς τὴν ἀπόδοσιν καὶ ἄνευ καταγγελίας.

"Αρθρον 808

Ὑπερημερία

Ἕνεκεν ὑπερημερίας περὶ τὴν ἀπόδοσιν κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν ὁ ὀφειλέτης χρηματικοῦ δανείου ὑποχρεοῦται εἰς ἄλλην ἀποζημίωσιν ἐκτὸς τοῦ νομίμου ἢ ἐκ τῆς συμβάσεως τόκου. Ἐναντία συμφωνία εἶναι ἄκυρος.

"Αρθρον 809

Ὑπόσχεσις δανείου πρὸς ἀφερέγγυον

Ὁ ὑποσχεθεὶς τὴν παροχὴν δανείου δικαιοῦται νὰ ἀρνηθῇ αὐτὴν ἐὰν ὁ πρὸς

ὃν ἡ ὑπόσχεσις κατέστη μετὰ τὴν ὑπόσχεσιν ἀφερέγγυος.

Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει ὁ ὑποσχεθεὶς καὶ ὅταν ἡ ἀφερεγγυότης ὑφίστατο κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν, οὗτος ὅμως ἄνευ ὑπαιτιότητος ἠγνόει αὐτήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Χρησιδάνειον

Ἄρθρον 810

Ἔννοια

Διὰ τῆς συμβάσεως τοῦ χρησιδανείου ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων *(χρήστης)* παραχωρεῖ εἰς τὸν ἕτερον τὴν χρῆσιν πράγματος ἄνευ ἀνταλλάγματος, οὗτος δὲ *(χρησάμενος)* ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ τὸ πρᾶγμα μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 811

Ὑποχρεώσεις χρήστου

Ὁ χρήστης εὐθύνεται μόνον διὰ δόλον καὶ βαρεῖαν ἀμέλειαν.

Ἄρθρον 812

Ὁ χρήστης ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν δι' ἐλαττώματα τοῦ πράγματος, ὧν τὴν ὕπαρξιν δολίως ἀπεσιώπησεν.

Ἄρθρον 813

Ὑποχρεώσεις χρησαμένου

Ὁ χρησάμενος φέρει τὰς συνήθεις πρὸς συντήρησιν τοῦ πράγματος δαπάνας. Δι' ἄλλας δαπάνας ἔχει ἀξίωσιν κατὰ τὰς διατάξεις περὶ διοικήσεως ἀλλοτρίων, δικαιούμενος πρὸ τῆς ἀποδόσεως τοῦ πράγματος καὶ εἰς ἀφαίρεσιν.

Ἄρθρον 814

Ὁ χρησάμενος δὲν εὐθύνεται διὰ φθορὰν ἢ μεταβολὰς τοῦ πράγματος προερχομένας ἐκ τῆς συμπεφωνημένης χρήσεως.

Ἄρθρον 815

Ὁ χρησάμενος δὲν δικαιοῦται νὰ ποιῆται χρῆσιν διάφορον τῆς συμφωνηθείσης οὐδὲ νὰ παραχωρήσῃ ἄνευ ἀδείας τοῦ χρήστου τὴν χρῆσιν τοῦ πράγματος εἰς τρίτον.

Ἄρθρον 816

Λῆξις

Τὸ χρησιδάνειον, ἐὰν δὲν ὡρίσθη ἡ διάρκεια τῆς συμβάσεως, λήγει εὐθὺς ὡς ὁ χρησάμενος κάμῃ χρῆσιν τοῦ πράγματος ἢ παρέλθῃ ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἠδύνατο νὰ κάμῃ χρῆσιν.

Ἄρθρον 817

Ὁ χρήστης δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ πρᾶγμα καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως, ἐὰν ὁ χρησάμενος ποιῆται χρῆσιν τοῦ πράγματος ἐναντίον τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, ἢ ἐὰν καθιστᾷ αὐτὸ χεῖρον, ἢ ἐὰν παρεχώρησεν αὐτὸ ἄνευ δικαιώματος εἰς τρίτον, ἢ ἂν αὐτὸς ὁ χρήστης ἔλαβεν ἐπείγουσαν ἀνάγκην τοῦ πράγματος, ἣν δὲν ἠδύνατο νὰ προΐδῃ.

Ἄρθρον 818

Τὸ χρησιδάνειον λήγει διὰ τοῦ θανάτου τοῦ χρησαμένου.

Ἄρθρον 819

Ἐὰν ὁ χρησάμενος παρεχώρησε τὸ πρᾶγμα εἰς τρίτον, ὁ χρήστης λήξαντος τοῦ χρησιδανείου, δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ καὶ κατὰ τοῦ τρίτου τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 820

Παραγραφὴ

Ἀξιώσεις τοῦ χρήστου πρὸς ἀποζημίωσιν ἕνεκα μεταβολῶν ἢ φθορῶν τοῦ πράγματος, παραγράφονται μετὰ παρέλευσιν ἓξ μηνῶν, ἀφ' ὅτου ἀνέλαβεν αὐτό, κατὰ πᾶσαν δὲ περίπτωσιν συμπαραγράφονται μετὰ τῆς ἀξιώσεως τοῦ χρήστου πρὸς ἀνάληψιν τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 821

Ἀξιώσεις τοῦ χρησαμένου διὰ δαπάνας παραγράφονται μετὰ παρέλευσιν ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ χρησιδανείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Παρακαταθήκη

Ἄρθρον 822

Ἔννοια

Διὰ τῆς συμβάσεως παρακαταθήκης ὁ θεματοφύλαξ παραλαμβάνει παρ' ἄλλου κινητὸν πρᾶγμα ἵνα φυλάττῃ αὐτό, ὑπόχρεως εἰς ἀπόδοσιν ὅταν ζητηθῇ. Ἀμοιβὴ δύναται νὰ ἀπαιτηθῇ μόνον ὅταν συνεφωνήθη ἢ συνάγεται ἐκ τῶν περιστάσεων.

Ἄρθρον 823

Ὑποχρεώσεις θεματοφύλακος

Ὁ θεματοφύλαξ ὀφείλει νὰ καταβάλῃ τὴν ἐν τοῖς ἰδίοις ἐπιμέλειαν. Ἀλλ' ἐὰν ὀφείλεται ἀμοιβὴ διὰ τὴν φύλαξιν, εὐθύνεται διὰ πᾶν πταῖσμα.

"Αρθρον 824

Ὁ θεματοφύλαξ δὲν δικαιοῦται ἄνευ ἀδείας τοῦ παρακαταθέτου νὰ μεταχειρίζεται τὸ πρᾶγμα.

Ὁμοίως δὲν δικαιοῦται νὰ καταθέσῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τρίτον, ἐκτὸς ἂν ἐξουσιοδοτήθη πρὸς τοῦτο παρὰ τοῦ παρακαταθέτου, ἢ ἐξηναγκάσθη ὑπὸ τῶν περιστάσεων, ἢ ἂν συνειθίζεται ἡ περαιτέρω κατάθεσις.

"Αρθρον 825

Ὁ παρὰ τρίτῳ καταθέσας τὸ πρᾶγμα θεματοφύλαξ εὐθύνεται, ἐὰν μὲν ἔπραξε τοῦτο ἄνευ δικαιώματος, διὰ πᾶν πταῖσμα τοῦ τρίτου, ἐὰν δὲ ἔχων τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα, διὰ πταῖσμα περὶ τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ὁ παρακαταθέτης δύναται νὰ ἐνασκήσῃ κατ' εὐθεῖαν κατὰ τοῦ τρίτου τὰς ἀγωγάς, ἃς ἔχει κατ' αὐτοῦ ὁ θεματοφύλαξ.

"Αρθρον 826

Ὑποχρεώσεις παρακαταθέτου

Ὁ παρακαταθέτης χρεωστεῖ νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν θεματοφύλακα ὅ,τι οὗτος κανονικῶς ἐδαπάνησε πρὸς φύλαξιν τοῦ πράγματος. Χρεωστεῖ ἐπίσης νὰ ἀποζημιώσῃ αὐτὸν διὰ τὴν ἐκ τῆς παρακαταθήκης ζημίαν, ἐκτὸς ἐὰν αὕτη δὲν προέρχεται ἐκ πταίσματός του.

"Αρθρον 827

Χρόνος ἀποδόσεως

Ὁ θεματοφύλαξ, ἐὰν ὁ παρακαταθέτης ἀπαιτῇ τὸ πρᾶγμα, ὀφείλει νὰ ἀποδώσῃ τοῦτο καὶ ἂν ἔτι δὲν παρῆλθεν ἡ πρὸς φύλαξιν αὐτοῦ ταχθεῖσα προθεσμία.

"Αρθρον 828

Ὁ θεματοφύλαξ δὲν δικαιοῦται νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ παρακατατεθὲν πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς τάχθείσης προθεσμίας, ἐκτὸς ἂν ἀπρόβλεπτα περιστατικὰ καθιστῶσιν εἰς αὐτὸν ἀδύνατον νὰ φυλάττῃ ἐπὶ πλέον ἀσφαλῶς καὶ ἄνευ ἰδίας ζημίας τὸ πρᾶγμα.

Μὴ ταχθείσης προθεσμίας πρὸς φύλαξιν ὁ θεματοφύλαξ δύναται νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ πρᾶγμα κατὰ πάντα χρόνον.

"Αρθρον 829

Τόπος ἀποδόσεως

Τὸ πρᾶγμα, ἐφ' ὅσον δὲν ὡρίσθη ἄλλως, ἀποδίδεται εἰς τὸν τόπον τῆς φυλάξεως. Ὁ θεματοφύλαξ δὲν ὑποχρεοῦται νὰ κομίσῃ τοῦτο εἰς τὸν παρακαταθέτην.

"Αρθρον 830

Ἀνώμαλος παρακαταθήκη

Κατάθεσις χρημάτων ἢ ἄλλων ἀντικαταστατῶν πραγμάτων, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται ὡς δάνειον, ἐὰν ὁ θεματοφύλαξ ἔχῃ τὴν ἐξουσίαν νὰ χρησιμοποιῇ αὐτά. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν χρόνον καὶ τόπον τῆς ἀποδόσεως ἐν ἀμφιβολίᾳ ἰσχύουσιν αἱ περὶ παρακαταθήκης διατάξεις.

Ὁ θεματοφύλαξ χρεωγράφων δὲν ἔχει ἐξουσίαν διαθέσεως αὐτῶν, ἐὰν αὗτη δὲν ἐδόθη αὐτῷ ἐγγράφως καὶ ρητῶς.

"Αρθρον 831

Μεσεγγύησις

Ἐὰν δύο ἢ πλείονες παρέδωκαν εἰς τρίτον πρᾶγμα κινητὸν ἢ ἀκίνητον πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἐπ' αὐτοῦ δικαιωμάτων αὐτῶν, ἅτινα ἀμφισβητοῦνται ἢ εἶναι ἀβέβαια, ὁ θεματοφύλαξ *(μεσεγγυοῦχος)* ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδοσιν μόνον τῇ συναινέσει πάντων ἢ μετὰ δικαστικὴν ἀπόφασιν.

"Αρθρον 832

Ὁ μεσεγγυοῦχος τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἢ ὁ διορισθεὶς διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπόκειται εἰς τὰς περὶ θεματοφύλακος διατάξεις, ἐφ' ὅσον τὰ μέρη δὲν ὥρισαν ἄλλως.

"Αρθρον 833

Ἐὰν ἐπιβάλλεται ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἀντικειμένου, ὁ μεσεγγυοῦχος ὑποχρεοῦται καὶ εἰς πράξεις διαχειρίσεως, ἐφαρμοζομένων ὡς πρὸς τοῦτο τῶν περὶ ἐντολῆς διατάξεων.

Ἕνεκα προφανοῦς ἀνάγκης, ἢ ἂν ἡ διατήρησις τοῦ πράγματος εἶναι ἀδύνατος, ὁ μεσεγγυοῦχος δικαιοῦται καὶ εἰς ἐκποίησιν αὐτοῦ κατὰ τὸν μᾶλλον συμφέροντα εἰς τὰ μέρη τρόπον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Εὐθύνη ξενοδόχων

"Αρθρον 834

Ἔκτασις εὐθύνης

Ὁ ξενοδόχος εὐθύνεται διὰ πᾶσαν βλάβην, καταστροφὴν ἢ ἀφαίρεσιν τῶν ὑπὸ τῶν πελατῶν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον εἰσκομισθέντων πραγμάτων, ἐκτὸς ἂν ἡ ζημία ὀφείλεται εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν πελάτην, ἢ εἰς ἐπισκέπτην, συνοδὸν ἢ ὑπηρέτην αὐτοῦ, ἢ εἰς τὴν ἰδιάζουσαν

φύσιν τοῦ πράγματος, ἢ εἰς ἀνωτέραν βίαν.

Πρὸς ξενοδοχεῖα ἐξομοιοῦνται οἰκοτροφεῖα, κλινικαί, κλινάμαξαι καὶ ἐπιβατικὰ πλοῖα ἢ ἀερόπλοια διὰ τὸ παρεχόμενον εἰς τοὺς ἐπιβάτας κατάλυμα.

Ἄρθρον 835

Διὰ χρήματα καὶ τιμαλφῆ

Διὰ χρήματα, χρεώγραφα καὶ τιμαλφῆ ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον εὐθύνη τοῦ ξενοδόχου περιορίζεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν τριάκοντα χιλιάδων δραχμῶν κατὰ πελάτην, ἐκτὸς ἂν ὁ ξενοδόχος, ἐν γνώσει τῆς ἰδιότητος τῶν πραγμάτων τούτων, ἀνεδέχθη τὴν φύλαξίν των, ἢ ἀπεποιήθη ταύτην, ὡς καὶ ἂν ἡ ζημία προῆλθεν ἐκ πταίσματος τοῦ ξενοδόχου, ἢ τῆς οἰκογενείας ἢ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 836

Ζημία μὴ γνωστοποιηθεῖσα

Ἡ ἀξίωσις τοῦ πελάτου πρὸς ἀποζημίωσιν ἀποσβέννυται, ἐὰν οὗτος λαβὼν γνῶσιν τῆς ζημίας βραδύνῃ ἀδικαιολογήτως νὰ ἀναγγείλῃ ταύτην εἰς τὸν ξενοδόχον, ἐκτὸς ἂν εἶχε παραδώσῃ τὰ πράγματα εἰς τοῦτον, ἢ ἐὰν ἡ ζημία ὀφείλεται εἰς πταῖσμα τοῦ ξενοδόχου, τῆς οἰκογενείας ἢ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 837

Μονομερὴς γνωστοποίησις περὶ μὴ εὐθύνης.

Πᾶσα μονομερὴς γνωστοποίησις τοῦ ξενοδόχου ἀποκλείουσα ἢ περιορίζουσα τὴν εὐθύνην αὐτοῦ, εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 838

Ἐνέχυρον εἰσκομισθέντων

Ὁ ξενοδόχος ἔχει νόμιμον ἐνέχυρον ἐπὶ τῶν εἰσκομισθέντων ὑπὸ τοῦ πελάτου πραγμάτων διὰ τὰς ἀπαιτήσεις αὐτοῦ ἐκ τῆς διαμονῆς τοῦ πελάτου ἐν τῷ ξενοδοχείῳ καὶ ἐκ τῶν συναφῶν παροχῶν. Αἱ περὶ τοῦ νομίμου ἐνεχύρου τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἀκινήτου διατάξεις ἐφαρμόζονται ἀναλόγως.

Ἄρθρον 839

Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων ἐφαρμόζονται ἀναλόγως ἐπὶ τῶν διατηρούντων σταύλους, ἀποθήκας, ἁμαξοστάσια, ἀεροδρόμια, διὰ τὰ εἰσκομιζόμενα ζῷα, ἁμάξας, αὐτοκίνητα, ἀερόπλοια καὶ συναφῆ πράγματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ

Ἰσόβιος πρόσοδος

Ἄρθρον 840

Ἔννοια

Ἡ ὑποχρέωσις πρὸς ἰσόβιον παροχὴν χρημάτων ἢ ἄλλων ἀντικαταστατῶν πραγμάτων κατὰ περιοδικὰς δόσεις *(ἰσόβιος πρόσοδος)* δύναται νὰ συσταθῇ ἐφ' ὅρου ζωῆς τοῦ δικαιούχου, ἢ τοῦ ὀφειλέτου ἢ τρίτου. Ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται συσταθεῖσα ἐφ' ὅρου ζωῆς τοῦ δικαιούχου.

Τὸ διὰ τὴν πρόσοδον καθορισθὲν ποσὸν ἐν ἀμφιβολίᾳ ἐμφαίνει τὸ ἐτησίως καταβλητέον ποσὸν αὐτῆς.

Ἄρθρον 841

Προσόδου καταβολή

Ἡ πρόσοδος προκαταβάλλεται, ἡ μὲν χρηματικὴ κατὰ μῆνα, πᾶσα δὲ ἄλλη κατὰ χρονικὰς περιόδους καθοριζομένας ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς προσόδου.

Ἐὰν ὁ δικαιοῦχος ἀποθάνῃ πρὸ τοῦ τέλους τῆς περιόδου, δι' ἣν εἶναι προκαταβλητέα ἡ πρόσοδος, ὁ ὀφειλέτης ὀφείλει ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῆς περιόδου.

Ἄρθρον 842

Σύμβασις

Σύμβασις περὶ ἰσοβίου προσόδου εἶναι ἄκυρος, ἂν μὴ καταρτισθῇ ἐνώπιον συμβολαιογράφου.

Ἄρθρον 843

Ἐκχώρησις καὶ κατάσχεσις

Ὁ δικαιοῦχος προσόδου δύναται νὰ ἐκχωρήσῃ τὰ δικαιώματά του, ἐκτὸς ἂν ὡρίσθη ἄλλως.

Ὁ ἐκ χαριστικῆς αἰτίας συνιστῶν πρόσοδον ὑπὲρ ἄλλου δύναται συγχρόνως νὰ ὁρίσῃ τὸ ἀκατάσχετον αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Παίγνιον καὶ στοίχημα

Ἄρθρον 844

Δὲν γεννᾶται ἀπαίτησις

Ἐκ παιγνίου ἢ στοιχήματος δὲν γεννᾶται ἀπαίτησις. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῆς ἀφηρημένης ὑποσχέσεως ἢ ἀναγνωρίσεως τοιαύτης ὀφειλῆς, ἢ τῆς ἐκδόσεως συναλλαγματικῆς ἢ ἄλλου χρεωστικοῦ ὁμολόγου περὶ τούτου.

Ἄρθρον 845

Τὰ καταβληθέντα δὲν ἀναζητοῦνται

Τὰ ἐκ παιγνίου ἢ στοιχήματος χρέη, καταβληθέντα ἐκουσίως καὶ ἄνευ δόλου

ἢ ἄλλου τεχνάσματος τοῦ κερδήσαντος, δὲν ἀναζητοῦνται.

Ἄρθρον 846

Ἀπαίτησις ἐκ λαχείου γεννᾶται μόνον ἐὰν ἡ σύστασις αὐτοῦ ἐπετράπη διὰ νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Ἐγγύησις

Ἄρθρον 847

Ἔννοια

Διὰ τῆς συμβάσεως ἐγγυήσεως ὁ ἐγγυητὴς ἀναλαμβάνει ἔναντι τοῦ δανειστοῦ τὴν εὐθύνην ὅτι θέλει καταβληθῇ ἡ ὀφειλή.

Ἄρθρον 848

Ἐγγύησις δύναται νὰ δοθῇ καὶ διὰ μέλλουσαν ἢ ὑπὸ αἵρεσιν ὀφειλήν.

Ἄρθρον 849

Σύστασις

Ἡ ἐγγύησις εἶναι ἄκυρος, ἐὰν δὲν δηλωθῇ ἐγγράφως. Ἡ ἔλλειψις τοῦ ἐγγράφου καλύπτεται, ἐφ' ὅσον ὁ ἐγγυητὴς ἐξεπλήρωσε τὴν ὀφειλήν.

Ἄρθρον 850

Ἐγγύησις ἐπὶ ἀκύρου ὀφειλῆς

Ἡ ἐγγύησις προϋποθέτει ἔγκυρον κυρίαν ὀφειλήν. Εἶναι ἰσχυρὰ ὅμως ἡ ἐγγύησις περὶ ὀφειλῆς συνομολογηθείσης ὑπὸ προσώπου ἀνικάνου ἢ περιωρισμένης ἱκανότητος πρὸς δικαιοπραξίαν, ἐὰν ὁ ἐγγυητὴς ἠγγυήθη ὑπὲρ τούτου ἐν γνώσει τῆς ἀνικανότητος.

Ἄρθρον 851

Ἔκτασις εὐθύνης ἐγγυητοῦ

Ὁ ἐγγυητὴς εὐθύνεται διὰ τὴν ἑκάστοτε ἔκτασιν τῆς κυρίας ὀφειλῆς, ἰδίᾳ δὲ διὰ τὰς ἐκ τοῦ πταίσματος ἢ τῆς ὑπερημερίας τοῦ πρωτοφειλέτου συνεπείας.

Ἄρθρον 852

Ὁ ἐγγυητὴς ἐν ἀμφιβολίᾳ δὲν εὐθύνεται διὰ συμφωνηθείσας παρεπομένας παροχάς, αἵτινες ἦσαν ἀπαιτηταὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐγγυήσεως. Διὰ τοιαύτας παροχὰς καθισταμένας ἀπαιτητὰς μετὰ τὴν ἐγγύησιν, ἐν ἀμφιβολίᾳ εὐθύνεται μόνον ἂν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐγγυήσεως ἐγνώριζε τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 853

Ἐνστάσεις ἐγγυητοῦ

Ὁ ἐγγυητὴς δύναται νὰ προτείνῃ κατὰ τοῦ δανειστοῦ τὰς μὴ προσωποπαγεῖς ἐνστάσεις τοῦ πρωτοφειλέτου, καὶ ἂν ἔτι οὗτος ἤθελε παραιτηθῇ αὐτῶν μετὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς ἐγγυήσεως.

Ἄρθρον 854

Πλείονες ἐγγυηταὶ

Πλείονες ἐγγυηταὶ εὐθύνονται εἰς ὁλόκληρον καὶ ἂν ἔτι δὲν ἀνέλαβον ἀπὸ κοινοῦ τὴν ἐγγύησιν.

Ἄρθρον 855

Ἔνστασις διζήσεως

Ὁ ἐγγυητὴς δικαιοῦται νὰ ἀρνηθῇ τὴν καταβολὴν τῆς ὀφειλῆς, μέχρις ὅτου ὁ δανειστὴς προβῇ εἰς ἀναγκαστικὴν ἐκτέλεσιν κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου καὶ αὕτη ἀποβῇ ἀτελεσφόρητος (*ἔνστασις διζήσεως*).

Ἄρθρον 856

Ἐπὶ ἐγγυήσεως δοθείσης διὰ χρηματικὴν ὀφειλήν, ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις πρέπει νὰ ἐπιχειρηθῇ ἐπὶ τῶν κινητῶν πραγμάτων τοῦ πρωτοφειλέτου ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικίας ἢ διαμονῆς αὐτοῦ.

Ἐὰν ὁ δανειστὴς ἔχῃ δικαίωμα ἐνεχύρου ἢ ἐπισχέσεως ἐπὶ κινητῶν πραγμάτων τοῦ πρωτοφειλέτου, δέον νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐκτέλεσιν καὶ ἐπὶ τούτων.

Ἄρθρον 857

Ὁ ἐγγυητὴς δὲν ἔχει τὴν ἔνστασιν διζήσεως: 1. ἐὰν παρητήθη αὐτῆς, ἰδίᾳ δὲ ἐὰν ἠγγυήθη ὡς αὐτοφειλέτης· 2. ἐὰν ἡ δίωξις τοῦ πρωτοφειλέτου κατέστη οὐσιωδῶς δυσχερὴς λόγῳ μεταβολῆς τῆς κατοικίας ἢ διαμονῆς αὐτοῦ, ἐπελθούσης μετὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς ἐγγυήσεως· 3. ἐὰν ὁ πρωτοφειλέτης ἐκηρύχθη εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, ὁ δὲ δανειστὴς δὲν ἔχῃ ἐνέχυρον ἐπὶ πράγματος αὐτοῦ· 4. ἐὰν εἶναι προφανὲς ὅτι θὰ ἀπέβαινεν ἄκαρπος ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου.

Ἄρθρον 858

Ἐγγυητοῦ ἀναγωγὴ καὶ ὑποκατάστασις

Ὁ ἐγγυητής, ἐφ' ὅσον ἱκανοποίησε τὸν δανειστὴν καὶ ἔχει δικαίωμα ἀναγωγῆς κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου, ὑποκαθίσταται εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ δανειστοῦ.

Ἄρθρον 859

Ὁ ἱκανοποιήσας τὸν δανειστὴν ἐγγυητὴς στερεῖται ἀναγωγῆς, ἐὰν παρέλειψε νὰ ἀντιτάξῃ βασίμους ἐνστάσεις

τοῦ πρωτοφειλέτου, ἃς ἐγνώριζεν ἢ ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ.

Ἄρθρον 860

Ὁ ἱκανοποιήσας τὸν δανειστὴν συνεγγυητὴς ἔχει ἀναγωγὴν κατὰ τῶν λοιπῶν συνεγγυητῶν, καθ' ἣν ἔκτασιν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 487, εὐθύνονται ἔναντι ἀλλήλων ὀφειλέται εἰς ὁλόκληρον.

Ἄρθρον 861

Δικαίωμα ἐγγυητοῦ πρὸς ἀσφάλειαν

Ὁ ἐγγυητὴς δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν πρωτοφειλέτην ἀσφάλειαν καὶ πρὶν ἔτι καταστῇ ἀπαιτητὴ ἡ ὀφειλή: 1. ἐὰν ἐχειροτέρευσεν ἡ περιουσιακὴ κατάστασις τοῦ πρωτοφειλέτου· 2. ἐὰν ἡ δίωξις τοῦ πρωτοφειλέτου κατέστη οὐσιωδῶς δυσχερὴς λόγῳ μεταβολῆς τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς αὐτοῦ ἐπελθούσης μετὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς ἐγγυήσεως· 3. ἐὰν ὁ πρωτοφειλέτης κατέστη ὑπερήμερος· 4. ἐὰν ὁ ἐγγυητὴς κατεδικάσθη εἰς καταβολὴν τῆς ὀφειλῆς.

Ἄρθρον 862

Ἀπόσβεσις ἐγγυήσεως

Ὁ ἐγγυητὴς ἐλευθεροῦται ἐφ' ὅσον ἐκ πταίσματος τοῦ δανειστοῦ κατέστη ἀδύνατος ἡ ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου ἱκανοποίησις αὐτοῦ.

Ἄρθρον 863

Ὁ ἐγγυητὴς ἐλευθεροῦται ἐφ' ὅσον ἐπὶ ζημίᾳ αὐτοῦ παρῃτήθη ὁ δανειστὴς ἀσφαλειῶν ὑφισταμένων ἀποκλειστικῶς ὑπὲρ τῆς ἀπαιτήσεως αὐτοῦ, δι' ἣν ἡ ἐγγύησις.

Ἄρθρον 864

Ἀποσβεσθείσης τῆς κυρίας ὀφειλῆς ὁ ἐγγυητὴς ἐλευθεροῦται, ἐκτὸς ἂν ἡ ἀπόσβεσις ἐπῆλθε πταίσματι αὐτοῦ.

Ἄρθρον 865

Ἐὰν εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἐχώρησε σύγχυσις κυρίας ὀφειλῆς καὶ ἐγγυήσεως, τὰ δικαιώματα τοῦ δανειστοῦ δὲν παραβλάπτονται.

Ἄρθρον 866

Ἐγγύησις δι' ὡρισμένον χρόνον

Ὁ ἐφ' ὡρισμένον μόνον χρόνον ἐγγυηθεὶς ἐλευθεροῦται τῆς ἐγγυήσεως, ἐὰν ὁ δανειστὴς δὲν ἐπιδιώξῃ δικαστικῶς τὴν ἀπαίτησιν αὐτοῦ ἐντὸς μηνὸς μετὰ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου τούτου καὶ δὲν συνεχίσῃ ἀμελλητὶ τὴν περὶ τούτου διαδικασίαν.

Ἄρθρον 867

Ἐγγύησις ἐπ' ἀόριστον

Ὁ ἐπ' ἀόριστον χρόνον ἐγγυηθεὶς δύναται, ἀπαιτητῆς καταστάσης τῆς κυρίας ὀφειλῆς, νὰ ἀξιώσῃ ἀπὸ τὸν δανειστήν, ὅπως οὗτος ἐπιδιώξῃ ἐντὸς μηνὸς δικαστικῶς τὴν ἀπαίτησίν του συνεχίζων ἀμελλητὶ τὴν διαδικασίαν. Ἐὰν ὁ δανειστὴς δὲν συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἀξίωσιν τοῦ ἐγγυητοῦ, ὁ ἐγγυητὴς ἐλευθεροῦται.

Ἄρθρον 868

Ἐὰν ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀπαιτῆται καταγγελία τοῦ δανειστοῦ ὅπως καταστῇ ἀπαιτητὴ ἡ κυρία ὀφειλή, ὁ ἐγγυητὴς δύναται, παρελθόντος ἔτους, ἀφ' ἧς ἠγγυήθη, νὰ ἀξιώσῃ ὅπως ὁ δανειστὴς καταγγείλῃ καὶ ἐπιδιώξῃ ἐντὸς μηνὸς δικαστικῶς τὴν ἀπαίτησίν του, συνεχίζων ἀμελλητὶ τὴν διαδικασίαν. Ἐὰν ὁ δανειστὴς δὲν συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἀξίωσιν τοῦ ἐγγυητοῦ, ὁ ἐγγυητὴς ἐλευθεροῦται.

Ἄρθρον 869

Ἐγγύησις ὑπὲρ ἐκμισθωτοῦ ἐργασίας ἢ ἐργολάβου

Ὁ ἐγγυηθεὶς ὑπὲρ ἐκμισθωτοῦ ἐργασίας ἢ ἐργολάβου ἐλευθεροῦται ἐὰν ὁ δανειστὴς ἠμέλησε νὰ ἀσκήσῃ ἐπὶ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἢ τοῦ ἐργολάβου τὴν δέουσαν ἐποπτείαν, ἐκ τῆς παραλείψεως δὲ ταύτης ἐγεννήθη ἢ ηὔξησεν ἡ ὀφειλή.

Ἄρθρον 870

Ἐντολὴ πρὸς πίστωσιν τρίτου

Ἡ ἐντολὴ ὅπως ὁ ἐντολοδόχος ἰδίῳ ὀνόματι καὶ δι' ἴδιον λογαριασμὸν πιστώσῃ τρίτον, ἰσχύει ὡς ἐγγύησις διὰ τὴν ἐκ τῆς χορηγηθείσης πιστώσεως ὑποχρέωσιν τοῦ τρίτου. Ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἐντολῆς ἐφαρμόζεται ἀναλόγως ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 849.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Συμβιβασμὸς

Ἄρθρον 871

Ἔννοια

Διὰ τῆς συμβάσεως τοῦ συμβιβασμοῦ οἱ συμβαλλόμενοι διαλύουσι δι' ἀμοιβαίων ὑποχωρήσεων ἔριδα αὐτῶν ἢ ἀβεβαιότητα περί τινος ἐννόμου σχέ-

σεως. Πρὸς ἀβεβαίαν σχέσιν ἐξομοιοῦται ἡ ἐπισφαλὴς ἀπαίτησις.

Ἄρθρον 872

Διάρρηξις

Ὁ συμβιβασμὸς δύναται νὰ ἀκυρωθῇ ἐὰν τὰ γεγονότα, ἅτινα κατὰ τὸ περιεχόμενον τῆς συμβάσεως ἀπετέλεσαν τὴν βάσιν τοῦ συμβιβασμοῦ, δὲν ἀληθεύουσιν, ἡ δὲ ἔρις ἢ ἀβεβαιότης δὲν θὰ ἐγεννᾶτο, ἐὰν οἱ συμβαλλόμενοι ἐγνώριζον τὴν κατάστασιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ἀφηρημένη ὑπόσχεσις ἢ ἀναγνώρισις χρέους

Ἄρθρον 873

Ἔννοια καὶ κῦρος

Σύμβασις, καθ' ἣν γίνεται ὑπόσχεσις ἢ ἀναγνώρισις χρέους κατὰ τρόπον ὥστε νὰ γεννᾶται ἐνοχὴ ἀνεξαρτήτως τῆς αἰτίας τοῦ χρέους, εἶναι ἔγκυρος ἂν ἡ ὑπόσχεσις ἢ ἡ περὶ ἀναγνωρίσεως δήλωσις γίνῃ ἐγγράφως. Ἔγγραφος ὑπόσχεσις ἢ δήλωσις περὶ ἀναγνωρίσεως, μὴ ἀναφέρουσα τὴν αἰτίαν τοῦ χρέους, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται ὑπὸ τοιοῦτον σκοπὸν γενομένη.

Ἄρθρον 874

Τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἔγγραφον δὲν ἀπαιτεῖται ἐὰν ἡ ὑπόσχεσις ἢ ἡ ἀναγνώρισις ἀφορᾷ ὑπόλοιπον κλεισθέντος ἀλληλοχρέου λογαριασμοῦ.

Ἄρθρον 875

Ἐὰν ἡ ὑπόσχεσις ἢ ἡ ἀναγνώρισις ἀφορᾷ αἰτίαν, δι' ἣν ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ἴδιον τύπον, εἶναι ἄκυρος ἂν δὲν γίνῃ κατὰ τὸν τύπον τοῦτον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ἔκταξις

Ἄρθρον 876

Ἔννοια

Διὰ τῆς ἐκτάξεως ἐγχειρίζεται εἰς τὸν ὑπὲρ οὗ αὕτη *(λήπτην)* ἔγγραφον, δι' οὗ ἐξουσιοδοτεῖται ὁ μὲν λήπτης νὰ εἰσπράξῃ ἰδίῳ ὀνόματι ἀπὸ τὸν ἐκτασσόμενον παροχὴν ἐκ χρημάτων ἢ ἄλλων ἀντικαταστατῶν πραγμάτων, ὁ δὲ ἐκτασσόμενος νὰ καταβάλῃ ταῦτα εἰς τὸν λήπτην διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐκτάσσοντος.

Ἄρθρον 877

Ἀποδοχὴ ὑπὸ ἐκτασσομένου

Ὁ ἐκτασσόμενος, ἐὰν ἀποδεχθῇ ἔναντι τοῦ λήπτου τὴν ἔκταξιν, ὑποχρεοῦται ἔναντι αὐτοῦ νὰ καταβάλῃ τὴν παροχήν. Δὲν δικαιοῦται νὰ ἀντιτάξῃ ἐνστάσεις οὔτε ἐκ τῆς σχέσεώς του πρὸς τὸν ἐκτάσσοντα οὔτε ἐκ τῆς σχέσεως ἐκτάσσοντος καὶ λήπτου.

Ἡ ἀποδοχὴ γίνεται ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἐκτάξεως.

Ἄρθρον 878

Ὁ ἐκτασσόμενος ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὴν παροχὴν μόνον ἐπὶ παραδόσει τοῦ ἐγγράφου τῆς ἐκτάξεως.

Ἄρθρον 879

Ἡ ἐκ τῆς ἀποδοχῆς ἀπαίτησις τοῦ λήπτου κατὰ τοῦ ἐκτασσομένου παραγράφεται μετὰ τριετίαν.

Ἄρθρον 880

Δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἀποδοχήν

Ὁ ἐκτασσόμενος, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι εἶναι τυχὸν ὀφειλέτης τοῦ ἐκτάσσοντος, δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδεχθῇ τὴν ἔκταξιν, ἢ νὰ καταβάλῃ τὴν ἐν αὐτῇ παροχήν.

Ἄρθρον 881

Ἔκταξις πρὸς ἐξόφλησιν χρέους

Ἐὰν ἡ ἔκταξις ἐγένετο πρὸς ἐξόφλησιν χρέους τοῦ ἐκτασσομένου πρὸς τὸν ἐκτάσσοντα, ἢ τοῦ ἐκτάσσοντος πρὸς τὸν λήπτην, ἐφ' ὅσον δὲν συνεφωνήθη ἄλλο τι, ἡ ἐξόφλησις αὕτη ἐπέρχεται μόνον ἀφ' ὅτου ὁ ἐκτασσόμενος καταβάλῃ πρὸς τὸν λήπτην.

Ἄρθρον 882

Ὑποχρεώσεις λήπτου

Ὁ λήπτης ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ ἀμελλητὶ τὸν ἐκτάσσοντα, ἐὰν δὲν θέλῃ ἢ δὲν δύναται νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς ἐκτάξεως, ἢ ἐὰν ὁ ἐκτασσόμενος ἀρνῆται νὰ ἀποδεχθῇ τὴν ἔκταξιν ἢ νὰ καταβάλῃ τὴν παροχήν.

Ἄρθρον 883

Ἀνάκλησις ἐκτάξεως

Ὁ ἐκτάσσων δύναται ἔναντι τοῦ ἐκτασσομένου νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν ἔκταξιν, ἐνόσῳ ὁ ἐκτασσόμενος δὲν ἀπεδέχθη αὐτὴν ἔναντι τοῦ λήπτου, ἢ δὲν κατέβαλε τὴν παροχήν.

Ἐὰν ὁ ἐκτάσσων ἐκηρύχθη εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, ἡ μήπω ἀποδεκτὴ γενομένη ἔκταξις λογίζεται ἀνακληθεῖσα.

Ἄρθρον 884

Θάνατος ἢ ἀνικανότης ἑνὸς

Ἡ ἔκταξις δὲν ἀποσβέννυται διὰ τοῦ θανάτου ἢ διὰ τῆς ἐπελθούσης πρὸς δικαιοπραξίαν ἀνικανότητος τοῦ ἐκτάσσοντος, τοῦ ἐκτασσομένου ἢ τοῦ λήπτου.

Ἄρθρον 885

Μεταβίβασις ἐκτάξεως

Ὁ λήπτης δικαιοῦται διὰ συμβάσεως νὰ μεταβιβάσῃ εἰς ἄλλον τὴν ἔκταξιν.

Ὁ ἐκτάσσων δύναται νὰ ἀποκλείσῃ τὴν τοιαύτην μεταβίβασιν. Ἐναντι ὅμως τοῦ ἐκτασσομένου ἰσχύει ὁ ἀποκλεισμὸς οὗτος μόνον ἐὰν προκύπτῃ ἐκ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἐκτάξεως, ἢ ἐὰν οὗτος ἐγνωστοποιήθη εἰς τὸν ἐκτασσόμενον πρὸ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἐκτάξεως ἢ πρὸ τῆς καταβολῆς.

Ἄρθρον 886

Ἡ περὶ μεταβιβάσεως δήλωσις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι ἔγγραφος, δύναται δὲ νὰ γείνῃ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἐκτάξεως. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν δέον νὰ παραδοθῇ εἰς τὸν νέον λήπτην καὶ τὸ ἔγγραφον τῆς ἐκτάξεως.

Ἄρθρον 887

Ἐὰν ὁ ἐκτασσόμενος ἀποδεχθῇ ἔναντι τοῦ νέου ἐκ τῆς μεταβιβάσεως λήπτου τὴν ἔκταξιν, δὲν δικαιοῦται νὰ ἀντιτάξῃ κατὰ τούτου ἐνστάσεις ἐκ τῆς μετὰ τοῦ προηγουμένου λήπτου ἐννόμου σχέσεως.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν ἀναλόγως ἐπὶ τῆς μεταβιβάσεως τῆς ἐκτάξεως αἱ περὶ ἐκχωρήσεως διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΕΚΤΟΝ

Ἀνώνυμα χρεώγραφα

Ἄρθρον 888

Ἔννοια

Ὁ ὑπογράψας ἔγγραφον περιέχον ὑπόσχεσιν αὐτοῦ περὶ παροχῆς εἰς τὸν κομιστὴν τοῦ ἐγγράφου *(ἀνώνυμον χρεώγραφον)*, ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ πρὸς τοῦτον τὴν παροχήν, ἐκτὸς ἐὰν οὗτος δὲν δικαιοῦται εἰς διάθεσιν τοῦ τίτλου.

Ἄρθρον 889

Καταβολὴ εἰς κομιστὴν μὴ δικαιούμενον

Ὁ ὀφειλέτης ἐλευθεροῦται καταβάλλων εἰς τὸν κομιστὴν τοῦ χρεωγράφου καὶ ἂν ἔτι οὗτος δὲν δικαιοῦται εἰς διάθεσιν αὐτοῦ, ἐκτὸς ἂν διὰ τῆς πληρωμῆς ἐνήργησεν ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν.

Ἄρθρον 890

Κυκλοφορία τίτλου ἄκοντος τοῦ ὀφειλέτου

Ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται ἐκ τοῦ τίτλου καὶ ἂν ἔτι οὗτος ἐξῆλθε τῶν χειρῶν του διὰ κλοπῆς ἢ ἀπωλείας ἢ ἄλλως ἐτέθη εἰς κυκλοφορίαν ἄνευ τῆς θελήσεώς του.

Ἄρθρον 891

Κυκλοφορία μόνον δι' εἰδικοῦ νόμου

Ἀνώνυμα χρεώγραφα ἐκδοθέντα ἐν τῇ ἡμεδαπῇ καὶ περιέχοντα ὑπόσχεσιν πληρωμῆς ὡρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ, δύνανται νὰ τεθῶσιν εἰς κυκλοφορίαν μόνον καθ' ἃς περιπτώσεις εἰδικῶς ὁ νόμος ἐπιτρέπει τοῦτο. Ὁ κατὰ παράβασιν τῆς διατάξεως ταύτης κυκλοφορήσας τίτλος εἶναι ἄκυρος. Ὁ ὑπογράψας αὐτὸν ἐνέχεται διὰ τὴν ἐκ τῆς ἐκδόσεως προξενηθεῖσαν εἰς τὸν κομιστὴν ζημίαν.

Ἄρθρον 892

Ἐνστάσεις κατὰ τοῦ κομιστοῦ

Ὁ ὀφειλέτης δικαιοῦται νὰ προτείνῃ κατὰ τοῦ κομιστοῦ μόνον ἐνστάσεις περὶ ἀκυρότητος τοῦ τίτλου, ἢ προκυπτούσας ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἐγγράφου, ἢ προσηκούσας εἰς τὸν ὀφειλέτην κατ' αὐτοῦ τούτου τοῦ κομιστοῦ.

Ἄρθρον 893

Πληρωμὴ μόνον ἐπὶ παραδόσει τοῦ τίτλου

Ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται εἰς τὴν παροχὴν μόνον ἐπὶ παραδόσει τοῦ τίτλου. Ἀπὸ τῆς παραδόσεως ἀποκτᾷ οὗτος αὐτοδικαίως τὴν κυριότητα τοῦ τίτλου καὶ ἂν ἔτι ὁ κομιστὴς δὲν ἐδικαιοῦτο εἰς διάθεσιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 894

Φθορὰ τοῦ τίτλου

Ἐὰν ὁ τίτλος ἕνεκα φθορᾶς ἢ ἀλλοιώσεως κατέστη ἀκατάλληλος πρὸς κυκλοφορίαν, τὸ οὐσιῶδες ὅμως τούτου περιεχόμενον καὶ τὰ διακριτικὰ αὐτοῦ σημεῖα δύνανται ἔτι νὰ διαγνωσθῶσιν, ὁ κομιστὴς αὐτοῦ δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ὀφειλέτου τὴν ἔκδοσιν νέου τίτλου ἐπὶ παραδόσει τοῦ φθαρέντος. Τὴν δαπάνην φέρει ὁ κομιστής.

Ἄρθρον 895

Κλοπή, ἀπώλεια κλπ. τοῦ τίτλου

Ἕνεκα κλοπῆς, ἀπωλείας ἢ καταστροφῆς τοῦ ἀνωνύμου χρεωγράφου

ὁ μέχρι τοῦδε κομιστής, ἐνόσῳ ἐν αὐτῷ δὲν ὁρίζεται τὸ ἐναντίον, δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ἵνα κατὰ τὴν ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένην διαδικασίαν τὸ δικαστήριον κηρύξῃ ἀνίσχυρον τὸν τίτλον ἢ ἀπαγορεύσῃ εἰς τὸν ὀφειλέτην τὴν πληρωμὴν εἰς τὸν κομίζοντα αὐτόν. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοκομεριδίων, μερισματογράφων ὡς καὶ ἐπὶ ἀτόκων γραμματίων πληρωτέων ἐν ὄψει.

Ἄρθρον 896

Ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προκαλέσας τὴν κήρυξιν τοῦ χρεωγράφου ὡς ἀνισχύρου, δικαιοῦται, ἐπιφυλασσομένου αὐτῷ τοῦ δικαιώματος νὰ ἀσκήσῃ τὴν ἀξίωσιν δυνάμει τούτου, νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ὀφειλέτου τὴν ἔκδοσιν νέου τίτλου. Τὴν δαπάνην φέρει ὁ αἰτῶν τοῦτο.

Ἄρθρον 897

Τοκομερίδια

Τὰ τοκομερίδια ἀνωνύμου χρεωγράφου, ἐφ' ὅσον ἐν αὐτοῖς δὲν ὁρίζεται τὸ ἐναντίον, ἐξακολουθοῦσιν ἰσχύοντα καὶ ἂν ἀποσβεσθῇ ἡ κυρία ἀπαίτησις ἢ ἀρθῇ ἢ μεταβληθῇ ἡ πρὸς πληρωμὴν τόκου ὑποχρέωσις.

Ἐφ' ὅσον τοιαῦτα τοκομερίδια δὲν ἀποδίδονται κατὰ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ κυρίου τίτλου, ὁ ὀφειλέτης δικαιοῦται νὰ παρακρατήσῃ τὸ ἐν αὐτοῖς ποσὸν μέχρι παρελεύσεως τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς.

Ἄρθρον 898

Ἐπὶ κλοπῆς, ἀπωλείας ἢ καταστροφῆς τοκομεριδίων ἢ μερισματογράφων ὁ μέχρι τοῦδε κομιστὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ὀφειλέτου τὴν πληρωμήν, ἐὰν πρὸ τῆς λήξεως αὐτῶν εἰδοποίησε τοῦτον περὶ τῆς κλοπῆς, ἀπωλείας ἢ καταστροφῆς καὶ πρὸ τῆς λήξεως οὐδεὶς ἕτερος προσήγαγε ταῦτα πρὸς πληρωμὴν ἢ ἤγειρε περὶ τούτου ἀγωγήν.

Δι' ἐναντίας ῥήτρας ἐπὶ τοῦ τοκομεριδίου ἢ τοῦ μερισματογράφου δύναται νὰ ἀποκλεισθῇ ἡ ἀξίωσις τῆς προηγουμένης παραγράφου.

Ἄρθρον 899

Τὰ ἐκδιδόμενα νέα τοκομερίδια ἢ μερισματόγραφα ἀνωνύμου χρεωγράφου παραδίδονται εἰς τὸν κομιστὴν τοῦ εἰδικοῦ στελέχους ἀνανεώσεως. Ἐὰν ὁ κομιστὴς τοῦ ἀνωνύμου χρεωγράφου ἐναντιοῦται εἰς τὴν παράδοσιν, παραδίδονται εἰς τοῦτον.

Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν ἐφαρμόζονται ἐὰν ἐπὶ τοῦ στελέχους ἀνανεώσεως ὡρίσθη ἄλλως.

Ἄρθρον 900

Μετατροπὴ ἀνωνύμου εἰς ὀνομαστικὸν

Τὸ ἀνώνυμον χρεώγραφον μόνον ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου δύναται νὰ μετατραπῇ εἰς ὀνομαστικὸν ὑπὲρ ὡρισμένου δικαιούχου. Ὁ ὀφειλέτης δὲν ὑποχρεοῦται εἰς τοῦτο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Ἐπίδειξις πράγματος

Ἄρθρον 901

Περιπτώσεις ἐπιδείξεως

Ὅστις ὡς πρός τι πρᾶγμα ἔχει ἀξίωσιν κατὰ τοῦ κατόχου αὐτοῦ, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τοῦτον τὴν ἐπίδειξιν τοῦ πράγματος, ἐὰν αὕτη εἶναι ἀναγκαία πρὸς ἄσκησιν τῆς ἀξιώσεως.

Ἄρθρον 902

Ὅστις ἔχει ἔννομον συμφέρον νὰ λάβῃ γνῶσιν ἐγγράφου εὑρισκομένου εἰς τὴν κατοχὴν ἄλλου, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἐπίδειξιν, ἢ καὶ ἀντίγραφον αὐτοῦ, ἐὰν τοῦτο συνετάχθη πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ αἰτοῦντος, ἢ πιστοποιῇ ἔννομον σχέσιν ἀφορῶσαν καὶ αὐτόν, ἢ σχετίζεται πρὸς διαπραγματεύσεις διεξαχθείσας πρὸς τοιαύτην ἔννομον σχέσιν εἴτε δι' αὐτοῦ εἴτε πρὸς τὸ συμφέρον αὐτοῦ δι' ἄλλου.

Ἄρθρον 903

Πῶς γίνεται

Ἡ ἐπίδειξις τοῦ πράγματος ἢ τοῦ ἐγγράφου γίνεται εἰς τὸν τόπον, ὅπου εὑρίσκεται αὐτὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς αἰτήσεως, ἐκτὸς ἂν ὁ εἷς ἢ ὁ ἕτερος διὰ σπουδαῖον λόγον ἀξιώσῃ τὴν ἀλλαχοῦ ἐπίδειξιν.

Τὸν κίνδυνον καὶ τὰς δαπάνας τῆς ἐπιδείξεως φέρει ὁ ἀξιῶν αὐτήν.

Ὁ κάτοχος δύναται νὰ ἀντιτάξῃ ἄρνησιν, ἐφ' ὅσον δὲν προκαταβάλλονται αἱ δαπάναι καὶ δὲν παρέχεται ἀσφάλεια δι' ἐνδεχομένην ζημίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός

Ἄρθρον 904

Ἔννοια

Ὁ καταστὰς πλουσιώτερος ἄνευ νομίμου αἰτίας ἐκ τῆς περιουσίας ἄλλου

ἢ ἐπὶ ζημίᾳ τούτου, ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας. Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη ὑφίσταται ἰδίᾳ συνεπείᾳ παροχῆς ἀχρεωστήτου ἢ παροχῆς δι' αἰτίαν μὴ ἐπακολουθήσασαν ἢ λήξασαν ἢ παράνομον ἢ ἀνήθικον.

Πρὸς παροχὴν ἐξομοιοῦται καὶ ἡ διὰ συμβάσεως ἀναγνώρισις τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ ὑπάρξεως χρέους.

Ἄρθρον 905

Ἀπαίτησις ἀχρεωστήτου

Ἡ ἀπαίτησις ἀχρεωστήτου ἀποκλείεται, ἐὰν ὁ πρὸς ὃν ἐγένετο ἡ παροχὴ ἀποδείξῃ ὅτι ὁ καταβαλὼν διετέλει ἐν γνώσει τῆς μὴ ὑπάρξεως τοῦ χρέους.

Τὸ πρὸ τῆς λήξεως καταβληθὲν χρέος δὲν ἀναζητεῖται. Ἐπίσης δὲν ἀναζητοῦνται οἱ καρποὶ τοῦ διαμέσου χρόνου.

Ἄρθρον 906

Ἡ ἀπαίτησις ἀχρεωστήτου ἀποκλείεται διὰ τὸ καταβληθὲν ἐξ ἰδιαιτέρου ἠθικοῦ καθήκοντος ἢ ἐκ λόγων εὐπρεπείας.

Ἄρθρον 907

Ἀπαίτησις παροχῆς ἐξ αἰσχρᾶς αἰτίας

Παροχὴ γενομένη δι' ἀνήθικον αἰτίαν δὲν ἀναζητεῖται ἐὰν ἡ ἀνήθικος αἰτία ἀφορᾷ καὶ τὸν δόντα.

Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἰσχύει ἐὰν ἡ τοιαύτη παροχὴ συνίσταται εἰς συνομολόγησιν ὑποχρεώσεως. Τὸ πρὸς ἐκπλήρωσιν ὅμως τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης δοθὲν δὲν ἀναζητεῖται.

Ἄρθρον 908

Ἔκτασις εὐθύνης λήπτου

Ὁ λήπτης ὀφείλει νὰ ἀποδώσῃ τὸ ληφθὲν πρᾶγμα ἢ τὸ ληφθὲν ἐξ αὐτοῦ τυχὸν ἀντάλλαγμα. Ὀφείλει ἐπίσης νὰ ἀποδώσῃ καὶ τοὺς συλλεγέντας καρποὺς ὡς καὶ πᾶν ὅ,τι ἀπέκτησεν ἐκ τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 909

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὑποχρέωσις πρὸς ἀπόδοσιν ἀποσβέννυται, ἐφ' ὅσον ὁ λήπτης δὲν εἶναι πλέον πλουσιώτερος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς.

Ἄρθρον 910

Ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς εὐθύνεται ὁ λήπτης κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 346 καὶ 348.

Ἄρθρον 911

Ὁ λήπτης εὐθύνεται ὡς ἂν εἶχεν ἐπιδοθῇ ἡ ἀγωγή: 1. ἐπὶ ἀπαιτήσεως ἀχρεωστήτου, ἐφ' ὅσον ἐγνώριζε τὴν μὴ ὕπαρξιν τοῦ χρέους ἢ ἀφ' ὅτου ἔλαβε γνῶσιν τῆς μὴ ὑπάρξεως τούτου· 2. ἐπὶ ἀπαιτήσεως διὰ παράνομον ἢ ἀνήθικον αἰτίαν.

Ἄρθρον 912

Ἐπὶ ἀπαιτήσεως διὰ μὴ ἐπακολουθήσασαν ἢ διὰ λήξασαν αἰτίαν ὁ λήπτης, ἀφ' ἧς ὤφειλε νὰ προβλέψῃ τὴν ἀναζήτησιν, εὐθύνεται διὰ τὸ ληφθὲν ὡς ἂν εἶχεν ἐπιδοθῇ ἡ ἀγωγή.

Εἰς ἀπόδοσιν καρπῶν ὑποχρεοῦται μόνον ἀφ' ὅτου μάθῃ ὅτι δὲν ἐπηκολούθησεν ἢ ὅτι ἔληξεν ἡ αἰτία.

Ἄρθρον 913

Ἐφ' ὅσον ὁ λήπτης δὲν εὐθύνεται εἰς ἀπόδοσιν, διότι τὸ ἄνευ αἰτίας περιελθὸν αὐτῷ προσεπόρισεν εἰς τρίτον διὰ χαριστικῆς πράξεως, δύναται ὁ δοὺς νὰ ἀναζητήσῃ ἀπὸ τὸν τρίτον τὸ εἰς αὐτὸν περιελθόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ

Ἀδικοπραξίαι

Ἄρθρον 914

Ἔννοια

Ὁ παρὰ τὸν νόμον ζημιώσας ἄλλον ὑπαιτίως ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρον 915

Περιπτώσεις μὴ καταλογισμοῦ

Ὅστις μὴ ἔχων συνείδησιν τῶν πραττομένων ἢ στερούμενος ἕνεκα πνευματικῆς νόσου τῆς χρήσεως τοῦ λογικοῦ ἐζημίωσεν ἄλλον, δὲν εὐθύνεται.

Ἐὰν κατὰ τὴν ἐπαγωγὴν τῆς ζημίας μετέστησεν ἑαυτὸν εἰς τοιαύτην κατάστασιν διὰ τῆς χρήσεως πνευματωδῶν ποτῶν ἢ ἄλλων παραπλησίων μέσων, εὐθύνεται διὰ τὴν ζημίαν, ἐκτὸς ἂν ἄνευ ὑπαιτιότητός του περιέστη εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην.

Ἄρθρον 916

Ὁ μὴ συμπληρώσας τὸ δέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας του δὲν εὐθύνεται διὰ τὴν προξενηθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ζημίαν.

Ἄρθρον 917

Ὁ συμπληρώσας τὸ δέκατον ἀλλ' οὐχὶ τὸ δέκατον τέταρτον ἔτος τῆς ἡλι-

κίας του, εὐθύνεται διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ προξενηθεῖσαν ζημίαν, ἐκτὸς ἂν ἐνήργησεν ἄνευ διακρίσεως. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ κωφαλάλων.

Ἄρθρον 918

Ὁ προξενήσας τὴν ζημίαν, ἐφ' ὅσον κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 915 ἕως 917 δὲν ὑπέχει εὐθύνην, δύναται νὰ καταδικασθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἐκτιμῶντος τὴν κατάστασιν τῶν μερῶν, εἰς εὔλογον ἀποζημίωσιν, ἐὰν ἡ ζημία δὲν δύναται ἄλλοθεν νὰ καλυφθῇ.

Ἄρθρον 919

Προσβολὴ χρηστῶν ἠθῶν

Ὅστις ἐκ προθέσεως ἐζημίωσεν ἄλλον κατὰ τρόπον ἀντιβαίνοντα εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρον 920

Διαδόσεις δυσφημητικαί

Ὅστις ὑποστηρίζει ἢ διαδίδει ἐν γνώσει ἢ ἐν ὑπαιτίῳ ἀγνοίᾳ ἀναληθεῖς εἰδήσεις, αἵτινες ἐκθέτουσιν εἰς κίνδυνον τὴν πίστιν, τὸ ἐπάγγελμα ἢ τὸ μέλλον ἄλλου, ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν τούτου.

Ἄρθρον 921

Προσβολὴ τιμῆς γυναικὸς

Ἐὰν δι' ἀξιοποίνου πράξεως ἢ κατόπιν ἀπειλῶν ἢ ἀπατηλῶν ὑποσχέσεων ἢ καταχρήσεως τῆς σχέσεως ἐξαρτήσεως προσεβλήθη ἡ τιμὴ γυναικὸς διὰ σαρκικῆς μετ' αὐτῆς συναφείας, ἡ πρὸς αὐτὴν ὀφειλομένη ἀποζημίωσις συνίσταται εἰς τὴν καταβολὴν ἀναλόγου χρηματικοῦ ποσοῦ πρὸς ἀποκατάστασίν της.

Ἄρθρον 922

Εὐθύνη προστήσαντος

Ὁ κύριος ἢ ὁ προστήσας ἄλλον ἐπί τινος ὑπηρεσίας, εὐθύνεται διὰ τὴν ζημίαν, ἣν ὁ ὑπηρέτης ἢ ὁ προστηθεὶς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτοῦ προὐξένησε παρανόμως εἰς τρίτον.

Ἄρθρον 923

Εὐθύνη τοῦ ἀποπτεύοντος ἄλλον

Ὁ κατὰ νόμον ἔχων τὴν ἐποπτείαν ἐπὶ ἀνηλίκου ἢ ἀπηγορευμένου εὐθύνεται διὰ τὴν ζημίαν, ἣν τὰ πρόσωπα ταῦτα προξενοῦσι παρανόμως εἰς τρίτον, ἐκτὸς ἂν ἀποδείξῃ ὅτι ἤσκησε τὴν προσήκουσαν ἐποπτείαν ἢ ὅτι ἡ ἀποτροπὴ τῆς ζημίας δὲν ἦτο δυνατή.

Τὴν αὐτὴν εὐθύνην φέρει καὶ ὁ δυνάμει συμβάσεως ἀσκῶν τὴν ἐποπτείαν.

Ἄρθρον 924

Εὐθύνη τοῦ κατέχοντος ζῶον

Ὁ κάτοχος ζώου εὐθύνεται διὰ τὴν ὑπὸ τούτου προξενηθεῖσαν ζημίαν εἰς τρίτον.

Ἐὰν ἡ ζημία ἐγένετο ὑπὸ κατοικιδίου ζώου χρησιμοποιουμένου διὰ τὸ ἐπάγγελμα, διὰ τὴν φύλαξιν τῆς κατοικίας, ἢ πρὸς διατροφὴν τοῦ κατόχου του, δὲν εὐθύνεται οὗτος ἐὰν ἀποδείξῃ ὅτι δὲν βαρύνει αὐτὸν ποσῶς πταῖσμα περὶ τὴν φύλαξιν καὶ ἐποπτείαν τοῦ ζώου.

Ἄρθρον 925

Πτῶσις κτίσματος ἢ ἄλλου ἔργου

Ὁ κύριος ἢ νομεὺς κτίσματος ἢ ἄλλου ἔργου συνεχομένου μετὰ τοῦ ἐδάφους, εὐθύνεται διὰ τὴν ζημίαν τὴν προξενηθεῖσαν εἰς τρίτον ἕνεκα πτώσεως αὐτοῦ, ὁλικῆς ἢ μερικῆς, ἐκτὸς ἂν ἀποδείξῃ ὅτι ἡ πτῶσις δὲν ὀφείλεται εἰς ἐλαττωματικὴν κατασκευὴν ἢ πλημμελῆ συντήρησιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 926

Ζημία ὑπὸ πλειόνων

Ἐὰν ἐκ κοινῆς πράξεως πλειόνων προῆλθε ζημία ἢ ἐὰν διὰ τὴν αὐτὴν ζημίαν ἐκ παραλλήλου εὐθύνωνται πλείονες, ἐνέχονται πάντες εἰς ὁλόκληρον. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν ἐπὶ πλειόνων συγχρόνως ἢ διαδοχικῶς ἐνεργησάντων, δὲν δύναται νὰ ἐξακριβωθῇ τίνος ἡ πρᾶξις ἐπήνεγκε τὴν ζημίαν.

Ἄρθρον 927

Ἀναγωγὴ μεταξὺ αὐτῶν

Ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον καταβαλὼν ὁλόκληρον τὴν ἀποζημίωσιν ἔχει δικαίωμα ἀναγωγῆς κατὰ τῶν λοιπῶν. Τὸ μέτρον τῆς ἐναντι ἀλλήλων εὐθύνης προσδιορίζει τὸ δικαστήριον ἀναλόγως πρὸς τὸν βαθμὸν τοῦ πταίσματος ἑκάστου. Ἐὰν δὲν δύναται νὰ ἐξακριβωθῇ ὁ βαθμὸς οὗτος, ἡ ζημία κατανέμεται μεταξὺ ὅλων κατ' ἴσα μέρη.

Ἄρθρον 928

Ἐπὶ θανατώσεως προσώπου

Ἐπὶ θανατώσεως προσώπου, ὁ ὑπόχρεως ὀφείλει νὰ καταβάλῃ τὰ νοσήλια καὶ τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας εἰς τὸν ἐκ τοῦ νόμου φέροντα αὐτά. Ὑποχρεοῦται ἐπίσης εἰς ἀποζημίωσιν πρὸς τὸν ἐκ τοῦ νόμου δικαιούμενον ἔναντι τοῦ θύματος εἰς διατροφὴν ἢ εἰς παροχὴν ὑπηρεσιῶν ἐκ μέρους τούτου.

Ἄρθρον 929

Ἐπὶ βλάβης τοῦ σώματος ἢ τῆς ὑγείας

Ἐπὶ βλάβης τοῦ σώματος ἢ τῆς ὑγείας προσώπου, ἡ ἀποζημίωσις περιλαμβάνει, πλὴν τῶν νοσηλίων καὶ τῆς ἐπελθούσης ἤδη ζημίας, πᾶν ὅ,τι ὁ παθὼν θὰ στερῆται ἐν τῷ μέλλοντι ἢ θὰ ἐξοδεύῃ ἐπὶ πλέον ἕνεκεν αὐξήσεως τῶν δαπανῶν του. Ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν ὑφίσταται καὶ ἔναντι τρίτου ὅστις δικαιούμενος ἐκ τοῦ νόμου νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν ἐκ μέρους τοῦ παθόντος, στερεῖται τούτων.

Ἄρθρον 930

Ἡ εἰς τὸ μέλλον ἀναφερομένη ἀποζημίωσις τῶν δύο προηγουμένων ἄρθρων καταβάλλεται εἰς χρηματικὰς δόσεις κατὰ μῆνα. Ἕνεκα σπουδαίου λόγου δύναται αὕτη νὰ ἐπιδικασθῇ εἰς κεφάλαιον ἐφ' ἅπαξ.

Ὁ ὀφείλων τὴν ἀποζημίωσιν δύναται κατὰ τὰς περιστάσεις νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς παροχὴν ἀσφαλείας.

Ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀξίωσις δὲν ἀποκλείεται ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἄλλος ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν ἢ εἰς διατροφὴν τοῦ ἀδικηθέντος.

Ἄρθρον 931

Ἀναπηρία ἢ παραμόρφωσις, ἣν ὑπέστη ὁ παθών, λαμβάνεται ἰδιαιτέρως ὑπ' ὄψει κατὰ τὴν ἐπιδίκασιν ἀποζημιώσεως, ἐὰν ἐπιδρᾷ εἰς τὸ μέλλον αὐτοῦ, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν γυναικός.

Ἄρθρον 932

Ἰκανοποίησις ἠθικῆς βλάβης

Ἕνεκεν ἀδικοπραξίας, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περιουσιακὴν ζημίαν, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἐπιδικάσῃ εὔλογον κατὰ τὴν κρίσιν του χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης. Τοῦτο ἰσχύει ἰδίᾳ διὰ τὸν ὑποστάντα προσβολὴν τῆς ὑγείας, τῆς τιμῆς ἢ τῆς ἁγνείας αὐτοῦ, ἢ τὸν στερηθέντα τῆς ἐλευθερίας του. Ἐπὶ θανατώσεως προσώπου ἡ τοιαύτη χρηματικὴ ἱκανοποίησις δύναται νὰ ἐπιδικασθῇ εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ θύματος λόγῳ ψυχικῆς ὀδύνης.

Ἄρθρον 933

Ἡ ἀξίωσις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου δὲν ἐκχωρεῖται οὔτε κληρονομεῖται, ἐκτὸς ἂν ἀνεγνωρίσθη διὰ συμβάσεως ἢ ἐπεδόθη περὶ αὐτῆς ἀγωγή.

Ἄρθρον 934

Παράνομος ἀφαίρεσις πράγματος

Ὁ ὀφείλων πρᾶγμα ἀφαιρεθὲν διὰ παρανόμου πράξεως εἶναι ὑπερήμερος ἀπὸ τῆς ἀφαιρέσεως.

Ἄρθρον 935

Ὁ δι' ἀφαίρεσιν πράγματος ὀφείλων ἀποζημίωσιν ἔχει διὰ τὰς ἐπ' αὐτοῦ δαπάνας ἀξίωσιν κατὰ τὰς περὶ διεκδικήσεως πράγματος διατάξεις.

Ἄρθρον 936

Ἀποζημίωσις δι' ἀφαίρεσιν ἢ βλάβην πράγματος

Ὁ δι' ἀφαίρεσιν ἢ βλάβην πράγματος ὀφείλων ἀποζημίωσιν ἐλευθεροῦται καταβάλλων αὐτὴν εἰς τὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀφαιρέσεως ἢ βλάβης νομέα τοῦ πράγματος, ἐκτὸς ἂν γνωρίζῃ ἢ ὑπαιτίως ἀγνοῇ ὅτι τρίτος ἔχει κυριότητα ἢ ἄλλο δικαίωμα ἐπ' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 937

Παραγραφὴ

Ἀπαίτησις ἐξ ἀδικοπραξίας παραγράφεται μετὰ πενταετίαν, ἀφ' ὅτου ὁ παθὼν ἔλαβε γνῶσιν τῆς τε ζημίας καὶ τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει μετὰ πάροδον εἴκοσιν ἐτῶν ἀπὸ τῆς πράξεως.

Ἐὰν ἡ ἀδικοπραξία ἀποτελῇ συνάμα κολάσιμον πρᾶξιν, ἥτις κατὰ τὸν ποινικὸν νόμον ὑπόκειται εἰς μακροτέραν παραγραφήν, αὕτη ἰσχύει καὶ διὰ τὴν ἀπαίτησιν ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 938

Εὐθύνη διὰ τὸ περιελθὸν

Ὁ ἐξ ἀδικοπραξίας ὀφείλων ἀποζημίωσιν ὑποχρεοῦται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ εἰς ἀπόδοσιν τοῦ περιελθόντος αὐτῷ καὶ ἂν ἔτι ἡ ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀπαίτησις παρεγράφη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΟΝ

Καταδολίευσις τῶν δανειστῶν

Ἄρθρον 939

Ὅροι διαρρήξεως

Οἱ δανεισταὶ δικαιοῦνται νὰ ἀπαιτήσωσιν, ὑπὸ τοὺς ὅρους τῶν ἑπομένων ἄρθρων, τὴν διάρρηξιν πάσης πρὸς βλάβην αὐτῶν γενομένης ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου ἀπαλλοτριώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ ὑπολειπομένη περιουσία δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἱκανοποίησιν αὐτῶν.

Ἄρθρον 940

Περιπτώσεις

Δὲν ἀποτελεῖ ἀπαλλοτρίωσιν ἡ ὑπὸ

τοῦ ὀφειλέτου ἀποποίησις κληρονομίας ἢ κληροδοσίας.

Δὲν θεωρεῖται ἀπαλλοτρίωσις ἡ καταβολὴ ληξιπροθέσμου χρέους. Ἡ ἀντὶ καταβολῆς δόσις εἶναι ἀπαλλοτρίωσις.

Ἄρθρον 941

Γνῶσις τοῦ τρίτου

Ἡ ἀπαλλοτρίωσις ὑπόκειται εἰς διάρρηξιν, ἐὰν ὁ ὑπὲρ οὗ αὕτη *(τρίτος)* ἐγνώριζεν ὅτι ὁ ὀφειλέτης ἀπαλλοτριοῖ πρὸς βλάβην τῶν δανειστῶν του.

Τεκμαίρεται ὁ τρίτος γνωρίζων τοῦτο, ἐὰν κατὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν εἶναι σύζυγος τοῦ ὀφειλέτου ἢ συγγενὴς αὐτοῦ κατ' εὐθεῖαν γραμμήν, ἢ συγγενὴς ἐκ πλαγίου ἐξ αἵματος μὲν μέχρι καὶ τοῦ τρίτου βαθμοῦ, ἐξ ἀγχιστείας δὲ μέχρι τοῦ δευτέρου. Τὸ τεκμήριον δὲν ἰσχύει, ἐὰν ἀπὸ τῆς ἀπαλλοτριώσεως μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς παρῆλθεν ἔτος.

Ἄρθρον 942

Ἐπὶ ἀπαλλοτριώσεως ἐκ χαριστικῆς αἰτίας δὲν ἀπαιτεῖται ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον γνῶσις τοῦ τρίτου.

Ἄρθρον 943

Ἀποτελέσματα διαρρήξεως

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαρρήξεως εἶναι ὅτι ὁ τρίτος ὑποχρεοῦται νὰ ἀποκαταστήσῃ τὰ πράγματα εἰς ἣν ἦσαν κατάστασιν. Ἡ διάρρηξις ἐνεργεῖ μόνον ὑπὲρ τῶν προσβαλόντων τὴν ἀπαλλοτρίωσιν δανειστῶν.

Ἐπὶ ἀπαλλοτριώσεως ἐκ χαριστικῆς αἰτίας ὁ τρίτος, ἐὰν ἦτο καλῆς πίστεως, εὐθύνεται μόνον κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Ἄρθρον 944

Εἰδικοὶ διάδοχοι τοῦ τρίτου

Οἱ δανεισταὶ δικαιοῦνται τὴν κατὰ τοῦ τρίτου ἀνήκουσαν αὐτοῖς ἀγωγὴν περὶ διαρρήξεως νὰ ἐγείρωσι καὶ ἐναντίον εἰδικοῦ διαδόχου αὐτοῦ, ἐὰν οὗτος ἀποκτῶν ἀπὸ τὸν τρίτον ἐγνώριζε τὸν δόλον τοῦ ὀφειλέτου. Ἡ γνῶσις αὕτη τεκμαίρεται ἂν ὁ εἰδικὸς διάδοχος, καθ' ὃν χρόνον ἐκτήσατο παρὰ τοῦ τρίτου, διετέλει πρὸς τὸν ὀφειλέτην ἐν τῇ σχέσει τοῦ ἄρθρου 941 § 2, μέχρι δὲ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς δὲν παρῆλθεν ἔτος ἀπὸ τῆς ἀπαλλοτριώσεως τοῦ ὀφειλέτου.

Ἄρθρον 945

Οἱ δανεισταὶ δικαιοῦνται τὴν κατὰ τοῦ τρίτου ἀνήκουσαν αὐτοῖς ἀγωγὴν περὶ διαρρήξεως νὰ ἐγείρωσιν ἐναντίον εἰδικοῦ ἐκ χαριστικῆς αἰτίας διαδόχου αὐτοῦ, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον γνώσεως τούτου. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 943 § 2 ἐφαρμόζεται καὶ ἐνταῦθα.

Ἄρθρον 946

Παραγραφὴ

Ἡ περὶ διαρρήξεως ἀγωγὴ παραγράφεται μετὰ παρέλευσιν πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀπαλλοτριώσεως.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Τὰ πράγματα καὶ τὰ ἐπ' αὐτῶν δικαιώματα ἐν γένει

Ἄρθρον 947

Ἔννοια

Πράγματα ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ νόμου εἶναι μόνον ἐνσώματα ἀντικείμενα.

Ὡς πράγματα λογίζονται καὶ αἱ φυσικαὶ δυνάμεις ἢ ἐνέργειαι, ἰδίᾳ τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα καὶ ἡ θερμότης, ἐφ' ὅσον περιοριζόμεναι ἐντὸς ὡρισμένου χώρου ὑπόκεινται εἰς ἐξουσίασιν.

Ἄρθρον 948

Κινητὰ καὶ ἀκίνητα

Ἀκίνητα πράγματα εἶναι τὸ ἔδαφος καὶ τὰ συστατικὰ αὐτοῦ μέρη. Κινητὰ εἶναι ὅσα δὲν εἶναι ἀκίνητα.

Ἄρθρον 949

Καθ' ἃς περιπτώσεις ἐν τῷ νόμῳ ἢ ἐν δικαιοπραξίᾳ γίνεται διάκρισις μεταξὺ τῆς ἀκινήτου περιουσίας τινὸς ὡς συνόλου καὶ τῆς κινητῆς, ἐν τοῖς ἀκινήτοις περιλαμβάνονται καὶ ἡ ἐπικαρπία ἀκινήτου ὡς καὶ αἱ ἐπὶ ἀκινήτων πραγματικαὶ δουλεῖαι, ἐν δὲ τοῖς κινητοῖς καὶ πᾶσαι αἱ ἀπαιτήσεις.

Ἄρθρον 950

Ἀντικαταστατὰ

Ἀντικαταστατὰ πράγματα εἶναι τὰ κινητά, ἅτινα προσδιορίζονται συνήθως ἐν ταῖς συναλλαγαῖς κατ' ἀριθμόν, μέτρον ἢ σταθμά.

"Αρθρον 951

Ἀναλωτά — Ἀναλωτὰ πράγματα εἶναι τὰ κινητά, ὧν ἡ κατὰ προορισμὸν χρῆσις συνίσταται ἐν τῇ καταναλώσει.

"Αρθρον 952

Ἀναλωτὰ εἶναι καὶ τὰ κινητά, ὧν ἡ κατὰ προορισμὸν χρῆσις συνίσταται ἐν τῇ ἐκποιήσει. Τοιαῦτα εἶναι ἰδίως τὰ νομίσματα, τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια, τὰ λήξαντα τοκομερίδια ἢ μερισματόγραφα, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ κινητά, ἅτινα, ἂν καὶ μὴ καθ' ἑαυτὰ ἀναλωτά, ἀποτελοῦσι μέρος ἐμπορικοῦ καταστήματος ἢ ὁμάδος πραγμάτων καὶ προορίζονται εἰς τὴν καθ' ἕκαστον ἐκποίησιν.

"Αρθρον 953

Συστατικὸν — Συστατικὸν μέρος πράγματος, μὴ δυνάμενον νὰ ἀποχωρισθῇ τοῦ κυρίου πράγματος ἄνευ βλάβης αὐτοῦ ἢ τοῦ κυρίου πράγματος ἢ ἄνευ ἀλλοιώσεως τῆς οὐσίας ἢ τοῦ προορισμοῦ αὐτῶν, δὲν δύναται νὰ εἶναι ἰδιαιτέρως ἀντικείμενον κυριότητος ἢ ἄλλου ἐμπραγμάτου δικαιώματος.

"Αρθρον 954

Συστατικὰ τοῦ ἀκινήτου ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου εἶναι καί: 1. τὰ μετὰ τοῦ ἐδάφους στερρῶς συνδεδεμένα πράγματα, ἰδίως οἰκοδομήματα· 2. τὰ προϊόντα τοῦ ἀκινήτου, ἐφ' ὅσον συνέχονται μετὰ τοῦ ἐδάφους· 3. τὸ ὑπὸ τὸ ἔδαφος ὕδωρ καὶ ἡ πηγή· 4. οἱ σπόροι ἅμα τῇ σπορᾷ καὶ τὰ φυτὰ ἅμα τῇ φυτεύσει.

Συστατικὰ δὲ τοῦ οἰκοδομήματος εἶναι πάντα τὰ διὰ τὴν ἀνέγερσιν αὐτοῦ χρησιμοποιηθέντα ἢ μετ' αὐτοῦ συναρμοσθέντα κινητά.

"Αρθρον 955

Πράγματα συνδεδεμένα μετὰ τοῦ ἐδάφους πρὸς παροδικὸν μόνον σκοπόν, δὲν θεωροῦνται συστατικὰ τοῦ ἀκινήτου. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰ οἰκοδομήματα ἢ κτίσματα ἐν γένει, ἅτινα ἀνηγέρθησαν ἐπὶ ἀλλοτρίου ἀκινήτου ὑπὸ τοῦ ἔχοντος ἐμπράγματον δικαίωμα ἐπ' αὐτοῦ πρὸς ἄσκησιν τοῦ δικαιώματός του τούτου.

Κινητὰ πράγματα προσηρμοσμένα εἰς τὸ οἰκοδόμημα πρὸς παροδικὸν μόνον σκοπόν, δὲν θεωροῦνται συστατικὰ τοῦ οἰκοδομήματος.

"Αρθρον 956

Παράρτημα — Παράρτημα εἶναι τὸ κινητὸν πρᾶγμα, ὅπερ χωρὶς νὰ εἶναι συστατικὸν τοῦ κυρίου πράγματος, προωρίσθη εἰς διαρκῆ ἐξυπηρέτησιν τοῦ οἰκονομικοῦ αὐτοῦ σκοποῦ καὶ ἐτέθη ἤδη πρὸς αὐτὸ ἐν ἀντιστοίχῳ πρὸς τὸν τοιοῦτον σκοπὸν τοπικῇ σχέσει.

"Αρθρον 957

Δὲν εἶναι παράρτημα τὸ πρᾶγμα, ὅπερ ἐν ταῖς συναλλαγαῖς δὲν θεωρεῖται τοιοῦτο.

Πρόσκαιρος ἀποχωρισμὸς τοῦ παραρτήματος ἀπὸ τοῦ κυρίου πράγματος δὲν αἴρει τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ ὡς τοιούτου.

"Αρθρον 958

Δικαιοπραξία ἐμπράγματος περὶ τοῦ κυρίου πράγματος ἐν ἀμφιβολίᾳ περιλαμβάνει καὶ τὸ παράρτημα.

"Αρθρον 959

Ἐπὶ οἰκοδομήματος κατασκευασθέντος πρὸς διαρκῆ ἐξυπηρέτησιν βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, λογίζονται, συντρεχόντων καὶ τῶν λοιπῶν ὅρων, ὡς παραρτήματα τούτου τὰ δι' αὐτὴν προωρισμένα μηχανήματα, σκεύη καὶ ἐργαλεῖα.

"Αρθρον 960

Ὡς παραρτήματα ἀγροτικοῦ ἀκινήτου λογίζονται, συντρεχόντων καὶ τῶν λοιπῶν ὅρων, τὰ διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτοῦ προωρισμένα σκεύη, ἐργαλεῖα καὶ κτήνη, ὡς καὶ τὰ γεωργικὰ προϊόντα ὅσα ἀπαιτοῦνται πρὸς περαιτέρω μέχρι τῆς νέας ἐσοδείας καλλιέργειαν, ἔτι δὲ καὶ τὰ ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου εὑρισκόμενα καὶ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενα λιπάσματα.

"Αρθρον 961

Καρποί — Καρποὶ πράγματος εἶναι τὰ προϊόντα αὐτοῦ ὡς καὶ πᾶν ὅ,τι ἐκ τοῦ πράγματος συμφώνως πρὸς τὸν προορισμὸν τούτου πορίζεταί τις ἐξ αὐτοῦ.

Καρποὶ δικαιώματος εἶναι αἱ πρόσοδοι, ἃς κατὰ τὸν προορισμόν του παρέχει τὸ δικαίωμα.

Καρποὶ εἶναι ἐπίσης καὶ αἱ πρόσοδοι ἃς τὸ πρᾶγμα ἢ τὸ δικαίωμα δυνάμει ἐννόμου τινὸς σχέσεως παρέχει *(πολιτικοὶ καρποί)*.

Ἄρθρον 962

Ὠφελήματα

Ὠφελήματα εἶναι οὐ μόνον οἱ καρποὶ τοῦ πράγματος ἢ τοῦ δικαιώματος ἀλλὰ καὶ πᾶν ὄφελος ὅπερ ἡ χρῆσις τοῦ πράγματος ἢ τοῦ δικαιώματος παρέχει.

Ἄρθρον 963

Ὁ μέχρις ὡρισμένου ἢ ἀφ' ὡρισμένου χρόνου δικαιούμενος εἰς ἀπόληψιν τῶν φυσικῶν καρπῶν πράγματος ἢ δικαιώματος, ἐφ' ὅσον ἄλλο τι δὲν ὡρίσθη, λαμβάνει μόνον τοὺς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ δικαιώματός του ἀποχωρισθέντας. Ἐπὶ πολιτικῶν καρπῶν, ἰδίᾳ μισθωμάτων, τόκων, μερισμάτων ἢ ἄλλων κανονικῶς ἐπαναλαμβανομένων προσόδων ἐξ αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ἄλλο τι δὲν ὡρίσθη, λαμβάνει ἀνάλογον πρὸς τὴν διάρκειαν τοῦ δικαιώματός του μέρος.

Ἄρθρον 964

Ὁ ἐκ τοῦ νόμου ὑπόχρεως εἰς ἀπόδοσιν καρπῶν δικαιοῦται εἰς ἀποζημίωσιν διὰ τὰς πρὸς παραγωγὴν αὐτῶν καταβληθείσας δαπάνας, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν ὑπερβαίνουσι τὴν ἀξίαν τῶν καρπῶν.

Ἄρθρον 965

Βάρη τοῦ πράγματος

Ὁ μέχρις ὡρισμένου ἢ ἀφ' ὡρισμένου χρόνου φέρων τὰ βάρη τοῦ πράγματος, ἐὰν ταῦτα εἶναι ἐκ τῶν περιοδικῶς καταβαλλομένων, εὐθύνεται, ἐνόσῳ δὲν ὡρίσθη ἄλλο τι, ἀναλόγως πρὸς τὸ διάστημα, καθ' ὃ διήρκεσεν ἡ ὑποχρέωσίς του. Ἐπὶ ἄλλων βαρῶν εὐθύνεται δι' ἐκεῖνα, ἅτινα κατέστησαν ἀπαιτητὰ διαρκούσης τῆς ὑποχρεώσεώς του.

Ἄρθρον 966

Πράγματα ἐκτὸς συναλλαγῆς

Πράγματα ἐκτὸς συναλλαγῆς εἶναι τὰ κοινὰ τοῖς πᾶσι, τὰ τῆς κοινῆς χρήσεως καὶ τὰ προωρισμένα εἰς ἐξυπηρέτησιν δημοσίων, δημοτικῶν, κοινοτικῶν ἢ θρησκευτικῶν σκοπῶν.

Ἄρθρον 967

Κοινόχρηστα

Κοινῆς χρήσεως πράγματα εἶναι ἰδίᾳ τὰ ἐλευθέρως καὶ ἀενάως ρέοντα ὕδατα, αἱ ὁδοί, αἱ πλατεῖαι, οἱ αἰγιαλοί, οἱ λιμένες καὶ ὅρμοι, αἱ ὄχθαι πλευσίμων ποταμῶν, αἱ μεγάλαι λίμναι καὶ αἱ ὄχθαι αὐτῶν.

Ἄρθρον 968

Κυριότης ἐπὶ κοινοχρήστων

Τὰ κοινῆς χρήσεως πράγματα, ἐφ' ὅσον δὲν ἀνήκουσιν εἰς δῆμον ἢ κοινότητα, ἢ ὁ νόμος δὲν ὁρίζει ἄλλως, ἀνήκουσιν εἰς τὸ δημόσιον.

Ἄρθρον 969

Ἐπὶ τοῦ κοινῆς χρήσεως ὕδατος ἐν περιπτώσει συγκρούσεως μεταξὺ πλειόνων δικαιουμένων, προτιμᾶται κατὰ σειράν: 1. ἡ διὰ τὴν κοινὴν ὠφέλειαν σπουδαιοτέρα χρῆσις· 2. ἡ μᾶλλον προάγουσα τὴν κοινωνικὴν οἰκονομίαν· 3. ἡ ἀρχαιοτέρα· 4. ἡ χρῆσις δι' ἐπιχείρησιν συνδεομένην πρὸς ὡρισμένον τόπον· 5. ἡ ὑπὲρ τοῦ παροχθίου.

Ἄρθρον 970

Ἐπὶ πραγμάτων κοινῆς χρήσεως δύνανται διὰ παραχωρήσεως τῆς ἀρχῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου νὰ ἀποκτηθῶσιν ἰδιωτικὰ δικαιώματα ἰδιαίτερα, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῶν ἐξυπηρετεῖται ἢ δὲν ἀναιρεῖται ἡ κοινὴ χρῆσις.

Ἄρθρον 971

Τὰ ἐκτὸς συναλλαγῆς πράγματα ἀποβάλλουσι τὴν τοιαύτην αὐτῶν ἰδιότητα ἀφ' ὅτου ἔπαυσεν ὁ διὰ τὴν κοινὴν χρῆσιν ἢ διὰ δημόσιον, δημοτικόν, κοινοτικὸν ἢ θρησκευτικὸν σκοπὸν προορισμὸς αὐτῶν.

Ἄρθρον 972

Ἀδέσποτα, ἔρημος κλῆρος

Τὰ ἀδέσποτα ἀκίνητα ὡς καὶ αἱ περιουσίαι τῶν ἄνευ κληρονόμου ἀποβιούντων ἀνήκουσιν εἰς τὸ δημόσιον.

Ἄρθρον 973

Ἐμπράγματα δικαιώματα

Δικαιώματα παρέχοντα ἐξουσίαν ἄμεσον καὶ κατὰ παντὸς ἐπὶ τοῦ πράγματος *(ἐμπράγματα δικαιώματα)* εἶναι ἡ κυριότης, αἱ δουλεῖαι, τὸ ἐνέχυρον καὶ ἡ ὑποθήκη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Νομή

Ἄρθρον 974

Ἔννοια νομῆς καὶ κατοχῆς

Ὁ ἀποκτήσας τὴν φυσικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πράγματος *(κατοχὴν)* εἶναι νομεὺς αὐτοῦ, ἐὰν ἀσκῇ τὴν ἐξουσίαν διανοίᾳ κυρίου.

Ἄρθρον 975

Νομὴ δικαιώματος ἢ οἱονεὶ νομὴ

Ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνεχύρου καὶ τῶν δουλειῶν, ἡ νομὴ συνίσταται

εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν δικαιωμάτων τούτων διανοίᾳ δικαιούχου.

Ἄρθρον 976

Κτῆσις νομῆς

Ἐπὶ πράγματος εὑρισκομένου εἰς τὴν νομὴν ἄλλου, ἡ νομὴ ἀποκτᾶται διὰ παραδόσεως τῇ βουλήσει τούτου. Ἀλλ' ἡ συμφωνία τοῦ μέχρι τοῦδε νομέως μετὰ τοῦ ἀποκτῶντος ἀρκεῖ πρὸς κτῆσιν τῆς νομῆς ὅταν ὁ ἀποκτῶν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀσκῇ τὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 977

Παράδοσις εἰς τὸν ἀποκτῶντα ὑπάρχει καὶ ἐὰν συμφωνηθῇ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ μέχρι τοῦδε νομέως ὅπως οὗτος ἢ τρίτος παραμείνῃ ἐπὶ τῇ βάσει ὡρισμένης ἐννόμου σχέσεως ἐν τῇ κατοχῇ τοῦ πράγματος. Ἔναντι τοῦ τρίτου μεταβιβάζεται εἰς τὸν ἀποκτῶντα ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ νομή, ἀφ' ἧς γνωστοποιηθῇ τοῦτο εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ μέχρι τοῦδε νομέως.

Ἄρθρον 978

Ἐπὶ ἐμπορευμάτων καὶ ἐν γένει ἐπὶ κινητῶν πραγμάτων ἀποτεθειμένων εἰς ἀποθήκην ἢ παραληφθέντων ὑπὸ μεταφορέως ἐπὶ τῇ ἐκδόσει ἀποθετηρίου ἐγγράφου ἢ φορτωτικῆς, ἡ μετάθεσις τῆς νομῆς αὐτῶν γίνεται διὰ μεταβιβάσεως τοῦ ἀποθετηρίου ἐγγράφου ἢ τῆς φορτωτικῆς.

Ἄρθρον 979

Κτῆσις δι' ἄλλου

Ἡ νομὴ ἀποκτᾶται δι' ἀντιπροσώπου ὅταν οὗτος ἀποκτήσῃ τὴν φυσικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πράγματος ἐπὶ σκοπῷ νὰ καταστήσῃ νομέα αὐτοῦ τὸν ἀντιπροσωπευόμενον.

Ἄρθρον 980

Ἄσκησις δι' ἄλλου

Ἡ νομὴ ἀσκεῖται αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἄλλου.

Ὅστις ἤρξατο κατέχων ὀνόματι ἄλλου, τεκμαίρεται, ἐνόσῳ διατελεῖ ἐν τῇ κατοχῇ, ὅτι κατέχει ὀνόματι τοῦ ἄλλου.

Ἄρθρον 981

Ἀπώλεια νομῆς

Ἡ νομὴ ἀπόλλυται ἅμα ὡς παύσῃ ἡ φυσικὴ ἐξουσία ἐπὶ τοῦ πράγματος ἢ ἐκδηλωθῇ ἐναντία διάνοια τοῦ νομέως. Παροδικόν, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του, κώλυμα πρὸς ἄσκησιν τῆς ἐξουσίας, δὲν ἐπιφέρει ἀπώλειαν τῆς νομῆς.

Ἄρθρον 982

Ἐὰν ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ νομέως ἀκινήτου θελήσῃ νὰ ἀντιποιηθῇ τὴν νομήν, αὕτη δὲν ἀπόλλυται διὰ τὸν νομέα πρὶν ἢ οὗτος λάβῃ γνῶσιν τούτου.

Ἄρθρον 983

Ἡ νομὴ μεταβιβάζεται εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ νομέως.

Ἄρθρον 984

Νομῆς προσβολή

Ἡ νομὴ προσβάλλεται εἴτε διὰ διαταράξεως εἴτε δι' ἀποβολῆς τοῦ νομέως, παρανόμως καὶ ἄνευ τῆς βουλήσεως αὐτοῦ γενομένων.

Ἡ διὰ τοιαύτης ἀποβολῆς κτηθεῖσα νομὴ εἶναι ἐπιλήψιμος. Τὸ ἐλάττωμα τοῦτο τῆς νομῆς ἀντιτάσσεται καὶ κατὰ τῶν κληρονόμων τοῦ νομέως, κατὰ δὲ τοῦ εἰδικοῦ διαδόχου μόνον ἂν οὗτος κατὰ τὴν κτῆσιν ἐγνώριζε τὸ ἐλάττωμα τῆς νομῆς τοῦ προκατόχου του.

Ἄρθρον 985

Ὁ νομεὺς δικαιοῦται νὰ ἀποκρούσῃ διὰ τῆς βίας πᾶσαν διατάραξιν ἢ ἀπειλουμένην ἀποβολὴν ἐκ τῆς νομῆς.

Ὁ νομεὺς κινητοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀφῃρέθη τοῦτο παρανόμως, δικαιοῦται νὰ τὸ ἀναλάβῃ διὰ τῆς βίας παρὰ τοῦ ἐπ' αὐτοφώρῳ καταλαμβανομένου ἢ καταδιωκομένου δράστου.

Ὁ νομεὺς ἀκινήτου, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀφῃρέθη τοῦτο παρανόμως, δικαιοῦται παραχρῆμα μετὰ τὴν ἀποβολὴν νὰ ἀναλάβῃ αὐτὸ διὰ τῆς βίας.

Τὰ αὐτὰ δικαιώματα ἔχει ὁ προσβληθεὶς νομεὺς καὶ κατὰ τῶν διαδόχων, καθ' ὧν ἀντιτάσσεται τὸ ἐπιλήψιμον τῆς νομῆς.

Ἄρθρον 986

Τὰ δικαιώματα τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἔχει ἀντὶ τοῦ νομέως καὶ ὁ δι' αὐτὸν ἀσκῶν τὴν ἐπὶ τοῦ πράγματος ἐξουσίαν, ἐφ' ὅσον τελεῖ ἐν σχέσει οἰκιακῆς ἢ ὑπηρεσιακῆς ἐξαρτήσεως πρὸς τὸν νομέα, ὀφείλων ὡς πρὸς τὸ πρᾶγμα νὰ ἀκολουθῇ τὰς ὁδηγίας τούτου.

Ἄρθρον 987

Προστασία ἐπὶ ἀποβολῆς

Ὁ παρανόμως ἀποβληθεὶς τῆς νομῆς δικαιοῦται νὰ ἀξιώσῃ τὴν ἀπόδοσιν αὐτῆς παρὰ τοῦ ἐπιληψίμως ἔναντι αὐτοῦ νεμομένου. Ἀξίωσις ἀποζη-

μιώσεως κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις δὲν ἀποκλείεται.

Ἄρθρον 988

Ἡ περὶ ἀποβολῆς ἀγωγὴ εἶναι ἀπαράδεκτος, ἐὰν ὁ ἀποβληθεὶς εἶχεν ἀποκτήσει τὴν νομὴν ἐντὸς τοῦ τελευταίου πρὸ τῆς ἀποβολῆς αὐτοῦ ἔτους ἐπιληψίμως ἔναντι τοῦ νῦν νομέως ἢ τῶν δικαιοπαρόχων του.

Ἄρθρον 989

Προστασία ἐπὶ διαταράξεως

Ὁ παρανόμως διαταραχθεὶς νομεὺς δικαιοῦται νὰ ἀξιώσῃ τὴν παῦσιν ὡς καὶ τὴν ἐν τῷ μέλλοντι παράλειψιν τῆς διαταράξεως. Ἀξίωσις ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις δὲν ἀποκλείεται.

Ἄρθρον 990

Ἡ περὶ διαταράξεως ἀγωγὴ εἶναι ἀπαράδεκτος ἐὰν ὁ διαταραχθεὶς εἶχεν ἀποκτήσει τὴν νομὴν ἐντὸς τοῦ τελευταίου πρὸ τῆς διαταράξεως αὐτοῦ ἔτους ἐπιληψίμως ἔναντι τοῦ διαταράξαντος ἢ τῶν δικαιοπαρόχων του.

Ἄρθρον 991

Ὁ ἐναγόμενος ἐπὶ διαταράξει ἢ ἀποβολῇ δὲν δικαιοῦται νὰ ἐπικαλεσθῇ δικαίωμα παρέχον αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πράγματος, ἐκτὸς μόνον ἂν τὸ δικαίωμα ἔχῃ ἀναγνωρισθῇ τελεσιδίκως ἐν δίκῃ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐνάγοντος.

Ἄρθρον 992

Παραγραφὴ

Αἱ ἀξιώσεις ἐκ τῆς ἀποβολῆς καὶ τῆς διαταράξεως παραγράφονται μετὰ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἀποβολῆς ἢ τῆς διαταράξεως.

Ἄρθρον 993

Νομεὺς μέρους πράγματος

Τὰ ἐκ τῆς προσβολῆς τῆς νομῆς δικαιώματα ἔχει καὶ ὁ μέρος μόνον τοῦ πράγματος νεμόμενος, ἰδίᾳ δὲ χωριστὰ διαμερίσματα κατοικιῶν ἢ ἄλλους χώρους.

Ἄρθρον 994

Νομὴ πλειόνων κατ' ἰδανικὰ μέρη

Ἐπὶ πλειόνων κατ' ἰδανικὰ μέρη νομέων τοῦ αὐτοῦ πράγματος, ἕκαστος ἔχει κατὰ τρίτων τὰ ἐκ τῆς προσβολῆς τῆς νομῆς δικαιώματα. Κατ' ἀλλήλων δὲν παρέχεται ἡ ἐκ τῆς νομῆς προστασία, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ τῶν ὁρίων τῆς προσηκούσης ἑκάστῳ χρήσεως τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 995

Πρᾶγμα περιελθὸν εἰς ξένον ἀκίνητον

Ἐὰν κινητὸν πρᾶγμα, ἐκφυγὸν τῆς ἐξουσίας τοῦ νομέως, περιῆλθεν εἰς ἀλλότριον ἀκίνητον, ὁ νομεὺς τούτου ὑποχρεοῦται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀναζήτησιν καὶ ἀνάληψιν ἐπὶ ἀποζημιώσει διὰ τὰς ἐκ τῆς ἀναζητήσεως ζημίας.

Ἄρθρον 996

Προστασία οἱονεὶ νομῆς

Ὁ νομεὺς δικαιώματος ἐνεχύρου ἢ δουλείας ἔχει ἕνεκα παρανόμου διαταράξεως ἢ ἀποβολῆς τὰς περὶ νομῆς ἀγωγάς.

Ἄρθρον 997

Προστασία κατόχου

Ἐπὶ παρανόμου διαταράξεως τῆς νομῆς πράγματος ἢ δικαιώματος, ἢ ἀποβολῆς ἐξ αὐτῆς, ἔχει κατὰ τρίτων τὰς περὶ νομῆς ἀγωγὰς καὶ ὁ παρὰ τοῦ νομέως λαβὼν τὴν κατοχὴν τοῦ πράγματος ἢ δικαιώματος ὡς μισθωτὴς ἢ θεματοφύλαξ ἢ συνεπείᾳ ἄλλης παρομοίας σχέσεως.

Ἄρθρον 998

Προστασία κατὰ κατόχου

Κατὰ τοῦ κατέχοντος ἐκ τῆς σχέσεως τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ὁ νομεὺς ἔχει τὰς περὶ νομῆς ἀγωγὰς συντρεχόντων τῶν ὅρων τοῦ νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Κυριότης ἐν γένει καὶ περιεχόμενον αὐτῆς

Ἄρθρον 999

Ἀντικείμενον κυριότητος

Ἀντικείμενον κυριότητος εἶναι μόνον πράγματα ἢ ὑπὸ τοῦ νόμου θεωρούμενα ὡς πράγματα.

Ἄρθρον 1000

Περιεχόμενον κυριότητος

Ὁ κύριος τοῦ πράγματος δύναται, ἐφ' ὅσον δὲν προσκρούει εἰς τὸν νόμον ἢ εἰς δικαιώματα τρίτων, νὰ διαθέτῃ τοῦτο κατ' ἀρέσκειαν καὶ νὰ ἀποκλείῃ πᾶσαν ἐπ' αὐτοῦ ἐνέργειαν ἄλλου.

Ἄρθρον 1001

Ἡ κυριότης ἐπὶ ἀκινήτου, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος δὲν ὁρίζει ἄλλως, ἐκτείνεται εἰς τὸν ὑπὲρ καὶ ὑπὸ τὸ ἔδαφος χῶρον. Δὲν δύναται ὅμως ὁ κύριος νὰ ἀπαγορεύσῃ ἐνέργειαν ἐπιχειρουμένην εἰς τοιοῦτο ὕψος ἢ βάθος ὥστε ἐκ τῆς ἀπαγορεύσεως οὐδὲν νὰ ἐξαρτᾷ συμφέρον.

Ἄρθρον 1002

Ἰδιοκτησία ὀρόφου

Κυριότης χωριστὴ ἐπὶ ὀρόφου οἰκοδομῆς ἢ διαμερίσματος ὀρόφου δύναται νὰ συσταθῇ μόνον διὰ δικαιοπραξίας τοῦ κυρίου τοῦ ὅλου ἀκινήτου. Ὄροφοι θεωροῦνται καὶ τὰ ὑπόγεια ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τὴν στέγην δωμάτια.

Ἄρθρον 1003

Περιορισμοὶ κυριότητος, ἐκπομπαί

Ὁ κύριος ἀκινήτου ὑποχρεοῦται νὰ ἀνέχεται τὴν ἐκπομπὴν καπνοῦ, αἰθάλης, ἀναθυμιάσεων, θερμότητος, θορύβου, δονήσεων ἢ ἄλλας παρομοίας ἐπενεργείας προερχομένας ἐξ ἄλλου ἀκινήτου, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν παραβλάπτουσιν οὐσιωδῶς τὴν χρῆσιν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἀκινήτου, ἢ προέρχονται ἐκ χρήσεως συνήθους δι' ἀκίνητα τῆς περιοχῆς τοῦ βλάπτοντος κτήματος.

Ἄρθρον 1004

Ἐπιβλαβεῖς ἐγκαταστάσεις

Ὁ κύριος ἀκινήτου δικαιοῦται νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν κατασκευὴν ἢ διατήρησιν ἐγκαταστάσεων ἐπὶ τοῦ γειτονικοῦ ἀκινήτου, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς ὑπάρξεως ἢ χρήσεως τούτων προβλέπονται μετὰ βεβαιότητος παράνομοι ἐπενέργειαι ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1005

Ἐὰν ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἡ ἐγκατάστασις ἐπιχειρῆται κατόπιν ἀδείας τῆς ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένης, ἢ κατόπιν τηρήσεως εἰδικῶν ὅρων τασσομένων ἐν τῷ νόμῳ, ἄρσις τῆς ἐγκαταστάσεως δύναται νὰ ἀπαιτηθῇ μόνον ἀφ' ὅτου πράγματι ἐπῆλθον αἱ ἐξ αὐτῆς ἐπιβλαβεῖς ἐπενέργειαι ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου.

Ἄρθρον 1006

Κίνδυνος καταπτώσεως οἰκοδομῆς

Ἐὰν ὑπάρχῃ κίνδυνος οἰκοδομὴ ἢ ἄλλο ἔργον νὰ καταπέσῃ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἐκ τούτου δὲ ἀπειλῆται βλάβη εἰς τὸ γειτονικὸν ἀκίνητον, ὁ κύριος τούτου δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρ' ἐκείνου ὅστις κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικοπραξιῶν θὰ εἶναι ὑπεύθυνος εἰς ἀποζημίωσιν, ὅπως λάβῃ τὰ πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ κινδύνου ἀπαιτούμενα μέτρα.

Ἄρθρον 1007

Ἀνόρυξις παρὰ τὰ θεμέλια τοῦ γείτονος

Τὸ ἀκίνητον δὲν δύναται νὰ ἀνασκάπτεται μέχρι τοιούτου βάθους ὥστε τὸ ἔδαφος τοῦ γειτονικοῦ ἀκινήτου νὰ στερηθῇ τοῦ ἀπαιτουμένου ἐρείσματος, ἐκτὸς ἂν ἐλήφθη πρόνοια περὶ ἄλλης ἐπαρκοῦς στερεώσεως.

Ἄρθρον 1008

Ρίζαι ἢ κλάδοι τοῦ γειτονικοῦ ἀκινήτου

Ὁ κύριος ἀκινήτου δύναται νὰ κόψῃ καὶ κρατήσῃ δι' ἑαυτὸν τὰς εἰς τὸ κτῆμά του εἰσχωρούσας ρίζας δένδρων τοῦ γειτονικοῦ ἀκινήτου. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ὑπὲρ τὸ κτῆμά του ἐκτεινομένους κλάδους τῶν δένδρων τοῦ γειτονικοῦ ἀκινήτου, ἐφ' ὅσον προηγουμένως ἐτάχθη εἰς τὸν νομέα αὐτοῦ εὔλογος προθεσμία πρὸς ἀποκοπήν.

Τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν παρέχεται ἐὰν αἱ ρίζαι ἢ οἱ κλάδοι δὲν ἐμποδίζουσι τὴν χρῆσιν τοῦ ἀκινήτου.

Ἄρθρον 1009

Καρποὶ πίπτοντες εἰς γειτονικὸν ἀκίνητον

Καρποὶ πίπτοντες ἐπὶ τοῦ γειτονικοῦ ἀκινήτου ἔκ τινος δένδρου, λογίζονται ὡς καρποὶ τοῦ ἐφ' οὗ πίπτουσιν ἀκινήτου. Ἡ διάταξις δὲν ἰσχύει ἐὰν τὸ ἀκίνητον τοῦτο εἶναι κοινῆς χρήσεως.

Ἄρθρον 1010

Ἐνοικοδόμησις ἐν μέρει ἐπὶ γειτονικοῦ ἀκινήτου

Ἐὰν ὁ κύριος ἀκινήτου ἀνεγείρων ἐπ' αὐτοῦ οἰκοδομὴν ἐπεκτείνῃ καλῇ τῇ πίστει ταύτην ἐπὶ τοῦ γειτονικοῦ γηπέδου, ὁ δὲ κύριος τούτου πρὶν ἢ κατὰ μέγα μέρος συντελεσθῇ ἡ οἰκοδομὴ οὐδεμίαν ἤγειρε διαμαρτυρίαν, τὸ δικαστήριον δύναται κατ' εὔλογον αὐτοῦ κρίσιν νὰ ἐπιδικάσῃ τὴν κυριότητα τοῦ καταληφθέντος γηπέδου εἰς τὸν κύριον τοῦ οἰκοδομηθέντος ἀκινήτου ἐπὶ καταβολῇ τῆς ἐν τῷ χρόνῳ τῆς καταλήψεως ἀξίας αὐτοῦ μετὰ πάσης ἄλλης ζημίας καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς τυχὸν μειώσεως τῆς ἀξίας τοῦ ὑπολειφθέντος.

Ἄρθρον 1011

Ἡ διάταξις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐφαρμόζεται ἀναλόγως καὶ ἂν ἐκ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς οἰκοδομῆς εἰς τὸ γειτονικὸν γήπεδον καὶ τῆς ἐπιδικάσεως βλάπτωνται ἕτεροι ἔχοντες ἐπὶ τούτου ἐμπράγματον δικαίωμα.

Ἄρθρον 1012

Ὑποχρεώσεις παροχῆς διόδου

Ἐὰν ἀκίνητον στερῆται τῆς ἀναγκαιούσης διόδου πρὸς τὴν ὁδόν, ὁ κύριος αὐτοῦ δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ δίοδον παρὰ τῶν γειτόνων ἐπὶ ἀναλόγῳ ἀποζημιώσει.

Ἄρθρον 1013

Ἡ κατεύθυνσις τῆς διόδου καὶ ἡ ἔκτασις τοῦ πρὸς χρῆσιν αὐτῆς δικαιώματος ὡς καὶ ἡ καταβλητέα ἀποζημίωσις καθορίζονται διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 1014

Ὑποχρέωσις τῶν γειτόνων πρὸς παροχὴν διόδου δὲν ὑφίσταται ἐὰν ἡ συγκοινωνία τοῦ ἀκινήτου πρὸς τὴν δημοσίαν ὁδὸν ἔπαυσεν ἐξ αὐτοβούλου πράξεως ἢ παραλείψεως τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1015

Ἐὰν ἕνεκεν ἐκποιήσεως μέρους τοῦ ἀκινήτου ἀπεκόπη ἡ πρὸς τὴν δημοσίαν ὁδὸν συγκοινωνία τοῦ ἐκποιηθέντος ἢ τοῦ ἐναπομείναντος μέρους, πρὸς παροχὴν διόδου ὑποχρεοῦται ὁ κύριος τοῦ μέρους, δι' οὗ ἐγίνετο μέχρι τοῦδε ἡ συγκοινωνία. Πρὸς ἐκποίησιν μέρους ἐξομοιοῦται καὶ ἡ ἐκποίησις ἑνὸς ἐκ πλειόνων εἰς τὸν αὐτὸν κύριον ἀνηκόντων ἀκινήτων.

Ἄρθρον 1016

Ὁ παρακωλυόμενος ἢ διαταρασσόμενος ἐν τῇ χρήσει τῆς διόδου προστατεύεται κατὰ τὰς περὶ προστασίας τῶν πραγματικῶν δουλειῶν διατάξεις, ἐφαρμοζομένας ἀναλόγως.

Ἄρθρον 1017

Ἐὰν συνεπείᾳ ἀνοίξεως νέας διόδου ἢ ἐξ ἄλλου λόγου ἔπαυσεν ἡ ἀνάγκη τῆς συσταθείσης, ὁ κύριος τοῦ ἀκινήτου, ἐφ' οὗ αὕτη, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν κατάργησιν αὐτῆς ἐπὶ ἀποδόσει τῆς καταβληθείσης ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 1018

Ἀνοχὴ γείτονος πρὸς ἐπισκευάς

Ἐὰν πρὸς ἐπισκευὴν ἢ ἀνακαίνισιν κτιρίου ἀπαιτῆται ἡ εἰς τὸ γειτονικὸν ἀκίνητον εἴσοδος καὶ κυκλοφορία τοῦ ἐργαζομένου προσωπικοῦ ἢ ἡ παροδικὴ τοποθέτησις ἐν αὐτῷ ἐγκαταστάσεων ἢ οἰκοδομικοῦ ὑλικοῦ, ὁ κύριος τοῦ γειτονικοῦ ἀκινήτου, ἐφ' ὅσον ἡ χρῆσις τούτου δὲν παρακωλύεται σπουδαίως, ὑποχρεοῦται νὰ ἀνεχθῇ ταῦτα ἐπὶ ἀποζημιώσει ἢ παροχῇ ἀσφαλείας διὰ τὴν τυχὸν ζημίαν.

Ἄρθρον 1019

Ὁρόσημα ὁμόρων ἀκινήτων

Ὁ κύριος ἀκινήτου δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ κυρίου τοῦ γειτονικοῦ κτήματος τὴν ἀπὸ κοινοῦ καὶ διὰ κοινῆς δαπάνης κατασκευὴν σταθερῶν ὁροσήμων, ἢ ἀποκατάστασιν τῶν μετακινηθέντων ἢ φθαρέντων.

Ἄρθρον 1020

Κανονισμὸς ὁρίων

Ἐπὶ συγχύσεως ὁρίων χωρεῖ κανονισμὸς αὐτῶν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου. Ἀνεφίκτου οὔσης τῆς ἐξακριβώσεως, ὁ προσδιορισμὸς γίνεται συμφώνως πρὸς τὴν ὑφισταμένην κατάστασιν τῆς νομῆς. Ἐὰν καὶ αὕτη δὲν δύναται νὰ ἐξακριβωθῇ, ἡ ἀμφισβητουμένη ἔκτασις κατανέμεται κατ' ἴσον μέρος εἰς ἕκαστον τῶν ἀκινήτων.

Ἄρθρον 1021

Διαχώρισμα ἐπὶ συνεχομένων ἀκινήτων

Ἐὰν δύο ἀκίνητα χωρίζωνται δι' ἀτραποῦ ἢ ἄλλης λωρίδος γῆς, ἢ φράκτου ἢ τοίχου ἢ τάφρου ἢ ἄλλου κατασκευάσματος ἐξυπηρετοῦντος ἀμφότερα τὰ ἀκίνητα, τεκμαίρεται ὅτι οἱ κύριοι αὐτῶν δικαιοῦνται εἰς τὴν ἀπὸ κοινοῦ χρῆσιν τούτων, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν σημείων ἢ ἐκ τῆς ἐπιτοπίου συνηθείας δὲν προκύπτει ἀποκλειστικὴ χρῆσις τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν.

Ἄρθρον 1022

Ἐὰν κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἡ χρῆσις τοῦ κατασκεύασματος εἶναι κοινὴ τῶν δύο γειτόνων, ἕκαστος δικαιοῦται εἰς χρῆσιν αὐτοῦ σύμφωνον πρὸς τὸν προορισμόν του χωρὶς νὰ παρακωλύεται ἡ χρῆσις τοῦ ἑτέρου. Αἱ δαπάναι τῆς συντηρήσεως βαρύνουσιν ἐξ ἴσου ἀμφοτέρους. Ἐφ' ὅσον ὁ ἕτερος ἐξ αὐτῶν ἔχει συμφέρον πρὸς διατήρησιν τοῦ κατασκευάσματος, τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἀρθῇ ἢ μεταβληθῇ ἄνευ τῆς συναινέσεώς του. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται μεταξὺ αὐτῶν αἱ περὶ κοινωνίας διατάξεις.

Ἄρθρον 1023

Δένδρον ἐπὶ τοῦ ὁρίου

Τὸ ἐπὶ τῶν ὁρίων δένδρον εἶναι κοινὸν ἀμφοτέρων τῶν γειτόνων.

Ἐνόσῳ δὲν χρησιμεύει ὡς ὁρόσημον, ἑκάτερος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἐκκοπήν.

Ἄρθρον 1024

Ὑποχρεώσεις ἐκ τῆς ροῆς τῶν ὑδάτων

Τὰ χθαμαλώτερα τῶν ἀγροτικῶν ἀκινήτων δέχονται τὰ ἀπὸ τῶν ὑπερκειμένων φυσικῶς καὶ ἄνευ χειροποιήτου ἔργου καταρρέοντα ὕδατα. Εἰς τὸν κύριον τοῦ χθαμαλωτέρου ἢ τοῦ ὑπερκειμένου ἀπαγορεύεται κατασκεύασμα κωλῦον ἢ μεταβάλλον τὸν κατὰ φύσιν ροῦν.

Ἄρθρον 1025

Ὁ κύριος τοῦ ἀκινήτου ὑποχρεοῦται νὰ ἀνέχεται τὴν ἐπισκευὴν ἢ ἀποκατάστασιν τῶν ἐν τῷ ἀκινήτῳ ὑπαρχόντων πρὸς περιστολὴν τῆς φορᾶς τοῦ ὕδατος κατασκευασμάτων, ἐφ' ὅσον γίνεται ἄνευ βλάβης αὐτοῦ. Ἡ δαπάνη βαρύνει τοὺς ἐντεῦθεν ὠφελουμένους κατὰ λόγον τῆς ὠφελείας.

Ἄρθρον 1026

Ὄμβριον ὕδωρ τῆς στέγης

Ὁ κύριος οἰκοδομῆς ὑποχρεοῦται νὰ κατασκευάσῃ τὴν στέγην οὕτως ὥστε τὰ ὄμβρια ὕδατα νὰ μὴ φέρωνται πρὸς τὸ κτῆμα τοῦ γείτονος.

Ἄρθρον 1027

Ὕδωρ πρὸς χρῆσιν χωρίου

Ὁ κύριος τοῦ ἀκινήτου δὲν δύναται, χρησιμοποιῶν τὸ ὕδωρ τῆς ἐν αὐτῷ πηγῆς ἢ ἀνορύσσων ἐν αὐτῷ φρέαρ, νὰ ἀποκόψῃ ἢ μειώσῃ σπουδαίως τὸ ἤδη ὑπὸ τῶν κατοίκων χωρίου χρησιμοποιούμενον διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτῶν ὕδωρ.

Ἄρθρον 1028

Ὑποχρεώσεις τοῦ ἔχοντος φρέαρ ἢ πηγὴν

Ὁ κύριος ἀκινήτου, ἐν ᾧ ὑπάρχει πηγὴ ἢ φρέαρ, ὑποχρεοῦται ἄνευ ἰδίας αὐτοῦ στερήσεως νὰ χορηγῇ ἐπὶ ἀποζημιώσει εἰς τὸν κύριον τοῦ γειτονικοῦ κτήματος τὸ διὰ τὰς οἰκιακὰς τούτου ἀνάγκας ἀπαραίτητον ὕδωρ, ἐφ' ὅσον ἡ ἄλλοθεν προμήθεια μόνον ἐπὶ δυσαναλόγῳ δαπάνῃ εἶναι εἰς τοῦτον δυνατή.

Ἄρθρον 1029

Διοχέτευσις δι' ἀλλοτρίου ἀγροῦ

Ὁ κύριος ἀκινήτου δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἐπὶ ἀποζημιώσει τὴν δι' ἀλλοτρίου ἀγροτικοῦ ἀκινήτου διοχέτευσιν ὕδατος πηγῆς ἢ φρέατος ἢ ποταμοῦ, ἐφ' ὅσον ἐπὶ τοῦ ὕδατος τούτου ἔχει δικαίωμα. Ἡ διοχέτευσις γίνεται κατὰ τὸν μᾶλλον πρόσφορον καὶ ὀλιγώτερον ἐπαχθῆ διὰ τὸ βαρυνόμενον ἀκίνητον τρόπον.

Ἄρθρον 1030

Ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον διοχετεύων διὰ μέσου ἀλλοτρίου ἀκινήτου ὑποχρεοῦται εἰς τὰ ἀναγκαῖα κατασκευάσματα ὥστε ἐντεῦθεν νὰ μὴ παρακωλύεται εἰς τρίτους κυρίους παρακειμένων ἀκινήτων ἡ ἄσκησις τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν.

Ἄρθρον 1031

Σωλῆνες δι' ἀλλοτρίου ἀκινήτου

Ὁ κύριος ἀκινήτου ὑποχρεοῦται, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει καὶ τοῦ συμφέροντος αὐτοῦ, νὰ ἐπιτρέπῃ ἐπὶ ἀναλόγῳ ἀποζημιώσει τὴν διὰ τοῦ ἀκινήτου διέλευσιν σωλήνων ὑδραγωγῶν ἢ φωταερίου ἢ ἠλεκτρικῶν καλωδίων ἐναερίως ἢ ὑπογείως χάριν ἄλλων ἀκινήτων. Ἡ ἐγκατάστασις γίνεται κατὰ τὸν μᾶλλον πρόσφορον καὶ ὀλιγώτερον ἐπαχθῆ διὰ τὸ βαρυνόμενον ἀκίνητον τρόπον. Ὁ κύριος τούτου δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν δαπάναις τοῦ δικαιουμένου μετατόπισιν τῆς ἐγκαταστάσεως εἰς ἄλλην θέσιν τοῦ ἀκινήτου.

Ἄρθρον 1032

Παραγραφὴ ἐπὶ περιορισμῶν

Αἱ ἀξιώσεις ἐκ τῶν ἄρθρων 1004 ἕως 1007, 1012, 1015, 1018, 1019, 1020, 1023 §2, 1029 καὶ 1031 δὲν ὑπόκεινται εἰς παραγραφήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Κτῆσις κυριότητος

Ἄρθρον 1033

Κτῆσις ἀκινήτου διὰ συμβάσεως

Πρὸς μεταβίβασιν τῆς κυριότητος ἀκινήτου ἀπαιτεῖται συμφωνία μεταξὺ τοῦ κυρίου καὶ τοῦ ἀποκτῶντος ὅτι διὰ νόμιμόν τινα αἰτίαν μετατίθεται εἰς τοῦτον ἡ κυριότης. Ἡ συμφωνία γίνεται διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου καὶ ὑποβάλλεται εἰς μεταγραφήν.

Ἄρθρον 1034

Κτῆσις κινητοῦ διὰ συμβάσεως

Πρὸς μεταβίβασιν τῆς κυριότητος κινητοῦ ἀπαιτεῖται παράδοσις τῆς νομῆς αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ κυρίου πρὸς τὸν ἀποκτῶντα καὶ συμφωνία ἀμφοτέρων ὅτι μετατίθεται ἡ κυριότης.

Ἄρθρον 1035

Ἐὰν τὸ κινητὸν διατελῇ ἐν τῇ νομῇ τρίτου, ἀρκεῖ πρὸς μεταβίβασιν τῆς κυριότητος αὐτοῦ ἡ ἐκχώρησις τῆς κατὰ τοῦ τρίτου διεκδικητικῆς ἀγωγῆς.

Ἄρθρον 1036

Κτῆσις κινητοῦ παρὰ μὴ κυρίου

Διὰ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1034 ἐκποιήσεως κινητοῦ ὁ ἀποκτῶν γίνεται κύριος καὶ ἂν ἔτι ἡ κυριότης τοῦ πράγματος δὲν ἀνήκῃ εἰς τὸν ἐκποιοῦντα, ἐκτὸς ἂν κατὰ τὸν χρόνον τῆς παραδόσεως τῆς νομῆς ὁ ἀποκτῶν διατελῇ ἐν κακῇ πίστει.

Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται ἰδίᾳ ὅταν ἡ ἄνευ δικαιώματος ἐκποίησις γίνεται ὑπὸ τοῦ ἔχοντος δικαίωμα ἐπικαρπίας ἢ ἐνεχύρου ἐπὶ τοῦ πράγματος, ἢ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἢ τοῦ θεματοφύλακος ἢ τοῦ ἐν ἄλλῃ παρομοίᾳ σχέσει πρὸς τὸν κύριον τελοῦντος.

Ἄρθρον 1037

Ὁ ἀποκτῶν διατελεῖ ἐν κακῇ πίστει διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἐὰν γνωρίζῃ ἢ ἐκ βαρείας ἀμελείας ἀγνοῇ ὅτι τὸ κινητὸν πρᾶγμα δὲν ἀνήκει κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐκποιοῦντα.

Ἄρθρον 1038

Κλοπιμαῖα καὶ ἀπολωλότα

Ἡ μεταβίβασις κινητοῦ παρὰ μὴ κυρίου πρὸς τὸν καλῇ πίστει ἀποκτῶντα δὲν ἐπέρχεται ἐὰν τὸ μεταβιβαζόμενον ἔχῃ ἐκφύγει τῆς νομῆς τοῦ κυρίου συνεπείᾳ κλοπῆς ἢ ἀπωλείας.

Ἄρθρον 1039

Ἐπὶ χρημάτων καὶ ἀνωνύμων τίτλων ἡ παρὰ μὴ κυρίου μεταβίβασις πρὸς τὸν καλῇ πίστει ἀποκτῶντα ἐπέρχεται καὶ ἂν ἔτι ταῦτα εἶχον ἐκφύγει τῆς νομῆς τοῦ κυρίου διὰ κλοπῆς ἢ ἀπωλείας. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ ἄλλων κινητῶν πραγμάτων ἐκποιουμένων ἐπὶ δημοσίου πλειστηριασμοῦ ἢ ἐν ἐμπορικῇ πανηγύρει ἢ ἀγορᾷ.

Ἄρθρον 1040

Δικαιώματα τρίτων ἐπὶ τοῦ μεταβιβασθέντος

Διὰ τῆς μεταβιβάσεως τοῦ κινητοῦ πράγματος εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἀποκτῶντος, ἀποσβέννυνται καὶ τὰ τυχὸν ὑπάρχοντα ἐπ' αὐτοῦ ἐμπράγματα δικαιώματα τρίτων, ἐκτὸς ἂν ὁ ἀποκτῶν διετέλει ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ τρίτου ἐν κακῇ πίστει κατὰ τὸν χρόνον τῆς παραδόσεως τῆς νομῆς.

Ἄρθρον 1041

Τακτικὴ χρησικτησία

Ὁ καλῇ τῇ πίστει καὶ νομίμῳ τίτλῳ ἔχων εἰς τὴν διανοίᾳ κυρίου νομὴν αὐτοῦ πρᾶγμα κινητὸν μὲν ἐπὶ τριετίαν, ἀκίνητον δὲ ἐπὶ δεκαετίαν, γίνεται κύριος αὐτοῦ *(τακτικὴ χρησικτησία)*.

Ἄρθρον 1042

Ἔννοια καλῆς πίστεως

Ὁ νομεὺς εἶναι ἐν καλῇ πίστει κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ὅταν οὐχὶ ἐκ βαρείας ἀμελείας διατελῇ ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι ἐκτήσατο τὴν κυριότητα.

Ἄρθρον 1043

Νομιζόμενος τίτλος

Πρὸς χρησικτησίαν ἀρκεῖ καὶ ὁ νομιζόμενος τίτλος, ἐφ' ὅσον δικαιολογεῖται ἡ καλὴ πίστις τοῦ νομέως.

Ἐπὶ ἀκινήτων, ἄνευ μεταγραφῆς δὲν ὑφίσταται νομιζόμενος τίτλος καθ' ἃς περιπτώσεις ἀπαιτεῖται αὕτη.

Ἄρθρον 1044

Ἐπιγενομένη κακὴ πίστις

Ἡ καλὴ πίστις δέον νὰ ὑπάρχῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποκτήσεως τῆς νομῆς. Ἡ ἐπιγενομένη κακὴ πίστις δὲν βλάπτει.

Ἄρθρον 1045

Ἔκτακτος χρησικτησία

Ὁ ἐπὶ εἰκοσαετίαν ἔχων εἰς τὴν διανοίᾳ κυρίου νομὴν αὐτοῦ πρᾶγμα κινητὸν ἢ ἀκίνητον γίνεται κύριος *(ἔκτακτος χρησικτησία)*.

Ἄρθρον 1046

Τεκμήριον νομῆς

Ὁ κατὰ τὴν ἔναρξιν καὶ τὴν λῆξιν χρονικῆς τινος περιόδου ἔχων ἐν τῇ διανοίᾳ κυρίου νομῇ αὐτοῦ τὸ πρᾶγμα, τεκμαίρεται νεμόμενος αὐτὸ διανοίᾳ κυρίου καὶ κατὰ τὸν διάμεσον χρόνον.

Ἄρθρον 1047

Ἀναστολὴ χρησικτησίας

Ἡ χρησικτησία δὲν ἄρχεται καὶ ἀρξαμένη δὲν συνεχίζεται καθ' ὅ διάστημα ἀναστέλλεται ἡ παραγραφὴ τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς, ἢ ἐμποδίζεται κατὰ νόμον ἡ συμπλήρωσις τῆς παραγραφῆς ταύτης.

Ἄρθρον 1048

Διακοπὴ χρησικτησίας

Ἡ χρησικτησία διακόπτεται διὰ τῆς ἀπωλείας τῆς νομῆς. Ἡ διακοπὴ λογίζεται ὡς μὴ ἐπελθοῦσα, ἐὰν ὁ ἀπολέσας τὴν νομὴν ἀνέκτησεν αὐτὴν ἐντὸς ἔτους, ἢ βραδύτερον μέν, ἀλλὰ δι' ἀγωγῆς ἐγερθείσης ἐντὸς τοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 1049

Ἡ χρησικτησία διακόπτεται διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς κατὰ τοῦ χρησιδεσπόζοντος ἢ τοῦ ὀνόματι αὐτοῦ κατέχοντος. Ἡ διακοπὴ ἐπέρχεται μόνον ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος. Αἱ διατάξεις περὶ διακοπῆς τῆς παραγραφῆς διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς ἐφαρμόζονται ἀναλόγως.

Ἄρθρον 1050

Ἐὰν ἡ χρησικτησία διεκόπη, ὁ μέχρι τῆς διακοπῆς διαδραμὼν χρόνος δὲν ὑπολογίζεται. Νέα χρησικτησία δύναται νὰ ἀρχίσῃ μόνον μετὰ τὴν λῆξιν τῆς διακοπῆς.

Ἄρθρον 1051

Προσαύξησις χρόνου

Ὁ ἀποκτήσας τὴν νομὴν τοῦ πράγματος διὰ καθολικῆς ἢ εἰδικῆς διαδοχῆς δύναται νὰ συνυπολογίσῃ τὸν ἴδιον αὐτοῦ χρόνον χρησικτησίας εἰς τὸν χρόνον χρησικτησίας τοῦ δικαιοπαρόχου.

Ἄρθρον 1052

Ὁ ὑπὲρ τοῦ νομέως κληρονομίας διαδραμὼν χρόνος χρησικτησίας ὑπολογίζεται ὑπὲρ τοῦ ἀληθοῦς κληρονόμου.

Ἄρθρον 1053

Ἐνέργεια χρησικτησίας κατὰ τρίτου

Ἀποκτηθείσης τῆς κυριότητος τοῦ πράγματος διὰ χρησικτησίας, ἀποσβέννυνται καὶ τὰ τυχὸν ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχοντα ἐμπράγματα δικαιώματα τρίτων, ἐκτὸς ἂν ὁ χρησιδεσπόζων κατὰ τὴν κτῆσιν τῆς νομῆς δὲν διετέλει ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ τρίτου ἐν καλῇ πίστει. Ὁ χρόνος τῆς χρησικτησίας δέον νὰ παρέλθῃ καὶ ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ τρίτου. Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν αὐτοῦ ἐφαρμόζονται αἱ διὰ τὴν χρησικτησίαν τῆς κυριότητος τοῦ πράγματος διατάξεις.

Ἄρθρον 1054

Ἀνεπίδεκτα χρησικτησίας

Ἀνεπίδεκτα χρησικτησίας τακτικῆς ἢ ἐκτάκτου εἶναι τὰ ἐκτὸς συναλλαγῆς πράγματα.

Ἄρθρον 1055

Ἐξαιρούμενα χρησικτησίας

Ἐξαιροῦνται τῆς τακτικῆς ἢ ἐκτάκτου χρησικτησίας: 1. τὰ προικῷα πράγματα διαρκοῦντος τοῦ γάμου, ἐφ' ὅσον πρόκειται νὰ ἀπολέσῃ ταῦτα ἡ γυνή· 2. τὰ πράγματα τὰ ἀνήκοντα εἰς πρόσωπα τελοῦντα ὑπὸ πατρικὴν ἐξουσίαν, ἐπιτροπείαν, κηδεμονίαν, ἢ δικαστικὴν ἀντίληψιν, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἐπιμέλεια αὕτη.

Ἄρθρον 1056

Κτῆσις διὰ προσκυρώσεως κλπ.

Δι' ἐπιδικάσεως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἢ διὰ προσκυρώσεως ὑπὸ δημοσίας ἀρχῆς ἀποκτᾶται ἡ κυριότης μόνον κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένας περιπτώσεις.

Ἄρθρον 1057

Κτῆσις δι' ἐγώσεως

Ἐὰν κινητὸν ἑνωθῇ μετ' ἀκινήτου οὕτως ὥστε νὰ καταστῇ συστατικὸν τούτου, ἡ κυριότης τοῦ ἀκινήτου ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τοῦ κινητοῦ.

Ἄρθρον 1058

Συνάφεια

Ἐὰν κινητὰ ἀνήκοντα εἰς διαφόρους κυρίους ἑνωθῶσιν οὕτως ὥστε νὰ καταστῶσι συστατικὰ ἑνιαίου πράγματος, οἱ μέχρι τοῦδε κύριοι αὐτῶν καθίστανται συγκύριοι τούτου κατὰ μέρη προσδιοριζόμενα ἐκ τῆς ἀξίας, ἣν τὰ πράγματα ἔχουσιν ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἑνώσεως.

Ἐὰν τὸ ἕν τῶν πραγμάτων δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ κύριον, ὁ κύριος τούτου ἀποκτᾷ κυριότητα ἐπὶ τοῦ ὅλου.

Ἄρθρον 1059

Σύμμιξις, σύγχυσις

Ἡ διάταξις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐφαρμόζεται ἀναλόγως καὶ ὅταν κινητὰ ἀναμιχθῶσιν οὕτως ὥστε ὁ χωρισμὸς αὐτῶν νὰ ἀποβαίνῃ ἀδύνατος ἢ νὰ ἀπαιτῇ δυσαναλόγους δαπάνας.

Ἄρθρον 1060

Ἐφ' ὅσον διὰ τῆς ἑνώσεως ἢ διὰ τῆς ἀναμίξεως ἀποσβέννυται ἡ κυριότης πράγματος, συναποσβέννυνται καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῦ ὑπάρχοντα ἐμπράγματα δικαιώματα ἄλλων.

Ἄρθρον 1061

Εἰδοποιΐα

Ὁ δι' ἐπεξεργασίας ἢ μεταπλάσεως ἀλλοτρίας ὕλης παραγαγὼν νέον κινητὸν πρᾶγμα, ἀποκτᾷ τὴν κυριότητα τούτου μόνον ἐφ' ὅσον ἡ ἀξία τῆς καταβληθείσης ἐργασίας εἶναι προφανῶς ἀνωτέρα τῆς ἀξίας τῆς ὕλης. Ὡς ἐπεξεργασία θεωρεῖται καὶ ἡ γραφή, ζωγραφική, ἰχνογραφία, φωτογραφία, ἐκτύπωσις, χαρακτική, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παρεμφερὴς ἐπεξεργασία τῆς ἐπιφανείας.

Ἐφ' ὅσον ἀποσβέννυται ἡ ἐπὶ τῆς ὕλης κυριότης ἀποσβέννυνται καὶ τὰ

ἐπ' αὐτῆς ὑπάρχοντα ἐμπράγματα δικαιώματα τρίτων.

Ἄρθρον 1062

Ἐὰν ὁ παραγαγὼν τὸ νέον πρᾶγμα δὲν διετέλει ἐν καλῇ πίστει, τὸ δικαστήριον δύναται κατ' εὔλογον κρίσιν νὰ ἐπιδικάσῃ τὴν κυριότητα εἰς τὸν κύριον τῆς ὕλης.

Ἄρθρον 1063

Ἀποζημίωσις ἀποσβεσθείσης κυριότητος

Ὁ ἐκ τῆς ἑνώσεως, ἀναμίξεως, ἐπεξεργασίας ἢ μεταπλάσεως ἀπολέσας τὴν κυριότητα αὐτοῦ ἢ ἄλλο ἐμπράγματον δικαίωμα, ἔχει ἀπαίτησιν ἔναντι τοῦ ἐντεῦθεν ὠφεληθέντος κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐπιφυλασσομένου τοῦ τυχὸν δικαιώματος αὐτοῦ περὶ ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας, ἢ περὶ ἀποδόσεως δαπανῶν, ἢ περὶ ἀφαιρέσεως κατασκευάσματος.

Ἀξίωσις πρὸς ἐπαναφορὰν τῆς προτέρας καταστάσεως ἀποκλείεται.

Ἄρθρον 1064

Κτῆσις καρπῶν

Ἡ κυριότης τῶν προϊόντων ἢ ἄλλων συστατικῶν τοῦ πράγματος ἀνήκει καὶ μετὰ τὸν ἀποχωρισμὸν εἰς τὸν κύριον τοῦ πράγματος, ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1065 καὶ 1066.

Ἄρθρον 1065

Ὁ δυνάμει δικαιώματος ἐπὶ τοῦ ἀλλοτρίου πράγματος δικαιούμενος εἰς ἀπόκτησιν τῶν προϊόντων ἢ ἄλλων συστατικῶν αὐτοῦ, ἀποκτᾷ ταῦτα διὰ τοῦ ἀποχωρισμοῦ, ἐπιφυλασσομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἑπομένου ἄρθρου.

Ἄρθρον 1066

Ὁ καλῇ τῇ πίστει καὶ διανοίᾳ κυρίου νεμόμενος τὸ πρᾶγμα ἀποκτᾷ τὴν κυριότητα τῶν καρπῶν ἢ ἄλλων προϊόντων ὡς καρπῶν θεωρουμένων διὰ τοῦ ἀποχωρισμοῦ, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν ἀποχωρισμὸν διατελεῖ ἐν καλῇ πίστει. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὸν ἔχοντα καλῇ πίστει νομὴν ἐπικαρπίας ἐπὶ τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 1067

Ὁ ἐξ ἐνοχικῆς σχέσεως μετὰ τοῦ κυρίου τοῦ πράγματος ἢ ἄλλου δικαιούχου ἔχων δικαίωμα νὰ λάβῃ τὰ προϊόντα ἢ ἄλλα συστατικὰ τοῦ πράγματος, γίνεται κύριος τούτων διὰ τῆς ἀποκτήσεως τῆς νομῆς αὐτῶν.

Ἄρθρον 1068

Ἡ διάταξις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐφαρμόζεται καὶ ἂν ὁ δι' ἐνοχικῆς σχέσεως παραχωρήσας εἰς τρίτον τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ τὰ προϊόντα ἢ ἄλλα συστατικά, δὲν ἐδικαιοῦτο μὲν εἰς τοῦτο, ἀλλὰ καθ' ὃν χρόνον ὁ τρίτος ἀποκτᾷ τὴν νομὴν αὐτῶν, οὗτος μὲν διατελεῖ ἐν καλῇ πίστει ὁ δὲ παραχωρήσας εἶναι νομεὺς τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 1069

Πρόσκλυσις

Τὸ ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ κατὰ μικρὸν καὶ ἀνεπαισθήτως προστιθέμενον ἔδαφος εἰς παραποτάμιον κτῆμα ἀνήκει εἰς τὸν κύριον τούτου.

Ἄρθρον 1070

Πρόσχωσις

Ἐὰν ἐκ τῆς φορᾶς τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ ἀπεσπάσθη ἀποτόμως τμῆμα γῆς ἐκ τινος κτήματος καὶ ἠνώθη πρὸς ἕτερον κτῆμα τῆς αὐτῆς ἢ τῆς ἄλλης ὄχθης, ἡ κυριότης δὲν ἀπόλλυται ἐὰν ἐντὸς ἔτους ὁ κύριος ἐπανακτήσῃ τὴν νομὴν τοῦ ἀποσπασθέντος ἢ ἐγείρῃ περὶ τούτου ἀγωγήν.

Ἄρθρον 1071

Ποταμία νῆσος

Ἡ ἐν ποταμῷ μὴ πλευσίμῳ ἀναφανεῖσα νῆσος ἀνήκει εἰς τοὺς κυρίους τῶν παραποταμίων κτημάτων. Εἰς ἕκαστον τούτων ἀνήκει τὸ τμῆμα τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ νοητῆς γραμμῆς ἀγομένης κατὰ μῆκος καὶ εἰς τὸ μέσον τοῦ ποταμοῦ καὶ τῶν καθέτως πρὸς αὐτὴν ἀγομένων γραμμῶν ἀπὸ τοῦ ἄκρου τῆς πλευρᾶς ἑκάστου κτήματος.

Ἄρθρον 1072

Ἐγκαταλειφθεῖσα κοίτη

Ἡ ἐγκαταλειφθεῖσα κοίτη ποταμοῦ μὴ πλευσίμου ἀνήκει εἰς τοὺς κυρίους τῶν παραποταμίων κτημάτων. Ἡ διάταξις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐφαρζεται ἀναλόγως.

Οἱ κύριοι τοῦ ἐδάφους τῆς νέας κοίτης δικαιοῦνται ἐντὸς ἔτους νὰ ἀποκαταστήσωσι τὸν εἰς τὴν προτέραν κοίτην ροῦν.

Ἄρθρον 1073

Ἐὰν ὁ βραχίων ποταμοῦ περιβάλῃ παραποτάμιον κτῆμα ἢ τμῆμα τούτου, ἡ ἐπ' αὐτοῦ κυριότης δὲν ἀπόλλυται.

Ἄρθρον 1074

Κατάκλυσις ἐδάφους

Ἡ κυριότης δὲν ἀπόλλυται διὰ τῆς παροδικῆς κατακλύσεως ἐδάφους ἀπὸ

τὸν ροῦν ὀμβρίου ὕδατος ἢ ἐξ ἐκτάκτου πλησμονῆς ποταμοῦ.

Ἄρθρον 1075

Καπάληψις ἀδεσπότων

Ὁ διανοίᾳ κυρίου λαβὼν εἰς τὴν νομὴν αὐτοῦ ἀδέσποτον κινητόν, καθίσταται κύριος αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1076

Κινητὸν πρᾶγμα καθίσταται ἀδέσποτον ἐὰν ὁ κύριος ἐπὶ σκοπῷ νὰ παραιτηθῇ τῆς κυριότητος ἐγκαταλίπῃ τὴν νομὴν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1077

Ἄγρια ἢ τιθασσευθέντα ζῶα

Τὰ ἄγρια ζῶα εἶναι ἀδέσποτα ἐφ' ὅσον διατελοῦσιν ἐν τῇ φυσικῇ αὐτῶν ἐλευθερίᾳ. Ἄγρια ζῶα ἐντὸς περιφράκτου χώρου καὶ ἰχθῦς ἐντὸς ἰχθυοτροφείου ἢ ἄλλων περικλείστων ἰδιοκτήτων ὑδάτων δὲν εἶναι ἀδέσποτα. Ἄγριον ζῷον συλληφθὲν καθίσταται ἀδέσποτον ἐὰν ἀνακτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν του, ὁ δὲ κύριος αὐτοῦ δὲν λάβῃ ἀμελλητὶ τὰ πρὸς καταδίωξιν αὐτοῦ μέτρα. Τιθασσευθὲν ζῷον καθίσταται ἀδέσποτον ἐὰν ἀποβάλῃ τὴν ἕξιν τῆς ὑποστροφῆς.

Ἄρθρον 1078

Σμῆνος μελισσῶν

Σμῆνος μελισσῶν ἀποδημῆσαν καθίσταται ἀδέσποτον, ἐὰν ὁ κύριος αὐτοῦ δὲν λάβῃ ἀμελλητὶ τὰ πρὸς καταδίωξιν αὐτοῦ μέτρα.

Ἄρθρον 1079

Ὁ κύριος τοῦ σμήνους δικαιοῦται εἰς τὴν καταδίωξιν καὶ σύλληψιν αὐτοῦ ἐντὸς ἀλλοτρίου ἀκινήτου καὶ ἂν ἔτι τοῦτο εἰσῆλθεν εἰς ξένην κενὴν κυψέλην, ὑποχρεούμενος εἰς τὴν ἀνόρθωσιν τῆς ἐκ τούτου ζημίας.

Ἄρθρον 1080

Ἐὰν ἀποδημήσαντα σμήνη μελισσῶν πλειόνων κυρίων ἀνεμίχθησαν, οἱ καταδιώξαντες τὰ σμήνη αὐτῶν κύριοι καθίστανται συγκύριοι τοῦ συλληφθέντος ἐνιαίου σμήνους. Αἱ μερίδες ὁρίζονται ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καταδιωχθέντων σμηνῶν.

Ἄρθρον 1081

Εὕρεσις ἀπολωλότων

Ὁ εὑρὼν ἀπολωλὸς ὑποχρεοῦται νὰ εἰδοποιήσῃ ἀμελλητὶ τὸν ἀπολέσαντα ἢ τὸν κύριον ἢ πάντα ἄλλον δικαιοῦχον. Ἐὰν τοιαύτη εἰδοποίησις εἶναι δυσχερής, ὑποχρεοῦται νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν ἀστυνομικὴν ἀρχήν, καὶ νὰ διαβιβάσῃ τὰ γνωστὰ εἰς αὐτὸν περιστατικὰ ὅσα συντελοῦσιν εἰς ἀνεύρεσιν τοῦ δικαιούχου. Δὲν ὑποχρεοῦται εἰς εἰδοποίησιν ὁ εὑρέτης ἐὰν τὸ ἀντικείμενον δὲν εἶναι ἀξίας ἀνωτέρας τῶν ἑκατὸν δραχμῶν.

Ἄρθρον 1082

Ὁ εὑρέτης ὑποχρεοῦται εἰς φύλαξιν καὶ συντήρησιν τοῦ πράγματος, ἐκτὸς ἂν προτιμᾷ νὰ παραδώσῃ τοῦτο εἰς τὴν ἀστυνομικὴν ἀρχήν.

Ἐὰν τὸ πρᾶγμα ὑπόκειται εἰς φθορὰν ἢ ἡ φύλαξις αὐτοῦ ἀπαιτῇ δυσαναλόγους δαπάνας, παραδίδεται εἰς τὴν ἀστυνομικὴν ἀρχήν, δυναμένην νὰ προβῇ εἰς δημοσίαν ἐκποίησιν αὐτοῦ. Πρᾶγμα προφανῶς ἄνευ ἀξίας ἢ πιθανῶς μὴ δυνάμενον διὰ τῆς ἐκποιήσεως νὰ ἀποδώσῃ ἄξιον λόγου τίμημα, διατίθεται κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρον 1083

Ὁ εὑρέτης εὐθύνεται μόνον διὰ δόλον καὶ βαρεῖαν ἀμέλειαν.

Ἄρθρον 1084

Ἡ ἀστυνομικὴ ἀρχὴ δικαιοῦται κατὰ πάντα χρόνον νὰ ἀπαιτήσῃ ὅπως παραδοθῇ εἰς αὐτὴν τὸ πρᾶγμα. Ὁ εὑρέτης ἀπὸ τῆς παραδόσεως τούτου εἰς αὐτὴν εἴτε αὐθορμήτως εἴτε κατόπιν προσκλήσεως, ἀπαλλάσσεται πάσης ἐκ μεταγενεστέρων γεγονότων εὐθύνης.

Διὰ τῆς ἀποδόσεως εἰς τὸν ἀπολέσαντα ὁ εὑρέτης ἀπαλλάσσεται πάσης ὑποχρεώσεως ἔναντι παντὸς δικαιούχου, ἐκτὸς ἂν ἐγνώριζεν ὅτι ὁ ἀπολέσας εἶναι κλέπτης.

Ἄρθρον 1085

Δαπάναι εὑρέτου

Ὁ εὑρέτης δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ δικαιούχου πᾶσαν δικαιολογουμένην κατὰ τὰς περιστάσεις δαπάνην πρὸς φύλαξιν καὶ συντήρησιν τοῦ πράγματος ἢ ἀναζήτησιν τοῦ δικαιούχου.

Ἄρθρον 1086

Εὕρετρα

Ὁ εὑρέτης δικαιοῦται ἔναντι τοῦ δικαιούχου εἰς εὕρετρα. Ταῦτα συνί-

σταναι εἰς δέκα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς μέχρι πεντακοσίων δραχμῶν ἀξίας τοῦ πράγματος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποδόσεως, εἰς πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς πέραν τῶν πεντακοσίων καὶ μέχρι δέκα χιλιάδων δραχμῶν ἀξίας καὶ εἰς δύο τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς ὑπερτέρας ἀξίας τοῦ πράγματος.

Ἐὰν τὸ πρᾶγμα ἔχῃ ἀξίαν μόνον διὰ τὸν δικαιοῦχον, τὰ εὑρετρα ὁρίζονται κατ' εὔλογον κρίσιν.

Ὁ εὑρέτης δὲν δικαιοῦται εἰς εὕρετρα ἐὰν ἀδικαιολογήτως παρέλειψε τὴν εἰδοποίησιν ἢ προσκληθεὶς ἀπέκρυψε τὴν εὕρεσιν.

Ἄρθρον 1087

Ἐπὶ τῶν ἀξιώσεων τοῦ εὑρέτου διὰ δαπάνας καὶ εὕρετρα ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις διὰ τὰς ἐκ δαπανῶν ἀξιώσεις τοῦ νομέως κατὰ τοῦ διεκδικοῦντος κυρίου.

Ἄρθρον 1088

Κτῆσις ὑπὸ εὑρέτου

Διὰ τῆς παρελεύσεως ἔτους ἀπὸ τῆς εἰδοποιήσεως εἰς τὴν ἀστυνομικὴν ἀρχὴν ὁ εὑρέτης κτᾶται ἀπὸ τῆς εὑρέσεως τὴν κυριότητα τοῦ πράγματος, ἐκτὸς ἂν ἐν τῷ μεταξὺ ἐγνώσθη εἰς τὴν ἀρχὴν ἢ εἰς τὸν εὑρέτην ὁ δικαιοῦχος. Διὰ τῆς ἀποκτήσεως τῆς κυριότητος ἀποσβέννυται καὶ πᾶν ἐμπράγματον δικαίωμα τρίτου.

Ἄρθρον 1089

Ἐὰν πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐγνώσθη ὁ δικαιοῦχος, ὁ εὑρέτης δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὰς δαπάνας καὶ τὰ εὕρετρα τάσσων πρὸς τοῦτο προθεσμίαν λήγουσαν οὐχὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους.

Παρελθούσης ἀπράκτου ταύτης, ὁ εὑρέτης ἀποκτᾷ τὴν κυριότητα τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 1090

Διὰ τῆς παραδόσεως τοῦ πράγματος εἰς τὴν ἀρχὴν δὲν παραβλάπτονται τὰ δικαιώματα τοῦ εὑρέτου.

Ἐὰν ἡ ἀρχὴ προβῇ εἰς ἐκποίησιν, τὸ ἐντεῦθεν ἐκπλειστηρίασμα ὑποκαθίσταται εἰς τὸ πρᾶγμα.

Ἀπόδοσις τοῦ πράγματος ἢ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος εἰς τὸν δικαιοῦχον ἐπιτρέπεται μόνον συναινέσει τοῦ εὑρέτου.

Ἄρθρον 1091

Κτῆσις ὑπὸ δήμου ἢ κοινότητος

Ἐὰν ὁ εὑρέτης δὲν παραλάβῃ ἐντὸς τῆς ταχθείσης αὐτῷ ὑπὸ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς προθεσμίας τὸ ἀποκτηθὲν κατὰ κυριότητα πρᾶγμα, ἡ κυριότης τούτου περιέρχεται εἰς τὸν δῆμον ἢ τὴν κοινότητα τοῦ τόπου τῆς εὑρέσεως.

Ἄρθρον 1092

Εὕρεσις ἐντὸς οἰκήματος ἢ ἄλλου δημοσίου χώρου

Ὁ εὑρὼν πρᾶγμα εἰς κατοικημένον κτίριον ἢ ἐντὸς χώρου προωρισμένου διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ κοινοῦ, ὑποχρεοῦται νὰ παραδώσῃ τοῦτο εἰς τὸν κύριον τοῦ κτιρίου, ἢ τὸν μισθωτὴν ἢ τὸν ἔχοντα τὴν ἐποπτείαν τοῦ χώρου. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εὑρέτης λογίζεται ὁ εἰς ὃν παρεδόθη τὸ πρᾶγμα.

Ἄρθρον 1093

Κτῆσις θησαυροῦ

Ὁ εὑρὼν καὶ εἰς τὴν νομὴν αὐτοῦ λαβὼν πρᾶγμα κινητὸν ἀξίας κεκρυμμένον ἐντὸς ἄλλου πράγματος κινητοῦ ἢ ἀκινήτου ἐπὶ τόσον χρόνον ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ἐξακριβωθῇ ὁ κύριος αὐτοῦ *(θησαυρός)*, καθίσταται κύριος τούτου κατὰ τὸ ἥμισυ. Τὸ ἕτερον ἥμισυ ἀνήκει εἰς τὸν κύριον τοῦ πράγματος, ἐν ᾧ ἐκρύπτετο ὁ θησαυρός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Προστασία τῆς κυριότητος

Ἄρθρον 1094

Διεκδικητικὴ ἀγωγὴ

Ὁ κύριος πράγματος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ νομέως ἢ κατόχου τὴν ἀναγνώρισιν τῆς κυριότητος αὐτοῦ καὶ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 1095

Ὁ νομεὺς δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πράγματος ἐὰν δικαιοῦται ἔναντι τοῦ κυρίου εἰς νομὴν ἢ κατοχὴν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1096

Εὐθύνη ὡς πρὸς τὰ ὠφελήματα

Ὁ νομεὺς ἐνέχεται εἰς ἀπόδοσιν τῶν μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς ἐξαχθέντων ἐκ τοῦ πράγματος ὠφελημάτων. Ἐπὶ πλέον εὐθύνεται καὶ δι' ὠφελήματα, ἅτινα μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς ἐξ ἰδίας ὑπαιτιότητος δὲν εἰσέπραξεν ἐνῷ κατὰ τοὺς κανόνας τακτικῆς διαχειρίσεως ἠδύνατο νὰ εἰσπράξῃ.

Ἄρθρον 1097

Εὐθύνη ὡς πρὸς τὸ πρᾶγμα

Ὁ νομεὺς ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς εὐθύνεται εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ κυρίου ἐὰν ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ τὸ πρᾶγμα ἐχειροτέρευσεν ἢ κατεστράφη ἢ ἐξ ἄλλου λόγου δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ.

Ἄρθρον 1098

Νομεὺς κακῆς πίστεως

Ἐὰν ὁ νομεύς, καθ' ὃν χρόνον κατέλαβε τὸ πρᾶγμα ἦτο ἐν κακῇ πίστει ἢ βραδύτερον ἔλαβε γνῶσιν ὅτι δὲν δικαιοῦται εἰς νομήν, ὑπέχει ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου ὡς πρὸς τὸ πρᾶγμα καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ ὠφελήματα τὴν εὐθύνην, ἣν καὶ διὰ τὸν μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς χρόνον. Περαιτέρω εὐθύνη τούτου ἐξ ὑπερημερίας δὲν ἀποκλείεται.

Ἄρθρον 1099

Ἐὰν ὁ νομεὺς ἀπέκτησε τὴν νομὴν τοῦ πράγματος διὰ παρανόμου πράξεως εὐθύνεται εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ κυρίου κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις.

Ἄρθρον 1100

Νομεὺς καλῆς πίστεως

Ἐὰν ὁ νομεὺς ἐπελήφθη καλῇ τῇ πίστει τῆς νομῆς τοῦ πράγματος καὶ ἐξηκολούθησεν οὕτω ταύτην, δὲν εὐθύνεται διὰ τὸν πρὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς χρόνον οὔτε πρὸς ἀπόδοσιν ὠφελημάτων ἐκ τοῦ πράγματος οὔτε πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν χειροτέρευσιν ἢ καταστροφὴν ἢ ἀδυναμίαν πρὸς ἀπόδοσιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1101

Ἀξίωσις δαπανῶν ἀναγκαίων

Ὁ καλῆς πίστεως νομεὺς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ κυρίου ἀποζημίωσιν διὰ δαπάνας γενομένας ἐπὶ τοῦ πράγματος πρὸς διατήρησιν αὐτοῦ καταλλήλου πρὸς τακτικὴν ἐκμετάλλευσιν· *(δαπάναι ἀναγκαῖαι)* ὡς καὶ πρὸς πληρωμὴν βαρῶν τοῦ πράγματος. Ἀλλὰ διὰ συνήθεις δαπάνας συντηρήσεως τοῦ πράγματος δὲν δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον παρέμειναν εἰς αὐτὸν τὰ ἐκ τοῦ πράγματος ὠφελήματα.

Ἄρθρον 1102

Ὁ κακῆς πίστεως νομεύς, ἀπὸ δὲ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς πᾶς νομεύς, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως διὰ τὰς ἀναγκαίας ἢ ἕνεκα βαρῶν τοῦ πράγματος δαπάνας μόνον κατὰ τὰς διατάξεις περὶ διοικήσεως ἀλλοτρίων.

Ἄρθρον 1103

Δαπάναι ἐπωφελεῖς

Διὰ δαπάνας, ἐξ ὧν ἐπῆλθεν αὔξησις τῆς ἀξίας τοῦ πράγματος *(δαπάναι ἐπωφελεῖς)*, δικαιοῦται εἰς ἀποζημίωσιν μόνον ὁ καλῆς πίστεως νομεὺς διὰ τὸν πρὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς χρόνον καὶ μόνον ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποδόσεως τοῦ πράγματος σώζεται ἡ αὔξησις τῆς ἀξίας.

Ἄρθρον 1104

Δικαίωμα ἀφαιρέσεως

Διὰ τὸ μετὰ τοῦ πράγματος ἑνωθὲν ὡς συστατικὸν αὐτοῦ ἕτερον πρᾶγμα, ὁ νομεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἀφαιρέσεως.

Τὸ δικαίωμα ἀποκλείεται: 1. ἐὰν πρόκειται περὶ συνήθους δαπάνης συντηρήσεως, δι' ἣν ὁ νομεὺς ὡς λαβὼν τὰ ὠφελήματα, δὲν δικαιοῦται ἀποζημιώσεως· 2. ἂν ὁ νομεὺς οὐδὲν ὠφελῆται ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως· 3. ἂν καταβάλλεται εἰς αὐτὸν ἡ ἀξία, ἣν θὰ εἶχε τὸ συστατικὸν μετὰ τὸν ἀποχωρισμόν.

Ἄρθρον 1105

Ὁ νομεὺς ἔχει δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἢ ἀφαιρέσεως διὰ τὰς ὑπὸ τοῦ δικαιοπαρόχου αὐτοῦ γενομένας δαπάνας, ὑφ' οὓς ὅρους καὶ οὗτος θὰ εἶχε τὸ δικαίωμα τοῦτο.

Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ κυρίου ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν δαπανῶν, αἵτινες ἐγένοντο πρὶν ἢ οὗτος ἀποκτήσῃ τὴν κυριότητα.

Ἄρθρον 1106

Δικαίωμα ἐπισχέσεως

Ὁ νομεὺς δικαιοῦται εἰς ἐπίσχεσιν τοῦ πράγματος μέχρις οὗ ἱκανοποιηθῇ διὰ τὰς ὀφειλομένας δαπάνας. Δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἂν ἀπέκτησε τὸ πρᾶγμα διὰ παρανόμου πράξεως ἐκ προθέσεως γενομένης.

Ἄρθρον 1107

Ἀπόσβεσις ἀξιώσεως δαπανῶν

Ἡ ἕνεκα δαπανῶν ἀξίωσις τοῦ νομέως περὶ ἀποζημιώσεως ἢ ἀφαιρέσεως ἀποσβέννυται ἐπὶ μὲν κινητῶν μετὰ πάροδον μηνός, ἐπὶ δὲ ἀκινήτων μετὰ πάροδον ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀποδόσεως τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 1108

Ἀρνητικὴ ἀγωγὴ

Ἐὰν ἡ κυριότης προσβάλλεται ἄλλως ἢ δι' ἀφαιρέσεως ἢ κατακρατήσεως τοῦ πράγματος, ὁ κύριος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ κατὰ τοῦ προσβα-

λόντος τὴν ἄρσιν τῆς προσβολῆς καὶ τὴν παράλειψιν αὐτῆς ἐν τῷ μέλλοντι. Περαιτέρω ἀξίωσις πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις, δὲν ἀποκλείεται.

Τὸ δικαίωμα τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν παρέχεται ἐὰν ὁ προσβαλὼν ἐνήργησε δυνάμει δικαιώματος.

Ἄρθρον 1109

Κινητὸν περιελθὸν εἰς ξένον ἀκίνητον

Ὁ κύριος κινητοῦ πράγματος, ἐὰν τοῦτο περιῆλθεν εἰς ξένον ἀκίνητον, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν νομέα τούτου ὅπως ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἀναζήτησιν καὶ ἀνάληψιν ἐπὶ ἀποζημιώσει διὰ τὰς ἐκ τῆς ἀναζητήσεως ζημίας.

Ἄρθρον 1110

Τεκμήριον κυριότητος

Ὑπὲρ τοῦ νομέως κινητοῦ ἰσχύει τὸ τεκμήριον ὅτι οὗτος εἶναι κύριος αὐτοῦ. Τὸ τεκμήριον δὲν ἀντιτάσσεται κατὰ προτέρου νομέως, ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὸ πρᾶγμα ἐξέφυγε διὰ κλοπῆς ἢ ἀπωλείας. Ἀλλ' ἐπὶ χρημάτων καὶ ἀνωνύμων τίτλων τὸ τεκμήριον ἀντιτάσσεται καὶ κατὰ τούτου.

Ἄρθρον 1111

Ὑπὲρ τοῦ πρότερον νομέως κινητοῦ ἰσχύει τὸ τεκμήριον ὅτι οὗτος ἦτο κύριος αὐτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νομῆς του.

Ἄρθρον 1112

Πουβλικιανὴ ἀγωγὴ

Ὁ ἀποκτήσας τὴν νομὴν ἀκινήτου μετὰ τῶν προσόντων τῆς τακτικῆς χρησικτησίας ἐὰν ἐξέπεσεν αὐτῆς πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ χρόνου, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ κατὰ τοῦ νεμομένου ἄνευ ἐγκύρου ἢ νομιζομένου τίτλου τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πράγματος κατὰ τὰς διατάξεις περὶ διεκδικητικῆς ἀγωγῆς ἐφαρμοζομένας ἀναλόγως.

Ἐὰν ὁ τοιοῦτος νομεὺς ἀκινήτου προσβάλλεται ἄλλως ἢ δι' ἀφαιρέσεως ἢ κατακρατήσεως τοῦ πράγματος, δικαιοῦται ὡσαύτως τῆς προστασίας, ἧς καὶ ὁ κύριος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

Συγκυριότης

Ἄρθρον 1113

Κοινὸν πρᾶγμα

Ἐὰν ἡ κυριότης τοῦ πράγματος ἀνήκῃ εἰς πλείονας ἐξ ἀδιαιρέτου κατ' ἰδανικὰ μέρη, ἐφαρμόζονται αἱ περὶ κοινωνίας διατάξεις.

Ἄρθρον 1114

Πραγματικὴ δουλεία εἰς βάρος ἢ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ

Ἐπὶ τοῦ κοινοῦ ἀκινήτου δύναται νὰ συσταθῇ πραγματικὴ δουλεία ὑπὲρ τοῦ ἑκάστοτε κυρίου ἑτέρου ἀκινήτου καὶ ἂν ἔτι οὗτος εἶναι συγκύριος ἐπὶ τοῦ δουλεύοντος. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ πραγματικῆς δουλείας ἐπὶ ἀκινήτου ὑπὲρ τῶν ἑκάστοτε κυρίων κοινοῦ ἀκινήτου, ἐάν τις τούτων εἶναι κύριος τοῦ δουλεύοντος.

Ἄρθρον 1115

Πράξεις ἰσχύουσαι κατὰ τῶν διαδόχων

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 791 καὶ 796 προκειμένου περὶ κοινοῦ ἐμπραγμάτου δικαιώματος ἐφαρμόζονται μόνον ἐὰν ἡ συμφωνία ἢ ἡ ἀπόφασις τῶν κοινωνῶν ὑπεβλήθη εἰς τὸν τύπον τοῦ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου καὶ εἰς μεταγραφήν. Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 791 μεταγραφὴ ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τὴν δικαστικὴν ἀπόφασιν.

Ἄρθρον 1116

Ἕκαστος συγκύριος ἔναντι τρίτων

Ἕκαστος τῶν συγκυρίων δικαιοῦται ἔναντι τρίτων νὰ ἀσκῇ δι' ὁλόκληρον τὸ πρᾶγμα τὰς ἐκ τῆς κυριότητος ἀξιώσεις. Διεκδικῶν ὅμως τὸ ὅλον πρᾶγμα, ὀφείλει νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν πρὸς πάντας τοὺς συγκυρίους ἀπόδοσιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1117

Ἀναγκαία συγκυριότης ἐπὶ ἰδιοκτησίας ὀρόφου

Ἐπὶ οἰκοδομῆς, ὁ κύριος ὀρόφου ἢ διαμερίσματος τούτου εἶναι αὐτοδικαίως συγκύριος ἐξ ἀδιαιρέτου κατ' ἀνάλογον μερίδα ἐπὶ τῶν μερῶν τοῦ ὅλου ἀκινήτου, ἅτινα χρησιμεύουσιν εἰς κοινὴν καὶ τῶν λοιπῶν κυρίων χρῆσιν, ὡς εἶναι ἰδίᾳ τὸ ἔδαφος, τὰ θεμέλια, οἱ πρωτότοιχοι, ἡ στέγη, ἡ αὐλή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Πραγματικαὶ δουλεῖαι

Ἄρθρον 1118

Ἔννοια

Ἐπὶ ἀκινήτου δύναται νὰ ἀποκτηθῇ ἐμπράγματον δικαίωμα ὑπὲρ τοῦ ἑκάστοτε κυρίου ἄλλου ἀκινήτου παρέχον ὠφέλειάν τινα εἰς τοῦτον *(δουλεία πραγματική)*.

Ἄρθρον 1119

Διὰ τῆς πραγματικῆς δουλείας ὁ κύριος τοῦ δουλεύοντος φέρει τὸ βάρος εἴτε νὰ ἀνέχεται χρησιμοποίησίν τινα ὑπὸ τοῦ κυρίου τοῦ δεσπόζοντος εἴτε νὰ παραλείπῃ ὡρισμένας πράξεις, ἃς θὰ ἐδικαιοῦτο νὰ ἐπιχειρῇ ἐκ τοῦ δικαιώματος τῆς κυριότητός του.

Ἄρθρον 1120

Πραγματικαὶ δουλεῖαι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου εἶναι ἰδίᾳ: ἡ δουλεία ὁδοῦ, ἡ δουλεία διοχετεύσεως ἢ ἀποχετεύσεως ἢ ἀντλήσεως ὕδατος ἢ ποτισμοῦ θρεμμάτων τοῦ δεσπόζοντος, ἢ βοσκῆς, ἢ ξυλεύσεως, ἡ δουλεία ἐκπομπῆς εἰς τὸ δουλεῦον τοῦ ὕδατος τῆς στέγης τοῦ δεσπόζοντος, ἡ δουλεία ἐξώστου ἢ προστέγου ἐπὶ τοῦ δουλεύοντος ἢ στηρίξεως τῆς οἰκοδομῆς ἐπὶ τοῦ γειτονικοῦ κτιρίου, ἡ δουλεία ὑπονόμου, ἡ τοῦ μὴ ὑψοῦν, ἡ τοῦ μὴ ἐμποδίζειν τὸ φῶς ἢ τὴν θέαν τοῦ δεσπόζοντος.

Ἄρθρον 1121

Σύστασις

Αἱ πραγματικαὶ δουλεῖαι συνιστῶνται διὰ δικαιοπραξίας ἢ διὰ χρησικτησίας. Αἱ διατάξεις περὶ χρησικτησίας ἐπὶ ἀκινήτων καὶ περὶ μεταβιβάσεως τούτων διὰ συμφωνίας ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῆς συστάσεως τῶν πραγματικῶν δουλειῶν.

Ἄρθρον 1122

Πλείονες κύριοι

Ἐὰν τὸ δεσπόζον ἢ τὸ δουλεῦον ἀκίνητον ἀνήκῃ εἰς πλείονας, πρὸς σύστασιν δουλείας διὰ δικαιοπραξίας ἀπαιτεῖται ἡ συναίνεσις πάντων.

Ἄρθρον 1123

Χρησικτησία ἐπὶ δουλείας τοῦ μὴ ποιῆσαι

Ἐὰν ἡ δουλεία συνίσταται εἰς τὸ μὴ ποιῆσαι, ἡ πρὸς ἔκτακτον χρησικτησίαν νομὴ ἄρχεται, ἀφ' ἧς ὁ κύριος τοῦ δεσπόζοντος ἀπηγόρευσεν εἰς τὸν κύριον τοῦ δουλεύοντος τὴν πρᾶξιν, ἧς ἡ παράλειψις ἀποτελεῖ τὸ περιεχόμενον τῆς δουλείας.

Ἄρθρον 1124

Ἔκτασις δουλείας

Τὸ δικαίωμα τῆς δουλείας ἐκτείνεται μόνον μέχρι τῆς ἐξυπηρετουμένης ἀνάγκης τοῦ δεσπόζοντος. Νέαι ἀνάγκαι τούτου, ἐν ἀμφιβολίᾳ, δὲν συνεπάγονται ἀλλοίαν ἐπιβάρυνσιν διὰ τὸν κύριον τοῦ δουλεύοντος.

Ἄρθρον 1125

Ἐν τῷ δικαιώματι τῆς δουλείας περιλαμβάνεται πᾶσα πρᾶξις τοῦ δικαιούχου ἀναγκαία πρὸς ἄσκησιν αὐτῆς. Ὀφείλει ὅμως οὗτος νὰ ἀσκῇ τὸ δικαίωμα αὐτοῦ μετὰ τῆς δυνατῆς φειδοῦς πρὸς τὰ συμφέροντα τοῦ κυρίου τοῦ δουλεύοντος.

Ἄρθρον 1126

Διατήρησις κατασκευάσματος ἐν τῷ δουλεύοντι

Ἐὰν πρὸς ἄσκησιν τῆς δουλείας διατηρῆται ἐν τῷ δουλεύοντι ἀκινήτῳ κατασκεύασμά τι, ὁ δικαιοῦχος ὑποχρεοῦται νὰ διατηρῇ αὐτὸ ἐν κανονικῇ καταστάσει, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἀπαιτεῖ τὸ συμφέρον τοῦ κυρίου τοῦ δουλεύοντος. Ἐὰν τὸ κατασκεύασμα ἐξυπηρετῇ καὶ τὸ συμφέρον τοῦ κυρίου τοῦ δουλεύοντος, τὴν πρὸς συντήρησιν ὑποχρέωσιν φέρουσιν ἀμφότεροι ἀναλόγως τοῦ συμφέροντος ἑκάστου, ἐκτὸς ἂν ἄλλως συνεφωνήθη.

Ἄρθρον 1127

Ἐὰν ἡ δουλεία συνίσταται εἰς δικαίωμα ὅπως ὁ δικαιοῦχος διατηρῇ οἰκοδομικὸν κατασκεύασμα ἐπὶ οἰκοδομικοῦ κατασκευάσματος τοῦ δουλεύοντος ἀκινήτου, ὁ κύριος τούτου, ἐὰν δὲν συνεφωνήθη ἄλλως, ὑποχρεοῦται νὰ συντηρῇ τὸ ἴδιον αὐτοῦ κατασκεύασμα, ἐφ' ὅσον ἀπαιτεῖ τοῦτο τὸ συμφέρον τοῦ δικαιούχου.

Ἄρθρον 1128

Μεταβολὴ τρόπου ἀσκήσεως δουλείας

Ὁ κύριος τοῦ δουλεύοντος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἐπὶ προκαταβολῇ τῆς ἀναγκαιούσης δαπάνης, ὅπως μεταβληθῇ ὁ τρόπος τῆς ἀσκήσεως τῆς δουλείας, ἐὰν ὁ μὲν οἰκονομικὸς αὐτῆς σκοπὸς ἐπιτυγχάνεται ἐξ ἴσου καὶ διὰ τῆς τοιαύτης μεταβολῆς, ὁ δὲ μέχρι τοῦδε τρόπος τῆς ἀσκήσεως εἶναι ἰδιαιτέρως ἐπαχθὴς δι' αὐτόν.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν μεταβολὴν τῆς θέσεως, ἐν ᾗ μέχρι τοῦδε ἀσκεῖται ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου ἡ δουλεία.

Ἄρθρον 1129

Χρῆσις δουλεύοντος ὑπὸ τοῦ κυρίου

Ἡ ὕπαρξις τῆς δουλείας δὲν στερεῖ τὸν κύριον τοῦ δουλεύοντος τοῦ δικαιώματος πρὸς ὁμοίαν ὑπὲρ ἑαυτοῦ χρησιμοποίησιν τούτου, ἐκτὸς ἂν ἄλλως συνεφωνήθη, ἢ ἂν τὸ δουλεῦον δὲν ἐπαρκῇ πρὸς τοιαύτην χρησιμοποίησιν.

Ἄρθρον 1130

Διαίρεσις δεσπόζοντος

Ἐὰν διαιρεθῇ τὸ δεσπόζον ἀκίνητον ἡ δουλεία ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη ὑπὲρ τῶν καθ' ἕκαστον μερῶν, ἀλλ' ἡ ἄσκησις αὐτῆς δὲν δύναται νὰ εἶναι ἐπαχθεστέρα διὰ τὸν κύριον τοῦ δουλεύοντος. Ἡ δουλεία ἀποσβέννυται ὡς πρὸς τὸ καθ' ἕκαστον μέρος, δι' ὃ δὲν παρέχει χρησιμότητα.

Ἄρθρον 1131

Διαίρεσις δουλεύοντος

Ἐὰν διαιρεθῇ τὸ δουλεῦον, ἡ δουλεία ἐξακολουθεῖ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστον μερῶν. Ἀποσβέννυται ὅμως αὕτη ὡς πρὸς τὸ καθ' ἕκαστον μέρος, ἐφ' οὗ ἐκ τῆς φύσεως τῆς δουλείας ἢ ἐκ τῆς συμβάσεως ἔπαυσεν ἡ ἄσκησις αὐτῆς.

Ἄρθρον 1132

Προστασία ἐπὶ δουλείας

Ὁ ἔχων δικαίωμα πραγματικῆς δουλείας, ἐπὶ πλειόνων δὲ δικαιούχων καὶ εἷς ἕκαστος τούτων, δικαιοῦται ἐν περιπτώσει προσβολῆς νὰ ἀπαιτήσῃ κατὰ τοῦ προσβαλόντος τὴν ἀναγνώρισιν τῆς δουλείας καὶ τὴν ἄρσιν τῆς προσβολῆς, ἔτι δὲ τὴν παράλειψιν ταύτης ἐν τῷ μέλλοντι. Περαιτέρω ἀξίωσις πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις δὲν ἀποκλείεται.

Τὸ δικαίωμα τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν παρέχεται ἂν ὁ προσβαλὼν ἐνήργησε δυνάμει δικαιώματος.

Ἄρθρον 1133

Κατὰ τοῦ νεμομένου τὸ δουλεῦον ἄνευ ἐγκύρου ἢ νομιζομένου τίτλου ἀπολαύει τῆς προστασίας τοῦ προηγουμένου ἄρθρου καὶ ὁ ἀποκτήσας τὴν νομὴν τῆς δουλείας μετὰ τῶν προσόντων τῆς τακτικῆς χρησικτησίας, ἐὰν πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ χρόνου προσβάλλεται ἐν τῇ ἀσκήσει αὐτῆς.

Ἄρθρον 1134

Ἀπόσβεσις δουλείας

Ἡ δουλεία ἀποσβέννυται διὰ μονομεροῦς δηλώσεως τοῦ δικαιούχου περὶ παραιτήσεως, γινομένης εἴτε διὰ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως εἴτε διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου ὑποβαλλομένου εἰς μεταγραφήν. Ἐὰν τρίτος ἔχῃ ἐπὶ τοῦ δεσπόζοντος ἐμπράγματον δικαίωμα, ἀπαιτεῖται καὶ ἡ συναίνεσις τούτου, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς παραιτήσεως παραβλάπτεται τὸ δικαίωμα αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1135

Ἡ δουλεία ἀποσβέννυται διὰ τῆς ὁλικῆς καταστροφῆς τοῦ δεσπόζοντος ἢ τοῦ δουλεύοντος ἀκινήτου.

Ἄρθρον 1136

Ἡ δουλεία ἀποσβέννυται, ἐφ' ὅσον ἕνεκα πραγματικῶν ἢ νομικῶν λόγων ἡ ἄσκησις αὐτῆς καθίσταται ἀδύνατος.

Ἄρθρον 1137

Ἡ δουλεία ἀποσβέννυται ἐὰν ἡ κυριότης τοῦ δεσπόζοντος καὶ τοῦ δουλεύοντος περιέλθῃ εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον.

Ἄρθρον 1138

Ἡ δουλεία ἀποσβέννυται δι' εἰκοσαετοῦς ἀχρησίας. Ἐπὶ πλειόνων δικαιούχων ἀρκεῖ ἡ παρ' ἑνὸς ἄσκησις.

Ἄρθρον 1139

Ἡ εἰκοσαετία ἄρχεται ἐπὶ δουλειῶν ἀσκουμένων κατὰ διαλείμματα, ἀπὸ τῆς τελευταίας ἀσκήσεως. Ἐπὶ δουλειῶν, ὧν τὸ περιεχόμενον συνίσταται εἰς συνεχῆ ἄσκησιν, ἄρχεται ἀφ' ἧς ἐν τῷ δουλεύοντι ἐγένετο κατασκεύασμα διακωλῦον τὴν ἄσκησιν τῆς δουλείας.

Ἡ ἀχρησία διακόπτεται διὰ τῆς ἐγέρσεως ἀγωγῆς ὑπὸ τοῦ δικαιούχου.

Ἄρθρον 1140

Ἡ δι' ἀχρησίας ἀπόσβεσις τῆς δουλείας δὲν ἐμποδίζεται διὰ τῆς ἀσκήσεως αὐτῆς κατὰ τρόπον ἢ χρόνον διάφορον τοῦ προσήκοντος τῇ δουλείᾳ.

Ἄρθρον 1141

Ἡ ἀχρησία δὲν ἄρχεται καὶ ἀρξαμένη δὲν συνεχίζεται καθ' ὃ διάστημα ἀναστέλλεται ἡ παραγραφὴ τῆς περὶ προστασίας τῆς δουλείας ἀγωγῆς, ἢ ἐμποδίζεται κατὰ νόμον ἡ συμπλήρωσις τῆς παράγραφῆς ταύτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Προσωπικαὶ δουλεῖαι

Ἄρθρον 1142

Ἐπικαρπίας ἔννοια

Ἡ προσωπικὴ δουλεία τῆς ἐπικαρπίας συνίσταται εἰς τὸ ἐμπράγματον δικαίωμα τοῦ ἐπικαρπωτοῦ πρὸς πλήρ

ρᾳ χρῆσιν καὶ κάρπωσιν ἀλλοτρίου πράγματος διατηρουμένης τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἀκεραίας.

Ἄρθρον 1143

Σύστασις

Ἡ ἐπικαρπία συνιστᾶται διὰ δικαιοπραξίας ἢ διὰ χρησικτησίας. Αἱ διατάξεις περὶ χρησικτησίας ἐπὶ κινητῶν ἢ ἀκινήτων καὶ περὶ μεταβιβάσεως τῆς κυριότητος αὐτῶν διὰ συμφωνίας ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ συστάσεως ἐπικαρπίας ἐπὶ τούτων.

Ἄρθρον 1144

Ἐπικαρπία δύναται νὰ συσταθῇ καὶ ἐπὶ ἰδανικοῦ μέρους τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 1145

Βεβαίωσις τῆς καταστάσεως τοῦ πράγματος

Ὁ ἐπικαρπωτὴς πράγματος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ὅπως δαπάνῃ αὐτοῦ διὰ πραγματογνωμόνων διοριζομένων ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου βεβαιωθῇ ἡ κατάστασις τοῦ πράγματος. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει καὶ ὁ κύριος.

Ἄρθρον 1146

Ἀπογραφὴ ἐπὶ ὁμάδος πραγμάτων

Ἐὰν ἀντικείμενον τῆς ἐπικαρπίας εἶναι ὁμὰς πραγμάτων, ὁ ἐπικαρπωτὴς καὶ ὁ κύριος ὑποχρεοῦνται ἀμοιβαίως νὰ συμπράξωσι πρὸς σύνταξιν ἀπογραφῆς αὐτῶν. Τὴν δαπάνην φέρει ὁ αἰτῶν τοῦτο.

Ἄρθρον 1147

Ὁ ἐπικαρπωτὴς δικαιοῦται νὰ νέμεται τὸ πρᾶγμα.

Ἄρθρον 1148

Ὑποχρεώσεις ἐπικαρπωτοῦ

Ὁ ἐπικαρπωτὴς ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ἐπικαρπίας ὑποχρεοῦται νὰ διατηρῇ τὸν μέχρι τοῦδε οἰκονομικὸν προορισμὸν τοῦ πράγματος καὶ νὰ μεταχειρίζεται τοῦτο ἐπιμελῶς καὶ κατὰ τοὺς κανόνας τακτικῆς ἐκμεταλλεύσεως. Δὲν δικαιοῦται νὰ ἐπιφέρῃ οὐσιώδεις μεταβολάς.

Ἄρθρον 1149

Ἐπὶ ἐπικαρπίας δάσους ἢ μεταλλείου ἢ ὀρυχείου, ὁ ἐπικαρπωτὴς ἢ ὁ κύριος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ὅπως ἡ ἐκμετάλλευσις καθορισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει σχεδίου δαπάνῃ ἀμφοτέρων.

Ἄρθρον 1150

Ἔκτακτος καρποφορία

Καρποὶ συλλεγέντες ὑπὸ τοῦ ἐπικαρπωτοῦ καθ' ὑπέρβασιν τῆς τακτικῆς ἐκμεταλλεύσεως ἢ ἐξ ἐκτάκτων περιστατικῶν, περιέρχονται κατὰ τὸ ὑπερβάλλον εἰς τὸν κύριον.

Ἄρθρον 1151

Ὁ ἐπικαρπωτὴς ὡς πρὸς τὸν θησαυρὸν

Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπικαρπωτοῦ δὲν ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸν κύριον μέρους ἐκ τοῦ ἀνευρεθέντος ἐν τῷ πράγματι θησαυροῦ.

Ἄρθρον 1152

Ἐπισκευαὶ πράγματος

Ὁ ἐπικαρπωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ φροντίζῃ δι' ἐπισκευὴν ἢ ἀνακαίνισιν τοῦ πράγματος, φέρων τὰς πρὸς τοῦτο δαπάνας μόνον ἐφ' ὅσον αὗται ἀνάγονται εἰς τὴν συνήθη συντήρησιν τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 1153

Ὑποχρέωσις πρὸς εἰδοποίησιν τοῦ κυρίου

Ὁ ἐπικαρπωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ εἰδοποιῇ ἀμελλητὶ τὸν κύριον περὶ πάσης βλάβης τοῦ πράγματος ἢ περὶ τῆς ἀνάγκης ἐκτάκτου ἐπισκευῆς αὐτοῦ, ἢ περὶ ἐπιβαλλομένου μέτρου προφυλακτικοῦ κατὰ μὴ προβλεφθέντος κινδύνου. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν τρίτος ἀντιποιῆται δικαίωμά τι ἐπὶ τοῦ πράγματος.

Ἀμελοῦντος ἢ ἀρνουμένου τοῦ κυρίου πρὸς λῆψιν μέτρων εἰς ἀποτροπὴν τῆς βλάβης ἢ τοῦ κινδύνου, προβαίνει εἰς ταῦτα ὁ ἐπικαρπωτὴς δαπάναις τοῦ κυρίου.

Ἄρθρον 1154

Ὑποχρέωσις ἀσφαλίσεως

Ὁ ἐπικαρπωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἀσφαλίζῃ ἰδίᾳ δαπάνῃ τὸ πρᾶγμα ὑπὲρ τοῦ κυρίου κατὰ τοῦ πυρὸς ἢ ἄλλων κινδύνων διὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπικαρπίας, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν κανόνων τῆς τακτικῆς ἐκμεταλλεύσεως. Ἐὰν παρέλαβεν ἠσφαλισμένον τὸ πρᾶγμα, ὑποχρεοῦται ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους εἰς τὰ ἀσφάλιστρα τοῦ χρόνου τῆς ἐπικαρπίας.

Ἄρθρον 1155

Ὑποχρέωσις διὰ τὰ βάρη

Ὁ ἐπικαρπωτὴς ὑποχρεοῦται ἔναντι τοῦ κυρίου νὰ φέρῃ διαρκούσης τῆς ἐπικαρπίας τὰ δημόσια βάρη τοῦ πράγματος, πλὴν τῶν ἐκτάκτων. Ὑφισταμένης ὑποθήκης ἐπὶ τούτου κατὰ τὴν σύστασιν τῆς ἐπικαρπίας, ὑποχρεοῦ-

ται ἐπίσης ἔναντι τοῦ κυρίου διαρκούσης ταύτης εἰς τοὺς τόκους τοῦ χρέους ἢ εἰς μέρος τούτων κατ' ἀναλογίαν καὶ πρὸς τὰς ἄλλας τυχὸν ὑπὲρ τοῦ χρέους ὑποθήκας.

Ἄρθρον 1156

Ὁ ἐπικαρπωτὴς ὁλοκλήρου περιουσίας ἢ ποσοστοῦ μέρους αὐτῆς ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸν τόκον ἢ τὸ ἀντίστοιχον μέρος τούτου διὰ τὰ κατὰ τὴν σύστασιν τῆς ἐπικαρπίας ὑφιστάμενα χρέη τοῦ κυρίου.

Ὑποχρεοῦται ἐπίσης νὰ καταβάλῃ τὰς περιοδικὰς παροχὰς διατροφῆς ἐκ γεγεννημένης ἤδη κατὰ τὴν σύστασιν τῆς ἐπικαρπίας ὑποχρεώσεως τοῦ κυρίου.

Ἄρθρον 1157

Δαπάναι μὴ βαρύνουσαι τὸν ἐπικαρπωτὴν

Διὰ δαπάνας τοῦ ἐπικαρπωτοῦ, εἰς ἃς οὗτος δὲν ὑπεχρεοῦτο, ἐνέχεται κατὰ τὰς περὶ διοικήσεως ἀλλοτρίων διατάξεις ὁ καθ' ὃν χρόνον ἐγένοντο αὗται κύριος. Ὁ ἐπικαρπωτὴς δικαιοῦται νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ ὑπ' αὐτοῦ γενόμενον κατασκεύασμα ἐπὶ τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 1158

Χειροτέρευσις ἐκ κανονικῆς καρπώσεως

Ὁ ἐπικαρπωτὴς δὲν εὐθύνεται διὰ μεταβολὴν ἢ χειροτέρευσιν τοῦ πράγματος ἐπενεχθεῖσαν διὰ τῆς κανονικῆς ἀσκήσεως τῆς ἐπικαρπίας.

Ἄρθρον 1159

Ὑποχρέωσις ἐπικαρπωτοῦ πρὸς ἀσφάλειαν

Ὁ κύριος τοῦ πράγματος, ἂν δὲν ὡρίσθη ἄλλως, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀσφάλειαν παρὰ τοῦ ἐπικαρπωτοῦ ἐὰν ἡ ἄσκησις τῆς ἐπικαρπίας γίνεται κατὰ τρόπον ἀπειλοῦντα σπουδαίως τὰ δικαιώματα τοῦ κυρίου. Τῆς ἀσφαλείας ἀπαλλάσσεται ὁ δωρητὴς παρακρατήσας ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν ἐπικαρπίαν.

Ἄρθρον 1160

Ἐὰν ὁ ἐπικαρπωτὴς δὲν παρέχῃ ἢ ἀδυνατῇ νὰ παράσχῃ τὴν διαταχθεῖσαν ἀσφάλειαν, ἢ ἂν προσβάλλῃ σπουδαίως τὰ δικαιώματα τοῦ κυρίου, αἰτήσει τούτου τὸ δικαστήριον διατάσσει τὴν ἐκμίσθωσιν τοῦ πράγματος ἢ ἀναθέτει τὴν ἄσκησιν τῆς ἐπικαρπίας διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐπικαρπωτοῦ εἰς διαχειριστήν. Διαχειριστὴς δύναται νὰ ὁρισθῇ καὶ ὁ κύριος. Ἡ διαχείρισις αἴρεται παρεχομένης ἀσφαλείας ἢ ἐκλιπούσης τῆς αἰτίας, ἐξ ἧς προεκλήθη.

Ἄρθρον 1161

Ἀπόδοσις πράγματος ἐν λήξει

Ὁ ἐπικαρπωτὴς ὑποχρεοῦται μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐπικαρπίας νὰ ἀποδώσῃ τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν κύριον. Ἐν τῇ μεταξὺ ἐπικαρπωτοῦ καὶ κυρίου τοῦ πράγματος σχέσει, ὁ παραχωρήσας τὴν ἐπικαρπίαν λογίζεται ὑπὲρ τοῦ ἐπικαρπωτοῦ ὡς κύριος, ἐκτὸς ἂν ὁ ἐπικαρπωτὴς γνωρίζῃ ὅτι ὁ παραχωρήσας δὲν εἶναι κύριος.

Ἄρθρον 1162

Ὁ ἐπικαρπωτὴς ἀγροτικοῦ κτήματος κατὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐπικαρπίας δὲν ἔχει δικαίωμα ἐπὶ τῶν ἔτι ἠρτημένων κατὰ τὴν λῆξιν ταύτην καρπῶν. Δύναται ὅμως νὰ ἀπαιτήσῃ τὰς πρὸς παραγωγὴν τούτων δαπάνας, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνουσιν αὗται τὴν ἀξίαν τῶν καρπῶν.

Ἄρθρον 1163

Ὁ ἐπικαρπωτὴς ἀγροτικοῦ κτήματος κατὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐπικαρπίας ὑποχρεοῦται νὰ καταλίπῃ ἐκ τῶν προϊόντων τοῦ κτήματος, ἰδίως σπόρου, χόρτου καὶ λιπάσματος, ὅσον ἀπαιτεῖται πρὸς τακτικὴν καλλιέργειαν τοῦ κτήματος μέχρι τῆς νέας ἐσοδείας. Ἐφ' ὅσον ὅμως δὲν παρέλαβε τοιαῦτα ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὸ κτῆμα, ἔχει ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως δι' αὐτὰ κατὰ τοῦ κυρίου.

Ἄρθρον 1164

Τύχη ἐκμισθώσεως ἐν λήξει ἐπικαρπίας

Ἐὰν ἡ ἐπικαρπία ἀκινήτου λήξῃ διαρκούσης τῆς ὑπὸ τοῦ ἐπικαρπωτοῦ γενομένης ἐκμισθώσεως τοῦ ἀκινήτου, ὡς πρὸς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς μισθώσεως ὡς καὶ τὴν προκαταβολὴν ἢ ἐκχώρησιν ἢ κατάσχεσιν μισθωμάτων αὐτῆς, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις περὶ ἐκποιήσεως τοῦ μισθίου ἀκινήτου διαρκούσης τῆς μισθώσεως.

Ἄρθρον 1165

Παραγραφὴ

Αἱ ἀξιώσεις τοῦ κυρίου κατὰ τοῦ ἐπικαρπωτοῦ ἕνεκα μεταβολῆς ἢ χειροτερεύσεως τοῦ πράγματος, ὡς καὶ αἱ ἀξιώσεις τοῦ ἐπικαρπωτοῦ ἕνεκα δαπανῶν ἢ πρὸς ἀφαίρεσιν κατασκευάσματος, παραγράφονται μετὰ παρέλευσιν ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀποδόσεως τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 1166

Ἡ ἐπικαρπία ἀμεταβίβαστος

Ἡ ἐπικαρπία, ἐνόσῳ δὲν ὡρίσθη ἄλλως, εἶναι ἀμεταβίβαστος. Ἡ ἄσκησις αὐτῆς δύναται νὰ μεταβιβασθῇ εἰς ἄλλον διὰ χρόνον μὴ ὑπερβαίνοντα τὴν διάρκειαν τῆς ἐπικαρπίας, ἐπιφυλαττομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1164.

Ἄρθρον 1167

Ἀπόσβεσις ἐπικαρπίας

Ἡ ἐπίκαρπία, ἐνόσῳ δὲν ὡρίσθη ἄλλως, ἀποσβέννυται διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ἐπικαρπωτοῦ. Ἐπικαρπία ὑπὲρ νομικοῦ προσώπου ἐκλείπει μετὰ τούτου.

Ἄρθρον 1168

Ἡ ἐπικαρπία ἀποσβέννυται ἅμα ἐνωθῇ εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον μετὰ τῆς κυριότητος.

Ἄρθρον 1169

Ἡ ἐπικαρπία ἀποσβέννυται διὰ μονομεροῦς δηλώσεως τοῦ δικαιούχου πρὸς τὸν κύριον περὶ παραιτήσεως. Ἐπὶ ἀκινήτων ἡ δήλωσις γίνεται διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου κοινοποιουμένου εἰς τὸν κύριον καὶ ὑποβαλλομένου εἰς μεταγραφήν.

Ἄρθρον 1170

Οἱ λόγοι ἀποσβέσεως τῶν πραγματικῶν δουλειῶν ἕνεκα τῆς καταστροφῆς τοῦ δουλεύοντος πράγματος, τοῦ ἀδυνάτου τῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς ἀχρησίας, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ ἐπικαρπίας πράγματος. Ἡ εἰκοσαετία ἐπὶ ἀχρησίας ἄρχεται ἀπὸ τῆς τελευταίας ἀσκήσεως.

Ἄρθρον 1171

Ἐπὶ καταστροφῆς ἢ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως τοῦ πράγματος

Ἡ ἐπικαρπία τοῦ πράγματος ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τοῦ ὀφειλομένου δι' αὐτὸ ἀνταλλάγματος ἢ ποσοῦ ἀποζημιώσεως, ἰδίᾳ ἕνεκα καταστροφῆς ἢ συμβάσεως ἀσφαλίσεως ἢ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1172

Κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὁ κύριος ἢ ὁ ἐπικαρπωτὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἵνα τὸ ληφθὲν ποσὸν δαπανηθῇ εἰς ἀποκατάστασιν ἢ ἀντικατάστασιν τοῦ πράγματος, ἐφ' ὅσον τοιαύτη πρᾶξις ἀνταποκρίνεται εἰς τοὺς κανόνας τακτικῆς ἐκμεταλλεύσεως.

Ἄρθρον 1173

Προστασία ἐπικαρπωτοῦ

Ἐπὶ προσβολῆς τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐπικαρπωτοῦ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ προστασίας τῆς κυριότητος διατάξεις.

Ἄρθρον 1174

Ἐπικαρπία ἐπὶ ἀναλωτῶν

Ἐὰν ἀντικείμενον τῆς ἐπικαρπίας εἶναι πράγματα ἀναλωτὰ ὁ ἐπικαρπωτής, ἐνόσῳ δὲν ὡρίσθη ἄλλως, γίνεται κύριος αὐτῶν ὑποχρεούμενος εἰς τὸ τέλος τῆς ἐπικαρπίας νὰ ἀποδώσῃ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ παραχωρήσαντος τὴν ἐπικαρπίαν εἴτε τὴν ἀξίαν, ἣν ταῦτα εἶχον κατὰ τὸν χρόνον τῆς συστάσεως αὐτῆς, εἴτε ἕτερα πράγματα τῆς αὐτῆς ποσότητος καὶ ποιότητος.

Ἄρθρον 1175

Ἐπὶ ἐπικαρπίας ἀναλωτῶν πραγμάτων ὁ ἐπικαρπωτὴς, ἂν δὲν ὡρίσθη ἄλλως, ὑποχρεοῦται εἰς ἀσφάλειαν πρὸ τῆς παραδόσεως αὐτῶν. Τῆς ἀσφαλείας ἀπαλλάσσεται ὁ ἐπικαρπωτής: 1. ἐπὶ χρημάτων, ἂν ταῦτα κατατεθῶσι παρ' ἀσφαλεῖ τραπέζῃ ἢ ἄλλῳ πιστωτικῷ ἱδρύματι σὺν τῇ ἐπιφυλάξει δικαιώματος ἐπικαρπίας· 2. ἐὰν εἶναι ὁ δωρητὴς παρακρατήσας ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν ἐπικαρπίαν.

Ἄρθρον 1176

Ἐπικαρπία ἀνωνύμων τίτλων

Διὰ τὴν ἐπικαρπίαν ἀνωνύμων τίτλων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις περὶ ἐπικαρπίας πράγματος. Ὁ ἐπικαρπωτὴς πρὸ τῆς παραδόσεως, ἐὰν δὲν ὡρίσθη ἄλλως, ὑποχρεοῦται εἰς παροχὴν ἀσφαλείας. Ταύτης ἀπαλλάσσεται: 1. ἐὰν οἱ τίτλοι κατατεθῶσι παρ' ἀσφαλεῖ τραπέζῃ ἢ ἄλλῳ πιστωτικῷ ἱδρύματι σὺν τῇ ἐπιφυλάξει δικαιώματος ἐπικαρπίας· 2. ἐὰν ἐπικαρπωτὴς εἶναι ὁ δωρητὴς παρακρατήσας ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν ἐπικαρπίαν.

Εἰς τὴν νομὴν τῶν προσηρτημένων τοκομεριδίων ἢ μερισματογράφων δικαιοῦται ὁ ἐπικαρπωτὴς ἄνευ παροχῆς ἀσφαλείας.

Ἄρθρον 1177

Ἐπὶ ἐπικαρπίας μετοχῶν ἑταιρίας ὁ ἐπικαρπωτὴς, ἐφ' ὅσον δὲν ὡρίσθη ἄλλως, δικαιοῦται νὰ μετέχῃ εἰς τὰς συνελεύσεις τῶν μετόχων τῆς ἑταιρίας.

Ἄρθρον 1178

Ἐπικαρπία δικαιώματος

Ἐπικαρπία δύναται νὰ συσταθῇ καὶ ἐπὶ δικαιώματος. Ἡ σύστασις αὐτῆς γίνεται καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ μεταβίβασις τοῦ δικαιώματος. Δικαιώματα μὴ μεταβιβαστὰ δὲν εἶναι δεκτικὰ ἐπικαρπίας.

Ἄρθρον 1179

Ἴδίως ἐπικαρπία ἀπαιτήσεως

Ὁ ἐπικαρπωτὴς ἀπαιτήσεως δικαιοῦται εἰς τὴν κάρπωσιν αὐτῆς.

Ἐὰν ἡ ἀπαίτησις δὲν εἶναι χρηματικὴ δικαιοῦται καὶ εἰς εἴσπραξιν αὐτῆς. Ἀπὸ τῆς εἰσπράξεως εἶναι ἐπικαρπωτὴς πράγματος.

Ἄρθρον 1180

Ἐὰν ἡ ὑπὸ ἐπικαρπίαν ἀπαίτησις εἶναι χρηματική, εἰς εἴσπραξιν τοῦ κεφαλαίου δικαιοῦται καὶ ὑποχρεοῦται ὁ δανειστὴς καὶ ὁ ἐπικαρπωτὴς ἀπὸ κοινοῦ. Ἀντὶ τῆς εἰσπράξεως ἢ μετὰ τὴν εἴσπραξιν ἑκάτερος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀσφαλῆ καὶ ἔντοκον τοποθέτησιν τοῦ κεφαλαίου σὺν τῇ ἐπιφυλάξει τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐπικαρπωτοῦ. Τὸ εἶδος τῆς τοποθετήσεως προσδιορίζει οὗτος.

Ἄρθρον 1181

Ὁ ἐπικαρπωτὴς ἰσοβίου προσόδου δικαιοῦται νὰ εἰσπράττῃ τὰς περιοδικὰς παροχάς, αἵτινες προσήκουσιν εἰς τὸ ὑπὸ ἐπικαρπίαν δικαίωμα.

Ἄρθρον 1182

Ἐπὶ τῆς ἐπικαρπίας δικαιώματος κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ ἐπικαρπίας πραγμάτων διατάξεις, ἐνόσῳ ἐκ τοῦ νόμου ἢ ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐπικαρπίας δικαιώματος δὲν προκύπτει ἄλλο τι.

Ἄρθρον 1183

Οἴκησις

Ἡ προσωπικὴ δουλεία τῆς οἰκήσεως συνίσταται εἰς τὸ ἐμπράγματον καὶ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τοῦ δικαιούχου ὅπως χρησιμοποιῇ πρὸς κατοικίαν ἀλλοτρίαν οἰκοδομὴν ἢ διαμέρισμα αὐτῆς.

Ἄρθρον 1184

Ὁ ἔχων τὴν οἴκησιν δικαιοῦται νὰ κατοικῇ ἐν τῇ οἰκοδομῇ μετὰ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀναλόγου πρὸς τὴν κοινωνικὴν αὐτοῦ θέσιν ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ.

Ἄρθρον 1185

Ἡ οἴκησις εἶναι ἀμεταβίβαστος καὶ ἀποσβέννυται διὰ τοῦ θανάτου τοῦ δικαιούχου.

Ἄρθρον 1186

Ἐπὶ τῆς οἰκήσεως δὲν ὑφίσταται ἀξίωσις πρὸς παροχὴν ἀσφαλείας. Ὁ δικαιοῦχος δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἀσφάλισιν τῆς οἰκοδομῆς.

Ἄρθρον 1187

Ἐπὶ τῆς οἰκήσεως κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ ἐπικαρπίας ἀκινήτων γενικαὶ διατάξεις, ἐφ' ὅσον συμβιβάζονται καὶ πρὸς τὴν φύσιν τῆς οἰκήσεως.

Ἄρθρον 1188

Ἄλλαι προσωπικαὶ δουλεῖαι

Ἐπὶ ἀκινήτου δύναται νὰ συσταθῇ ἐμπράγματον δικαίωμα προσωπικῆς δουλείας παρέχον ἐξουσίαν ἢ χρησιμότητά τινα ὑπὲρ ὡρισμένου προσώπου *(περιωρισμέναι προσωπικαὶ δουλεῖαι)*.

Αὗται δύνανται νὰ συνίστανται καὶ εἰς πᾶν ὅ,τι ἀποτελεῖ περιεχόμενον πραγματικῆς δουλείας.

Ἄρθρον 1189

Ἡ ἔκτασις τῆς περιωρισμένης προσωπικῆς δουλείας ἐν ἀμφιβολίᾳ προσδιορίζεται ἐκ τῶν προσωπικῶν ἀναγκῶν τοῦ δικαιούχου.

Ἄρθρον 1190

Ἡ περιωρισμένη προσωπικὴ δουλεία, ἐνόσῳ δὲν ὡρίσθη ἄλλως, εἶναι ἀμεταβίβαστος, ἀποσβέννυται δὲ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ δικαιούχου, ἢ ἀφ' ἧς ἐξέλιπε τὸ ὑπὲρ οὗ αὕτη νομικὸν πρόσωπον.

Ἄρθρον 1191

Ἐπὶ τῶν περιωρισμένων προσωπικῶν δουλειῶν κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται αἱ περὶ πραγματικῶν δουλειῶν διατάξεις, ἐφ' ὅσον αὗται συμβιβάζονται καὶ πρὸς τὴν φύσιν τῶν προσωπικῶν δουλειῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Μεταγραφή

Ἄρθρον 1192

Μεταγραπτέαι πράξεις

Μεταγράφονται ἐν τῷ γραφείῳ τῶν μεταγραφῶν τῆς περιφερείας τοῦ

ἀκινήτου: 1. αἱ ἐν ζωῇ δικαιοπραξίαι, περιλαμβανομένων καὶ τῶν αἰτίᾳ θανάτου δωρεῶν, δι' ὧν συνιστᾶται, μετατίθεται, καταργεῖται ἐμπράγματον δικαίωμα *(ἐμπράγματοι δικαιοπραξίαι)* ἐπὶ ἀκινήτων· 2. αἱ ἐπιδικάσεις ἢ ὑπὸ τῆς ἀρχῆς γινόμεναι προσκυρώσεις ἢ κατακυρώσεις κυριότητος ἐπὶ ἀκινήτου ἢ ἐμπραγμάτου δικαιώματος ἐπὶ τούτου· 3. αἱ ἐκθέσεις περὶ δικαστικῆς διανομῆς ἀκινήτου· 4. αἱ τελεσίδικοι δικαστικαὶ ἀποφάσεις, αἱ περιέχουσαι καταδίκην εἰς δήλωσιν βουλήσεως περὶ ἐμπραγμάτου δικαιοπραξίας ἐπὶ ἀκινήτου.

Ἄρθρον 1193

Ἀποδοχὴ κληρονομίας ἢ κληροδοσίας

Μεταγράφεται ἐπίσης ἐν τῷ γραφείῳ τῶν μεταγραφῶν τῆς περιφερείας τοῦ ἀκινήτου πᾶσα ἀποδοχὴ κληρονομίας ἢ κληροδοσίας, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῆς περιέρχεται εἰς τὸν κληρονόμον ἢ τὸν κληροδόχον ἀκίνητον τῆς κληρονομίας ἢ ἐμπράγματον δικαίωμα ἐπὶ τούτου ἢ ἐμπράγματον δικαίωμα ἐπὶ ἀλλοτρίου ἀκινήτου, ἢ καταργεῖται τοιοῦτο δικαίωμα. Διὰ τὴν μεταγραφὴν ἀπαιτεῖται νὰ βεβαιωθῇ ὁ θάνατος τοῦ κληρονομουμένου.

Ἄρθρον 1194

Πῶς γίνεται ἡ μεταγραφὴ

Ἡ μεταγραφὴ συνίσταται εἰς τὴν ἐν περιλήψει καταχώρισιν τῆς μεταγραπτέας πράξεως ἐν τῷ βιβλίῳ μεταγραφῶν κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν προσαγωγῆς. Ἡ περίληψις περιέχει τὰ κύρια γνωρίσματα τῆς πράξεως. Ἡ καταχώρισις βεβαιοῦται καὶ ἐπὶ τοῦ μεταγραφομένου ἐγγράφου, τοῦτο δὲ φυλάσσεται ἐν τῷ γραφείῳ τῶν μεταγραφῶν.

Τὴν μεταγραφὴν δύναται νὰ ζητήσῃ πᾶς δικαιολογῶν ἔννομον συμφέρον.

Ἄρθρον 1195

Ἡ μεταγραπτέα ἀποδοχὴ κληρονομίας ἢ κληροδοσίας δέον νὰ προκύπτῃ ἐκ δημοσίου ἐγγράφου. Ἀντὶ τῆς ἀποδοχῆς τῆς κληρονομίας δύναται νὰ μεταγραφῇ τὸ κληρονομητήριον.

Ἄρθρον 1196

Ἔλλειψις περὶ τὴν ταυτότητα τοῦ ἀκινήτου

Ἡ μεταγραφὴ εἶναι ἄκυρος ἐὰν ἐκ τῆς μεταγραφομένης πράξεως δὲν προκύπτῃ ἡ ταυτότης τοῦ ἀκινήτου.

Ἄρθρον 1197

Ἐὰν ἐκ τῆς περὶ ἀποδοχῆς τῆς κληρονομίας ἢ κληροδοσίας πράξεως δὲν προκύπτῃ ἡ ταυτότης τοῦ ἀκινήτου καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ ἐμπράγματον δικαίωμα, ὅπερ ἀφορᾷ ἡ ἀποδοχή, ὁ αἰτῶν τὴν μεταγραφὴν δέον νὰ παραδώσῃ εἰς τὸ γραφεῖον τῶν μεταγραφῶν ἔκθεσιν ὑπογεγραμμένην ὑπ' αὐτοῦ περιέχουσαν καὶ τὰ στοιχεῖα ταῦτα.

Ἄρθρον 1198

Παράλειψις μεταγραφῆς

Ἄνευ μεταγραφῆς, καθ' ἃς περιπτώσεις ἀπαιτεῖται αὕτη κατὰ τὰ ἄρθρα 1192 καὶ 1193, δὲν ἐπέρχεται ἡ μεταβίβασις τῆς κυριότητος τοῦ ἀκινήτου ἢ ἡ σύστασις, μετάθεσις, κατάργησις ἐμπραγμάτου δικαιώματος ἐπὶ τούτου.

Ἄρθρον 1199

Κυριότης κληρονόμου ἢ κληροδόχου

Διὰ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1193 μεταγραφῆς ἡ κυριότης ἢ ἄλλο ἐμπράγματον δικαίωμα ἐπὶ ἀκινήτου θεωροῦνται περιελθόντα εἰς τὸν κληρονόμον ἢ τὸν κληροδόχον ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ κληρονομουμένου, ἐπιφυλασσομένων τῶν περὶ ἀναβλητικῆς αἱρέσεως ἢ προθεσμίας διατάξεων.

Ἄρθρον 1200

Δημοσιότης βιβλίων μεταγραφῆς

Τὰ βιβλία τῶν μεταγραφῶν εἶναι δημόσια καὶ προσιτὰ εἰς πάντα θέλοντα νὰ συμβουλευθῇ αὐτά, τηρουμένων τῶν διὰ τὴν καλὴν διατήρησιν αὐτῶν ἀπαιτουμένων ὅρων.

Ἄρθρον 1201

Ὁ φύλαξ τῶν βιβλίων μεταγραφῶν ὀφείλει νὰ δίδῃ εἰς τοὺς αἰτοῦντας, ἀντίγραφα, πιστοποιήσεις ἢ περιλήψεις τοῦ περιεχομένου αὐτῶν.

Ἄρθρον 1202

Ἀπόφασις περὶ ἀκυρότητος μεταγραφείσης δικαιοπραξίας

Ἐὰν μεταγραφεῖσα δικαιοπραξία ἐκηρύχθη διὰ τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως ἄκυρος, ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐπιτυχόντος διαδίκου σημειοῦται τοῦτο εἰς τὸ περιθώριον τῆς μεταγραφείσης δικαιοπραξίας. Διὰ πᾶσαν ἐκ τῆς παραλείψεως ζημίαν ἐνέχεται ὁ διάδικος οὗτος ἔναντι τοῦ ζημιωθέντος.

Ἄρθρον 1203

Ἀκύρωσις μεταγραφείσης συμβάσεως περὶ ἀκινήτου

Ἐὰν μεταγραφεῖσα σύμβασις περὶ ἀκινήτου συνήφθη ἐκ πλάνης ἢ δι' ἀπά-

της ἢ ἀπειλῆς καὶ προσβληθεῖσα ἠκυρώθη διὰ τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως, τὰ ἐν ἄρθρῳ 184 ἀποτελέσματα τῆς ἀκυρώσεως ἐπέρχονται, ἀφ' ἧς ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐσημειώθη εἰς τὸ περιθώριον τῆς μεταγραφείσης συμβάσεως.

Ἄρθρον 1204

Διὰ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀκυρώσεως συμβάσεως περὶ ἀκινήτου συναφθείσης ἐκ πλάνης ἢ δι' ἀπάτης ἢ ἀπειλῆς καὶ μεταγεγραμμένης, δὲν ἀναιροῦνται τὰ ὑπὸ τρίτων κτηθέντα ἐκ ταύτης ἐμπράγματα δικαιώματα.

Ἄρθρον 1205

Συρροὴ πολλῶν μεταγραφῶν

Ἐὰν συμπέσῃ συρροὴ πολλῶν μεταγραφῶν, ὁ δὲ φύλαξ δὲν δυνηθῇ ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας νὰ μεταγράψῃ ἁπάσας, συντάσσει ἔκθεσιν διὰ τὰς μὴ καταχωρισθείσας, σημειῶν αὐτὰς κατὰ τάξιν προσαγωγῆς. Ἡ καταχώρισις αὐτῶν εἰς τὸ βιβλίον τῶν μεταγραφῶν γίνεται καθ' ἣν τάξιν ἐνεγράφησαν εἰς τὴν ἔκθεσιν, ὁ δὲ φύλαξ πρὶν μεταγράψῃ ταύτας δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς ἄλλας μεταγραφάς. Αἱ τοιαῦται μεταγραφαὶ λογίζονται γενόμεναι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συντάξεως τῆς ἐκθέσεως.

Ἄρθρον 1206

Μεταγραφὴ τῆς αὐτῆς ἡμέρας

Μεταξὺ πολλῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν γενομένων μεταγραφῶν περὶ δικαιωμάτων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκινήτου, προτιμᾶται ἡ στηριζομένη εἰς τὸν ἀρχαιότερον καὶ κατ' ἐλάχιστον ἔτι χρόνον τίτλον.

Ἄρθρον 1207

Μεταγραφὴ καὶ ἐγγραφὴ ὑποθήκης τὴν αὐτὴν ἡμέραν

Ἐὰν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν συμπέσῃ μεταγραφὴ καὶ ἐγγραφὴ ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκινήτου, προτιμᾶται ἡ καὶ κατ' ἐλάχιστον ἔτι χρόνον πρότερον καταχωρισθεῖσα.

Ἄρθρον 1208

Μεταγραφὴ μισθώσεων

Μεταγράφονται ἐν τῷ γραφείῳ τῶν μεταγραφῶν τῆς περιφερείας τοῦ ἀκινήτου αἱ μισθώσεις τοῦ ἀκινήτου ἐπὶ χρόνον μακρότερον τῶν ἐννέα ἐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ

Ἐνέχυρον

Ἄρθρον 1209

Ἔννοια

Ἐπὶ ἀλλοτρίου κινητοῦ πράγματος δύναται νὰ συσταθῇ ἐμπράγματον δικαίωμα ἐνεχύρου πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπαιτήσεως διὰ προνομιακῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ δανειστοῦ ἐκ τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 1210

Ὕπαρξις ἀπαιτήσεως

Τὸ ἐνέχυρον ἀποτελεῖ παρεπόμενον δικαίωμα, συνιστᾶται δὲ καὶ ὑπὲρ ἀπαιτήσεως μελλούσης ἢ ὑπὸ αἴρεσιν.

Ἄρθρον 1211

Σύστασις

Πρὸς σύστασιν ἐνεχύρου ἀπαιτεῖται παράδοσις τοῦ πράγματος ὑπὸ τοῦ κυρίου πρὸς τὸν δανειστὴν καὶ συμφωνία ἀμφοτέρων ὅτι ὁ δανειστὴς ἀποκτᾷ ἐπ' αὐτοῦ ἐνέχυρον. Ἡ συμφωνία ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου ἢ δι' ἰδιωτικοῦ βεβαίας χρονολογίας καὶ νὰ προσδιορίζῃ τὴν ἀπαίτησιν, ἔτι δὲ νὰ περιγράφῃ τὸ ἐνεχυραζόμενον πρᾶγμα. Ἀντὶ περιγραφῆς ἐν τῷ σώματι τοῦ ἐγγράφου ἀρκεῖ προσάρτησις εἰς αὐτὸ ἰδιαιτέρου καταλόγου.

Ἄρθρον 1212

Διὰ παραδόσεως εἰς τρίτον

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον παράδοσις δύναται νὰ γίνῃ καὶ εἰς τρίτον κοινῇ συναινέσει δανειστοῦ καὶ ἐνεχυράζοντος.

Ἄρθρον 1213

Παράδοσις δι' ἀντιφωνήσεως

Συμφωνία μεταξὺ δανειστοῦ καὶ ἐνεχυράζοντος ὅπως οὗτος παραμείνῃ ἐν τῇ κατοχῇ τοῦ πράγματος ἐπὶ τῇ βάσει ὡρισμένης ἐννόμου σχέσεως δὲν ἰσχύει ὡς παράδοσις.

Ἄρθρον 1214

Σύστασις διὰ καταχωρίσεως

Διὰ μόνης τῆς συμφωνίας συνιστᾶται ἐνέχυρον ἄνευ παραδόσεως ἐὰν ἡ συμφωνία αὕτη καταχωρισθῇ εἰς ἐπὶ τούτῳ καθοριζόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου δημόσιον βιβλίον.

Ἄρθρον 1215

Ἔλλειψις κυριότητος τοῦ ἐνεχυραστοῦ

Ἐὰν τὸ πρᾶγμα δὲν ἀνήκῃ εἰς τὸν ἐνεχυράζοντα, ἐνέχυρον ἀποκτᾶται ὑφ' οὓς ὅρους ἀποκτᾶται ἡ κυριότης κινητοῦ παρὰ μὴ κυρίου. Αἱ περὶ τούτου διατάξεις ἐφαρμόζονται ἀναλόγως.

Ἄρθρον 1216

Ἐνέχυρον ἐπὶ ἰδανικοῦ μέρους

Ἐνέχυρον συνιστᾶται καὶ ἐπὶ μέρους κινητοῦ πράγματος ἐξ ἀδιαιρέτου. Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν δύναται κατὰ τὸ ὅλον ἢ κατ' ἰδανικὸν μέρος νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ κατοχῇ τοῦ ἐνεχυράζοντος.

Ἄρθρον 1217

Χρόνος ἀφ' οὗ τὸ προνόμιον

Τὸ ἐκ τοῦ ἐνεχύρου προνόμιον ὑφίσταται ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ καὶ ἂν ἔτι συνέστη δι' ἀπαίτησιν μέλλουσαν ἢ ὑπὸ αἵρεσιν.

Ἄρθρον 1218

Χρέος ἀσφαλιζόμενον

Τὸ ἐνέχυρον ἀσφαλίζει τὴν ἀπαίτησιν καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἔκτασιν, ἰδίᾳ δὲ τοὺς τόκους, τὴν ποινικὴν ῥήτραν, τὰς ἀξιώσεις τοῦ δανειστοῦ ἕνεκα δαπανῶν ἐπὶ τοῦ πράγματος, τὰ δικαστικὰ ὡς καὶ τὰ πρὸς ἐκποίησιν τοῦ ἐνεχύρου ἔξοδα.

Ἐὰν τὸ ἐνέχυρον συνέστη ὑπὲρ ἀλλοτρίας ὀφειλῆς, δικαιοπραξία μεταξὺ ὀφειλέτου καὶ δανειστοῦ γενομένη μετὰ τὴν ἐνεχύρασιν, δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ ἐπαχθεστέραν τὴν θέσιν τοῦ ἐνεχυράσαντος.

Ἄρθρον 1219

Ἐνστάσεις ἐνεχυράσαντος

Ὁ ἐνεχυράσας, ἐνόσῳ ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, δικαιοῦται νὰ προτείνῃ ἔναντι τοῦ δανειστοῦ τὰς ἐνστάσεις, ἃς ἔχει ὁ ὀφειλέτης κατὰ τῆς ἀπαιτήσεως καὶ ἂν ἔτι οὗτος παραιτηθῇ τῶν ἐνστάσεων τούτων.

Ἄρθρον 1220

Καρποὶ τοῦ πράγματος

Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνεχύρου, ἐνόσῳ δὲν συνεφωνήθη ἄλλως, δὲν ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἀποχωρισθέντων καρπῶν τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 1221

Δύναται νὰ συμφωνηθῇ ἵνα ὁ δανειστὴς λαμβάνῃ τὰ ὠφελήματα τοῦ ἐνεχυρασθέντος. Ἐπὶ πράγματος φύσει καρποφόρου, ἐν ἀμφιβολίᾳ ὁ δανειστὴς λογίζεται ἔχων τὸ δικαίωμα τοῦτο.

Ἄρθρον 1222

Ἐὰν ὁ δανειστὴς δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ τὰ ὠφελήματα, χρεωστεῖ ἐπιμέλειαν πρὸς παραγωγὴν καὶ εἴσπραξιν αὐτῶν ὡς καὶ λογοδοσίαν. Τὸ καθαρὸν ὑπόλοιπον τούτων, ἐνόσῳ δὲν συνεφωνήθη ἄλλως, διατίθεται πρῶτον εἰς ἀπόσβεσιν τῶν ἐξόδων, εἶτα τῶν τόκων καὶ τέλος τοῦ κεφαλαίου τῆς ἀπαιτήσεως.

Ἄρθρον 1223

Καταστροφὴ ἢ ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις τοῦ πράγματος

Τὸ ἐπὶ τοῦ πράγματος ἐνέχυρον ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τοῦ ὀφειλομένου δι' αὐτὸ ἀνταλλάγματος ἢ ποσοῦ ἀποζημιώσεως, ἰδίᾳ ἕνεκα καταστροφῆς ἢ συμβάσεως ἀσφαλίσεως ἢ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως.

Ἄρθρον 1224

Ὑποχρεώσεις δανειστοῦ

Ὁ δανειστὴς ὑποχρεοῦται εἰς φύλαξιν τοῦ πράγματος. Ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ ἐνεχυράσαντος δὲν δικαιοῦται εἰς χρῆσιν ἢ μετενεχύρασιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1225

Δαπάναι ἐπὶ τοῦ πράγματος

Αἱ ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ καταβληθεῖσαι δαπάναι διὰ τὸ πρᾶγμα, ἀπαιτοῦνται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ διοικήσεως ἀλλοτρίων. Ὁ δανειστὴς δικαιοῦται νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ παρ' αὐτοῦ προστεθὲν κατασκεύασμα.

Ἄρθρον 1226

Παράβασις ὑποχρεώσεων ὑπὸ δανειστοῦ

Ἐὰν ὁ δανειστὴς προσβάλλῃ τὰ δικαιώματα τοῦ ἐνεχυράσαντος, δύναται οὗτος νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν παράδοσιν τοῦ πράγματος εἰς μεσεγγυοῦχον διοριζόμενον ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἢ τὴν δημοσίαν κατάθεσιν αὐτοῦ, ἂν εἶναι δεκτικὸν τοιαύτης. Τὴν δαπάνην φέρει ὁ δανειστής.

Ἄρθρον 1227

Ἀντὶ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον μεσεγγυήσεως ἢ καταθέσεως δικαιοῦται ὁ ἐνεχυράσας νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πράγματος ἐπὶ ἐξοφλήσει τοῦ δανειστοῦ. Ἐὰν ἡ ἀπαίτησις εἶναι ἄτοκος καὶ μήπω ληξιπρόθεσμος ἐκπίπτονται οἱ ἀπὸ τῆς πληρωμῆς μέχρι τῆς λήξεως τόκοι.

Ἄρθρον 1228

Κίνδυνος συμφερόντων δανειστοῦ

Ἐὰν ἡ ἀσφάλεια τοῦ δανειστοῦ κινδυνεύῃ λόγῳ ἀπειλουμένης καταστροφῆς ἢ οὐσιώδους μειώσεως τῆς ἀξίας τοῦ πράγματος, δικαιοῦται οὗτος δικαστικῇ ἀδείᾳ εἰς τὴν διὰ πλειστηριασμοῦ πώλησιν, ἐκτὸς ἂν ὁ ἐνεχυράσας ἐντὸς τῆς ταχθείσης αὐτῷ εὐλόγου προθεσμίας συμπληρώσῃ τὴν ἀσφάλειαν. Ὁ πλειστηριασμὸς γίνεται

ὡς περὶ κατεσχημένου κινητοῦ. Τὸ ἐκπλειστηρίασμα ὑποκαθίσταται εἰς τὸ ἐνεχυρασθὲν πρᾶγμα καὶ κατατίθεται δημοσίως.

Ἐπὶ πραγμάτων ἐχόντων χρηματιστηριακὴν ἀξίαν, ἡ πώλησις γίνεται χρηματιστηριακῶς.

Ἄρθρον 1229

Κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου δικαιοῦται ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ αὐτὸς ὁ ἐνεχυράσας νὰ προκαλέσῃ δικαστικὴν ἄδειαν πωλήσεως τοῦ πράγματος ἢ νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπόδοσιν αὐτοῦ ἐπὶ παροχῇ ἄλλης ἀσφαλείας. Ἡ παροχὴ ἀσφαλείας δι' ἐγγυητοῦ ἀποκλείεται.

Ἄρθρον 1230

Δικαιρία ἐπωφελοῦς πωλήσεως

Ὁ ἐνεχυράσας καὶ πρὸ τῆς λήξεως τοῦ χρέους δικαιοῦται παρουσιασθείσης αὐτῷ εὐκαιρίας ἐπωφελοῦς πωλήσεως τοῦ πράγματος, νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ δικαστηρίου τὴν ἄδειαν πωλήσεως αὐτοῦ. Τὸ δικαστήριον ὁρίζει τοὺς ὅρους τῆς πωλήσεως καὶ τὴν κατάθεσιν τοῦ τιμήματος.

Ἄρθρον 1231

Διαίρετον ἐνεχύρου

Τὸ ἐνέχυρον εἶναι ἀδιαίρετον. Ἐὰν ὑφίσταται ἐπὶ πλειόνων πραγμάτων, ἕκαστον τούτων ἀσφαλίζει τὴν ὅλην ἀπαίτησιν.

Ἄρθρον 1232

Ἀπόδοσις τοῦ πράγματος ἐν λήξει

Ὁ δανειστὴς ἀποσβεσθέντος τοῦ ἐνεχύρου ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδοσιν τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 1233

Ἀδεία τοῦ δικαστηρίου ὁ δανειστὴς καὶ μετὰ τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ἀπαιτήσεώς του δικαιοῦται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πράγματος εἰς τὸν ὀφειλέτην, ἐὰν ἔχῃ κατὰ τούτου ἑτέραν ἀπαίτησιν συνομολογηθεῖσαν μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ ἐνεχύρου καὶ καταστᾶσαν ἀπαιτητὴν πρὸ τῆς λήξεως τῆς δι' ἣν τὸ ἐνέχυρον ἀπαιτήσεως. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει καὶ κατὰ τοῦ τρίτου ἐνεχυράσαντος ἐὰν κατὰ τούτου ἔχῃ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους ἀπαίτησιν.

Ἄρθρον 1234

Ὁ ἐνεχυράσας τρίτος δικαιοῦται ἅμα καταστῇ ἀπαιτητὴ ἡ ὀφειλὴ νὰ καταβάλῃ αὐτὸς ταύτην καὶ ἀναλάβῃ τὸ πρᾶγμα. Διὰ τῆς καταβολῆς ὑποκαθίσταται εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ δανειστοῦ.

Ἄρθρον 1235

Παραγραφὴ

Παραγράφονται μετὰ ἓξ μῆνας ἀπὸ τῆς ἀποσβέσεως τοῦ ἐνεχύρου: 1. αἱ ἀξιώσεις τοῦ ἐνεχυράσαντος κατὰ τοῦ δανειστοῦ ἕνεκα βλάβης ἢ μειώσεως τῆς ἀξίας τοῦ πράγματος· 2. αἱ ἀξιώσεις τοῦ δανειστοῦ ἕνεκα δαπανῶν ἐπ' αὐτοῦ, ἢ πρὸς ἀφαίρεσιν προστεθέντος κατασκευάσματος.

Ἄρθρον 1236

Προστασία δικαιώματος ἐνεχύρου

Ἐπὶ προσβολῆς τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνεχύρου ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις περὶ προστασίας τῆς κυριότητος.

Ἄρθρον 1237

Δικαίωμα δανειστοῦ πρὸς πώλησιν

Ὁ δανειστής, ἀφ' ἧς ἡ ἀπαίτησις αὐτοῦ κατέστη ἀπαιτητή, δικαιοῦται νὰ πωλήσῃ τὸ πρᾶγμα διὰ πλειστηριασμοῦ ἐὰν ἔχῃ τίτλον ἐκτελεστόν, ἢ νὰ προκαλέσῃ δικαστικὴν ἀπόφασιν περὶ πωλήσεως αὐτοῦ διὰ πλειστηριασμοῦ. Ἡ πώλησις γίνεται ὡς περὶ κατεσχημένου κινητοῦ.

Ἐπὶ πραγμάτων ἐχόντων χρηματιστηριακὴν ἀξίαν ἡ πώλησις γίνεται χρηματιστηριακῶς.

Ἄρθρον 1238

Ἐπὶ πλειόνων πραγμάτων ὁ δανειστὴς δικαιοῦται εἰς ἐκποίησιν μόνον τόσων ὅσα ἀπαιτοῦνται πρὸς ἱκανοποίησιν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1239

Συμφωνίαι ἀπηγορευμέναι

Εἶναι ἄκυρος συμφωνία γενομένη πρὶν ἢ καταστῇ ἀπαιτητὸν τὸ ἀσφαλιζόμενον χρέος, καθ' ἣν, ἂν ὁ δανειστὴς δὲν ἱκανοποιηθῇ ἐμπροθέσμως, ἡ κυριότης τοῦ ἐνεχυρασθέντος περιέρχεται ἢ δέον νὰ μεταβιβασθῇ εἰς τοῦτον. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῆς συμφωνίας, δι' ἧς ὁ δανειστὴς ἀπαλλάσσεται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τῶν πρὸς ἐκποίησιν τοῦ πράγματος διατυπώσεων.

Ἄρθρον 1240

Δικαιώματα τοῦ ἐπὶ πλειστηριασμοῦ ἀγοράσαντος

Διὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ καὶ τῆς κατακυρώσεως κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, ὁ ἀγοραστὴς ἀποκτᾷ κυριότητα

ἐπὶ τοῦ πράγματος ἐλευθέραν βαρῶν. Ἀλλ' ἡ πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ ἐνεχύρου ὑφισταμένη τυχὸν ἐπικαρπία ἐπὶ τοῦ πράγματος δὲν ἀποσβέννυται.

Ἄρθρον 1241

Ἡ ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος ἀπόσβεσις τοῦ χρέους.

Καθ' ὅ ποσὸν τὸ ἐκπλειστηρίασμα περιέρχεται εἰς τὸν δανειστὴν πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ἀπαιτήσεώς του, ἡ ἀπαίτησις λογίζεται ἐξοφληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐνεχυράσαντος. Κατὰ τὸ ὑπόλοιπον τὸ ἐκπλειστηρίασμα ὑποκαθίσταται εἰς τὸ ἐνεχυρασθὲν πρᾶγμα.

Ἄρθρον 1242

Ἐν τῇ πωλήσει τοῦ πράγματος ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ, ὁ ἐνεχυράσας λογίζεται ὑπὲρ τούτου ὡς κύριος, ἐκτὸς ἂν ὁ δανειστὴς γνωρίζῃ ὅτι δὲν εἶναι κύριος.

Ἄρθρον 1243

Ἀπόσβεσις τοῦ ἐνεχύρου.

Τὸ ἐνέχυρον ἀποσβέννυται ἰδίᾳ: 1. διὰ τῆς ἀποσβέσεως τῆς ἀπαιτήσεως, ὑπὲρ ἧς συνέστη· 2. διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ ἀποδόσεως τοῦ πράγματος εἰς τὸν ἐνεχυράσαντα ἢ τὸν κύριον· 3. διὰ τῆς μονομεροῦς δηλώσεως τοῦ δανειστοῦ πρὸς τὸν ἐνεχυράσαντα ἢ τὸν κύριον ὅτι παραιτεῖται τοῦ ἐνεχύρου· 4. διὰ τῆς ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ ἑνώσεως τῆς κυριότητος καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνεχύρου.

Ἄρθρον 1244

Ἐνέχυρον ἐπὶ ἀνωνύμων τίτλων.

Ἐπὶ τοῦ ἐνεχύρου ἀνωνύμων τίτλων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις περὶ ἐνεχύρου κινητῶν. Ἐφ' ὅσον οἱ τίτλοι οὗτοι παρεδόθησαν εἰς τὸν ἐνεχυροῦχον δανειστήν, τὸ ἐπ' αὐτῶν ἐνέχυρον ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν προσηρτημένων τοκομεριδίων καὶ μερισματογράφων.

Ἄρθρον 1245

Ἐπὶ ἐνεχύρου μετοχῶν ἑταιρίας ὁ ἐνεχυράσας, ἐφ' ὅσον δὲν ὡρίσθη ἄλλως, δικαιοῦται καὶ διαρκοῦντος τοῦ ἐνεχύρου νὰ μετέχῃ εἰς τὰς συνελεύσεις τῶν μετόχων.

Ἄρθρον 1246

Νόμιμον ἐνέχυρον.

Αἱ διατάξεις περὶ τοῦ ἐνεχύρου ἐκ δικαιοπραξίας ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τοῦ νομίμου ἐνεχύρου.

Ἄρθρον 1247

Ἐνέχυρον ἐπὶ δικαιώματος.

Ἐνέχυρον δύναται νὰ συσταθῇ καὶ ἐπὶ δικαιώματος, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι δεκτικὸν μεταβιβάσεως. Ἡ σύστασις γίνεται καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ μεταβίβασις τοῦ δικαιώματος. Ἡ περὶ συστάσεως τοῦ ἐνεχύρου σύμβασις ἀπαιτεῖται νὰ γείνῃ διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου ἢ δι' ἰδιωτικοῦ βεβαίας χρονολογίας.

Ἄρθρον 1248

Ἐνέχυρον ἰδίᾳ ἀπαιτήσεως.

Ἐπὶ τῆς ἐνεχυράσεως ἀπαιτήσεως ἀπαιτεῖται ἐπὶ πλέον ὁ ἐνεχυράζων νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν ὀφειλέτην τὴν ἐνεχύρασιν.

Ἄρθρον 1249

Τὸ ἐνέχυρον ἀπαιτήσεως ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ ἐνεχύρου ἀπαιτητῶν τόκων αὐτῆς.

Ἄρθρον 1250

Ἐὰν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀπαιτήσεως συνέστησαν πλείονα δικαιώματα ἐνεχύρου, ἡ σειρὰ προτεραιότητος κανονίζεται ἐκ τοῦ χρόνου τῆς συστάσεως ἑκάστου δικαιώματος.

Ἄρθρον 1251

Ἐνέχυρον τίτλου εἰς διαταγήν.

Πρὸς ἐνεχύρασιν τίτλου εἰς διαταγὴν ἀρκεῖ ὀπισθογράφησις αὐτοῦ εἰς διαταγὴν τοῦ δανειστοῦ, μὴ ἀπαιτουμένης ἄλλης ἐγγράφου συμφωνίας.

Ἄρθρον 1252

Εἴσπραξις ἐνεχυρασθείσης ἀπαιτήσεως.

Ἐφ' ὅσον τὸ ἀσφαλιζόμενον χρέος δὲν ἔληξεν, ὁ ἐνεχυροῦχος δανειστὴς δικαιοῦται νὰ εἰσπράξῃ μόνος τὴν ἐνεχυρασθεῖσαν ἀπαίτησιν, ἐὰν αὕτη δὲν εἶναι χρηματική. Ἀπὸ τῆς εἰσπράξεως ἔχει οὗτος ἐνέχυρον ἐπὶ πράγματος τοῦ ἐνεχυράσαντος.

Ἄρθρον 1253

Ἐὰν ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἡ ἐνεχυρασθεῖσα ἀπαίτησις εἶναι χρηματική, εἰς εἴσπραξιν δικαιοῦνται καὶ ὑποχρεοῦνται ὁ ἐνεχυροῦχος δανειστὴς ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ ἐνεχυράσαντος. Ἀντὶ τῆς εἰσπράξεως ἢ μετ' αὐτὴν δικαιοῦται ἑκάτερος νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀσφαλῆ καὶ ἔντοκον τοποθέτησιν τῶν χρημάτων σὺν τῇ ἐπιφυλάξει τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνεχύρου. Τὸ εἶδος τῆς τοποθετήσεως ὁρίζει ὁ ἐνεχυράσας.

Ἄρθρον 1254

Λήξαντος τοῦ ἀσφαλιζομένου χρέους ὁ ἐνεχυροῦχος δανειστής, ἐὰν ἡ ἐνε-

χυρασθεῖσα ἀπαίτησις δὲν εἶναι χρηματική, εἰσπράττει μόνος ταύτην καὶ χωροῦσιν αἱ συνέπειαι τῆς ἐνεχυράσεως πράγματος τοῦ ἐνεχυράσαντος. Ἐὰν ἡ ἐνεχυρασθεῖσα ἀπαίτησις εἶναι χρηματική, δικαιοῦται ἐπίσης ὁ δανειστὴς νὰ εἰσπράξῃ αὐτὴν ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ ἀπαιτούμενον εἰς ἱκανοποίησίν του ποσόν. Ἀντὶ τοιαύτης εἰσπράξεως δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν εἰς αὐτὸν ἐκχώρησιν αὐτῆς ἀντὶ καταβολῆς. Εἰς ἄλλην διάθεσιν τῆς ἐνεχυρασθείσης ἀπαιτήσεως δὲν δικαιοῦται.

Ἄρθρον 1255

Ἐνεχύρασις τίτλου εἰς διαταγὴν κλπ.

Ἐὰν ἀντικείμενον τοῦ ἐνεχύρου εἶναι τίτλος εἰς διαταγὴν ὁ ἐνεχυροῦχος δανειστὴς δικαιοῦται μόνος εἰς εἴσπραξιν καὶ ἂν ἔτι δὲν ἔληξε τὸ ἀσφαλιζόμενον χρέος. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ τοκομεριδίων ἢ μερισματογράφων προσηρτημένων εἰς ἐνεχυρασθέντας καὶ παραδοθέντας τῷ δανειστῇ ἀνωνύμους τίτλους.

Ἐὰν ἡ εἴσπραξις ἐχώρησε πρὶν λήξῃ τὸ ἀσφαλιζόμενον χρέος, ὁ ἐνεχυροῦχος δανειστὴς ὑποχρεοῦται εἰς ἀσφαλῆ καὶ ἔντοκον τοποθέτησιν τῶν εἰσπραχθέντων σὺν τῇ ἐπιφυλάξει τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνεχύρου.

Ἄρθρον 1256

Ἐπὶ ἐνεχυράσεως δικαιώματος κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ ἐνεχυράσεως πράγματος διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ

Ὑποθήκη

Ἄρθρον 1257

Ἔννοια

Ἐπὶ ἀλλοτρίου ἀκινήτου δύναται νὰ συσταθῇ ἐμπράγματον δικαίωμα ὑποθήκης πρὸς ἐξασφάλισιν ἀπαιτήσεως διὰ προνομιακῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ δανειστοῦ ἐκ τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 1258

Ὕπαρξις ἀπαιτήσεως

Ἡ ὑποθήκη ἀποτελεῖ παρεπόμενον δικαίωμα, ἀποκτᾶται δὲ καὶ ὑπὲρ ἀπαιτήσεως μελλούσης ἢ ὑπὸ αἴρεσιν.

Ἄρθρον 1259

Δεκτικὰ ὑποθήκης

Ἡ ὑποθήκη ἀποκτᾶται μόνον ἐπὶ δεκτικῶν ἐκποιήσεως ἀκινήτων ὡς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῆς ἐπικαρπίας αὐτῶν, δι' ὅσον χρόνον διαρκεῖ αὕτη.

Ἄρθρον 1260

Ὅροι πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης

Πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἀπαιτεῖται τίτλος χορηγῶν δικαίωμα ὑποθήκης καὶ ἐγγραφὴ εἰς τὸ βιβλίον ὑποθηκῶν.

Ἄρθρον 1261

Τίτλος

Τίτλοι χορηγοῦντες δικαίωμα πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης εἶναι ὁ νόμος, ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις καὶ ἡ ἰδιωτικὴ βούλησις.

Ἄρθρον 1262

Τίτλος ἐκ τοῦ νόμου

Τίτλον ἐκ τοῦ νόμου πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης ἔχουσι: 1. τὸ δημόσιον ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τῶν ὀφειλετῶν αὐτοῦ δι' ἀπαιτήσεις ἐκ καθυστερουμένων φόρων· 2. τὸ δημόσιον, οἱ δῆμοι, αἱ κοινότητες, τὰ θρησκευτικὰ ἢ κοινωφελῆ ἱδρύματα καὶ τὰ δημόσιου δικαίου νομικὰ πρόσωπα ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τῶν διαχειριστῶν ἢ τῶν ἐγγυητῶν αὐτῶν διὰ τὰς ἐκ τῆς διαχειρίσεως ἀπαιτήσεις των· 3. οἱ ὑπὸ πατρικὴν ἐξουσίαν ἢ ὑπὸ ἐπιτροπείαν τελοῦντες ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ πατρὸς ἢ ἐπιτρόπου διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν διαχειριζομένην περιουσίαν ὡς καὶ διὰ τὰς ἐκ τῆς διαχειρίσεως ταύτης ἀπαιτήσεις· 4. ἡ σύζυγος ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ ἀνδρὸς διὰ τὴν προῖκα αὐτῆς· 5. οἱ κληροδόχοι ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τῆς κληρονομίας διὰ τὰς ἀπαιτήσεις αὐτῶν· 6. οἱ κληρονόμοι ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τῆς κληρονομίας διὰ τὰς πρὸς ἐξίσωσιν τῶν μερίδων πληρωμὰς ὡς καὶ διὰ τὴν ἐκνίκησιν τοῦ λαχόντος ἑκάστῳ· 7. ὁ ἐνυπόθηκος δανειστὴς ἐπὶ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος διὰ τοὺς καθυστερουμένους τόκους τῆς ἀπαιτήσεως καὶ διὰ τὴν πρὸς ἐγγραφὴν τῆς ὑποθήκης ἢ δικαστικὴν δαπάνην, ἐνόσῳ τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα δὲν μετεβιβάσθη εἰς ἄλλον.

Ἄρθρον 1263

Τίτλος ἐκ δικαστικῆς ἀποφάσεως

Τίτλον πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης παρέχουσιν, ἐφ' ὅσον ἐπιδικάζουσι χρηματικὴν ἢ ἄλλην εἰς χρῆμα ἀποτιμητὴν παροχήν, αἱ τελεσίδικοι ἀποφάσεις τῶν πολιτικῶν, ποινικῶν καὶ διοικητικῶν ἢ ἄλλων εἰδικῶν δικαστηρίων ὡς καὶ αἱ ἐκτελεσταὶ ἀποφάσεις διαιτητῶν ἢ ἀλλοδαπῶν δικαστηρίων.

Ἄρθρον 1264

Ἀκίνητα, ἐφ' ὧν ἐκτείνεται ὁ τίτλος

Τὸ δικαίωμα πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης δυνάμει τίτλου ἐκ τοῦ νόμου ἢ ἐκ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐκτείνεται ἐφ' ὅλων τῶν ἀκινήτων τοῦ ὀφειλέτου, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος δὲν ὁρίζει ἄλλως. Ἡ ἐγγραφὴ ὅμως γίνεται μόνον δι' ὡρισμένην ποσότητα καὶ ἐπὶ ὡρισμένων ἀκινήτων.

Ἄρθρον 1265

Ὑπὸ τίνος ἡ παραχώρησις ὑποθήκης

Δικαίωμα πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης παρέχεται ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου ἢ ὑπὸ τρίτου ὑπὲρ τοῦ ὀφειλέτου. Ὁ παραχωρῶν ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι κύριος τοῦ ἀκινήτου.

Ἄρθρον 1266

Τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δικαίωμα πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης παραχωρεῖται διὰ μονομεροῦς δηλώσεως ἐνώπιον συμβολαιογράφου, ἐν ᾗ δέον νὰ προσδιορίζεται τὸ ἀκίνητον ἐφ' οὗ ἡ ὑποθήκη.

Ἄρθρον 1267

Ὁ ἐν γνώσει παραχωρῶν εἰς ὑποθήκην ἀλλότριον ἀκίνητον ἢ ἀποσιωπῶν εἰς τὸν δανειστὴν τοὺς περιορισμοὺς καὶ τὰ βάρη τῆς κυριότητος αὐτοῦ ὑποχρεοῦται εἰς ἄμεσον ἐξόφλησιν τοῦ χρέους ἂν δὲν δύναται νὰ παραχωρήσῃ ἄλλην ἀνάλογον ὑποθήκην. Περαιτέρω εὐθύνη αὐτοῦ δὲν ἀποκλείεται.

Ἄρθρον 1268

Χρόνος, ἀφ' οὗ ἡ ὑποθήκη

Ἡ ὑποθήκη λαμβάνει ὕπαρξιν ἀπὸ τῆς προσηκούσης ἐγγραφῆς ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ὑποθηκῶν τῆς περιφερείας ἔνθα κεῖται τὸ ἀκίνητον.

Ἄρθρον 1269

Ἐγγράφεται μόνον δι' ὡρισμένην ποσότητα χρηματικήν

Ἡ ἐγγραφὴ τῆς ὑποθήκης γίνεται πάντοτε δι' ὡρισμένην χρηματικὴν ποσότητα. Ἂν ἐν τῷ τίτλῳ δὲν περιέχεται ὡρισμένη ποσότης, ὁ αἰτῶν τὴν ἐγγραφὴν ὀφείλει νὰ ὁρίσῃ αὐτὴν κατ' ἐκτίμησιν ὡς ἔγγιστα. Ὁ ὀφειλέτης ὅμως δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν μείωσιν τοῦ ποσοῦ εἰς τὸ προσῆκον μέτρον.

Ἄρθρον 1270

Περιορισμὸς ἐγγραφῆς

Ἡ ἐκ τοῦ νόμου ἢ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ πλειόνων κτημάτων τοῦ ὀφειλέτου ἐγγραφεῖσα ὑποθήκη, αἰτήσει τούτου δύναται νὰ περιορισθῇ ἐπὶ τόσων μόνον κτημάτων, ὅσων ἡ ἀξία ἀσφαλίζει ἐπαρκῶς τὴν ἀπαίτησιν.

Ἄρθρον 1271

Ἔλλειψις κυριότητος παρὰ τῷ παραχωρήσαντι

Εἶναι ἄκυρος ἐγγραφὴ ὑποθήκης ἐξ ἰδιωτικῆς βουλήσεως ἐφ' ὅσον τὸ ἀκίνητον δὲν ἀνήκει ἤδη κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸν παραχωρήσαντα τὴν ὑποθήκην. Διὰ τῆς μετὰ τὴν ἐγγραφὴν ἐγκρίσεως ἢ ἐπικτήσεως ἡ ἐγγραφὴ δὲν κυροῦται.

Ἄρθρον 1272

Τάξις ὑποθηκῶν

Ἡ ἡμέρα τῆς ἐγγραφῆς κανονίζει τὴν προτίμησιν τῶν ὑποθηκῶν.

Ὅλαι αἱ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐγγεγραμμέναι ὑποθῆκαι ἔχουσι τὴν αὐτὴν τάξιν.

Ἄρθρον 1273

Ἡ ἐγγραφὴ διακόπτει τὴν παραγραφήν

Ἡ ἐγγραφὴ τῆς ὑποθήκης διακόπτει τὴν παραγραφὴν τῆς ἀπαιτήσεως ὑπὲρ ἐκείνου διὰ τὰ δικαιώματα τοῦ ὁποίου ἐγένετο. Ἂν ἐξαλειφθῇ ἡ ὑποθήκη ἡ παραγραφὴ λογίζεται ὡς μὴ διακοπεῖσα.

Ἄρθρον 1274

Προσημείωσις

Ἀδεία τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν τῆς τοποθεσίας τοῦ ἀκινήτου δύναται ὁ δανειστὴς νὰ ἐγγράψῃ προσημείωσιν ὑποθήκης ἐπ' αὐτοῦ. Ἡ ἄδεια ὁρίζει τὸ ἀσφαλιστέον ποσὸν καὶ τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς τυχὸν παρέχεται αὕτη.

Ἄρθρον 1275

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἄδεια δύναται νὰ ἀνακληθῇ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ προέδρου, διατασσομένης τῆς ἐξαλείψεως τῆς προσημειώσεως, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐτράπη εἰς ὑποθήκην.

Ἄρθρον 1276

Ἡ προσημείωσις ἐγγράφεται ὡς ἡ ὑποθήκη γινομένης μνείας ὅτι αὕτη προσημειοῦται.

Ἄρθρον 1277

Προσημειώσεως τροπή

Ἡ προσημείωσις χορηγεῖ μόνον δικαίωμα προτιμήσεως πρὸς ἀπόκτησιν ὑποθήκης. Ἅμα τῇ τελεσιδίκῳ ἐπιδικάσει τῆς ἀπαιτήσεως ἡ προσημείωσις τρέπεται εἰς ὑποθήκην, ἥτις λογίζεται ἐγγεγραμμένη ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς προσημειώσεως.

Ἄρθρον 1278

Ἡ τροπὴ τῆς προσημειώσεως εἰς ὑποθήκην δὲν κωλύεται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἀκίνητον περιῆλθεν εἰς τὴν κυριότητα τρίτου.

Ἄρθρον 1279

Ἐὰν πρὸ τῆς τροπῆς τῆς προσημειώσεως εἰς ὑποθήκην χωρήσῃ ἀναγκαστικὴ ἐκτέλεσις ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου, ἡ ἀπαίτησις, ὑπὲρ ἧς ἡ προσημείωσις, κατατάσσεται τυχαίως, τὸ δὲ ἀκίνητον μεταβαίνει ἐλεύθερον εἰς τὸν ἀγοραστήν.

Ἄρθρον 1280

Διακόπτει τὴν παραγραφὴν

Ἡ προσημείωσις διακόπτει τὴν παραγραφὴν τῆς ἀπαιτήσεως ὑπὲρ ἐκείνου, διὰ τὰ δικαιώματα τοῦ ὁποίου ἐγένετο. Ἂν ἐξαλειφθῇ ἡ προσημείωσις, ἡ παραγραφὴ λογίζεται ὡς μὴ διακοπεῖσα.

Ἄρθρον 1281

Ἀδιαίρετον ὑποθήκης

Ἡ ὑποθήκη εἶναι δικαίωμα ἀδιαίρετον.

Ἄρθρον 1282

Ἔκτασις ὑποθήκης

Ἡ ὑποθήκη ἐκτείνεται εἰς ὁλόκληρον τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα ὡς καὶ τὰ συστατικὰ μέρη καὶ τὰ παραρτήματα αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1283

Ἂν κινητὸν ἀποτελοῦν συστατικὸν ἢ παράρτημα τοῦ ἐνυποθήκου ἀπεχωρίσθη τούτου καὶ μετεβιβάσθη εἰς τρίτον, ὁ ἐνυπόθηκος δανειστὴς δὲν δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ αὐτὸ κατὰ τούτου.

Ἄρθρον 1284

Χειροτέρευσις ἐνυποθήκου

Ἐὰν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ὀφειλέτου κινδυνεύῃ νὰ χειροτερεύσῃ τὸ ἐνυπόθηκον ἢ νὰ ἐλαττωθῇ ἡ ἀξία του, ὁ δανειστὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ εἴτε τὴν παράλειψιν ἢ ἄρσιν τῶν ἐπιβλαβῶν πράξεων, εἴτε τὴν ἄμεσον ἐξόφλησιν τοῦ χρέους εἴτε τέλος τὴν παραχώρησιν ἄλλης ἀναλόγου ὑποθήκης. Ἀξίωσις ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις δὲν ἀποκλείεται.

Ἄρθρον 1285

Ἀσφάλισις ἐνυποθήκου

Ἐπὶ ἐνυποθήκου οἰκοδομῆς ὁ δανειστὴς δικαιοῦται νὰ ἀσφαλίζῃ αὐτὴν κατὰ τοῦ πυρὸς ἢ ἄλλου κινδύνου δαπάνῃ τοῦ ὀφειλέτου. Ἐὰν οὗτος δὲν καταβάλλῃ τὰ ἀσφάλιστρα, ὁ δανειστὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἄμεσον καταβολὴν τοῦ χρέους.

Ἄρθρον 1286

Ἡ διάταξις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν παντὸς ἐνυποθήκου ἀκινήτου, ἐὰν ἡ κατὰ τοῦ κινδύνου ἀσφάλισις ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν κανόνων τῆς τακτικῆς αὐτοῦ διαχειρίσεως.

Ἄρθρον 1287

Ἐπὶ ἀσφαλίσεως τοῦ ἐνυποθήκου τὸ δικαίωμα τῆς ὑποθήκης ἀσκεῖται καὶ ἐπὶ τῆς ἐκ ταύτης ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως. Ὁ δανειστὴς ὑποχρεοῦται νὰ καταθέσῃ τὸ ποσὸν αὐτῆς δημοσίως ὅπως γείνῃ ἡ διαδικασία τῆς κατατάξεως. Ἀλλ' ἐπὶ οἰκοδομῆς, ὁ ὀφειλέτης δικαιοῦται ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τοῦ συμβάντος κινδύνου νὰ ἀπαιτήσῃ ὅπως τὸ ποσὸν διατεθῇ εἰς ἀποκατάστασιν τῆς οἰκοδομῆς. Ἐὰν αὕτη ἐντὸς ἔτους, ἀφ' ἧς κατεβλήθη ἡ ἀποζημίωσις, δὲν πραγματοποιηθῇ, τὸ ποσὸν κατατίθεται δημοσίως καὶ γίνεται ἡ διαδικασία τῆς κατατάξεως.

Ἄρθρον 1288

Ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις

Ἐπὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως τοῦ ἐνυποθήκου ἀκινήτου τὸ δικαίωμα τῆς ὑποθήκης ἀσκεῖται ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως. Αὕτη κατατίθεται δημοσίως καὶ γίνεται ἡ διαδικασία τῆς κατατάξεως.

Ἄρθρον 1289

Ἐγγραφὴ κεφαλαίου ὡς τοκοφόρου

Ἐὰν τὸ κεφάλαιον τῆς ἀπαιτήσεως, ὑπὲρ ἧς ἡ ὑποθήκη, ἐνεγράφη ὡς τοκοφόρον, ἡ ὑποθήκη εἰς οἱουδήποτε κυριότητα καὶ ἂν εὑρίσκεται τὸ ἀκίνητον, ἀσφαλίζει κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν ἐγγραφῆς καὶ τοὺς καθυστερουμένους τόκους ἑνὸς ἔτους πρὸ τῆς κατασχέσεως, παρ' οἱουδήποτε καὶ ἂν ἐνηργήθη αὕτη, ὡς καὶ τοὺς μετ' αὐτὴν μέχρι τῆς πληρωμῆς τοῦ χρέους ἢ μέχρις οὗ καταστῇ ἀμετάκλητος ὁ πίναξ κατατάξεως.

Ἄρθρον 1290

Παραχώρησις ἄλλης περαιτέρω ὑποθήκης

Ἡ ἐγγραφὴ τῆς ὑποθήκης δὲν ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸν κύριον τὸ δικαίωμα νὰ παραχωρήσῃ καὶ εἰς ἄλλον ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκινήτου. Ἐναντία περὶ τούτου συμφωνία ἰσχύει μόνον ἔναντι τῶν ἐξ ἰδιωτικῆς βουλήσεως ἀποκτώντων ὑποθήκην καὶ μόνον ἐὰν ἡ συμφωνία ἐγγραφῇ εἰς τὸ βιβλίον ὑποθηκῶν.

Ἄρθρον 1291

Δικαιώματα ἐνυποθήκου δανειστοῦ

Ὁ δανειστὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ κατὰ τοῦ ὀφειλέτου τὴν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους ἀσκῶν κατ' ἐκλογὴν εἴτε τὴν ἐνοχικὴν εἴτε τὴν ἐμπράγματον ἀγωγήν. Ἡ ἄσκησις τῆς ἐνοχικῆς δὲν ἀποκλείει τὴν ἐμπράγματον ἀγωγήν.

Ἄρθρον 1292

Διὰ τῆς ἐμπραγμάτου ἀγωγῆς ὁ δανειστὴς δύναται νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους ἐκ τῆς ἀναγκαστικῆς πωλήσεως τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος ἅμα τὸ χρέος καταστῇ ἀπαιτητόν.

Ἄρθρον 1293

Ὁ δανειστὴς μὴ ἱκανοποιηθεὶς ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἐκ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος διὰ τὴν ἀπαίτησίν του, δικαιοῦται νὰ στραφῇ διὰ τῆς ἐνοχικῆς ἀγωγῆς κατὰ παντὸς ὑποχρέου εἰς πληρωμήν.

Ἄρθρον 1294

Τρίτος κύριος ἢ νομεὺς

Ὁ παραχωρήσας τὴν ὑποθήκην τρίτος κύριος ὡς καὶ πᾶς τρίτος νομίμῳ τίτλῳ νεμόμενος τὸ ἐνυπόθηκον κτῆμα, ὑπόκειται εἰς τὴν ἐμπράγματον ἀγωγὴν τοῦ δανειστοῦ διὰ τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως ἐπὶ τοῦ κτήματος, ἂν δὲν προτιμᾷ νὰ ἐξοφλήσῃ πάσας τὰς ἐνυποθήκους ἀπαιτήσεις, καθ' ἃς ἔκτασιν αὗται ἀσφαλίζονται διὰ τῆς ὑποθήκης.

Ἄρθρον 1295

Ἡ κατὰ τοῦ τρίτου κυρίου ἢ τρίτου νομέως ἐκτέλεσις γίνεται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τῆς ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν κοινοποιουμένης καὶ πρὸς αὐτόν. Τὸ ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος περίσσευμα ἀποδίδεται εἰς τὸν τρίτον τοῦτον.

Ἄρθρον 1296

Ἔκτασις ὑποχρεώσεως τοῦ τρίτου

Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ τρίτου κυρίου ἢ νομέως διὰ τὰς ὑποθήκας δὲν ἐκτείνεται περισσότερον τῆς ἀξίας τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος, ἐφ' ὅσον οὗτος δὲν ἐνέχεται προσωπικῶς.

Ἄρθρον 1297

Ἂν δοθῇ ὑποθήκη πρὸς ἐξασφάλισιν ἐγγυήσεως, ὁ τρίτος κύριος ἢ νομεὺς τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ὅπως ἐναχθῇ πρῶτον ὁ πρωτοφειλέτης. Ἐξαιρεῖται ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν ὁ ἐγγυητὴς εἶναι καὶ πρωτοφειλέτης.

Ἄρθρον 1298

Ὑποκατάστασις τοῦ τρίτου

Ἐὰν ὁ τρίτος κύριος ἢ νομεὺς τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος καταβάλῃ τὸ ἐνυπόθηκον χρέος, ἢ ἀποβληθῇ τοῦ ἀκινήτου διὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ αὐτοῦ, ὑποκαθίσταται εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ ἐνυποθήκου δανειστοῦ.

Ἄρθρον 1299

Χειροτέρευσις ὑπαιτιότητι τοῦ τρίτου

Ἐὰν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ τρίτου κυρίου ἢ νομέως τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος κινδυνεύῃ τοῦτο νὰ χειροτερεύσῃ ἢ νὰ ἐλαττωθῇ ἡ ἀξία του, ὁ δανειστὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ εἴτε τὴν παράλειψιν ἢ ἄρσιν τῶν ἐπιβλαβῶν πράξεων, εἴτε τὴν ἄμεσον ἐξόφλησιν τοῦ χρέους. Ἀξίωσις ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις δὲν ἀποκλείεται.

Ἄρθρον 1300

Τάξις προτεραιότητος ἐνυποθήκων

Ἡ μεταξὺ τῶν ἐνυποθήκων δανειστῶν προτεραιότης κανονίζεται κατὰ τὴν χρονολογικὴν τάξιν τῆς ἐγγραφῆς τῆς ὑποθήκης αὐτῶν.

Ἄρθρον 1301

Οἱ δανεισταί, ὧν αἱ ὑποθῆκαι ἐνεγράφησαν τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἱκανοποιοῦνται συμμέτρως.

Ἄρθρον 1302

Ὁ αἰτῶν τὴν ἐγγραφὴν

Πᾶς τις δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης δι' ἑαυτὸν ἢ δι' ἄλλον.

Ἄρθρον 1303

Εἰς αἴτησιν ἐγγραφῆς ὑποθήκης ὑπὲρ ἄλλου δικαιοῦνται ἰδίᾳ: 1. οἱ δανεισταὶ τοῦ ὀφειλέτου, ἐὰν οὗτος ἀμελῇ νὰ ἐγγράψῃ τὴν ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὑποθήκην· 2. ὁ ἐγγυητής, ἐὰν ὁ δανειστὴς ἀμελῇ τὴν ἐγγραφὴν τῆς ὑπὲρ ἑαυτοῦ ὑποθήκης κατὰ τοῦ πρωτοφειλέτου· 3. ὁ ἐπίτροπος, παρεπίτροπος ἢ πᾶς συγγενής, διὰ τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης ὑπὲρ τοῦ ὑπὸ ἐπιτροπείαν τελοῦντος ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ ἐπιτρόπου· 4. ὁ ἀνήρ, ὁ συστήσας τὴν προῖκα, οἱ γονεῖς τῆς γυναικὸς καὶ ἐν ἐλλείψει τούτων οἱ ἀδελφοὶ ἢ ἄλλοι ἀνιόντες αὐτῆς, διὰ τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης ὑπὲρ τῆς προικὸς ἐπὶ τῶν ἀκινήτων τοῦ ἀνδρός.

Ἄρθρον 1304

Συμφωνία συζύγων περὶ μὴ ἐγγραφῆς

Εἶναι ἄκυρος πᾶσα συμφωνία μεταξὺ

τῶν συζύγων περὶ μὴ ἐγγραφῆς ὑποθήκης ὑπὲρ τῆς προικός.

Ἄρθρον 1305

Δικαιολογητικὰ αἰτήσεως ἐγγραφῆς

Ὁ αἰτῶν ἐγγραφὴν ὑποθήκης προσάγει τὸν πρὸς ἐγγραφὴν τίτλον καὶ δύο περιλήψεις, ἐξ ὧν ἡ μία δύναται νὰ γραφῇ ἐπὶ τοῦ ἀντιγράφου τοῦ τίτλου.

Ἄρθρον 1306

Αἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον περιλήψεις περιέχουσι: 1. τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον, κατοικίαν καὶ ἐπάγγελμα τοῦ δανειστοῦ καὶ ὀφειλέτου· 2. τὴν χρονολογίαν καὶ τὸ εἶδος τοῦ τίτλου· 3. τὸ ὀφειλόμενον ποσόν· 4. τὸν χρόνον τῆς λήξεως τοῦ χρέους· 5. τὴν περιγραφὴν τοῦ ἀκινήτου κατ' εἶδος, θέσιν καὶ ὅρια.

Ἄρθρον 1307

Ὁ αἰτῶν τὴν ἐγγραφὴν ὑποθήκης ὀφείλει νὰ ἐπισυνάψῃ εἰς τὰς περιλήψεις τὰ τὴν αἴτησιν ἢ τὴν ἐγγραφὴν δικαιολογοῦντα ἔγγραφα ἢ ἀποδείξεις.

Ἄρθρον 1308

Κοινοποίησις περιλήψεως

Ὁ δανειστὴς ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν ὀφειλέτην, ἐφ' ὅσον οὗτος δὲν συνέπραξεν εἰς τὴν ἐγγραφήν, ἀντίγραφον τῆς ὑπαρχούσης παρ' αὐτῷ περιλήψεως.

Ἄρθρον 1309

Ἐγγραφὴ κατ' ἀποβιώσαντος

Ἐπὶ τῶν ἀκινήτων προσώπου ἀποβιώσαντος ἡ ἐγγραφὴ δύναται νὰ γείνῃ ἐπ' ὀνόματι τούτου ἄνευ μνείας τῶν κληρονόμων.

Ἄρθρον 1310

Ἐγγραφὴ μετὰ κατάσχεσιν

Ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς κατασχέσεως ἀκινήτου κτήματος εἰς τὸν ὀφειλέτην ἐγγραφὴ ὑποθήκης ἐπ' αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ γίνῃ δυνάμει τίτλου ἐξ ἰδιωτικῆς βουλήσεως μεταγενεστέρου τῆς κοινοποιήσεως τῆς κατασχέσεως. Πᾶσα ἄλλη ἐγγραφὴ μετὰ τὴν κοινοποίησιν ταύτην συγχωρεῖται μέχρι τῆς καταχωρίσεως τῆς κατασχέσεως εἰς τὸ βιβλίον ὑποθηκῶν, ἀλλ' εἰς τοὺς οὕτω ἐγγραφομένους δανειστὰς δὲν κοινοποιεῖται τὸ πρόγραμμα τοῦ πλειστηριασμοῦ.

Ἄρθρον 1311

Συρροὴ αἰτήσεων ἐγγραφῶν

Ἐὰν συμπέσῃ μεγάλη συρροὴ ἐγγραπτέων ὑποθηκῶν καὶ προσημειώσεων καὶ ὁ ὑποθηκοφύλαξ δὲν δυνηθῇ νὰ καταχωρίσῃ αὐτὰς ὅλας εἰς τὸ βιβλίον τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ὀφείλει νὰ συντάξῃ ἔκθεσιν διὰ τὰς μὴ καταχωρισθείσας, σημειῶν αὐτὰς κατὰ τάξιν προσαγωγῆς. Ἡ ἐγγραφὴ τούτων εἰς τὸ βιβλίον γίνεται καθ' ἣν τάξιν ἐνεγράφησαν εἰς τὴν ἔκθεσιν.

Ἄρθρον 1312

Ἐκχώρησις ἢ ἐνεχύρασις ἐνυποθήκου ἀπαιτήσεως

Ἐπὶ ἐκχωρήσεως ἢ ἐνεχυράσεως ἐνυποθήκου ἀπαιτήσεως, ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐκδοχέως ἢ τοῦ ἐνεχυρούχου δανειστοῦ γίνεται μνεία τῆς ἐκχωρήσεως ἢ τῆς ἐνεχυράσεως ἐν τῇ οἰκείᾳ στήλῃ τοῦ βιβλίου ὑποθηκῶν. Οὗτοι ἐνέχονται διὰ πᾶσαν ἐκ τῆς παραλείψεως ζημίαν.

Ἄρθρον 1313

Ἄλλαι σημειώσεις ἐν τῷ βιβλίῳ

Αἰτήσει τῶν μερῶν δύνανται νὰ καταχωρισθῶσιν εἰς τὸ βιβλίον ὑποθηκῶν ἔναντι τῆς ἀντιστοίχου ἐγγραφῆς διάφοροι σημειώσεις περιέχουσαι ἰδίᾳ: 1. διορθώσεις ἐλλείψεων καὶ λαθῶν τῶν μερῶν ἢ τοῦ ὑποθηκοφύλακος περὶ τὴν ἐγγραφήν· 2. ἀλλαγὴν κατοικίας ἢ διαμονῆς· 3. ἐλαττώσεις περὶ τὸ ποσὸν τῆς ἀσφαλιζομένης ἀπαιτήσεως ἢ ἀπαλλαγὴν μέρους τῶν ἐνυποθήκων κτημάτων· 4. μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ἐνυποθήκου ἀπαιτήσεως.

Ἡ ἐλάττωσις τοῦ ποσοῦ ἢ ἡ ἀπαλλαγὴ μέρους τῶν ἐνυποθήκων κτημάτων ὡς καὶ ἡ μεταβολὴ τῶν ὅρων τοῦ χρέους σημειοῦνται μόνον κατόπιν δικαστικῆς ἀποφάσεως ἢ συγκαταθέσεως τῶν μερῶν γινομένης διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου.

Ἄρθρον 1314

Διορθώσεις λαθῶν καὶ ἐλλείψεων

Λάθη ἢ ἐλλείψεις περὶ τὴν ἐγγραφὴν προερχόμεναι ἐξ ὑπαιτιότητος τῶν μερῶν, διορθοῦνται μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τοιούτων ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν πρώτην ἐγγραφήν.

Αἱ διορθώσεις ἰσχύουσιν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγένοντο αὗται.

Ἄρθρον 1315

Χρονολογία ἐγγραφῶν κλπ.

Πᾶσα ἐγγραφὴ ὑποθήκης, προσημείωσις ἢ σημείωσις εἰς τὸ βιβλίον ὑποθηκῶν καὶ πᾶν ἀντίγραφον ἢ περίληψις ἐκ τοῦ βιβλίου δέον νὰ φέρωσι τὴν χρονολογίαν, καθ' ἣν ἐγένοντο.

Ἄρθρον 1316

Τίνα βαρύνουσι τὰ ἔξοδα

Τὰ ἔξοδα τῆς ἐγγραφῆς τῆς ὑποθήκης, ἂν δὲν συνεφωνήθη τὸ ἐναντίον, βαρύνουσι τὸν ὀφειλέτην ἀλλὰ προκαταβάλλονται ἀπὸ τὸν αἰτοῦντα τὴν ἐγγραφήν. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰ ἔξοδα τῆς προσημειώσεως, ἐὰν αὕτη ἐτράπη εἰς ὑποθήκην.

Ἄρθρον 1317

Ἀπόσβεσις ὑποθήκης

Ἡ ὑποθήκη ἀποσβέννυται διὰ τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀποσβέσεως τῆς ἀπαιτήσεως.

Ἄρθρον 1318

Ἡ ὑποθήκη ἀποσβέννυται ἐπίσης: 1. διὰ τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξαφανίσεως τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος· 2. διὰ τῆς παραιτήσεως τοῦ δανειστοῦ· 3. διὰ τοῦ πλειστηριασμοῦ τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος καὶ τῆς καταβολῆς τοῦ ἐκπλειστηριάσματος· 4. διὰ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας, ὑφ' ἣν παρεχωρήθη ἡ ὑποθήκη.

Ἄρθρον 1319

Παραίτησις ὑποθήκης

Ἡ παραίτησις ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ὑποθήκης γίνεται διὰ μονομεροῦς δηλώσεως ἐνώπιον συμβολαιογράφου. Ἡ παραίτησις αὕτη δὲν ἀναιρεῖ τὴν ἐνοχικὴν ἀγωγὴν κατὰ παντὸς ὑποχρέου.

Ἄρθρον 1320

Παραγραφὴ ἀπαιτήσεως

Διὰ τῆς παραγραφῆς τῆς ἀπαιτήσεως ἀποσβέννυται ἡ ὑποθήκη.

Ἄρθρον 1321

Σύγχυσις

Ἡ ὑποθήκη ἀποσβέννυται διὰ τῆς ἐν τῷ αὐτῷ προσώπῳ ἑνώσεως τῆς κυριότητος καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ὑποθήκης.

Ἄρθρον 1322

Ἀλλοίωσις ἐνυποθήκου κτήματος

Ἡ ἀλλοίωσις τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος ἢ ἡ μεταβολὴ τοῦ σχήματος ἢ τοῦ εἴδους αὐτοῦ δὲν βλάπτει τὸ δικαίωμα τῆς ὑποθήκης.

Ἄρθρον 1323

Ἀπόσβεσις προσημειώσεως

Ἡ προσημείωσις ἀποσβέννυται ἐξ ὧν λόγων καὶ ἡ ὑποθήκη, προσέτι δέ: 1. διὰ τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως τῆς ἀπορριπτούσης τὴν ἀπαίτησιν· 2. ἐὰν ἐντὸς ἐνενήκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδικαζούσης τὴν ἀπαίτησιν τελεσιδίκου ἀποφάσεως δὲν ἐτράπη εἰς ὑποθήκην. 3. ἐὰν ἀνεκλήθη ἡ ἄδεια προσημειώσεως.

Ἄρθρον 1324

Ἐξάλειψις ὑποθήκης

Αἱ ἐγγραφεῖσαι ὑποθῆκαι ἐξαλείφονται ἀπὸ τὸ βιβλίον τῶν ὑποθηκῶν εἴτε τῇ συναινέσει τοῦ δανειστοῦ εἴτε διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 1325

Ἡ συναίνεσις τοῦ δανειστοῦ πρὸς ἐξάλειψιν γίνεται μονομερῶς ἐνώπιον συμβολαιογράφου.

Ἄρθρον 1326

Ὑποθήκη ὑπὲρ προικὸς

Ἐπὶ ὑποθήκης ἐγγεγραμμένης πρὸς ἀσφάλειαν τῆς προικός, ἡ συναινέσει τῆς γυναικὸς ἐξάλειψις αὐτῆς γίνεται ἀδείᾳ τοῦ δικαστηρίου ὑπὸ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 1417 καὶ 1418 ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως.

Ἄρθρον 1327

Ἀπόφασις περὶ ἐξαλείψεως

Ἂν ὁ δανειστὴς δὲν συναινῇ εἰς ἐξάλειψιν διατάσσει ταύτην τὸ δικαστήριον ἐπὶ τῇ ἀγωγῇ τοῦ ἔχοντος πρὸς τοῦτο συμφέρον.

Ἄρθρον 1328

Τὸ δικαστήριον διατάσσει τὴν ἐξάλειψιν ἐὰν ἡ ὑποθήκη ἀπεσβέσθη ἢ ἡ ἐγγραφὴ αὐτῆς εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 1329

Ἀκυρότης ἐγγραφῆς

Ἡ ἐγγραφὴ τῆς ὑποθήκης εἶναι ἄκυρος: 1. ἐὰν ἐξ αὐτῆς προκύπτῃ ἀβεβαιότης περὶ τοῦ προσώπου τοῦ δανειστοῦ ἢ τοῦ ὀφειλέτου ἢ περὶ τοῦ ἐνυποθήκου ἀκινήτου ἢ περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀσφαλιζομένης ἀπαιτήσεως· 2. ἐὰν δὲν φέρῃ χρονολογίαν· 3. ἐὰν ἐγένετο δυνάμει ἀκύρου τίτλου.

Ἄρθρον 1330

Ἐξάλειψις προσημειώσεως

Ἡ προσημείωσις ἐξαλείφεται: 1. διὰ συναινέσεως τοῦ δανειστοῦ παρεχομένης ὡς καὶ ἐπὶ ἐξαλείψεως ὑποθήκης· 2. ἂν προσαχθῇ ἀπόφασις τοῦ προέδρου πρωτοδικῶν ἀνακαλοῦσα τὴν ἄδειαν ἢ διατάσσουσα τὴν ἐξάλειψιν· 3. ἂν προσαχθῇ τελεσίδικος ἀπόφασις ἀπορρίπτουσα τὴν ἀπαίτησιν· 4. ἂν ἀπὸ τῆς τελεσιδίκου ἐπιδικάσεως τῆς ἀπαιτήσεως παρῆλθον ἐνενήκοντα ἡμέραι χωρὶς νὰ τραπῇ εἰς ὑποθήκην.

Ἄρθρον 1331

Συνέπειαι ἐξαλείψεως

Ἂν ἡ ὑποθήκη ἐξαλειφθῇ, τὴν τάξιν

αὐτῆς λαμβάνει ἡ ἀμέσως ἑπομένη κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐγγραφῆς.

Ἄρθρον 1332

Ἡ ὑποθήκη δὲν ἀναβιοῖ ἄνευ ἐγγραφῆς

Ἡ ἀποσβεσθεῖσα ὑποθήκη δὲν ἀναβιοῖ ἀλλ' ἐγγραφομένη ἐκ νέου ἰσχύει ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς νέας ἐγγραφῆς.

Ἄρθρον 1333

Γραφεῖον ὑποθηκῶν

Εἰς τὰ γραφεῖα ὑποθηκῶν γίνονται αἱ ἐγγραφαὶ ὑποθηκῶν, προσημειώσεις καὶ ἐξαλείψεις αὐτῶν. Ταῦτα συνιστῶνται, λειτουργοῦσι καὶ διευθύνονται κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον τρόπον.

Ἄρθρον 1334

Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν ὀφείλει νὰ φυλάττῃ τὸ βιβλίον ὑποθηκῶν, νὰ καταχωρίζῃ ἐν αὐτῷ ἀκριβῶς καὶ κατὰ χρονολογικὴν τάξιν τὰς ἐγγραφάς, προσημειώσεις καὶ σημειώσεις, ὅσαι εἶναι κατὰ νόμον δεκταὶ καὶ καταχωριστέαι καὶ νὰ φυλάττῃ ἐπιμελῶς τὰ κατὰ νόμον παραδιδόμενα αὐτῷ ἔγγραφα.

Ἄρθρον 1335

Ἰσχὺς τῶν πράξεων αὐτοῦ

Αἱ πράξεις τοῦ γραφείου ὑποθηκῶν γενόμεναι ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ νόμου, ὡς καὶ τὰ ἐκ τοῦ βιβλίου ὑποθηκῶν ἀντίγραφα, ἔχουσιν ἰσχὺν δημοσίων ἐγγράφων.

Ἄρθρον 1336

Ἀρίθμησις καὶ μονογράφησις σελίδων

Τὰ βιβλία ὑποθηκῶν πρὸ πάσης ἐγγραφῆς ἀριθμοῦνται κατὰ σελίδα καὶ μονογραφοῦνται ὑπὸ τοῦ προέδρου πρωτοδικῶν, βεβαιοῦται δὲ ἐν τέλει ὑπὸ τούτου ὁ ἀριθμὸς τῶν σελίδων. Ἐν ἑκάστῳ γραφείῳ τηρεῖται καὶ ἀλφαβητικὸν εὑρετήριον τοῦ βιβλίου ὑποθηκῶν.

Ἄρθρον 1337

Ἄλλαι διατυπώσεις

Ὅλαι αἱ ποσότητες, ὧν γίνεται μνεία εἰς τὸ βιβλίον ἐκτίθενται ἀριθμητικῶς καὶ ὁλογράφως. Ὁ φύλαξ ὀφείλει νὰ ὑπογράφῃ ἰδιοχείρως ὅλας τὰς ἐγγραφάς, τὰς προσημειώσεις καὶ τὰς διαγραφάς, καὶ νὰ συνάπτῃ εἰς ἰδιαιτέρους τόμους τὰς περιλήψεις καὶ τὰ ἄλλα ἔγγραφα, ὅσα ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἐγγραφήν.

Ἄρθρον 1338

Διαγραφαί ξέσματα κλπ.

Εἰς τὸ βιβλίον ὑποθηκῶν αἱ διαγραφαὶ σημειοῦνται ἔναντι τῶν οἰκείων ἐγγραφῶν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ μέρους. Ἀπαγορεύονται εἰς τὸ σῶμα τῆς ἐγγραφῆς ξέσματα, μεσόστιχοι σημειώσεις, παρεγγραφαὶ ὡς καὶ παρενθέσεις ἢ ἀφαιρέσεις φύλλων τοῦ βιβλίου.

Ἄρθρον 1339

Δημοσιότης βιβλίων

Τὰ βιβλία ὑποθηκῶν εἶναι δημόσια καὶ προσιτὰ εἰς πάντα θέλοντα νὰ συμβουλευθῇ αὐτά, τηρουμένων τῶν διὰ τὴν καλὴν διατήρησιν αὐτῶν ἀπαιτουμένων ὅρων.

Ἄρθρον 1340

Χορήγησις ἀντιγράφων, πιστοποιητικῶν κλπ.

Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν ὀφείλει νὰ δίδῃ εἰς τοὺς αἰτοῦντας ἀντίγραφα ἀκριβῆ ἢ περιλήψεις ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ὑποθηκῶν.

Τὰ ἀντίγραφα τῶν ἐγγραφῶν καὶ τῶν προσημειώσεων δέον νὰ περιέχωσι καὶ ὅλας τὰς ἐν τῷ βιβλίῳ σημειώσεις, ὅσαι ἔχουσι σχέσιν πρὸς αὐτάς.

Ἄρθρον 1341

Αἱ ἐγγραφαὶ ὑποθήκης καὶ προσημειώσεις, αἵτινες ἔχουσιν ἐξαλειφθῇ, δὲν μνημονεύονται εἰς τὰ ἐκδιδόμενα ἀντίγραφα ἢ τὰς περιλήψεις, ἐκτὸς ἂν ὁ αἰτῶν ἀξιώσῃ τοῦτο.

Ἄρθρον 1342

Ἐὰν ἐπὶ ἀκινήτων ὡρισμένων δὲν ὑπάρχῃ ἐγγραφὴ ὑποθήκης ἢ προσημείωσις, ὁ φύλαξ ὀφείλει νὰ δώσῃ περὶ τούτου πιστοποιητικὸν εἰς τὸν αἰτοῦντα.

Ἄρθρον 1343

Ὅλα τὰ ἀντίγραφα, αἱ περιλήψεις καὶ τὰ πιστοποιητικὰ τοῦ φύλακος ὑποθηκῶν φέρουσι τὴν ὑπογραφὴν τούτου καὶ τὴν σφραγῖδα τοῦ γραφείου ὑποθηκῶν.

Ἄρθρον 1344

Εὐθύνη φύλακος

Ὁ φύλαξ τῶν ὑποθηκῶν εὐθύνεται εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ζημιωθέντος διὰ πᾶσαν πρᾶξιν ἢ παράλειψιν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπιβαλλομένων αὐτῷ ὑποχρεώσεων.

Ἄρθρον 1345

Μὴ εὐθύνη τοῦ δημοσίου

Τὸ δημόσιον οὐδεμίαν ὑπέχει εὐθύνην ἐξ οἱασδήποτε πράξεως ἢ παραλείψεως τοῦ φύλακος ὑποθηκῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Μνηστεία

Ἄρθρον 1346

Ἔννοια

Ἡ σύμβασις περὶ μέλλοντος γάμου *(μνηστεία)* δὲν γεννᾷ ἀγωγὴν πρὸς ἐξαναγκασμὸν αὐτοῦ.

Ἡ ὑπόσχεσις ποινῆς διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ματαιώσεως τοῦ γάμου εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 1347

Μονομερὴς λύσις

Ἑκάτερος τῶν μεμνηστευμένων, ἀφιστάμενος ἄνευ σπουδαίου λόγου τῆς μνηστείας, ὑποχρεοῦται νὰ ἀποζημιώσῃ τὸν ἕτερον ἢ τοὺς γονεῖς αὐτοῦ ὡς καὶ πάντα ἀντὶ τῶν γονέων ἐνεργήσαντα τρίτον διὰ τὴν ζημίαν, ἣν οὗτοι ὑπέστησαν ἕνεκα δαπανῶν γενομένων ἢ ἄλλων μέτρων ληφθέντων ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ τοῦ γάμου, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει καὶ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων.

Ἡ αὐτὴ ὑποχρέωσις βαρύνει καὶ τὸν μεμνηστευμένον, ὅστις προεκάλεσεν ὑπαιτίως τὴν παρὰ τοῦ ἑτέρου δεδικαιολογημένην διάλυσιν τῆς μνηστείας.

Ἄρθρον 1348

Συνέπειαι λύσεως

Ἑκάτερος τῶν μεμνηστευμένων, ἐὰν ἐματαιώθη ὁ γάμος, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ἑτέρου κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις πᾶν ὅ,τι ἔδωκεν εἰς τοῦτον λόγῳ δωρεᾶς ἢ ὡς σύμβολον τῆς μνηστείας.

Ἐπὶ θανάτου ἑνὸς τῶν μεμνηστευμένων ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται ἀποκλεισθεῖσα ἡ ἀπαίτησις τῶν δοθέντων.

Ἄρθρον 1349

Παραγραφὴ

Αἱ ἐκ τῆς μνηστείας ἀξιώσεις παραγράφονται μετὰ διετίαν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐλύθη ἡ μνηστεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Γάμος

Ἄρθρον 1350

Ὅροι πρὸς σύναψιν

Πρὸς σύναψιν γάμου ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ συμπεπληρωμένον ὁ μὲν ἀνὴρ τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος, ἡ δὲ γυνὴ τὸ δέκατον τέταρτον. Προσέτι ἀπαιτεῖται συναίνεσις τῶν εἰς γάμον συνερχομένων δηλουμένη αὐτοπροσώπως καὶ ἄνευ αἱρέσεως ἢ προθεσμίας.

Ἄρθρον 1351

Ἱκανότης

Ὁ ἀνίκανος πρὸς δικαιοπραξίαν δὲν δύναται νὰ συνάψῃ γάμον.

Ἄρθρον 1352

Ὁ περιωρισμένης ἱκανότητος πρὸς δικαιοπραξίαν ἀνήλικος συνάπτει γάμον συναινέσει τοῦ ἀσκοῦντος τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἢ τῆς ἐχούσης τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ μητρός, ἢ τοῦ ἔχοντος τὴν ἐπιτροπείαν ἢ κηδεμονίαν αὐτοῦ. Ἐν ἀρνήσει τούτων, τὸ δικαστήριον δύναται μετ' ἀκρόασιν τῶν ἐγγυτέρων συγγενῶν, ἐφ' ὅσον αὕτη εἶναι ἐφικτή, νὰ παράσχῃ τὴν πρὸς γάμον ἄδειαν ἐὰν ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ συμφέροντος τοῦ ἀνηλίκου.

Ἄρθρον 1353

Κώλυμα ἐκ διαφορᾶς θρησκείας

Κωλύεται ὁ γάμος χριστιανοῦ μετ' ἀλλοθρήσκου.

Ἄρθρον 1354

Ἕνεκα ὑφισταμένου γάμου

Κωλύεται ἡ σύναψις ἑτέρου γάμου πρὶν ἢ ἀμετακλήτως λυθῇ ἢ ἀκυρωθῇ ὁ ὑφιστάμενος γάμος. Οἱ σύζυγοι δύνανται νὰ ἐπαναλάβωσι τὴν τέλεσιν τοῦ μεταξὺ αὐτῶν γάμου καὶ πρὶν ἀκυρωθῇ οὗτος.

Ἄρθρον 1355

Ἕνεκα προϋπάρξαντος τρίτου

Κωλύεται ὁ τέταρτος γάμος προυπάρξαντος τρίτου ἐγκύρου.

Ἄρθρον 1356

Ἕνεκα συγγενείας ἐξ αἵματος

Κωλύεται ὁ γάμος μετὰ συγγενῶν ἐξ αἵματος κατ' εὐθεῖαν μὲν γραμμὴν ἀπεριορίστως, ἐκ πλαγίου δὲ μέχρι καὶ τοῦ τετάρτου βαθμοῦ.

Ἄρθρον 1357

Ἕνεκα ἀγχιστείας

Κωλύεται ὁ γάμος μετὰ συγγενῶν ἐξ ἀγχιστείας κατ' εὐθεῖαν μὲν γραμμὴν ἀπεριορίστως, ἐκ πλαγίου δὲ μέχρι καὶ τοῦ τρίτου βαθμοῦ.

Ἄρθρον 1358

Κωλύεται ὁ γάμος συγγενοῦς ἐξ αἵματος μέχρι καὶ τοῦ δευτέρου βαθμοῦ

τοῦ ἑνὸς τῶν συζύγων μετὰ συγγενοῦς ἐξ αἵματος μέχρι καὶ τοῦ δευτέρου βαθμοῦ τοῦ ἑτέρου συζύγου.

Τὸ κώλυμα ὑφίσταται καὶ μετὰ τὴν λύσιν ἢ ἀκύρωσιν τοῦ γάμου, ἐξ οὗ παρήχθη.

Ἄρθρον 1359

Ἕνεκα ἐξωγάμου συγγενείας

Συγγένεια ὡς πρὸς τὰ κωλύματα τοῦ γάμου ὑφίσταται ὡσαύτως μεταξὺ τοῦ ἐξωγάμου τέκνου ἢ τῶν κατιόντων αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐξ ἀναγνωρίσεως πατρὸς ἢ τῶν ἐξ αἵματος συγγενῶν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1360

Ἕνεκα υἱοθεσίας

Κωλύεται ὁ γάμος τοῦ υἱοθετήσαντος ἢ τῶν κατιόντων αὐτοῦ μετὰ τοῦ υἱοθετηθέντος. Τὸ κώλυμα ὑφίσταται καὶ μετὰ τὴν λύσιν τῆς υἱοθεσίας.

Ἄρθρον 1361

Ἕνεκα τοῦ βαπτίσματος

Κωλύεται ὁ γάμος τοῦ ἀναδόχου μετὰ τοῦ ἀναδεκτοῦ ἢ τῆς μητρὸς αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1362

Ἕνεκα ἐπιτροπείας

Κωλύεται ὁ γάμος τοῦ ἐπιτρόπου ἢ τῶν κατιόντων αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἐπιτροπευομένου μέχρι τῆς ὁριστικῆς λογοδοσίας τοῦ ἐπιτρόπου.

Ἄρθρον 1363

Ἕνεκα μοιχείας

Κωλύεται ὁ γάμος μεταξὺ προσώπων καταδικασθέντων ἐπὶ μοιχείᾳ μετ' ἀλλήλων.

Ἄρθρον 1364

Κληρικοὶ καὶ μοναχοί

Κωλύεται ὁ γάμος κληρικῶν παντὸς βαθμοῦ καὶ μοναχῶν τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς ἐκκλησίας.

Ἄρθρον 1365

Κώλυμα ἀναβλητικὸν

Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ σύναψις γάμου εἰς τὴν γυναῖκα πρὸ τῆς παρελεύσεως δέκα μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀμετακλήτου λύσεως ἢ ἀκυρώσεως τοῦ προτέρου γάμου αὐτῆς.

Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη δὲν ἰσχύει ἂν ἡ γυνὴ ἔτεκε πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν δέκα μηνῶν.

Ἄρθρον 1366

Διαφορὰ θρησκείας ἢ δόγματος

Αἱ τὰς οὐσιαστικὰς προϋποθέσεις τοῦ γάμου ὁρῶσαι διατάξεις, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἀνεξαρτήτως τῆς θρησκείας ἢ τοῦ δόγματος τῶν εἰς γάμον συνερχομένων.

Ἄρθρον 1367

Ἀνυπόστατος γάμος

Γάμος τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν ἀνατολικὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν, δὲν ὑφίσταται ἄνευ ἱεροτελεστίας τελουμένης ὑπὸ ἱερέως τῆς ἐκκλησίας ταύτης. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ γάμου χριστιανοῦ τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος μετὰ χριστιανοῦ ἄλλου δόγματος (ἑτεροδόξου).

Ἡ συναίνεσις τῶν εἰς γάμον συνερχομένων δηλοῦται ὑπ' ἀμφοτέρων συγχρόνως πρὸ τοῦ ἱερέως κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου.

Ἄρθρον 1368

Ἄδεια ἐπισκόπου

Πρὸς τέλεσιν γάμου ἀπαιτεῖται ἄδεια τοῦ ἐπισκόπου. Ἡ ἄνευ ἀδείας τέλεσις τοῦ γάμου δὲν συνεπάγεται ἀκυρότητα.

Ἄρθρον 1369

Γνωστοποίησις περὶ μέλλοντος γάμου

Πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου κατά τινα κυριακὴν γνωστοποιεῖται ἐπ' ἐκκλησίας ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἐν τῇ ἐνορίᾳ τῆς τελευταίας κατοικίας τῶν μελλόντων νὰ ἔλθωσιν εἰς γάμον, περίληψις τῆς αἰτήσεως ἀδείας γάμου περιέχουσα ἀκριβῆ σημείωσιν περὶ τοῦ ὀνόματος, ἐπαγγέλματος, τόπου γεννήσεως καὶ τῆς τελευταίας κατοικίας αὐτῶν, περὶ τοῦ ὀνόματος τῶν γονέων των καὶ περὶ τοῦ τόπου τῆς τελέσεως τοῦ γάμου. Ἡ γνωστοποίησις ἐπαναλαμβάνεται ἂν ὁ γάμος δὲν τελεσθῇ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ ταύτης.

Ἡ γνωστοποίησις αὕτη εἰς μεγάλας πόλεις γίνεται διὰ τοῦ ἡμερησίου τύπου τοῦ τόπου τῆς τελευταίας κατοικίας τῶν μελλόντων νὰ ἔλθωσιν εἰς γάμον.

Ἄρθρον 1370

Ἡ πρὸς γάμον ἄδεια ἐκδίδεται μετὰ ἔρευναν ἂν συντρέχωσιν οἱ νόμιμοι ὅροι διὰ τὸν αἰτούμενον γάμον καὶ ἂν προηγήθη ἡ γνωστοποίησις. Ἕνεκα σπουδαίων λόγων ἡ γνωστοποίησις αὕτη δύναται νὰ παραλειφθῇ.

Ἄρθρον 1371

Μεταξὺ ἑτεροδόξων ἢ ἑτεροθρήσκων

Ἐπὶ γάμου μεταξὺ ἑτεροδόξων ἢ μεταξὺ ἑτεροθρήσκων, ἡ ἱεροτελεστία γίνεται ὡς ἀπαιτεῖ τὸ δόγμα ἢ τὸ θρήσκευμα ἑκατέρου τῶν εἰς γάμον συνερχομένων, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀνεγνωρισμένον ἐν τῇ ἡμεδαπῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Ἄκυρος καὶ ἀκυρώσιμος γάμος

Ἄρθρον 1372

Ἄκυρος γάμος

Ἄκυρος γάμος εἶναι μόνον ὁ κατὰ παράβασιν τῶν ἄρθρων 1350 ἕως 1364 τελεσθείς.

Ἄρθρον 1373

Ἡ ἀκυρότης τοῦ γάμου αἴρεται: 1. ἐὰν κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 1350 ἐδ. 1 ἡ συμβίωσις παρετάθη μέχρι τῆς νομίμου ἡλικίας· 2. ἐὰν κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 1350 ἐδ. 2 ἐπηκολούθησε συναίνεσις πλήρης καὶ ἐλευθέρα· 3. ἐὰν κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 1351 τὸ πρόσωπον καταστὰν ἱκανὸν πρὸς δικαιοπραξίαν ἀνεγνώρισε τὸν τελεσθέντα γάμον· 4. ἐὰν κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 1352 ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ ἢ ὁ ἔχων τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ προσώπου, ἢ τὸ δικαστήριον, ἢ αὐτὸ τοῦτο τὸ πρόσωπον καταστὰν ἱκανόν, ἐνέκριναν τὸν γάμον· 5. ἐὰν κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 1362 ἐπηκολούθησεν ἔγκρισις τῆς ὁριστικῆς λογοδοσίας τοῦ ἐπιτρόπου.

Ἄρθρον 1374

Ἀκυρώσιμος ἕνεκα πλάνης

Ἀκύρωσις τοῦ τελεσθέντος γάμου χωρεῖ ἕνεκα πλάνης περὶ τὴν ταυτότητα τοῦ προσώπου τοῦ ἑτέρου συζύγου.

Ἡ ἀκύρωσις ἀποκλείεται ἐὰν ὁ σύζυγος μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς πλάνης ἀνεγνώρισε τὸν γάμον.

Ἄρθρον 1375

Ἕνεκα ἀπειλῆς

Ἀκύρωσις τοῦ τελεσθέντος γάμου χωρεῖ ἐὰν ὁ σύζυγος παρανόμως ἢ ἐναντίον τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἐξηναγκάσθη δι' ἀπειλῆς εἰς τὴν σύναψιν αὐτοῦ.

Ἡ ἀκύρωσις ἀποκλείεται ἐὰν παρελθούσης τῆς ἀπειλῆς ὁ ἐξαναγκασθεὶς ἀνεγνώρισε τὸν γάμον.

Ἄρθρον 1376

Πῶς ἐπέρχεται ἡ ἀκύρωσις

Ἐπὶ τοῦ ἀκύρου γάμου ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐκ πλάνης ἢ δι' ἀπειλῆς τελεσθέντος ἀπαιτεῖται δικαστικὴ ἀπόφασις περὶ ἀκυρώσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1377

Ἡ ἀκύρωσις συνεστῶτος τοῦ γάμου ἐπιδιώκεται μόνον διὰ τῆς περὶ τούτου ἀγωγῆς. Λυθέντος τοῦ γάμου ἡ ἀκυρότης αὐτοῦ, προτεινομένη παρὰ τοῦ ἔχοντος ἔννομον συμφέρον, ἐξετάζεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ παρεμπιπτόντως.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει λυθέντος τοῦ γάμου καὶ διὰ τὴν λόγῳ πλάνης ἢ ἀπειλῆς ἀκύρωσιν, ἐφ' ὅσον αὕτη προτείνεται ὑπὸ τοῦ ἔχοντος τὴν περὶ ἀκυρώσεως ἀγωγήν.

Ἄρθρον 1378

Τίς ἐνάγει περὶ ἀκυρώσεως

Ἡ περὶ ἀκυρώσεως τοῦ γάμου ἀγωγὴ δύναται νὰ ἐγερθῇ: 1. εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 1350 ἕως 1361, 1363 καὶ 1364, ὑπὸ τῶν συζύγων καὶ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον ὡς καὶ ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως ἐξ ἐπαγγέλματος· 2. εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 1362 μόνον ὑπὸ τοῦ ἐπιτροπευομένου· 3. εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 1374 καὶ 1375, μόνον ὑπὸ τοῦ συζύγου, εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ὁποίου ἐχώρησεν ἡ πλάνη ἢ ἡ ἀπειλή, οὐχὶ δὲ καὶ ὑπὸ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1379

Ἡ περὶ ἀκυρώσεως τοῦ γάμου ἀγωγὴ δύναται νὰ ἐγερθῇ ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου, μόνον ἐὰν οὗτος ἔχῃ εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτηθῇ.

Ἄρθρον 1380

Παραγραφὴ

Παραγραφὴ τῆς περὶ ἀκυρώσεως τοῦ γάμου ἀγωγῆς χωρεῖ μόνον ἐπὶ τῆς ἕνεκα πλάνης ἢ ἀπειλῆς ἀκυρώσεως. Ἡ παραγραφὴ ἐπέρχεται μετὰ παρέλευσιν ἓξ μηνῶν, ἀφ' ἧς κατέστη δυνατὴ ἡ ἔγερσις τῆς ἀγωγῆς. Ἡ ἀγωγὴ αὕτη περὶ ἀκυρώσεως κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ἀποκλείεται μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου.

Ἄρθρον 1381

Ἀποτελέσματα ἀκυρώσεως

Διὰ τῆς ἀμετακλήτου δικαστικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀκυρώσεως τοῦ γάμου αἴρονται τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ, ἐξ οἱουδήποτε λόγου καὶ ἂν ἐχώρησεν ἡ ἀκύρωσις.

Ἄρθρον 1382

Τὰ ἐκ τοῦ ἀκυρωθέντος γάμου τέκνα διατηροῦσι τὴν ἰδιότητα γνησίου τέκνου. Ἐὰν ἡ ἀκύρωσις ἐπῆλθεν ἕνεκα τῆς μεταξὺ τῶν συζύγων ἐξ αἵματος συγγενείας κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἢ δευτέρου βαθμοῦ ἐκ πλαγίου, τὰ

ἐκ τοῦ ἀκυρωθέντος γάμου τέκνα ἐξομοιοῦνται πρὸς ἐκουσίως ἀναγνωρισθέντα.

Ἄρθρον 1383

Ἄκυρος γάμος ἐν καλῇ πίστει

Ἐὰν κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ ἀκύρου γάμου ὁ ἕτερος τῶν συζύγων ἐτέλει ἐν καλῇ πίστει ἀγνοῶν τὴν ἀκυρότητα, ἀκυρουμένου τοῦ γάμου δύναται οὗτος νὰ ἀσκήσῃ κατὰ τοῦ ἐν γνώσει τῆς ἀκυρότητος ἔκτοτε τελοῦντος ἑτέρου συζύγου τὰς περιουσιακὰς ἀξιώσεις, αἵτινες παρέχονται ἐπὶ διαζυγίου εἰς τὸν ἀναίτιον σύζυγον κατὰ τοῦ ὑπαιτίου. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν ὁ ἄκυρος γάμος ἐλύθη διὰ θανάτου.

Ἄρθρον 1384

Αἱ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀξιώσεις παρέχονται καὶ εἰς τὸν δι' ἀπειλῆς παρανόμως ἢ ἐναντίον τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἐξαναγκασθέντα εἰς γάμον σύζυγον, ἐὰν ἐχώρησεν ἀκύρωσις τοῦ γάμου ἢ λύσις αὐτοῦ διὰ θανάτου τοῦ ἑτέρου συζύγου.

Ἄρθρον 1385

Δικαιώματα τρίτων

Ἡ ἀκύρωσις τοῦ γάμου δὲν βλάπτει τὰ δικαιώματα τρίτων συναλλαξαμένων ἐν καλῇ πίστει μετά τινος τῶν συζύγων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Προσωπικαὶ σχέσεις μεταξὺ τῶν συζύγων

Ἄρθρον 1386

Ὑποχρέωσις πρὸς συμβίωσιν

Ὁ γάμος παράγει διὰ τοὺς συζύγους ἀμοιβαίαν ὑποχρέωσιν πρὸς συμβίωσιν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀξίωσις πρὸς ταύτην δὲν παρίσταται ὡς κατάχρησις δικαιώματος.

Ἄρθρον 1387

Ὁ ἀνὴρ ἀρχηγὸς τοῦ οἴκου

Ὁ ἀνὴρ εἶναι ἡ κεφαλὴ τῆς οἰκογενείας καὶ ἀποφασίζει περὶ παντὸς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν συζυγικὸν βίον, ἐνόσῳ ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ δὲν παρίσταται ὡς κατάχρησις δικαιώματος.

Ἄρθρον 1388

Ἡ γυνὴ λαμβάνει τὸ ἐπώνυμον τοῦ ἀνδρός.

Ἄρθρον 1389

Ἡ γυνὴ διευθύνει τὰ τοῦ οἴκου

Φυλαττομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1387 ἡ γυνὴ ἔχει τὴν διεύθυνσιν τοῦ συζυγικοῦ οἴκου. Δικαιοπραξίαι τῆς γυναικὸς μετὰ τρίτων διὰ τὰς τρεχούσας ἀνάγκας τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας ὑποχρεοῦσι τὸν ἄνδρα, ἐκτὸς ἐὰν οὗτος ἀπαγορεύσῃ τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς τὴν γυναῖκα καὶ γνωστοποιήσῃ τὴν ἀπαγόρευσιν εἰς τὸν τρίτον πρὸ τῆς δικαιοπραξίας.

Ἄρθρον 1390

Ἀμοιβαία εὐθύνη

Οἱ σύζυγοι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀμοιβαίων ἐκ τοῦ γάμου ὑποχρεώσεων αὐτῶν εὐθύνονται διὰ τὴν ἐν τοῖς ἰδίοις ἐπιμέλειαν.

Ἄρθρον 1391

Ὑποχρέωσις διατροφῆς

Ὁ ἀνὴρ ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς τὴν σύζυγον διατροφὴν ἀνάλογον πρὸς τὴν κοινωνικὴν του θέσιν, τὴν περιουσίαν ἢ τοὺς πόρους αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1392

Ἡ σύζυγος ὑποχρεοῦται, ἐφ' ὅσον ὁ ἀνὴρ εἶναι ἀνίκανος νὰ διατρέφῃ ἑαυτόν, νὰ παρέχῃ εἰς τοῦτον διατροφὴν ἀνάλογον πρὸς τὴν περιουσίαν ἢ τοὺς πόρους αὐτῆς.

Ἄρθρον 1393

Ἡ ὀφειλομένη εἰς τὸν δικαιούμενον σύζυγον διατροφὴ καταβάλλεται κατὰ τὸν ἐκ τῆς ἐγγάμου συμβιώσεως ἐπιβαλλόμενον τρόπον. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1489 ἕως 1491 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως.

Ἄρθρον 1394

Διακοπὴ συμβιώσεως

Ἐὰν ὁ σύζυγος ἐξ εὐλόγου αἰτίας ἀπέστη τῆς ἐγγάμου συμβιώσεως, ἡ ὀφειλομένη εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἑτέρου διατροφὴ καταβάλλεται διὰ χρηματικῆς προσόδου κατὰ μῆνα προκαταβαλλομένης. Ἡ γυνὴ δικαιοῦται ἐπὶ πλέον νὰ παραλάβῃ ἐκ τοῦ συζυγικοῦ οἴκου τὰ πρὸς χωριστὴν αὐτῆς ἐγκατάστασιν ἀναγκαῖα πράγματα, ἐκτὸς ἂν ταῦτα εἶναι ἀπαραίτητα διὰ τὸν ἄνδρα, ἢ ἔχῃ ἡ γυνὴ τοιαῦτα ἐν τῇ ἰδίᾳ της περιουσίᾳ.

Ἄρθρον 1395

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὑποχρέωσις πρὸς διατροφὴν παύει ἢ μειοῦται τὸ ποσὸν αὐτῆς, ὁσάκις τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν περιστάσεων.

Ἄρθρον 1396

Τεκμήριον ἐπὶ κινητῶν

Τὰ εἰς τὴν νομὴν ἢ κατοχὴν ἑνὸς τῶν συζύγων ἢ ἀμφοτέρων εὑρισκό-

μενα κινητὰ τεκμαίρεται ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῶν δανειστῶν τούτου ὅτι ἀνήκουσιν εἰς αὐτόν.

Τὰ εἰς προσωπικὴν χρῆσιν τῆς γυναικὸς προωρισμένα κινητὰ πράγματα καὶ ἰδίᾳ ἐνδύματα, κοσμήματα, ἐργαλεῖα, τεκμαίρεται ἐν τῇ πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τοὺς δανειστὰς σχέσει τῶν συζύγων ὅτι ἀνήκουσιν εἰς τὴν γυναῖκα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Περιουσιακαὶ σχέσεις τῶν συζύγων ἐν γένει

Ἄρθρον 1397

Περιουσιακὴ αὐτοτέλεια συζύγων

Ὁ γάμος οὐδεμίαν ἐπάγεται μεταβολὴν εἰς τὴν περιουσιακὴν αὐτοτέλειαν τῶν συζύγων.

Ἄρθρον 1398

Τὰ βάρη τοῦ γάμου

Ὁ ἀνὴρ φέρει τὰ βάρη τοῦ γάμου.

Ἄρθρον 1399

Ἐὰν ὁ ἀνὴρ δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰ βάρη τοῦ γάμου, ἡ γυνὴ ὀφείλει νὰ συνεισφέρῃ εἰς αὐτὰ κατὰ λόγον τῆς ἰδίας της περιουσίας ἢ ἐν γένει τῶν πόρων αὐτῆς. Διὰ παρελθόντα χρόνον τοιαύτην ἀξίωσιν ἔχει ὁ ἀνὴρ μόνον ἐὰν ἔκτοτε ὑπαρχόντων τῶν ὅρων αὐτῆς ἐχώρησεν ὑπερημερία.

Ἡ ἀξίωσις αὕτη τοῦ ἀνδρὸς εἶναι ἀνεκχώρητος.

Ἄρθρον 1400

Ἐὰν ἡ γυνὴ ἀναλώσῃ ἐξ ἰδίων διὰ τὰ βάρη τοῦ γάμου ἢ εἰσφέρῃ ἐξ ἰδίων εἰς τὸν ἄνδρα δι' αὐτά, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται ἐλλείπουσα παρ' αὐτῇ ἡ πρόθεσις ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 1401

Ἐξώπροικα τῆς γυναικὸς

Ἐὰν ἡ γυνὴ ἀνέθηκεν εἰς τὸν σύζυγον τὴν διαχείρισιν ἐξωπροίκου αὐτῆς περιουσίας ἄνευ εἰδικοῦ ὅρου περὶ λογοδοσίας, ὁ σύζυγος ἢ οἱ κληρονόμοι του δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς ἀπόδοσιν τῶν ἐκ τοιαύτης διαχειρίσεως εἰσοδημάτων.

Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται ἐὰν ἡ γυνὴ διεμαρτυρήθη ἐγγράφως κατὰ τῆς τοιαύτης διαχειρίσεως.

Ἄρθρον 1402

Γαμικὸν σύμφωνον

Οἱ σύζυγοι δύνανται διὰ συμβάσεως πρὸ τοῦ γάμου, φυλαττομένων τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1403 ἕως 1405, νὰ κανονίζωσι τὰς ἕνεκα τοῦ γάμου περιουσιακὰς αὐτῶν σχέσεις *(γαμικὸν σύμφωνον)*.

Τὰ γαμικὰ σύμφωνα καταρτίζονται μόνον διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου.

Ὡς πρὸς τὴν ἱκανότητα ἰσχύει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1352.

Ἄρθρον 1403

Τὸ γαμικὸν σύμφωνον δὲν δύναται νὰ παραπέμπῃ εἰς ἔθιμα ἢ εἰς νόμον μὴ ἰσχύοντα ἢ ἀλλοδαπόν.

Ἄρθρον 1404

Διὰ τοῦ γαμικοῦ συμφώνου δὲν δύναται ἡ γυνὴ νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1399 ὑποχρεώσεως.

Ἄρθρον 1405

Μεταβολὴ τοῦ συμφώνου

Μεταβολὴ τῶν ὅρων τοῦ γαμικοῦ συμφώνου μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου ἐπιτρέπεται διὰ συμφωνίας τῶν συζύγων ἐνώπιον συμβολαιογράφου κατόπιν ἀδείας τοῦ δικαστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

Προῖξ

Ἄρθρον 1406

Ἔννοια καὶ σύστασις

Προῖξ εἶναι ἡ ὑπὸ τῆς γυναικὸς ἢ ἄλλου χάριν αὐτῆς παρεχομένη εἰς τὸν ἄνδρα περιουσία πρὸς ἀνακούφισιν τῶν βαρῶν τοῦ γάμου.

Ἡ προῖξ συνιστᾶται διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ ἀνδρὸς ἢ διὰ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως, ὑπόκειται δὲ εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 1402 § § 2, 3 ἕως 1405, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος κεφαλαίου δὲν προκύπτει ἄλλο τι.

Ἄρθρον 1407

Ἐὰν διὰ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως κατελείφθη τι εἰς τὸν ἄνδρα πρὸς τὸν σκοπὸν προικός, ἡ παρὰ τοῦ ἀνδρὸς ἀποδοχὴ τούτου γίνεται μόνον διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας τασσομένης ὑπὸ τῆς γυναικός. Ἡ τοιαύτη ἀποδοχὴ ἀποτελεῖ τὴν σύστασιν τῆς προικός.

Τῆς προθεσμίας ἀπράκτου παρελθούσης, τὸ καταλειφθὲν περιέρχεται εἰς τὴν γυναῖκα.

Ἄρθρον 1408

Εὐθύνη συστήσαντος

Ὁ συνιστῶν προῖκα εὐθύνεται κατὰ τὰς περὶ πωλήσεως διατάξεις διὰ

πραγματικὰ ἢ νομικὰ ἐλαττώματα τοῦ εἰς προῖκα διδομένου ἀντικειμένου.

Ἄρθρον 1409

Εὐθύνη διὰ τόκους ἢ καρπούς

Ὁ συστήσας προῖκα, ἂν δὲν ὡρίσθη ἄλλως, ὀφείλει αὐτοδικαίως τόκους καὶ καρποὺς ἀπὸ τῆς τελέσεως μὲν τοῦ γάμου ἂν ἡ προῖξ συνέστη πρὸ αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς συστάσεως δὲ τῆς προικὸς ἂν αὕτη συνέστη μετὰ τὸν γάμον ἢ ἡ καταβολὴ αὐτῆς διατελῇ ὑπὸ προθεσμίαν.

Ἄρθρον 1410

Προικὸς ἀντικείμενον

Ἀντικείμενον τῆς προικὸς δύναται νὰ εἶναι εἴτε ἐνεστῶσα περιουσία εἴτε μέλλουσα ἀλλ' εἰδικῶς καθοριζομένη.

Ἄρθρον 1411

Οἱ πρὸ τοῦ γάμου καρποί

Ἐὰν ἡ προῖξ παρεδόθη εἰς τὸν ἄνδρα πρὸ τοῦ γάμου, οἱ μέχρι τῆς τελέσεως τούτου συλλεγέντες καρποί, ἂν δὲν ὡρίσθη ἄλλως, ἐπαυξάνουσι τὴν προῖκα.

Ἄρθρον 1412

Δικαιώματα ἀνδρὸς ἐπὶ τῆς προικὸς

Ὁ ἀνήρ, ἂν δὲν ὡρίσθη ἄλλως ἐν τῷ προικοσυμφώνῳ, ἀποκτᾷ τὴν κυριότητα τῶν εἰς προῖκα ἐπιδοθέντων κινητῶν, παρ' οἱουδήποτε καὶ ἂν συνέστη ἡ προῖξ.

Ὁ ἀνήρ, ἂν δὲν ὡρίσθη ἄλλως ἐν τῷ προικοσυμφώνῳ, ἔχει τὴν διοίκησιν καὶ ἐπικαρπίαν τῶν εἰς προῖκα ἐπιδοθέντων ἀκινήτων, παρ' οἱουδήποτε καὶ ἂν συνέστη ἡ προῖξ.

Ἄρθρον 1413

Ἐὰν εἰς τὸν ἄνδρα μετεβιβάσθη ἡ κυριότης τῶν εἰς προῖκα ἐπιδοθέντων, ἀντικείμενον τῆς προικὸς εἶναι ἡ ἐν τῷ προικοσυμφώνῳ συμφωνηθεῖσα χρηματικὴ ἀξία αὐτῶν. Ἐὰν ἡ ἀξία δὲν προσδιωρίσθη, ἢ προσδιωρίσθη ἀνακριβῶς, λαμβάνεται ἡ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ προικοσυμφώνου ἀληθὴς ἀξία.

Ἄρθρον 1414

Ἐὰν εἰς τὸν ἄνδρα δὲν μετεβιβάσθη ἡ κυριότης τῶν εἰς προῖκα ἐπιδοθέντων, οὗτος μὲν ἔχει συνεστῶτος τοῦ γάμου τὴν διοίκησιν καὶ ἐπικαρπίαν αὐτῶν, εἰς δὲ τὴν γυναῖκα ἀνήκει ἡ ψιλὴ κυριότης ἐπὶ πάσης παρ' οἱουδήποτε συσταθείσης προικός. Τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ ἀνδρὸς διέπονται ἀπὸ τὰς περὶ ἐπικαρπίας διατάξεις, ἐφ' ὅσον διὰ τῶν περὶ προικὸς ὁρισμῶν δὲν ὁρίζεται ἄλλως.

Ἄρθρον 1415

Ἀγωγαὶ τῆς προικὸς συνεστῶτος τοῦ γάμου

Συνεστῶτος τοῦ γάμου ὁ ἀνὴρ ὡς διαχειριστὴς τῶν προικῴων ἀσκεῖ τὰς προσηκούσας ἀγωγὰς καὶ παρίσταται ἐπὶ δικαστηρίου δι' αὐτά.

Ἄρθρον 1416

Ἐκποίησις κινητῶν

Ὁ ἀνὴρ δύναται συναινέσει τῆς γυναικὸς νὰ ἐκποιήσῃ ἄνευ ἄλλης διατυπώσεως τὰ προικῷα κινητά, ἰδίᾳ τίτλους, τῶν ὁποίων ἡ διάθεσις κατὰ τὰς περὶ ἐπικαρπίας διατάξεις δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτόν. Ἀπὸ τῆς ἐκποιήσεως ἀντικείμενον τῆς προικὸς καθίσταται ἡ κατὰ τὴν ἐκποίησιν χρηματικὴ ἀξία τῶν ἐκποιηθέντων.

Ἄρθρον 1417

Ἐκποίησις ἀκινήτων

Ὁ ἀνὴρ δύναται νὰ ἐκποιήσῃ τὸ προικῷον ἀκίνητον ἀδείᾳ τοῦ δικαστηρίου. Ἡ ἄδεια παρέχεται ἂν συναινέσῃ ἡ γυνὴ καὶ συντρέχῃ περίπτωσις ἀφεύκτου ἀνάγκης ἢ προφανοῦς ὠφελείας. Ἡ συναίνεσις τῆς γυναικὸς δίδεται διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου ἢ διὰ δηλώσεως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 1418

Τὸ δικαστήριον παρέχον τὴν πρὸς ἐκποίησιν ἄδειαν δύναται νὰ τάξῃ οἱουσδήποτε ἐξασφαλιστικοὺς ὅρους, ἐν οἷς καὶ τὸ ἀκατάσχετον τοῦ τιμήματος. Δύναται ἐπίσης πρὸ πάσης ἀποφάσεως νὰ διατάξῃ ἀκρόασιν τῶν ἐγγυτέρων συγγενῶν τῆς συζύγου, ἂν τοῦτο εἶναι ἐφικτόν.

Ἄρθρον 1419

Τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τοῦ προικῴου ἀκινήτου τίμημα κατὰ τὴν περίπτωσιν τῆς προφανοῦς ὠφελείας, ὡς καὶ τὸ περίσσευμα ἐκ τῆς λόγῳ ἀνάγκης ἐκποιήσεως, καθίσταται προικῷον.

Ἄρθρον 1420

Ἀκυρότης ἐκποιήσεως

Ἡ ἐκποίησις τοῦ προικῴου ἀκινήτου εἶναι ἄκυρος ἂν ἐγένετο ἄνευ τῶν διατυπώσεων τοῦ νόμου, ἢ ἄνευ τηρήσεως τῶν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως διὰ τὸν τρίτον τεθέντων ὅρων. Ἡ ἐκποίησις ἡ ἐπιτραπεῖσα διὰ νόμιμον λόγον, καίτοι μὴ ἀληθῆ, εἶναι ἰσχυρά.

Ἄρθρον 1421

Ἀναγκαστικὴ ἐκποίησις ἀκινήτου

Ἐν περιπτώσει ἀναγκαστικῆς ἀπαλ-

λοτριώσεως ἢ πλειστηριασμοῦ τοῦ προικῴου ἀκινήτου ἕνεκα δημοσίας ὠφελείας ἢ ἕνεκεν ὑποθήκης ἢ δικαστικῆς διανομῆς, τὸ τίμημα καθίσταται προικῷον, καταβάλλεται δὲ εἰς τὸν ἄνδρα μόνον μετ' ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου. Ἡ ἀπόφασις δύναται νὰ τάξῃ οἱουσδήποτε ἐξασφαλιστικοὺς ὅρους, ἐν οἷς καὶ τὸ ἀκατάσχετον τοῦ τιμήματος.

Ἄρθρον 1422

Ἡ διάταξις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐφαρμόζεται καὶ διὰ τὸ ποσὸν δι' ὃ κατετάχθη ἡ προικῴα ἀπαίτησις τῆς γυναικὸς ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος ἀκινήτου τοῦ ἀνδρός, ὡς καὶ περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῆς ὀφειλομένης λόγῳ καταστροφῆς ἢ βλάβης τοῦ προικῴου ἀκινήτου.

Ἄρθρον 1423

Εν αλλαγῇ προικὸς

Ἡ ἐναλλαγὴ τοῦ προικῴου ἀντικειμένου δι' ἄλλου πράγματος εἴτε τοῦ ἑνὸς τῶν συζύγων εἴτε τρίτου, γίνεται διὰ συμφωνίας τῶν συζύγων ἐνώπιον συμβολαιογράφου κατόπιν ἀδείας τοῦ δικαστηρίου.

Ἐπὶ ἐναλλαγῆς τοῦ προικῴου ἀκινήτου ἐφαρμόζονται αἱ περὶ ἐκποιήσεως αὐτοῦ διατάξεις.

Ἄρθρον 1424

Εὐθύνη ἀνδρὸς

Ὁ ἀνὴρ ἐν τῇ διαχειρίσει τῆς προικὸς εὐθύνεται διὰ τὴν ἐν τοῖς ἰδίοις ἐπιμέλειαν.

Ἄρθρον 1425

Ἀσφάλεια προικὸς

Ἐπιφυλαττομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1262 ἀριθ. 4 ἡ γυνὴ δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀσφάλειαν παρὰ τοῦ ἀνδρός, ἂν ὑπάρχῃ βάσιμος φόβος ὅτι ἐκ τοῦ τρόπου διαχειρίσεως αὐτοῦ κινδυνεύει ἡ προίξ. Κατὰ τὰ λοιπά, ἂν ὁ ἀνὴρ ἔχῃ ἐπικαρπίαν ἐπὶ τῶν εἰς προῖκα ἐπιδοθέντων, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις περὶ ὑποχρεώσεως τοῦ ἐπικαρπωτοῦ εἰς ἀσφάλειαν.

Ἄρθρον 1426

Ἡ προὶξ λυθέντος τοῦ γάμου

Λυθέντος τοῦ γάμου ἡ προὶξ ἀποδίδεται εἰς τὴν γυναῖκα ἢ τοὺς κληρονόμους αὐτῆς, παύει δὲ πᾶσα διοίκησις καὶ ἐπικαρπία τοῦ ἀνδρὸς ἐπὶ τῶν προικῴων.

Ἄρθρον 1427

Ἐὰν ἡ ἀποδοτέα προὶξ συνίσταται εἰς χρήματα ἢ εἰς χρηματικὴν ἀποτίμησιν, ἡ ἀπόδοσις γίνεται μετὰ ἔτος ἀπὸ τῆς λύσεως τοῦ γάμου, ὀφείλονται δὲ αὐτοδικαίως νόμιμοι τόκοι ἀπὸ τῆς λύσεως τούτου. Διαρκοῦντος τοῦ ἔτους ἡ γυνή, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ κληρονόμοι της, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἄμεσον καταβολὴν τῶν τόκων ὁλοκλήρου τοῦ ἔτους.

Ἄρθρον 1428

Λαπάναι ἐπὶ τῶν προικῴων

Ὁ ἀνὴρ κατὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς προικὸς δὲν δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὰς συνεστῶτος τοῦ γάμου δαπάνας ἐπὶ τῶν προικῴων, αἵτινες κατὰ τὰς περὶ ἐπικαρπίας διατάξεις βαρύνουσι τὸν ἐπικαρπωτήν.

Ἄρθρον 1429

Καρποὶ συνεστῶτος τοῦ γάμου

Ὁ ἀνὴρ λυθέντος τοῦ γάμου δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδοσιν καρπῶν, οὓς συνεστῶτος τοῦ γάμου καὶ καθ' ὑπέρβασιν ἔτι τῆς τακτικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν προικῴων ἢ ἐξ ἐκτάκτων περιστατικῶν συνέλεξεν.

Ἄρθρον 1430

Ἀπόδοσις τῆς προικὸς συνεστῶτος τοῦ γάμου

Ἡ συνεστῶτος τοῦ γάμου ἀπόδοσις τῆς προικὸς εἰς τὴν γυναῖκα ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει δὲν ἀπαλλάσσει τὸν ἄνδρα τῆς προικῴας ἐνοχῆς. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς λόγῳ ἀφεύκτου ἀνάγκης ἐπιτραπείσης ἐκποιήσεως τοῦ προικῴου ἀκινήτου.

Ἄρθρον 1431

Χωρισμὸς προικὸς

Ἡ γυνὴ δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ διὰ τοῦ δικαστηρίου τὸν χωρισμὸν τῆς προικός της: 1. ἐὰν ἕνεκεν ἐλαττώσεως τῆς περιουσίας τοῦ ἀνδρὸς κινδυνεύῃ ἡ προίξ· 2. ἐὰν ὁ ἀνὴρ διαχειρίζεται κακῶς τὴν προῖκα, ἢ δὲν παρέχῃ τὴν ὀφειλομένην εἰς τὴν σύζυγον καὶ τοὺς κατιόντας αὐτοῦ διατροφήν, ἢ ἡ διατροφὴ αὕτη διὰ τὸ μέλλον ἀπειλῆται σοβαρῶς· 3. ἐὰν συνεστῶτος τοῦ γάμου διὰ τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας τοῦ ἀνδρὸς ἐτάχθη ἐπίτροπος.

Πᾶσα περὶ ἐξωδίκου χωρισμοῦ συμφωνία εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 1432

Ἐπὶ πτωχεύσεως τοῦ ἀνδρός, ὁ χωρισμὸς τῆς προικὸς ἐπέρχεται αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς κηρυττούσης τὴν πτώχευσιν ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 1433

Ἀποτελέσματα

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς διατασσούσης

τὸν χωρισμὸν τῆς προικὸς ἀποφάσεως ἀνατρέχουσιν εἰς τὴν ἡμέραν τῆς περὶ χωρισμοῦ αἰτήσεως.

Τὰ ἔξοδα τῆς περὶ χωρισμοῦ δίκης καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως βαρύνουσι τὸν ἄνδρα.

Ἄρθρον 1434

Διὰ τῆς περὶ χωρισμοῦ τῆς προικὸς ἀποφάσεως ἡ γυνὴ ἀναλαμβάνει τὴν διοίκησιν καὶ κάρπωσιν τῶν προικῴων, ἀσκοῦσα τὰ ἐπὶ τῆς προικὸς δικαιώματα τοῦ ἀνδρός. Ὁ ἀνὴρ ὑποχρεοῦται νὰ παραδώσῃ τὰ προικῷα εἰς τὴν γυναῖκα.

Ἄρθρον 1435

Ἀπὸ τοῦ χωρισμοῦ τῆς προικὸς ἡ γυνὴ δύναται νὰ ἐκποιήσῃ τὰ προικῷα ἀκίνητα κατὰ τὰς περὶ τούτων διατάξεις ἄνευ συναινέσεως τοῦ ἀνδρός. Δύναται ἐπίσης ἄνευ συναινέσεως τούτου νὰ ἐκποιήσῃ τὰ προικῷα κινητά.

Τὰ ἐκ τῆς προικὸς εἰσοδήματα δαπανᾷ ἡ γυνὴ διὰ τὰ βάρη τοῦ γάμου.

Ἄρθρον 1436

Οἱ δανεισταὶ τῆς γυναικὸς

Οἱ δανεισταὶ τῆς γυναικὸς δὲν δικαιοῦνται ἄνευ τῆς συναινέσεως αὐτῆς νὰ ζητήσωσι τὸν χωρισμὸν τῆς προικός.

Ἄρθρον 1437

Ἄρσις χωρισμοῦ

Ἐὰν κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 1431 § 1 ἀριθ. 1 καὶ 3 ἐξέλιπον οἱ λόγοι, δι' οὓς διετάχθη ὁ χωρισμὸς τῆς προικός, τὸ δικαστήριον τῇ αἰτήσει ἀμφοτέρων τῶν συζύγων δύναται νὰ διατάξῃ τὴν ἄρσιν τοῦ χωρισμοῦ. Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁ ἀνὴρ ἀποκαθίσταται εἰς τὴν διαχείρισιν καὶ κάρπωσιν τῆς προικός. Ἡ ἀπόφασις δημοσιεύεται καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ περὶ χωρισμοῦ τῆς προικός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Διαζύγιον

Ἄρθρον 1438

Πῶς ἐπέρχεται

Τὸ διαζύγιον χωρεῖ μόνον διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἄρθροις 1439 ἕως 1446 λόγους καὶ ἀπαγγέλλεται δι' ἀμετακλήτου δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον 1439

Μοιχεία ἢ διγαμία

Ἑκάτερος τῶν συζύγων δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ διαζύγιον διὰ μοιχείαν ἢ διγαμίαν τοῦ ἑτέρου. Εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ ἀγωγὴ τοῦ συζύγου ὅστις συνήνεσεν εἰς τὴν μοιχείαν ἢ τὴν διγαμίαν τοῦ ἑτέρου.

Ἄρθρον 1440

Ἐπιβουλὴ ζωῆς

Ἑκάτερος τῶν συζύγων δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ διαζύγιον δι' ἐπιβουλὴν τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ἑτέρου.

Ἄρθρον 1441

Κακόβουλος ἐγκατάλειψις

Ἑκάτερος τῶν συζύγων δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ διαζύγιον διὰ κακόβουλον ἐγκατάλειψιν ἐπὶ διετίαν.

Ἄρθρον 1442

Κλονισμὸς ἐγγάμου σχέσεως

Ἑκάτερος τῶν συζύγων δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ διαζύγιον, ἐὰν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἑτέρου ἐπῆλθε τόσον ἰσχυρὸς κλονισμὸς εἰς τὴν σχέσιν τοῦ γάμου, ὥστε βασίμως ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐγγάμου συμβιώσεως ἀποβαίνει διὰ τὸν αἰτοῦντα τὸ διαζύγιον ἀφόρητος. Δικαίωμα πρὸς διάζευξιν δὲν ὑφίσταται ὑπὲρ τοῦ αἰτοῦντος ἐὰν ἡ ὑπαιτιότης αὕτη βαρύνῃ μὲν ἀμφοτέρους τοὺς συζύγους, ἀλλ' ὁ κλονισμὸς τῆς σχέσεως τοῦ γάμου ὀφείλεται κυρίως εἰς τὸν αἰτοῦντα.

Ἄρθρον 1443

Φρενοβλάβεια

Ἑκάτερος τῶν συζύγων δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ διαζύγιον ἐὰν ὁ ἕτερος ἔπαθεν ἐκ φρενοβλαβείας εἰς βαθμὸν αἴροντα τὴν πνευματικὴν τῶν συζύγων κοινωνίαν, διήρκεσε δὲ ἡ φρενοβλάβεια συνεστῶτος τοῦ γάμου τέσσαρα τουλάχιστον ἔτη.

Ἄρθρον 1444

Λέπρα

Ἑκάτερος τῶν συζύγων δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ διαζύγιον ἐὰν ὁ ἕτερος πάσχῃ ἐκ λέπρας.

Ἄρθρον 1445

Ἀφάνεια

Ἑκάτερος τῶν συζύγων δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ διαζύγιον διὰ κεκηρυγμένην ἀφάνειαν τοῦ ἑτέρου.

Ἄρθρον 1446

Ἀνικανότης

Ἑκάτερος τῶν συζύγων δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ διαζύγιον δι' ἀνικανότητα τοῦ ἑτέρου πρὸς συνουσίαν, ἐὰν αὕτη, ὑφισταμένη κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου καὶ ἄγνωστος οὖσα εἰς τὸν αἰτοῦντα, διήρκεσεν ἐπὶ τρία ἔτη μετὰ τὴν

τέλεσιν αὐτοῦ καὶ ἐξακολουθῇ ὑπάρχουσα κατὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς.

Ἄρθρον 1447

Συγγνώμη

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 1439 ἕως 1442 τὸ πρὸς διάζευξιν δικαίωμα ἀποσβέννυται διὰ συγγνώμης.

Ἡ συγγνώμη παρέχεται εἴτε πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς εἴτε καὶ μετ' αὐτὴν μέχρι τῆς τελεσιδικίας τῆς ἀποφάσεως. Ἀλλὰ τὸ δικαστήριον δικαιοῦται νὰ μὴ λάβῃ ὑπ' ὄψει τὴν περὶ συγγνώμης ἔνστασιν, ἂν αὕτη προταθεῖσα ἤδη ἅπαξ δὲν ἀπεδείχθη.

Ἄρθρον 1448

Προθεσμία ἀποκλειστική

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 1439, 1440 καὶ 1442 τὸ πρὸς διάζευξιν δικαίωμα ἀποκλείεται μετὰ παρέλευσιν ἔτους, ἀφ' ἧς ὁ προσβληθεὶς σύζυγος ἔλαβε γνῶσιν τοῦ λόγου διαζυγίου, κατὰ πᾶσαν δὲ περίπτωσιν μετὰ δέκα ἔτη, ἀφ' ἧς ἐγεννήθη ὁ λόγος τοῦ διαζυγίου.

Ἄρθρον 1449

Διαζύγιον διὰ γεγονότα ἀτονήσαντα

Γεγονότα μὴ δυνάμενα πλέον καθ' ἑαυτὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς στήριξιν ἀγωγῆς διαζυγίου, δύνανται νὰ προταθῶσι πρὸς ἐνίσχυσιν ἀγωγῆς ἐπὶ ἄλλων λόγων ἐρειδομένης.

Ἄρθρον 1450

Ἀναγραφὴ ὑπαιτίου

Ἐὰν ὁ γάμος ἐλύθη διά τινα τῶν ἐν ἄρθροις 1439 ἕως 1442 λόγων ἀναγράφεται ἐν τῇ ἀποφάσει ὅτι ὁ ἐναγόμενος εἶναι ὑπαίτιος τοῦ διαζυγίου.

Ἄρθρον 1451

Ὑπαιτιότης ἐνάγοντος

Δύναται νὰ κηρυχθῇ ὑπαίτιος τοῦ διαζυγίου καὶ ὁ ἐνάγων αἰτήσει τοῦ ἐναγομένου: 1. ἐὰν ἐγένετο δεκτὴ ἀνταγωγὴ τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ διαζεύξει στηριζομένη εἰς τινα τῶν ἐν ἄρθροις 1439 ἕως 1442 λόγων· 2. ἐὰν ἀπεδείχθησαν γεγονότα μὴ δυνάμενα μὲν πλέον ἕνεκα συγγνώμης ἢ παρελεύσεως τῆς προθεσμίας νὰ ἀποτελέσωσι λόγον διαζυγίου, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα καθ' ἑαυτὰ παρεῖχον εἰς τὸν ἐναγόμενον δικαίωμα πρὸς διάζευξιν καθ' ὃν χρόνον ἐγεννήθη ὁ κατ' αὐτοῦ λόγος διαζυγίου.

Ἄρθρον 1452

Συνέπειαι διαζυγίου

Ἡ διαζευχθεῖσα ἀναλαμβάνει τὸ οἰκογενειακὸν αὐτῆς ἐπώνυμον.

Ἄρθρον 1453

Ἠθικὴ βλάβη

Ἐὰν τὸ ἀποτελέσαν τὸν λόγον τοῦ διαζυγίου γεγονὸς συνετελέσθη ὑπὸ περιστάσεις τοιαύτας ὥστε ἐπῆλθε βαρεῖα προσβολὴ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἀναιτίου συζύγου, τὸ δικαστήριον δύναται διὰ τῆς περὶ διαζυγίου ἀποφάσεως νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν μόνον ὑπαίτιον τοῦ διαζυγίου ὅπως καταβάλῃ εἰς τὸν ἀναίτιον χρηματικὸν ποσὸν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης.

Ἄρθρον 1454

Διατροφὴ ἀναιτίου

Ὁ ἀνὴρ κηρυχθεὶς μόνος ὑπαίτιος τοῦ διαζυγίου, ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς τὴν σύζυγον ἀνάλογον διατροφήν, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀδυνατεῖ νὰ διατρέφῃ ἑαυτὴν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς ἰδίας της περιουσίας ἢ ἐξ ἐργασίας, τὴν ὁποίαν ὑπὸ τὰς συνθήκας τοῦ ἐγγάμου αὐτῆς βίου θὰ ἠδύνατο νὰ μετέλθῃ.

Ἄρθρον 1455

Ἡ γυνὴ κηρυχθεῖσα μόνη ὑπαίτιος τοῦ διαζυγίου ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς τὸν διαζευχθέντα σύζυγον ἀνάλογον διατροφήν, ἐφ' ὅσον οὗτος ἀδυνατεῖ νὰ διατρέφῃ ἑαυτόν.

Ἄρθρον 1456

Ἡ πρὸς διατροφὴν ὑποχρέωσις τοῦ ὑπαιτίου παύει ἢ μειοῦται τὸ ποσὸν αὐτῆς ὁσάκις τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν περιστάσεων ἢ ἐκ λόγων ἐπιεικείας.

Ἄρθρον 1457

Ἡ πρὸς διατροφὴν ὑποχρέωσις τοῦ ὑπαιτίου παύει ἐρχομένου τοῦ δικαιούχου εἰς νέον γάμον καὶ δὲν ἀποσβέννυται διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ὑποχρέου.

Ἄρθρον 1458

Ἡ διατροφὴ δύναται, αἰτήσει τοῦ δικαιούχου, νὰ καταβληθῇ καὶ ἐφ' ἅπαξ, ἐὰν ὑπάρχῃ σπουδαῖος λόγος πρὸς τοῦτο.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ διατροφῆς ἀνιόντων καὶ κατιόντων διατάξεις τῶν ἄρθρων 1484, 1485, 1489 ὡς καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 1491 διὰ τὴν περίπτωσιν θανάτου τοῦ δικαιούχου.

Ἄρθρον 1459

Διατροφὴ ἐπὶ διαζυγίου ἐκ παραφροσύνης

Ἐὰν τὸ διαζύγιον ἐπῆλθε διὰ παραφροσύνην τοῦ ἑνὸς τῶν συζύγων, ὑπο-

χρεοῦται ὁ ἕτερος νὰ παρέχῃ εἰς αὐτὸν διατροφὴν ὡς ἐὰν ἐκηρύσσετο μόνος ὑπαίτιος.

Ἄρθρον 1460

Ἀνάκλησις δωρεῶν

Ἐὰν τὸ διαζύγιον ἀπηγγέλθη ὑπαιτιότητι μόνον τοῦ ἑνὸς τῶν συζύγων, δικαιοῦται ὁ ἕτερος νὰ ἀνακαλέσῃ πᾶσαν πρὸς αὐτὸν γενομένην δωρεὰν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μνηστείας ἢ τοῦ γάμου.

Τὸ πρὸς ἀνάκλησιν δικαίωμα ἀποσβέννυται μετὰ ἓν ἔτος ἀπὸ τοῦ διαζυγίου ὡς καὶ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ δωρητοῦ ἢ τοῦ δωρεοδόχου.

Ἄρθρον 1461

Διατροφὴ κοινοῦ τῶν διαζευχθέντων τέκνου

Ἡ διαζευχθεῖσα ὀφείλει νὰ παρέχῃ εἰς τὸν ἄνδρα διὰ τὴν διατροφὴν τοῦ κοινοῦ τέκνου ἀνάλογον συνεισφορὰν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς περιουσίας της ἢ ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῆς, ἐφ' ὅσον τὰ εἰς τὸν ἄνδρα περιερχόμενα εἰσοδήματα τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου δὲν ἀρκοῦσι πρὸς διατροφήν. Ἡ ἀξίωσις τοῦ ἀνδρὸς εἶναι ἀνεκχώρητος.

Ἄρθρον 1462

Αἱ διατάξεις περὶ διαζυγίου ὡς καὶ πᾶσαι αἱ ἀναγόμεναι εἰς τὰς ἐκ τοῦ γάμου σχέσεις, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἀνεξαρτήτως τῆς θρησκείας ἢ τοῦ δόγματος τῶν εἰς γάμον συνερχομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Συγγένεια

Ἄρθρον 1463

Ἔννοια

Τὰ πρόσωπα εἶναι πρὸς ἄλληλα συγγενεῖς ἐξ αἵματος κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἐὰν τὸ ἓν κατάγεται ἐκ τοῦ ἑτέρου *(συγγένεια μεταξὺ ἀνιόντων καὶ κατιόντων)*. Συγγενεῖς ἐξ αἵματος ἐκ πλαγίου εἶναι ἐὰν ἀμφότεροι, χωρὶς νὰ εἶναι κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν συγγενεῖς, κατάγωνται ἐκ τοῦ αὐτοῦ τρίτου προσώπου. Ὁ βαθμὸς τῆς συγγενείας προσδιορίζεται ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συναπτουσῶν τὰ πρόσωπα γεννήσεων.

Τὸ ἐξώγαμον τέκνον, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, δὲν θεωρεῖται ἐξ αἵματος συγγενὴς πρὸς τὸν ἐξ ἀναγνωρίσεως πατέρα αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1464

Ἀγχιστεία

Οἱ ἐξ αἵματος συγγενεῖς τοῦ ἑνὸς τῶν συζύγων εἶναι κατὰ τὴν αὐτὴν γραμμὴν καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἐξ ἀγχιστείας συγγενεῖς πρὸς τὸν ἕτερον.

Ἡ ἐξ ἀγχιστείας συγγένεια ἐξακολουθεῖ ὑπάρχουσα καὶ μετὰ τὴν λύσιν ἢ ἀκύρωσιν τοῦ γάμου, ἐξ οὗ παρήχθη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Γνησιότης τοῦ τέκνου

Ἄρθρον 1465

Τέκνον γνήσιον. Κρίσιμον διάστημα

Τὸ ἐν γάμῳ συλληφθὲν τέκνον πατέρα ἔχει τὸν σύζυγον τῆς τεκούσης αὐτὸ γυναικὸς *(γνήσιον τέκνον)*.

Ὡς χρόνος συλλήψεως λογίζεται τὸ διάστημα τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῆς τριακοσιοστῆς καὶ τῆς ἑκατοστῆς ὀγδοηκοστῆς ἡμέρας πρὸ τοῦ τοκετοῦ.

Ἄρθρον 1466

Τεκμήριον

Ὡς ἐν γάμῳ συλληφθὲν τεκμαίρεται τὸ τέκνον, ὅπερ ἐγεννήθη μετὰ παρέλευσιν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου καὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τριακοσίων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λύσεως ἢ ἀκυρώσεως αὐτοῦ. Ἡ ἡμέρα τῆς τελέσεως τοῦ γάμου ὡς καὶ ἡ τῆς λύσεως ἢ ἀκυρώσεως αὐτοῦ δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὰς προθεσμίας ταύτας.

Ἄρθρον 1467

Σύγκρουσις δύο τεκμηρίων

Ἐὰν ἐντὸς τῶν τριακοσίων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λύσεως ἢ ἀκυρώσεως τοῦ γάμου ἐγεννήθη τέκνον παρὰ γυναικός, ἥτις ἦλθεν εἰς νέον γάμον, τὸ τέκνον τεκμαίρεται γνήσιον τοῦ πρώτου ἀνδρός, ἂν ἐγεννήθη ἐντὸς διακοσίων ἑβδομήκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λύσεως ἢ ἀκυρώσεως τοῦ προτέρου γάμου, γνήσιον δὲ τοῦ δευτέρου ἀνδρὸς ἂν ἐγεννήθη μετὰ τὸ διάστημα τοῦτο.

Ἄρθρον 1468

Πρὸ τοῦ γάμου συλληφθὲν

Τέκνον γεννηθὲν πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου λογίζεται γνήσιον, ἐκτὸς ἂν ὁ σύζυγος ἐντὸς τριμήνου, ἀφ' ἧς ἔλαβε γνῶσιν τοῦ τοκετοῦ, ἀμφισβητήσῃ τὴν ἑαυτοῦ πα-

τρότητα διὰ κοινοποιήσεως δηλώσεως πρὸς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως. Περίληψις τῆς δηλώσεως σημειοῦται ἐπὶ τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως. Ἐὰν ὁ σύζυγος ἀπεβίωσε διαρκοῦντος τοῦ τριμήνου, δικαιοῦνται οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἀμφισβήτησιν.

Ἀπὸ τῆς ἀμφισβητήσεως τῆς πατρότητος πᾶς ἔχων ἔννομον συμφέρον δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν μὴ γνησιότητα τοῦ τέκνου.

Ἄρθρον 1469

Ἡ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἀμφισβήτησις τῆς πατρότητος ἀποκλείεται, ἡ γενομένη εἶναι ἄνευ ἀποτελέσματος: 1. ἐὰν ὁ σύζυγος ἐγνώριζε πρὸ τοῦ γάμου τὴν κυοφορίαν· 2. ἐὰν ἐκ τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως προκύπτῃ ὅτι ὁ σύζυγος παρίστατο κατὰ τὸν τοκετὸν αὐτοπροσώπως ἢ δι' εἰδικοῦ ἀντιπροσώπου χωρὶς νὰ ἐγείρῃ διαμαρτυρίαν· 3. ἐὰν ἀποδεικνύεται ὅτι κατὰ τὸ κρίσιμον διάστημα τῆς συλλήψεως ὁ σύζυγος ἦλθεν εἰς σαρκικὴν συνάφειαν μετὰ τῆς τεκούσης συζύγου· 4. ἐὰν ὁ σύζυγος ἀνεγνώρισεν ὁπωσδήποτε ὡς ἴδιον τὸ γεννηθέν.

Ἄρθρον 1470

Μετὰ τὴν 300ὴν ἡμέραν γεννηθὲν

Ἐὰν τὸ τέκνον ἐγεννήθη μετὰ τὴν τριακοσιοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς λύσεως ἢ ἀκυρώσεως τοῦ γάμου, τὴν μὴ γνησιότητα αὐτοῦ δικαιοῦται νὰ ἐπικαλεσθῇ πᾶς ἔχων ἔννομον συμφέρον.

Ἄρθρον 1471

Ἀποκήρυξις

Ὁ σύζυγος δύναται νὰ ἀποκηρύξῃ τὸ συνεστῶτος τοῦ γάμου κατὰ τὸ ἄρθρον 1466 συλληφθὲν τέκνον ἐὰν ἀποδεικνύῃ ὅτι κατὰ τὴν κρίσιμον τῆς συλλήψεως ἐποχὴν ἦτο προφανῶς ἀδύνατον ἡ τεκοῦσα σύζυγος νὰ συνέλαβεν ἐξ αὐτοῦ, ἰδίᾳ ἕνεκεν ἀνικανότητος ἢ ἀποδημίας αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1472

Ἡ ἀποκήρυξις γίνεται διὰ τῆς ἐπὶ τούτῳ ἀγωγῆς ἀπευθυνομένης κατὰ τοῦ εἰδικοῦ ἐπιτρόπου τοῦ τέκνου καὶ ἐγειρομένης ὑπὸ τοῦ συζύγου ἢ τοῦ εἰδικοῦ αὐτοῦ πληρεξουσίου, ὡς καὶ τῶν κληρονόμων τοῦ συζύγου. Ἐὰν ὁ σύζυγος τελῇ ὑπὸ ἐπίτροπον, τὴν ἀγωγὴν ἐγείρει ὁ ἐπίτροπος ἀδείᾳ τοῦ δικαστηρίου.

Τρίτοι ἔχοντες ἔννομον συμφέρον δύνανται νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν μὴ γνησιότητα τοῦ τέκνου μόνον ἐὰν ἠγέρθη ἡ περὶ ἀποκηρύξεως ἀγωγή.

Ἄρθρον 1473

Ἐὰν τὸ τέκνον ἀπέθανεν, ἡ ἀποκήρυξις γίνεται διὰ δηλώσεως κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 1468 ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 1474

Ἡ ἀποκήρυξις καὶ ἡ περὶ ταύτης ἀγωγὴ ἀποκλείεται μετὰ παρέλευσιν ἔτους, ἀφ' ἧς ὁ σύζυγος ἔλαβε γνῶσιν τοῦ τοκετοῦ. Ἐὰν οὗτος ἀπεβίωσε διαρκοῦντος τοῦ ἔτους χωρὶς νὰ ἀπολέσῃ τὸ πρὸς ἀποκήρυξιν δικαίωμα, ἡ ἀγωγὴ δύναται νὰ ἐγερθῇ ὑπὸ τῶν κληρονόμων του ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου.

Ἄρθρον 1475

Ἡ ἀποκήρυξις ἀποκλείεται ἐὰν ὁ σύζυγος μέχρι τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ἀνεγνώρισεν ὡς ἴδιον τὸ τέκνον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ

Διατροφὴ ἐκ τοῦ νόμου

Ἄρθρον 1476

Μεταξὺ ἀνιόντων καὶ κατιόντων

Ἀνιόντες καὶ κατιόντες εἶναι ἀμοιβαίως ὑπόχρεοι πρὸς διατροφὴν κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 1477 ἕως 1491.

Ἄρθρον 1477

Ὅροι διατροφῆς

Εἰς διατροφὴν δικαιοῦται μόνον ὁ μὴ δυνάμενος νὰ διατρέφῃ ἑαυτόν.

Τὸ ἀνήλικον ἄγαμον τέκνον, καὶ ἂν ἔχῃ περιουσίαν, δικαιοῦται εἰς διατροφὴν ἔναντι τῶν γονέων του, ἐφ' ὅσον τὰ ἐκ ταύτης εἰσοδήματα ἢ τὸ προϊὸν τῆς ἐργασίας του δὲν ἐπαρκοῦσι πρὸς διατροφήν του.

Ἄρθρον 1478

Δὲν εἶναι ὑπόχρεως εἰς διατροφὴν ὅστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν λοιπῶν αὐτοῦ ὑποχρεώσεων, δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ παράσχῃ ταύτην χωρὶς νὰ διακινδυνεύῃ ἡ ἰδία αὐτοῦ διατροφή.

Ἄρθρον 1479

Σειρὰ ὑποχρέων

Πρὸς διατροφὴν ὑποχρεοῦνται κατὰ πρῶτον οἱ κατιόντες κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομικῆς διαδοχῆς καὶ ἕκαστος ἀναλόγως τῆς κληρονομικῆς του μερίδος.

Ἄρθρον 1480

Μὴ ὑπαρχόντων κατιόντων, ὑπόχρεοι πρὸς διατροφὴν εἶναι οἱ ἐγγύτεροι ἀνιόντες, ἐνεχόμενοι κατ' ἴσα μέρη ἐὰν εἶναι πλείονες τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ. Ὁ πατὴρ ὅμως ὑποχρεοῦται πρὸ τῆς μητρός, ἐκτὸς ἂν αὕτη ἀσκοῦσα πατρικὴν ἐξουσίαν ἔχῃ τὴν ἐπικαρπίαν ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου.

Ἄρθρον 1481

Ἐφ' ὅσον ἀνιὼν ἢ κατιὼν δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ παράσχῃ διατροφήν, ἡ ὑποχρέωσις βαρύνει τὸν μετ' αὐτὸν ὑπόχρεων. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν ἡ κατὰ τοῦ ὑποχρέου δικαστικὴ ἐπιδίωξις ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἀποκλείεται ἢ εἶναι ἰδιαιτέρως δυσχερής. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ καταβαλὼν τὴν διατροφὴν ὑποκαθίσταται αὐτοδικαίως εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ λαβόντος.

Ἄρθρον 1482

Οἱ ἀνιόντες καὶ κατιόντες ὑποχρεοῦνται εἰς διατροφὴν μετὰ τὸν σύζυγον, πλὴν ἂν οὗτος, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν λοιπῶν ὑποχρεώσεών του, δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ παράσχῃ ταύτην χωρὶς νὰ διακινδυνεύῃ ἡ ἰδία αὐτοῦ διατροφή, ἢ ἂν ἡ κατ' αὐτοῦ δικαστικὴ ἐπιδίωξις ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἀποκλείεται ἢ εἶναι ἰδιαιτέρως δυσχερής.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὸν διεζευγμένον σύζυγον ἐὰν ἐκηρύχθη ὑπαίτιος τοῦ διαζυγίου.

Ἄρθρον 1483

Σειρὰ ἐπὶ πλειόνων δικαιουμένων

Ἐπὶ πλειόνων δικαιουμένων διατροφῆς, ἐὰν ὁ ὑπόχρεως δὲν ἐπαρκῇ νὰ παράσχῃ ταύτην εἰς πάντας, προηγοῦνται οἱ κατιόντες κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομικῆς διαδοχῆς. Ἐὰν οἱ πλείονες δικαιούμενοι εἶναι ἀνιόντες προηγοῦνται οἱ ἐγγύτεροι.

Ὁ σύζυγος ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα διατροφῆς συμπορεύεται μετὰ τῶν ἀνηλίκων ἀγάμων κατιόντων καὶ προηγεῖται τῶν λοιπῶν κατιόντων ἢ ἄλλων συγγενῶν. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὸν διεζευγμένον ἐνόσῳ οὗτος δικαιοῦται διατροφῆς.

Ἄρθρον 1484

Μέτρον διατροφῆς

Τὸ μέτρον τῆς διατροφῆς προσδιορίζεται ἐκ τῆς κοινωνικῆς θέσεως τοῦ δικαιουμένου *(ἀνάλογος διατροφή)*.

Ἡ διατροφὴ περιλαμβάνει ὅλα τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, προσέτι δὲ καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἀνατροφῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ δικαιουμένου.

Ἄρθρον 1485

Μεταβολὴ ὅρων

Ἐὰν ἀπὸ τῆς προσδιοριζούσης τὴν διατροφὴν ἀποφάσεως ἐπῆλθε μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς διατροφῆς, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ἄλλως, ἢ καὶ νὰ διατάξῃ τὴν παῦσιν τῆς διατροφῆς.

Ἄρθρον 1486

Ἠλαττωμένη διατροφὴ

Οἱ κατιόντες, οἱ ἀνιόντες καὶ ὁ σύζυγος δικαιοῦνται μόνον εἰς τὴν στοιχειώδη διατροφήν, περιλαμβάνουσαν τὰ ἀπολύτως πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, ἐὰν ἔναντι τοῦ ὑποχρέου ὑπέπεσαν εἰς παράπτωμα δικαιολογοῦν τὴν ἀποκλήρωσιν.

Ἄρθρον 1487

Χρόνος καταβολῆς

Ἡ διατροφὴ προκαταβάλλεται εἰς χρῆμα κατὰ μῆνα. Ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν ἰδιαίτεροι λόγοι δύναται νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὸν ὑπόχρεων ἡ κατ' ἄλλον τρόπον καταβολή.

Ἄρθρον 1488

Οἱ γονεῖς, ὀφείλοντες διατροφὴν εἰς ἄγαμον τέκνον, δικαιοῦνται νὰ προσδιορίσωσι τὸν τρόπον καὶ τὰ χρονικὰ διαστήματα, καθ' ἃ θὰ προκαταβάλλεται αὕτη. Τῇ αἰτήσει τοῦ τέκνου τὸ δικαστήριον ἕνεκεν ἰδιαιτέρων λόγων δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ἄλλως.

Ἄρθρον 1489

Διατροφὴ διὰ τὸν παρελθόντα χρόνον δὲν ὀφείλεται εἰ μὴ ἀπὸ ὑπερημερίας.

Ἄρθρον 1490

Παραίτησις

Παραίτησις ἀπὸ τῆς διατροφῆς διὰ τὸ μέλλον δὲν ἰσχύει.

Ἡ προκαταβολὴ τῆς διατροφῆς ἀ-

παλλάσσει τὸν ὑπόχρεων μόνον διὰ τὸ ἐν ἄρθροις 1487 καὶ 1488 χρονικὸν διάστημα.

Ἄρθρον 1491

Ἀπόσβεσις

Ἡ πρὸς διατροφὴν ἀξίωσις ἀποσβέννυται διὰ τοῦ θανάτου τοῦ δικαιουμένου ἢ τοῦ ὑποχρέου, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἀφορᾷ παρελθόντα χρόνον ἢ δόσεις ἀπαιτητὰς ἤδη ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ θανάτου.

Ἄρθρον 1492

Μεταξὺ ἀδελφῶν

Ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ δύνανται κατ' εὔλογον τοῦ δικαστηρίου κρίσιν νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς διατροφὴν ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς, ἐὰν ὁ αἰτῶν αὐτὴν ἕνεκεν ἰδιαιτέρων λόγων καὶ ἰδίᾳ ἕνεκεν ἡλικίας, βαρείας νόσου ἢ ἀναπηρίας, ἀδυνατῇ νὰ διατρέφῃ ἑαυτόν.

Ἡ διατροφὴ περιλαμβάνει τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα πρὸς τὸ ζῆν, ἔτι δὲ καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ἀνατροφῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1478, 1487, 1489 ἕως 1491 ἔχουσι καὶ ἐνταῦθα ἐφαρμογήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ

Σχέσεις γονέων καὶ τέκνων. Πατρικὴ ἐξουσία

Ἄρθρον 1493

Τὸ τέκνον λαμβάνει τὸ ἐπώνυμον τοῦ πατρός.

Ἄρθρον 1494

Ὑποχρέωσις τέκνου πρὸς ὑπηρεσίας

Τὸ τέκνον, ἐφ' ὅσον ἀποτελεῖ μέλος τοῦ πατρικοῦ οἴκου καὶ διατρέφεται ἐν αὐτῷ, ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς γονεῖς ἐν τῇ διοικήσει τοῦ οἴκου ἢ ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ ἐπαγγέλματός των ὑπηρεσίας ἀναλόγους πρὸς τὰς δυνάμεις καὶ τὴν κοινωνικὴν αὐτοῦ θέσιν.

Ἄρθρον 1495

Ὑποχρέωσις γονέων πρὸς προίκισιν

Ὁ πατὴρ ὑποχρεοῦται νὰ συστήσῃ ὑπὲρ τῆς ἐρχομένης εἰς γάμον θυγατρός του προῖκα ἀνάλογον πρὸς τὴν περιουσίαν, τὸν ἀριθμὸν τῶν τέκνων καὶ τὴν κοινωνικὴν αὐτοῦ θέσιν, ἔτι δὲ καὶ πρὸς τὴν κοινωνικὴν θέσιν τοῦ συζύγου. Τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἀπαλλάσσεται ὁ πατήρ, ἐφ' ὅσον, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει τῶν λοιπῶν αὐτοῦ ὑποχρεώσεων, δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ συστήσῃ προῖκα χωρὶς νὰ διακινδυνεύσῃ ἡ ἰδία αὐτοῦ ἀνάλογος διατροφή, ἢ ἐφ' ὅσον ἡ θυγάτηρ κέκτηται περιουσίαν πρὸς ἀνάλογον προίκισιν.

Ἄρθρον 1496

Ἐὰν ὁ πατὴρ ἀπεβίωσεν, ἢ δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ συστήσῃ προῖκα, ἡ ὑποχρέωσις αὕτη βαρύνει τὴν μητέρα.

Ἡ θυγάτηρ δὲν δικαιοῦται εἰς νέαν προίκισιν, ἐὰν ἤδη διὰ τὸν πρότερον γάμον αὐτῆς ἔλαβε προῖκα παρὰ τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρός.

Ἄρθρον 1497

Ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ δικαιοῦνται νὰ ἀρνηθῶσι τὴν σύστασιν προικὸς, ἐὰν ἡ θυγάτηρ συνῆψε γάμον ἄνευ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένης συναινέσεώς των, ἢ ἂν ὑπέπεσεν ἐναντι αὐτῶν εἰς παράπτωμα δικαιολογοῦν τὴν ἀποκλήρωσιν.

Ἄρθρον 1498

Ἡ ἀξίωσις τῆς θυγατρὸς πρὸς σύστασιν προικὸς εἶναι ἀμεταβίβαστος καὶ παραγράφεται μετὰ παρέλευσιν πέντε ἐτῶν ἀπὸ τοῦ γάμου.

Ἄρθρον 1499

Παροχαὶ γονέων πρὸς τὸ τέκνον

Ἡ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς παροχὴ περιουσίας εἰς τὸ τέκνον εἴτε πρὸς χωριστὴν τούτου οἰκονομικὴν ἢ ἐπαγγελματικὴν ἀποκατάστασιν εἴτε πρὸς προίκισιν, δὲν ἀποτελεῖ δωρεὰν εἰμὴ μόνον κατὰ τὸ ὑπερβάλλον τὸ ἐκ τῶν περιστάσεων ἐνδεικνυόμενον μέτρον. Ἀλλ' ἡ ἕνεκα πραγματικῶν ἢ νομικῶν ἐλαττωμάτων τοῦ πράγματος εὐθύνη τοῦ παρέχοντος ἔναντι τοῦ τέκνου κρίνεται πάντοτε κατὰ τὰς περὶ εὐθύνης τοῦ δωρητοῦ διατάξεις.

Ἄρθρον 1500

Πατρικὴ ἐξουσία

Ὁ πατὴρ ἔχει τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ ἀνηλίκου τέκνου. Ἐὰν ὁ πατὴρ ἀδυνατῇ νὰ ἀσκήσῃ ταύτην, ἀναπληροῖ αὐτὸν ἡ μήτηρ.

Ἄρθρον 1501

Ἐπιμέλεια καὶ ἐκπροσώπησις τέκνου

Ὁ πατὴρ ἀσκῶν τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἔχει δικαίωμα καὶ καθῆκον νὰ ἐπιμελῆται τοῦ προσώπου τοῦ τέκνου καὶ νὰ διοικῇ τὴν περιουσίαν αὐτοῦ. Ἀντιπροσωπεύει τὸ τέκνον κατὰ πᾶσαν δικαιοπραξίαν ἀφορῶσαν τὴν προσωπικὴν κατάστασιν ἢ τὴν περιου-

σίαν αὐτοῦ. Ἐὰν τὰ συμφέροντα τοῦ τέκνου συγκρούωνται πρὸς τὰ τοῦ πατρὸς ἢ τῆς συζύγου τούτου ἢ συγγενοῦς αὐτοῦ κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἐξ αἵματος ἢ ἐξ ἀγχιστείας, διορίζεται εἰδικὸς ἐπίτροπος.

Ἄρθρον 1502

Ἡ ἐπιμέλεια τοῦ προσώπου τοῦ τέκνου περιλαμβάνει ἰδίᾳ τὴν ἀνατροφήν, ἐπίβλεψιν καὶ ἐκπαίδευσιν αὐτοῦ, τὸν προσδιορισμὸν τῆς κατοικίας του καὶ τὴν λῆψιν ἐν ἀνάγκῃ τῶν ἀπαιτουμένων σωφρονιστικῶν μέτρων.

Αἰτήσει τῆς μητρὸς ἢ τοῦ εἰσαγγελέως κρίνει τὸ δικαστήριον ἢ εἰς ἐπειγούσας περιστάσεις ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν, ἐὰν ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ πατρὸς παρίσταται ὡς κατάχρησις δικαιώματος.

Ἄρθρον 1503

Ἐπιμέλεια τέκνου ἐπὶ διαζυγίου

Ἐὰν ἐχώρησε διαζύγιον ζῶσι δὲ ἀμφότεροι οἱ σύζυγοι, ἡ ἐπιμέλεια τοῦ προσώπου τοῦ τέκνου ἀνήκει εἰς τὸν αἰτήσαντα τὸ διαζύγιον σύζυγον, ἐὰν εἶναι ἀναίτιος. Ἐὰν τὸ διαζύγιον ἀπηγγέλθη ὑπαιτιότητι ἀμφοτέρων τῶν συζύγων, εἰς μὲν τὴν μητέρα ἀνήκει ἡ ἐπιμέλεια τῆς θυγατρὸς καὶ τοῦ μὴ ὑπερβάντος τὸ δέκατον ἔτος υἱοῦ, εἰς δὲ τὸν πατέρα, τοῦ υἱοῦ, ὅστις ὑπερέβη τὸ δέκατον ἔτος. Τὸ δικαστήριον, ἢ εἰς ἐπειγούσας περιστάσεις ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν, δύναται νὰ διατάξῃ ἄλλως, ἐὰν ἐπιβάλλεται τοῦτο ἐκ τοῦ συμφέροντος τοῦ τέκνου, ἰδίᾳ δὲ νὰ ἀναθέσῃ εἰς τρίτον τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ. Ἡ ἀπόφασις δύναται νὰ μεταβληθῇ ἐὰν λάβωσι χώραν νεώτερα γεγονότα.

Ἄρθρον 1504

Ὁ γονεύς, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἀνήκει μετὰ τὸ διαζύγιον ἡ περὶ τὸ πρόσωπον τοῦ τέκνου ἐπιμέλεια, διατηρεῖ τὸ δικαίωμα τῆς προσωπικῆς μετὰ τοῦ τέκνου ἐπικοινωνίας. Τὰ περὶ ταύτης κανονίζει εἰδικώτερον τὸ δικαστήριον.

Ἄρθρον 1505

Ἐπὶ ἀκυρώσεως γάμου

Ἐὰν ἐχώρησεν ἀκύρωσις τοῦ γάμου, ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ προσώπου τοῦ τέκνου αἱ διατάξεις τῶν δύο προηγουμένων ἄρθρων περὶ διαζυγίου ὑπαιτιότητι ἀμφοτέρων τῶν συζύγων.

Ἄρθρον 1506

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς περὶ διαζυγίου ἢ περὶ ἀκυρώσεως γάμου δίκης, τὸ δικαστήριον, ἢ εἰς ἐπειγούσας περιστάσεις ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν, δύναται νὰ ὁρίσῃ τὸν γονέα, εἰς ὃν ἀνήκει προσωρινῶς ἡ ἐπιμέλεια περὶ τοῦ προσώπου τοῦ τέκνου.

Ἄρθρον 1507

Περιουσία τέκνου ἐκ διαθήκης ἢ δωρεᾶς.

Ἡ διοίκησις τοῦ πατρὸς δὲν ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν περιερχομένων εἰς τὸ τέκνον ἐκ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως ἢ ἐκ δωρεᾶς σὺν τῷ ὅρῳ νὰ μὴ ἔχῃ ἐπ' αὐτῶν διοίκησιν ὁ πατήρ. Διὰ τὴν διοίκησιν τούτων, ἐὰν ὁ διαθέτης ἢ ὁ δωρητὴς δὲν ὥρισε τὸ πρόσωπον, τὸ δικαστήριον διορίζει εἰδικὸν ἐπίτροπον.

Ἄρθρον 1508

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἢ ὁ δωρητὴς καθώρισαν τρόπον διοικήσεως ἐπὶ τῶν καταλειφθέντων ἢ ἐπιδοθέντων εἰς τὸ τέκνον, ἐπιτρέπεται παρέκκλισις τῇ συναινέσει τοῦ δωρητοῦ ἐὰν οὗτος ζῇ καὶ ἡ συναίνεσις εἶναι ἐφικτή. Κατὰ πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν παρέκκλισις ἐπιτρέπεται μόνον ἀδείᾳ τοῦ δικαστηρίου, ἐὰν ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ συμφέροντος τοῦ τέκνου.

Ἄρθρον 1509

Πράξεις διαχειρίσεως πατρός. Ἀπογραφή.

Ὁ πατὴρ ὑποχρεοῦται εἰς σύνταξιν ἀπογραφῆς διὰ πᾶσαν περιουσίαν περιερχομένην εἰς τὸ τέκνον καὶ ὑπαγομένην ὑπὸ τὴν πατρικὴν αὐτοῦ διοίκησιν.

Ἄρθρον 1510

Δωρεαί

Ὁ πατὴρ δὲν δύναται νὰ προβαίνῃ εἰς δωρεὰς ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου. Ἐξαιροῦνται αἱ δωρεαί, αἵτινες ἐπιβάλλονται ἐξ ἰδιαιτέρου ἠθικοῦ καθήκοντος ἢ ἐκ λόγων εὐπρεπείας.

Ἄρθρον 1511

Ἐπωφελὴς τοποθέτησις μετρητῶν.

Ὁ πατὴρ ὑποχρεοῦται ἀμελλητὶ νὰ καταστήσῃ παραγωγὰ ἢ νὰ τοποθετήσῃ ἐπωφελῶς τὰ ὑπὸ τὴν διοίκησίν του μετρητὰ χρήματα τοῦ τέκνου, ἐφ' ὅσον δὲν παρίστανται ἀνάγκη νὰ κρατῇ ταῦτα πρὸς ἀντιμετώπισιν δαπανῶν.

Τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διατάξῃ

ἀλλοίαν διάθεσιν αὐτῶν. Ἐὰν ὁ πατὴρ ἔχῃ ἐπ' αὐτῶν ἐπικαρπίαν, δύναται τὸ δικαστήριον καὶ νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τοῦτον ὅπως τὰ χρησιμοποιήσῃ δι' ἴδιον λογαριασμόν.

Ἄρθρον 1512

Διαχείρισις ὑπὸ διατυπώσεις

Ὁ πατὴρ ἄνευ ἀδείας τοῦ δικαστηρίου δὲν δύναται ἐπ' ὀνόματι τοῦ τέκνου νὰ ἐπιχειρήσῃ τὰς πράξεις, αἵτινες καὶ εἰς τὸν ἐπίτροπον ἀνηλίκου ἀπαγορεύονται ἄνευ ἀδείας τοῦ δικαστηρίου.

Ἡ ἄδεια τοῦ δικαστηρίου παρέχεται ὑπαρχούσης ἀφεύκτου ἀνάγκης ἢ προφανοῦς ὠφελείας.

Ἄρθρον 1513

Ὁ πατὴρ ἀποδέχεται τὴν εἰς τὸ τέκνον περιερχομένην κληρονομίαν πάντοτε ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς.

Ἄρθρον 1514

Ἀκυρότης σχετική

Αἱ κατὰ παράβασιν τῶν ἄρθρων 1510 ἕως 1513 γενόμεναι πράξεις τοῦ πατρὸς εἶναι ἄκυροι. Τὴν ἀκυρότητα προτείνουσι μόνον ὁ πατήρ, τὸ τέκνον καὶ οἱ καθολικοὶ ἢ εἰδικοὶ τούτου διάδοχοι.

Ἄρθρον 1515

Πτώχευσις πατρὸς

Ὁ πατὴρ στερεῖται τῆς διοικήσεως τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου, ἀφ' ἧς τελεσιδίκως ἐκηρύχθη εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως. Τὸ δικαστήριον διορίζει ἐπίτροπον.

Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ πατρός, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἀναθέσῃ ἐκ νέου εἰς τοῦτον τὴν διοίκησιν.

Ἄρθρον 1516

Αἱ δαπάναι τῆς διαχειρίσεως

Ὁ πατὴρ δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὰς διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ προσώπου ἢ τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου γενομένας ὑπ' αὐτοῦ δαπάνας, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν περιστάσεων ἐδικαιοῦτο νὰ θεωρήσῃ ταύτας ἀναγκαίας καὶ δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, αἵτινες βαρύνουσιν αὐτόν.

Ἄρθρον 1517

Ἐπικαρπία πατρός

Ὁ πατήρ, ἐφ' ὅσον ἔχει τὴν διοίκησιν τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου, ἔχει καὶ τὴν ἐπικαρπίαν αὐτῆς. Τὸ ἐκ τῆς ἐπικαρπίας δικαίωμα εἶναι ἀμεταβίβαστον.

Ἄρθρον 1518

Περιουσία ἐλευθέρα τῆς ἐπικαρπίας

Περιουσία τοῦ τέκνου ἀπηλλαγμένη τῆς ἐπικαρπίας τοῦ πατρὸς *(ἐλευθέρα περιουσία)* εἶναι: 1. πᾶν ὅ,τι κερδαίνει τὸ τέκνον ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐργασίας ἢ ἐδόθη εἰς αὐτὸ πρὸς ἰδίαν χρῆσιν ἢ ἐλευθέραν διάθεσιν· 2. πᾶν ὅ,τι περιέρχεται εἰς τὸ τέκνον ἐκ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως ἢ ἐκ δωρεᾶς σὺν τῷ ὅρῳ νὰ μὴ ἔχῃ ἐπ' αὐτοῦ ἐπικαρπίαν ὁ πατὴρ ἢ νὰ μὴ ἔχῃ οὗτος τὴν διοίκησιν.

Ἄρθρον 1519

Ὑποχρεώσεις ἐπικαρπωτοῦ πατρὸς

Ὁ πατὴρ ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἰδίαις δαπάναις ἐπισκευὴν ἢ ἀνακαίνισιν τῶν ὑπὸ τὴν ἐπικαρπίαν αὐτοῦ πραγμάτων τοῦ τέκνου, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπισκευὴ ἢ ἀνακαίνισις ἀνάγεται εἰς τὴν συνήθη συντήρησιν τοῦ πράγματος.

Ἄρθρον 1520

Ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἐπικαρπία καὶ ἐφ' ὅσον ἐξαρκεῖ ἡ ἐκ ταύτης ὠφέλεια, ὁ πατὴρ ἐνέχεται ἔναντι τοῦ τέκνου: 1. διὰ τοὺς βαρύνοντας τὸ τέκνον φόρους, πλὴν τῶν ἐκτάκτων καὶ τῶν ἀφορώντων τὴν ἐλευθέραν τοῦ τέκνου περιουσίαν· 2. διὰ τοὺς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπικαρπίας τόκους καὶ τὰ χρεώλυτρα παντὸς χρέους τοῦ τέκνου ὡς καὶ διὰ τὰς γεγεννημένας ἤδη καὶ εἰς περιοδικὰς παροχὰς συνισταμένας ὑποχρεώσεις τούτου πρὸς διατροφήν· 3. διὰ τὰς δικαστικὰς δαπάνας ἐπὶ δικῶν τοῦ τέκνου μὴ ἀφορωσῶν τὴν ἐλευθέραν τούτου περιουσίαν.

Ἄρθρον 1521

Δικαίωμα δανειστῶν τοῦ τέκνου

Οἱ δανεισταὶ τοῦ τέκνου δικαιοῦνται νὰ ἐπιληφθῶσι πάσης περιουσίας αὐτοῦ χωρὶς νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψει τὴν ἐπικαρπίαν τοῦ πατρός.

Ἄρθρον 1522

Ἐπικαρπίας ἀπόσβεσις

Ἡ ἐπικαρπία τοῦ πατρὸς ἀποσβέννυται, ἀφ' ἧς οὗτος ἔλθῃ εἰς νέον γάμον. Ἀποσβέννυται ἐπίσης αὕτη ἅμα ὁ πατὴρ διὰ δηλώσεως ἐνώπιον τοῦ γραμματέως τοῦ δικαστηρίου, συνταχθείσης ἐκθέσεως, παραιτηθῇ τῆς ἐπικαρπίας.

Ἄρθρον 1523

Πατρὸς εὐθύνη

Ὁ πατὴρ κατὰ τὴν ἄσκησιν τῆς πατρικῆς ἐξουσίας καὶ τὴν διοίκησιν τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου, ὑποχρεοῦται

νὰ καταβάλλῃ τὴν ἐν τοῖς ἰδίοις ἐπιμέλειαν.

Ἄρθρον 1524

Ἐὰν ὁ πατὴρ παραμελῇ ἢ παραβαίνῃ τὰ ἐκ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας καθήκοντα περὶ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ προσώπου τοῦ τέκνου, ἢ ἂν ἐκ τῆς ἀπορίας τοῦ πατρὸς ἢ τῆς κακῆς ὑπ' αὐτοῦ διοικήσεως τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου ἡ περιουσία αὕτη κινδυνεύῃ, τὸ δικαστήριον αἰτήσει τῆς μητρὸς ἢ τῶν ἐγγυτέρων συγγενῶν τοῦ τέκνου, ἢ τοῦ εἰσαγγελέως, δύναται νὰ διατάξῃ πᾶν πρόσφορον μέτρον, ἰδίᾳ δὲ νὰ ἀναθέσῃ εἰς τρίτον τὴν ἀντιπροσώπευσιν τοῦ τέκνου ἢ τὴν ἐπιμέλειαν, ἢ νὰ διορίσῃ ἐπίτροπον πρὸς διοίκησιν τῆς περιουσίας αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1525

Τέλος πατρικῆς ἐξουσίας

Ὁ πατὴρ ἐκπίπτει τῆς πατρικῆς ἐξουσίας ἐὰν κατεδικάσθη τελεσιδίκως εἰς φυλάκισιν τουλάχιστον ἑνὸς μηνὸς ἕνεκεν ἀδικήματος δολίως πραχθέντος καὶ ἀφορῶντος τὴν ζωήν, τὴν ὑγείαν καὶ τὰ ἤθη τοῦ τέκνου.

Ἄρθρον 1526

Ἡ πατρικὴ ἐξουσία παύει: 1. ἕνεκεν ἐκπτώσεως κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον· 2. διὰ τοῦ θανάτου ἢ τῆς κηρυχθείσης ἀφανείας εἴτε τοῦ πατρὸς εἴτε τοῦ τέκνου· 3. διὰ χειραφεσίας ἢ ἐνηλικότητος τοῦ τέκνου.

Ἄρθρον 1527

Συνέπειαι

Ἐὰν ἡ πατρικὴ ἐξουσία ἢ τὸ δικαίωμα τοῦ πατρὸς πρὸς διοίκησιν τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου ἔπαυσεν, ὁ πατὴρ ὀφείλει λογοδοσίαν καὶ παράδοσιν τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου.

Ἄρθρον 1528

Ἐὰν ἡ πατρικὴ ἐξουσία ἢ τὸ δικαίωμα τοῦ πατρὸς πρὸς διοίκησιν τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου ἔπαυσεν, ὁ πατὴρ δικαιοῦται εἰς ἐξακολούθησιν πράξεων ἀναγομένων εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ προσώπου ἢ τῆς περιουσίας τοῦ τέκνου, μέχρις οὗ λάβῃ γνῶσιν τῆς λήξεως. Ἀλλ' οἱ τρίτοι δὲν δικαιοῦνται νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ πατρὸς ἐὰν ἐγνώριζον ἢ ὤφειλον νὰ γνωρίζωσι τὴν λῆξιν τῆς πατρικῆς ἐξουσίας ἢ διοικήσεως.

Ἄρθρον 1529

Ἐὰν ἡ πατρικὴ ἐξουσία ἔπαυσεν ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ τέκνου, ὁ πατὴρ ὑποχρεοῦται εἰς ἐπιμέλειαν τῶν μὴ δεκτικῶν ἀναβολῆς ὑποθέσεων μέχρις οὗ οἱ κληρονόμοι δυνηθῶσι νὰ μεριμνήσωσι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ

Ἐξώγαμα τέκνα

Ἄρθρον 1530

Ἔννοια

Τὸ μὴ γνήσιον τέκνον *(ἐξώγαμον)* ἐπέχει τάξιν γνησίου ἔναντι τῆς μητρὸς καὶ τῶν πρὸς μητρὸς συγγενῶν.

Ἄρθρον 1531

Ἐπώνυμον ἐξωγάμου

Τὸ ἐξώγαμον τέκνον λαμβάνει τὸ οἰκογενειακὸν ἐπώνυμον τῆς μητρός. Ὁ σύζυγος αὐτῆς δύναται διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου νὰ δώσῃ εἰς τὸ τέκνον τὸ ἐπώνυμόν του ἐὰν εἰς τοῦτο συναινέσῃ κατὰ τὸν αὐτὸν τύπον ἡ μήτηρ καὶ τὸ τέκνον.

Ἄρθρον 1532

Ἀναγνώρισις ἐξωγάμου

Ὁ πατὴρ δύναται νὰ ἀναγνωρίσῃ ὡς ἴδιον τὸ ἐξώγαμον τέκνον. Ἐὰν ὁ πατὴρ ἀπέθανεν ἢ ἐκηρύχθη ἄφαντος ἢ πάσχῃ ἐκ πνευματικῆς νόσου, ἡ ἀναγνώρισις γίνεται ὑπὸ τοῦ πρὸς πατρὸς πάππου.

Ἄρθρον 1533

Ἔκουσία

Ἡ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ πρὸς πατρὸς πάππου ἀναγνώρισις γίνεται διὰ μονομεροῦς δηλώσεως ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἢ διὰ διαθήκης *(ἔκουσία ἀναγνώρισις)*.

Ἄρθρον 1534

Ἡ ἔκουσία ἀναγνώρισις γίνεται αὐτοπροσώπως καὶ ἄνευ αἱρέσεως ἢ προθεσμίας. Ἀνάκλησις αὐτῆς δὲν ἰσχύει.

Ἄρθρον 1535

Ἡ μήτηρ, τὸ τέκνον, ἢ οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ, ἢ πᾶς ἔχων ἔννομον συμφέρον δικαιοῦνται νὰ προσβάλωσι τὴν ἔκουσίαν ἀναγνώρισιν ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἀναγνωρίζων δὲν εἶναι πατὴρ ἢ πάππος τοῦ τέκνου.

Ἄρθρον 1536

Ἡ προσβολὴ τῆς ἀναγνωρίσεως ἀποκλείεται μετὰ παρέλευσιν τριῶν μη-

νῶν, ἀφ' ἧς ὁ προσβάλλων ἔλαβε γνῶσιν αὐτῆς. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ἀποκλείεται ἡ προσβολὴ μετὰ παρέλευσιν δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀναγνωρίσεως.

"Αρθρον 1537

Ἀποτελέσματα ἐκουσίας ἀναγνωρίσεως

Τὸ ἐξώγαμον τέκνον διὰ τῆς ἐκουσίας ἀναγνωρίσεως λαμβάνει τὸ ἐπώνυμον τοῦ πατρός καί, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἔχει τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις γνησίου τέκνου.

"Αρθρον 1538

Ἐὰν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκουσίας ἀναγνωρίσεως ὁ πατὴρ εἶναι ἔγγαμος, τὸ ἀναγνωρισθὲν δύναται νὰ συνοικῇ ἐν τῷ συζυγικῷ οἴκῳ μόνον ἂν συναινέσῃ εἰς τοῦτο ἡ σύζυγος τοῦ πατρός.

"Αρθρον 1539

Τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα τοῦ ἐκουσίως ἀναγνωρισθέντος ἐξωγάμου τέκνου ἔναντι τοῦ πατρὸς περιορίζεται εἰς τὸ ἥμισυ ἐὰν συντρέχῃ μετὰ γνησίων κατιόντων ἢ γονέων ἢ συζύγου τοῦ πατρός.

"Αρθρον 1540

Ἀναγνώρισις δικαστική

Ἡ μήτηρ τοῦ ἐξωγάμου τέκνου δικαιοῦται δι' ἀγωγῆς νὰ ἀξιώσῃ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς πατρότητος. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει καὶ τὸ τέκνον.

Ἡ ἀγωγὴ ἐγείρεται κατὰ τοῦ πατρὸς ἢ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ, ἐὰν οὗτος ἀπεβίωσε πρὸ τοῦ τοκετοῦ ἢ μετ' αὐτόν.

"Αρθρον 1541

Ἐὰν ἀποδεικνύεται ὅτι κατὰ τὸ κρίσιμον διάστημα τῆς συλλήψεως ὁ ὡς πατὴρ ἐναγόμενος ἦλθεν εἰς σαρκικὴν συνάφειαν μετὰ τῆς μητρός, τεκμαίρεται ἡ πατρότης αὐτοῦ.

"Αρθρον 1542

Ἐὰν ἡ μήτηρ κατὰ τὸν χρόνον τῆς συλλήψεως τοῦ τέκνου ἦτο ἔγγαμος, δὲν δύναται νὰ ἐγερθῇ ἀγωγὴ περὶ ἀναγνωρίσεως πρὶν ἢ χωρήσῃ ἀποκήρυξις τοῦ τέκνου.

"Αρθρον 1543

Ἀπαράδεκτον

Ἡ περὶ ἀναγνωρίσεως πατρότητος ἀγωγὴ εἶναι ἀπαράδεκτος ἐὰν ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ μήτηρ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συλλήψεως διῆγε βίον ἀκόλαστον.

"Αρθρον 1544

Παραγραφὴ

Ἡ περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς πατρότητος ἀγωγὴ τοῦ τέκνου ἢ τῆς μητρὸς παραγράφεται μετὰ παρέλευσιν πέντε ἐτῶν ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ.

Ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 1542 ἡ παραγραφὴ ἄρχεται ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποκηρύξεως.

"Αρθρον 1545

Ἀποτελέσματα. Διατροφὴ καὶ ὅροι αὐτῆς

Τὸ δικαστικῶς ἀναγνωρισθὲν τέκνον δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ πατρὸς διατροφὴν ἀνάλογον πρὸς τὴν κοινωνικὴν θέσιν τῆς μητρὸς καὶ τὴν περιουσιακὴν κατάστασιν τοῦ πατρός. Πρὸς κανονισμὸν τῆς ὀφειλομένης διατροφῆς λαμβάνεται ἰδιαιτέρως ὑπ' ὄψει καὶ ἡ ὑποχρέωσις διατροφῆς, ἣν τυχὸν φέρει ὁ πατὴρ ἔναντι τῆς συζύγου αὐτοῦ, ἢ ἔναντι γνησίου κατιόντος.

"Αρθρον 1546

Ἡ πρὸς διατροφὴν ὑποχρέωσις ὑφίσταται μόνον ἐφ' ὅσον τὸ τέκνον δὲν εἶναι εἰς θέσιν ἐξ ἰδίων νὰ συντηρήσῃ ἑαυτό. Ἡ ὑποχρέωσις ἐξακολουθεῖ καὶ μετὰ τὴν ἐνηλικίωσιν τοῦ τέκνου ἐὰν τοῦτο ἕνεκα σωματικῆς ἀναπηρίας ἢ πνευματικῆς νόσου δὲν δύναται νὰ συντηρήσῃ ἑαυτό.

"Αρθρον 1547

Ἡ διατροφὴ περιλαμβάνει τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα καὶ προσέτι τὰς δαπάνας τῆς ἀνατροφῆς καὶ ἀναλόγου ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ τέκνου.

"Αρθρον 1548

Μεταβολὴ ὅρων

Ἐὰν ἀπὸ τῆς προσδιοριζούσης τὴν διατροφὴν ἀποφάσεως ἐπῆλθε μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς διατροφῆς, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἀποφασίσῃ ἄλλως, ἢ καὶ νὰ διατάξῃ τὴν παῦσιν τῆς διατροφῆς.

"Αρθρον 1549

Ἠλαττωμένη διατροφὴ

Ἐὰν τὸ τέκνον ὑπέπεσεν ἔναντι τοῦ πατρὸς εἰς παράπτωμα, ὅπερ θὰ ἐδικαιολόγει τὴν ἀποκλήρωσιν, ἡ πρὸς διατροφὴν αὐτοῦ ὑποχρέωσις τοῦ πατρὸς περιορίζεται εἰς τὴν στοιχειώδη μόνον διατροφὴν περιλαμβάνουσαν τὰ ἀπολύτως πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα.

"Αρθρον 1550

Συμφωνία καταργοῦσα διατροφὴν

Ὁ πατὴρ ἢ οἱ κληρονόμοι του δύ-

νανται διὰ συμφωνίας μετὰ τοῦ δικαστικῶς ἀναγνωρισθέντος τέκνου ἢ τοῦ νομίμως ἀντιπροσωπεύοντος αὐτό, νὰ ὁρίσωσι συνολικῶς τὸ καταβλητέον ποσὸν εἰς πλήρη ἐξόφλησιν τῆς ἐκ τοῦ νόμου ὀφειλομένης διατροφῆς. Ἡ συμφωνία ἰσχύει ἐὰν ἐπικυρωθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 1551

Δαπάναι τοκετοῦ

Ἡ μήτηρ δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ἀναγνωρισθέντος πατρός, καὶ ἂν ἔτι τὸ τέκνον ἐγεννήθη νεκρόν, τὰς δαπάνας τοῦ τοκετοῦ ὡς καὶ τῆς διατροφῆς αὐτῆς ἐπὶ δύο μῆνας πρὸ τοῦ τοκετοῦ καὶ τέσσαρας μετ' αὐτόν.

Ἡ ἀξίωσις τῆς μητρὸς παραγράφεται μετὰ παρέλευσιν τριετίας ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ.

Ἄρθρον 1552

Προσωρινὴ ἐπιδίκασις διατροφῆς

Ἐὰν ἡ πατρότης καθίσταται σφόδρα πιθανή, ἡ δὲ μήτηρ διάγῃ ἐν ἀπορίᾳ, τὸ δικαστήριον ἢ εἰς ἐπειγούσας περιστάσεις ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν, δύναται καὶ πρὸ πάσης ἀποφάσεως περὶ ἀναγνωρίσεως νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν πατέρα ὅπως προκαταβάλλῃ κατὰ μῆνα εἰς τὸν ἐπίτροπον τοῦ τέκνου μέχρι τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀνάλογον ποσὸν ἔναντι τῆς ὀφειλομένης διατροφῆς αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1553

Ἡ ὑποχρέωσις ἐπὶ θανάτου τοῦ πατρὸς

Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ πατρὸς διὰ τὴν διατροφὴν καὶ τὰς δαπάνας τοῦ τοκετοῦ ἔναντι τοῦ τέκνου καὶ τῆς μητρὸς δὲν ἀποσβέννυται ἐὰν ὁ πατὴρ ἀπεβίωσε εἴτε μετὰ τὸν τοκετὸν εἴτε πρὸ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1554

Ἐπὶ γάμου τοῦ τέκνου

Τὸ πρὸς διατροφὴν δικαίωμα τοῦ τέκνου ἀποσβέννυται ἐὰν τοῦτο ἔλθῃ εἰς γάμον.

Ἄρθρον 1555

Πλήρης δικαστικὴ ἀναγνώρισις

Ἡ δικαστικὴ ἀναγνώρισις τῆς πατρότητος, ἐφ' ὅσον ἡ περὶ τούτου ἀγωγὴ ἠγέρθη ζῶντος τοῦ πατρός, ἔχει ὅλα τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκουσίας ἀναγνωρίσεως: 1. ἐὰν ἡ σύλληψις τοῦ τέκνου συνετελέσθη κατόπιν μνηστείας μετὰ τῆς μητρός, ἢ βιασμοῦ ἢ ἀπαγωγῆς ἢ ἀποπλανήσεως αὐτῆς κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποινικοῦ νόμου· 2. ἐὰν ὁ πατὴρ κατὰ τὸ διάστημα τῆς συλλήψεως ἦτο ἐπίτροπος τῆς μητρός, ἢ εἶχε ταύτην ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν ἢ ἐξάρτησιν αὐτοῦ, ἢ συνέζη μετ' αὐτῆς.

Ἄρθρον 1556

Νομιμοποίησις δι' ἐπιγενομένου γάμου

Τὸ ἐξώγαμον τέκνον νομιμοποιεῖται διὰ τοῦ ἐπιγενομένου μεταξὺ τῶν γονέων αὐτοῦ γάμου.

Ἄρθρον 1557

Οἱ γονεῖς ὑποχρεοῦνται μετὰ τὸν γάμον νὰ δηλώσωσιν ὡς ἴδιον τὸ τέκνον. Ἡ δήλωσις γίνεται πρὸς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου τῆς τελέσεως τοῦ γάμου.

Ἡ παράλειψις τῆς δηλώσεως δὲν βλάπτει τὸ ἐξ αὐτῶν γεννηθὲν τέκνον. Ἡ δικαστικὴ ἀναγνώρισις τοῦ πατρός, ἐλθόντος εἰς γάμον μετὰ τῆς μητρὸς τοῦ τέκνου, ἐνεργεῖ ὡς δήλωσις νομιμοποιήσεως.

Ἄρθρον 1558

Διὰ τοῦ ἐπιγενομένου γάμου μεταξὺ τῶν γονέων τοῦ ἐξωγάμου τέκνου νομιμοποιοῦνται οἱ γνήσιοι αὐτοῦ κατιόντες ἐὰν τοῦτο ἀπέθανε πρὸ τοῦ γάμου.

Ἄρθρον 1559

Τὸ ἐκ τοῦ ἐπιγενομένου γάμου νομιμοποιηθὲν τέκνον ἐπέχει κατὰ πάντα τάξιν γνησίου ἔναντι ἀμφοτέρων τῶν γονέων.

Ἄρθρον 1560

Νομιμοποίησις δικαστικὴ

Τὸ ἐξώγαμον τέκνον νομιμοποιεῖται διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως αἰτήσει τοῦ πατρὸς αὐτοπροσώπως παρισταμένου ἐπὶ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 1561

Ὅροι

Ἡ νομιμοποίησις διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως χωρεῖ μόνον ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους: 1. ἐὰν ὁ πατὴρ δὲν ἔχῃ γνησίους κατιόντας· 2. ἐὰν ἕνεκα θανάτου τῆς μητρὸς ἢ ἄλλου λόγου εἶναι ἀδύνατος ἡ δι' ἐπιγενομένου γάμου νομιμοποίησις· 3. ἐὰν τὸ τέκνον ἢ ὁ νομίμως ἀντιπροσωπεύων αὐτὸ συναινέσωσιν εἰς τὴν νομιμοποίησιν. Ἡ συναίνεσις παρέχεται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 1562

Νομιμοποίησις ὑπὸ πατρὸς ἐγγάμου

Ἐὰν ὁ αἰτῶν τὴν νομιμοποίησιν πατὴρ εἶναι ἔγγαμος, ἀπαιτεῖται νὰ συναινέσῃ εἰς αὐτὴν διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ, ἐκτὸς

ἂν ἡ συναίνεσις ἕνεκα πνευματικῆς νόσου αὐτῆς ἢ ἄλλου λόγου εἶναι ἀνέφικτος.

Ἄρθρον 1563

Νομιμοποίησις θανόντος τοῦ τέκνου

Ἡ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως νομιμοποίησις αἰτήσει τοῦ πατρὸς χωρεῖ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ ὑπὲρ τῶν κατιόντων τοῦ τέκνου ἐὰν τοῦτο ἀπέθανε.

Ἄρθρον 1564

Νομιμοποίησις θανόντος τοῦ πατρὸς

Ἐὰν ὁ πατὴρ ἀπέθανε, χωρεῖ νομιμοποίησις διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως αἰτήσει τοῦ τέκνου, ἐὰν κατὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς συνέτρεχον οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρου 1561 ἀριθ. 1 καὶ 2, ὠνόμασε δὲ οὗτος ἴδιον τὸ τέκνον ἐν διαθήκῃ ἢ ἐν δημοσίῳ ἐγγράφῳ.

Ἄρθρον 1565

Τέκνον ἐκ κεκωλυμένου γάμου

Δὲν χωρεῖ νομιμοποίησις διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐὰν οἱ γονεῖς τοῦ τέκνου εἶναι ἐξ αἵματος συγγενεῖς κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἢ δευτέρου βαθμοῦ ἐκ πλαγίου.

Ἄρθρον 1566

Δὲν χωρεῖ νομιμοποίησις ὑπὸ αἵρεσιν ἢ προθεσμίαν.

Ἄρθρον 1567

Ἀποτελέσματα νομιμοποιήσεως δικαστικῆς

Τὸ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως νομιμοποιηθὲν τέκνον ἐπέχει κατὰ πάντα τάξιν γνησίου ἔναντι τοῦ πατρός. Ἐὰν ἡ νομιμοποίησις ἐγένετο μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς, ἔχει τὰ ἀποτελέσματα, ἅτινα θὰ εἶχε καὶ ἂν ἐγίνετο ἐν ζωῇ αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Υἱοθεσία

Ἄρθρον 1568

Τὶς δύναται νὰ υἱοθετήσῃ

Ὁ μὴ ἔχων γνήσιον κατιόντα δύναται, ἐὰν συνεπλήρωσε τὸ πεντηκοστὸν ἔτος καὶ εἶναι ἱκανὸς πρὸς δικαιοπραξίαν, νὰ υἱοθετήσῃ τινὰ εἰς τάξιν τέκνου.

Ἄρθρον 1569

Οἱ γονεῖς δὲν δύνανται νὰ υἱοθετήσωσι τὸ ἐξώγαμον τέκνον αὐτῶν.

Ἄρθρον 1570

Υἱοθέτησις πλειόνων

Ὁ υἱοθετήσας δὲν δύναται νὰ υἱοθετήσῃ καὶ ἕτερον ζῶντος τοῦ θετοῦ τέκνου. Διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως συνάμα δύναται ὁ υἱοθετῶν νὰ υἱοθετήσῃ πλείονας τοῦ ἑνός.

Ἄρθρον 1571

Υἱοθεσία ὑπὸ ἐπιτρόπου

Ὁ ἐπίτροπος δὲν δύναται νὰ υἱοθετήσῃ τὸν ἐπιτροπευόμενον πρὸ τῆς ὁριστικῆς λογοδοσίας.

Ἄρθρον 1572

Υἱοθεσία ὑπὸ πλειόνων

Τὸ θετὸν τέκνον δὲν δύναται νὰ υἱοθετηθῇ παρ' ἄλλου ζῶντος τοῦ υἱοθετήσαντος καὶ διαρκούσης τῆς υἱοθεσίας, ἐκτὸς μόνον ἐπὶ υἱοθεσίας παρὰ τῶν δύο συζύγων.

Ἄρθρον 1573

Υἱοθεσία ἐγγάμου

Ὁ ἔγγαμος οὔτε υἱοθετεῖ οὔτε υἱοθετεῖται ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ συζύγου παρεχομένης διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου ἢ διὰ δηλώσεως ἐπὶ δικαστηρίου κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς υἱοθεσίας. Ἡ συναίνεσις δὲν ἀπαιτεῖται ἐὰν ἕνεκα πνευματικῆς νόσου τοῦ συζύγου ἢ ἄλλου λόγου εἶναι αὕτη ἀνέφικτος.

Ἄρθρον 1574

Διαφορὰ ἡλικίας

Ὁ υἱοθετῶν δέον νὰ ὑπερβαίνῃ τὸν υἱοθετούμενον κατὰ δέκα ὁκτὼ ἔτη.

Ἄρθρον 1575

Υἱοθεσία ὑπὸ αἵρεσιν ἢ προθεσμίαν δὲν χωρεῖ.

Ἄρθρον 1576

Διαδικασία

Ἡ υἱοθεσία τελεῖται διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως παρισταμένου τοῦ υἱοθετοῦντος αὐτοπροσώπως καὶ συναινοῦντος.

Ἄρθρον 1577

Πρὸς υἱοθεσίαν ἀπαιτεῖται νὰ συναινέσῃ ὁ υἱοθετούμενος. Ἐὰν οὗτος εἶναι ἀνήλικος, ἀπαιτεῖται ἡ ἐπὶ δικαστηρίου συναίνεσις τῶν γονέων αὐτοῦ, ἢ μόνον τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, ἐφ' ὅσον ἡ συναίνεσις τοῦ ἑτέρου ἕνεκα πνευματικῆς νόσου ἢ ἄλλου λόγου εἶναι ἀνέφικτος. Ἐὰν στερῆται γονέων, ἀπαιτεῖται ἡ ἐπὶ δικαστηρίου συναίνεσις τοῦ ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος καὶ ἄδεια τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν παρίσταται αὐτοπροσώπως πρὸς συναίνεσιν καὶ ὁ συμπληρώσας τὸ δέκατον ἕκτον ἔτος ἀνήλικος υἱοθετούμενος.

Ἄρθρον 1578

Τὸ δικαστήριον ἐπιτρέπει τὴν υἱοθεσίαν μετὰ ἔρευναν ἂν συντρέχουσιν οἱ ὅροι τοῦ νόμου καὶ ἂν ἐκ τοῦ ἤθους καὶ τῆς περιουσιακῆς καταστάσεως τοῦ υἱοθετοῦντος συμφέρῃ ἡ υἱοθεσία εἰς τὸν υἱοθετούμενον.

Ἄρθρον 1579

Ἀποτελέσματα διὰ τὴν θετὴν οἰκογένειαν

Ἀπὸ τῆς υἱοθεσίας τὸ θετὸν τέκνον ἐπέχει τάξιν γνησίου ἔναντι τοῦ υἱοθετήσαντος. Ὁ υἱοθετήσας δὲν ἔχει κληρονομικὰ δικαιώματα ἔναντι τοῦ θετοῦ τέκνου.

Ἄρθρον 1580

Τὸ παρ' ἀμφοτέρων τῶν συζύγων υἱοθετηθὲν ἐπέχει τάξιν κοινοῦ αὐτῶν γνησίου τέκνου. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν εἷς τῶν συζύγων υἱοθετήσῃ τὸ τέκνον τοῦ ἑτέρου.

Ἄρθρον 1581

Οἱ μετὰ τὴν υἱοθεσίαν γεννηθέντες κατιόντες τοῦ θετοῦ τέκνου ἐπέχουσι τάξιν γνησίων κατιόντων τοῦ υἱοθετήσαντος.

Κατὰ τὰ λοιπὰ οὐδεμία παράγεται σχέσις συγγενείας μεταξὺ τοῦ θετοῦ τέκνου καὶ τῶν συγγενῶν τοῦ υἱοθετήσαντος καὶ τανάπαλιν.

Ἄρθρον 1582

Τὸ θετὸν τέκνον λαμβάνει τὸ ἐπώνυμον τοῦ υἱοθετήσαντος. Δικαιοῦται ὅμως τὸ τέκνον εἰς τοῦτο νὰ προσθέσῃ καὶ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἐπώνυμον.

Ἄρθρον 1583

Ἀποτελέσματα διὰ τὴν φυσικὴν οἰκογένειαν

Τὰ ἐκ τῆς συγγενείας δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις μεταξὺ τοῦ θετοῦ τέκνου καὶ τῆς φυσικῆς αὐτοῦ οἰκογενείας, ἐνόσῳ ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, παραμένουσιν ἀμετάβλητα.

Ἄρθρον 1584

Ἀπὸ τῆς υἱοθεσίας ἡ πατρικὴ ἐξουσία τοῦ ἐξ αἵματος πατρὸς ἢ ἡ κηδεμονία ἢ ἡ ἐπιτροπεία, ὑφ' ἣν ἐτέλει τὸ θετὸν τέκνον, ἀντικαθίσταται αὐτοδικαίως διὰ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας τοῦ θετοῦ πατρός, ἐπὶ δὲ υἱοθεσίας παρὰ γυναικὸς διὰ τῆς ἐπιτροπείας ταύτης.

Ἄρθρον 1585

Ἐὰν διαρκούσης τῆς ἀνηλικότητος τοῦ θετοῦ τέκνου ἡ πατρικὴ ἐξουσία ἢ κηδεμονία ἢ ἐπιτροπεία τοῦ θετοῦ γονέως ἔπαυσεν ἔκ τινος λόγου, δὲν ἐπανέρχεται αὕτη εἰς τὸν ἐξ αἵματος γονέα. Ἔχει ὅμως οὗτος ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ δικαίωμα πρὸς ἐπιμέλειαν τοῦ προσώπου τοῦ τέκνου.

Ἄρθρον 1586

Ἐν τῇ ὑποχρεώσει πρὸς διατροφὴν τοῦ θετοῦ τέκνου ὁ υἱοθετήσας προηγεῖται τῶν ἐξ αἵματος συγγενῶν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1587

Λύσις υἱοθεσίας

Ἡ υἱοθεσία λύεται διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως συνεπείᾳ ἀνωγῆς τοῦ θετοῦ γονέως ἢ τοῦ θετοῦ τέκνου ἐὰν ἀποδεικνύεται παράπτωμα δικαιολογοῦν τὴν ἀποκλήρωσιν.

Διὰ τῆς ἀποφάσεως αἴρεται ἡ σχέσις τῆς υἱοθεσίας.

Ἄρθρον 1588

Ἡ υἱοθεσία λύεται καὶ αἴρεται ἡ ἐξ αὐτῆς σχέσις ἐὰν κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου συνήφθη γάμος μεταξὺ υἱοθετήσαντος καὶ υἱοθετηθέντος. Ἐὰν ὁ γάμος ἠκυρώθη διατηροῦνται ἐκ τῆς σχέσεως τῆς υἱοθεσίας μόνον τὰ περιουσιακὰ ἐκ ταύτης δικαιώματα τοῦ θετοῦ τέκνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ἐπιτροπεία ἀνηλίκων

Ἄρθρον 1589

Ὑπὸ ἐπιτροπείαν τελοῦντες

Ὁ ἀχειράφετος ἀνήλικος ὁ μὴ ὑποκείμενος εἰς πατρικὴν ἐξουσίαν διατελεῖ ὑπὸ ἐπιτροπείαν.

Ὑπὸ ἐπιτροπείαν ἐπίσης διατελεῖ καὶ ὁ ὑπὸ πατρικὴν ἐξουσίαν ἀνήλικος ἐὰν ὁ πατὴρ ἀδυνατῇ νὰ ἀσκήσῃ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν, ἡ δὲ μήτηρ εἴτε δὲν ζῇ εἴτε ἀδυνατεῖ νὰ ἀναπληρώσῃ αὐτόν.

Ἄρθρον 1590

Ἐπιτροπεία μητρὸς

Ἡ μήτηρ καλεῖται αὐτοδικαίως εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ τέκνου ἐὰν ὁ πατὴρ ἐξέπεσε τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, ἢ ἐκηρύχθη ἄφαντος ἢ ἀπεβίωσε.

Ἄρθρον 1591

Σύμβουλος μητρὸς

Ὁ πατὴρ ἀσκῶν τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν δύναται διὰ διαθήκης ἢ διὰ δηλώσεως ἐνώπιον εἰρηνοδίκου ἢ συμβολαιογράφου νὰ διορίσῃ διὰ τὴν μητέρα

καλουμένην εἰς τὴν ἐπιτροπείαν σύμβουλον.

Ἐὰν ὁ πατὴρ δὲν ὥρισεν εἰδικῶς τὰς πράξεις, δι' ἃς ἡ μήτηρ χρήζει τῆς συναινέσεως τοῦ συμβούλου, πᾶσα πρᾶξις αὐτῆς ἀναγομένη εἰς τὴν ἐπιτροπείαν χρήζει τῆς συναινέσεως αὐτοῦ, παρεχομένης μόνον πρὸ τῆς πράξεως ἢ κατ' αὐτήν.

Ἐὰν ὁ πατὴρ διὰ τὰς αὐτὰς πράξεις διώρισε πλείονας συμβούλους τὸ δικαστήριον ὁρίζει ἕνα ἐκ τούτων.

Ἄρθρον 1592

Ἐὰν ἡ μήτηρ ζῶντος τοῦ πατρὸς ἀναλάβῃ, ἕνεκεν ἐκπτώσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ τέκνου, τὸ δικαστήριον δύναται αἰτήσει τῶν συγγενῶν καὶ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου νὰ διορίσῃ σύμβουλον εἰς τὴν ἐπίτροπον μητέρα.

Ἄρθρον 1593

Ὁ σύμβουλος εἶναι ὑπόχρεως εἰς ἀποζημίωσιν ἐὰν ἐκ δόλου ἢ βαρείας ἀμελείας συνήνεσεν εἰς πράξεις ἐπενεγκούσας ζημίαν εἰς τὸν ἀνήλικον.

Ἡ ἔλλειψις τῆς συναινέσεως τοῦ συμβούλου δὲν βλάπτει τοὺς καλῇ τῇ πίστει μετὰ τῆς ἐπιτρόπου μητρὸς συναλλαξαμένους.

Ἄρθρον 1594

Ἐμβρυωφὸς

Ἐὰν ἡ γυνὴ κατὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς εἶναι ἔγκυος, τὸ δικαστήριον, αἰτήσει παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον καὶ γνωμοδοτήσει τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, διορίζει ἐμβρυωρὸν ὅπως ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τοῦ κυοφορουμένου καὶ λαμβάνῃ συντηρητικὰ μέτρα διὰ τὴν περιουσίαν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1595

Ἐπιτροπεία δευτερογάμου μητρὸς

Ἡ μήτηρ ἐπίτροπος οὖσα καὶ θέλουσα νὰ ἔλθῃ εἰς νέον γάμον, ὀφείλει προηγουμένως νὰ προκαλέσῃ τὸν διορισμὸν ἐπιτρόπου τοῦ τέκνου αὐτῆς. Ἡ μήτηρ ἐξακολουθεῖ ἐπιτροπεύουσα μέχρις οὗ τὸ δικαστήριον ἢ διατηρήσῃ αὐτὴν ἢ διορίσῃ ἄλλον καὶ οὗτος ἀναλάβῃ τὴν ἐπιτροπείαν.

Ἄρθρον 1596

Ἐὰν ἡ μήτηρ παραλείψῃ νὰ προκαλέσῃ τὸν διορισμὸν ἐπιτρόπου κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἡ ἐπιτροπεία αὐτῆς παύει αὐτοδικαίως, εἶναι δὲ αὕτη καὶ ὁ νέος σύζυγος εἰς ὁλόκληρον συνυπεύθυνοι διὰ τὴν πρὸ τοῦ γάμου καὶ διαρκοῦντος αὐτοῦ διαχείρισιν τῆς ἐπιτροπείας.

Ἄρθρον 1597

Συνεπιτροπεία συζύγου

Ἐὰν τὸ δικαστήριον κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 1595 διετήρησε τὴν μητέρα εἰς τὴν ἐπιτροπείαν ἢ διώρισε ταύτην ἐκ νέου, ὀφείλει νὰ διορίσῃ συνεπίτροπον τὸν σύζυγον αὐτῆς, καθίσταται δὲ οὗτος εἰς ὁλόκληρον συνυπεύθυνος διὰ τὴν διαχείρισιν τῆς ἐπιτροπείας.

Ἄρθρον 1598

Ἐὰν ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ προηγουμένου ἄρθρου παύσῃ ἡ συνεπιτροπεία τοῦ νέου συζύγου ἢ οὗτος ἀπαλλαγῇ αὐτῆς δι' οἱονδήποτε λόγον, ἐκτὸς φρενοβλαβείας, ἡ ἐπιτροπεία τῆς μητρὸς παύει αὐτοδικαίως. Ἐὰν ἡ ἐπιτροπεία τῆς μητρὸς παύσῃ ἐξ οἱουδήποτε λόγου, παύει αὐτοδικαίως καὶ ἡ τοῦ συνεπιτρόπου συζύγου.

Ἄρθρον 1599

Ἐπιτροπεία ἐκ τελευταίας διατάξεως

Ὁ πατὴρ ἐνασκῶν τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν δύναται νὰ διορίσῃ ἐπίτροπον τοῦ τέκνου διὰ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ μήτηρ, ἢ ἂν αὕτη δὲν δύναται νὰ ἔχῃ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ ἀνηλίκου.

Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχει καὶ ἡ μήτηρ ἐὰν μὴ ὑπάρχοντος πατρὸς ἐπιτροπεύῃ, ἢ ἐὰν ἀναπληροῦσα τὸν πατέρα ἀσκῇ πατρικὴν ἐξουσίαν.

Ἐὰν ὁ πατὴρ ἀνακτήσῃ τὴν ἐνάσκησιν τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, ἢ ἡ μήτηρ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ τέκνου, ματαιοῦται ὁ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου αὐτῶν γενόμενος διορισμὸς ἐπιτρόπου.

Ἄρθρον 1600

Ὁ διὰ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως διορισμὸς ἐπιτρόπου ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς γίνεται εἴτε κατὰ τὸν τύπον διαθήκης εἴτε διὰ δηλώσεως ἐνώπιον εἰρηνοδίκου ἢ συμβολαιογράφου.

Ἐὰν ὁ διορισμὸς περιλαμβάνῃ πλείονας ἐπιτρόπους, τὸ δικαστήριον ὁρίζει ἕνα ἐκ τούτων ὡς τὸν ἐκ τελευταίας βουλήσεως ἐπίτροπον.

Ἄρθρον 1601

Ἐπιτροπεία ἐκ τοῦ νόμου

Ἐὰν ἡ μήτηρ δὲν ζῇ, ἢ ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ διορισμὸς ἐπιτρόπου ἐκ δια-

τάξεως τελευταίας βουλήσεως, ἡ ἐπιτροπεία ἐπάγεται αὐτοδικαίως κατὰ σειρὰν εἰς τὸν πρὸς πατρὸς πάππον, εἰς τὸν πρὸς μητρὸς πάππον, εἶτα δὲ εἰς τὴν πρὸς πατρὸς ἢ τὴν πρὸς μητρὸς μάμμην μὴ ἐλθοῦσαν εἰς γάμον. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1595 ἕως 1598 ἰσχύουσι καὶ ὡς πρὸς τὴν μάμμην.

Ἄρθρον 1602

Ἐπιτροπεία δοτὴ

Ὁ ἐπίτροπος διορίζεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου *(δοτὴ ἐπιτροπεία)* ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἐπίτροπος κατὰ τὰ ἄρθρα 1590, 1599 καὶ 1601, ἢ ἂν ὁ ὑπάρχων ἀπηλλάγη, παρητήθη ἢ ἐπαύθη. Ἐὰν ἡ ἐπιτροπεία τῆς μητρὸς εἶναι ἀδύνατος λόγῳ ἀνηλικότητος αὐτῆς, διορίζεται ἐπίσης ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐπίτροπος τοῦ τέκνου μέχρις ἐνηλικιώσεως τῆς μητρός.

Ἄρθρον 1603

Ὁ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου διορισμὸς ἐπιτρόπου γίνεται ἐπιμελείᾳ τῶν συγγενῶν ἢ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον ἢ τοῦ εἰσαγγελέως γνωμοδοτήσει τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου. Εἰς κατεπειγούσας περιστάσεις διορίζεται προσωρινὸς ἐπίτροπος ὑπὸ τοῦ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ εἰσαγγελέως.

Ἄρθρον 1604

Ἐπιτροπεία πλειόνων ἀδελφῶν ἀνηλίκων

Τὸ δικαστήριον διορίζει ἕνα μόνον ἐπίτροπον καὶ ἂν ἔτι εἶναι πλείονα τὰ ἀνήλικα τέκνα τοῦ αὐτοῦ γονέως. Ἐν συγκρούσει συμφερόντων μεταξὺ τῶν πλειόνων ἀνηλίκων, διορίζεται εἰδικὸς ἐπίτροπος δι' ἕκαστον ἐκ τῶν ἐχόντων ἀντίθετον συμφέρον.

Ἄρθρον 1605

Δοτὴ ἐπιτροπεία κατὰ τὰ δύο προηγούμενα ἄρθρα χωρεῖ καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ νόμος ὁρίζει περὶ διορισμοῦ ἐπιτρόπου ἢ εἰδικοῦ ἐπιτρόπου.

Ἄρθρον 1606

Παρεπίτροπος

Εἰς πᾶσαν ἐπιτροπείαν ὑπάρχει παρεπίτροπος, διορίζεται δὲ οὗτος ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου γνωμοδοτήσει τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου. Ἐπὶ δοτῆς ἐπιτροπείας διορίζεται συνάμα μετὰ τοῦ ἐπιτρόπου.

Ἐπὶ εἰδικοῦ ἐπιτρόπου δὲν διορίζεται παρεπίτροπος.

Ἄρθρον 1607

Ὁ παρεπίτροπος ἐπιτηρεῖ τὴν διαχείρισιν τοῦ ἐπιτρόπου καὶ ἀναπληροῖ τοῦτον πρὸς ἐπιχείρησιν τῶν πράξεων, ἐν αἷς τὰ συμφέροντα τοῦ ἀνηλίκου συγκρούονται πρὸς τὰ τοῦ ἐπιτρόπου ἢ τῆς συζύγου τούτου ἢ συγγενοῦς αὐτοῦ κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἐξ αἵματος ἢ ἐξ ἀγχιστείας ἢ ἐξ αἵματος δευτέρου βαθμοῦ ἐκ πλαγίου.

Ἄρθρον 1608

Ὁ ἐπίτροπος ὀφείλει πρὶν ἀναλάβῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ νὰ προκαλέσῃ τὸν διορισμὸν παρεπιτρόπου.

Ἐν παραλείψει, τὸ δικαστήριον δύναται κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου νὰ παύσῃ τὸν ἐπίτροπον.

Ἄρθρον 1609

Ὁ ἐπίτροπος οὐδέποτε γνωμοδοτεῖ περὶ τοῦ προσώπου τοῦ παρεπιτρόπου.

Ὁ παρεπίτροπος δὲν λαμβάνεται ἐκ τῆς γραμμῆς, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἐπίτροπος, ἐκτὸς ἂν οὗτος εἶναι ἀμφιθαλὴς ἀδελφὸς τοῦ ἀνηλίκου.

Ἄρθρον 1610

Τὸ ἔργον τοῦ παρεπιτρόπου παύει ἅμα παύσῃ καὶ ἡ ἐπιτροπεία.

Ἂν ἡ ἐπιτροπεία σχολάσῃ, ὁ παρεπίτροπος ὀφείλει ἀμελλητὶ νὰ προκαλέσῃ τὸν διορισμὸν νέου ἐπιτρόπου.

Ἄρθρον 1611

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1622 ἕως 1627 ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς παρεπιτρόπους. Ἀλλ' ὁ ἐπίτροπος δὲν δύναται νὰ προκαλέσῃ τὴν παῦσιν τοῦ παρεπιτρόπου, οὔτε δύναται νὰ εἶναι μέλος τοῦ πρὸς τοῦτο συγκαλουμένου συγγενικοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρον 1612

Συγγενικὸν συμβούλιον

Τὸ συγγενικὸν συμβούλιον καταρτίζεται ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικίας τοῦ πατρὸς τοῦ ἀνηλίκου καὶ ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ εἰρηνοδίκου ὡς προέδρου καὶ τῶν ἓξ πλησιεστέρων συγγενῶν τοῦ ἀνηλίκου, λαμβανομένων ἐξ ἡμισείας ἐκ τῶν πρὸς πατρὸς καὶ μητρὸς τοιούτων. Ἐκ τῶν ἀγχιστέων λαμβάνονται οἱ κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν παντὸς βαθμοῦ, ἐπὶ δὲ τῶν ἐκ πλαγίου οἱ τοῦ δευτέρου. Ὁ ἐξ αἵματος συγγενὴς προτιμᾶται τοῦ ἰσοβάθμου ἀγχιστέως, ἐπὶ δὲ ἰσοβάθμων ὁ πρεσβύτερος.

Οἱ ἀμφιθαλεῖς ἀδελφοὶ καὶ ἀνιόντες τοῦ ἀνηλίκου καλοῦνται πάντες.

Ἄρθρον 1613

Ἐὰν δὲν ὑπάρχωσι συγγενεῖς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἢ ἂν ἡ κλῆσις ἢ παρουσία αὐτῶν εἶναι ἀνέφικτος ἢ ἕνεκα σπουδαίων λόγων προφανῶς δυσχερής, καλοῦνται εἰς ἀναπλήρωσιν φίλοι τῶν γονέων τοῦ ἀνηλίκου ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικίας τούτων.

Ἄρθρον 1614

Ἐὰν ὁ ἐπίτροπος ἔχῃ κατοικίαν διάφορον τῆς τοῦ πατρὸς τοῦ ἀνηλίκου, ἢ ἂν μεταθέσῃ ἀλλαχοῦ τὴν κατοικίαν του, τὸ μέχρι τοῦδε ἁρμόδιον δικαστήριον, αἰτήσει τοῦ ἐπιτρόπου, δύναται νὰ ὁρίσῃ ὡς τόπον καταρτίσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου τὴν κατοικίαν τοῦ ἐπιτρόπου.

Ἄρθρον 1615

Ἀνίκανοι νὰ εἶναι μέλη

Οἱ ἀνίκανοι πρὸς τὸ ἐπιτροπεύειν δὲν δύνανται νὰ εἶναι μέλη τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου. Ἡ μήτηρ, καίτοι ἀνήλικος, δύναται νὰ εἶναι μέλος αὐτοῦ.

Ὁ ἐπίτροπος καὶ ὁ παρεπίτροπος μετέχουσι τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου ἄνευ ψήφου, ἐκτὸς ἂν εἶναι μέλη αὐτοῦ. Ὁ ἀνήλικος, συμπληρώσας τὸ δέκατον ἕκτον ἔτος, δικαιοῦται νὰ παρίσταται ἄνευ ψήφου.

Ἕκαστον μέλος δικαιοῦται νὰ παρασταθῇ δι' εἰδικοῦ πληρεξουσίου. Οὗτος δύναται νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ μόνον ἕνα.

Ἄρθρον 1616

Πῶς συγκαλεῖται

Τὸ συγγενικὸν συμβούλιον συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου εἴτε αὐτεπαγγέλτως εἴτε αἰτήσει τῶν συγγενῶν ἢ τοῦ εἰσαγγελέως, εἶναι δὲ ἐν ἀπαρτίᾳ ἂν, πλὴν τοῦ εἰρηνοδίκου, παρευρεθῶσιν ἐκ τῶν κληθέντων τὰ τέσσαρα μέλη. Ἡ δαπάνη βαρύνει τὴν περιουσίαν τοῦ ἀνηλίκου.

Ἄρθρον 1617

Ἀναγγελία ὑπάρξεως ἀνηλίκων

Ἐὰν ἕνεκα θανάτου τοῦ γονέως ὑπάρχωσιν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τέκνα ἀνήλικα, ἡ συντάξασα τὴν ληξιαρχικὴν πρᾶξιν θανάτου ἀρχὴ ὑποχρεοῦται νὰ ἀναγγείλῃ τοῦτο ἀμελλητὶ εἰς τὸν εἰρηνοδίκην. Τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ἔχει καὶ ὁ ἐφημέριος τῆς ἐνορίας.

Ἄρθρον 1618

Πῶς καταρτίζονται αἱ ἀποφάσεις

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν. Ἐν ἰσοψηφίᾳ νικᾷ ἡ ψῆφος τοῦ εἰρηνοδίκου. Ἐὰν σχηματισθῶσι πλείονες τῶν δύο γνωμῶν, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας περὶ καταρτισμοῦ τῶν ἀποφάσεων τῶν πολυμελῶν δικαστηρίων.

Αἱ γνῶμαι δέον νὰ εἶναι ἠτιολογημέναι, ἰδιαιτέρως δὲ ἠτιολογημένη ἡ τοῦ εἰρηνοδίκου. Ὁ εἰρηνοδίκης ὑποχρεοῦται πρὸς τοῦτο νὰ ἀρυσθῇ πᾶσαν χρήσιμον πληροφορίαν παρ' ἁρμοδίας ἀρχῆς ἢ ἰδιώτου.

Ἄρθρον 1619

Τὰ μέλη τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου προσέρχονται εἰς τὴν συνεδρίασιν ἰδίᾳ δαπάνῃ, διὰ πᾶσαν δὲ ἀπουσίαν ἄνευ νομίμου κωλύματος ὁ εἰρηνοδίκης ἐπιβάλλει ἀνεκκλήτως πρόστιμον δραχμῶν πεντήκοντα μέχρι χιλίων.

Ἄρθρον 1620

Εὐθύνη μελῶν

Διὰ πᾶσαν ἐκ δόλου ἢ ἀμελείας παράβασιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν τὰ μέλη τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου ἐνέχονται εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἀνηλίκου.

Ἄρθρον 1621

Ἄτακτοι ἀποφάσεις

Πᾶσα κατὰ παράβασιν τῶν ἄρθρων 1612 ἕως 1616 ληφθεῖσα ἀπόφασις τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου δύναται νὰ κηρυχθῇ ἄκυρος ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἂν τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ συμφέροντος τοῦ ἀνηλίκου.

Ἄρθρον 1622

Λόγοι ἀνικανότητος πρὸς ἐπιτροπείαν

Ἀνίκανοι νὰ ἀναδεχθῶσιν ἢ νὰ ἐξακολουθήσωσιν ἐπιτροπείαν εἶναι: 1. οἱ ἀνήλικοι· 2. οἱ δικαστικῶς ἀπηγορευμένοι καὶ οἱ ὑπὸ δικαστικὸν ἀντιλήπτορα· 3. οἱ πτωχεύσαντες καὶ μὴ ἀποκατασταθέντες· 4. αἱ γυναῖκες ἐκτὸς τῆς μητρὸς καὶ μάμμης τοῦ ἀνηλίκου· 5. οἱ κληρικοὶ παντὸς βαθμοῦ, πλὴν ὡς πρὸς τοὺς ἰδίους αὐτῶν κατιόντας· 6. οἱ ἀλλοδαποὶ ὡς πρὸς ἀνήλικον ἡμεδαπὸν· 7. οἱ ἔχοντες δίκας μετὰ τοῦ ἀνηλίκου εἴτε αὐτοὶ οὗτοι εἴτε οἱ ἀνιόντες αὐτῶν ἢ οἱ κατιόντες ἢ ὁ σύζυγος αὐτῶν· 8. οἱ καταδικασθέντες ἐπὶ κακουργήματι, ὡς καὶ οἱ ἕνεκα πράξεως προσαπτούσης ἀτιμωτικὸν ὄνειδος καταδικασθέντες ἐπὶ πλημμελήματι· 9. οἱ ὁμολογουμένως κακῆς

διαγωγῆς καὶ οἱ ἀποβληθέντες ἔκ τινος διαχειρίσεως ἕνεκεν ἀπιστίας ἢ ὡς σφετερισταί· 10. οἱ ἀποκλεισθέντες τῆς ἐπιτροπείας διὰ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1599 γονέως τοῦ ἀνηλίκου.

Ἄρθρον 1623

Λόγοι παύσεως ἐπιτρόπου

Ἐὰν ὁ λόγος ἀνικανότητος ἀναφανῇ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐπιτροπείας, εἰς τὰς περιπτώσεις 2,3,5 καὶ 8 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, χωρεῖ αὐτοδικαίως ἡ παῦσις τοῦ ἐπιτρόπου. Κατὰ πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν ἡ παῦσις ἀπαγγέλλεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου αἰτήσει τοῦ παρεπιτρόπου ἢ τῶν ἐξ αἵματος συγγενῶν τοῦ ἀνηλίκου μέχρι καὶ τοῦ τετάρτου βαθμοῦ ἢ τοῦ εἰσαγγελέως, καὶ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρον 1624

Τὸ δικαστήριον, γνωμοδοτήσει τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, δύναται νὰ παύσῃ τὸν ἐπίτροπον ἐὰν ἡ περαιτέρω ὑπὸ τούτου διεξαγωγὴ τῆς ἐπιτροπείας, ἰδίᾳ ἕνεκα διαγωγῆς ἀντιτιθεμένης εἰς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ἐμβάλλῃ εἰς κίνδυνον τὰ συμφέροντα τοῦ ἀνηλίκου.

Ἄρθρον 1625

Λόγοι ἀπαλλαγῆς ἐπιτρόπου

Ἀπαλλάσσονται τῆς ἐπιτροπείας: 1. τὰ μέλη τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας· 2. οἱ ὑπουργοί, τὰ μέλη τοῦ νομοθετικοῦ σώματος, οἱ νομάρχαι, οἱ εἰσαγγελεῖς καὶ ἀντεισαγγελεῖς· 3. οἱ ἐκτὸς τοῦ κράτους ἐπιτετραμμένοι δημοσίαν ὑπηρεσίαν· 4. οἱ ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικοὶ καὶ ναυτικοί.

Ἄρθρον 1626

Ἐὰν ὁ λόγος ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς ἐπιτροπείας ἀναφανῇ μετὰ τὴν ἔναρξιν ταύτης παρέχει δικαίωμα παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ἐπιτροπείας.

Ἡ περὶ ἀπαλλαγῆς ἢ παραιτήσεως αἴτησις ὑποβάλλεται εἰς τὸ δικαστήριον ἐντὸς μηνός, ἀφ' ἧς ὁ αἰτῶν ἔλαβε γνῶσιν ὅτι καλεῖται εἰς τὴν ἐπιτροπείαν, ἢ ἀφ' ἧς ἀνεφάνη ὁ λόγος ἀπαλλαγῆς.

Ἄρθρον 1627

Δύναται νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς ἐπιτροπείας ἢ τῆς περαιτέρω ἐξακολουθήσεως αὐτῆς: 1. ὁ μὴ συγγενὴς ἢ ἀγχιστεὺς τοῦ ἀνηλίκου, ἐὰν ὑπάρχῃ ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ ἀνηλίκου συγγενὴς ἢ ἀγχιστεὺς αὐτοῦ ἱκανὸς πρὸς ἐπιτροπείαν· 2. ἡ μήτηρ ἢ ἡ μάμμη τοῦ ἀνηλίκου· 3. ὁ συμπληρώσας τὸ ἑξηκοστὸν πέμπτον ἔτος· 4. ὁ πάσχων ἐκ βαρείας χρονίας νόσου· 5. ὁ πατὴρ πέντε γνησίων ἐν ζωῇ τέκνων, ὑπολογιζομένων καὶ τῶν ἐν στρατιωτικῇ ἢ ναυτικῇ ὑπηρεσίᾳ θανόντων· 6. ὁ βεβαρημένος διὰ δύο ἐπιτροπειῶν, ἢ διὰ μιᾶς μόνον ἐπιτροπείας, ἂν εἶναι σύζυγος ἢ πατήρ· 7. ὁ ἔχων δημοσίαν ὑπηρεσίαν μακρὰν τῆς κατοικίας τοῦ ἀνηλίκου, ἐὰν ἀποβαίνῃ δυσχερὴς ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἔργων τοῦ ἐπιτρόπου.

Ἐπὶ τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπαλλαγῆς ἐφαρμόζεται ἡ παράγραφος 2 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ἄρθρον 1628

Ἐπιμέλεια περὶ τοῦ ἀνηλίκου

Ἡ ἐπιμέλεια περὶ τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνηλίκου, περιλαμβάνουσα τὰ ἐν ἄρθρῳ 1502 § 1 ὁριζόμενα, ἀνήκει αὐτοδικαίως εἰς τὴν μητέρα, ἂν δὲν ὑπάγεται αὕτη εἰς τὰς περιπτώσεις 2, 7, 8 καὶ 9 τοῦ ἄρθρου 1622. Τὸ δικαίωμα τοῦτο διατηρεῖ ἡ μήτηρ καὶ ἂν ἔλθῃ εἰς νέον γάμον, ἐκτὸς ἂν τὸ δικαστήριον, γνωμοδοτήσει τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, κρίνῃ ἄλλως.

Ἄρθρον 1629

Ὁ ἐπιθνήσκων γονεὺς διὰ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως δύναται νὰ ὁρίσῃ εἰς ποῖον νὰ περιέλθῃ ἡ περὶ τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνηλίκου ἐπιμέλεια. Ἡ μήτηρ δὲν ἔχει τοιοῦτο δικαίωμα ἐφ' ὅσον δὲν ἀνήκει εἰς αὐτὴν ἡ ἐπιμέλεια τοῦ τέκνου.

Ἂν ὁ ἐπιθνήσκων γονεὺς δὲν ὥρισεν, ὁρίζει τὸ δικαστήριον γνωμοδοτήσει τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρον 1630

Ὁ ἔχων τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ προσώπου τοῦ ἀνηλίκου δικαιοῦται ἐν ἀνάγκῃ νὰ λάβῃ διὰ τοῦ δικαστηρίου τὰ ἀπαιτούμενα σωφρονιστικὰ μέτρα.

Ὁ ἐπίτροπος καὶ ὁ παρεπίτροπος, μὴ ἔχοντες τὴν ἐπιμέλειαν ταύτην, ὡς καὶ πᾶς μέχρι καὶ τοῦ τετάρτου βαθμοῦ ἐξ αἵματος συγγενής, ὀφείλουσι νὰ ἐπαγρυπνῶσι περὶ τὴν ἀνατροφὴν τοῦ ἀνηλίκου, ἀναφερόμενοι εἰς τὸ συγγενικὸν συμβούλιον ἢ τὸ δικαστήριον.

Ἄρθρον 1631

Ἐκπροσώπησις ἀνηλίκου

Ὁ ἐπίτροπος ἀντιπροσωπεύει τὸν ἀνήλικον κατὰ πᾶσαν δικαιοπραξίαν ἀφορῶσαν τὴν προσωπικὴν κατάστασιν ἢ τὴν περιουσίαν αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1632

Περίπτωσις εἰδικῆς διαχειρίσεως

Ἡ διοίκησις τοῦ ἐπιτρόπου δὲν ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν περιερχομένων εἰς τὸν ἀνήλικον ἐκ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως ἢ ἐκ δωρεᾶς σὺν τῷ ὅρῳ νὰ μὴ ἔχῃ ἐπ' αὐτῶν τὴν διοίκησιν ὁ ἐπίτροπος. Διὰ τὴν διοίκησιν τούτων, ἐὰν ὁ διαθέτης ἢ ὁ δωρητὴς δὲν ὥρισε πρόσωπον, τὸ δικαστήριον διορίζει εἰδικὸν ἐπίτροπον.

Ἄρθρον 1633

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἢ ὁ δωρητὴς καθώρισαν τρόπον διοικήσεως ἐπὶ τῶν καταλειφθέντων ἢ ἐπιδοθέντων εἰς τὸν ἀνήλικον, ἐπιτρέπεται παρέκκλισις τῇ συναινέσει τοῦ δωρητοῦ, ἂν οὗτος ζῇ καὶ ἡ συναίνεσις εἶναι ἐφικτή. Κατὰ πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν παρέκκλισις ἐπιτρέπεται μόνον ἀδείᾳ τοῦ δικαστηρίου ἐφ' ὅσον ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ συμφέροντος τοῦ ἀνηλίκου.

Ἄρθρον 1634

Εὐθύνη ἐπιτρόπου

Ὁ ἐπίτροπος εὐθύνεται διὰ πᾶσαν ζημίαν τοῦ ἀνηλίκου ἕνεκα πταίσματος περὶ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὸν παρεπίτροπον.

Ἄρθρον 1635

Ἐπιτροπείας ἔναρξις

Ὁ ἐπίτροπος ὀφείλει νὰ ἀναλάβῃ τὰ ἔργα αὐτοῦ εὐθὺς ὡς ἔλαβε γνῶσιν ὅτι καλεῖται εἰς τὴν ἐπιτροπείαν. Δὲν ἀπαλλάσσεται τῆς εὐθύνης ἐκ τῆς ἐπιτροπείας ὅταν προτείνῃ λόγον ἀπαλλαγῆς, ἐκτὸς ἂν ἡ περὶ ἀπαλλαγῆς αἴτησις γείνῃ δεκτὴ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 1636

Τὰ πρῶτα ἔργα τοῦ ἐπιτρόπου

Ὁ ἐπίτροπος ἀναλαμβάνων τὴν ἐπιτροπείαν δύναται μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς παροχὴν ἀσφαλείας. Ἡ ἀπόφασις καθορίζει τὸ εἶδος καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἀσφαλείας καὶ δύναται νὰ μεταβληθῇ διαρκούσης τῆς ἐπιτροπείας. Ἐὰν ὁ ἐπίτροπος ἀρνῆται ἢ ἀδυνατῇ νὰ παράσχῃ τὴν ἀσφάλειαν, ἀντικαθίσταται.

Ἄρθρον 1637

Ὁ ἐπίτροπος ὑποχρεοῦται παρουσίᾳ τοῦ παρεπιτρόπου εἰς σύνταξιν ἀπογραφῆς περὶ τῆς ὑπαρχούσης ἢ βραδύτερον περιερχομένης εἰς τὸν ἀνήλικον περιουσίας καὶ ὑπαγομένης εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ ἐπιτρόπου.

Ἄρθρον 1638

Ὁ ἐπίτροπος κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐπιτροπείας ὀφείλει νὰ προκαλέσῃ ἀπόφασιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου προσδιορίζουσαν κατὰ προσέγγισιν τὴν ἐτησίαν δαπάνην πρὸς ἐπιμέλειαν τοῦ προσώπου καὶ τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλίκου.

Ἄρθρον 1639

Ἐπὶ μετρητῶν χρημάτων τοῦ ἀνηλίκου

Ἐὰν εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ἀνηλίκου ὑπάρχουσιν ἢ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιτροπείας περιέλθωσι μετρητὰ χρήματα, τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἐτησίας δαπάνης ποσὸν ὁ ἐπίτροπος ὑποχρεοῦται ἀμελλητὶ νὰ καταστήσῃ παραγωγὸν ἢ νὰ τοποθετήσῃ ἐπωφελῶς. Ἐὰν τὸ ποσὸν τοῦτο ὑπερβαίνῃ τὰς πεντήκοντα χιλιάδας δραχμῶν, τὸ δικαστήριον μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου προσδιορίζει τὸν τρόπον, καθ' ὃν θὰ τοποθετηθῇ ἐπωφελῶς.

Ἄρθρον 1640

Ὁ ἐπίτροπος κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ὑποχρεοῦται μέχρις ἐπωφελοῦς τοποθετήσεως πᾶν χρηματικὸν ποσὸν νὰ καταθέτῃ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀνηλίκου ἐντόκως εἰς ἀσφαλῆ τράπεζαν ἢ ἄλλο πιστωτικὸν ἵδρυμα.

Ἄρθρον 1641

Τίτλοι καὶ τιμαλφῆ

Ὁ ἐπίτροπος ὀφείλει νὰ καταθέτῃ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀνηλίκου εἰς ἀσφαλῆ τράπεζαν ἢ ἄλλο πιστωτικὸν ἵδρυμα τὰ ἐν τῇ περιουσίᾳ τοῦ ἀνηλίκου δημόσια χρεώγραφα, ὁμολογίας ἢ μετοχὰς ἀνωνύμων ἑταιριῶν, ἢ τιμαλφῆ ἀντικείμενα. Ἡ ἐκποίησις τούτων γίνεται μόνον κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρον 1642

Διαχειριστικὴ ἐξουσία ἐπιτρόπου

Ὁ ἐπίτροπος, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἐπιχειρεῖ πᾶσαν πρᾶξιν τακτικῆς διαχειρίσεως ἐν τῇ

περιουσία τοῦ ἀνηλίκου, ἐν οἷς καὶ καταβολὴν χρεῶν αὐτοῦ καὶ εἴσπραξιν ἀπαιτήσεων.

Ἄρθρον 1643

Δωρεαί

Ὁ ἐπίτροπος δὲν δύναται νὰ προβαίνῃ εἰς δωρεὰς ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλίκου. Ἐξαιροῦνται αἱ δωρεαί, αἵτινες ἐπιβάλλονται ἐξ ἰδιαιτέρου ἠθικοῦ καθήκοντος ἢ ἐκ λόγων εὐπρεπείας.

Ἄρθρον 1644

Ἀπόκτησις ἐκ τῆς διαχειριζομένης περιουσίας

Ὁ ἐπίτροπος καὶ ὁ παρεπίτροπος δύνανται ἐπὶ ἐκουσίας ἢ ἀναγκαστικῆς πωλήσεως νὰ ἀγοράσωσι κινητὰ ἢ ἀκίνητα τοῦ ἀνηλίκου, μόνον ἂν εἶναι συγκύριοι ἐπὶ τοῦ πωλουμένου.

Ἄρθρον 1645

Ὁ ἐπίτροπος καὶ ὁ παρεπίτροπος δὲν δύνανται νὰ ἀποκτήσωσι δι' ἐκχωρήσεως ἀπαίτησιν κατὰ τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν αὐτῶν διατελοῦντος ἢ διατελέσαντος προϋπάρχουσαν τῆς ἐνηλικότητος.

Ἄρθρον 1646

Ἰδιόχρησις χρημάτων ἀνηλίκου

Ὁ ἐπίτροπος δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιῇ δι' ἴδιον λογαριασμὸν περιουσίαν τοῦ ἀνηλίκου καὶ ἰδίᾳ μετρητὰ χρήματα τούτου.

Ἄρθρον 1647

Πράξεις ὑπὸ διατυπώσεις

Ὁ ἐπίτροπος ἄνευ ἀδείας τοῦ δικαστηρίου προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, δὲν δύναται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀνηλίκου: 1. νὰ ἐκποιήσῃ ἀκίνητον ἢ ἐμπράγματον δικαίωμα ἐπὶ ἀλλοτρίου ἀκινήτου· 2. νὰ ἐκχωρήσῃ ἀπαίτησιν ἔχουσαν ἀντικείμενον τὴν εἰς τὸν ἀνήλικον μεταβίβασιν ἀκινήτου, ἢ σύστασιν ἐμπραγμάτου δικαιώματος ἐπὶ ἀκινήτου· 3. νὰ διαθέσῃ ὡς σύνολον τὴν περιουσίαν τοῦ ἀνηλίκου ἢ μέρος αὐτῆς· 4. νὰ δανεισθῇ διὰ τὸν ἀνήλικον· 5. νὰ ἀποδεχθῇ ἢ ἀποποιηθῇ κληρονομίαν ἐπαγομένην εἰς τὸν ἀνήλικον, ἢ νὰ ἀποποιηθῇ κληροδοσίαν περιερχομένην εἰς τοῦτον· 6. νὰ ἀποδεχθῇ κληροδοσίαν ἢ δωρεὰν ἐπαγομένην βάρη.

Ἄρθρον 1648

Ὁ ἐπίτροπος ἄνευ ἀδείας τοῦ δικαστηρίου προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, δὲν δύναται ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀνηλίκου: 1. νὰ ἐκμισθώσῃ ἀκίνητον τοῦ ἀνηλίκου ἀστικὸν ὑπὲρ τὴν τριετίαν, ἢ ἀγροτικὸν ὑπὲρ τὴν πενταετίαν, ἢ παντὸς εἴδους ἀκίνητον ὑπὲρ τὴν ἀνηλικότητα· τὸ αὐτὸ κρατεῖ καὶ δι' ἐπίμορτον ἀγροληψίαν· 2. νὰ μισθώσῃ ἀκίνητον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀνηλίκου ὑπὲρ τὴν τριετίαν· 3. νὰ συνάψῃ συμβιβασμὸν ἢ συνυποσχετικὸν περὶ ἀντικειμένου ἀξίας ἀνωτέρας τῶν πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν· 4. νὰ ἀναδεχθῇ ἀλλοτρίαν ὑποχρέωσιν καὶ ἰδίᾳ νὰ παράσχῃ ἐγγύησιν· 5. νὰ ἐκποιήσῃ ἐμπορικὴν ἢ βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν περιελθοῦσαν εἰς τὸν ἀνήλικον· 6. νὰ παραιτηθῇ ἀσφαλείας ὑπὲρ ἀπαιτήσεως τοῦ ἀνηλίκου, ἢ νὰ ἐλαττώσῃ τοιαύτην ἀσφάλειαν· 7. νὰ ἐκμισθώσῃ τὴν ἐργασίαν τοῦ ἀνηλίκου ὑπὲρ τὴν διετίαν.

Ἄρθρον 1649

Κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν δύο προηγουμένων ἄρθρων ἡ ἄδεια τοῦ δικαστηρίου παρέχεται μόνον ἕνεκεν ἀφεύκτου ἀνάγκης ἢ προφανοῦς ὠφελείας. Ἐπὶ ἐκποιήσεως ἡ ἀπόφασις ὁρίζει ἂν αὕτη θὰ γείνῃ διὰ πλειστηριασμοῦ ἢ διὰ συμφωνίας.

Ἄρθρον 1650

Ἀποδοχὴ κληρονομίας

Ὁ ἐπίτροπος ἀποδέχεται τὴν εἰς τὸν ἀνήλικον περιερχομένην κληρονομίαν πάντοτε ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς.

Ἄρθρον 1651

Ἔγερσις ἀγωγῶν

Ὁ ἐπίτροπος ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου δὲν δύναται νὰ κινήσῃ ἐμπράγματον ἀγωγὴν περὶ ἀκινήτου, ἢ ἄλλην ἀγωγὴν περὶ ἀντικειμένου ὑπερβαίνοντος τὰς πεντήκοντα χιλιάδας δραχμῶν, ἢ ἀγωγὴν ἀφορῶσαν τὴν προσωπικὴν κατάστασιν. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀνηλίκου περὶ διανομῆς κοινοῦ μετ' ἄλλων. Ἡ ἔλλειψις ἐξετάζεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος.

Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὴν παραίτησιν ἀπὸ ἐγερθείσης ἀγωγῆς.

Ἄρθρον 1652

Πράξεις ἀκύρως γενόμεναι

Πᾶσα πρᾶξις τοῦ ἐπιτρόπου ἐπιχειρηθεῖσα ἄνευ τῶν ὑπὲρ τοῦ ἀνηλίκου τασσομένων ἐν τῷ νόμῳ διατυπώσεων εἶναι ἄκυρος. Τὴν ἀκυρότητα προτείνουσι μόνον ὁ ἐπίτροπος, ὁ ἀνήλικος

καὶ οἱ καθολικοὶ ἢ εἰδικοὶ τούτου διάδοχοι.

Ἄρθρον 1653

Ὁ γονεὺς τοῦ ἀνηλίκου δικαιοῦται νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν ὑπ' αὐτοῦ διὰ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως διορισθέντα ἐπίτροπον ἀπὸ τῆς ἐν ἄρθρῳ 1641 διατυπώσεως ὡς καὶ νὰ ἀπαλλάξῃ αὐτὸν τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἐνιαύσιον λογοδοσίαν. Τὸ δικαστήριον δύναται νὰ θεωρήσῃ ἀνίσχυρον τὴν διάταξιν ταύτην τοῦ γονέως, ἐὰν θὰ ἦτο ἱκανὴ νὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὰ συμφέροντα τοῦ ἀνηλίκου.

Ἄρθρον 1654

Δαπάναι ἐπιτροπείας

Ὁ ἐπίτροπος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ κατὰ τὰς περὶ ἐντολῆς διατάξεις πᾶσαν δαπάνην ἀναγκαιοῦσαν πρὸς διεξαγωγὴν τῆς ἐπιτροπείας.

Ἄρθρον 1655

Ἡ ἐπιτροπεία ἄμισθος καὶ ὑποχρεωτική

Τὸ λειτούργημα τοῦ ἐπιτρόπου εἶναι ὑποχρεωτικὸν καὶ ἄμισθον. Τὸ δικαστήριον κατὰ τὰς περιστάσεις δύναται, αἰτήσει τοῦ ἐπιτρόπου, νὰ ὁρίσῃ ἀμοιβὴν ἀνάλογον τῆς διαχειριζομένης περιουσίας καὶ τῶν κόπων.

Ἄρθρον 1656

Ἀπόδοσις περιουσίας καὶ λογοδοσία

Ὁ ἐπίτροπος μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐπιτροπείας ὑποχρεοῦται νὰ παραδώσῃ τὴν ὑπ' αὐτοῦ διοικηθεῖσαν περιουσίαν καὶ νὰ παράσχῃ λογοδοσίαν περὶ τῆς ὅλης αὐτοῦ διοικήσεως.

Ἄρθρον 1657

Ὁ ἐπίτροπος ὑποχρεοῦται παρόντος τοῦ παρεπιτρόπου νὰ δίδῃ καὶ διαρκούσης τῆς ἐπιτροπείας κατ' ἔτος λόγον εἰς τὸ συγγενικὸν συμβούλιον περὶ τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1658

Πᾶσα δικαιοπραξία μεταξὺ ἐπιτρόπου καὶ ἀνηλίκου, γενομένου ἐνηλίκου, ὑποχρεοῦσα τοῦτον ὁπωσδήποτε, ἢ ἐλαττοῦσα τὰς πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτοῦ ὁριζομένας ὑπὸ τοῦ νόμου ἐγγυήσεις, εἶναι ἄκυρος ἐνόσῳ δέκα τουλάχιστον ἡμέρας πρὸ αὐτῆς δὲν προηγήθη ἔγγραφος λογοδοσία περὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ ἐπιτρόπου.

Ἄρθρον 1659

Παράγραφὴ

Πᾶσα ἀγωγὴ κατὰ τοῦ ἐπιτρόπου ἐκ τῆς διοικήσεως αὐτοῦ παραγράφεται μετὰ δεκαετίαν ἀπὸ τῆς ἐνηλικότητος ἢ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀνηλίκου. Τῆς παραγραφῆς ταύτης ἐξαιρεῖται τὸ ἐκ τῆς λογοδοσίας κατάλοιπον.

Ἄρθρον 1660

Πράξεις ἐπιτρόπου μετὰ λῆξιν ἐπιτροπείας

Ὁ ἐπίτροπος δικαιοῦται καὶ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐπιτροπείας εἰς ἐξακολούθησιν πράξεων ἀναγομένων εἰς τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ προσώπου ἢ τῆς περιουσίας τοῦ ἀνηλίκου, μέχρις οὗ λάβῃ γνῶσιν τῆς λήξεως. Ἀλλ' οἱ τρίτοι δὲν δικαιοῦνται νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὸ δικαίωμα τοῦτο τοῦ ἐπιτρόπου, ἐὰν ἐγνώριζον ἢ ὤφειλον νὰ γνωρίζωσι τὴν λῆξιν τῆς ἐπιτροπείας.

Ἄρθρον 1661

Ἐὰν ἡ ἐπιτροπεία ἔληξεν ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ ἀνηλίκου, ὁ ἐπίτροπος ὑποχρεοῦται εἰς ἐπιμέλειαν τῶν μὴ δεκτικῶν ἀναβολῆς ὑποθέσεων, μέχρις οὗ οἱ κληρονόμοι δυνηθῶσι νὰ μεριμνήσωσι.

Ἄρθρον 1662

Ἐπιτροπεία ἐξωγάμου

Τὸ ἀνήλικον ἐξώγαμον τέκνον τελεῖ ὑπὸ ἐπίτροπον, ἡ δὲ ἐπιτροπεία αὐτοῦ εἶναι πάντοτε δοτή. Ἐπίτροπος δύναται νὰ διορισθῇ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. Ἐπὶ ἐκουσίας ἢ δικαστικῆς ἀναγνωρίσεως τῆς πατρότητος δύναται ὡσαύτως νὰ διορισθῇ ἐπίτροπος καὶ ὁ πατήρ.

Ἄρθρον 1663

Ἡ ἐπιμέλεια περὶ τοῦ προσώπου τοῦ ἐξωγάμου τέκνου ἀνήκει εἰς τὴν μητέρα. Τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διατάξῃ ἄλλως.

Ἄρθρον 1664

Ὁ μὴ ἔχων τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ ἐξωγάμου τέκνου γονεὺς διατηρεῖ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικοινωνίας μετὰ τοῦ τέκνου. Τὰ περὶ ταύτης κανονίζει εἰδικώτερον τὸ δικαστήριον.

Ἄρθρον 1665

Αἱ περὶ ἐπιτροπείας ἀνηλίκων διατάξεις, καθ' ἃς περιπτώσεις δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν ἐπιτροπείαν ἐξωγάμων τέκνων, ἀνεγνωρισμένων ἢ μή. Καθήκοντα συγγενικοῦ συμβουλίου ἐκτελεῖ ὁ εἰρηνοδίκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Κηδεμονία χειραφέτων ἀνηλίκων

Ἄρθρον 1666

Οἱ ὑπὸ κηδεμονίαν τελοῦντες

Ὁ χειράφετος ἀνήλικος τελεῖ ὑπὸ κηδεμονίαν.

Ἄρθρον 1667

Χειραφεσία ἐκ τοῦ γάμου

Ὁ ἀνήλικος συνάψας γάμον καθίσταται αὐτοδικαίως χειράφετος.

Ἄρθρον 1668

Χειραφεσία ὑπὸ πατρὸς ἢ μητρὸς

Ὁ ἀνήλικος, συμπληρώσας τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος, δύναται νὰ χειραφετηθῇ ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἢ, ἂν διατελῇ ὑπὸ ἐπιτροπείαν, ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, προηγουμένης ἀδείας τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου.

Ἡ χειραφεσία γίνεται διὰ δηλώσεως τοῦ χειραφετοῦντος γονέως παρὰ τῷ εἰρηνοδίκῃ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἄρθρον 1669

Χειραφεσία ὑπὸ συγγενικοῦ συμβουλίου

Ὁ ἀνήλικος, ὀρφανὸς μητρὸς καὶ ὑπὸ ἐπιτροπείαν τελῶν, δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου νὰ χειραφετηθῇ ἂν συνεπλήρωσε τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος.

Τὸ συγγενικὸν συμβούλιον συγκαλεῖται ἐπὶ τούτῳ, αἰτήσει τοῦ ἀνηλίκου, τοῦ ἐπιτρόπου ἢ τῶν μέχρι καὶ τοῦ τετάρτου βαθμοῦ ἐξ αἵματος συγγενῶν τοῦ ἀνηλίκου.

Ἄρθρον 1670

Κηδεμονία

Ἡ κηδεμονία ἐπάγεται αὐτοδικαίως εἰς τὸν πατέρα. Περὶ τῶν λοιπῶν εἰς τὴν κηδεμονίαν καλουμένων προσώπων, ὡς καὶ περὶ τῆς ἀνικανότητος ἢ ἀπαλλαγῆς ἢ παύσεως τούτων, ἐφαρμόζονται αἱ περὶ ἐπιτροπείας διατάξεις. Κηδεμονία ἐκ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως δὲν ἐπάγεται.

Ἡ ἀνήλικος γυνή, ὀρφανὴ πατρός, τελεῖ ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τοῦ συζύγου.

Ἄρθρον 1671

Λογοδοσίας ἔγκρισις ὑπὸ χειραφέτου

Ὁ χειράφετος δὲν δύναται νὰ ἐγκρίνῃ τὴν λογοδοσίαν τοῦ ἐπιτρόπου ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ κηδεμόνος. Ἐὰν ὁ κηδεμὼν ἦτο ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλίκου, τὸ δικαστήριον, γνωμοδοτήσει τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, διορίζει πρὸς τοιαύτην συναίνεσιν εἰδικὸν κηδεμόνα.

Ἄρθρον 1672

Εἰδικὸς κηδεμὼν

Καθ' ἃς περιπτώσεις τὰ συμφέροντα τοῦ χειραφέτου συγκρούονται πρὸς τὰ τοῦ κηδεμόνος ἢ τῆς συζύγου τούτου ἢ συγγενοῦς αὐτοῦ κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἐξ αἵματος ἢ ἐξ ἀγχιστείας, τὸ δικαστήριον, γνωμοδοτήσει τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, διορίζει εἰδικὸν κηδεμόνα.

Ἄρθρον 1673

Δωρεαί

Ὁ χειράφετος ἀνήλικος δὲν δύναται νὰ προβαίνῃ εἰς δωρεάς. Ἐξαιροῦνται δωρεαί, αἵτινες ἐπιβάλλονται ἐξ ἰδιαιτέρου ἠθικοῦ καθήκοντος, ἢ ἐκ λόγων εὐπρεπείας.

Ἄρθρον 1674

Πράξεις ὑπὸ μόνου τοῦ χειραφέτου

Ὁ χειράφετος ἀνήλικος δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ μόνος πᾶσαν πρᾶξιν ἀπαιτουμένην πρὸς συντήρησιν ἢ βελτίωσιν τῆς περιουσίας του, ἢ πρὸς ἰδίαν ἑαυτοῦ συντήρησιν καὶ ἐκπαίδευσιν.

Ἄρθρον 1675

Ὁ χειράφετος ἀνήλικος δύναται νὰ ἐκμισθώσῃ μόνος τὰ ἀκίνητα αὐτοῦ, τὰ μὲν ἀστικὰ μέχρι τριετίας, τὰ δὲ ἀγροτικὰ μέχρι πενταετίας. Τὸ αὐτὸ κρατεῖ καὶ δι' ἐπίμορτον ἀγροληψίαν. Δύναται ὡσαύτως νὰ εἰσπράττῃ τὰ εἰσοδήματα πάσης αὐτοῦ περιουσίας.

Δίκας ἀναγομένας εἰς τὰς πράξεις ταύτας διεξάγει μόνος ὁ χειράφετος.

Ἄρθρον 1676

Πράξεις συναινέσει τοῦ κηδεμόνος

Ὁ χειράφετος ἀνήλικος δὲν δύναται ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ κηδεμόνος: 1. νὰ εἰσπράττῃ κεφάλαια τῆς περιουσίας του, ἢ νὰ ἐκχωρῇ τοιαῦτα· 2. νὰ πωλῇ κινητὰ αὐτοῦ· 3. νὰ προβαίνῃ εἰς διάθεσιν ἢ ἐπωφελῆ τοποθέτησιν κεφαλαίων αὐτοῦ, ἢ εἰσοδημάτων ἀπομεινάντων μετ' ἀφαίρεσιν τῶν τρεχουσῶν δαπανῶν· 4. νὰ παρίσταται ἐπὶ δικαστηρίου ἐπὶ δικῶν μὴ ἀναγομένων εἰς πράξεις, ἃς ἐπιχειρεῖ μόνος.

Ἄρθρον 1677

Ἀποδοχὴ κληρονομίας

Ὁ χειράφετος ἀνήλικος ἀποδέχεται ἢ ἀποποιεῖται πᾶσαν εἰς αὐτὸν περιερχομένην κληρονομίαν μόνον τῇ συναινέσει τοῦ κηδεμόνος. Ἡ ἀποδοχὴ γίνεται πάντοτε ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς.

Ἄρθρον 1678

Πράξεις ὑπὸ διασυπώσεις

Ὁ χειράφετος ἀνήλικος ἄνευ συναινέσεως τοῦ κηδεμόνος καὶ ἀδείας τοῦ δικαστηρίου, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου, δὲν δύναται: 1. νὰ δανείζεται· 2. νὰ ἀναδεχθῇ ἀλλοτρίαν ὑποχρέωσιν καὶ ἰδίᾳ νὰ παράσχῃ ἐγγύησιν· 3. νὰ ἐκμισθώσῃ ἀκίνητον αὐτοῦ ἀστικὸν ὑπὲρ τὴν τριετίαν, ἢ ἀγροτικὸν ὑπὲρ τὴν πενταετίαν· τὸ αὐτὸ κρατεῖ καὶ δι' ἐπίμορτον ἀγρολῆψίαν· 4. νὰ ἐκποιήσῃ δημόσια χρεώγραφα ἢ μετοχὰς ἢ ὁμολογίας ἀνωνύμων ἑταιριῶν· 5. νὰ ἐκποιήσῃ ἀκίνητον αὐτοῦ, ἢ ἐμπράγματον δικαίωμα ἐπὶ ἀλλοτρίου ἀκινήτου· 6. νὰ συνάψῃ συμβιβασμὸν ἢ συνυποσχετικὸν περὶ ἀντικειμένου ἀξίας ἀνωτέρας τῶν πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν· 7. νὰ ἀποδεχθῇ κληροδοσίαν ἢ δωρεὰν συνεπαγομένην βάρη.

Ἄρθρον 1679

Ἀνάκλησις χειραφεσίας

Ἡ χειραφεσία δύναται νὰ ἀνακληθῇ ὑπὸ τῶν ἐχόντων τὸ τῆς χειραφεσίας δικαίωμα. Ἡ ἀνάκλησις γίνεται καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ χειραφεσία, σημειοῦται δὲ ἐπὶ τῆς περὶ χειραφεσίας πράξεως.

Ἡ ἐκ τοῦ γάμου χειραφεσία δὲν ἀνακαλεῖται.

Ἄρθρον 1680

Διὰ τῆς ἀνακλήσεως τῆς χειραφεσίας ὁ ἀνήλικος ὑποβάλλεται πάλιν ὑπὸ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν ἢ ὑπὸ ἐπιτροπείαν. Μέχρι τῆς ἐνηλικότητος αὐτοῦ νέα χειραφεσία μόνον ἐκ τοῦ γάμου εἶναι δυνατή.

Ἄρθρον 1681

Χειράφετος ἀσκῶν ἐμπορίαν

Ὁ χειράφετος ἀνήλικος ἐμπορίαν μετερχόμενος λογίζεται ἐνήλικος ὡς πρὸς τὰς ἀφορώσας τὴν ἐμπορίαν ταύτην πράξεις.

Ἄρθρον 1682

Ἡ συναίνεσις τοῦ κηδεμόνος, καθ' ἃς περιπτώσεις ἀπαιτεῖται αὕτη, παρέχεται μόνον πρὸ τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς πράξεως ἢ κατ' αὐτήν.

Ἐὰν ὁ κηδεμὼν ἀρνῆται νὰ συναινέσῃ, τὸ δικαστήριον αἰτήσει τοῦ χειραφέτου ἀποφασίζει.

Ἄρθρον 1683

Πράξεις ἀκύρως γενόμεναι

Αἱ πράξεις τοῦ χειραφέτου ἀνηλίκου, δι' ἃς ὁ νόμος ἀπαιτεῖ τὴν συναίνεσιν τοῦ κηδεμόνος ἢ τὴν τήρησιν ἄλλων ὑπὲρ αὐτοῦ διατυπώσεων, εἶναι ἄκυροι ἐπιχειρηθεῖσαι ἄνευ τούτων. Τὴν ἀκυρότητα προτείνει μόνον ὁ ἀνήλικος καὶ οἱ καθολικοὶ καὶ εἰδικοὶ τούτου διάδοχοι.

Ἄρθρον 1684

Χειραφεσία ἐξωγάμου

Τὸ ὑπὸ ἐπιτροπείαν τελοῦν ἐξώγαμον ἀνήλικον τέκνον ἅμα συνεπλήρωσε τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος, εἴτε ἐχώρησεν ἀναγνώρισις τῆς πατρότητος εἴτε μή, δύναται νὰ χειραφετηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ. Ἡ χειραφεσία γίνεται διὰ δηλώσεως παρὰ τῷ εἰρηνοδίκῃ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Ἄρθρον 1685

Αἱ περὶ κηδεμονίας χειραφέτων διατάξεις, καθ' ἃς περιπτώσεις δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ χειραφέτων ἐξωγάμων τέκνων. Κηδεμὼν δύναται νὰ διορισθῇ καὶ ἡ μήτηρ, ὡς ἐπίσης καὶ ὁ πατήρ, ἂν ἐχώρησεν ἑκουσία ἢ δικαστικὴ ἀναγνώρισις τῆς πατρότητος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ

Ἐπιτροπεία ἀπηγορευμένων

Ἄρθρον 1686

Ποῖοι τίθενται ὑπὸ ἀπαγόρευσιν

Ὑπὸ δικαστικὴν ἀπαγόρευσιν τίθεται: 1. ὅστις ἕνεκα διαρκοῦς πνευματικῆς νόσου ἀποκλειούσης τὴν χρῆσιν τοῦ λογικοῦ ἀδυνατεῖ νὰ ἐπιμεληθῇ ἑαυτοῦ ἢ τῆς περιουσίας του· 2. ὅστις ἕνεκα σωματικῆς ἀναπηρίας, ἰδίως διότι εἶναι ἐκ γενετῆς κωφὸς ἢ τυφλὸς ἢ ἄλαλος, ἀδυνατεῖ νὰ ἐπιμεληθῇ ἑαυτοῦ ἢ τῆς περιουσίας του.

Ἄρθρον 1687

Ὁ ὑπὸ πατρικὴν ἐξουσίαν ἢ ὑπὸ ἐπιτροπείαν ἢ κηδεμονίαν ἤδη διατελῶν ἀνήλικος δύναται νὰ τεθῇ ὑπὸ ἀπαγόρευσιν ὑπαρχόντων τῶν ὅρων αὐτῆς, ἐὰν τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ συμφέροντος αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1688

Διαδικασία ἀπαγορεύσεως

Ἡ ἀπαγόρευσις κηρύσσεται δι' ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου αἰτήσει παντὸς συγγενοῦς, τοῦ συζύγου τοῦ πάσχοντος, τοῦ ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος αὐτοῦ ἢ τοῦ εἰσαγγελέως.

Ἄρθρον 1689

Ἡ περὶ ἀπαγορεύσεως αἴτησις δέον νὰ συνοδεύεται ὑπὸ γνωμοδοτήσεως τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀπαγορεύσεως.

Ἄρθρον 1690

Τὸ συγγενικὸν συμβούλιον συντίθεται ὡς καὶ διὰ τὸν ὑπὸ ἐπιτροπείαν ἀνήλικον. Ὁ σύζυγος τοῦ ἀπαγορευτέου καὶ ὁ αἰτῶν τὴν ἀπαγόρευσιν καλοῦνται εἰς τὸ συμβούλιον ἵνα παράσχωσι πληροφορίας περὶ τοῦ ἀπαγορευτέου, ἀλλὰ δὲν μετέχουσιν εἰς τὴν διάσκεψιν οὐδὲ γνωμοδοτοῦσι.

Ἄρθρον 1691

Κατάστασις διφορουμένων φρενῶν

Ἐὰν ἡ πνευματικὴ νόσος δὲν ἀποκλείῃ ἐντελῶς τὴν χρῆσιν τοῦ λογικοῦ καὶ ὑπάρχῃ κατάστασις διφορουμένων φρενῶν, τὸ δικαστήριον ἀντὶ τῆς ἀπαγορεύσεως διορίζει δικαστικὸν ἀντιλήπτορα. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἐπὶ σωματικῆς ἀναπηρίας, ἐὰν ἐκ ταύτης δὲν ὑπάρχῃ πλήρης ἀδυναμία τοῦ ἀναπήρου πρὸς ἐπιμέλειαν ἑαυτοῦ καὶ τῶν ὑποθέσεών του.

Ἄρθρον 1692

Προσωρινὸς διαχειριστὴς

Τὸ δικαστήριον κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως διαδικασίας δύναται νὰ διορίσῃ προσωρινὸν διαχειριστήν. Ἡ ἐξουσία τούτου περιλαμβάνει πᾶν συντηρητικὸν μέτρον περὶ τῆς περιουσίας καὶ τοῦ προσώπου τοῦ ἀπαγορευτέου.

Ἄρθρον 1693

Ἀποτελέσματα ἀπαγορεύσεως

Ὁ ἀπαγορευθεὶς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως ἀποφάσεως εἶναι ἀνίκανος πρὸς δικαιοπραξίαν.

Ἄρθρον 1694

Ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς περὶ ἀπαγορεύσεως ἀποφάσεως ὁ ἀπαγορευθεὶς τελεῖ ὑπὸ ἐπιτροπείαν. Ὁ ἐπίτροπος καὶ ὁ παρεπίτροπος διορίζονται κατὰ τὰς περὶ δοτῆς ἐπιτροπείας τῶν ἀνηλίκων διατάξεις.

Ἄρθρον 1695

Πράξεις ἀποβιώσαντος ἐν φρενοβλαβείᾳ

Οἱ κληρονόμοι τοῦ ἀποβιώσαντος τότε μόνον δύνανται νὰ προσβάλωσιν ἐπὶ φρενοβλαβείᾳ τὰς παρ' αὐτοῦ ἢ πρὸς αὐτὸν ἐπιχειρηθείσας μὴ χαριστικὰς δικαιοπραξίας: 1. ὅταν ἡ ἀπαγόρευσις ἀπηγγέλθη ἢ προεκλήθη ἐν ζωῇ αὐτοῦ· 2. ὅταν ἡ δικαιοπραξία ἐπεχειρήθη ἐν ᾧ χρόνῳ οὗτος ἐθεραπεύετο ἐν φρενοκομείῳ· 3. ὅταν ἡ ἀπόδειξις τῆς φρενοβλαβείας προκύπτῃ ἐξ αὐτῆς τῆς προσβαλλομένης δικαιοπραξίας.

Ἄρθρον 1696

Ἐπιτροπεία ἐκ τοῦ νόμου.

Ἡ ἐπιτροπεία τῆς ἀπαγορευθείσης γυναικὸς ἐπάγεται αὐτοδικαίως εἰς τὸν σύζυγον αὐτῆς.

Ἡ γυνὴ δύναται νὰ διορισθῇ ἐπίτροπος τοῦ ἀπαγορευθέντος συζύγου.

Ἄρθρον 1697

Προίξ ἢ ἀποκατάστασις τέκνου

Ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἀπηγορευμένου δύναται γνωμοδοτήσει τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου καὶ ἀδείᾳ τοῦ δικαστηρίου νὰ προβῇ εἰς σύστασιν προικὸς ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀπηγορευμένου, ἢ εἰς παροχὴν περιουσίας πρὸς χωριστὴν ἀποκατάστασιν τέκνου αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1698

Αἱ διατάξεις περὶ ἐπιτροπείας ἀνηλίκων, καθ' ἃς περιπτώσεις δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τῶν ἀπηγορευμένων.

Ἄρθρον 1699

Ἄρσις ἀπαγορεύσεως

Ἐὰν οἱ προκαλέσαντες τὴν ἀπαγόρευσιν λόγοι ἐξέλιπον, αἴρεται αὕτη δι' ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου κατὰ τὴν διαδικασίαν καθ' ἣν ἐχώρησεν.

Ἄρθρον 1700

Νόμιμος ἀπαγόρευσις

Ὁ ἐπὶ κακουργήματι καταδικασθεὶς ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς ἀποφάσεως τελεῖ, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ποινή, ὑπὸ νόμιμον ἀπαγόρευσιν.

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1694 καὶ 1696 ἕως 1698 ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ νομίμου ἀπαγορεύσεως. Ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς ἀποφάσεως ὁ ἀπαγορευθεὶς εἶναι ἀνίκανος πρὸς δικαιοπραξίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Ἐπιτροπεία ἀπόντος

Ἄρθρον 1701

Περιπτώσεις

Ἐάν τις ἐνήλικος εἶναι ἀπὼν καὶ ἀγνώστου διαμονῆς, ἡ δὲ περιουσία αὐτοῦ ἔχῃ ἀνάγκην ἐπιμελείας, τὸ δικαστήριον διορίζει ἐπίτροπον πρὸς διοίκησιν τῆς περιουσίας του. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν εἶναι μὲν γνωστὴ ἡ

διαμονὴ τοῦ ἀπόντος, ἀλλ' ἐμποδίζεται εἰς αὐτὸν ἡ ἐπιστροφὴ καὶ ἡ ἐπιμέλεια τῆς περιουσίας του.

Ἐὰν ὁ ἀπὼν ἔχῃ ἀντιπρόσωπον, ἐπίτροπος διορίζεται μόνον ἐὰν ἐκ τῶν περιστάσεων ἐπιβάλλεται ἀνάκλησις τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀντιπροσώπου.

Ἄρθρον 1702

Τὸ δικαστήριον δύναται νὰ διορίσῃ ἐπίτροπον τοῦ ἀπόντος καὶ δι' εἰδικὴν μόνον ὑπόθεσιν.

Ἄρθρον 1703

Ἄρσις ἐπιτροπείας

Ἡ ἐπιτροπεία τοῦ ἀπόντος αἴρεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν: 1. ἐὰν ἐξέλιπον οἱ προκαλέσαντες αὐτὴν λόγοι· 2. ἐὰν ὁ ἀπὼν ἀπέθανε.

Ἡ ἐπιτροπεία τοῦ ἀπόντος αἴρεται αὐτοδικαίως, ἂν οὗτος ἐκηρύχθη ἄφαντος.

Ἄρθρον 1704

Εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ ἀπόντος ἐφαρμόζονται κατὰ τὰ λοιπὰ αἱ περὶ ἐπιτροπείας ἀνηλίκων διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Δικαστικὴ ἀντίληψις

Ἄρθρον 1705

Ποῖοι τίθενται ὑπὸ ἀντίληψιν

Ὑπὸ δικαστικὸν ἀντιλήπτορα τίθεται: 1. ὅστις ἕνεκα πνευματικῆς νόσου, μὴ ἀποκλειούσης ἐντελῶς τὴν χρῆσιν τοῦ λογικοῦ, εἶναι ἐν καταστάσει διφορουμένων φρενῶν· 2. ὅστις ἕνεκα σωματικῆς ἀναπηρίας, ἰδίως διότι εἶναι κωφὸς ἢ τυφλὸς ἢ ἄλαλος, εὑρίσκεται ἐν μερικῇ ἀδυναμίᾳ νὰ ἐπιμεληθῇ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ὑποθέσεών του· 3. ὅστις ἕνεκεν ἀσωτίας ἐκθέτει ἑαυτὸν ἢ τὴν οἰκογένειάν του εἰς τὸν κίνδυνον τῆς στερήσεως· 4. ὅστις ἕνεκα μέθης καθ' ἕξιν ἢ τοξικομανίας ἀδυνατεῖ νὰ ἐπιμεληθῇ τῶν ὑποθέσεών του, ἢ ἐκθέτει ἑαυτὸν ἢ τὴν οἰκογένειάν του εἰς τὸν κίνδυνον τῆς στερήσεως, ἢ θέτει ἐν κινδύνῳ τὴν ἀσφάλειαν ἄλλων.

Ἄρθρον 1706

Διαδικασία

Διὰ τὴν αἴτησιν περὶ δικαστικῆς ἀντιλήψεως καὶ τὴν διαδικασίαν αὐτῆς ἐφαρμόζονται αἱ περὶ δικαστικῆς ἀπαγορεύσεως διατάξεις. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν ἄρσιν τῆς δικαστικῆς ἀντιλήψεως.

Ἄρθρον 1707

Πράξεις συναινέσει ἀντιλήπτορος

Ὁ ὑπὸ δικαστικὴν ἀντίληψιν τελῶν ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ ἀντιλήπτορος δὲν δύναται: 1. νὰ παρίσταται ἐπὶ δικαστηρίου· 2. νὰ ἐνεργῇ εἴσπραξιν καὶ παρέχῃ ἐξόφλησιν· 3. νὰ δανείζεται· 4. νὰ ἐκποιῇ ἀκίνητον αὐτοῦ ἢ ἐμπράγματον δικαίωμα ἐπὶ ἀλλοτρίου ἀκινήτου· 5. νὰ ἐκποιῇ δημόσια χρεώγραφα ἢ μετοχὰς ἢ ὁμολογίας ἀνωνύμων ἑταιριῶν· 6. νὰ συνάπτῃ συμβιβασμὸν ἢ συνυποσχετικόν· 7. νὰ ἀναδέχεται ἀλλοτρίαν ὑποχρέωσιν καὶ ἰδίᾳ νὰ παρέχῃ ἐγγύησιν· 8. νὰ ἀποδέχεται ἢ ἀποποιῆται κληρονομίαν ἢ νὰ ἀποποιῆται κληροδοσίαν, ἢ νὰ δέχεται κληροδοσίαν ἢ δωρεὰν ἐπαγομένην βάρη. Ἡ ἀποδοχὴ τῆς κληρονομίας γίνεται πάντοτε ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς.

Ἄρθρον 1708

Ἡ συναίνεσις τοῦ ἀντιλήπτορος, καθ' ἃς περιπτώσεις ἀπαιτεῖται αὕτη, παρέχεται μόνον πρὸ τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς πράξεως ἢ κατ' αὐτήν.

Ἐὰν ὁ ἀντιλήπτωρ ἀρνῆται νὰ συναινέσῃ τὸ δικαστήριον αἰτήσει τοῦ ὑπὸ ἀντίληψιν τελοῦντος ἀποφασίζει.

Ἄρθρον 1709

Πράξεις ἀκύρως ἐπιχειρηθεῖσαι

Αἱ πράξεις τοῦ ὑπὸ δικαστικὴν ἀντίληψιν τελοῦντος, δι' ἃς ὁ νόμος ἀπαιτεῖ τὴν συναίνεσιν τοῦ ἀντιλήπτορος, εἶναι ἄκυροι ἐπιχειρηθεῖσαι ἄνευ ταύτης. Τὴν ἀκυρότητα προτείνει μόνον ὁ ἀντιλήπτωρ, ὁ ὑπὸ ἀντίληψιν τελῶν καὶ οἱ καθολικοὶ καὶ εἰδικοὶ τούτου διάδοχοι.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Κληρονομικὴ διαδοχὴ ἐν γένει

Ἄρθρον 1710

Ἔννοια

Ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ προσώπου ἡ περιουσία αὐτοῦ ὡς σύνολον *(κληρονομία)* μεταβαίνει ἐκ τοῦ νόμου ἢ ἐκ διαθήκης εἰς ἕν ἢ πλείονα πρόσωπα *(κληρονόμοι)*.

Ἡ ἐκ τοῦ νόμου κληρονομικὴ διαδοχὴ χωρεῖ ὅταν δὲν ὑπάρχῃ διαθήκη, ἢ ὅταν ἡ ἐκ διαθήκης διαδοχὴ ματαιωθῇ ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει.

Ἄρθρον 1711

Ὕπαρξις κληρονόμου

Κληρονόμος δύναται νὰ γείνῃ μόνον ὁ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαγωγῆς τῆς κληρονομίας ἐν ζωῇ εὑρισκόμενος ἢ τουλάχιστον συνειλημμένος. Χρόνος τῆς ἐπαγωγῆς εἶναι ὁ τοῦ θανάτου τοῦ κληρονομουμένου.

Ἄρθρον 1712

Περιεχόμενον διαθήκης

Ὁ κληρονομούμενος δύναται διὰ μονομεροῦς αἰτίᾳ θανάτου διατάξεως *(διαθήκη, διάταξις τελευταίας βουλήσεως)* νὰ ἐγκαταστήσῃ κληρονόμον.

Ἄρθρον 1713

Ὁ κληρονομούμενος δύναται διὰ διαθήκης, χωρὶς νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐν αὐτῇ κληρονόμον, νὰ ἀποκλείσῃ τῆς ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχῆς ὡρισμένον συγγενῆ ἢ τὸν σύζυγον, ἐπιφυλασσομένων τῶν περὶ νομίμου μοίρας διατάξεων.

Ἄρθρον 1714

Ὁ κληρονομούμενος δύναται διὰ διαθήκης νὰ προσπορίσῃ εἴς τινα περιουσιακὴν ὠφέλειαν, χωρὶς νὰ ἐγκαταστήσῃ αὐτὸν κληρονόμον *(κληροδοσία)*.

Ἄρθρον 1715

Ὁ κληρονομούμενος δύναται διὰ διαθήκης νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν κληρονόμον ἢ τὸν κληροδόχον εἰς παροχήν, χωρὶς νὰ προσπορίσῃ εἰς ἄλλον δικαίωμα ἐπὶ τῆς παροχῆς ταύτης *(τρόπος)*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Σύνταξις, ἀνάκλησις καὶ δημοσίευσις διαθηκῶν

Ἄρθρον 1716

Αὐτοπρόσωπος σύνταξις

Ἡ διαθήκη συντάσσεται μόνον αὐτοπροσώπως καὶ μόνον κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὁριζομένας διατυπώσεις.

Ἄρθρον 1717

Συνδιαθήκη

Πλείονες τοῦ ἑνὸς δὲν δύνανται διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως νὰ συντάξωσι διαθήκην.

Ἄρθρον 1718

Διαθήκη, δι' ἧς τὴν σύνταξιν δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1719 ἕως 1757, εἶναι ἄκυρος, ἂν μὴ ἄλλως ὁρίζῃ ὁ νόμος.

Ἄρθρον 1719

Ἀνίκανοι

Ἀνίκανοι πρὸς σύνταξιν διαθήκης εἶναι: 1. οἱ μήπω συμπληρώσαντες τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος· 2. οἱ δικαστικῶς ἀπηγορευμένοι· 3. οἱ ὑπὸ δικαστικὴν ἀντίληψιν ἕνεκεν ἀσωτίας τελοῦντες· 4. οἱ κατὰ τὸν χρόνον τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης μὴ ἔχοντες συνείδησιν τῶν πραττομένων ἢ ἕνεκα πνευματικῆς νόσου στερούμενοι τῆς χρήσεως τοῦ λογικοῦ.

Ἡ ἀνικανότης τοῦ δικαστικῶς ἀπαγορευθέντος ἢ ὑπὸ δικαστικὴν ἀντίληψιν ἀσώτου ἄρχεται ἅμα τῇ ὑποβολῇ τῆς αἰτήσεως, ἐφ' ᾗ ἐχώρησεν ἡ ἀπαγόρευσις ἢ ἡ ἀντίληψις.

Ἄρθρον 1720

Ἐὰν ὁ ἀπαγορευθεὶς συνέταξε διαθήκην, πρὶν ἢ καταστῇ τελεσίδικος ἡ τὴν ἀπαγόρευσιν ἀπαγγέλλουσα ἀπόφασις, ἡ ἀπαγόρευσις δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ κύρους τῆς διαθήκης, ἂν ὁ ἀπαγορευθεὶς ἀποθάνῃ πρὸ τῆς τελεσιδικίας. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει, ἂν ὁ ἀπαγορευθεὶς συνέταξε διαθήκην μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς πρὸς ἄρσιν τῆς ἀπαγορεύσεως αἰτήσεως καὶ ἡ ἀπαγόρευσις ἤρθη συμφώνως τῇ αἰτήσει.

Αἱ διατάξεις αὗται ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ἀντίληψιν τεθέντος ἀσώτου.

Ἄρθρον 1721

Ἰδιόγραφος διαθήκη

Ἡ ἰδιόγραφος διαθήκη γράφεται καθ' ὁλοκληρίαν διὰ χειρὸς τοῦ διαθέτου, χρονολογεῖται καὶ ὑπογράφεται ὑπ' αὐτοῦ. Ἐκ τῆς χρονολογίας δέον νὰ προκύπτῃ ἡ ἡμέρα, ὁ μὴν καὶ τὸ ἔτος.

Ἡ ἰδιόγραφος διαθήκη εἰς οὐδένα ἕτερον τύπον ὑπόκειται.

Ψευδὴς ἢ ἐσφαλμένη χρονολογία δὲν ἐπάγεται καθ' ἑαυτὴν ἀκυρότητα τῆς ἰδιογράφου διαθήκης.

Ἁπλαῖ προσθῆκαι ἐν περιθωρίῳ ἢ ἐν ὑστερογράφῳ ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ διαθέτου, ἄλλως λογίζονται ὡς μὴ γεγραμμέναι. Διαγραφαί, παρεγγραφαί, ξέσματα ἢ ἄλλα τοιαῦτα ἐξωτερικὰ ἐλαττώματα, βεβαιούμενα ὑπὸ τοῦ δημοσιεύσαντος τὴν διαθήκην δικαστηρίου, δύνανται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, νὰ ἐπαγάγωσι τὴν

ἀκυρότητα τῆς διαθήκης καθόλου ἢ ἐν μέρει.

Ἄρθρον 1722

Ἰδιογράφου κατάθεσις

Ἡ ἰδιόγραφος διαθήκη δύναται νὰ κατατεθῇ ὑπὸ τοῦ διαθέτου παρὰ συμβολαιογράφῳ πρὸς φύλαξιν κατὰ τὰς κοινὰς διατάξεις περὶ καταθέσεως ἐγγράφων.

Ἄρθρον 1723

Ἀνίκανοι πρὸς ἰδιόγραφον

Ὁ ἀνήλικος καὶ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀναγινώσκῃ χειρόγραφα δὲν δύναται νὰ συντάξῃ ἰδιόγραφον διαθήκην.

Ἄρθρον 1724

Δημοσία διαθήκη

Ἡ δημοσία διαθήκη συντάσσεται δηλοῦντος τοῦ διαθέτου τὴν τελευταίαν αὐτοῦ βούλησιν ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἐπὶ παρουσίᾳ τριῶν μαρτύρων ἢ δευτέρου συμβολαιογράφου καὶ ἑνὸς μάρτυρος καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1725 ἕως 1737.

Ἄρθρον 1725

Συμπράττοντα πρόσωπα

Ὡς συμβολαιογράφος ἢ μάρτυς δὲν δύναται νὰ συμπράξῃ πρὸς σύνταξιν διαθήκης: 1. ὁ σύζυγος ἢ ὁ διατελέσας σύζυγος τοῦ διαθέτου· 2. ὁ κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἢ μέχρι καὶ τοῦ τρίτου βαθμοῦ ἐκ πλαγίου συγγενὴς ἐξ αἵματος ἢ ἐξ ἀγχιστείας τοῦ διαθέτου.

Ἄρθρον 1726

Ὡς συμβολαιογράφος ἢ μάρτυς δὲν δύναται νὰ συμπράξῃ πρὸς σύνταξιν τῆς διαθήκης ὁ τετιμημένος ἐν αὐτῇ ἢ ὁ διοριζόμενος ἐν αὐτῇ ἐκτελεστής, ἢ ὁ διατελῶν πρός τινα τετιμημένον ἢ διοριζόμενον ὡς ἐκτελεστὴν ἐν τῇ διαθήκῃ εἰς τινα τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων σχέσεων.

Ἡ σύμπραξις προσώπου ἀποκλειομένου κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον συνεπάγεται μόνον τὴν ἀκυρότητα τῆς ὑπὲρ τοῦ τετιμημένου ἢ τοῦ ἐκτελεστοῦ διατάξεως.

Ἄρθρον 1727

Ὡς δεύτερος συμβολαιογράφος ἢ μάρτυς δὲν δύναται νὰ συμπράξῃ πρὸς σύνταξιν τῆς διαθήκης ὁ διατελῶν πρὸς τὸν συντάσσοντα τὴν διαθήκην συμβολαιογράφον εἰς τινα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1725 ἀναφερομένων σχέσεων.

Οἱ μάρτυρες καὶ ὁ δεύτερος συμβολαιογράφος δὲν πρέπει νὰ διατελῶσι πρὸς ἀλλήλους εἰς τινα τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1725 ἀναφερομένων σχέσεων· ἀλλ' ἡ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης τῆς παρούσης παραγράφου δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 1728

Ὡς μάρτυρες πρὸς σύνταξιν τῆς διαθήκης δὲν δύνανται νὰ συμπράττωσιν: 1. οἱ ἐντελῶς ἐστερημένοι τῆς ὁράσεως ἢ ἀκοῆς· 2. οἱ γραφεῖς ἢ ὑπηρέται τοῦ συμβολαιογράφου· 3. οἱ ἀνήλικοι· 4. αἱ γυναῖκες.

Δὲν πρέπει νὰ προσλαμβάνωνται ὡς μάρτυρες πρὸς σύνταξιν τῆς διαθήκης οἱ ἀλλοδαποὶ καὶ οἱ στερούμενοι τῆς ἱκανότητος τοῦ μαρτυρεῖν ἐν συμβολαίοις, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἀνικανότης αὕτη· ἀλλ' ἡ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης τῆς παρούσης παραγράφου δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 1729

Συμβολαιογράφος ἀγνοῶν τὸν διαθέτην ἢ τοὺς μάρτυρας

Ὁ διαθέτης καὶ οἱ μάρτυρες πρέπει νὰ εἶναι γνωστοὶ εἰς τὸν συντάσσοντα τὴν διαθήκην συμβολαιογράφον.

Ἐὰν ὁ διαθέτης κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ συμβολαιογράφου δὲν εἶναι γνωστὸς εἰς αὐτόν, οἱ μάρτυρες πρέπει νὰ βεβαιώσωσι τὴν ταυτότητα τοῦ διαθέτου.

Ἐὰν πρὸς σύνταξιν τῆς διαθήκης συμπράττῃ καὶ ἕτερος συμβολαιογράφος, ὁ διαθέτης ἀρκεῖ νὰ εἶναι γνωστὸς εἰς τοῦτον.

Μόνη ἡ ἀπόδειξις ὅτι ὁ συμβολαιογράφος ἠγνόει πράγματι τὸν διαθέτην ἢ τοὺς μάρτυρας, ἢ ὅτι οἱ μάρτυρες ἠγνόουν τὸν διαθέτην, ἢ ὅτι δὲν ἐβεβαίωσαν τὴν ταυτότητα αὐτοῦ, δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 1730

Δήλωσις τῆς θελήσεως τοῦ διαθέτου

Ὁ διαθέτης δηλοῖ προφορικῶς τὴν τελευταίαν αὐτοῦ βούλησιν ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου καὶ τῶν λοιπῶν συμπραττόντων προσώπων. Ὁ διαθέτης δύναται νὰ ὑπαγορεύῃ ἐκ σχεδίου ἢ νὰ ποιῆται χρῆσιν σημειώσεων.

Τὰ κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης συμπράττοντα πρόσωπα δέον νὰ εἶναι παρόντα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς πράξεως.

Ἀπαγορεύεται ἡ κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης παρουσία παντὸς ἄλλου

πλὴν τοῦ διαθέτου καὶ τῶν συμπραττόντων προσώπων.

Ἄρθρον 1731

Μαρτύρων ὅρκισις

Οἱ μάρτυρες ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου καὶ τοῦ διαθέτου ὅτι θὰ τηρήσωσι μυστικὰς τὰς διατάξεις τῆς διαθήκης μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς. Ἡ παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 1732

Πράξις περὶ τῆς δημοσίας διαθήκης

Περὶ τῆς διαθήκης συντάσσεται πρᾶξις, ἥτις δέον νὰ περιέχῃ: 1. τὴν ἡμέραν, τὸν μῆνα, τὸ ἔτος καὶ τὸν τόπον τῆς συντάξεως αὐτῆς· 2. τὸν προσδιορισμὸν τοῦ διαθέτου, ὥστε νὰ μὴ γεννᾶται ἀμφιβολία περὶ τῆς ταυτότητος· 3. τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ συμβολαιογράφου καὶ τῶν λοιπῶν συμπραττόντων προσώπων, ἔτι δέ, ἀλλ' οὐχὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τὴν ἕδραν τοῦ συμβολαιογράφου καὶ τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τῶν λοιπῶν συμπραττόντων προσώπων· 4. τὴν δήλωσιν τῆς τελευταίας βουλήσεως τοῦ διαθέτου καὶ τὴν μνείαν ὅτι ἐτηρήθησαν τὰ ἐν ἄρθρῳ 1730 διατασσόμενα.

Ἡ πρᾶξις πρέπει νὰ ποιῆται μνείαν ὅτι ἐτηρήθησαν τὰ ἐν ἄρθροις 1729 καὶ 1731 διατασσόμενα· ἀλλ' ἡ παράλειψις τῆς διατυπώσεως ταύτης τῆς παρούσης παραγράφου δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 1733

Ἀνάγνωσις καὶ ὑπογραφὴ τῆς πράξεως

Ἡ πρᾶξις δέον νὰ ἀναγνωσθῇ εἰς τὸν διαθέτην εἰς ἐπήκοον καὶ τῶν συμπραττόντων προσώπων καὶ νὰ βεβαιωθῇ ἐν αὐτῇ ὅτι τοῦτο ἐγένετο.

Ἡ πρᾶξις δέον νὰ ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ διαθέτου καὶ τῶν συμπραττόντων προσώπων. Ἐπὶ πολυφύλλων πράξεων αὗται δέον νὰ ὑπογράφωνται καὶ εἰς τὸ τέλος ἑκάστου φύλλου. Ἐὰν ὁ διαθέτης δηλώσῃ ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπογράψῃ, ἡ ὑπογραφὴ αὐτοῦ ἀναπληροῦται διὰ τῆς ἐν τῇ πράξει βεβαιώσεως τῆς δηλώσεως ταύτης.

Ἄρθρον 1734

Ἄλλαι διατυπώσεις

Αἱ περὶ συμβολαιογραφικῶν ἐγγράφων γενικαὶ διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῆς δημοσίας διαθήκης, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλο τι.

Ἄρθρον 1735

Διαθέτης κωφὸς

Ἐὰν ὁ διαθέτης δηλώσῃ ὅτι εἶναι κωφός, δέον προσέτι νὰ δοθῇ εἰς αὐτὸν ἡ πρᾶξις πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ νὰ βεβαιωθῇ ἐν τῇ πράξει ὅτι τοῦτο ἐγένετο.

Ἄρθρον 1736

Ἐὰν ὁ διαθέτης δηλώσῃ ὅτι εἶναι κωφὸς καὶ ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ ἀναγινώσκῃ χειρόγραφα, ἡ διαθήκη συντάσσεται ἐνώπιον πέντε μαρτύρων ἢ δευτέρου συμβολαιογράφου καὶ τριῶν μαρτύρων.

Ἄρθρον 1737

Διαθέτης ἀγνοῶν τὴν ἑλληνικὴν

Ἐὰν ὁ διαθέτης κατὰ τὴν πεποίθησιν τοῦ συμβολαιογράφου ἀγνοῇ τὴν ἑλληνικήν, ἢ ἐὰν ὁ διαθέτης δηλώσῃ ὅτι ἀγνοεῖ τὴν ἑλληνικὴν προσλαμβάνεται διερμηνεύς. Ὡς πρὸς τὸν διερμηνέα ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ μαρτύρων διατάξεις τῶν ἄρθρων 1725 ἕως 1728.

Ὁ διερμηνεὺς δέον νὰ ὁρκισθῇ ὅτι θὰ διερμηνεύσῃ πιστῶς τὴν θέλησιν τοῦ διαθέτου καὶ νὰ μεταφράσῃ εἰς ἐπήκοον τὴν πρᾶξιν, πρὸ τῆς ὑπογραφῆς, εἰς τὴν γλῶσσαν, εἰς ἣν ἐκφράζεται ὁ διαθέτης.

Ὁ διερμηνεὺς πρέπει νὰ εἶναι τῆς ἐκλογῆς τοῦ διαθέτου καὶ νὰ ὁρκισθῇ ὅτι θὰ τηρήσῃ μυστικὰς τὰς διατάξεις τῆς διαθήκης μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς· ἀλλ' ἡ παράβασις αὕτη δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἡ πρᾶξις δέον, πλὴν τῶν ἐν ἄρθροις 1732 καὶ 1733 ὁριζομένων, νὰ περιέχῃ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον τοῦ διερμηνέως καὶ τὴν βεβαίωσιν ὅτι ἐτηρήθησαν τὰ ἐν ταῖς παραγράφοις 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα καὶ νὰ ὑπογραφῇ καὶ ὑπὸ τοῦ διερμηνέως. Δέον ἐπίσης, ἀλλ' οὐχὶ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαθήκης, νὰ περιέχῃ ὅτι ἐτηρήθησαν τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 1738

Μυστικὴ διαθήκη

Ἡ μυστικὴ διαθήκη καταρτίζεται ἐγχειρίζοντος τοῦ διαθέτου εἰς συμβολαιογράφον, ἐπὶ παρουσίᾳ τριῶν μαρτύρων ἢ δευτέρου συμβολαιογράφου καὶ ἑνὸς μάρτυρος, ἔγγραφον σὺν τῇ προφορικῇ δηλώσει ὅτι τὸ ἔγγραφον τοῦτο περιέχει τὴν τελευταίαν αὐτοῦ βούλησιν.

Ἄρθρον 1739

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1725 ἕως 1729 ὡς πρὸς τὸν συμβολαιογράφον καὶ τὰ λοιπὰ συμπράττοντα πρόσωπα ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῆς μυστικῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 1740

Ἐγχειριζόμενον ἔγγραφον

Τὸ ἐγχειριζόμενον ἔγγραφον, γεγραμμένον ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἢ ὑπ' ἄλλου προσώπου, δέον, ἐπιφυλαττομένης τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 1744, νὰ φέρῃ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου. Ἂν εἶναι γεγραμμένον καθόλου ἢ ἐν μέρει ὑπ' ἄλλου, δέον νὰ φέρῃ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαθέτου καὶ εἰς ἕκαστον ἡμίφυλλον.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1721 § 4 ἐφαρμόζεται καὶ ἐνταῦθα.

Ἄρθρον 1741

Σφράγισις

Τὸ ἐγχειριζόμενον ἔγγραφον, ἢ τὸ περικάλυμμα αὐτοῦ, ἂν δὲν εἶναι ἐσφραγισμένον οὕτως ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ἀνοιχθῇ ἄνευ ῥήξεως ἢ βλάβης τοῦ σφραγίσματος, δέον κατὰ τοιοῦτον τρόπον νὰ σφραγισθῇ ἐνώπιον τοῦ διαθέτου καὶ τῶν συμπραττόντων προσώπων.

Ἄρθρον 1742

Ἐπ' αὐτοῦ σημείωσις

Ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐσφραγισμένου ἢ σφραγιζομένου ἐγγράφου, ἢ περικαλύμματος αὐτοῦ, ὁ συμβολαιογράφος δέον νὰ σημειώσῃ τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ διαθέτου καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς ἐγχειρίσεως, ἡ δὲ σημείωσις αὕτη νὰ ὑπογραφῇ ὑπὸ τοῦ διαθέτου καὶ τῶν συμπραττόντων προσώπων. Ἐὰν ὁ διαθέτης δηλώσῃ ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπογράψῃ, ἡ ὑπογραφὴ αὐτοῦ ἀναπληροῦται διὰ τῆς ἐν τῇ σημειώσει βεβαιώσεως τῆς δηλώσεως ταύτης.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1730 § 2 ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην.

Ἄρθρον 1743

Πρᾶξις περὶ τῆς μυστικῆς διαθήκης

Περὶ τοῦ καταρτισμοῦ τῆς μυστικῆς διαθήκης δέον νὰ συνταχθῇ πρᾶξις.

Ἐπὶ τῆς πράξεως ταύτης ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1732 § 1 ἀριθ. 1, 2, 3, 1733, 1734 καὶ 1735. Ἐν τῇ πράξει δέον νὰ βεβαιοῦται προσέτι ὅτι ἐτηρήθησαν τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 1730 § 2, 1738, 1741 καὶ 1742 ὁριζόμενα.

Ὁ συμβολαιογράφος πρέπει νὰ σημειοῖ ἐπὶ τοῦ ἐγχειρισθέντος εἰς αὐτὸν ἐγγράφου ἢ τοῦ περικαλύμματος αὐτοῦ καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς πράξεως καὶ νὰ προσαρτήσῃ ταῦτα εἰς τὴν πρᾶξιν· ἀλλ' ἡ παράβασις τῶν διατάξεων τῆς παρούσης παραγράφου δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 1744

Διαθέτης μὴ δυνηθεὶς νὰ ὑπογράψῃ

Ἐὰν ὁ διαθέτης δηλώσῃ ὅτι δύναται μὲν νὰ ἀναγινώσκῃ χειρόγραφα, ἀλλ' ὅτι δὲν δύναται νὰ γράφῃ, ἢ ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ θέσῃ τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ εἰς τὸ ἔγγραφον τὸ περιέχον τὴν τελευταίαν αὐτοῦ βούλησιν, δέον πρὸς τούτοις νὰ δηλώσῃ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου καὶ τῶν συμπραττόντων προσώπων ὅτι ἀνέγνωσεν αὐτὸ καὶ νὰ ὁρίσῃ καὶ τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἐκωλύθη νὰ ὑπογράψῃ τοῦτο. Πάντα ταῦτα δέον νὰ βεβαιωθῶσιν ἐν τῇ πράξει.

Ἄρθρον 1745

Διαθέτης ἄλαλος ἢ κωφάλαλος

Ὅστις κατὰ τὴν πεποίθησιν τοῦ συμβολαιογράφου εἶναι ἄλαλος ἢ κωφάλαλος ἢ ἄλλως κωλύεται νὰ ὁμιλῇ, δύναται νὰ συντάξῃ μυστικὴν διαθήκην. Ἐπὶ τούτῳ δέον νὰ γράψῃ ἐπὶ τοῦ ἐγχειριζομένου ἐγγράφου ἢ τοῦ περιέχοντος τοῦτο περικαλύμματος ἰδιοχείρως τὴν δήλωσιν ὅτι τὸ ἔγγραφον εἶναι ἡ διαθήκη αὐτοῦ, ἐὰν δὲ τὸ ἔγγραφον ἐγράφη ὑπ' ἄλλου, καὶ ὅτι τοῦτο ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ διαθέτου.

Ἡ δήλωσις αὕτη δέον νὰ γραφῇ ὑπὸ τοῦ διαθέτου ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου καὶ τῶν λοιπῶν συμπραττόντων προσώπων καὶ νὰ βεβαιωθῇ τοῦτο ἐν τῇ πράξει.

Ἄρθρον 1746

Διαθέτης ἀγνοῶν τὴν ἑλληνικὴν

Ἐὰν ὁ διαθέτης κατὰ τὴν πεποίθησιν τοῦ συμβολαιογράφου ἀγνοῇ τὴν ἑλληνικήν, ἢ δήλωσῃ ὅτι ἀγνοεῖ τὴν ἑλληνικήν, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῆς μυστικῆς διαθήκης αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1737.

Ἄρθρον 1747

Μυστικὴ ἰσχύουσα ὡς ἰδιόγραφος

Μυστικὴ διαθήκη ἄκυρος ἰσχύει ὡς ἰδιόγραφος, ἂν εἶναι ἔγκυρος ὡς τοιαύτη.

Ἄρθρον 1748

Ἀνίκανοι πρὸς μυστικὴν

Ὁ ἀνήλικος καὶ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀναγινώσκῃ χειρόγραφα δὲν δύναται νὰ συντάξῃ μυστικὴν διαθήκην.

Ἄρθρον 1749

Διαθήκη ἐπὶ πλοίου

Ὁ εὑρισκόμενος ἐπὶ πλοίου ἑλληνικοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν θαλασσίου ταξιδίου δύναται νὰ συντάξῃ διαθήκην διὰ προφορικῆς δηλώσεως γινομένης: ἐπὶ πολεμικῶν πλοίων ἐνώπιον τοῦ προϊσταμένου τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας, ἐν ἐλλείψει δὲ ἢ κωλύματι αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ κυβερνήτου ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος τοῦτον· ἐπὶ τῶν λοιπῶν πλοίων ἐνώπιον τοῦ πλοιάρχου, ἐν ἐλλείψει δὲ ἢ κωλύματι τούτου ἐνώπιον τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1750

Ἐπὶ τῶν πολεμικῶν πλοίων ἡ διαθήκη τοῦ προϊσταμένου τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας δύναται νὰ συνταχθῇ κατὰ τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ περιστάσεις ἐνώπιον τοῦ κυβερνήτου ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος τοῦτον, ἡ δὲ διαθήκη τοῦ κυβερνήτου, μὴ ὑπάρχοντος προϊσταμένου τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας ἢ τούτου κωλυομένου, ἐνώπιον τοῦ ἐχομένου μετὰ τὸν κυβερνήτην κατὰ τὴν τάξιν τῆς ὑπηρεσίας. Ἐπὶ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων ἡ διαθήκη τοῦ πλοιάρχου δύναται νὰ συνταχθῇ κατὰ τὰς αὐτὰς περιστάσεις ἐνώπιον τοῦ ἐρχομένου μετὰ τοῦτον ἐν τῇ τάξει τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 1751

Ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν θαλασσίου ταξιδίου διαθήκη συντάσσεται πάντοτε ἐνώπιον δύο μαρτύρων. Περὶ τοῦ καταρτισμοῦ τῆς διαθήκης δέον νὰ συνταχθῇ ἔγγραφον. Ἐν τῷ ἐγγράφῳ γίνεται μνεία τῆς ἐλλείψεως τυχὸν ἢ τοῦ κωλύματος τοῦ πρὸ τοῦ συντάσσοντος τὴν διαθήκην ἁρμοδίου πρὸς σύνταξιν αὐτῆς προσώπου· ἀλλ' ἡ παράβασις τῆς διατυπώσεως ταύτης δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης. Ἡ ὑπογραφὴ τοῦ ἑτέρου τῶν μαρτύρων εἶναι ἀπαραίτητος· ἂν δὲ ὁ ἄλλος μάρτυς ἀδυνατῇ ἐξ ἀγνοίας ἢ ἄλλου κωλύματος νὰ ὑπογράψῃ, γίνεται μνεία τούτου καὶ τῆς αἰτίας. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῆς παρούσης διαθήκης αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1725 ἕως 1737.

Ἄρθρον 1752

Αἱ διατάξεις περὶ διαθήκης κατὰ τὴν διάρκειαν θαλασσίου ταξιδίου, δὲν ἐφαρμόζονται, ἐὰν τὸ πλοῖον εὑρίσκεται ἐντὸς ἡμεδαποῦ λιμένος, ἐν ᾧ ὑπάρχει συμβολαιογράφος, πλὴν ἂν κατὰ τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ βεβαίωσιν τοῦ συντάσσοντος αὐτὴν ὁ διαθέτης ἀδυνατῇ νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν ξηράν.

Ἄρθρον 1753

Διαθήκη ἐν ἐκστρατείᾳ

Οἱ στρατιωτικοὶ καὶ ἐν γένει οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς στρατιωτικῆς ποινικῆς νομοθεσίας ὑπαγόμενοι ὑπὸ τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐν ἐκστρατείᾳ στρατοδικείων δύνανται, ἐν περιπτώσει ἐκστρατείας, ἀποκλεισμοῦ ἢ πολιορκίας ἢ αἰχμαλωσίας, νὰ δηλώσωσι τὴν τελευταίαν αὐτῶν βούλησιν προφορικῶς ἐνώπιον ἀξιωματικοῦ ἐπὶ παρουσίᾳ ἑτέρου ἀξιωματικοῦ ἢ ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων. Ἐπὶ τραυματιῶν ἢ ἀσθενῶν, τὸν συντάσσοντα τὴν διαθήκην ἀξιωματικὸν δύναται νὰ ἀντικαταστήσῃ διευθυντὴς νοσοκομείου λειτουργοῦντος τῇ ἐγκρίσει τοῦ Κράτους.

Ὡς πρὸς τὰ συμπράττοντα πρόσωπα ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1725 ἕως 1728.

Ἄρθρον 1754

Περὶ τοῦ καταρτισμοῦ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον διαθήκης συντάσσεται ἔγγραφον. Τὸ ἔγγραφον, φέρον καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς συντάξεως αὐτοῦ, ἀναγινώσκεται πρὸς τὸν διαθέτην εἰς ἐπήκοον καὶ τῶν συμπραττόντων προσώπων καὶ βεβαιοῦται ὅτι τοῦτο ἐγένετο, ὑπογράφεται δὲ ὑπὸ τοῦ διαθέτου, ὑπὸ τοῦ συντάσσοντος τὴν διαθήκην καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν συμπραττόντων προσώπων. Ἐὰν ὁ διαθέτης δηλώσῃ ὅτι δὲν δύναται νὰ γράψῃ, ἡ ὑπογραφὴ αὐτοῦ ἀναπληροῦται διὰ τῆς ἐν τῷ ἐγγράφῳ βεβαιώσεως τῆς δηλώσεως ταύτης. Ἡ ὑπογραφὴ τοῦ ἑτέρου τῶν μαρτύρων εἶναι ἀπαραίτητος, ἐὰν δὲ ὁ ἄλλος μάρτυς δηλώσῃ ὅτι δὲν δύναται νὰ γράψῃ, ἡ ὑπογραφὴ αὐτοῦ ἀναπληροῦται διὰ τῆς ἐν τῷ ἐγγράφῳ βεβαιώσεως τῆς δηλώσεως ταύτης.

Ἡ διαθήκη αὕτη εἰς οὐδεμίαν ἄλλην διατύπωσιν ὑπόκειται.

Ἄρθρον 1755

Οἱ εὑρισκόμενοι ἐπὶ πλοίου πολεμικοῦ ἐν ἐκστρατείᾳ, δύνανται νὰ συντάξωσι διαθήκην καὶ κατὰ τὰς διατάξεις περὶ διαθήκης ἐν ἐκστρατείᾳ.

Ἄρθρον 1756

Διατάξεις ὑπὲρ ἀξιωματικῶν τοῦ πλοίου

Διατάξεις ὑπὲρ ἀξιωματικῶν τοῦ πλοίου μὴ συγγενῶν ἢ ἀγχιστέων τοῦ διαθέτου, περιεχόμεναι ἐν διαθήκῃ συνταχθείσῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θαλασσίου ταξιδίου εἶναι ἄκυροι.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν αἱ τοιαῦται διατάξεις περιέχωνται ἐν διαθήκῃ ἰδιογράφῳ συνταχθείσῃ ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις.

Ἄρθρον 1757

Διαθήκη τοῦ ἐν ἀποκλεισμῷ

Ὁ διαμένων ἐν τόπῳ, ὅστις ἕνεκεν ἐνσκήψεως νόσου ἢ ἄλλων ἐκτάκτων περιστάσεων εἶναι κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἀποκεκλεισμένος, ὥστε νὰ ἀποβαίνῃ ἀδύνατος ἢ οὐσιωδῶς δυσχερὴς ἡ κατὰ τὰς συνήθεις διατυπώσεις σύνταξις διαθήκης δημοσίας ἢ μυστικῆς, δύναται νὰ συντάξῃ διαθήκην ἐνώπιον συμβολαιογράφου, εἰρηνοδίκου, δημάρχου, δημαρχικοῦ παρέδρου, προϊσταμένου κοινότητος, ἀστυνόμου, διευθυντοῦ νοσοκομείου ἢ λοιμοκαθαρτηρίου, ἢ ὑγειονόμου, τηρουμένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων περὶ διαθήκης κατὰ τὴν διάρκειαν θαλασσίου ταξιδίου.

Ἐπὶ τῆς διαθήκης ταύτης δύνανται νὰ εἶναι μάρτυρες καὶ γυναῖκες, ἔτι δὲ καὶ ἀνήλικοι, συμπληρώοαντες ὅμως τὸ δέκατον ἕκτον ἔτος.

Ἄρθρον 1758

Χρονικὸν ὅριον ἰσχύος ἐκτάκτου διαθήκης

Διαθήκη συνταχθεῖσα κατὰ τὰ ἄρθρα 1749 ἕως 1757 *(ἔκτακτος διαθήκη)* λογίζεται ὡς μὴ συνταχθεῖσα ἂν παρῆλθον τρεῖς μῆνες, ἀφ' ἧς ἔπαυσαν διὰ τὸν διαθέτην αἱ περιστάσεις αἱ ἐπιτρέπουσαι τὴν σύνταξιν αὐτῆς καὶ ὁ διαθέτης ζῇ εἰσέτι.

Ἡ ἔναρξις καὶ ἡ διαδρομὴ τῆς προθεσμίας ἀναστέλλονται, ἐφ' ὅσον ὁ διαθέτης δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ συντάξῃ διαθήκην δημοσίαν ἢ μυστικὴν κατὰ τὰς συνήθεις διατυπώσεις.

Ἄρθρον 1759

Ἐὰν ἐν τῇ περιπτώσει τῆς ἐκτάκτου διαθήκης ὁ διαθέτης πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς τοῦ προηγουμένου ἄρθρου προθεσμίας εὑρεθῇ ἐκ νέου ὑπὸ τὰς αὐτὰς περιστάσεις, ἡ προθεσμία διακόπτεται, οὕτως ὥστε μετὰ τὴν παρέλευσιν αὐτῶν ἄρχεται τρέχουσα ἐκ νέου ὁλόκληρος ἡ προθεσμία.

Ἄρθρον 1760

Ὁ συντάσσων ἔκτακτον διαθήκην ὑπομιμνήσκει εἰς τὸν διαθέτην ὅτι ἡ ἰσχὺς αὐτῆς διαρκεῖ ἐπὶ τρίμηνον, γίνεται δὲ μνεία τούτου ἐν τῇ πράξει. Ἀλλ' ἡ παράλειψις ταύτης δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 1761

Παράδοσις ἐκτάκτου

Ὁ συντάξας ἔκτακτον διαθήκην παραδίδει ταύτην πρὸς συμβολαιογράφον ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἢ πρὸς ἑλληνικὴν προξενικὴν ἀρχὴν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

Ὁ παραδίδων τὴν διαθήκην ὀφείλει συνάμα νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν συμβολαιογράφον ἢ εἰς τὴν προξενικὴν ἀρχὴν τὸν τυχὸν ἐπελθόντα θάνατον τοῦ διαθέτου καὶ πᾶσαν ἄλλην γνωστὴν εἰς αὐτὸν πληροφορίαν περὶ τοῦ τόπου τῆς τελευταίας κατοικίας ἢ διαμονῆς τοῦ διαθέτου, γίνεται δὲ μνεία τούτων ἐν τῇ πράξει παραδόσεως.

Περὶ τῆς παραδόσεως τῆς διαθήκης συντάσσεται ἐφ' ἁπλοῦ χάρτου πρᾶξις ὑπογραφομένη ὑπό τε τοῦ παραλαμβάνοντος καὶ τοῦ παραδίδοντος τὴν διαθήκην. Ἀντίγραφον τῆς πράξεως ταύτης ὑποχρεοῦται ὁ παραλαβὼν τὴν διαθήκην συμβολαιογράφος ἢ ἡ προξενικὴ ἀρχὴ νὰ πέμψῃ ἀμελλητὶ πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργεῖον.

Ἡ παραδοθεῖσα διαθήκη φυλάσσεται ὑπὸ τοῦ συμβολαιογράφου ἢ τῆς προξενικῆς ἀρχῆς, δημοσιεύεται δὲ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου.

Ἡ μὴ τήρησις τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ὁριζομένων δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 1762

Ὁ συντάξας διαθήκην κατὰ τὰς περιπτώσεις ἐκστρατείας, ἀποκλεισμοῦ, πολιορκίας ἢ αἰχμαλωσίας ὀφείλει πρὸς τούτοις νὰ γνωστοποιήσῃ ἀμελλητὶ τὴν σύνταξιν αὐτῆς δι' ἀναφορᾶς πρὸς τὴν ἀμέσως προϊσταμένην στρατιωτικὴν ἀρχήν.

Περὶ τῆς συντάξεως διαθήκης κατὰ τὴν διάρκειαν θαλασσίου ταξιδίου γίνεται μνεία ἐν τῷ ἡμερολογίῳ τοῦ πλοίου.

Ἡ μὴ τήρησις τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ὁριζομένων δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 1763

Διαθήκης ἀνάκλησις

Πᾶσα διαθήκη δύναται νὰ ἀνακληθῇ: 1. διὰ τῆς περὶ τούτου δηλώσεως ἐν μεταγενεστέρᾳ διαθήκῃ· ἐὰν ἡ μεταγενεστέρα αὕτη ἀνακληθῇ, ἡ διαθήκη ἐνεργεῖ ὡσεὶ μὴ εἶχε καταργηθῇ· 2. διὰ δηλώσεως γινομένης ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἐπὶ παρουσίᾳ τριῶν μαρτύρων καὶ κατὰ τὰς λοιπὰς διατυπώσεις τῶν συμβολαιογραφικῶν ἐγγράφων. Ἐὰν ἡ δήλωσις αὕτη ἀνακληθῇ καθ' ὅμοιον τρόπον, ἡ διαθήκη ἐνεργεῖ ὡσεὶ μὴ εἶχεν ἀνακληθῇ.

Ἄρθρον 1764

Μεταγενεστέρα διαθήκη καταργεῖ διὰ τοῦ περιεχομένου αὐτῆς τὴν προηγουμένην, μόνον καθ' ὃ μέρος ἐναντιοῦται πρὸς ταύτην.

Ἐὰν ἡ μεταγενεστέρα ἀνακληθῇ, ἡ προηγουμένη ἐνεργεῖ ὡσεὶ μὴ εἶχε καταργηθῇ.

Ἄρθρον 1765

Ἀνάκλησις ἰδιογράφου

Ἰδιόγραφος διαθήκη δύναται προσέτι νὰ ἀνακληθῇ, ἐὰν ὁ διαθέτης ἐπὶ τῇ προθέσει ἀνακλήσεως καταστρέψῃ τὸ ἔγγραφον αὐτῆς, ἢ ἐπιχειρήσῃ ἐπὶ τούτου μεταβολάς, δι' ὧν συνήθως ἐκφράζεται ἡ βούλησις περὶ ἀνακλήσεως ἐγγράφου δηλώσεως.

Ἐὰν ὁ διαθέτης κατέστρεψε τὸ ἔγγραφον τῆς διαθήκης, ἢ μετέβαλεν αὐτὸ κατὰ τὸν σημειωθέντα τρόπον, τεκμαίρεται ὅτι ἐσκόπει τὴν ἀνάκλησιν τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 1766

Ἀνάκλησις μυστικός

Διαθήκη μυστικὴ λογίζεται ἀνακληθεῖσα, ἐὰν ὁ διαθέτης ἀναλάβῃ τὸ εἰς τὸν συμβολαιογράφον ἐγχειρισθὲν καὶ σφραγισθὲν ἔγγραφον τὸ περιέχον τὴν τελευταίαν αὐτοῦ βούλησιν. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ ἔγγραφον τοῦτο θεωρηθῇ ἔχον ἰσχὺν ἰδιογράφου διαθήκης.

Ὁ διαθέτης δύναται ὁποτεδήποτε νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀνάληψιν. Ἡ ἀπόδοσις τοῦ ἐγγράφου δύναται νὰ γείνῃ μόνον εἰς τὸν διαθέτην προσωπικῶς. Περὶ τῆς ἀποδόσεως συντάσσεται πρᾶξις κατὰ τὰς κοινὰς διατάξεις κάτωθι τῆς πράξεως τοῦ καταρτισμοῦ τῆς μυστικῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 1767

Ἰδιόγραφος διαθήκη κατατεθεῖσα εἰς τὸν συμβολαιογράφον πρὸς φύλαξιν δύναται νὰ ἀναληφθῇ κατὰ τὸν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ τρόπον. Ἀλλ' ἡ ἀνάληψις δὲν θεωρεῖται ἀνάκλησις αὐτῆς.

Ἄρθρον 1768

Ἄλλοι ὅροι ἀνακλήσεως

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1716 ἕως 1720 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ ἀνακλήσεως διαθήκης.

Οἱ ἕνεκεν ἀσωτίας ὑπὸ δικαστικὴν ἀντίληψιν τελοῦντες δύνανται νὰ ἀνακαλέσωσι διαθήκην, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ ἀνακαλέσωσι τὴν ἀνάκλησιν.

Ἄρθρον 1769

Δημοσίευσις διαθήκης

Συμβολαιογράφος, παρ' ᾧ ὑπάρχει διαθήκη, ὀφείλει ἀμελλητὶ ἅμα λαβὼν γνῶσιν τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου, ἐπὶ δημοσίας μὲν διαθήκης, νὰ ἀποστείλῃ ἀντίγραφον αὐτῆς πρὸς τὸν γραμματέα τοῦ ἁρμοδίου πρωτοδικείου, ἐπὶ μυστικῆς δὲ ἢ ἐκτάκτου νὰ παραδώσῃ ταύτην αὐτοπροσώπως ἐν πρωτοτύπῳ εἰς τὸ πρωτοδικεῖον δημοσίᾳ συνεδριάζον. Ἁρμόδιον εἶναι τὸ πρωτοδικεῖον, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἐδρεύει ὁ συμβολαιογράφος. Ἀλλ' ἐπὶ συμβολαιογράφου ἐδρεύοντος ἐν τῇ περιφερείᾳ εἰρηνοδικείου κειμένου ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ πρωτοδικείου, ἡ παράδοσις αὕτη δύναται νὰ γείνῃ καὶ πρὸς τὸν εἰρηνοδίκην.

Ἡ οὕτω παραδοθεῖσα μυστικὴ ἢ ἔκτακτος διαθήκη δημοσιεύεται, ἐπιφυλαττομένης τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 1770 § 2, ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει, ἡ δὲ πρὸς τὸν γραμματέα τῶν πρωτοδικῶν πεμφθεῖσα δημοσία διαθήκη δημοσιεύεται ἐν τῇ πρώτῃ συνεδριάσει.

Ἄρθρον 1770

Ἰδίως ἐπὶ μυστικῆς

Ἐπὶ μυστικῆς διαθήκης πρὸ τῆς πρὸς δημοσίευσιν ἀποσφραγίσεως αὐτῆς γίνεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἡ βεβαίωσις τοῦ ἀλυμάντου τῶν σφραγίδων, παρισταμένου καὶ τοῦ συμβολαιογράφου. Κατὰ τὴν βεβαίωσιν τοῦ ἀλυμάντου τῶν σφραγίδων δύναται νὰ παραστῇ καὶ πᾶς ἔχων ἔννομον συμφέρον καὶ κατ' αἴτησιν νὰ ἐξετάσῃ ταύτας.

Τὸ δικαστήριον δύναται πρὸ τῆς ἀποσφραγίσεως κατ' αἴτησιν, ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως, νὰ ἐξετάσῃ τοὺς συμπράξαντας εἰς τὸν καταρτισμὸν τῆς διαθήκης μάρτυρας κλητευομένους

πρὸς τοῦτο ἐπιμελείᾳ τοῦ ὑποβαλόντος τὴν αἴτησιν ἢ τοῦ γραμματέως τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 1771

Πρακτικὸν δημοσιεύσεως

Περὶ τῆς δημοσιεύσεως τῆς διαθήκης συντάσσεται πρακτικόν, ἐν ᾧ καταχωρίζεται ὁλόκληρος ἡ διαθήκη καὶ ἡ βεβαίωσις περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ ἀνυπαρξίας τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1721 § 4 ἐξωτερικῶν ἐλαττωμάτων. Τὸ πρωτότυπον ἐπὶ μυστικῆς ἢ ἐκτάκτου διαθήκης μετὰ τοῦ περικαλύμματος αὐτοῦ κατατίθεται εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ δικαστηρίου, ἀφοῦ προηγουμένως αὐθωρεὶ ὁ πρόεδρος ἢ ὁ εἰρηνοδίκης σημειώσῃ ἰδιοχείρως ἐπί τε τοῦ πρωτοτύπου τῆς διαθήκης καὶ τοῦ περικαλύμματος αὐτῆς τὴν λέξιν «ἐθεωρήθη», χρονολογήσῃ δὲ καὶ ὑπογράψῃ τὴν θεώρησιν. Ἀντίγραφον τοῦ πρακτικοῦ τούτου, ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ δημοσίευσις γίνεται παρ' εἰρηνοδίκου, ὁ γραμματεὺς τούτου ἀποστέλλει παραχρῆμα πρὸς τὸν γραμματέα τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου.

Ἄρθρον 1772

Ἐὰν ὁ διαθέτης δὲν εἶχε τὴν τελευταίαν αὐτοῦ κατοικίαν ἢ διαμονὴν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ πρωτοδικείου ἢ τοῦ εἰρηνοδικείου τοῦ δημοσιεύσαντος τὴν διαθήκην, ἀντίγραφον τοῦ πρακτικοῦ τῆς δημοσιεύσεως ἀποστέλλεται ὑπὸ τοῦ γραμματέως τοῦ δικαστηρίου πρὸς τὸν εἰσαγγελέα τῶν πρωτοδικῶν τῆς τελευταίας τοῦ διαθέτου κατοικίας ἢ διαμονῆς, ὅπως κατατεθῇ ἐν τῷ ἀρχείῳ τοῦ πρωτοδικείου τούτου, συντασσομένης περὶ τούτου πράξεως, ἣν ὑπογράφουσιν ὁ εἰσαγγελεὺς καὶ ὁ παραλαμβάνων τὸ πρακτικὸν γραμματεὺς τοῦ δικαστηρίου.

Ὅμοιον ἀντίγραφον τοῦ πρακτικοῦ τῆς δημοσιεύσεως ἀποστέλλεται ὡσαύτως κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν πρὸς τὸν γραμματέα τοῦ πρωτοδικείου τῆς πρωτευούσης τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 1773

Δημοσίευσις ὑπὸ προξενικῆς ἀρχῆς

Προξενικὴ ἀρχή, παρ' ᾗ ὑπάρχει διαθήκη, ὀφείλει, ἅμα λαβοῦσα γνῶσιν τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου, ἐὰν μὲν ἑδρεύῃ παρ' αὐτῇ πολυμελὲς προξενικὸν δικαστήριον, νὰ δημοσιεύσῃ αὐτὴν ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει τοῦ προξενικοῦ τούτου δικαστηρίου κατὰ τὰ ἐν ἄρθροις 1769 ἕως 1771 ὁριζόμενα, ἐν πάσῃ δὲ ἄλλῃ περιπτώσει νὰ δημοσιεύσῃ ταύτην ἐν τῷ προξενικῷ γραφείῳ ἐνώπιον δύο μαρτύρων καὶ τοῦ γραμματέως τοῦ προξενείου, ἂν ὑπάρχῃ τοιοῦτος, συντασσομένου πρακτικοῦ, ἐν ᾧ καταχωρίζεται ὁλόκληρος ἡ διαθήκη. Τὸ πρακτικὸν ὑπογράφουσιν ὁ προϊστάμενος τῆς προξενικῆς ἀρχῆς, ὁ γραμματεὺς καὶ οἱ μάρτυρες. Ἐπὶ ἰδιογράφου, μυστικῆς ἢ ἐκτάκτου διαθήκης τὸ πρωτότυπον μετὰ τοῦ τυχὸν περικαλύμματος, ἀφοῦ θεωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῆς προξενικῆς ἀρχῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1771, προσαρτῶνται εἰς τὸ πρακτικὸν καὶ φυλάσσονται ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ προξενείου.

Διπλοῦν ἀντίγραφον τοῦ πρακτικοῦ ἀποστέλλεται ὑπὸ τῆς προξενικῆς ἀρχῆς πρὸς τὸ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργεῖον, τοῦτο δὲ τὸ ἓν μὲν ἀντίγραφον πέμπει πρὸς τὸν εἰσαγγελέα τῶν πρωτοδικῶν τῆς τελευταίας κατοικίας ἢ διαμονῆς τοῦ διαθέτου, ὅπως κατατεθῇ εἰς τὸ ἀρχεῖον τοῦ πρωτοδικείου τούτου κατὰ τὸ ἄρθρον 1772, τὸ ἕτερον δὲ ἀντίγραφον εἰς τὸν γραμματέα τοῦ πρωτοδικείου τῆς πρωτευούσης τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 1774

Δημοσίευσις ἰδιογράφου

Πᾶς κατέχων ἰδιόγραφον διαθήκην ὀφείλει ἀμελλητὶ ἅμα λαβὼν γνῶσιν τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου νὰ ἐμφανίσῃ ταύτην πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον εἴτε τῆς τελευταίας κατοικίας ἢ διαμονῆς τοῦ διαθέτου εἴτε τῆς ἰδίας αὐτοῦ διαμονῆς. Ἡ δημοσίευσις γίνεται κατὰ τὸ ἄρθρον 1771. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1772 ἐφαρμόζεται καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ.

Ἄρθρον 1775

Ἐὰν ὁ κατέχων τὴν ἰδιόγραφον διαθήκην διαμένῃ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, δύναται νὰ ἐμφανίσῃ ταύτην πρὸς δημοσίευσιν καὶ εἰς τὸν προϊστάμενον τῆς προξενικῆς ἀρχῆς, ὅτε ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1773.

Περὶ τῆς γενομένης πρὸς τὸν προϊστάμενον τῆς προξενικῆς ἀρχῆς παραδόσεως τῆς διαθήκης πρὸς δημοσίευσιν συντάσσεται πρᾶξις, ἣν ὑπογράφουσιν ὁ λαβὼν καὶ ὁ παραδοὺς τὴν διαθήκην.

Ἄρθρον 1776

Κήρυξις κυρίας

Ὁ αἰτῶν τὴν δημοσίευσιν ἰδιογράφου διαθήκης ἐνώπιον δικαστηρίου δύναται κατὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτῆς νὰ προσαγάγῃ τρεῖς μάρτυρας, οἵτινες μαρτυροῦσιν ἐνόρκως περὶ τῆς γνησιότητος τῆς γραφῆς ἢ ὑπογραφῆς τοῦ διαθέτου. Τὸ δικαστήριον μετὰ τὴν ἀκρόασιν αὐτῶν δύναται κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ἰδιογράφου διαθήκης νὰ κηρύξῃ πρὸς τούτοις ταύτην κυρίαν.

Ἄρθρον 1777

Ἰδιόγραφος διαθήκη δημοσιευθεῖσα καὶ κηρυχθεῖσα κυρία, τεκμαίρεται γνησία ἐὰν ἐπὶ πενταετίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς δὲν ἠμφισβητήθη ἡ γνησιότης τῆς διαθήκης ἐν δίκῃ μεταξύ τινος τῶν ἐκ ταύτης ἑλκόντων δικαιώματα καί τινος τῶν ἐκ τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς βλαπτομένων.

Ἄρθρον 1778

Βιβλίον δημοσιεύσεων

Οἱ γραμματεῖς τῶν πρωτοδικῶν καὶ αἱ προξενικαὶ ἀρχαὶ τηροῦσι βιβλίον τῶν δημοσιευομένων διαθηκῶν, ὁ δὲ γραμματεὺς τοῦ πρωτοδικείου τῆς πρωτευούσης τοῦ Κράτους τηρεῖ βιβλίον τῶν δημοσιευομένων διαθηκῶν ὑπό τε τοῦ πρωτοδικείου τούτου καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν πρωτοδικείων καὶ προξενικῶν ἀρχῶν.

Ἄρθρον 1779

Ἡ μὴ τήρησις τῶν ἐν ἄρθροις 1769 ἕως 1778 διατάξεων δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 1780

Τέλη δημοσιεύσεως

Τὰ τέλη τῶν ἐν ἄρθροις 1769 ἕως 1778 ἀναφερομένων πρακτικῶν καὶ λοιπῶν ἐγγράφων καὶ ἀντιγράφων προκαταβάλλονται ὑπὸ τοῦ δημοσίου, εἰσπράττονται δὲ ἐκ τῆς κληρονομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Περιεχόμενον τῆς διαθήκης

Ἄρθρον 1781

Διάταξις ὑπὲρ ἀορίστου προσώπου

Ἡ διάταξις τῆς διαθήκης ὑπὲρ προσώπου τόσον ἀορίστου, ὥστε ὁ προσδιορισμὸς αὐτοῦ νὰ ἀποβαίνῃ ἀνέφικτος, εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 1782

Διάταξις συνεπείᾳ ἀπειλῆς ἢ δόλου

Ἡ διάταξις τῆς διαθήκης εἶναι ἀκυρώσιμος, ἐὰν εἶναι προϊὸν ἀπειλῆς, ἀσκηθείσης παρανόμως ἢ ἐναντίον τῶν χρηστῶν ἠθῶν.

Ἀκυρώσιμος ἐπίσης εἶναι αὕτη, ἂν εἶναι προϊὸν ἀπάτης, ἄνευ τῆς ὁποίας ὁ διαθέτης δὲν ἤθελε προβῇ εἰς τὴν διάταξιν.

Ἄρθρον 1783

Διάταξις ἐκ πλάνης

Ἡ διάταξις τῆς διαθήκης εἶναι ἀκυρώσιμος, ἂν ὁ διαθέτης ἐπλανᾶτο περὶ τὴν ταυτότητα εἴτε τοῦ τετιμημένου, ὃν ἤθελεν, εἴτε τοῦ καταλειπομένου, ὅπερ ἤθελεν. Ἡ ἐσφαλμένη ὀνομασία ἢ περιγραφὴ προσώπου ἢ ἀντικειμένου δὲν παραβλάπτει τὸ κῦρος τῆς διατάξεως.

Ἄρθρον 1784

Ἡ διάταξις τῆς διαθήκης εἶναι ἀκυρώσιμος, ἂν παρήγαγον ταύτην πεπλανημένα αἴτια μνημονευόμενα ἐν τῇ διαθήκῃ καὶ ἀναγόμενα εἰς τὸ παρελθόν, παρὸν ἢ μέλλον, ἄνευ τῶν ὁποίων ὁ διαθέτης δὲν ἤθελε προβῇ εἰς τὴν διάταξιν.

Ἄρθρον 1785

Διάταξις ὑπὲρ τοῦ συζύγου

Ἡ ἐν διαθήκῃ διάταξις τοῦ κληρονομουμένου ὑπὲρ τοῦ συζύγου αὐτοῦ ἐν ἀμφιβολίᾳ εἶναι ἀκυρώσιμος, ἐὰν ὁ μεταξὺ αὐτῶν γάμος εἶναι ἄκυρος, ἢ ζῶντος τοῦ διαθέτου διελύθη, ἢ ἂν ὁ διαθέτης ἔχων βάσιμον λόγον διαζυγίου ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ τετιμημένου συζύγου εἶχεν ἐγείρῃ τὴν περὶ τούτου ἀγωγήν.

Ἄρθρον 1786

Παράλειψις μεριδούχου

Ἡ διαθήκη εἶναι ἀκυρώσιμος, ἂν ὁ διαθέτης παρέλειψε τὸν κατὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ὑπάρχοντα μεριδοῦχον, οὗτινος ἡ ὕπαρξις κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης δὲν ἦτο εἰς αὐτὸν γνωστή, ἢ ὅστις ἐγεννήθη ἢ κατέστη μεριδοῦχος μετὰ τὴν τοιαύτην σύνταξιν. Ἡ ἀκύρωσις ἀποκλείεται, ὅταν ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ διαθέτης εἰς τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης θὰ προέβαινε καὶ ἂν ἐγνώριζε τὴν ὑπάρχουσαν ἢ ἐπελθοῦσαν πραγματικὴν κατάστασιν.

Ἄρθρον 1787

Τίς ζητεῖ τὴν ἀκύρωσιν

Τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐν διαθήκῃ διατάξεως κατὰ μὲν τὰς περιπτώσεις τῶν

ἄρθρων 1782 ἕως 1785 δύναται νὰ ζητήσῃ μόνον ὁ ἀμέσως ἐκ τῆς ἀκυρώσεως αὐτῆς ὠφελούμενος, κατὰ δὲ τὴν περίπτωσιν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου μόνον ὁ παραλειφθεὶς μεριδοῦχος. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 145 δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ ἀκυρώσεως διατάξεως διαθήκης.

Ἄρθρον 1788

Παραγραφὴ

Τὸ πρὸς ἀκύρωσιν διατάξεως τελευταίας βουλήσεως δικαίωμα παραγράφεται μετὰ διετίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς διαθήκης.

Ἄρθρον 1789

Διατάξεως ἐξάρτησις ἐκ τῆς γνώμης ἄλλου

Ὁ διαθέτης δὲν δύναται νὰ ἐξαρτήσῃ τὴν ἰσχὺν διατάξεως τελευταίας βουλήσεως ἐκ τῆς γνώμης ἄλλου. Δὲν δύναται ἐπίσης νὰ ἀναθέσῃ εἰς ἄλλον τὸν προσδιορισμὸν εἴτε τοῦ τετιμημένου προσώπου εἴτε τοῦ καταλειπομένου πράγματος.

Ἄρθρον 1790

Διάταξις ὑπὲρ «συγγενῶν» κλπ.

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἄνευ εἰδικωτέρου προσδιορισμοῦ ἐμνημόνευσεν ἐν τῇ διαθήκῃ τοὺς ἐξ «ἀδιαθέτου» ἢ τοὺς «νομίμους» κληρονόμους του ἢ τοὺς «συγγενεῖς» του, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζονται τετιμημένοι οἱ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαγωγῆς καλούμενοι ἐξ ἀδιαθέτου κατ' ἀναλογίαν τῆς μερίδος των.

Ἄρθρον 1791

Διάταξις ὑπὲρ τοῦ κατιόντος

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἐμνημόνευσεν ἐν τῇ διαθήκῃ του τὸν κατιόντα αὐτοῦ, ἐν ἀμφιβολίᾳ τὴν θέσιν τούτου ὁπωσδήποτε ἐκπεσόντος λαμβάνουσιν οἱ κατιόντες του, ἐφ' ὅσον θὰ ἐκαλοῦντο ἐξ ἀδιαθέτου.

Ἄρθρον 1792

Διάταξις ὑπὲρ τῶν πτωχῶν

Τὰ ὑπὲρ τῶν πτωχῶν ἄνευ εἰδικωτέρου προσδιορισμοῦ καταλειπόμενα, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζονται καταλειφθέντα εἰς τὸ πτωχοκομεῖον τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος, ἔνθα ὁ διαθέτης εἶχε τὴν τελευταίαν κατοικίαν ἢ διαμονήν του. Ἐν ἐλλείψει τοιούτου, ταῦτα περιέρχονται εἰς ἄλλο αὐτόθι ἀγαθοεργὸν κατάστημα. Ἐν ἐλλείψει δὲ καὶ τοιούτου, περιέρχονται εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ δήμου ἢ τῆς κοινότητος καὶ δαπανῶνται ὑπὲρ τῶν πτωχῶν.

Ἄρθρον 1793

Ἀμφιβολία περὶ τὸν τετιμημένον

Ἐὰν ὁ ὑπὸ τοῦ διαθέτου γενόμενος προσδιορισμὸς τοῦ τετιμημένου ἀρμόζῃ εἰς πλείονα πρόσωπα καὶ δὲν δύναται νὰ ἐξακριβωθῇ ποῖον ἐκ τούτων ἐσκοπεῖτο, λογίζονται πάντα τὰ πρόσωπα ταῦτα κατ' ἴσα μέρη τιμηθέντα.

Ἄρθρον 1794

Αἵρεσις ἀκατάληπτος

Αἱ εἰς διάταξιν τελευταίας βουλήσεως προστιθέμεναι ἀκατάληπτοι αἱρέσεις λογίζονται ὡς μὴ γεγραμμέναι.

Ἄρθρον 1795

Αἵρεσις ἀγαμίας

Ἡ εἰς διάταξιν τελευταίας βουλήσεως προστιθεμένη αἵρεσις τῆς ἀγαμίας λογίζεται ὡς μὴ γεγραμμένη. Εἶναι ὅμως ἰσχυρὰ ἡ αἵρεσις τῆς χηρείας ἐπὶ διατάξεως τοῦ ἑνὸς συζύγου ὑπὲρ τοῦ ἄλλου.

Ἄρθρον 1796

Διάταξις δελεαστική

Ἡ διὰ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως κατάλειψις ὑπὸ τὴν αἵρεσιν ἀμοιβαίας ἐν διαθήκῃ ἐκ μέρους τοῦ κληρονόμου ἢ κληροδόχου ἐλευθεριότητος, εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 1797

Αἵρεσις ἀναβλητική

Ἡ ἐν διαθήκῃ ὑπὸ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τεθεῖσα διάταξις, ἐν ἀμφιβολίᾳ ἰσχύει μόνον ἂν ὁ δι' αὐτῆς τετιμημένος ζῇ κατὰ τὴν πλήρωσιν τῆς αἱρέσεως.

Ἄρθρον 1798

Αἵρεσις ἐπὶ παραλείψει

Ἡ διὰ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως κατάλειψις ὑπὸ τὴν αἵρεσιν ἂν ὁ τετιμημένος ἐντὸς χρονικοῦ διαστήματος ἀπροσδιορίστου διαρκείας παραλείψῃ τι, ἢ ἐξακολουθήσῃ πράττων τι, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται τεθεῖσα ὑπὸ τὴν διαλυτικὴν αἵρεσιν ἀντιθέτου περιεχομένου.

Ἄρθρον 1799

Αἵρεσις θεωρουμένη ὡς πληρωθεῖσα

Ἐὰν πρὸς πλήρωσιν τῆς αἱρέσεως, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐγράφη ὁ τετιμημένος, ἀπαιτῆται ἡ σύμπραξις τρίτου, οὗτος δὲ ἀρνῆται νὰ συμπράξῃ, ἡ αἵρεσις ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται ὡς πληρωθεῖσα.

Ἄρθρον 1800

Τετιμημένου ἰδιότης

Ἐὰν ὁ διαθέτης κατέλιπεν εἰς τὸν τετιμημένον ὁλόκληρον τὴν περιουσίαν του ἢ ποσοστὸν αὐτῆς, οὗτος λογίζεται ἐγκατασταθεὶς κληρονόμος καὶ ἂν ἔτι δὲν ὠνομάσθη τοιοῦτος.

Ἐὰν κατελείφθησαν μόνον εἰδικὰ ἀντικείμενα εἰς τὸν τετιμημένον, ἐν ἀμφιβολίᾳ οὗτος λογίζεται κληροδό-

χος καὶ ἂν ἔτι ὠνομάσθη κληρονόμος.

Ἄρθρον 1801

Ἐγκατάστασις ἐπὶ μέρους τῆς κληρονομίας

Ἐὰν ἐγκατεστάθη εἷς μόνος κληρονόμος περιορισθεὶς εἰς ποσοστὸν τῆς κληρονομίας, ὡς πρὸς τὸ ὑπόλοιπον μέρος χωρεῖ ἡ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχή.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὅταν ἐγκατεστάθησαν πλείονες κληρονόμοι, ἕκαστος δὲ τούτων περιωρίσθη εἰς ποσοστὸν καὶ τὰ ποσοστὰ δὲν ἐξαντλῶσι τὸν κλῆρον.

Ἄρθρον 1802

Ἐὰν κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ διαθέτου οἱ ἐγκατάστατοι ἐγράφησαν ὡς οἱ μόνοι κληρονόμοι, ἕκαστος δὲ τούτων ἐγκατεστάθη ἐπὶ ποσοστοῦ καὶ τὰ ποσοστὰ δὲν ἐξαντλῶσι τὸν κλῆρον, χωρεῖ ἀνάλογος αὐτῶν αὔξησις.

Ἄρθρον 1803

Ἐγκαταστάσεις καθ' ὑπέρβασιν κλήρου

Ἐὰν ἕκαστος τῶν ἐγκαταστάτων ἐγράφη ἐπὶ ποσοστοῦ, τὰ δὲ ποσοστὰ ὑπερβαίνωσι τὸν κλῆρον, χωρεῖ ἀνάλογος αὐτῶν μείωσις.

Ἄρθρον 1804

Ἐγκαταστάσεις ἀορίστως

Ἐὰν ἐγκατεστάθησαν πλείονες κληρονόμοι ἄνευ προσδιορισμοῦ μερίδων, λογίζονται πάντες κατ' ἴσα μέρη ἐγκατάστατοι, ἐκτὸς τῶν ἐν ἄρθροις 1790 καὶ 1791 περιπτώσεων.

Ἄρθρον 1805

Ἐγκαταστάσεις μετὰ καὶ ἄνευ προσδιορισμοῦ μερῶν.

Ἐὰν ἐγκατεστάθησαν πλείονες κληρονόμοι, ἐξ ὧν τινὲς μὲν ἐπὶ ποσοστῶν ἄλλοι δὲ ἄνευ προσδιορισμοῦ μερίδων, οἱ τοιοῦτοι ἀορίστως ἐγκαταστάντες λαμβάνουσι τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ποσοστῶν ἀπομένον.

Ἐὰν τὰ ὡρισμένα ποσοστὰ ἐξαντλῶσι τὸν κλῆρον, χωρεῖ ἀνάλογος αὐτῶν μείωσις, οὕτως ὥστε ἕκαστος τῶν ἀορίστως γραφέντων νὰ λάβῃ ὅσην μερίδα ἔλαβεν ὁ εἰς τὸ μικρότερον ποσοστὸν ἐγκαταστάς.

Ἄρθρον 1806

Ἐγκαταστάσεις ἐπὶ κοινῆς μερίδος

Ἐὰν ἐκ πλειόνων ἐγκαταστάτων τινὲς ἐγράφησαν ἐπὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ποσοστοῦ *(κοινὴ μερίς)*, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως ἐπὶ τῆς κοινῆς ταύτης μερίδος αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1802 ἕως 1805.

Ἄρθρον 1807

Προσαύξησις

Ἐὰν πλείονες ἐγκατεστάθησαν οὕτως ὥστε νὰ ἀποκλείεται ἡ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχὴ καὶ εἷς τούτων ἐξέπεσε πρὸ τῆς ἐπαγωγῆς ἢ μετ' αὐτήν, ἡ μερὶς αὐτοῦ προσαυξάνει εἰς τοὺς λοιποὺς ἀναλόγως τῶν μερίδων των. Ἐὰν τινες τῶν ἐγκαταστάτων ἐγράφησαν ἐπὶ κοινῆς μερίδος, ἡ προσαύξησις χωρεῖ κατὰ προτίμησιν μεταξὺ τούτων.

Ἐὰν διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως διετέθη μέρος μόνον τῆς κληρονομίας, ὡς πρὸς δὲ τὸ ὑπόλοιπον χωρεῖ ἡ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχή, τότε μόνον λαμβάνει χώραν προσαύξησις μεταξὺ τῶν ἐγκαταστάτων, ὅταν οὗτοι ἐγράφησαν ἐπὶ κοινῆς μερίδος.

Ὁ διαθέτης δύναται νὰ ἀποκλείσῃ τὴν προσαύξησιν.

Ἄρθρον 1808

Ἡ κατὰ προσαύξησιν ἀποκτωμένη μερὶς ὡς πρὸς τὰς κληροδοσίας ἢ τὸν τρόπον, δι' ὧν ὁ ἀποκτῶν ἢ ὁ ἐκπεσὼν εἶναι βεβαρημένος, καθὼς καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς συνεισφορᾶς, θεωρεῖται ὡς ἰδιαιτέρα μερίς.

Ἄρθρον 1809

Ὑποκατάστασις κοινὴ

Ὁ διαθέτης δύναται νὰ διορίσῃ ὑποκατάστατον κληρονόμον διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐγκατάστατος ἐκπέσῃ εἴτε πρὸ τῆς ἐπαγωγῆς εἴτε μετ' αὐτήν.

Ἄρθρον 1810

Ὁ ὑποκατάστατος ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται ταχθεὶς τόσον διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ κατὰ πρῶτον καλούμενος δὲν δύναται, ὅσον καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν θέλει νὰ εἶναι κληρονόμος.

Ἄρθρον 1811

Ὑποκατάστασις ἀμοιβαία

Ἐὰν οἱ ἐγκατάστατοι ὑποκατεστάθησαν ἀμοιβαίως, ἢ ἂν διὰ τὸν ἕνα ἐξ αὐτῶν ἐτάχθησαν ὑποκατάστατοι οἱ λοιποί, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζονται ὑποκατασταθέντες κατ' ἀναλογίαν τῆς μερίδος των.

Ἐὰν οἱ ἐγκατάστατοι ὑποκατεστάθησαν μὲν ἀμοιβαίως, ἀλλὰ τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐγράφησαν ἐπὶ κοινῆς μερίδος, ἐν ἀμφιβολίᾳ οἱ οὕτω γραφέντες προηγοῦνται τῶν λοιπῶν ὡς ὑποκατάστατοι διὰ τὴν μερίδα ταύτην.

Ἄρθρον 1812

Ὑποκατάστασις καὶ προσαύξησις

Τὸ ἐκ τῆς ὑποκαταστάσεως δικαίωμα προηγεῖται τοῦ τῆς προσαυξήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχή

Ἄρθρον 1813

Πρώτη τάξις

Ὡς κληρονόμοι ἐξ ἀδιαθέτου ἐν τῇ πρώτῃ τάξει καλοῦνται οἱ κατιόντες τοῦ κληρονομουμένου. Ὁ ἐγγύτερος τούτων ἀποκλείει τὸν ἐν τῇ αὐτῇ ρίζῃ ἀπώτερον.

Εἰς τὴν θέσιν κατιόντος μὴ ὑπάρχοντος ἐν ζωῇ κατὰ τὴν ἐπαγωγήν, ὑπεισέρχονται οἱ δι' αὐτοῦ μετὰ τοῦ κληρονομουμένου διὰ συγγενείας συνδεόμενοι κατιόντες *(διαδοχὴ κατὰ ρίζας)*.

Τὰ τέκνα κληρονομοῦσι κατ' ἰσομοιρίαν.

Ἄρθρον 1814

Δευτέρα τάξις

Εἰς τὴν δευτέραν τάξιν καλοῦνται ὁμοῦ γονεῖς τοῦ κληρονομουμένου, ἀδελφοί, ὡς καὶ τέκνα καὶ ἔγγονοι προαποβιωσάντων ἀδελφῶν αὐτοῦ. Οἱ γονεῖς καὶ οἱ ἀδελφοὶ κληρονομοῦσι κατ' ἰσομοιρίαν, τὰ δὲ τέκνα ἢ οἱ ἔγγονοι προαποβιωσάντων ἀδελφῶν κατὰ ρίζας. Τὰ τέκνα προαποβιώσαντος ἀδελφοῦ ἀποκλείουσι τοὺς ἐγγόνους τῆς αὐτῆς ρίζης.

Ἄρθρον 1815

Ἑτεροθαλεῖς ἀδελφοί

Ἑτεροθαλεῖς ἀδελφοί, συντρέχοντες μετὰ γονέων ἢ μετ' ἀμφιθαλῶν ἢ μετὰ τέκνων ἢ ἐγγόνων τούτων, λαμβάνουσι τὸ ἥμισυ τῆς εἰς τοὺς ἀμφιθαλεῖς ἀνηκούσης μερίδος. Τὸ ἥμισυ ἐπίσης λαμβάνουσι καὶ τὰ τέκνα ἢ οἱ ἔγγονοι προαποβιωσάντων ἑτεροθαλῶν ἀδελφῶν.

Ἄρθρον 1816

Τρίτη τάξις

Εἰς τὴν τρίτην τάξιν καλοῦνται οἱ πάπποι καὶ αἱ μάμμαι τοῦ κληρονομουμένου καὶ ἐκ τῶν κατιόντων αὐτῶν τὰ τέκνα καὶ οἱ ἔγγονοι.

Ἐὰν κατὰ τὴν ἐπαγωγὴν ζῶσιν οἱ πάπποι καὶ αἱ μάμμαι ἀμφοτέρων τῶν γραμμῶν, κληρονομοῦσι μόνον οὗτοι καὶ κατ' ἰσομοιρίαν. Ἐὰν κατὰ τὴν ἐπαγωγὴν δὲν ζῇ ἐκ τῆς πατρικῆς ἢ μητρικῆς γραμμῆς ὁ πάππος ἢ ἡ μάμμη, εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀποθανόντος ὑπεισέρχονται τὰ τέκνα καὶ οἱ ἔγγονοι αὐτοῦ. Μὴ ὑπαρχόντων τέκνων καὶ ἐγγόνων, ἡ μερὶς τοῦ ἀποθανόντος περιέρχεται εἰς τὸν ἐπιζῶντα πάππον ἢ μάμμην τῆς αὐτῆς γραμμῆς καὶ τούτου μὴ ὑπάρχοντος, εἰς τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἐγγόνους αὐτοῦ. Ἐὰν κατὰ τὴν ἐπαγωγὴν δὲν ζῶσιν ὁ πάππος καὶ ἡ μάμμη εἴτε τῆς πατρικῆς εἴτε τῆς μητρικῆς γραμμῆς, δὲν ὑπάρχουσι δὲ ἐκ τῶν ἀποθανόντων τέκνα καὶ ἔγγονοι, κληρονομοῦσι μόνοι οἱ ἐκ τῆς ἄλλης γραμμῆς πάππος ἢ μάμμη ἢ τέκνα καὶ ἔγγονοι ἐκ τούτων.

Τὰ τέκνα κληρονομοῦσι κατ' ἰσομοιρίαν, ἀποκλείουσι δὲ τοὺς ἐγγόνους τῆς αὐτῆς ρίζης. Οἱ ἔγγονοι κληρονομοῦσι κατὰ ρίζας.

Ἄρθρον 1817

Τετάρτη τάξις

Εἰς τὴν τετάρτην τάξιν καλοῦνται οἱ πρόπαπποι καὶ αἱ προμάμμαι τοῦ κληρονομουμένου.

Οἱ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαγωγῆς ζῶντες πρόπαπποι καὶ προμάμμαι κληρονομοῦσι κατ' ἰσομοιρίαν, ἀνεξαρτήτως ἂν ἀνήκωσιν εἰς τὴν αὐτὴν ἢ διαφόρους γραμμάς.

Ἄρθρον 1818

Δικαίωμα ἐκ πλειόνων ριζῶν

Ὅστις ἐν τῇ περιπτώσει τῆς διαδοχῆς κατὰ ρίζας ἀνήκει εἰς πλείονας ρίζας, λαμβάνει τὴν εἰς ἑκάστην τούτων ἀνήκουσαν μερίδα. Ἑκάστη μερὶς θεωρεῖται ὡς ἰδιαιτέρα κληρονομικὴ μερίς.

Ἄρθρον 1819

Διαδοχὴ τάξεων

Δὲν καλεῖται εἰς τὴν κληρονομίαν συγγενής, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἕτερος συγγενὴς προηγουμένης τάξεως καλούμενος ὡς κληρονόμος.

Ἄρθρον 1820

Ἐπιζῶν σύζυγος

Ὁ ἐπιζῶν τῶν συζύγων καλεῖται ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμος μετὰ μὲν τῶν συγγενῶν τῆς πρώτης τάξεως εἰς τὸ τέταρτον, μετὰ δὲ τῶν συγγενῶν τῶν λοιπῶν τάξεων εἰς τὸ ἥμισυ τῆς κληρονομίας.

Ἐὰν ὁ ἐπιζῶν τῶν συζύγων ἐγένετο κληρονόμος ἐξ ἀδιαθέτου μετὰ συγγενῶν τῆς δευτέρας, τρίτης ἢ τετάρτης τάξεως, λαμβάνει, ἐκτὸς τῆς κληρονομικῆς αὐτοῦ μερίδος, ὡς ἐξαίρετον τὰ ἔπιπλα, σκεύη, ἱμάτια καὶ ἄλλα τοιαῦτα οἰκιακὰ ἀντικείμενα, ἅτινα ἐχρη-

σιμοποιοῦντο εἴτε ὑπὸ μόνου τοῦ ἐπιζῶντος εἴτε ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν συζύγων.

Ἄρθρον 1821

Πέμπτη τάξις

Ἐὰν δὲν ὑπάρχουσι συγγενεῖς τῆς πρώτης, δευτέρας, τρίτης καὶ τετάρτης τάξεως, ὁ ἐπιζῶν τῶν συζύγων καλεῖται ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμος εἰς ὁλόκληρον τὴν κληρονομίαν.

Ἄρθρον 1822

Ἀποκλεισμὸς συζύγου

Τὸ κληρονομικὸν καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ ἐξαιρέτου δικαίωμα τοῦ ἐπιζῶντος τῶν συζύγων ἀποκλείονται, ἐὰν ὁ κληρονομούμενος, ἔχων βάσιμον λόγον διαζυγίου ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ συζύγου, εἶχεν ἐγείρη τὴν περὶ τούτου ἀγωγήν.

Ἄρθρον 1823

Προσαύξησις

Ἐὰν ὁ κληρονόμος ἐξ ἀδιαθέτου ἐξέπεσε πρὸ τῆς ἐπαγωγῆς ἢ μετ' αὐτὴν καὶ ὡς ἐκ τούτου ηὐξήθη ἡ μερὶς ἄλλου ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμου, τὸ μέρος, καθ' ὃ ἐπῆλθεν ἡ αὔξησις αὕτη, θεωρεῖται ὡς ἰδιαιτέρα κληρονομικὴ μερὶς ὡς πρὸς τὰς κληροδοσίας ἢ τὸν τρόπον, δι' ὃν ὁ κληρονόμος οὗτος ἢ ὁ ἐκπεσὼν εἶναι βεβαρημένος, καθὼς καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς συνεισφορᾶς.

Ἄρθρον 1824

Ἕκτη τάξις

Ἐὰν κατὰ τὴν ἐπαγωγὴν τῆς κληρονομίας δὲν ὑπάρχῃ οὔτε συγγενὴς ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καλουμένων οὔτε σύζυγος τοῦ κληρονομουμένου, καλεῖται ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμος τὸ δημόσιον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Νόμιμος μοῖρα

Ἄρθρον 1825

Ποσοστὸν

Οἱ κατιόντες καὶ οἱ γονεῖς τοῦ κληρονομουμένου, ὡς καὶ ὁ ἐπιζῶν σύζυγος, οἵτινες θὰ ἐκαλοῦντο ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμοι, ἔχουσι δικαίωμα νομίμου μοίρας ἐπὶ τῆς κληρονομίας. Ἡ νόμιμος μοῖρα συνίσταται εἰς τὸ ἥμισυ τῆς ἐξ ἀδιαθέτου μερίδος.

Κατὰ τὸ ποσοστὸν τοῦτο ὁ μεριδοῦχος συντρέχει ὡς κληρονόμος.

Ἄρθρον 1826

Διαδοχὴ ἢ προσαύξησις ἐν τῇ νομίμῳ μοίρᾳ

Ἐὰν καθόλου ἢ ἐν μέρει μεριδοῦχός τις ἀπεκληρώθη νομίμως, ἢ παρητήθη τοῦ δικαιώματος τῆς νομίμου μοίρας, ἢ ἐξέπεσε τούτου λόγῳ ἀναξιότητος, τὸ δικαίωμα τῆς νομίμου μοίρας ἀσκοῦσιν οἱ κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχῆς ἐρχόμενοι μεριδοῦχοι.

Ἄρθρον 1827

Συμπλήρωσις νομ. μοίρας

Ἐὰν εἰς τὸν μεριδοῦχον κατελείφθη ὀλιγώτερον τῆς νομίμου μοίρας, τὸ δικαίωμα αὐτοῦ ὑφίσταται κατὰ τὸ ἐλλεῖπον.

Ἄρθρον 1828

Κληροδοσία ὑπὲρ μεριδούχου

Ἐὰν εἰς τὸν μεριδοῦχον κατελείφθη κληροδοσία, δύναται οὗτος ἀποποιούμενος αὐτὴν νὰ ἀσκήσῃ πλῆρες τὸ ἐπὶ τῆς νομίμου μοίρας δικαίωμά του. Μὴ ἀποποιούμενος τὴν κληροδοσίαν ἀσκεῖ τὸ τῆς νομίμου μοίρας δικαίωμα κατὰ τὸ ἐλλεῖπον.

Ὁ βεβαρημένος διὰ τῆς κληροδοσίας δικαιοῦται νὰ τάξῃ εἰς τὸν μεριδοῦχον εὔλογον προθεσμίαν πρὸς ἀποποίησιν. Τῆς προθεσμίας ἀπρακτου παρερχομένης ἀπόλλυται τὸ πρὸς ἀποποίησιν δικαίωμα.

Ἄρθρον 1829

Περιορισμοὶ νομ. μοίρας

Πᾶς ἐκ τῆς διαθήκης περιορισμὸς τοῦ μεριδούχου, καθ' ὃ μέρος βαρύνει τὴν νόμιμον μοῖραν, λογίζεται ὡς μὴ γεγραμμένος.

Ἄρθρον 1830

Προσδιορισμὸς μερίδος

Διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐξ ἀδιαθέτου μερίδος, ἐφ' ἧς ὀφείλεται ἡ νόμιμος μοῖρα, συναριθμοῦνται οἱ ἐν τῇ διαθήκῃ ἀποκληρωθέντες, οἱ ἀποποιηθέντες τὴν κληρονομίαν καὶ οἱ ἀνάξιοι πρὸς τὸ κληρονομῆσαι κηρυχθέντες.

Ἄρθρον 1831

Προσδιορισμὸς κληρονομίας

Πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς νομίμου μοίρας λαμβάνεται ὡς βάσις ἡ κατάστασις καὶ ἡ ἀξία τῆς κληρονομίας κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ κληρονομουμένου, ἀφαιρουμένων τῶν χρεῶν καὶ τῶν δαπανῶν κηδείας αὐτοῦ καὶ ἀπογραφῆς τῆς κληρονομίας. Προστίθεται εἰς τὴν κληρονομίαν κατὰ τὴν ἀξίαν τοῦ χρόνου τῆς παροχῆς πᾶν ὅ,τι κατὰ τὸ ἄρθρον 1833 καταλογίζεται εἰς τὴν νόμιμον μοῖραν παντὸς μεριδούχου, ὡς καὶ πᾶσα δωρεὰ ἐν ζωῇ τοῦ κληρονομουμένου, ἐφ' ὅσον ἐγένετο ἐντὸς τῆς πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ δεκαετίας καὶ δὲν ἐπεβάλλετο ἐξ ἰδιαιτέρου ἠθι-

κοῦ καθήκοντος ἢ ἐκ λόγων εὐπρεπείας.

Κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς νομίμου μοίρας τῶν γονέων δὲν συνυπολογίζεται τὸ εἰς τὸν ἐπιζῶντα σύζυγον ἀνῆκον ἐξαίρετον.

Ἄρθρον 1832

Ἀποτίμησις κληρονομίας

Ἡ ἀξία τῆς κληρονομίας, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον, ἐξευρίσκεται δι' ἐκτιμήσεως. Ἡ ὑπὸ τοῦ κληρονομουμένου ἐκτίμησις δὲν εἶναι ὑποχρεωτική.

Δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῆς κληρονομίας ἐξαρτώμενα ἐξ ἀναβλητικῆς αἱρέσεως δὲν ὑπολογίζονται κατὰ τὴν ἐκτίμησιν, τὰ δὲ ἐξαρτώμενα ἐκ διαλυτικῆς αἱρέσεως ὑπολογίζονται ἄνευ ταύτης. Ἐὰν ἡ αἵρεσις πληρωθῇ, χωρεῖ ἡ πρὸς τὴν μεταβληθεῖσαν κατάστασιν προσήκουσα ἐξίσωσις.

Ἐπὶ ἀβεβαίων ἢ ἐπισφαλῶν δικαιωμάτων, ὡς καὶ ἐπὶ ἀμφιβόλων ὑποχρεώσεων τῆς κληρονομίας, ἰσχύει ὅ,τι καὶ ἐπὶ τῶν ἐξ ἀναβλητικῆς αἱρέσεως ἐξαρτωμένων.

Ἄρθρον 1833

Τὰ καταλογιζόμενα εἰς τὴν νομ. μοῖραν

Εἰς τὴν νόμιμον μοῖραν καταλογίζεται κατὰ τὴν ἀξίαν τοῦ χρόνου τῆς παροχῆς ἡ προίξ, ὡς καὶ πᾶν ὅ,τι ὁ κληρονομούμενος παρεχώρησεν ἐν ζωῇ εἰς τὸν μεριδοῦχον ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ καταλογισθῇ εἰς τὴν νόμιμον μοῖραν. Ὁ καταλογισμὸς χωρεῖ καὶ ἂν εἰς τὴν θέσιν τοῦ λήπτου κατιόντος ὑπεισέρχεται ὡς μεριδοῦχος ἕτερος κατιών.

Ἄρθρον 1834

Ὑπολογισμὸς εἰς περίπτωσιν συνεισφορᾶς

Ἐὰν ὑπαρχόντων πλειόνων κατιόντων θὰ ὑφίστατο ἐν τῇ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχῇ περίπτωσις συνεισφορᾶς, ἡ νόμιμος μοῖρα ἑκάστου κατιόντος προσδιορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐξ ἀδιαθέτου μερίδος, ἥτις θὰ περιήρχετο εἰς αὐτὸν λαμβανομένης ὑπ' ὄψει τῆς συνεισφορᾶς. Ὁ διαθέτης δὲν δύναται πρὸς βλάβην μεριδούχου νὰ ἀποκλείσῃ τὸν τοιοῦτον ὑπολογισμὸν ἐπὶ παροχῆς τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1895 ἀριθ. 1 καὶ 2 εἴδους.

Ἡ παροχή, ἥτις λαμβανομένη ὑπ' ὄψει κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον εἶναι συνάμα καταλογιστέα εἰς τὴν νόμιμον μοῖραν κατὰ τὸ ἄρθρον 1833, καταλογίζεται εἰς ταύτην μόνον κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας αὐτῆς.

Ἄρθρον 1835

Μέμψις ἀστόργου δωρεᾶς

Πᾶσα δωρεὰ ἐν ζωῇ τοῦ κληρονομουμένου, ἥτις κατὰ τὸ ἄρθρον 1831 ὑπολογίζεται εἰς τὴν κληρονομίαν, ὑπόκειται εἰς ἀνατροπήν, καθ' ὃ μέρος ἡ κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ κληρονομουμένου ὑπάρχουσα κληρονομία δὲν ἐπαρκεῖ νὰ καλύψῃ τὴν νόμιμον μοῖραν.

Ἐπὶ διαδοχικῶν δωρεῶν ἡ προγενεστέρα ὑπόκειται εἰς προσβολήν, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπαρκεῖ ἡ ἀνατροπὴ τῆς μεταγενεστέρας.

Ἄρθρον 1836

Ἡ ἀγωγὴ ἀσκεῖται ὑπὸ τοῦ μεριδούχου ἢ τῶν διαδόχων αὐτοῦ μόνον κατὰ τοῦ δωρεοδόχου ἢ τῶν κληρονόμων του πρὸς ἀνατροπὴν τῆς δωρεᾶς κατὰ τὸ ἐλλεῖπον ἐκ τῆς νομίμου μοίρας. Ὁ δωρεοδόχος δύναται νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀνατροπὴν καταβάλλων τὸ ἰσάξιον τοῦ ἐλλείποντος.

Ἡ ἀγωγὴ παραγράφεται μετὰ διετίαν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ κληρονομουμένου.

Ἄρθρον 1837

Ὁ δωρεοδόχος ἢ οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ, καθ' ὃ μέρος ἐχώρησεν ἀνατροπὴ τῆς δωρεᾶς, ἐνέχονται καὶ διὰ τοὺς ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ κληρονομουμένου καρπούς.

Ἄρθρον 1838

Ἐὰν ὁ δωρεοδόχος εἶναι μεριδοῦχος, ἡ ἀνατροπὴ τῆς δωρεᾶς χωρεῖ μόνον διὰ τὸ πλέον τῆς προσηκούσης εἰς αὐτὸν νομίμου μοίρας ληφθέν.

Ἄρθρον 1839

Ἀποκλήρωσις

Ὁ διαθέτης δύναται, ἕνεκεν ὡρισμένων ἐν τῷ νόμῳ λόγων, νὰ στερήσῃ τῆς νομίμου μοίρας τὸν μεριδοῦχον *(ἀποκλήρωσις)*. Ἡ ἀποκλήρωσις γίνεται διὰ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως.

Ἄρθρον 1840

Λόγοι ὑπὲρ ἀνιόντος

Ὁ διαθέτης δύναται νὰ ἀποκληρώσῃ τὸν κατιόντα, ἐὰν οὗτος: 1. ἐπεβουλεύθη τὴν ζωὴν τοῦ διαθέτου, τοῦ συζύγου ἢ ἑτέρου κατιόντος τοῦ διαθέτου· 2. ἐγένετο ἐκ προθέσεως ἔνοχος σωματικῶν κακώσεων κατὰ τοῦ διαθέτου ἢ τοῦ συζύγου αὐτοῦ, ἐξ οὗ κατάγεται ὁ κατιών· 3. ἐγένετο ἔνοχος κακουργήματος ἢ βαρέος ἐκ προ-

θέσεως πλημμελήματος ἐναντίον τοῦ διαθέτου ἢ τοῦ συζύγου του· 4. ἠθέτησε κακοβούλως τὴν ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρέωσιν αὐτοῦ πρὸς διατροφὴν τοῦ διαθέτου· 5. διάγῃ βίον ἄτιμον ἢ ἀνήθικον ἐναντίον τῆς θελήσεως τοῦ διαθέτου. Ἡ ἀποκλήρωσις ἐκ τοῦ λόγου τούτου εἶναι ἄκυρος, ἐὰν ὁ κατιὼν κατὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου ἔχῃ ἀποστῇ ὁριστικῶς τοῦ ἀτίμου ἢ ἀνηθίκου βίου.

Ἄρθρον 1841

Λόγοι ὑπὲρ κατιόντος

Ὁ διαθέτης δύναται νὰ ἀποκληρώσῃ τὸν γονέα αὐτοῦ, ἐὰν οὗτος ὑπέπεσεν εἴς τινα τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀριθ. 1, 3 καὶ 4 λόγων ἀποκληρώσεως.

Ἄρθρον 1842

Λόγος ὑπὲρ συζύγου

Ὁ διαθέτης δύναται νὰ ἀποκληρώσῃ τὸν σύζυγον αὐτοῦ, ἐὰν οὗτος ἐγένετο ἔνοχος παραπτώματος, ἕνεκα τοῦ ὁποίου ὁ διαθέτης ἠδύνατο κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του νὰ ἐγείρῃ ἀγωγὴν περὶ διαζυγίου.

Ἄρθρον 1843

Πότε δέον νὰ ὑπάρχῃ ὁ λόγος

Ὁ λόγος ἀποκληρώσεως πρέπει νὰ ὑφίσταται κατὰ τὸν χρόνον τῆς συντάξεως τῆς διαθήκης καὶ νὰ ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ.

Ὁ ἐπικαλούμενος τὴν ἀποκλήρωσιν χρεωστεῖ νὰ ἀποδείξῃ τὸν λόγον αὐτῆς.

Ἄρθρον 1844

Συγγνώμη τοῦ λόγου

Τὸ δικαίωμα τῆς ἀποκληρώσεως ἀποσβέννυται διὰ συγγνώμης. Ἡ μετὰ τὴν περὶ ἀποκληρώσεως διάταξιν ἐπερχομένη συγγνώμη καθιστᾷ τὴν ἀποκλήρωσιν ἀνίσχυρον.

Ἄρθρον 1845

Ἀποκλήρωσις ἐπὶ προνοίᾳ

Ἐὰν ὁ μεριδοῦχος κατιὼν διάγῃ βίον ἄσωτον ἢ εἶναι κατάχρεως, δύναται ὁ διαθέτης εἴτε νὰ διατάξῃ ἐν τῇ διαθήκῃ, ἵνα ἡ νόμιμος μοῖρα αὐτοῦ περιέλθῃ εἰς τοὺς κατιόντας τοῦ μεριδούχου κατ' ἀναλογίαν τῶν ἐξ ἀδιαθέτου μερίδων των, εἴτε νὰ ὁρίσῃ ἐκτελεστὴν πρὸς διοίκησιν αὐτῆς, εἴτε καὶ ἀμφότερα.

Ἐν τῇ διαθήκῃ δέον νὰ ἀναφέρεται ὁ λόγος καὶ νὰ λαμβάνεται πρόνοια περὶ τῆς συντηρήσεως τοῦ μεριδούχου. Ὁ ἐπικαλούμενος τὴν ἐν τῇ διαθήκῃ διάταξιν χρεωστεῖ νὰ ἀποδείξῃ τὸν λόγον αὐτῆς.

Ἡ διάταξις τῆς διαθήκης δὲν ἰσχύει, ἂν κατὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου ἔπαυσεν ὑφιστάμενος ὁ λόγος αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

Ἀποδοχὴ καὶ ἀποποίησις τῆς κληρονομίας

Ἄρθρον 1846

Κτῆσις αὐτοδικαίως

Ὁ κληρονόμος ἀποκτᾷ αὐτοδικαίως τὴν κληρονομίαν ἅμα τῇ ἐπαγωγῇ, ἐπιφυλαττομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1198.

Ἄρθρον 1847

Ἀποποίησις

Ὁ κληρονόμος δύναται νὰ ἀποποιηθῇ τὴν κληρονομίαν ἐντὸς προθεσμίας τεσσάρων μηνῶν, ἀρχομένης ἀφ' ἧς ἔλαβε γνῶσιν τῆς ἐπαγωγῆς καὶ τοῦ λόγου αὐτῆς. Ἐπὶ τῆς ἐκ διαθήκης ἐπαγωγῆς, ἡ προθεσμία δὲν ἄρχεται πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς διαθήκης.

Ἐὰν ὁ κληρονομούμενος εἶχε τὴν τελευταίαν κατοικίαν του ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἢ ἂν ὁ κληρονόμος ἔμαθε τὴν ἐπαγωγὴν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαμένων, ἡ προθεσμία εἶναι ἐνὸς ἔτους.

Ἡ προθεσμία ἀναστέλλεται ἐξ ὧν λόγων καὶ ἡ παραγραφή.

Ἄρθρον 1848

Δήλωσις ἀποποιήσεως

Ἡ ἀποποίησις γίνεται διὰ δηλώσεως παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ δικαστηρίου τῆς κληρονομίας. Ἐπὶ τῆς δι' ἀντιπροσώπου ἀποποιήσεως ἀπαιτεῖται εἰδικὴ πληρεξουσιότης διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου.

Τὸ δημόσιον δὲν δύναται νὰ ἀποποιηθῇ τὴν ἐξ ἀδιαθέτου ἐπαχθεῖσαν αὐτῷ κληρονομίαν.

Ἄρθρον 1849

Ἡ ἀποποίησις εἶναι ἄκυρος, ἐὰν ἐχώρησε ρητὴ ἢ σιωπηρὰ δήλωσις τοῦ κληρονόμου περὶ ἀποδοχῆς τῆς κληρονομίας. Ἀλλ' ἡ σύνταξις ἀπογραφῆς περὶ ταύτης δὲν ἐνέχει καθ' ἑαυτὴν τοιαύτην δήλωσιν.

Ἄρθρον 1850

Ἡ ἀποποίησις εἶναι ἄκυρος γινομένη μετὰ τὴν πάροδον τῆς πρὸς ἀποποίησιν προθεσμίας. Παρερχομένης ταύτης ἡ κληρονομία θεωρεῖται γενομένη ἀποδεκτή.

Ἄρθρον 1851

Ἀποποίησις ἄνευ ἐπαγωγῆς

Ἡ ἀποδοχὴ ἢ ἀποποίησις τῆς κληρονομίας εἶναι ἄκυρος, ἐὰν ἐγένετο

πρὸ τῆς ἐπαγωγῆς ἢ ἐκ πλάνης περὶ τὸν λόγον αὐτῆς. Εἶναι ὁμοίως αὕτη ἄκυρος, ἐὰν ἐγένετο ὑπὸ αἵρεσιν ἢ προθεσμίαν ἢ μερικῶς.

Ἄρθρον 1852

Ἀποποίησις καὶ ἀποδοχὴ ἐξ ἄλλου λόγου

Ὁ ἀποποιηθεὶς τὴν ἐκ διαθήκης ἐπαχθεῖσαν εἰς αὐτὸν κληρονομίαν δύναται νὰ ἀποδεχθῇ αὐτὴν ἐπαγομένην ὕστερον ἐξ ἀδιαθέτου.

Ἄρθρον 1853

Ἐπὶ πλειόνων μεριδῶν

Ἐὰν ὁ κληρονόμος καλῆται εἰς πλείονας μερίδας ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἢ ἐκ διαφόρων λόγων, δύναται νὰ ἀποδεχθῇ ἢ ἀποποιηθῇ ἑκάστην ἐξ αὐτῶν κεχωρισμένως, ἐκτὸς ἂν ὁ διαθέτης διέταξεν ἄλλως.

Ἄρθρον 1854

Οἱ κληρονόμοι τοῦ κληρονόμου

Τὸ πρὸς ἀποποίησιν τῆς κληρονομίας δικαίωμα μεταβαίνει εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ κληρονόμου.

Ἄρθρον 1855

Ἀποθανόντος τοῦ κληρονόμου πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἀποποίησιν προθεσμίας, ἡ προθεσμία αὕτη δὲν λήγει πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἀποποίησιν προθεσμίας τῆς τασσομένης διὰ τὴν κληρονομίαν τοῦ κληρονόμου.

Ἐπὶ πλειόνων κληρονόμων τοῦ κληρονόμου ἕκαστος δύναται νὰ ἀποποιηθῇ τὴν κληρονομίαν κατὰ τὸ μέρος τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν μερίδα του.

Ἄρθρον 1856

Ἀποποιήσεως συνέπειαι

Ἐὰν ὁ κληρονόμος ἀποποιηθῇ τὴν κληρονομίαν, θεωρεῖται ἡ πρὸς τὸν ἀποποιηθέντα ἐπαγωγὴ ὡς μὴ γενομένη. Ἡ κληρονομία ἐπάγεται εἰς ἐκεῖνον, ὅστις θὰ ἐκαλεῖτο, ἂν ὁ ἀποποιηθεὶς δὲν ἔζη κατὰ τὸν θάνατον τοῦ κληρονομουμένου. Ἡ ἐπαγωγὴ θεωρεῖται γενομένη ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ κληρονομουμένου.

Ἄρθρον 1857

Ἀποποιήσεως ἀμετάκλητον

Ἡ ἀποδοχὴ ἢ ἀποποίησις τῆς κληρονομίας εἶναι ἀμετάκλητος.

Ἡ ἕνεκα πλάνης, ἢ δι' ἀπειλῆς ἢ ἀπάτης ἀποδοχὴ ἢ ἀποποίησις κρίνεται κατὰ τὰς ἐπὶ τῶν δικαιοπραξιῶν διατάξεις, ἡ δὲ περὶ ἀκυρώσεως ἀγωγὴ παραγράφεται μετὰ ἐξάμηνον.

Ἡ πλάνη περὶ τὸ ἐνεργητικὸν ἢ τὸ παθητικὸν τῆς κληρονομίας δὲν θεωρεῖται οὐσιώδης.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἀποδοχῆς συναγομένης ἐκ τῆς παραμελήσεως τῆς πρὸς ἀποποίησιν προθεσμίας.

Ἄρθρον 1858

Ἀγωγαὶ κατὰ τῆς κληρονομίας

Ἐν ὅσῳ ὁ κληρονόμος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἀποποιήσεως τῆς κληρονομίας, δὲν δύναται νὰ ἀσκηθῇ δικαστικῶς κατ' αὐτοῦ ἀξίωσις στρεφομένη κατὰ τῆς κληρονομίας, ἐκτὸς ἂν ἔχῃ γείνῃ διορισμὸς κηδεμόνος τῆς σχολαζούσης κληρονομίας.

Ἄρθρον 1859

Ἡ πρὸ τῆς ἀποποιήσεως διαχείρισις

Διαχειριστικὴ πρᾶξις γενομένη ὑπὸ τοῦ ἀποποιηθέντος πρὸ τῆς ἀποποιήσεως τῆς κληρονομίας κρίνεται ἔναντι τοῦ κληρονόμου κατὰ τὰς διατάξεις περὶ διοικήσεως ἀλλοτρίων.

Ἡ πρὸ τῆς ἀποποιήσεως τῆς κληρονομίας διάθεσις ἀντικειμένου ὑπὸ τοῦ ἀποποιηθέντος, ἐφ' ὅσον δὲν ἠδύνατο ἀζημίως διὰ τὴν κληρονομίαν νὰ ἀναβληθῇ, ὡς καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν ὡς κληρονόμον μονομερὴς δικαιοπραξία τρίτου, μένουσιν ἰσχυραὶ καὶ μετὰ τὴν ἀποποίησιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Κληρονομικὴ ἀναξιότης

Ἄρθρον 1860

Λόγοι

Ἀνάξιος νὰ κληρονομήσῃ εἶναι: 1. ὁ ἐκ προθέσεως θανατώσας ἢ ἀποπειραθεὶς νὰ θανατώσῃ τὸν κληρονομούμενον, τὰ τέκνα, τοὺς γονεῖς ἢ τὸν σύζυγον τοῦ κληρονομουμένου· 2. ὁ καταδικασθεὶς ἐπὶ ψευδεῖ καταμηνύσει τοῦ κληρονομουμένου ἔνεκα κακουργήματος· 3. ὁ ἐκ προθέσεως παρακωλύσας παρανόμως τὸν κληρονομούμενον νὰ συντάξῃ ἢ νὰ ἀνακαλέσῃ διαθήκην· 4. ὁ δι' ἀπάτης παρακινήσας ἢ ὁ παρανόμως ἢ ἐναντίον τῶν χρηστῶν ἠθῶν δι' ἀπειλῆς ἀναγκάσας τὸν κληρονομούμενον νὰ συντάξῃ ἢ μεταβάλῃ διαθήκην· 5. ὁ ἀλλοιώσας ἢ ἐξαφανίσας τὴν ἤδη γενομένην διαθήκην τοῦ κληρονομουμένου.

Ἄρθρον 1861

Συγγνώμη

Ἡ ἀναξιότης ἐκλείπει, ἐὰν ὁ κληρονομούμενος διὰ δημοσίου ἐγγράφου ἢ διαθήκης παρέσχε συγγνώμην εἰς τὸν ἀνάξιον.

Ἄρθρον 1862

Κήρυξις ἀναξιότητος

Ἡ ἀναξιότης κηρύσσεται διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, τὴν δ' ἐπὶ τούτῳ ἀγωγὴν δικαιοῦται νὰ ἐγείρῃ πᾶς ἔχων ἔννομον συμφέρον ἐκ τῆς ἐκλείψεως τοῦ ἀναξίου εἴτε αὐτοῦ μόνου εἴτε καὶ ἄλλου τινὸς μετ' αὐτὸν καλουμένου.

Ἡ ἀγωγὴ παραγράφεται μετὰ διετίαν ἀπὸ τῆς εἰς τὸν ἀνάξιον ἐπαγωγῆς τῆς κληρονομίας, ἐπὶ δὲ ἀναξίου καταπιστευματοδόχου ἀπὸ τῆς εἰς τὸν κληρονόμον ἐπαγωγῆς.

Ἄρθρον 1863

Συνέπειαι

Ἅμα τῇ τελεσιδικίᾳ τῆς κηρυττούσης τὴν ἀναξιότητα ἀποφάσεως ἡ πρὸς τὸν ἀνάξιον ἐπαγωγὴ θεωρεῖται ὡς μὴ γενομένη. Ἡ κληρονομία ἐπάγεται εἰς ἐκεῖνον, ὅστις θὰ ἐκαλεῖτο, ἐὰν ὁ ἀνάξιος δὲν ἔζη κατὰ τὴν ἐπαγωγήν. Ἡ ἐπαγωγὴ θεωρεῖται γενομένη ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ κληρονομουμένου.

Ἄρθρον 1864

Αἱ περὶ ἀναξιότητος διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ μεριδούχου, ὡς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τοῦ κληροδόχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Σχολάζουσα κληρονομία

Ἄρθρον 1865

Περιπτώσεις

Ἐὰν ὁ κληρονόμος εἶναι ἄγνωστος, ἢ δὲν εἶναι βέβαιον ἂν ἀπεδέχθη τὴν κληρονομίαν, τὸ δικαστήριον τῆς κληρονομίας αἰτήσει τοῦ ἔχοντος ἔννομον συμφέρον ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως διορίζει κηδεμόνα αὐτῆς. Εἰς περιστάσεις κατεπειγούσας διορίζεται ὑπὸ τοῦ εἰσαγγελέως τῶν πρωτοδικῶν προσωρινὸς κηδεμών. Οὗτος ὀφείλει ἀμελλητὶ νὰ προκαλέσῃ τὸν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου διορισμὸν ὁριστικοῦ.

Ἄρθρον 1866

Κηδεμόνος ἐξουσία

Ὁ κηδεμὼν ἀντιπροσωπεύει τὸν κληρονόμον καὶ διαχειρίζεται τὴν κληρονομίαν ὑποχρεούμενος νὰ ἐνεργήσῃ τὴν σφράγισιν καὶ ἀπογραφὴν αὐτῆς καὶ τὴν λῆψιν παντὸς συντηρητικοῦ μέτρου, ὡς καὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν ἀπαιτήσεων καὶ τὴν ἐπὶ τόκῳ κατάθεσιν τῶν χρημάτων παρ' ἀσφαλεῖ τραπέζῃ. Ἄνευ ἀδείας τοῦ δικαστηρίου τῆς κληρονομίας δὲν δύναται νὰ ἐκποιῇ ἀντικείμενα αὐτῆς, νὰ συνάπτῃ δάνεια καὶ συμβιβασμούς, οὐδὲ νὰ ἐκμισθοῖ κινητὰ ἢ ἀκίνητα τῆς κληρονομίας πέραν τῆς διετίας.

Ἄρθρον 1867

Μήτηρ κυοφορουμένου κληρονόμου

Ἐὰν ὁ κληρονόμος εἶναι κυοφορούμενος κατὰ τὸν θάνατον τοῦ κληρονομουμένου, ἡ μήτηρ, μὴ δυναμένη νὰ διαθρέψῃ ἑαυτήν, δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ἐκ τῆς κληρονομικῆς μερίδος τοῦ κυοφορουμένου ἀνάλογον διατροφὴν μέχρι τοῦ τοκετοῦ. Πρὸς καθορισμὸν τῆς κληρονομικῆς μερίδος θεωρεῖται ὅτι θὰ γεννηθῇ ἓν μόνον τέκνον.

Ἄρθρον 1868

Μὴ ἐξευρισκομένου κληρονόμου

Μὴ ἐξευρεθέντος τοῦ κληρονόμου ἐντὸς ἀναλόγου πρὸς τὰς περιστάσεις προθεσμίας, τὸ δικαστήριον τῆς κληρονομίας βεβαιοῖ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἕτερος κληρονόμος ἐκτὸς τοῦ δημοσίου. Ἡ βεβαίωσις παράγει τεκμήριον ὅτι τὸ δημόσιον εἶναι ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμος.

Ἄρθρον 1869

Τὸ δικαστήριον πρὸ τῆς βεβαιώσεως διατάσσει τὴν δημοσίευσιν προσκλήσεως πρὸς ἀναγγελίαν τῶν ἀξιούντων κληρονομικὸν δικαίωμα, καθορίζει δ' ἅμα τὰ τῆς δημοσιεύσεως καὶ τὴν πρὸς ἀναγγελίαν προθεσμίαν. Ἐὰν αἱ δαπάναι τῆς δημοσίας προσκλήσεως εἶναι δυσαναλόγως μεγάλαι ὡς πρὸς τὴν κληρονομίαν, δύναται ἀντὶ ταύτης νὰ γίνῃ εἰδικὴ πρόσκλησις πρὸς τοὺς πιθανοὺς κληρονόμους.

Ἐὰν ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας δὲν ἀνηγγέλθη κληρονόμος, ἢ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐμπροθέσμως ἀναγγελθέντος κριθῇ ἀνυπόστατον, τὸ δικαστήριον προβαίνει εἰς τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον βεβαίωσιν.

Ἄρθρον 1870

Πρὸ τῆς δικαστικῆς βεβαιώσεως ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄλλος κληρονόμος, δὲν δύναται νὰ ἀσκηθῇ δικαίωμα ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἢ κατὰ τοῦ δημοσίου ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Περὶ κλήρου ἀγωγή

Ἄρθρον 1871

Ἐναγόμενος

Ὁ κληρονόμος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ κατακρατοῦντος ὡς

κληρονόμου ἀντικείμενα τῆς κληρονομίας *(νομέως τῆς κληρονομίας)* τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῆς κληρονομίας ἢ ἀντικειμένου τινὸς ἐξ αὐτῆς.

Ἄρθρον 1872

Ἀντικείμενον

Ὡς ἀντικείμενα τῆς κληρονομίας κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον θεωροῦνται ὡσαύτως καί: 1. ἐκεῖνα, ἐφ' ὧν ὁ κληρονομούμενος κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του εἶχε δικαίωμα νομῆς ἢ κατοχῆς, καὶ ἂν ἔτι εἶχεν ἀποβληθῇ ταύτης ἐν ζωῇ· 2. πᾶν ὅ,τι ὁ νομεὺς τῆς κληρονομίας ἀποκτᾷ δυνάμει δικαιοπραξίας διὰ κληρονομιαίων μέσων. Διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ κληρονόμου λήψεως τοῦ ἐκ τοιαύτης δικαιοπραξίας προερχομένου κυροῦται αὕτη, ἂν ἦτο ἀνίσχυρος.

Ἄρθρον 1873

Ἐν μὴ αὐταυσίῳ ἀποδόσει

Ἐφ' ὅσον ὁ νομεὺς τῆς κληρονομίας δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ προβῇ εἰς αὐτούσιον ἀπόδοσιν, εὐθύνεται κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις.

Ἄρθρον 1874

Νομεὺς καλῆς πίστεως. Ὠφελήματα

Ὁ καλῆς πίστεως νομεὺς τῆς κληρονομίας ἐνέχεται εἰς ἀπόδοσιν τῶν πρὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς ἐξαχθέντων ὠφελημάτων ὡς καὶ πάσης ἐπαυξήσεως τῶν κληρονομιαίων, ἀλλὰ μόνον καθ' ὅσον κατέστη ἐξ αὐτῶν πλουσιώτερος. Ἡ ὑποχρέωσις ἐκτείνεται καὶ εἰς καρπούς, ἐφ' ὧν ὁ νομεὺς ἀπέκτησε τὴν κυριότητα.

Ἄρθρον 1875

Δαπάναι

Ὁ καλῆς πίστεως νομεὺς τῆς κληρονομίας δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ πᾶσαν δαπάνην γενομένην ὑπὲρ τῆς κληρονομίας ἢ ὑπὲρ τῶν κληρονομιαίων ἀντικειμένων, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη δαπάνη δὲν καλύπτεται κατὰ τὸ ἄρθρον 1873 ἐν τῷ ὑπολογισμῷ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. Εἰς τὰς δαπάνας ἀνήκει καὶ πᾶν ὅ,τι ὁ νομεὺς κατέβαλε πρὸς ἀπόσβεσιν βαρῶν ἢ χρεῶν τῆς κληρονομίας.

Ὁ νομεὺς διὰ τὴν ἀπαίτησιν τῶν δαπανῶν δικαιοῦται εἰς ἐπίσχεσιν τῶν κληρονομιαίων ἐνσωμάτων.

Ἄρθρον 1876

Ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς

Ὁ καλῆς πίστεως νομεὺς τῆς κληρονομίας, ἐὰν μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς τὰ κληρονομιαῖα ἐχειροτέρευσαν ἢ κατεστράφησαν ἢ ἐξ ἄλλου λόγου δὲν δύνανται νὰ ἀποδοθῶσιν, εὐθύνεται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ εὐθύνης τοῦ νομέως πράγματος μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς διεκδικητικῆς ἀγωγῆς.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰ μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς ἐξαχθέντα ὠφελήματα ἢ τὴν ἐπαύξησιν τῶν κληρονομιαίων ἐνσωμάτων ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ νομέως περὶ δαπανῶν γενομένων μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἀγωγῆς.

Ἄρθρον 1877

Νομεὺς κακῆς πίστεως

Ἐὰν ὁ νομεὺς τῆς κληρονομίας καθ' ὃν χρόνον ἐπελήφθη τῆς νομῆς ἦτο ἐν κακῇ πίστει, ἢ βραδύτερον ἔλαβε γνῶσιν ὅτι δὲν εἶναι κληρονόμος, εὐθύνεται ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Περαιτέρω εὐθύνη τούτου ἐξ ὑπερημερίας δὲν ἀποκλείεται.

Ἄρθρον 1878

Ἐὰν ὁ νομεὺς τῆς κληρονομίας ἀπέκτησε τὴν νομὴν ἀντικειμένου τινὸς αὐτῆς διὰ κολασίμου πράξεως, εὐθύνεται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικοπραξιῶν.

Ἄρθρον 1879

Χρησικτησία ἔναντι κληρονόμου

Ὁ νομεὺς τῆς κληρονομίας, ἐφ' ὅσον δὲν παρεγράφη ἡ περὶ κλήρου ἀγωγή, δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ ἔναντι τοῦ κληρονόμου τὴν χρησικτησίαν πράγματος, ὅπερ ἔχει εἰς τὴν νομὴν του ὡς ἀνῆκον εἰς τὴν κληρονομίαν.

Ἄρθρον 1880

Ὑποχρέωσις παροχῆς πληροφοριῶν

Ὁ νομεὺς τῆς κληρονομίας ὑποχρεοῦται νὰ παράσχῃ πληροφορίας εἰς τὸν κληρονόμον περὶ τῆς καταστάσεως τῆς κληρονομίας, ὡς καὶ περὶ τῆς τύχης τῶν ἀντικειμένων αὐτῆς. Τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ἔχει καί: 1. ὅστις, χωρὶς νὰ εἶναι νομεὺς τῆς κληρονομίας, λαμβάνει ἐξ αὐτῆς πρᾶγμα εἰς τὴν νομήν του, πρὶν ἢ ὁ κληρονόμος ἐπιληφθῇ τῆς νομῆς αὐτοῦ· 2. ὅστις κατὰ τὸν θάνατον τοῦ κληρονομουμένου διετέλει εἰς οἰκιακὴν μετ' αὐτοῦ κοινωνίαν.

Ἄρθρον 1881

Ἔγερσις εἰδικῆς ἀγωγῆς

Ὁ νομεὺς τῆς κληρονομίας εὐθύνεται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς περὶ κλήρου ἀγωγῆς καὶ ἂν ἔτι ὁ κληρονόμος ἐγείρῃ κατ' αὐτοῦ τὰς προσηκούσας

εἰδικὰς ἀγωγὰς περὶ τῶν ἀντικειμένων τῆς κληρονομίας.

Ἄρθρον 1882

Ὁ παρὰ τοῦ νομέως ἀποκτῶν

Ὡς νομεὺς τῆς κληρονομίας ἔναντι τοῦ κληρονόμου θεωρεῖται ἐπίσης καὶ ὅστις ἀποκτᾷ τὴν κληρονομίαν παρὰ τοῦ νομέως αὐτῆς διὰ συμβάσεως.

Ἄρθρον 1883

Ἐπὶ ἀφάντου

Ἐὰν ὁ κηρυχθεὶς ἄφαντος ἀναφανῇ, δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τῆς περιουσίας του κατὰ τὰς διατάξεις τῆς περὶ κλήρου ἀγωγῆς.

Ἐνόσῳ ὁ κηρυχθεὶς ἄφαντος ζῇ ἀκόμη, ἡ παραγραφὴ τῆς ἀπαιτήσεως αὐτοῦ δὲν λήγει, πρὶν ἢ λάβῃ γνῶσιν ὅτι ἐκηρύχθη ἄφαντος καὶ παρέλθῃ ἔκτοτε ἔτος.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν τις κατὰ πλάνην ἐκρίθη ὡς ἀποβιώσας, χωρὶς νὰ ἔχῃ κηρυχθῇ ἄφαντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ

Σχέσις πλειόνων κληρονόμων

Ἄρθρον 1884

Κοινωνία

Ἐὰν οἱ κληρονόμοι εἶναι πλείονες, ἡ κληρονομία καθίσταται κοινὴ κατὰ λόγον τῆς μερίδος ἑκάστου. Ἐπὶ τῆς μεταξὺ τῶν συγκληρονόμων κοινωνίας, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, ἐφαρμόζονται αἱ γενικαὶ περὶ κοινωνίας διατάξεις.

Ἄρθρον 1885

Μερισμὸς ἀπαιτήσεων καὶ χρεῶν

Αἱ ἀπαιτήσεις καὶ τὰ χρέη τῆς κληρονομίας διαιροῦνται αὐτοδικαίως μεταξὺ τῶν συγκληρονόμων ἀναλόγως τῆς μερίδος ἑκάστου τούτων.

Ἄρθρον 1886

Διάθεσις μερίδος

Ἕκαστος τῶν συγκληρονόμων δύναται νὰ διαθέσῃ τὴν ἐπὶ τῆς κληρονομίας ἢ τῶν καθ' ἕκαστον ἀντικειμένων αὐτῆς μερίδα του.

Ἄρθρον 1887

Διανομὴ

Ἕκαστος τῶν συγκληρονόμων δικαιοῦται κατὰ πάντα χρόνον νὰ ζητήσῃ τὴν διανομὴν τῆς κληρονομίας. Ὁ διαθέτης δὲν δύναται νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν διανομὴν διὰ χρονικὸν διάστημα ὑπερβαῖνον τὴν δεκαετίαν ἀπὸ τοῦ θανάτου του.

Ἄρθρον 1888

Ἕκαστος τῶν συγκληρονόμων δύναται νὰ ζητήσῃ αὐτούσιον τὴν ἐπὶ τῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων τῆς κληρονομίας μερίδα του.

Ἐγγραφα ἀφορῶντα τὰς προσωπικὰς σχέσεις τοῦ κληρονομουμένου ἢ τῆς οἰκογενείας του ἢ ὁλόκληρον τὴν κληρονομίαν παραμένουσι κοινὰ καὶ παραδίδονται πρὸς φύλαξιν εἰς ἕνα τῶν συγκληρονόμων ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς διανομῆς.

Ἄρθρον 1889

Ἐπὶ γεωργικῆς ἐπιχειρήσεως

Ἐὰν ἐν τῇ διανεμητέᾳ κληρονομίᾳ ὑπάρχῃ γεωργικὴ ἐπιχείρησις ἀποτελοῦσα οἰκονομικὸν σύνολον, τὸ δικαστήριον ἐπὶ δικαστικῆς διανομῆς δύναται νὰ ἐπιδικάσῃ ὁλόκληρον τὴν διανεμητέαν ἐπιχείρησιν εἰς τὸν ἐκ τῶν κληρονόμων κρινόμενον ὡς ἱκανώτερον πρὸς ἐπωφελῆ ἐκμετάλλευσιν. Ἡ ἐπιδίκασις γίνεται κατ' αἴτησιν τούτου καὶ σὺν τῇ καταβολῇ τῆς κατὰ τὸν θάνατον τοῦ κληρονομουμένου ἀγοραίας ἀξίας.

Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ διανομῆς μόνον τῆς γεωργικῆς ἐπιχειρήσεως, ἐὰν αὕτη ἐκ διατάξεως τῆς διαθήκης περιῆλθεν εἰς πλείονας.

Ἄρθρον 1890

Τρόπος διανομῆς ἐν διαθήκῃ

Ὁ κληρονομούμενος δύναται διὰ διαθήκης νὰ ὁρίσῃ τὸν τρόπον τῆς διανομῆς. Δύναται ἰδίως νὰ ἀναθέσῃ τὸν τρόπον τῆς διανομῆς εἰς τὴν εὔλογον κρίσιν τρίτου.

Ἄρθρον 1891

Νέμησις ἀνιόντος

Ὁ ἀνιὼν δύναται ἐν ζωῇ νὰ διανείμῃ μεταξὺ τῶν κατιόντων αὐτοῦ τὴν περιουσίαν του *(νέμησις)*. Ἡ διανομὴ γίνεται διὰ συμβάσεως καὶ περιλαμβάνει μόνον τὴν ἐνεστῶσαν περιουσίαν. Ἀλλ' ἐκ τῆς τοιαύτης διανομῆς ὁ ἀνιὼν δὲν δεσμεύεται διὰ τὰς διατάξεις τῆς διαθήκης του.

Ἄρθρον 1892

Στοιχεῖα περιουσίας μὴ περιληφθέντα ἐν τῇ νεμήσει, διανέμονται ὡς ὁρίζει ὁ νόμος.

Ἄρθρον 1893

Ἡ νέμησις, ἐν ᾗ παρελείφθη μεριδοῦχος κατιών, εἶναι ἄκυρος ὡς πρὸς

τὸν παραλειφθέντα κατὰ τὸ ποσοστὸν τῆς νομίμου μοίρας.

Ἄρθρον 1894

Ἐφ' ὅσον διὰ τῆς νεμήσεως προσεβλήθη ἡ νόμιμος μοῖρα κατιόντος τινός, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1827.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ

Συνεισφορὰ

Ἄρθρον 1895

Ποῖα συνεισφέρονται

Οἱ κατιόντες, κληρονομοῦντες ἐξ ἀδιαθέτου, ὑποχρεοῦνται κατὰ τὴν διανομὴν τῆς κληρονομίας νὰ συνεισφέρωσι πρὸς ἀλλήλους: 1. πᾶσαν παροχὴν γενομένην πρὸς αὐτοὺς διὰ πράξεως ἐν ζωῇ ὑπὸ τοῦ κληρονομουμένου εἴτε διὰ συστάσεως προικὸς, εἴτε πρὸς ἀποκατάστασιν ἰδίου αὐτῶν οἴκου, εἴτε πρὸς ἔναρξιν ἢ ἐξακολούθησιν ἐπαγγέλματος, ἐκτὸς ἂν ὁ κληρονομούμενος κατὰ τὴν παροχὴν ὥρισεν ἄλλως· 2. πᾶσαν δαπάνην γενομένην πρὸς ἐπαγγελματικὴν μόρφωσιν τοῦ κατιόντος, ἐφ' ὅσον ἡ δαπάνη αὕτη ὑπερέβη τὸ ἀνάλογον πρὸς τὴν περιουσιακὴν κατάστασιν τοῦ κληρονομουμένου μέτρον, ἐκτὸς ἂν οὗτος κατὰ τὴν παροχὴν ὥρισεν ἄλλως· 3. πᾶσαν πρὸς αὐτοὺς δωρεάν, ἐφ' ὅσον ὁ κληρονομούμενος διέταξε τὴν συνεισφορὰν ἢ τὸν καταλογισμὸν αὐτῆς εἰς τὴν κληρονομικὴν αὐτῶν μερίδα.

Ἄρθρον 1896

Συνεισφορὰ εἰς θέσιν ἄλλου

Ἐὰν ὁ κατιών, ὅστις ὡς κληρονόμος θὰ ἦτο ὑπόχρεως εἰς συνεισφοράν, ἐξέπεσε πρὸ ἢ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κληρονομουμένου, ὁ τὴν θέσιν αὐτοῦ λαμβάνων κατιὼν ὑποχρεοῦται εἰς συνεισφορὰν τῶν εἰς τὸν ἐκπεσόντα γενομένων παροχῶν.

Ἐὰν ὁ κληρονομούμενος ἔταξεν ὑποκατάστατον διὰ τὸν ἐκπεσόντα κατιόντα, ἐν ἀμφιβολίᾳ ὁ ὑποκατάστατος ὑποχρεοῦται εἰς συνεισφορὰν τῶν εἰς τὸν ἐκπεσόντα γενομένων παροχῶν.

Ἄρθρον 1897

Συνεισφορὰ ἐπὶ τῆς ἐκ διαθήκης διαδοχῆς

Ἐὰν ὁ κληρονομούμενος ἐγκατέστησε κληρονόμους τοὺς κατιόντας αὐτοῦ κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν μεριδων, καθ' ἣν οὗτοι θὰ ἐκληρονόμουν καὶ ἄνευ διαθήκης, ἐν ἀμφιβολίᾳ ὑφίσταται ὑποχρέωσις πρὸς συνεισφορὰν καθ' ἣν ἔκτασιν καὶ ἐν τῇ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχῇ.

Ἄρθρον 1898

Παροχὴ εἰς ἀπώτερον κατιόντα

Παροχὴ γενομένη παρὰ τοῦ κληρονομουμένου πρὸς ἀπώτερον κατιόντα πρὸ τῆς ἐκπτώσεως τοῦ ἀποκλείοντος αὐτὸν ἐγγυτέρου τοιούτου ἢ πρὸς κατιόντα ὑπεισερχόμενον ὡς ὑποκατάστατον ἄλλου κατιόντος δὲν συνεισφέρεται, ἐκτὸς ἂν ὁ κληρονομούμενος κατὰ τὴν παροχὴν διέταξε τὴν συνεισφοράν.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὸν λαβόντα παρὰ τοῦ κληρονομουμένου παροχήν, πρὶν ἢ ἀποκτήσῃ τὴν νομικὴν θέσιν κατιόντος.

Ἄρθρον 1899

Πῶς γίνεται ἡ συνεισφορὰ

Ἡ συνεισφορὰ γίνεται ὑπολογιζομένης τῆς ἀξίας τῆς συνεισενεκτέας παροχῆς εἰς τὴν μεταξὺ τῶν κατιόντων διανεμητέαν κληρονομίαν, εἶτα δὲ ἀφαιρουμένης τῆς ἀξίας ταύτης ἐκ τῆς μερίδος τοῦ εἰς συνεισφορὰν ὑποχρέου.

Διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀξίας τῆς παροχῆς λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἐγένετο αὕτη.

Ἄρθρον 1900

Ὑπερτέρα ἡ ἀξία τοῦ συνεισενεκτέου

Ἐὰν ἡ ἀξία τῆς ὑπὸ τοῦ κατιόντος συνεισενεκτέας παροχῆς ὑπερβαίνῃ τὴν ἀνήκουσαν εἰς αὐτὸν μερίδα, δὲν ὑποχρεοῦται οὗτος διὰ τὸ ἐπὶ πλέον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ κληρονομία διανέμεται μεταξὺ τῶν λοιπῶν κληρονόμων μὴ ὑπολογιζομένης τῆς ὑπὸ τοῦ κατιόντος συνεισενεκτέας παροχῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ

Κληρονόμος ἐξ ἀπογραφῆς

Ἄρθρον 1901

Εὐθύνη ἁπλοῦ κληρονόμου

Ὁ κληρονόμος εὐθύνεται καὶ διὰ τῆς ἰδίας του περιουσίας διὰ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς κληρονομίας. Κληροδοσίαι καὶ τρόποι ἐκπληροῦνται μετὰ τὰς λοιπὰς ὑποχρεώσεις.

Ἄρθρον 1902

Ἀποδοχὴ ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς

Ὁ κληρονόμος ἐνόσῳ δικαιοῦται νὰ ἀποποιηθῇ τὴν κληρονομίαν, δύναται νὰ δηλώσῃ ὅτι ἀποδέχεται ταύτην ἐπ'

ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς. Ἡ δήλωσις γίνεται παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ δικαστηρίου τῆς κληρονομίας.

Ἡ περὶ ἀποδοχῆς δήλωσις θεωρεῖται γενομένη ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς ἐὰν ὁ κληρονόμος εἶναι ἐκ τῶν προσώπων, δι' ἃ ἡ ἀποδοχὴ τῆς κληρονομίας γίνεται κατὰ νόμον ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς.

Ἄρθρον 1903

Προθεσμία ἀπογραφῆς

Ὁ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμος ὀφείλει νὰ περατώσῃ τὴν ἀπογραφὴν τῆς κληρονομικῆς περιουσίας ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς δηλώσεως τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ἄρθρον 1904

Εὐθύνη κληρονόμου ἐξ ἀπογραφῆς

Ὁ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμος εὐθύνεται διὰ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς κληρονομίας μέχρι τοῦ ἐνεργητικοῦ αὐτῆς. Οὐδεμία σύγχυσις ἐπέρχεται περὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων αὐτοῦ ἔναντι τῆς κληρονομίας.

Ἄρθρον 1905

Ἡ κληρονομία χωριστὴ ὁμάς

Ἀπὸ τῆς δηλώσεως τῆς ἀποδοχῆς τῆς κληρονομίας ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῆς κληρονομίας ἀποχωρίζονται αὐτοδικαίως τῆς περιουσίας τοῦ κληρονόμου καὶ ἀποτελοῦσι χωριστὴν ὁμάδα.

Ἄρθρον 1906

Ἐγγραφὴ ὑποθήκης

Ἐὰν ἐγένετο ἀποδοχὴ τῆς κληρονομίας ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς, πᾶσα ἐγγραφὴ ὑποθήκης ἢ προσημειώσεως ἐπὶ τῶν κληρονομιαίων, ἐξ οἱουδήποτε τίτλου μετὰ θάνατον τοῦ κληρονομουμένου γενομένη, οὐδὲν παρέχει προνόμιον ἔναντι τῶν δανειστῶν τῆς κληρονομίας.

Ἄρθρον 1907

Διοίκησις κληρονομίας

Ὁ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμος διοικεῖ τὴν ὁμάδα τῆς κληρονομίας, εὐθύνεται δὲ διὰ πᾶσαν ἀμέλειαν καὶ ὑπόκειται εἰς λογοδοσίαν.

Ἄρθρον 1908

Ἐκποίησις ἀκινήτων καὶ τίτλων

Ὁ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμος δὲν δύναται ἄνευ ἀδείας τοῦ δικαστηρίου νὰ ἐκποιήσῃ ἀκίνητα τῆς κληρονομίας ἢ δημόσια χρεώγραφα ἢ μετοχὰς ἢ ὁμολογίας ἀνωνύμων ἑταιριῶν. Τὰ ἀκίνητα ἐκποιοῦνται διὰ πλειστηριασμοῦ, ἐκτὸς ἂν τὸ δικαστήριον διατάξῃ ἄλλως.

Ἄρθρον 1909

Παραχώρησις περιουσίας

Ὁ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμος δικαιοῦται νὰ προβῇ εἰς παραχώρησιν τῆς κληρονομικῆς περιουσίας πρὸς τοὺς δανειστὰς τῆς κληρονομίας καὶ τοὺς κληροδόχους κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας. Διὰ τῆς παραχωρήσεως ταύτης ἀπαλλάσσεται πάσης πρὸς αὐτοὺς ὑποχρεώσεως.

Ἄρθρον 1910

Ἀγωγαὶ τοῦ κληρονόμου κατὰ τῆς κληρονομίας

Αἱ ἀγωγαὶ τοῦ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμου κατὰ τῆς κληρονομίας ἀπευθύνονται κατὰ τῶν λοιπῶν κληρονόμων, μὴ ὑπαρχόντων δὲ ἄλλων, διορίζεται κατὰ τὰς περὶ κηδεμόνος σχολαζούσης κληρονομίας διατάξεις εἰδικὸς κηδεμὼν πρὸς διεξαγωγὴν τῆς δίκης.

Ἄρθρον 1911

Ἔκπτωσις ἀπὸ εὐεργετήματος

Ὁ κληρονόμος ἐκπίπτει τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀπογραφῆς: 1. ἐὰν δὲν συνέταξεν ἐμπροθέσμως ἀπογραφήν· 2. ἐὰν ἐκ δόλου συνέταξεν ἀνακριβῆ ἀπογραφήν· 3. ἕνεκα δόλου περὶ τὴν διαχείρισιν τῆς κληρονομικῆς ὁμάδος· 4. ἐὰν ἐξεποίησεν ἀκίνητα ἢ δημόσια χρεώγραφα ἢ μετοχὰς ἢ ὁμολογίας ἀνωνύμων ἑταιριῶν ἄνευ ἀδείας τοῦ δικαστηρίου.

Ἄρθρον 1912

Ἐπὶ προσώπων ἀνικάνων ἢ περιωρισμένης ἱκανότητος πρὸς δικαιοπραξίαν, δι' ἃ ἡ ἀποδοχὴ τῆς κληρονομίας γίνεται κατὰ νόμον ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς, ἔκπτωσις ἀπὸ τοῦ εὐεργετήματος διὰ τὴν μὴ σύνταξιν ἀπογραφῆς ἐπέρχεται ἐὰν ἐντὸς ἔτους, ἀφ' ἧς ταῦτα κατέστησαν ἀπεριορίστως ἱκανά, δὲν προέβησαν εἰς αὐτήν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Δικαστικὴ ἐκκαθάρισις τῆς κληρονομίας

Ἄρθρον 1913

Πότε διατάσσεται

Τὸ δικαστήριον τῆς κληρονομίας, τῇ αἰτήσει παντὸς δανειστοῦ αὐτῆς, δύναται νὰ διατάξῃ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς κληρονομίας.

Ἡ ἐκκαθάρισις διατάσσεται καὶ ἂν ἔτι ἡ κληρονομία σχολάζῃ, ἢ ὁ κληρο-

νόμος ἐδέχθη ταύτην ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς.

Τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἀπορρίψῃ τὴν αἴτησιν, ἂν ὁ κληρονόμος παρέχῃ ἀσφάλειαν ὑπὲρ τοῦ αἰτοῦντος δανειστοῦ.

Ἄρθρον 1914

Ἡ κληρονομία χωριστὴ ὁμάς

Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς διατασσούσης τὴν ἐκκαθάρισιν ἀποφάσεως τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῆς κληρονομίας ἀποχωρίζονται αὐτοδικαίως τῆς περιουσίας τοῦ κληρονόμου καὶ ἀποτελοῦσι χωριστὴν ὁμάδα ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ ἐκκαθαριστοῦ, πᾶσα δὲ ἐγγραφὴ ὑποθήκης ἢ προσημειώσεως ἐπὶ τῶν κληρονομιαίων, ἐξ οἱουδήποτε τίτλου μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κληρονομουμένου γενομένη, οὐδὲν παρέχει προνόμιον ἔναντι τῶν δανειστῶν τῆς κληρονομίας.

Ἄρθρον 1915

Διορισμὸς ἐκκαθαριστῶν

Ἡ διατάσσουσα τὴν ἐκκαθάρισιν ἀπόφασις διορίζει ἐκκαθαριστὴν τῆς κληρονομίας. Ἐκκαθαριστὴς δύναται νὰ διορισθῇ καὶ ὁ κληρονόμος ἢ εἷς ἐκ πλειόνων τοιούτων, ἂν ἔχῃ πλήρη ἱκανότητα πρὸς δικαιοπραξίαν.

Ἄρθρον 1916

Πρόσκλησις κληρονομιῶν δανειστῶν

Ὁ ἐκκαθαριστὴς ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως δημοσιεύει διὰ τοῦ τύπου περίληψιν αὐτῆς μετὰ προσκλήσεως τῶν δανειστῶν τῆς κληρονομίας, ὅπως ἀναγγείλωσι τὰς ἀπαιτήσεις των καὶ τὰ δικαιολογητικὰ αὐτῶν στοιχεῖα.

Ἡ διατάσσουσα τὴν ἐκκαθάρισιν ἀπόφασις καθορίζει τὰ τῆς δημοσιεύσεως. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ἡ περίληψις μετὰ τῆς προσκλήσεως τῶν δανειστῶν δημοσιεύεται εἰς ἐφημερίδα τῆς τελευταίας κατοικίας ἢ διαμονῆς τοῦ κληρονομουμένου.

Ἄρθρον 1917

Ἀναγγελία δανειστῶν

Ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δημοσιεύσεως, πᾶς ἀξιῶν ἑαυτὸν δανειστὴν τῆς κληρονομίας ὀφείλει νὰ ἀναγγείλῃ τὴν ἀπαίτησίν του μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν στοιχείων πρὸς τὸν ἐκκαθαριστήν.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀναγγελθεισῶν ἀπαιτήσεων ὁ ἐκκαθαριστὴς ὑποχρεοῦται ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς ἀναγγελίαν προθεσμίας νὰ περατώσῃ τὴν ἀπογραφὴν τῆς κληρονομίας. Ἡ προθεσμία αὕτη δύναται νὰ παραταθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς κληρονομίας ἕνεκα σπουδαίων λόγων.

Ἄρθρον 1918

Ἔργον ἐκκαθαριστοῦ

Ὁ ἐκκαθαριστὴς διοικεῖ τὴν ὁμάδα τῆς κληρονομίας, εὐθύνεται δὲ διὰ πᾶσαν ἀμέλειαν καὶ ὑπόκειται εἰς λογοδοσίαν.

Μέχρι τοῦ πέρατος τῆς ἀπογραφῆς προβαίνει εἰς τὴν ἐπαλήθευσιν τῶν ὑποχρεώσεων τῆς κληρονομίας, εἰς τὴν εἴσπραξιν τῶν ἀπαιτήσεων καὶ εἰς τὴν ἐκποίησιν τῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων αὐτῆς.

Πᾶν εἰσπραττόμενον χρηματικὸν ποσὸν κατατίθεται ἐντόκως παρ' ἀσφαλεῖ τραπέζῃ.

Ἐπὶ ἐκποιήσεως ἀκινήτων ἢ δημοσίων χρεωγράφων ἢ μετοχῶν ἢ ὁμολογιῶν ἀνωνύμων ἑταιριῶν ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1908.

Ἄρθρον 1919

Ἀμοιβὴ αὐτοῦ

Ὁ ἐκκαθαριστὴς δικαιοῦται εἰς ἀνάλογον ἀμοιβὴν ὁριζομένην ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς κληρονομίας. Τὸ δικαστήριον ἀκροᾶται προηγουμένως τοῦ κληρονόμου, ἐὰν τοῦτο δὲν εἶναι ἀδύνατον ἢ ἐκτάκτως δυσχερές.

Ἄρθρον 1920

Μὴ ἐπάρκεια κληρονομίας

Ἐὰν ἐκ τῆς ἀπογραφῆς προκύπτῃ ὅτι τὸ ἐνεργητικὸν τῆς κληρονομίας δὲν ἐπαρκεῖ πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ὑποχρεώσεων αὐτῆς, ὁ ἐκκαθαριστὴς ὑποχρεοῦται, πρὸ πάσης ἐξοφλήσεως δανειστοῦ, νὰ προκαλέσῃ τὸν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς κληρονομίας κανονισμὸν συμμέτρου πληρωμῆς ὅλων τῶν δανειστῶν, διατηρουμένων τῶν ἐκ τοῦ νόμου ἀποκτηθέντων προνομίων ἢ τῶν πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ κληρονομουμένου ἐγγεγραμμένων ὑποθηκῶν καὶ συσταθέντων ἐνεχύρων.

Οἱ ὑπὸ αἵρεσιν δανεισταὶ κατατάσσονται ὡς τοιοῦτοι.

Ἄρθρον 1921

Δανεισταὶ μὴ ἀναγγελθέντες

Οἱ μὴ ἐμπροθέσμως κατὰ τὸ ἄρθρον 1917 ἀναγγελθέντες δανεισταὶ τῆς κληρονομίας ἱκανοποιοῦνται μόνον ἐφ' ὅσον μετὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν ἀναγγελθέντων ὑπολείπεται κληρονομικὴ περιουσία.

Ἄρθρον 1922

Ἐκκαθάρισις καὶ περιορισμὸς εὐθύνης

Διὰ τῆς διατασσούσης τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς κληρονομίας ἀποφάσεως δὲν ἐπέρχεται περιορισμὸς τῆς εὐθύνης τοῦ κληρονόμου διὰ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς κληρονομίας, ἐνόσῳ οὗτος δὲν εἶναι κληρονόμος ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς. Ἀλλ' ἐὰν ἔχῃ τοιαύτην ἰδιότητα, παύουσιν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὡς ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

Κληρονομικὸν καταπίστευμα

Ἄρθρον 1923

Ἔννοια

Ὁ διαθέτης δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν κληρονόμον, ἵνα ἀφ' ὡρισμένου γεγονότος ἢ χρονικοῦ σημείου παραδώσῃ τὴν παρ' αὐτοῦ ἀποκτηθεῖσαν κληρονομίαν ἢ ποσοστὸν αὐτῆς εἰς ἄλλον *(καταπιστευματοδόχον)*.

Τοιαύτη ὑποχρέωσις δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὸν καταπιστευματοδόχον.

Ἄρθρον 1924

Ἐγκατάστασις μήπω συνειλημμένου

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἐγκατέστησε κληρονόμον πρόσωπον μήπω κατὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ συνειλημμένον, ὁ ἐγκαταστὰς θεωρεῖται ὡς καταπιστευματοδόχος.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὅταν ἐγκατεστάθη κληρονόμος νομικὸν πρόσωπον μήπω κατὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου συνεστημένον.

Ἄρθρον 1925

Ἐγκατάστασις ὑπὸ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν ἢ προθεσμίαν

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἐγκατέστησέ τινα κληρονόμον ὑπὸ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν ἢ προθεσμίαν, ἥτις δὲν ἔχει πληρωθῇ κατὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου, ὁ ἐγκαταστὰς θεωρεῖται ὡς καταπιστευματοδόχος.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἐγκαταστάτου ἐξαρτᾶται ἐκ γεγονότος ἐπερχομένου μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου.

Ἄρθρον 1926

Ἐγκατάστασις ὑπὸ διαλυτικὴν αἵρεσιν ἢ προθεσμίαν

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἐγκατέστησέ τινα κληρονόμον ὑπὸ διαλυτικὴν αἵρεσιν ἢ προθεσμίαν, χωρὶς νὰ ὁρίσῃ τὸν καταπιστευματοδόχον, ὡς τοιοῦτος θεωρεῖται τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον θὰ ἐκληρονόμει τὸν διαθέτην ἐξ ἀδιαθέτου, ἂν οὗτος ἀπέθνησκε κατὰ τὴν πλήρωσιν τῆς αἱρέσεως ἢ προθεσμίας.

Ἄρθρον 1927

Ἀπαγόρευσις ἐκποιήσεως ἢ διαθέσεως

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἀπηγόρευσεν εἰς τὸν κληρονόμον τὴν ἐκποίησιν τῆς κληρονομίας ἢ τὴν διὰ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως διάθεσιν αὐτῆς, ἐν ἀμφιβολίᾳ οἱ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμοι τοῦ κληρονόμου λογίζονται ὡς καταπιστευματοδόχοι.

Ἄρθρον 1928

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἀπηγόρευσεν εἰς τὸν κληρονόμον τὴν ἐκποίησιν τῆς κληρονομίας ἢ τὴν διὰ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως διάθεσιν αὐτῆς, συνάμα δὲ προσδιώρισε τὸ πρόσωπον, χάριν τοῦ ὁποίου ἔταξε τὴν ἀπαγόρευσιν, ἐν ἀμφιβολίᾳ τὸ οὕτω προσδιορισθὲν πρόσωπον λογίζεται καταπιστευματοδόχος.

Ἄρθρον 1929

Οἰκογενειακὸν καταπίστευμα

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἐγκαταστήσας κληρονόμον ὥρισεν ἵνα ἡ κληρονομία ἢ ποσοστὸν αὐτῆς διατηρηθῇ ἐν τῇ ἑαυτοῦ οἰκογενείᾳ, ἐπιφυλαττομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1923 § 2 ὡς καταπιστευματοδόχοι μετὰ θάνατον τοῦ ἐγκαταστάτου ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζονται πάντα τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐκληρονόμουν ἐξ ἀδιαθέτου τὸν διαθέτην, ἂν οὗτος ἀπέθνησκε κατὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐγκαταστάτου.

Δι' ἄλλους περαιτέρω συγγενεῖς τοῦ διαθέτου δὲν ἰσχύει τὸ οἰκογενειακὸν καταπίστευμα.

Ἄρθρον 1930

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἐγκαταστήσας κληρονόμον ὥρισεν, ἵνα ἡ κληρονομία ἢ ποσοστὸν αὐτῆς διατηρηθῇ ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ κληρονόμου, ἐπιφυλαττομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1923 § 2 ὡς καταπιστευματοδόχοι μετὰ θάνατον τοῦ ἐγκαταστάτου ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζονται πάντα τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐκληρονόμουν ἐξ ἀδιαθέτου τὸν κληρονόμον.

Δι' ἄλλους περαιτέρω συγγενεῖς τοῦ κληρονόμου δὲν ἰσχύει τὸ οἰκογενειακὸν καταπίστευμα.

Ἄρθρον 1931

Εἰδικὴ περίπτωσις βεβαρημένου

Κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 1924 καὶ 1925 μέχρι τῆς ἐπαγωγῆς τῆς κληρονομίας εἰς τὸν καταπιστευματοδόχον χωρεῖ ὡς πρὸς τὴν μερίδα τούτου ἡ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχή.

Ἄρθρον 1932

Σιωπηρὰ ὑποκατάστασις

Ὁ ἐγκατασταθεὶς ὡς καταπιστευματοδόχος, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται ταχθεὶς καὶ ὡς ὑποκατάστατος τοῦ κληρονόμου.

Ἄρθρον 1933

Ἅπαις κατιὼν ὡς καταπιστευματοδόχος

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἐγκατέστησε καταπιστευματοδόχον διὰ τὴν περίπτωσιν θανάτου τοῦ κατιόντος αὐτοῦ, ὅστις κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς διαθήκης ἐστερεῖτο τέκνων, ὁ καταπιστευματοδόχος θεωρεῖται ἐγκατασταθεὶς διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ κατιὼν ἤθελεν ἀποβιώσει ἄνευ τέκνων.

Ἄρθρον 1934

Ἔκτασις καταπιστεύματος

Τὸ δικαίωμα τοῦ καταπιστευματοδόχου ἐν ἀμφιβολίᾳ ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῆς μερίδος, ἣν ἐκτήσατο ὁ κληρονόμος ἕνεκα τῆς ἐκπτώσεως συγκληρονόμου τινός. Ἐν ἀμφιβολίᾳ δὲν περιλαμβάνει καὶ τὸ εἰς τὸν κληρονόμον καταλειφθὲν ἐξαίρετον.

Ἄρθρον 1935

Χρόνος ἐπαγωγῆς

Ἡ ἐπαγωγὴ τῆς κληρονομίας εἰς τὸν καταπιστευματοδόχον, ἐνόσῳ ὁ διαθέτης δὲν ἔταξεν ἄλλο τι γεγονὸς ἢ χρονικὸν σημεῖον, χωρεῖ ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ κληρονόμου.

Εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 1924 ἡ ἐπαγωγὴ χωρεῖ ἅμα τῷ τοκετῷ, ἢ ἅμα τῇ συστάσει τοῦ νομικοῦ προσώπου.

Ἄρθρον 1936

Ὑπαρξις τετιμημένου

Καταπιστευματοδόχος δύναται νὰ εἶναι μόνον ὁ κατὰ τὸν χρόνον τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπαγωγῆς τῆς κληρονομίας ἐν ζωῇ ὑπάρχων, ἢ τουλάχιστον συνειλημμένος.

Ἐὰν ὁ καταπιστευματοδόχος δὲν ζῇ, ἢ δὲν εἶναι συνειλημμένος ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ, ἐφ' ὅσον ὁ διαθέτης δὲν ὥρισεν ἄλλως, ἡ κληρονομία παραμένει εἰς τὸν κληρονόμον.

Ἄρθρον 1937

Δικαιώματα βεβαρημένου

Μέχρι τῆς εἰς τὸν καταπιστευματοδόχον ἐπαγωγῆς ὁ κληρονόμος ἀσκεῖ τὰς κληρονομικὰς ἀγωγὰς καὶ διαχειρίζεται τὴν κληρονομίαν εὐθυνόμενος ἔναντι τοῦ καταπιστευματοδόχου δι' ἐπιμέλειαν, οἵαν ἐν τοῖς ἰδίοις.

Διάθεσις τῶν ἀντικειμένων τῆς κληρονομίας, ἐνόσῳ ὁ διαθέτης δὲν ὥρισεν ἄλλως, συγχωρεῖται μόνον ὅταν ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν κανόνων τῆς τακτικῆς διαχειρίσεως, ἢ συνήνεσεν εἰς αὐτὴν ὁ καταπιστευματοδόχος, ἢ ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 1939. Πᾶσα ἄλλη διάθεσις καθίσταται ἄκυρος ἅμα τῇ ἐπαγωγῇ εἰς τὸν καταπιστευματοδόχον.

Ἄρθρον 1938

Δαπάναι

Μέχρι τῆς εἰς τὸν καταπιστευματοδόχον ἐπαγωγῆς ὁ κληρονόμος φέρει μόνον τὰς ἀναγκαίας καὶ τὰς πρὸς παραγωγὴν καρπῶν δαπάνας, ὡς καὶ τὰ τακτικὰ βάρη τῶν κληρονομιαίων ἀντικειμένων. Πᾶσα ἄλλη δαπάνη κρίνεται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ διοικήσεως ἀλλοτρίων.

Ἄρθρον 1939

Ἀποκατάστασις τοῦ περιλιμπανομένου

Ἐὰν ὁ καταπιστευματοδόχος ἐγκατεστάθη εἰς ὅ,τι θέλει εὑρεθῇ ἐν τῇ κληρονομίᾳ κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰς αὐτὸν ἐπαγωγῆς, ἢ ἂν ὁ διαθέτης ἐπέτρεψεν ἐλευθερίαν διαχειρίσεως εἰς τὸν κληρονόμον, δικαιοῦται οὗτος εἰς πᾶσαν διάθεσιν τῶν κληρονομιαίων ἀντικειμένων.

Ἄρθρον 1940

Ἀποδοχὴ ἢ ἀποποίησις καταπιστεύματος

Ἅμα τῇ ἐπαγωγῇ τῆς κληρονομίας εἰς τὸν καταπιστευματοδόχον οὗτος δικαιοῦται νὰ ἀποδεχθῇ ἢ ἀποποιηθῇ τὴν κληρονομίαν κατὰ τὰς περὶ ἀποδοχῆς ἢ ἀποποιήσεως αὐτῆς διατάξεις.

Ἄρθρον 1941

Ἀποκατάστασις καὶ ἀποτέλεσμα

Ἅμα τῇ ἐπαγωγῇ τῆς κληρονομίας εἰς τὸν καταπιστευματοδόχον ὁ κληρονόμος παύει ὢν κληρονόμος καὶ ὑποχρεοῦται νὰ παραδώσῃ τὴν κληρονομίαν, εἰς ἣν κατάστασιν θὰ εὑρίσκετο αὕτη μετὰ τακτικὴν διαχείρισιν, ἐκτὸς τῶν μέχρι τῆς ἐπαγωγῆς παραχθέντων καρπῶν. Ὁ καταπιστευματοδόχος δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ λογοδοσίαν.

Τὰ διὰ τῆς συγχύσεως ἀποσβεσθέντα δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις ἀναβιοῦσιν αὐτοδικαίως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ἐκποίησις τῆς κληρονομίας

Ἄρθρον 1942

Πώλησις κληρονομίας

Ὁ κληρονόμος δύναται νὰ πωλήσῃ τὴν ἐπαχθεῖσαν εἰς αὐτὸν κληρονομίαν ὁλόκληρον ἢ ποσοστὸν αὐτῆς.

Ἡ πώλησις γίνεται διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου.

Ἄρθρον 1943

Τί περιλαμβάνει

Πᾶν ὄφελος προερχόμενον ἐκ τῆς ματαιώσεως κληροδοσίας ἢ τρόπου, ἢ ἐκ καταπιστεύματος, ἢ ἐκ τῆς πρὸς συνεισφορὰν ὑποχρεώσεως συγκληρονόμου, ἀνήκει εἰς τὸν ἀγοραστήν.

Ἄρθρον 1944

Κληρονομικὴ μερὶς ἐπαγομένη εἰς τὸν πωλητὴν μετὰ τὴν ἀγοραπωλησίαν ἐκ καταπιστεύματος, ἢ ἐξ ἐκπτώσεως συγκληρονόμου, ὡς ἐπίσης καὶ τὸ καταλειφθὲν εἰς τὸν πωλητὴν ἐξαίρετον, ἐν ἀμφιβολίᾳ δὲν λογίζονται περιλαμβανόμενα εἰς τὴν πώλησιν.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ οἰκογενειακῶν ἐγγράφων καὶ κειμηλίων.

Ἄρθρον 1945

Ὑποχρεώσεις πωλητοῦ

Ὁ πωλητὴς ὑποχρεοῦται νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τὸν ἀγοραστὴν τὰ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀγοραπωλησίας ὑπάρχοντα ἀντικείμενα τῆς κληρονομίας, συμπεριλαμβανομένων καὶ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἀπέκτησε πρὸ τῆς ἀγοραπωλησίας ἐπὶ τῇ βάσει δικαιώματος τῆς κληρονομίας ἢ ὡς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν χειροτέρευσιν, καταστροφὴν ἢ ἀφαίρεσιν ἀντικειμένου αὐτῆς, ἢ διὰ δικαιοπραξίας σχετιζομένης πρὸς τὴν κληρονομίαν.

Ἄρθρον 1946

Ὁ πωλητὴς διὰ πᾶσαν πρὸ τῆς ἀγοραπωλησίας ἀνάλωσιν ἢ ἄνευ ἀνταλλάγματος ἐκποίησιν ἀντικειμένου τῆς κληρονομίας ὑποχρεοῦται νὰ ἀποκαταστήσῃ εἰς τὸν ἀγοραστὴν τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀναλώσεως ἢ ἐκποιήσεως ἀντίστοιχον ἀξίαν, ἐκτὸς ἂν ὁ ἀγοραστὴς κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς ἀγοραπωλησίας ἦτο ἐν γνώσει τῆς ἀναλώσεως ἢ ἐκποιήσεως.

Ὁ ἀγοραστὴς δὲν δικαιοῦται εἰς ἀποζημίωσιν ἕνεκα χειροτερεύσεως, καταστροφῆς ἢ ἀδυναμίας ἐξ ἄλλου λόγου πρὸς ἀπόδοσιν ἀντικειμένου τῆς κληρονομίας.

Ἄρθρον 1947

Ἐλαττώματα, ἔλλειψις δικαιώματος, βάρη

Ὁ πωλητὴς τῆς κληρονομίας δὲν εὐθύνεται ἕνεκα πραγματικῶν ἢ νομικῶν ἐλαττωμάτων τῶν κατ' ἰδίαν ἀντικειμένων αὐτῆς.

Ὁ πωλητὴς εὐθύνεται διὰ τὴν ὕπαρξιν τοῦ κληρονομικοῦ του δικαιώματος, ὡς καὶ ὅτι τοῦτο εἶναι ἐλεύθερον καταπιστεύματος, κληροδοσίας, ἢ τρόπου ἢ βάρους νομίμου μοίρας, ἢ ὑποχρεώσεως πρὸς συνεισφοράν, διορισμοῦ ἐκτελεστοῦ διαθήκης καὶ διατάξεως τοῦ διαθέτου ἀφορώσης τὴν διανομήν.

Ὁ πωλητὴς εὐθύνεται ἐπίσης διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀπογραφῆς.

Ἄρθρον 1948

Τὰ διὰ συγχύσεως ἀποσβεσθέντα

Ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα ἀποσβεσθέντα ἕνεκα συγχύσεως ἅμα τῇ ἐπαγωγῇ τῆς κληρονομίας, θεωροῦνται μεταξὺ πωλητοῦ καὶ ἀγοραστοῦ ὡς μὴ ἀποσβεσθέντα.

Ἄρθρον 1949

Ὑποχρεώσεις ἀγοραστοῦ

Ὁ ἀγοραστὴς ὑποχρεοῦται ἔναντι τοῦ πωλητοῦ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς κληρονομίας, πλὴν ἐκείνων, δι' ἃς κατὰ τὸ ἄρθρον 1947 εὐθύνεται ὁ πωλητής. Ὁ ἀγοραστὴς ὑποχρεοῦται ἔναντι τοῦ πωλητοῦ καὶ διὰ τοὺς βαρύνοντας τὴν κληρονομίαν φόρους.

Ἐὰν ὁ πωλητὴς ἐξεπλήρωσε πρὸ τῆς ἀγοραπωλησίας ὑποχρέωσιν τῆς κληρονομίας, δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρον 1950

Ὠφελήματα, βάρη, κίνδυνος

Τὰ πρὸ τῆς ἀγοραπωλησίας ἐξαχθέντα ὠφελήματα ἐκ τῆς κληρονομίας ἀνήκουσιν εἰς τὸν πωλητήν, ὅστις φέρει καὶ τὰ ἀναλογοῦντα εἰς τὸν χρόνον τοῦτον βάρη, ἐν οἷς καὶ τοὺς τόκους τῶν ὑποχρεώσεων τῆς κληρονομίας.

Ἄρθρον 1951

Ἀπὸ τῆς καταρτίσεως τῆς ἀγοραπωλησίας ὁ ἀγοραστὴς φέρει τὸν κίνδυνον τῆς τυχαίας καταστροφῆς ἢ χειροτερεύσεως τῶν ἀντικειμένων τῆς κληρονομίας. Ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου ἀνήκουσιν εἰς τὸν ἀγοραστὴν τὰ ὠφελήματα καὶ φέρει οὗτος τὰ βάρη.

Ἄρθρον 1952

Δαπάναι

Ὁ ἀγοραστὴς ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν πωλητὴν τὰς γενομένας ὑπὸ τούτου πρὸ τῆς ἀγοραπωλησίας ἀναγκαίας δαπάνας ἐπὶ τῆς κληρονομίας. Διὰ πᾶσαν ἄλλην δαπάνην γενομέ-

νην πρὸ τῆς ἀγοραπωλησίας ὁ ἀγοραστὴς ὑποχρεοῦται, μόνον ἐφ' ὅσον ἡ ἐξ αὐτῆς αὔξησις τῆς ἀξίας τῆς κληρονομίας σώζεται κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀγοραπωλησίας.

Ἄρθρον 1953

Εὐθύνη πρὸς δανειστὰς

Ὁ ἀγοραστὴς ἀπὸ τῆς καταρτίσεως τῆς ἀγοραπωλησίας εὐθύνεται ἔναντι τῶν δανειστῶν τῆς κληρονομίας, ἐξακολουθεῖ δὲ ἀκεραία καὶ ἡ εὐθύνη τοῦ πωλητοῦ. Τοῦτο ἰσχύει καὶ περὶ ὑποχρεώσεων, δι' ἃς ὁ ἀγοραστὴς δὲν εἶναι ὑπόχρεως ἔναντι τοῦ πωλητοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 1949 καὶ 1950.

Συμφωνία μεταξὺ πωλητοῦ καὶ ἀγοραστοῦ ἀπαλλάσσουσα τὸν ἀγοραστὴν ἢ περιορίζουσα τὴν εὐθύνην αὐτοῦ, δὲν ἰσχύει ἔναντι τῶν δανειστῶν.

Ἄρθρον 1954

Ἀπογραφῆς εὐεργέτημα

Ὁ ἀγοραστὴς δύναται νὰ ἀσκήσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπ' ὠφελείᾳ ἀπογραφῆς ἀποδοχῆς τῆς κληρονομίας, ἐφ' ὅσον ὁ πωλητὴς εἶχε τὸ δικαίωμα τοῦτο κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς ἀγοραπωλησίας.

Ἡ ὑπὸ τοῦ πωλητοῦ ἢ ἀγοραστοῦ σύνταξις ἀπογραφῆς ὠφελεῖ ἀμφοτέρους.

Ἄρθρον 1955

Ἄλλαι συμβάσεις ἐκποιήσεως

Αἱ διατάξεις περὶ πωλήσεως κληρονομίας ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ πάσης ἄλλης συμβάσεως σκοπούσης τὴν ἐκποίησιν κληρονομίας.

Ἐπὶ δωρεᾶς ὁ δωρητὴς δὲν εὐθύνεται διὰ τὴν πρὸ τῆς δωρεᾶς ἀνάλωσιν ἢ ἄνευ ἀνταλλάγματος ἐκποίησιν, οὐδὲ διὰ τὰς ἐλλείψεις ἢ τοὺς περιορισμοὺς τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος, πλὴν ἂν δολίως ἀπεσιώπησε ταῦτα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ

Κληρονομητήριον

Ἄρθρον 1956

Ἔννοια

Τὸ δικαστήριον τῆς κληρονομίας αἰτήσει τοῦ κληρονόμου παρέχει εἰς αὐτὸν πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος καὶ τῆς προσηκούσης εἰς αὐτὸν μερίδος *(κληρονομητήριον)*.

Ἄρθρον 1957

Περιεχόμενον αἰτήσεως

Ὁ αἰτῶν τὴν παροχὴν κληρονομητηρίου ὀφείλει νὰ ἀναφέρῃ ἐν τῇ αἰτήσει: 1. τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ κληρονομουμένου· 2. τὴν διαθήκην καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, ἢ τὴν συγγενικὴν σχέσιν, ἐφ' ἧς στηρίζει τὸ κληρονομικόν του δικαίωμα· 3. ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἄλλα πρόσωπα ἀποκλείοντα ἢ περιορίζοντα τὸ κληρονομικόν του δικαίωμα, ἢ ὅτι τὰ ὑπάρχοντα ἐξέπεσαν, ὡς καὶ τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐξέπεσαν· 4. ἂν ὑπάρχωσιν ἄλλαι διαθῆκαι, τὸ περιεχόμενον αὐτῶν· 5. ἂν ὑπάρχῃ ἐκκρεμὴς δίκη περὶ τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος.

Ἄρθρον 1958

Ἀπόδειξις

Ὁ αἰτῶν ἀποδεικνύει τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διὰ δημοσίων ἐγγράφων. Ἐὰν ἡ προσαγωγὴ δημοσίου ἐγγράφου εἶναι ἀδύνατος ἢ ἐκτάκτως δυσχερής, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ ἄλλα ἀποδεικτικὰ μέσα, ὑποχρεοῦν ἅμα τὸν αἰτοῦντα νὰ βεβαιώσῃ ἐνόρκως ὅτι δὲν γνωρίζει γεγονὸς ἀντίθετον πρὸς τὰς δηλώσεις του.

Ἄρθρον 1959

Αὐτεπάγγελτος ἔρευνα δικαστηρίου

Τὸ δικαστήριον δικαιοῦται εἰς πᾶσαν αὐτεπάγγελτον ἔρευναν πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν δηλώσεων τοῦ αἰτοῦντος, ἰδίᾳ δὲ νὰ διατάξῃ τὴν δημοσίευσιν τῆς αἰτήσεως καθορίζον καὶ τὸν τρόπον αὐτῆς. Δικαιοῦται ἐπίσης νὰ διατάξῃ τὴν κλήτευσιν καὶ ἀκρόασιν προσώπων ἀξιούντων πιθανῶς κληρονομικὰ δικαιώματα, ἰδίως δὲ προσώπων, ἅτινα, ἀκύρου τυχὸν οὔσης τῆς διατάξεως τελευταίας βουλήσεως, θὰ ἦσαν κληρονόμοι, ἢ προσώπων, ἅτινα ἔχουσιν ἐκκρεμῆ δίκην περὶ τοῦ αὐτοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος.

Ἄρθρον 1960

Ἐπὶ πλειόνων κληρονόμων

Ἐὰν ὑπάρχωσι πλείονες κληρονόμοι, τῇ αἰτήσει οἱουδήποτε ἐξ αὐτῶν παρέχεται κοινὸν κληρονομητήριον. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ αἰτῶν δέον νὰ ἀναφέρῃ τὰ ὀνόματα καὶ τὰς μερίδας ὅλων τῶν κληρονόμων, ὡς καὶ ὅτι ἀπεδέχθησαν οὗτοι τὴν κληρονομίαν, προσέτι δὲ νὰ ἀποδείξῃ τὰς δηλώσεις του ταύτας.

Τὸ δικαστήριον δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ παρ' ὅλων τῶν συγκληρονόμων τὴν ἔνορκον βεβαίωσιν ὅτι δὲν γνωρίζουσι γεγονὸς ἀντίθετον πρὸς τὰς δηλώσεις.

Ἄρθρον 1961

Περιεχόμενον κληρονομητηρίου

Τὸ κληρονομητήριον παρέχεται μόνον ἂν τὸ δικαστήριον κρίνῃ ἀποδεδειγμένα τὰ ἐν τῇ αἰτήσει ἀναφερόμενα.

Τὸ κληρονομητήριον ἀναγράφει τὸν κληρονόμον, ἐπὶ δὲ πλειόνων καὶ τὴν κληρονομικὴν μερίδα ἑκάστου, ἔτι δὲ τὸν ἐκτελεστὴν τῆς διαθήκης, ὡς καὶ τὸν καταπιστευματοδόχον καὶ τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς οὗτος διορίζεται.

Ἄρθρον 1962

Τεκμήριον κληρονομικῆς ἰδιότητος

Ὁ ἐν τῷ κληρονομητηρίῳ κατονομαζόμενος κληρονόμος τεκμαίρεται ὅτι ἔχει τὸ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενον κληρονομικὸν δικαίωμα καὶ ὅτι δὲν περιορίζεται δι' ἄλλων διατάξεων πλὴν τῶν ἐν τῷ κληρονομητηρίῳ ἀναγραφομένων.

Ἄρθρον 1963

Ἰσχὺς δικαιοπραξιῶν

Πᾶσα δικαιοπραξία τοῦ ἐν τῷ κληρονομητηρίῳ ἀναγραφομένου κληρονόμου μετὰ τρίτου ἢ τοῦ τρίτου ἔναντι τοῦ τοιούτου κληρονόμου εἶναι ἰσχυρὰ ὑπὲρ τοῦ τρίτου, ἐφ' ὅσον ἐκτείνεται τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον τεκμήριον, ἐκτὸς ἂν ὁ τρίτος ἦτο ἐν γνώσει τῆς ἀνακριβείας τοῦ κληρονομητηρίου ἢ τῆς δικαστικῆς αὐτοῦ ἀνακλήσεως.

Ἄρθρον 1964

Κληρονομητήριον ἀνακριβὲς

Ὁ ἀληθὴς κληρονόμος ἢ ὁ ἐκτελεστὴς τῆς διαθήκης δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ κατέχοντος ἀνακριβὲς κληρονομητήριον, νὰ παραδώσῃ αὐτὸ εἰς τὸ δικαστήριον τῆς κληρονομίας.

Ὁ λαβὼν ἀνακριβὲς κληρονομητήριον ὀφείλει νὰ παράσχῃ εἰς τὸν ἀληθῆ κληρονόμον πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως τῆς κληρονομίας καὶ περὶ τῆς τύχης τῶν ἀντικειμένων αὐτῆς.

Ἄρθρον 1965

Ἀφαίρεσις ἢ ἀκύρωσις αὐτοῦ

Ἐὰν τὸ παρασχεθὲν κληρονομητήριον εἶναι ἀνακριβές, τὸ δικαστήριον τῆς κληρονομίας διατάσσει τὴν ἀφαίρεσιν αὐτοῦ. Διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τοῦτο ἀποβάλλει τὴν ἰσχύν του.

Ἐὰν ἡ ἀφαίρεσις τοῦ κληρονομητηρίου δὲν εἶναι ἀμέσως δυνατή, τὸ δικαστήριον κηρύττει αὐτὸ δι' ἀποφάσεως ἀνίσχυρον. Περίληψις τῆς ἀποφάσεως δημοσιεύεται διὰ τοῦ τύπου κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀποφάσει καθοριζόμενα. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ἡ περίληψις καταχωρίζεται ἐν ἐφημερίδι τῆς τελευταίας κατοικίας ἢ διαμονῆς τοῦ κληρονομουμένου. Μετὰ παρέλευσιν μηνὸς ἀπὸ τῆς τελευταίας καταχωρίσεως, ἡ κηρύττουσα τὸ κληρονομητήριον ἀνίσχυρον ἀπόφασις ἰσχύει ἔναντι πάντων.

Ἄρθρον 1966

Τὸ δικαστήριον τῆς κληρονομίας δικαιοῦται νὰ προβῇ αὐτεπαγγέλτως εἰς ἔρευναν περὶ τῆς ἀκριβείας τοῦ παραχωρηθέντος κληρονομητηρίου καὶ νὰ ἀνακαλέσῃ ἢ τροποποιήσῃ τοῦτο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Κληροδοσίαι

Ἄρθρον 1967

Τὶς βαρεῖται

Βεβαρημένος διὰ κληροδοσίας δύναται νὰ εἶναι ὁ κληρονόμος, ὁ καταπιστευματοδόχος καὶ ὁ κληροδόχος.

Ἐνόσῳ ὁ διαθέτης δὲν ὥρισεν ἄλλως, βεβαρημένος εἶναι ὁ κληρονόμος.

Ἄρθρον 1968

Πλείονες βεβαρημένοι

Ἐὰν βεβαρημένοι εἶναι πλείονες κληρονόμοι ἢ κληροδόχοι, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζονται βεβαρημένοι οἱ μὲν κληρονόμοι ἕκαστος ἀναλόγως τῆς μερίδος του, οἱ δὲ κληροδόχοι ἕκαστος ἀναλόγως τῆς ἀξίας τοῦ εἰς αὐτὸν κληροδοτηθέντος.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν πλείονες εἶναι βεβαρημένοι διὰ κληροδοσίας διαζευκτικῶς.

Ἄρθρον 1969

Ἐξαίρετον

Ἡ εἰς τὸν κληρονόμον καταλειφθεῖσα κληροδοσία *(ἐξαίρετον)* θεωρεῖται ὡς κληροδοσία καὶ καθ' ὅ μέρος βαρεῖται δι' αὐτῆς οὗτος.

Ἄρθρον 1970

Σιωπηρὸν κληροδότημα

Ἐὰν ὁ διαθέτης διέταξεν, ἵνα ὡρισμένον ἀντικείμενον τῆς κληρονομίας μὴ περιέλθῃ εἰς τὸν ἐν τῇ διαθήκῃ ἐγκατάστατον, τοῦτο θεωρεῖται κληροδοτηθὲν εἰς τὸν ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμον.

Ἄρθρον 1971

Προσδιορισμὸς ὑπὸ βεβαρημένου ἢ τρίτου

Ἐὰν ὡς κληροδόχος ἐτάχθη πρόσωπον ἐξ ὡρισμένου κύκλου κατ' ἐπιλογὴν τοῦ βεβαρημένου ἢ τρίτου, ὁ καθορισμὸς τοῦ προσώπου γίνεται ὑπὸ τοῦ βεβαρημένου διὰ δηλώσεως πρὸς τοῦτο, ὑπὸ δὲ τοῦ τρίτου διὰ δηλώσεως πρὸς τὸν βεβαρημένον. Ἐν ἀμφιβολίᾳ ὁ καθορισμὸς λογίζεται ἀνατεθεὶς εἰς τὸν βεβαρημένον.

Ἐὰν ὁ βεβαρημένος ἢ ὁ τρίτος δὲν δύνανται νὰ προβῶσιν εἰς τὸν καθορισμόν, ἢ ἂν ἡ πρὸς τοῦτο ταχθεῖσα δικαστικὴ προθεσμία παρῆλθεν ἄπρακτος, πάντα τὰ πρόσωπα θεωροῦνται δανεισταὶ εἰς ὁλόκληρον καὶ δὲν χωρεῖ ἀναγωγὴ κατὰ τοῦ λαβόντος.

Ἄρθρον 1972

Ἐὰν ὁ διαθέτης κατέλιπε κληροδοσίαν ὑπὲρ πλειόνων, ἀνέθηκε δὲ εἰς τὸν βεβαρημένον ἢ τρίτον νὰ καθορίσῃ ὅ,τι ἐκ τοῦ κληροδοτηθέντος θὰ λάβῃ ἕκαστος, ὁ καθορισμὸς γίνεται κατὰ τὸν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ τρόπον.

Ἐὰν ὁ βεβαρημένος ἢ ὁ τρίτος δὲν δύνανται νὰ προβῶσιν εἰς τὸν καθορισμόν, ἢ ἂν ἡ πρὸς τοῦτο ταχθεῖσα δικαστικὴ προθεσμία παρῆλθεν ἄπρακτος, πάντες οἱ τετιμημένοι δικαιοῦνται κατ' ἴσα μέρη εἰς τὴν κληροδοσίαν.

Ἄρθρον 1973

Ἐὰν ὁ διαθέτης ὥρισεν, ἵνα ὁ τετιμημένος λάβῃ ἓν ἐκ πλειόνων ἀντικειμένων, ἡ δὲ ἐπιλογὴ ἀνετέθη εἰς τρίτον, γίνεται αὕτη διὰ δηλώσεως πρὸς τὸν βεβαρημένον. Ἐὰν ὁ τρίτος δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐπιλογήν, ἢ ἂν ἡ πρὸς τοῦτο ταχθεῖσα δικαστικὴ προθεσμία παρῆλθεν ἄπρακτος, τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιλογῆς μεταβαίνει εἰς τὸν βεβαρημένον.

Ἄρθρον 1974

Προσδιορισμὸς κατὰ δικαίαν κρίσιν

Ὁ διαθέτης δύναται νὰ ἀνάθεσῃ εἰς τὴν δικαίαν κρίσιν τοῦ βεβαρημένου ἢ τρίτου τὸν καθορισμὸν τοῦ κληροδοτουμένου, ἐφ' ὅσον ὥρισε τὸν σκοπὸν τῆς κληροδοσίας. Ἐπὶ τοιαύτης κληροδοσίας ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ ἐπὶ συμβάσεων ἰσχύουσαι διατάξεις περὶ παροχῆς προσδιοριστέας ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων ἢ τρίτου.

Ἄρθρον 1975

Κατάλειψις ἀντικειμένου εἰς πλείονας

Ἐὰν ἐκληροδοτήθη εἰς πλείονας τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1802 ἕως 1806.

Ἄρθρον 1976

Προσαύξησις ἐπὶ κληροδοσίας

Ἐὰν ἐκληροδοτήθη τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον εἰς πλείονας, ἐξέπεσε δὲ εἷς τούτων πρὸ ἢ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου, τὸ μέρος αὐτοῦ προσαυξάνει εἰς τοὺς λοιποὺς κατ' ἀναλογίαν τῆς μερίδος ἑκάστου. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἂν ὁ διαθέτης προσδιώρισε τὰς μερίδας αὐτῶν. Ἐάν τινες ἐκ τῶν κληροδόχων ἐγράφησαν εἰς τὴν αὐτὴν μερίδα, ἡ προσαύξησις χωρεῖ κατὰ προτίμησιν μεταξὺ τούτων.

Ἄρθρον 1977

Ἡ κατὰ προσαύξησιν ἀποκτωμένη ὑπὸ τοῦ κληροδόχου μερὶς θεωρεῖται ὡς πρὸς τὰς κληροδοσίας ἢ τὸν τρόπον, δι' ὧν βαρεῖται οὗτος ἢ ὁ ἐκπεσών, ὡς ἰδιαιτέρα κληροδοσία.

Ἄρθρον 1978

Κληροδόχου προαποβίωσις

Ἡ κληροδοσία καθίσταται ἄκυρος, ἐὰν ὁ κληροδόχος κατὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου δὲν εἶναι πλέον ἐν ζωῇ.

Ἄρθρον 1979

Ἔκπτωσις βεβαρημένου

Ἐὰν ὁ βεβαρημένος δὲν γείνῃ κληρονόμος ἢ κληροδόχος, ἡ κληροδοσία ἐν ἀμφιβολίᾳ διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ καὶ βαρύνει τὸν ὠφελούμενον ἐκ τῆς ἐκπτώσεως τοῦ ἀρχικῶς βεβαρημένου.

Ἄρθρον 1980

Κληροδοσία ἀδύνατος

Κληροδοσία, ἧς ἡ παροχὴ κατὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου εἶναι ἀδύνατος ἢ ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον, εἶναι ἄκυρος.

Ἄρθρον 1981

Κληροδοσίας ματαίωσις

Κληροδοσία ἄκυρος ἢ ματαιωθεῖσα ἀποβαίνει εἰς ὄφελος τοῦ βεβαρημένου, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει περίπτωσις ὑποκαταστάσεως ἢ προσαυξήσεως.

Ἄρθρον 1982

Παραρτήματα κληροδοτηθέντος

Κληροδοσία πράγματος ἐν ἀμφιβολίᾳ περιλαμβάνει καὶ τὰ κατὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου παραρτήματα.

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἔχῃ ἀπαίτησιν ἀποζημιώσεως ἕνεκα βλάβης τοῦ πράγματος ἐπελθούσης μετὰ τὴν περὶ κληροδοσίας διάταξιν, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται κληροδοτηθεῖσα καὶ ἡ ἀπαίτησις αὕτη.

Ἄρθρον 1983

Βάρη τοῦ κληροδοτηθέντος

Ἐὰν ἐκληροδοτήθη ἀντικείμενον ἀνῆκον εἰς τὴν κληρονομίαν, ὁ βεβαρημένος ἐν ἀμφιβολίᾳ δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἀπαλλάξῃ αὐτὸ ἀπὸ τῶν ἐπικειμένων βαρῶν.

Ἐὰν ὁ διαθέτης δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τοιαύτην ἀπαλλαγήν, ἡ κληροδοσία ἐν ἀμφιβολίᾳ περιλαμβάνει καὶ τὴν ἀπαίτησιν ταύτην.

Ἄρθρον 1984

Κληροδοσία ἀλλοτρίου

Ἡ κληροδοσία ὡρισμένου ἀντικειμένου, ὅπερ κατὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου δὲν ἀνήκει εἰς τὴν κληρονομίαν, εἶναι ἄκυρος, ἐκτὸς ἐὰν συνάγεται ὅτι γίνεται καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τοῦτο δὲν ἀνήκει εἰς τὴν κληρονομίαν. Ὡς μὴ ἀνῆκον εἰς τὴν κληρονομίαν θεωρεῖται καὶ ἐκεῖνο, ὅπερ ὁ διαθέτης ὑποχρεοῦται νὰ μεταβιβάσῃ εἰς ἄλλον.

Ἐὰν ὁ διαθέτης κατὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ εἶχε μόνον τὴν νομὴν τοῦ κληροδοτηθέντος, ἐν ἀμφιβολίᾳ ἡ κληροδοσία περιλαμβάνει αὐτήν.

Ἐὰν ὁ διαθέτης δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τρίτου τὸ κληροδοτηθέν, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται κληροδοτηθεῖσα ἡ ἀπαίτησις αὕτη. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὅταν ὁ διαθέτης ἕνεκεν ἀπωλείας ἢ ἀφαιρέσεως συμβάσης μετὰ τὴν περὶ κληροδοσίας διάταξιν δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρον 1985

Ἐφ' ὅσον ἡ κληροδοσία ἀντικειμένου μὴ ἀνήκοντος κατὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου εἰς τὴν κληρονομίαν εἶναι ἰσχυρὰ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ὁ βεβαρημένος ὑποχρεοῦται νὰ προμηθεύσῃ αὐτὸ εἰς τὸν κληροδόχον.

Ἐὰν ὁ βεβαρημένος ἀδυνατῇ νὰ προμηθεύσῃ αὐτό, ἢ πρὸς τοῦτο ἀπαιτῆται δυσανάλογος δαπάνη, ὀφείλεται ἡ ἀξία αὐτοῦ.

Ἄρθρον 1986

Ἕνωσις ἢ ἀνάμιξις τοῦ κληροδοτηθέντος

Ἐὰν ὁ διαθέτης μετὰ τὴν περὶ κληροδοσίας διάταξιν ἥνωσεν ἢ ἀνέμιξε τὸ κληροδοτηθὲν πρᾶγμα μετ' ἄλλου, οὕτως ὥστε ἡ ἐπὶ τοῦ ἄλλου κυριότης νὰ ἐπεκτείνεται καὶ ἐπ' αὐτοῦ, ἢ νὰ γεννᾶται συγκυριότης, ἡ δὲ κατάστασις αὕτη ὑφίσταται κατὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου, ἡ κληροδοσία εἶναι ἄκυρος.

Ἐὰν ἡ ἕνωσις ἢ ἀνάμιξις ἐγένετο παρ' ἄλλου καὶ οὐχὶ τοῦ διαθέτου ὁ δὲ διαθέτης ἀπέκτησεν ἐκ τούτου συγκυριότητα, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται κληροδοτηθεῖσα ἡ συγκυριότης.

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἔχῃ δικαίωμα ἀφαιρέσεως τοῦ ἑνωθέντος πράγματος, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται κληροδοτηθὲν τὸ δικαίωμα τοῦτο.

Ἄρθρον 1987

Ἐπεξεργασία ἢ μεταπλασις

Ἐὰν ὁ διαθέτης μετὰ τὴν περὶ κληροδοσίας διάταξιν δι' ἐπεξεργασίας ἢ μεταπλάσεως τοῦ κληροδοτηθέντος παρήγαγε νέον πρᾶγμα, οὕτως ὥστε κατὰ νόμον ὁ κατασκευαστὴς νὰ γίνεται κύριος αὐτοῦ, ἡ κληροδοσία εἶναι ἄκυρος.

Ἐὰν ἡ τοιαύτη μεταποίησις ἐγένετο παρ' ἄλλου καὶ οὐχὶ τοῦ διαθέτου, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1984 § 3.

Ἄρθρον 1988

Κληροδοσία ἀπαιτήσεως εἰσπραχθείσης

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἐκληροδότησεν ἀπαίτησιν αὐτοῦ, ἐχώρησε δὲ ἐκπλήρωσις αὐτῆς πρὸ τοῦ θανάτου του καὶ τὸ ἀντικείμενον ὑφίσταται ἔτι ἐν τῇ κληρονομίᾳ, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται κληροδοτηθὲν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο. Ἐὰν ἡ ἀπαίτησις ἦτο χρηματική, ἐν ἀμφιβολίᾳ λογίζεται κληροδοτηθὲν ἴσον χρηματικὸν ποσὸν καὶ ἂν τοιοῦτο δὲν ὑπάρχῃ ἐν τῇ κληρονομίᾳ.

Ἄρθρον 1989

Πρᾶγμα κατὰ γένος

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἐκληροδότησε πρᾶγμα κατὰ γένος μόνον ὡρισμένον, ὁ κληροδόχος δικαιοῦται νὰ λάβῃ πρᾶγμα ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς οὗτος τελεῖ.

Ἄρθρον 1990

Ἐὰν ἐκληροδοτήθη πρᾶγμα κατὰ γένος μόνον ὡρισμένον καὶ ὁ καθορισμὸς ἀνετέθη εἰς τὸν κληροδόχον ἢ τρίτον, γίνεται διὰ δηλώσεως τούτων πρὸς τὸν βεβαρημένον. Ἐὰν οὗτοι δὲν δύνανται, ἢ ἂν ἡ πρὸς τοῦτο ταχθεῖσα δικαστικὴ προθεσμία παρῆλθεν ἄπρακτος, ἢ ἂν ὁ γενόμενος καθορισμὸς δὲν εἶναι οἷος πρέπει κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ὁ καθορισμὸς γίνεται παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῆς κληρονομίας.

"Αρθρον 1991

Ἐὰν ἐκληροδοτήθη πρᾶγμα κατὰ γένος μόνον ὡρισμένον, ὡς πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ βεβαρημένου ἕνεκα νομικῶν ἢ πραγματικῶν ἐλαττωμάτων ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ ὑποχρεώσεων τοῦ πωλητοῦ σχετικαὶ διατάξεις. Τὸ αὐτὸ ἐν ἀμφιβολίᾳ ἰσχύει καὶ ἐπὶ κληροδοσίας ὡρισμένου ἀντικειμένου μὴ ἀνήκοντος εἰς τὴν κληρονομίαν, ἐπιφυλαττομένου τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1985 § 2 περιορισμοῦ.

Ἐὰν ἀντικείμενον τῆς κληροδοσίας εἶναι ἀκίνητον, ὁ βεβαρημένος ἐν ἀμφιβολίᾳ δὲν εὐθύνεται ἵνα τὸ ἀκίνητον εἶναι ἐλεύθερον δουλειῶν ἢ ἄλλων ἐμπραγμάτων βαρῶν.

"Αρθρον 1992

Κληροδοσία ὅλων τῶν ἀπαιτήσεων

Ἐὰν ὁ διαθέτης κληροδοτήσῃ ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις αὐτοῦ, ἐν ἀμφιβολίᾳ περιλαμβάνονται μόνον αἱ χρηματικαί, οὐχὶ δὲ ἄλλαι ἀπαιτήσεις ἢ ἀνώνυμοι τίτλοι ἢ καταθέσεις παρὰ τραπέζαις καὶ ταμιευτηρίοις.

"Αρθρον 1993

Κληροδοσία ὀφειλῆς

Ἐὰν ὁ διαθέτης ἐκληροδότησεν ὅ,τι ὀφείλει εἰς τὸν κληροδόχον, ἐν ἀμφιβολίᾳ ὁ βεβαρημένος ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τὸ χρέος, μὴ δικαιούμενος νὰ ἀντιτάξῃ τὴν αἵρεσιν ἢ προθεσμίαν ἢ ἔνστασιν.

"Αρθρον 1994

Ἐὰν ὁ διαθέτης, ἀποσιωπῶν τὴν ὀφειλήν, κληροδοτήσῃ χρηματικὸν ποσὸν εἰς τὸν δανειστήν του, ἐν ἀμφιβολίᾳ ἡ κληροδοσία δὲν λογίζεται καταλειφθεῖσα εἰς ἐξόφλησιν τῆς ὀφειλῆς.

"Αρθρον 1995

Τὸ ἐκ τῆς κληροδοσίας δικαίωμα

Ὁ κληροδόχος ἀποκτᾷ διὰ τῆς κληροδοσίας τὸ ἐνοχικὸν δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ βεβαρημένου τὴν παροχὴν τοῦ κληροδοτηθέντος.

"Αρθρον 1996

Ἐπιφυλαττομένης τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1198, ἐὰν βεβαρημένος διὰ τῆς κληροδοσίας εἶναι ὁ κληρονόμος καὶ ἀντικείμενον τῆς κληροδοσίας εἶναι ὡρισμένον πρᾶγμα ἢ δικαίωμα ἀνῆκον εἰς τὸν διαθέτην, τὸ κληροδοτούμενον, ἐφ' ὅσον οὗτος δὲν διέταξεν ἄλλως, ἀποκτᾶται ἀμέσως καὶ αὐτοδικαίως ὑπὸ τοῦ κληροδόχου. Ἐὰν ἡ κληροδοσία συνίσταται εἰς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ ἐμπραγμάτου βάρους ἢ ἀπὸ ὑποχρεώσεως ἔναντι τοῦ διαθέτου, ἡ ἀπαλλαγὴ χωρεῖ ἀμέσως καὶ αὐτοδικαίως ὑπὲρ τοῦ κληροδόχου.

"Αρθρον 1997

Χρόνος ἐπαγωγῆς ἢ κτήσεως

Τὸ ἐκ τῆς κληροδοσίας δικαίωμα ἀποκτᾶται ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ διαθέτου *(ἐπαγωγὴ τῆς κληροδοσίας)*. Ὁ κληροδόχος δικαιοῦται νὰ ἀποποιηθῇ τὴν κληροδοσίαν.

"Αρθρον 1998

Ἐπὶ αἱρέσεως ἢ προθεσμίας

Ἐπὶ κληροδοσίας ὑπὸ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν ἢ προθεσμίαν πληρουμένην μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου, ἡ ἐπαγωγὴ αὐτῆς γίνεται, ἅμα ὡς πληρωθῇ ἡ αἵρεσις ἢ ἡ προθεσμία.

"Αρθρον 1999

Ἐὰν ὁ κληροδόχος κατὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου δὲν ἔχῃ εἰσέτι συλληφθῇ, ἢ ἂν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ προσδιορίζεται διὰ γεγονότος ἐπερχομένου μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου, ἡ ἐπαγωγὴ γίνεται ἅμα τῷ τοκετῷ, ἢ ἅμα ὡς ἐπέλθῃ τὸ γεγονός.

"Αρθρον 2000

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν δύο προηγουμένων ἄρθρων διὰ τὸν μεταξὺ τοῦ θανάτου τοῦ διαθέτου καὶ τῆς ἐπαγωγῆς τῆς κληροδοσίας χρόνον ἐφαρμόζονται αἱ περὶ ἀναβλητικῆς αἱρέσεως διατάξεις.

"Αρθρον 2001

Ἀποποίησις κληροδοσίας

Ὁ κληροδόχος δὲν δύναται μετὰ τὴν ἀποδοχὴν νὰ ἀποποιηθῇ τὴν κληροδοσίαν.

Ἡ ἀποδοχὴ καὶ ἡ ἀποποίησις γίνονται διὰ δηλώσεως πρὸς τὸν βεβαρημένον. Ἡ δήλωσις γίνεται μόνον μετὰ τὴν ἐπαγωγὴν τῆς κληροδοσίας, εἶναι δὲ ἄκυρος, ἂν γείνῃ ὑπὸ αἵρεσιν ἢ προθεσμίαν ἢ μερικῶς.

Αἱ διὰ τὴν ἀποδοχὴν ἢ ἀποποίησιν τῆς κληρονομίας ἰσχύουσαι διατάξεις τῶν ἄρθρων 1854, 1855 § 2 καὶ 1856 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ κληροδοσίας.

"Αρθρον 2002

Ἐὰν ὁ χρόνος τῆς ἐκπληρώσεως τῆς κληροδοσίας ἀφίεται εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ βεβαρημένου, ἐν ἀμφιβολίᾳ ἡ παροχὴ καθίσταται ἀπαιτητὴ ἅμα τῷ θανάτῳ αὐτοῦ.

"Αρθρον 2003

Καρποὶ κληροδοτηθέντος

Ἐὰν ἐκληροδοτήθη ὡρισμένον ἀντικείμενον ἀνῆκον εἰς τὴν κληρονομίαν, ὁ βεβαρημένος ὑποχρεοῦται νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν κληροδόχον καὶ τοὺς συλ-

λεγέντας καρπούς ἀπὸ τῆς ἐπαγωγῆς τῆς κληροδοσίας, ὡς καὶ πᾶν ὅ,τι περιῆλθεν εἰς αὐτὸν ἄλλως ἐξ αἰτίας τοῦ κληροδοτηθέντος δικαιώματος. Ὁ βεβαρημένος δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν δι' ὠφελήματα, ἅτινα δὲν εἶναι καρποί.

Ἄρθρον 2004

Δαπάναι

Ἐὰν ἐκληροδοτήθη ὡρισμένον πρᾶγμα ἀνῆκον εἰς τὴν κληρονομίαν, ὁ βεβαρημένος δύναται, κατὰ τὰς διατάξεις, αἵτινες διέπουσι τὰς μεταξὺ κυρίου καὶ νομέως σχέσεις, νὰ ἀπαιτήσῃ ἀποζημίωσιν διὰ τὰς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου ἐπὶ τοῦ πράγματος γενομένας δαπάνας, ὡς καὶ διὰ τὰ καταβληθέντα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διαθέτου πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ πράγματος ἀπὸ βαρῶν.

Ἄρθρον 2005

Ἐπὶ βεβαρημένου κληροδόχου

Κληροδόχος βεβαρημένος διὰ κληροδοσίας ἢ τρόπου, ὑποχρεοῦται πρὸς ἐκπλήρωσιν, μόνον ἀφ' ἧς καὶ οὗτος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ εἰς αὐτὸν καταλειφθέν.

Ἄρθρον 2006

Κληροδόχος βεβαρημένος διὰ κληροδοσίας ἢ τρόπου δύναται καὶ μετὰ τὴν ἀποδοχὴν τῆς καταλειφθείσης εἰς αὐτὸν κληροδοσίας νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐκπλήρωσιν, ἐφ' ὅσον τὸ ὑπ' αὐτοῦ λαμβανόμενον ἐκ τῆς κληροδοσίας δὲν ἐξαρκεῖ πρὸς ἐκπλήρωσιν.

Ἐὰν κατὰ τὸ ἄρθρον 1979 εἰς τὴν θέσιν τοῦ βεβαρημένου ὑπεισέλθῃ ἕτερος, δὲν εὐθύνεται πλειότερον τοῦ κληροδόχου.

Ἄρθρον 2007

Κληροδοσίας ἐλάττωσις

Ἐὰν ἡ ἐκ τῆς κληροδοσίας παροχὴ ὑφίσταται μείωσιν, συμφώνως πρὸς τὰς περὶ νομίμου μοίρας διατάξεις ἢ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἐν ἀμφιβολίᾳ ὁ κληροδόχος δικαιοῦται καὶ οὗτος νὰ μειώσῃ ἀναλόγως τὰ ἐπιβεβλημένα εἰς αὐτὸν βάρη.

Ἄρθρον 2008

Ὑποκατάστασις

Ἐὰν ὁ διαθέτης διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ κατὰ πρῶτον τετιμημένος δὲν ἀποκτήσῃ τὴν κληροδοσίαν, κατέλιπεν εἰς ἄλλον τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ ὑποκαταστάσεως κληρονόμου διατάξεις τῶν ἄρθρων 1810 ἕως 1812.

Ἄρθρον 2009

Ὑποκατάστασις καταπιστευτική

Διάταξις τοῦ διαθέτου ἵνα ἀφ' ὡρισμένου χρονικοῦ σημείου ἢ γεγονότος ἐπερχομένου μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς κληροδοσίας, τὸ κληροδοτηθὲν περιέρχεται εἰς ἄλλον *(ὑποκατάστασις καταπιστευτική)* ἰσχύει μόνον ὑπὲρ κοινωφελοῦς σκοποῦ, ἢ ὑπὲρ τῶν ἐξ αἵματος συγγενῶν τοῦ διαθέτου κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν ἢ μέχρι καὶ τοῦ τρίτου βαθμοῦ ἐκ πλαγίου, ὑπαρχόντων ἐν τῷ χρόνῳ τοῦ θανάτου τοῦ βεβαρημένου πρώτου κληροδόχου. Ὑπὲρ ἄλλων περαιτέρω προσώπων δὲν ἰσχύει ὑποκατάστασις.

Ἄρθρον 2010

Οἰκογενειακὸν κληροδότημα

Ἐὰν κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ διαθέτου τὸ κληροδοτηθὲν δέον νὰ διατηρηθῇ ἐσαεὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ οἰκογενείᾳ, θεωροῦνται ὡς τετιμημένοι καθ' ὑποκατάστασιν διὰ κληροδοσίας μόνον ἐκεῖνοι ἐκ τῶν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου συγγενῶν, οἵτινες θὰ ἐκληρονόμουν ἐξ ἀδιαθέτου τὸν διαθέτην ἂν ἀπέθνησκε κατὰ τὸν θάνατον τοῦ βεβαρημένου πρώτου κληροδόχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ

Τρόπος

Ἄρθρον 2011

Ἐὰν ἡ τελευταία διάταξις περιέχῃ τρόπον, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1789, 1967, 1968, 1973, 1974, 1979, 1980, 1989 καὶ 2002.

Ἄρθρον 2012

Πρόσωπον ὑπὲρ οὗ ἡ παροχὴ

Ὁ διαθέτης δύναται νὰ τάξῃ τρόπον δι' ὡρισμένον σκοπὸν καὶ νὰ καταλίπῃ εἰς τὸν βεβαρημένον ἢ τρίτον τὸν προσδιορισμὸν τοῦ προσώπου, πρὸς τὸ ὁποῖον νὰ γίνῃ ἡ παροχή.

Ἄρθρον 2013

Καθορισμὸς ὑπὸ βεβαρημένου ἢ τρίτου

Ἐὰν ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὁ καθορισμὸς τοῦ προσώπου ἀνετέθη εἰς τὸν βεβαρημένον καὶ ἡ πρὸς τοῦτο ταχθεῖσα δικαστικὴ προθεσμία παρῆλθεν ἄπρακτος, ὁ καθορισμὸς γίνεται ὑπὸ τοῦ ἐγείραντος τὴν ἀγωγήν.

Ἐὰν ὁ καθορισμὸς τοῦ προσώπου ἀνετέθη εἰς τρίτον, γίνεται διὰ δηλώσεως πρὸς τὸν βεβαρημένον. Ἐὰν ὁ τρίτος δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς τὸν καθορισμόν, ἢ ἂν ἡ πρὸς τοῦτο ταχθεῖσα δικαστικὴ προθεσμία παρῆλθεν ἄπρακτος, ὁ καθορισμὸς γίνεται ὑπὸ τοῦ βεβαρημένου. Ἡ δικαστικὴ

προθεσμία τάσσεται αἰτήσει καὶ τοῦ βεβαρημένου.

Ἄρθρον 2014

Τίς ἀπαιτεῖ τὴν ἐκπλήρωσιν

Τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ τρόπου δικαιοῦνται νὰ ἀπαιτήσωσιν ὁ ἐκτελεστὴς τῆς διαθήκης, ὁ κληρονόμος, ὁ συγκληρονόμος καὶ ὁ ἀμέσως ὠφελούμενος ἐκ τῆς ἐκπτώσεως τοῦ ἀρχικῶς βεβαρημένου διὰ τοῦ τρόπου.

Ἐὰν ἡ ἐκτέλεσις τοῦ τρόπου ἀφορᾷ τὸ δημόσιον συμφέρον, δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ αὐτὴν καὶ ἡ δημοσία ἀρχή.

Ἄρθρον 2015

Τρόπου ἀκυρότης

Ἐὰν ὁ τρόπος εἶναι ἄκυρος, τότε μόνον εἶναι ἄκυρος καὶ ἡ ὑπὲρ τοῦ βεβαρημένου διάταξις, ὅταν τοῦτο προκύπτῃ ὡς θέλησις τοῦ διαθέτου.

Ἄρθρον 2016

Τρόπου ἀδύνατον.

Ἐὰν ἡ ἐκτέλεσις τοῦ τρόπου καθίσταται ἀδύνατος ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ βεβαρημένου, ἐκεῖνος ὅστις θὰ ὠφελεῖτο ἐκ τῆς ἐκπτώσεως τοῦ ἀρχικῶς βεβαρημένου, δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ καταλειφθέντος, καθ' ὅ μέρος τοῦτο ἔπρεπε νὰ δαπανηθῇ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ τρόπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΑΤΟΝ

Ἐκτελεστὴς διαθήκης

Ἄρθρον 2017

Διορισμὸς

Ὁ διαθέτης δύναται ἐν τῇ διαθήκῃ νὰ ὁρίσῃ ἐκτελεστὰς ἕν ἢ πλείονα φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα. Δύναται ὡσαύτως νὰ ἀναθέσῃ εἰς τὸν ἐκτελεστὴν νὰ διορίσῃ συνεκτελεστὰς ἢ διαδόχους αὐτοῦ.

Ἄρθρον 2018

Ἱκανότης

Ὁ διορισμὸς ἐκτελεστοῦ εἶναι ἄκυρος, ἂν οὗτος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποδοχῆς τοῦ λειτουργήματος εἶναι ἀνίκανος ἢ περιωρισμένης ἱκανότητος πρὸς δικαιοπραξίαν.

Ἄρθρον 2019

Ἔναρξις, ἀποδοχή, ἀποποίησις

Τὸ λειτούργημα τοῦ ἐκτελεστοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἀποδοχῆς τούτου.

Ἡ ἀποδοχὴ καὶ ἡ ἀποποίησις γίνονται διὰ δηλώσεως παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ δικαστηρίου τῆς κληρονομίας συνταχθείσης ἐκθέσεως. Ἡ δήλωσις εἶναι ἄκυρος, ἂν γίνῃ πρὸ τῆς ἐπαγωγῆς τῆς κληρονομίας ἢ ὑπὸ αἵρεσιν ἢ προθεσμίαν.

Αἰτήσει παντὸς ἔχοντος συμφέρον, ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου τῆς κληρονομίας τάσσει προθεσμίαν δηλώσεως τοῦ ἐκτελεστοῦ, ἧς ἀπράκτου παρερχομένης, οὗτος θεωρεῖται ἀποποιηθεὶς τὸ λειτούργημα.

Ἄρθρον 2020

Ἐξουσία ἐκτελεστοῦ

Ἔργον τοῦ ἐκτελεστοῦ εἶναι ἡ ἐκτέλεσις τῶν διατάξεων τῆς διαθήκης.

Ὁ ἐκτελεστὴς δικαιοῦται εἰς πᾶσαν πρᾶξιν, εἴτε ρητῶς ἐπιτραπεῖσαν ὑπὸ τοῦ διαθέτου, εἴτε ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων αὐτοῦ. Ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους δικαιοῦται εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς κληρονομίας ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει.

Ἄρθρον 2021

Πράξεις ἀδείᾳ τοῦ δικαστηρίου

Ἐὰν κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀπαιτῆται ἐκποίησις ἀκινήτων τῆς κληρονομίας ἢ δημοσίων χρεωγράφων ἢ μετοχῶν ἢ ὁμολογιῶν ἀνωνύμων ἑταιριῶν, συνομολόγησις δανείου ἢ συμβιβασμοῦ, ἢ δαπάνη ὑπερβαίνουσα τὰς ἑκατὸν χιλιάδας δραχμῶν, δὲν συναινῇ δὲ ὁ κληρονόμος εἰς τοῦτο, ὁ ἐκτελεστὴς δικαιοῦται εἰς ἐπιχείρησιν τῶν πράξεων τούτων κατόπιν ἀδείας τοῦ δικαστηρίου τῆς κληρονομίας. Τὸ δικαστήριον ἀκροᾶται προηγουμένως τοῦ κληρονόμου, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν εἶναι ἀδύνατον ἢ ἐκτάκτως δυσχερές.

Ἄρθρον 2022

Ὁ διαθέτης δύναται διὰ ρητῆς δηλώσεως ἐν τῇ διαθήκῃ νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν ἐκτελεστὴν ἀπὸ τῶν περιορισμῶν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ἄρθρον 2023

Εὐθύνη ἐκτελεστοῦ

Ὁ ἐκτελεστὴς ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν ὑποχρεώσεων αὐτοῦ εὐθύνεται ἔναντι τοῦ κληρονόμου κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἐντολῆς διὰ πᾶσαν ἐκ πταίσματος αὐτοῦ ζημίαν τῆς κληρονομίας. Ἐν περιπτώσει διαχειρίσεως ὑπόκειται καὶ εἰς λογοδοσίαν.

Πλείονες ἐκτελεσταὶ εὐθύνονται ἕνεκα κοινοῦ πταίσματος εἰς ὁλόκληρον.

Ἄρθρον 2024

Πλείονες ἐκτελεσταὶ

Πλείονες ἐκτελεσταὶ ἐνεργοῦσιν ἀπὸ κοινοῦ, ἐκλείποντος δέ τινος ἐξ αὐτῶν ἐνεργοῦσιν οἱ λοιποὶ μόνοι. Ἐν διαφωνίᾳ ἀποφασίζει ἡ πλειοψηφία, ἐπὶ δὲ ἰσοψηφίας κρίνει ἐλευθέρως τὸ δικαστήριον. Ὁ διαθέτης δύναται νὰ ὁρίσῃ ἄλλως.

Συντηρητικὰ μέτρα δύναται νὰ λαμβάνῃ καὶ ἕκαστος τῶν πλειόνων μόνος.

Ἄρθρον 2025

Ἀγωγαὶ τῆς κληρονομίας

Αἱ ἀξιώσεις τῆς κληρονομίας ἀσκοῦνται ὑπὸ τοῦ κληρονόμου.

Ὁ ἐκτελεστὴς τῆς διαθήκης δύναται νὰ ἀσκήσῃ τὰς ἀξιώσεις τῆς κληρονομίας, ἐφ' ὅσον ἔχει τὴν διαχείρισιν τῆς κληρονομίας ἢ τῶν τοιούτων ἀξιώσεων.

Ἄρθρον 2026

Ἀξιώσεις κατὰ τῆς κληρονομίας

Αἱ κατὰ τῆς κληρονομίας ἀξιώσεις ἀσκοῦνται κατὰ τοῦ κληρονόμου.

Ὁ ἐκτελεστὴς δικαιοῦται εἰς δικαστικὴν παρέμβασιν.

Ἄρθρον 2027

Ἀμοιβὴ

Ὁ ἐκτελεστὴς δύναται, ἐφ' ὅσον ὁ διαθέτης δὲν διέταξεν ἄλλως, νὰ ζητήσῃ, ὅπως τὸ δικαστήριον τῆς κληρονομίας ὁρίσῃ ἀνάλογον ἀμοιβήν.

Τὸ δικαστήριον ἀκροᾶται προηγουμένως τοῦ κληρονόμου, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν εἶναι ἀδύνατον ἢ ἐκτάκτως δυσχερές.

Ἄρθρον 2028

Παῦσις λειτουργήματος

Τὸ λειτούργημα τοῦ ἐκτελεστοῦ παύει, ἐὰν ὁ κληρονόμος παρέχῃ ἐγγύησιν ἐπαρκῆ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ὅτι θὰ ἐκτελέσῃ τὰς διατάξεις τῆς διαθήκης, δι' ἃς ἐτάχθη ὁ ἐκτελεστής.

Ἄρθρον 2029

Τὸ λειτούργημα τοῦ ἐκτελεστοῦ παύει διὰ τοῦ θανάτου ἢ διὰ τῆς ἐπερχομένης πλήρους ἢ περιωρισμένης ἀνικανότητος αὐτοῦ πρὸς δικαιοπραξίαν.

Ἄρθρον 2030

Ὁ ἐκτελεστὴς δύναται νὰ παραιτηθῇ κατὰ πάντα χρόνον διὰ δηλώσεως γινομένης παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ δικαστηρίου τῆς κληρονομίας συνταχθείσης ἐκθέσεως. Ἡ παραίτησις γίνεται ἄνευ αἱρέσεως ἢ προθεσμίας καὶ γνωστοποιεῖται εἰς τὸν κληρονόμον.

Ἄρθρον 2031

Ἕνεκα σπουδαίων λόγων καὶ ἰδίᾳ βαρείας παραβάσεως τῶν καθηκόντων αὐτοῦ ἢ ἀνικανότητος πρὸς διαχείρισιν, τὸ δικαστήριον δύναται, αἰτήσει τῶν ἐχόντων συμφέρον, νὰ προβῇ εἰς παῦσιν τοῦ ἐκτελεστοῦ μετὰ προηγουμένην αὐτοῦ ἀκρόασιν, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν εἶναι ἀδύνατος ἢ ἐκτάκτως δυσχερής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ

Δωρεὰ αἰτίᾳ θανάτου

Ἄρθρον 2032

Ἔννοια

Ἐὰν δωρεὰ συμφωνηθῇ ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς προαποβιώσεως τοῦ δωρητοῦ, ἢ τῆς συγχρόνου ἀποβιώσεως ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων, χωρὶς ἐν τῷ μεταξὺ ὁ δωρεοδόχος νὰ ἔχῃ τὴν ἀπόλαυσιν τῶν δωρηθέντων *(δωρεὰ αἰτίᾳ θανάτου)*, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις περὶ δωρεῶν, ἐνόσῳ ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλως.

Ἄρθρον 2033

Ἀνάκλησις

Ἡ δωρεὰ αἰτίᾳ θανάτου ἀνακαλεῖται ὑπὸ τοῦ δωρητοῦ ἐλευθέρως.

Ἡ περὶ ἀνακλήσεως δήλωσις γίνεται διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου καὶ γνωστοποιεῖται εἰς τὸν δωρεοδόχον, ἐφ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ δωρεὰν ἀκινήτου, χρήζει καὶ μεταγραφῆς.

Διὰ τῆς ἀνακλήσεως ἡ δωρεὰ ἀναιρεῖται αὐτοδικαίως.

Ἄρθρον 2034

Συμφωνία περὶ ἀμετακλήτου

Ἐὰν ἡ αἰτίᾳ θανάτου δωρεὰ συνεφωνήθη ἀμετάκλητος, ἀνακαλεῖται μόνον καθ' ἃς περιπτώσεις καὶ καθ' ὃν τρόπον πᾶσα ἄλλη δωρεά.

Ἄρθρον 2035

Δικαίωμα δανειστῶν ἢ μεριδούχων

Ἐπὶ δωρεῶν αἰτίᾳ θανάτου, αἵτινες μειοῦσι τὴν περιουσίαν τοῦ δωρητοῦ ἐπὶ βλάβῃ τῶν δανειστῶν, ἢ προσβάλλουσι τὴν νόμιμον μοῖραν τῶν μεριδούχων, ἐφαρμόζονται αἱ περὶ κληροδοσιῶν διατάξεις.

Ἄρθρον ἀκροτελεύτιον

Ἡ ἰσχὺς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἄρχεται ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1941.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαρτίου 1940.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β'

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Τὰ Μέλη

ΑΓΙΣ ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΔΟΥΡΕΝΤΗΣ, ΑΝΔΡ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ, Ι. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ, ΑΓΓ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Γ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ, ΗΛ. ΚΡΙΜΠΑΣ, Γ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Ν. ΣΠΕΝΤΖΑΣ, ΣΤ. ΠΟΛΥΖΩΓΟΠΟΥΛΟΣ, Ν. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ, Π. ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΣ, ΑΡ. ΔΗΜΗΤΡΑΤΟΣ, Κ. ΜΠΟΥΡΜΠΟΥΛΗΣ, ΧΑΡ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ, Θ. ΝΙΚΟΛΟΥΔΗΣ, Κ. ΜΑΝΙΑΔΑΚΗΣ, Γ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ, Γ. ΚΥΡΙΜΗΣ, Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαρτίου 1940.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

ΑΓΙΣ ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐκ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου